

СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 17 год. LXVII |

11 февруари 2011, петок

Цената на овој број е 330 денари

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.		Стр.
377. Закон за изменување и дополнување на Законот за управување со пакување и отпад од пакување.....	2	389. Закон за изменување на Законот за евидентиците од областа на трудот.....	71
378. Закон за изменување и дополнување на Законот за електронска трговија.....	6	390. Закон за изменување и дополнување на Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување...	72
379. Закон за изменување и дополнување на Законот за таксата за привремен престој...	10	391. Закон за изменување и дополнување на Законот за стручно образование и обука.....	77
380. Закон за изменување и дополнување на Законот за едношалтерскиот систем и за водење на трговскиот регистар и регистратар на други правни лица.....	11	392. Закон за изменување и дополнување на Законот за образование на возрасните.....	79
381. Закон за изменување и дополнување на Законот за туристичката дејност.....	15	393. Закон за изменување и дополнување на Законот за производи за заштита на растенијата.....	81
382. Закон за стопанските комори.....	21	394. Закон за изменување и дополнување на Законот за сметководството за непрофитните организации.....	86
383. Закон за изменување и дополнување на Законот за правна заштита на услугите кои се засноваат на, или опфаќаат, условен пристап.....	29	395. Закон за изменување и дополнување на Законот за вршење на услуги брз трансфер на пари.....	87
384. Закон за изменување и дополнување на Законот за работното време, задолжителните одмори на мобилните работници и возачите во патниот сообраќај и уредите за запишување во патниот сообраќај.....	31	396. Закон за задолжување на Република Македонија кај Меѓународниот монетарен фонд со кредитна линија за претпазливост.....	90
385. Закон за интероперабилност во железничкиот систем.....	38	397. Закон за градежно земјиште.....	91
386. Закон за изменување и дополнување на Законот за снабдување со вода за пиење и одведување на урбани отпадни води.....	61	398. Закон за изменување и дополнување на Законот за ученичкиот стандард....	128
387. Закон за изменување и дополнување на Законот за превоз во патниот сообраќај...	64	399. Закон за изменување и дополнување на Законот за заштита на потрошувачите при договори за потрошувачки кредит.....	130
388. Закон за изменување и дополнување на Законот за превоз на опасни материи во патниот и железничкиот сообраќај.....	68	400. Закон за изменување и дополнување на Законот за административните такси.....	135
		401. Закон за изменување и дополнување на Законот за губриња.....	140

(8) Во случајот од ставот (7) на овој член производителот што ги фактурирал кесите е должен кон фактурата да приложи извозна царинска декларација како доказ дека кесите за кои не е пресметан надоместок се извезени од Република Македонија, односно да приложи записник од уништувањето на кесите.

(9) Во случај на извоз или уништување на кеси за кои претходно е наплатен надоместок од ставот (1) на овој член, обврзникот има право на враќање на уплатениот надоместок за извезената, односно уништената количина во согласност со прописите од членот 40 став (13) на овој закон.“

Член 7

Во членот 42 став (1) по заборовите: „став (1)“ се даваат заборовите: „и 40-а став (1)“.

Член 8

Во членот 46 став (1) точка 3 бројот „5“ се заменува со бројот „4“.

Во точката 4 бројот „7“ се заменува со бројот „6“.

Член 9

Во членот 47 став (1) точка 3 бројот „5“ се заменува со бројот „4“.

Во точката 4 бројот „7“ се заменува со бројот „6“.

Член 10

По членот 51 се даваат три нови члена 51-а, 51-б и 51-в, кои гласат:

„Член 51-а

Постапка за едукација

(1) Доколку при вршењето на инспекцискиот надзор државниот инспектор за животна средина утврди дека е сторена неправилност од членовите 53 став (1) точки 1 и 5, 55 став (1) точки 1 и 5 и 57 став (1) точка 2 на овој закон за прв пат, е должен да состави записник во кој ќе ја утврди сторената неправилност со укажување за отстранување на утврдената неправилност во рок од осум дена и со истовремено врачување на покана за едукација на лицето, односно сторителот на прекршокот каде што е утврдена неправилноста при вршењето на инспекцискиот надзор.

(2) Доколку при вршењето на инспекцискиот надзор овластениот инспектор утврди дека е сторена неправилност од членовите 57 став (1) точка 3 и 58 став (1) точки 1 и 2 на овој закон за прв пат, е должен да состави записник во кој ќе ја утврди сторената неправилност со укажување за отстранување на утврдената неправилност во рок од осум дена и со истовремено врачување на поканата за спроведување на едукација на лицето односно сторителот на прекршокот каде што е утврдена неправилноста при вршењето на инспекцискиот надзор.

(3) Формата и содржината на поканата за едукација, како и начинот на спроведување на едукацијата ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина.

(4) Едукацијата ја организира и спроведува државниот инспектор за животна средина, односно овластениот инспектор за животна средина кој го извршил инспекцискиот надзор, во рок не подолг од осум дена од денот на спроведувањето на инспекцискиот надзор.

(5) Едукацијата може да се спроведе за повеќе утврдени исти или истородни неправилности за еден или повеќе субјекти.

(6) Доколку во закажаниот термин лицето или субјектот над кој се спроведува едукацијата, не се јави на едукацијата, ќе се смета дека едукацијата е спроведена.

(7) Доколку лицето или субјектот над кој се спроведува едукација се јави на закажаната едукација и истата ја заврши, ќе се смета дека е едуциран по однос на утврдената неправилност.

(8) Доколку државниот инспектор, односно овластениот инспектор за животна средина при спроведување на контролниот надзор утврди дека се отстранети утврдените неправилности од ставовите (1) и (2) на овој член, донесува заклучок со кој ја запира постапката на инспекциски надзор.

(9) Доколку државниот инспектор, односно овластениот инспектор при спроведување на контролниот надзор утврди дека не се отстранети утврдените неправилности од ставовите (1) и (2) на овој член поднесува барање за поведување прекршочна постапка пред Прекршочната комисија.

(10) Државниот инспектор за животна средина, односно овластениот инспектор којшто извршил инспекциски надзор води единствена евиденција за спроведената едукација на начин пропишан од министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина.

Член 51-б

Извештаи

Државниот инспектор за животна средина односно овластениот инспектор за животна средина кој го извршил инспекцискиот надзор е должен да води евиденција за надзорите и увидите извршени на правните и физичките лица за кои изготвува квартален извештај и истиот го објавува на веб страницата на органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина, односно на веб страницата на општината, односно на градот Скопје.

Член 51-в

Државниот пазарен инспектор спроведувањето на едукацијата и водењето на евиденција на извршениот надзор ги врши согласно со Законот за Државниот пазарен инспекторат.“

Член 11

Во членот 53 став (1) точка 5 бројот „5“ се заменува со бројот „4“.

Член 12

Во членот 55 став (1) точка 5 бројот „5“ се заменува со бројот „4“.

Член 13

Во членот 64 став (8) датумот “30 јуни 2011 година“ се заменува со датумот “30 октомври 2011 година“.

Член 14

По членот 67 се додава нов член 67-а, кој гласи:

“Член 67-а

(1) Производителите можат да одлучат да не го плаќаат надоместокот од членот 40 на овој закон најдоцна до 30 јуни 2011 година, доколку се во постапка на здружување преку основање и/или склучување на договор со правно лице за постапување со отпад од пакување или во постапка на регистрација во евиденцијата како самостоен постапувач со отпад од пакување.

(2) Во случаите од ставот (1) на овој член производителите што не се здружиле преку основање и/или склучување на договор со правно лице за постапување со отпад од пакување или не се регистрирале во евиденцијата како самостоен постапувач со отпад од пакување најдоцна до 30 јуни 2011 година, а притоа не извршиле исплата на надоместоците согласно со членот 40 од овој закон се должни најдоцна до 31 јули 2011 година да извршат исплата на неплатените надоместоци во периодот од 1 јануари 2011 до 30 јуни 2011 година.“

Член 15

Поблиските прописи од членот 51-а на овој закон ќе се донесат во рок од 15 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон

Член 16

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTESIMIN E LIGJIT PËR MENAXHIM ME PAKETIM DHE HEDHURINA NA TË PAKETIMIT

Neni 1

Нë Ligjin për menaxhim me paketim dhe hedhurina të paketimit ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonise" numer 161/2009), нë nenin 5 pas pikes 20 shtohet pika e re 21, si vijon:

"**21. Person tjeter juridik i pavarur** eshte personi juridik i regjistruar për kryerjen e sherbimeve profesionale, tehnike dhe konsultuese nga sfera e ekonomise dhe mjesdit jetesor".

Neni 2

Нë nenin 11 paragrafi (4) ndryshohet si vijon:

"Subjektet nga paragrafi (2) i ketij neni si dhe ato paketimi i të cilave permban metale të renda nga paragrafi (1) i ketij neni, Jane të detyruar që të mbajne evidence dhe të dorezojne raport vjetor për veprim me ato paketimet te organi për kryerjen e puneve profesionale nga sfera e mjesdit jetesor (në tekstin e meposhtem: organi profesional)." Pas paragrafit (4) shtohet paragraf i ri (5), si vijon:

"(5) Ministri i cili udheheq me organin e administret shteterore kompetent për kryerjen e puneve nga sfera e mjesdit jetesor, i percakton menyren dhe kushtet për tejkalimin e niveleve të permajtjes së metaleve të renda nga

paragrafi (3) i ketij neni, si dhe menyren e mbajtjes dhe permajtjen e evidences dhe raportit nga paragrafi (4) i ketij neni.

Paragrafet (5) dhe (6) fshihen.

Paragrafi (7) behet paragrafi (6).

Neni 3

Në nenin 27 paragrafi (5) fjalet: "revizor i pavarur" zevendesohet me fjalet: "person tjeter i pavarur juridik".

Neni 4

Në nenin 28 paragrafi (3) fjalet: "sekondare dhe terciare" zevendesohet me fjalet: "grupore dhe transparente".

Neni 5

Në nenin 40 paragrafi (8), në fund të fjalise pika fshihet dhe shtohen fjalet: "ose shkaterrohen."

Në paragrafin (9) pika në fund të fjalise fshihet dhe shtohen fjalet: "respektivisht të sigurojne procesverbal se malli eshte shkaterruar."

Paragrafi (10) ndryshohet si vijon:

"Në rast të eksportit ose shkaterimit të mallrave të paketuara për të cilat paguhet kompensim i percaktuar me kete neni, si dhe eksportit ose shkaterimit të qeseve për transportin e mallrave nga neni 40-a të ketij ligji, e për të cilat paraprakisht eshte paguar kompensim nga paragrafi (2) i ketij neni respektivisht neni 40-a i ketij ligji, prodhuesi dhe prodhuesi që si shfrytezues perfundimtar importon mall të paketuar, respektivisht personat fizike ose juridike kane të drejtë kthimi të kompensimit të paguar për sasine e eksportuar, respektivisht të shkaterruar."

Neni 6

Pas nenit 40 shtohet nen i ri 40-a, si vijon:

"Neni 40-a

Lartesia e kompensimeve për qeset për transport të mallrave

(1) Lartesia e kompensimit që paguhet për qese për transportin e mallrave eshte:

1) - 0,80 den./lkg peshe për qese për transport të mallrave.

(2) Detyres për pagesen e kompensimit nga paragrafi (1) i ketij neni, eshte:

1) personi vendas juridik dhe/ose fizik i cili prodhon qese për transport të mallrave të prodhua nga polimeret e etilenit, poli (vinil kloridi) dhe/ose nga masat tjera plastike dhe

2) personi juridik dhe/ose fizik i cili importon qese për transport të mallrave të prodhua nga polimeret e etilenit, poli (vinil kloridi) ose masa tjera plastike;

(3) Kompensimi nga paragrafi (2) pikat 1 dhe 2 të ketij neni, llogaritet në baze të peshes neto të qeseve për transport të mallrave.

(4) Detyresit nga paragrafi (2) pika 1 të ketij neni, Jane të detyruar që në faturen me të cilat qeset leshohen për here të pare në qarkullimin e lire juridik dhe në baze të së ciles arketohet kompensimi, ta paraqesin veç e veç peshen neto dhe lartesine e kompensimit të llogaritur.

(5) Detyresit nga paragrafi (2) pika 1 të ketij neni, Jane të detyruar që ta paguajne kompensimin në llogari perkatese pagesore, në kuader të llogarise së thesarit në çdo të 15-dite të muajit vijues, për të gjitha kompensimet e llogaritura nga muaji paraprak.

(6) Kompensimin për detyresin nga paragrafi (2) pika 2 të ketij neni, e llogarit dhe arketon organin doganor gjate arketimit të detyrimeve doganore për import dhe e paguan llogari perkatese pagesore, në kuader të llogarise së thesarisit.

(7) Kompensimet nga paragrafi (1) i ketij neni, nuk paguhen nese qeset eksportohen ose për arsyet tjeter shkaterohen.

(8) Në rastin nga paragrafi (7) i ketij neni prodhuesi që i ka faturuar qeset, detyrohet që fatures t'ia bashkengjise deklaraten eksportuese doganore, si deshmi se qeset për të cilat nuk eshte llogaritur kompensim Jane eksportuar nga Republika e Maqedonise, respektivisht të parashtroje procesverbal nga shkatterrimi i qeseve.

(9) Në rast të eksportit ose shkatterimit të qeseve për të cilat paraprakisht eshte paguar kompensim nga paragrafi (1) i ketij neni, detyresi ka të drejtë kthimi të kompensimit të paguar për sasine e eksportuar respektivisht të shkatteruar, në pajtim me dispozitat e nenit 40 paragrafi (13) i ketij ligji."

Neni 7

Në nenin 42 paragrafi (1) pas fjaleve: "paragrafi (1)" shtohen fjalet: "dhe 40-a paragrafi (1)".

Neni 8

Në nenin 46 paragrafi (1) pika 3 numri "5" zevendesohet me numrin "4".

Në pikën 4 numri „7“ zevendesohet me numrin "6".

Neni 9

Në nenin 47 paragrafi (1) pika 3 numri "5" zevendesohet me numrin "4".

Në pikën 4 numri „7“ zevendesohet me numrin "6".

Neni 10

Pas nenit 51 shtohen tre nene të reja 51-a, 51-b dhe 51-v, si vijojne:

"Neni 51-a

Procedura e edukimit

(1) Nese gjate kryerjes së mbikeqyrjes inspektuese inspektori shteteror përmes jetesor percakton se jane kryer parregullsi nga nenet 53 paragrafi (1) pikat 1 dhe 5, 55 paragrafi (1) pikat 1 dhe 5 dhe 57 paragrafi (1) pika 2 të ketij ligji përmes here të pare, detyrohet që të perpiloje procesverbal ku do ta konfirmoje parregullsine e kryer me sugjerim përmes evitimisë e parregullsise së konstatuar në afat prej tete ditesh dhe dhenien njekohesisht të fteses për edukim të personit respektivisht kryeresit të kundervajtjes, ku eshte percaktuar parregullsia gjate kryerjes së mbikeqyrjes inspektuese.

(2) Nese gjate kryerjes se mbikeqyrjes inspektuese inspektori shteteror konstaton se jane kryer parregullsi nga nenet 57 paragrafi (1) pika 3 dhe 58 paragrafi (1) pikat 1 dhe 2 të ketij ligji përmes here të pare, detyrohet që të perpiloje procesverbal ku do ta konfirmoje parregullsine e kryer me sugjerim përmes evitimisë e parregullsise së konstatuar në afat prej tete ditesh dhe dhenien njekohesisht të fteses për edukim të personit respektivisht kryeresit të kundervajtjes, ku eshte percaktuar parregullsia gjate kryerjes së mbikeqyrjes inspektuese.

(3) Formen dhe permbajtjen e fteses për edukim, si dhe menyren e realizimit të edukimit, e percakton ministri i cili udheheq me organin e administratës shteterore kompetent përmes kryerjen e puneve nga sfera e mjedisit jetesor.

(4) Edukimin e organizon dhe zbaton Inspektorati Shteteror i Mjedisit Jetesor, respektivisht inspektori i autorizuar përmes jetesor i cili ka kryer mbikeqyrje inspektuese, në afat jo më të gjate se tete dite nga dita e realizimit të mbikeqyrjes inspektuese.

(5) Edukimi mund të realizohet përmes shume parregullsi të konstatuara të njejtë ose të njellojta përmes një ose më shume subjekte.

(6) Nese në terminin e caktuar personi ose subjekti përmes cilin realizohet edukimi nuk paraqitet në edukim, do të konsiderohet se edukimi eshte realizuar.

(7) Nese personi ose subjekti përmes cilin realizohet edukimi paraqitet në edukimin e caktuar dhe të njejtë e mbaron, do të konsiderohet se eshte edukuar lidhur me parregullsinë e konstatuar.

(8) Nese inspektori shteteror respektivisht inspektori i autorizuar përmes jetesor gjate realizimit të mbikeqyrjes kontrolluese konstaton se jane evituar parregullsitë e konstatuara nga paragrafet (1) dhe (2) të ketij neni, miraton konkluzion me të cilin nderpritet procedura përmes mbikeqyrje inspektuese.

(9) Nese inspektori shteteror respektivisht inspektori i autorizuar gjate realizimit të mbikeqyrjes kontrolluese konstaton se nuk janë evituar parregullsitë e konstatuara nga paragrafet (1) dhe (2) të ketij neni, parashtron kërkesë përmes njërit të procedurës kundervajtje së Komisionit përmes Kundervajtje.

(10) Inspektori shteteror i mjedisit jetesor respektivisht inspektori i autorizuar i cili ka kryer mbikeqyrje inspektuese, mban evidence unike përmes edukimin e realizuar në menyren e percaktuar nga ministri i cili udheheq me organin e administratës shteterore, kompetent përmes kryerjen e puneve nga sfera e mjedisit jetesor respektivisht në ueb faqen e organit të administratës shteterore, kompetent përmes kryerjen e puneve nga sfera e komunes respektivisht të qytetit të Shkupit.

Neni 51-b

Raporte

Inspektori shteteror i mjedisit jetesor respektivisht inspektori i autorizuar i mjedisit jetesor që ka kryer mbikeqyrjen inspektuese, detyrohet që të mbaje evidence përmes mbikeqyrjet dhe kontrollet e kryera te personat juridike dhe fizike, përmes cilat pergatit raport tremujor dhe të njejtë e publikon në ueb faqen e organit të administratës shteterore, kompetent përmes kryerjen e puneve nga sfera e mjedisit jetesor respektivisht në ueb faqen e komunes respektivisht të qytetit të Tregut.

Neni 51-v

Inspektori shteteror i tregut, realizimin e edukimit dhe mbajtjen e evidencave së mbikeqyrjes së kryer, i kryen në pajtim me Ligjin përmes Inspektoratin Shteteror të Tregut."

Neni 11

Në nenin 53 paragrafi (1) pika 5 numri "5" zevendesohet me numrin "4".

Neni 12

Në nenin 55 paragrafi (1) pika 5 numri "5" zevendesohet me numrin "4".

Член 5

Во членот 6 се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) Без да е во спротивност со одредбата од ставот (1) на овој член давателот на услуги мора да ги добие оние одобрувања, кои не се однесуваат посебно и исклучиво на услуги за информатичко општество или кои треба да се добијат во согласност со други прописи.“

Член 6

По членот 6 се додава нов член 6-а, кој гласи:

„Член 6-а

Ограничување на давање услуги на информатичко општество

(1) По барање на физичкото или правното лице чии права се повредени од одредена услуга на информатичко општество, Министерството за економија, Министерството за транспорт и врски, Агенцијата за електронски комуникации (во натамошниот текст: надлежни органи) или судот треба да преземат мерки за ограничување на слободата на давање услуги на информатичко општество на давателите на услуги кои не се однесуваат или можат да нанесат штета, доколку мерките се потребни поради:

- јавен интерес, особено заштита, истражување, откривање кривично дело и поведување на постапка по истото, вклучувајќи ја и заштитата на малолетниците и борбата против секаков вид поттикнување омраза врз основа на раса, пол, религија или на националност, и повреди на човечкото достоинство кога станува збор за индивидуални лица,

- заштита на јавното здравје,
- јавна безбедност, вклучувајќи ја и заштитата на националната безбедност и одбраната и
- заштита на корисниците, вклучувајќи ги и инвеститорите.

(2) Мерките од ставот (1) на овој член се преземаат во случај кога услугата на информатичкото општество е во спротивност со целите наведени во ставот (1) од овој член или која претставува сериозен ризик спротивен на тие цели;

(3) Мерките треба да се сразмерни на целите од ставот (1) на овој член.

(4) Пред да се преземат мерките за ограничување на слободата на давање услуги на информатичко општество на даватели на услуги со седиште во земјите членки на Европската унија и без да е во спротивност со судските постапки, вклучувајќи ги и истражните дејствија и актите што се извршуваат во рамките на една кривична истрага, надлежните органи се должни да:

- побараат од другата држава да преземе мерки, доколку таа не презела такви мерки, или тие не биле соодветни и

- ги известват надлежните органи на другата земја членка и Европската комисија за своите намери да преземе такви мерки.

(5) Надлежните органи, во случај на итност, можат да отстапат од обврските утврдени во ставот (4) од овој член и да преземат мерки за ограничување на слободата на давање на услуги на информатичко општество на даватели на услуги со седиште во земја членка на Европската унија.

(6) Во случајот од ставот (5) на овој член, надлежниот орган е должен во најкраток можен рок да го извести надлежниот орган на земјата членка на Европската унија во која е седиштето на давателот на услугата и Европската комисија за мерката, наведувајќи ги причините поради кои смета дека станува збор за итност.

(7) Одредбите на ставовите (4), (5) и (6) од овој член не се применуваат на судовите и на судските одлуки.

(8) Мерките со кои се ограничува слободата на давање услуги на информатичко општество треба да се укинат веднаш по престанок на постоење на причината

поради која се преземени, врз основа на барање на физичкото или правното лице чии права се повредени, односно на барање на Европската комисија.“

Член 7

Во членот 7 став (1) алинејата 4 се менува и гласи:

„- трговскиот регистар во кој е внесен давателот на услуги и бројот на неговата регистрација или еквивалентните средства на идентификација во тој регистар, кога давателот на услугата е заведен во трговски или друг соодветен регистар“.

Член 8

По членот 20 се додава нова Глава IV-а која гласи:
„СОРАБОТКА И КОДЕКС НА ДОБРА ПРАКСА“ и нов член 20-а, кој гласат:

„Член 20-а

Точка за контакт, начин на соработка и известување
(1) Надлежните органи ја вршат функцијата на точка за контакт, функцијата за меѓународна соработка и информирање и на активности на поттикнување и советодавни активности утврдени со овој закон.

(2) Надлежните органи утврдуваат една или повеќе точки за контакт и ги доставуваат податоците за контакт на земјите членки на Европската унија и на Европската комисија. Точката за контакт соработува со точките за контакт на другите земји членки на Европската унија и со Европската комисија и треба да биде постојано достапна по електронски пат.

(3) Точката за контакт од ставот (2) на овој член обезбедува давателите и примателите на услуги на информатичко општество да:

- добијат општа информација за договорните права и обврски, како и за механизмите за жалба и за отштета што се на располагање во случај на спорови, вклучувајќи ги и практичните аспекти вклучени во употребата на тие механизми,

- добијат податоци за органите, асоцијациите и за организациите од кои можат да добијат натамошни информации или практична помош и

- помош и информации што ги побарале другите земји членки или Европската комисија по електронски пат.

(4) Надлежните органи иницираат до органите на државната управа надлежни за работите од овие области:

- изготвување на кодекс на добра пракса за трговски, професионални и за кориснички здруженија или организации,

- изготвување на кодекс на добра пракса во врска со заштита на малолетниците, заштита на правата на лица со посебни потреби и заштита на човечкото достоинство,

- обезбедување достапност на овие кодекси на добра пракса по електронски пат согласно со прописите кои го уредуваат правото на пристап до информации и

- обезбедување достапност на информации за процена за примената на кодексите на добра пракса и за нивното влијание врз праксата, навиките или обичаите поврзани со електронската трговија.

(5) Надлежните органи ја известуваат Европската комисија за сите донесени значајни управни или судски одлуки во врска со спорови поврзани со услугите и со практиката на информатичкото општество, со користењето и со навиките во врска со електронската трговија.“

Член 9

Во членот 21 се додава нов став (4), кој гласи:

„(4) Органите за инспекциски надзор од ставот (2) на овој член подготвуваат квартални извештаи за извршените контроли и истите ги објавуваат на нивните веб страници.“

Член 10

Членот 22 се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 2.000 до 4.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правното лице давател на услуги на информатичко општество, ако:

1) не ги обезбеди информациите од членот 7 на овој закон;

2) не обезбеди согласност на податоците со условите утврдени во членот 8 од овој закон и

3) на прмателот на услугата пред склучување на договорот не му ги обезбеди информациите утврдени во членот 12 став (1) од овој закон.

(2) Глоба во износ од 700 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршоците од ставот (1) на овој член на одговорното лице кај правното лице давател на услуги на информатичко општество.

(3) Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност, ќе му се изрече за прекршоците од ставот (1) на овој член на физичко лице давател на услуги на информатичко општество."

Член 11

По членот 22 се додаваат два нови члена 22-а и 22-б, кои гласат:

„Член 22-а

(1) Глоба во износ од 3000 до 5000 евра, во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правното лице давател на услуги на информатичко општество, ако:

1) не обезбеди пристап до одредбите содржани во договорот во електронски облик на начин кој ќе овозможи складирање и репродуцирање на истите утврдени со членот 12 став (3) од овој закон;

2) не ги извршува обврските утврдени со членот 20 ставови (2) и (3) од овој закон и

3) не овозможи пристап до електронската опрема и уреди и без одлагање не достави потребни податоци и документација за вршење на инспекцискиот надзор согласно со членот 21 став (5) од овој закон.

(2) Глоба во износ од 900 до 1.800 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршоците од ставот (1) на овој член на одговорното лице кај правното лице давател на услуги на информатичко општество.

(3) Глоба во износ од 600 до 1.200 евра во денарска противвредност, ќе му се изрече за прекршоците од ставот (1) на овој член на физичко лице давател на услуги на информатичко општество.

(4) За дејствија од ставот (1) на овој член надлежниот суд може да изрече прекршочна санкција привремена забрана на вршење на дејност давање на услуги на информатичко општество во траење од една до пет години на правното лице давател на услуги на информатичко општество.

(5) За дејствија од ставот (1) на овој член надлежниот суд може да изрече прекршочна санкција привремена забрана на вршење на должност давање на услуги на информатичко општество во траење од една до пет години на одговорното лице во правното лице давател на услуга на информатичко општество.

Член 22-б

За прекршоците утврдени со овој закон државниот инспектор е должен да му предложи на сторителот на прекршокот постапка за порамнување согласно со Законот за прекршоци пред да поднесе барање за прекршочна постапка до надлежниот суд.“

Член 12

Членот 24 се менува и гласи:

„Одредбите на членовите 6-а ставови (4), (5), (6), (7) и (8) и 20-а од овој закон ќе се применуваат со денот на пристапување на Република Македонија во Европската унија.“

Член 13

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTESIMIN E LIGJIT PËR TREGTI ELEKTRONIKE

Neni 1

Në Ligjin për tregti elektronike ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonise" numer 133/2007), në nenin 3 pika 2 ndryshohet si vijon:

"2."Dhenes i sherbimeve" eshte personi fizik ose juridik i vendit ose i huaj i cili jep sherbime të shoqerise informatike;"

Në pikën 7 alineja 2 lidheza "dhe" zevendesoht me presje.

Në pikën 8 pika në fund të fjalise zevendesoht me pikespjese dhe shtohen dy pika të reja 9 dhe 10, si vijojne:

"9."Dhenes i themeluar i sherbimeve" eshte dhenesi i sherbimeve që kryen aktivitet ekonomik nepermjet themelimit të shoqerise tregtare në kohe të pacaktuar, me ç'rast prania dhe perdonimi i mjeteve teknike dhe i teknologjive të nevojshme për dhenien e sherbimit, vetveti, nuk paraqesin themelim të dhenesit të sherbimit dhe

10."Sfere e koordinuar" Jane kerkesa të percaktuara në sistemin juridik të vendeve anetare të Bashkimit Evropian që kane të bejne me dhenesit e sherbimeve të shoqerise informatike ose me sherbimet e shoqerise informatike, pa dallim nese Jane të natyres së per gjithshme ose Jane krijuar ekskluzivisht për to, me ç'rast:

a) sfera e koordinuar ka të beje me kerkasat që dhenesi i sherbimit duhet t'i permbushe, lidhur me:

- kryerjen e veprimitarise së sherbimeve të shoqerise informatike, siç Jane kerkasat për kualifikim, autorizim ose notifikim dhe

- kryerjen e veprimitarise së sherbimeve të shoqerise informatike, siç Jane kerkesa për sjelljen e dhenesit të sherbimeve, kerkesa lidhur me kualitetin ose permajtjen e sherbimit, duke i perfshire edhe ato që kane të bejne me reklamimin dhe marreveshjet, ose kerkesa lidhur me per gjejje sene e dhenesit të sherbimeve;

b) Sfera e koordinuar nuk perfshin kerkesa siç Jane:

- kerkesa që kane të bejne me prodhimet si të tilla,

- kerkesa që kane të bejne me dergimin e prodhimeve dhe

- kerkesa që kane të bejne me sherbimet që nuk jepen nepermjet mjeteve elektronike."

Neni 2

Pas nenit 3 shtohet kapitull i ri I-a si vijon: "LIRIA E DHENIES SË SHERBIMEVE TË SHOQERISE INFORMATIKE".

Neni 3

Neni 4 ndryshohet si vijon:

"(1) Dhenesi i sherbimeve të shoqerise informatike në Republikën e Maqedonise, detyrohet që të veproje dhe të jape sherbime në pajtim me ligjet dhe rregullat tjera të Republikës së Maqedonise.

(2) Sherbimet e shoqerise informatike nga dhenesi i sherbimeve i themeluar në vendin anetar të Bashkimit Evropian, nuk do të kufizohen për shkaqe që i takojne sferes së koordinuar, nese me kete ligj nuk eshte percaktuar ndryshe."

Neni 4

Neni 5 ndryshohet si vijon:

"Dispozitat nga nenii 4 paragrafi (2) i ketij ligji, nuk zbatohen në sferat si vijojne: - të drejtat e autorit dhe të ngjashme dhe të drejtat e pronesise industriale,

- emisionin e parave elektronike,

- aktivitetet e shoqerive të sigurimit,

- lirine e paleve që ta zgjedhin të drejten e shtetit që do

të zbatohet për marreveshjen e tyre,

- detyrimet kontraktuese lidhur me marreveshjet e konsumit,

- vlefshmerine e marreveshjeve me të cilat krijohen ose barten të drejtat e prones së patundshme dhe
- lejueshmerine e komunikimit të pakerkuar komercial nepermjet postes elektronike."

Neni 5

Në nenin 6 shtohet paragraf i ri (2) si vijon:

"(2) Pa qene në kundershtim me dispoziten nga paragrafi (1) i ketij neni, dhenesi i sherbimeve doemos duhet t'i marre ato pelpime, që nuk kane të bejne vecanerisht dhe ekskluzivisht me sherbime të shoqerise informatike ose që duhet të merren në pajtim me rregulla tjera."

Neni 6

Pas nenit 6 shtohet nen i ri 6-a, si vijon:

"Neni 6-a

Kufizimi i dhenies së sherbimeve shoqerise informatike

(1) Me kerkesë të personit fizik ose juridik të drejtat e të cileve janë shkelur nga sherbimi i caktuar i shoqerise informatike, Ministria e Ekonomise, Ministria e Transportit dhe Lidhjeve, Agjencja për Komunikime Elektronike (në tekstin e metutjeshem: organe kompetente) ose gjykata, duhet t'i ndermarrin masa për kufizimin e lirise së dhenies së sherbimeve shoqerise informatike, dhenesve të sherbimeve të cilet shkaktojne apo mund të shkaktojne dëm, nese masat nevojiten për:

- interes publik, sidomos mbrojtje, hetim, zbulim të vepres penale dhe ngritje të procedures për të njejtën, duke perfshire edhe mbrojtjen e të miturve dhe luftën kunder çfaredo lloji të nxitjes së urejtjes në baze të races, gjinise, religionit ose nacionalitetit dhe cenimeve të dinjitetit njerezor kur behet fjale për persona individuale,

- mbrojtjen e shendetit publik,

- sigurine publike, duke perfshire edhe mbrojtjen e sigurise nationale dhe mbrojtjen dhe

- mbrojtje të shfrytezuesve, duke i perfshire edhe investitorët.

(2) Masat nga paragrafi (1) i ketij neni ndermen në rast kur sherbimi i shoqerise informatike eshte në kundershtim me qellimet e theksuara në paragrafin (1) të ketij neni ose paraqet rrezik serioz në kundershtim me ato qellime.

(3) Masat duhet të jene në perpjeshet me qellimet nga paragrafi (1) i ketij neni.

(4) Para se të ndermen masa për kufizimin e lirise së dhenies së sherbimeve shoqerise informatike, dhenesve të sherbimeve me seli në vendet anetare të Bashkimit Evropian edhe pa qene në kundershtim me procedurat gjyqesore, duke i perfshire edhe veprimet hetuese dhe aktet që kryhen në kuader të një hetimi penal, organet kompetente detyrohen që:

- të kerkojne nga shteti tjeter që të ndermanre masa, nese ajo nuk ka ndermanre masa të tilla, ose nese ato kane qene joadekuante,

- t'i njoftojne organet kompetente të vendit tjeter anetar dhe Komisionin Evropian për qellimet e veta që të ndermanre masa të tilla.

(5) Organet kompetente në rast urgjence, mund t'u shmanget detyrimet e percaktuara në paragrafin (4) të ketij neni dhe të ndermarrin masa për kufizimin e lirise së dhenies së sherbimeve shoqerise informatike, dhenesve të sherbimeve me seli në vendin anetar të Bashkimit Evropian.

(6) Në rastin nga paragrafi (5) i ketij neni, organi kompetent detyrohet që në afat më të shkurter të mundshem ta njoftojë organin kompetent të vendit anetar të Bashkimit Evropian në të cilin eshte selia e dhenesit të sherbimit dhe Komisionin Evropian përmes, duke i theksuar shkaqet për të cilat konsideron se behet fjale për urgjence.

(7) Dispozitat nga paragrafet (4), (5) dhe (6) të ketij neni, nuk zbatohen në gjykata dhe në vendime gjyqesore.

(8) Masat me të cilat kufizohet liria e dhenies së sherbimeve shoqerise informatike, duhet të hiqen menjehere pas pushimit të shkakut për të cilin janë ndermarre, në bazë të kerkeses së personit fizik apo juridik, të drejtat e të cilët janë shkelur, perkatesisht të kerkeses së Komisionit Evropian."

Neni 7

Në nenin 7 paragrafi (1) pika 4 ndryshohet si vijon:

"-regjistrin tregtar në të cilin eshte regjistruar dhenesi i sherbimeve dhe numrin e regjistrimit të tij ose mjetet ekivalente të identifikimit në atë regjister, kur dhenesi i sherbimit eshte i regjistruar në regjistrin tregtar ose në regjister tjeter perkatesh,"

Neni 8

Pas nenit 20 shtohet Kapitulli i ri IV-a si vijon: "BASHKEPUNIMI DHE KODEKSI I PRAKTIKES SË MIRE" dhe nen i ri 20-a, si vijon:

"Neni 20-a

Pika për kontakt, menry e bashkepunimit dhe njoftimit

(1) Organet kompetente e kryejne funksionin e pikes për kontaktin, funksionin për bashkepunim nderkombetar dhe informim dhe të aktiviteteve të nxitjes dhe aktiviteteve keshilledhenesë të percaktuara me kete ligj.

(2) Organet kompetente percaktojne një ose më shume pika kontaktimi dhe ua dorezojne të dhenat për kontaktim vendeve anetare të Bashkimit Evropian dhe të Komisionit Evropian. Pika e kontaktimit bashkepunon me pikat për kontaktin të vendeve tjera anetare të Bashkimit Evropian dhe me Komisionin Evropian dhe duhet t'i jetë perhere e kapshme në menyre elektronike.

(3) Pika e kontaktimit nga paragrafi (2) i ketij neni, sigen që dhenesit dhe pranuesit e sherbimeve të shoqerise informatike të:

- marrin informate të pergjithshme për të drejtat dhe detyrimet e kontraktuara, si edhe për mekanizmat e ankeses dhe demshperblimit që janë në disponim në rast të kontesteve, duke i perfshire edhe aspektet praktike të perfshira në perdorimin e atyre mekanizmave;

- marrin të dhena për organet, asociacionet dhe për organizatat nga të cilat mund t'i marrin informata ose ndihme praktike të metutjeshme dhe

- marrin ndihme dhe informata që i kane kerkuar vendet tjera anetare ose Komisioni Evropian nemenyre elektronike.

(4) Organet kompetente iniciojnë në organet e administratës shteterore kompetente për punet nga sfera në vijim:

- perpilimin e kodeksit të praktikës së mire për shoqata ose organizata tregtare, profesionale ose shfrytezuese,

- perpilimin e kodeksit të praktikës së mire lidhur me mbrojtjen e të miturve, mbrojtjen e të drejtave të personave me nevoja të posacme dhe mbrojtjen e dinjitetit të njeriut,

- sigurimin e qasjes në ato kodekse të praktikës së mire në menyre elektronike në pajtim me rregullat që e percaktojne të drejtën e qasjes në informata dhe

- sigurimin e qasjes në informata për vleresimin e zbatimit të kodekseve të praktikës së mire dhe për ndikimin e tyre në praktika, shprehi ose zakone lidhur me tregtine elektronike.

(5) Organet kompetente e njoftojne Komisionin Evropian për të gjitha vendimet e miratuarat të rendesishme administrative ose gjyqesore për kontestet lidhur me sherbimet dhe praktikat e shoqerise informatike, me shfrytezimin dhe shprehite lidhur me tregtine elektronike."

Neni 9

Në nenin 21 shtohet paragraf i ri (4), si vijon:

"(4) Organet përmbyket qyrje inspekuese nga paragrafi (2) i ketij neni perpilojne raporte tremujore për kontrolllet e kryera dhe ato i publikojne në ueb faqet e tyre."

Член 4

Членот 12 се менува и гласи:

"Глоба во износ од 600 евра во денарска противвредност ќе се изрече на самото место на физичкото лице регистрирано за вршење угостителска и туристичка дејност за сместување туристи и патници, за прекршоците утврдени со членовите 11 став 1 и 11-а став 1 од овој закон.

Овластениот инспектор на општината, односно овластениот инспектор на градот Скопје, за прекршоците од ставот 1 на овој член е должен на сторителот на прекршокот да му врачи покана за плакање на глоба во рок од осум дена од денот на врачувањето на поканата.

Ако сторителот доброволно не ја плати глобата од ставот 1 на овој член, овластениот инспектор на општината, односно овластениот инспектор на градот Скопје, поднесува барање за поведување прекршочна постапка пред Комисија за одлучување по прекршок."

Член 5

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за таксата за привремен престој.

Член 6

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

L I G J**ПËР NDRYSHMIN DHE PLOTESIMIN E LIGJIT
PËR TAKSE PËR QENDRIM TË PERKOHSHEM****Neni 1**

Нë Ligjin për takse për qendrim të perkohsuem ("Gazeta Zyrta e Republikës së Maqedonise" numer 19/96, 26/2002, 51/2003 dhe 88/2008) në nenin 10-a pas paragrafit 3 shtohet paragraf i ri 4, si vijon:

"Për kundervajtjen e percaktuar në nenin 11-a të ketij ligji, proceduren për kundervajtje e udheheq gjykata kompetente."

Neni 2

Neni 11 ndryshohet si në vijim:

"Gjobe në shume prej 2 500 eurosh në kundervlere me denare do t'i shqiptohet për kundervajtje personit juridik, i cili ofron shrbime për turiste dhe udhetare, nese taksen e arketuar për qendrim të perkohsuem nuk e paguan në pajtim me nenin 8 të ketij ligji.

Gjobe në shume prej 400 eurosh në kundervlere me denare, do t'i shqiptohet për kundervajtje personit pergjegjes në personin juridik, për veprimet nga paragrafi 1 i ketij nenii."

Neni 3

Në nenin 11 shtohet nen i ri 11-a, si në vijim:

"Neni 11-a

Gjobe në shume prej 2 000 deri në 4 000 euro në kundervlere me denare, do t'i shqiptohet për kundervajtje personit juridik që ofron shrbime për turiste dhe udhetare, nese në çdo rast të vecante nuk arketon takse për qendrim të perkohsuem njekohesisht me arketimin e llogarise për shrbimin e kryer për bujtje, veç e veç nuk i paraqet shumen e takses së arketuar dhe shkaqet për lirim ose zvogelin e pageses së takses për qendrim të perkohsuem në pajtim me nenin 7 të ketij ligji.

Gjobe në shume prej 400 deri në 800 euro në kundervlere me denare, do t'i shqiptohet për kundervajtje personit pergjegjes në personin juridik, për veprimet nga paragrafi 1 i ketij nenii.

Për kundervajtje nga paragrafit 1 i ketij nenii, inspektorii shteterore i tregut detyrohet që të parashtroje kerkese për procedure kundervajtese në gjykaten kompetente.

Për kundervajtje nga paragrafi 1 i ketij nenii, kryeresit do t'i shqiptohet edhe sanksion për kundervajtje, ndalim i perkohsuem për kryerjen e veprimtarise hotelierike dhe turistike, në kohezgjatje prej së paku 15 ditesh deri në më së shumti 30 dite."

Neni 4

Neni 12 ndryshon si vijon:

"Gjobe në shume prej 600 eurosh në kundervlere me denare, do t'i shqiptohet aty për aty personit fizik të regjistruar për kryerjen e veprimtarise hotelierike dhe turistike vendosjen e turisteve dhe udhetareve, për kundervajtjet e percaktuara me nenet 11 paragrafi 1 dhe 11-a paragrafi 1 të ketij ligji.

Inspektori i autorizuar komunal, respektivisht inspektori i autorizuar i qytetit të Shkupit, për kundervajtjet nga paragrafi 1 i ketij nenii detyrohet që kryeresit të kundervajtjet t'i dorezoje ftese për pagesen e gjobes në afat prej tete ditesh nga dita e dorezimit të fteses.

Nese kryeresi vullnetarisht nuk e paguan gjoben nga paragrafi 1 i ketij nenii, inspektori i autorizuar komunal, respektivisht inspektori i autorizuar i qytetit të Shkupit, parashtron kerkese për ngritjen e procedures për kundervajtje në Komisionin për Vendimarrje për Kundervajtje."

Neni 5

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvenes i Kuvendit të Republikës së Maqedonise, që të percaktoje tekst të spastruar të Ligjit për takse për qendrim të perkohsuem.

Neni 6

Ky ligj hyn në fuqi në diten e tete nga dita e botimit në "Gazeten Zyrta e Republikës së Maqedonise".

380.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЕДНОШАЛТЕРСКИОТ СИСТЕМ И ЗА ВОДЕЊЕ НА ТРГОВСКИОТ РЕГИСТАР И РЕГИСТАРОТ НА ДРУГИ ПРАВНИ ЛИЦА**

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за едношалтерскиот систем и за водење на трговскиот регистар и регистарот на други правни лица,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 3 февруари 2011 година.

Бр. 07-615/1

3 февруари 2011 година

Скопје

Претседател

на Република Македонија,

Горче Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗА К О Н**ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЕДНОШАЛТЕРСКИОТ СИСТЕМ И ЗА ВОДЕЊЕ НА ТРГОВСКИОТ РЕГИСТАР И РЕГИСТАРОТ НА ДРУГИ ПРАВНИ ЛИЦА****Член 1**

Во Законот за едношалтерскиот систем и за водење на трговскиот регистар и регистарот на други правни лица („Службен весник на Република Македонија“ број 84/2005, 13/2007, 150/2007 и 140/2008), во членот 1 ставот (1) се менува и гласи:

„Со овој закон се уредува/уредуваат едношалтерскиот систем, водењето на трговскиот регистар и на регистарот на други правни лица, регистарот на физички и правни лица на кои им е изречена санкција забрана за вршење професија, дејност или должност и привремена забрана за вршење одделна дејност, регистар на казни за сторените кривични дела на правни лица од страна на Централниот регистар на Република Македонија (во натамошниот текст: Централниот регистар), во писмена и електронска форма како и преземањето на водењето на трговскиот регистар, судскиот регистар, регистарот на водните заедници, регистарот на водостопанства, регистарот на здруженија и фондации и регистарот на комори од надлежните судови од страна на Централниот регистар.“

Член 2

Во членот 2 точката 24 се менува и гласи:

„Регистарот на казни за сторени кривични дела на правни лица е јавна книга која претставува единствена електронска база на податоци која содржи податоци од казнената евиденција на правосилни судски пресуди за главните и споредните казни за сторени кривични дела на правни лица пропишани со Кривичниот законик на Република Македонија.“

Точката 25 се брише.

Член 3

По членот 3 се дадава нов член 3-а, кој гласи:

„Член 3-а

(1) Стечajните управници преку едношалтерскиот систем внесуваат податоци за стечajните постапки кои се водат пред надлежните судови во Република Македонија согласно со Законот за стечај.

(2) Министерот за економија ја пропишува формата, содржината и начинот на внесување на податоци преку едношалтерскиот систем за стечajните постапки кои се водат пред надлежните судови во Република Македонија согласно со Законот за стечај.“

Член 4

Во членот 4 по ставот (3) се дадаваат три нови става (4), (5) и (6), кои гласат:

„(4) Централниот регистар преку едношалтерскиот систем обезбедува електронско решение за внесување на податоците од членот 3-а став (1) на овој закон.

(5) Централниот регистар преку едношалтерскиот систем обезбедува електронско решение за водење на регистарот на лица кои не можат да основаат и да управуваат со трговски друштва во Република Македонија согласно со одредбите од Законот за трговските друштва.

(6) Централниот регистар преку едношалтерскиот систем обезбедува изразување на деловните и финансиските податоци за субјектите кои се запишани во регистите и на другите податоци со кои располага, во меѓународно прифатен стандардизиран софтверски јазик.“

Член 5

Насловот и членот 13-б се менуваат и гласат:

„Регистар на казни за сторени кривични дела на правни лица

Член 13-б

(1) Судовите, правосилните одлуки за изречените главни и споредни казни за сторени кривични дела на правни лица, по службена должност ги доставуваат до Централниот регистар на Република Македонија за впишување во регистарот на казни за сторени кривични дела на правните лица.

(2) Главната казна се брише по службена должност од регистарот од ставот (1) на овој член по истекот на три години од денот на извршената или застарената казна.

(3) Споредните казни од членот 96-б точки од 1 до 6 на Кривичниот законик се бришат по службена должност од наведениот регистар по истекот на времето за кое се изречени.

(4) Министерот за економија во соработка со министерот за правда ги пропишува формата, содржината и начинот на водење на регистарот на казни за сторени кривични дела на правни лица.“

Член 6

Членот 13-в се брише.

Член 7

Во членот 21 став (3) зборовите: „адреса на електронска пошта“ се бришат.

По ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи:

„(4) Во постапката за упис во надлежниот регистар субјектите на уписот освен податоците определени во ставот (2) од овој член, се должни да ја пријават за упис и адресата на електронското сандче за прием на писмена.“

Член 8

Во членот 23 став (2) по втората реченица се додава нова реченица која гласи: „Обрасците за упис се достапни и во електронска форма заради нивно поднесување по електронски пат преку едношалтерскиот систем.“

Член 9

Во насловот пред членот 27 зборот „Софтверско“ да се замени со зборот „Електронско“.

Во членот 27 став (1) во првата реченица зборот „софтверско“ се заменува со зборот „електронско“, а во втората реченица зборот „Софтверското“ се заменува со зборот „Електронското“.

Во ставот (2) по зборот "сигурност " се додаваат зборовите: " и заштита".

Член 10

Во членот 30 по ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи:

„(4) Донесеното решение за упис е достапно за субјектот на упис во електронска форма во случај кога поднесувањето на пријава за упис се врши по електронски пат преку интернет. По барање на овластениот подносител решението може да му биде доставено на субјектот на упис и во писмена форма.“

Член 11

Членот 32 се менува и гласи:

„Постапката за упис во регистарот се поведува со поднесување на пријава за упис во писмена форма до канцеларијата на Централниот регистар, или со поднесување на пријава за упис во електронска форма преку едношалтерскиот систем, доколку со друг закон поинаку не е определено.“

Член 12

Во членот 33 по ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Централниот регистар преку едношалтерскиот систем овозможува сите подносители на пријави за упис во трговскиот регистар кои поднесувањето го вршат по електронски пат надвор од територијата на Република Македонија да користат опција на јазична поддршка на друг службен јазик на земја членка на Европската унија кој одговара на македонската поддршка за истото решение.“

Член 13

Во членот 42 по ставот (3) се додаваат два нови става (4) и (5), кои гласат:

„(4) Решението донесено во постапка на електронско поднесување на документите за упис во регистарот се смета за доставено кога истото ќе биде објавено на официјалната интернет страница на Централниот регистар на Република Македонија.

(5) Централниот регистар е должен да испрати примерок од решението определено во ставот (4) од овој член на адресата на електронското сандаче на субјектот на упис за кој е донесено решението.“

Член 14

Во членот 63 став (1) износот „2.500“ се заменува со износот „1.200“, а износот „5.000“ се заменува со износот „2.500“.

Во ставот (2) износот „1.000“ се заменува со износот „500“, а износот „2.000“ се заменува со износот „1.000“.

Член 15

Во член 65 став (1) износот „2.500“ се заменува со износот „1.200“, а износот „5.000“ се заменува со износот „2.500“.

Во ставот (2) износот „1.000“ се заменува со износот „500“, а износот „2.000“ се заменува со износот „1.000“.

Член 16

Во членот 66 став (1) износот „2.500“ се заменува со износот „1.200“, а износот „5.000“ се заменува со износот „2.500“.

Во ставот (2) износот „1.000“ се заменува со износот „500“, а износот „2.000“ се заменува со износот „1.000“.

Член 17

По членот 66 се додава нов член 66-а, кој гласи:

„Член 66-а

(1) Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на субјектот на упис, доколку не постапи согласно со членот 20 од овој закон.

(2) Глоба во износ од 250 до 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на одговорното лице.“

Член 18

Централниот регистар на Република Македонија ќе воведе изразување на деловните и финансиските податоци за субјектите кои се запишани во регистрите и на другите податоци со кои располага во меѓународно прифатен стандардизиран софтверски јазик од 1 јануари 2013 година.

Член 19

Прописите предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 20

Субјектите на упис запишани во трговскиот регистар и регистарот на други правни лица се должни најдоцна до 1 април 2011 година да поднесат пријава за упис на адреса на електронско сандаче за достава на писмена и други податоци кои се донесуваат во електронска форма преку едношалтерскиот систем.

Член 21

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTESIMIN E LIGJIT PËR SISTEM NJESPORTEL DHE PËR MBAJTJEN E REGJISTRIT TREGTAR DHE REGJISTRIT TË PERSONAVE TJERE JURIDIKE

Neni 1

Нë Ligjin për sistem njesportel dhe për mbajtjen e regjistrat tregtar dhe regjistrat të personave tjere juridike ("Gazeta Zyrare e Republikës së Maqedonise" numer 84/2005, 13/2007, 150/2007 dhe 140/2008), нë nenin 1 paragrafi (1) ndryshohet si вијон:

"Me kete ligj rregullohet/rregullohen sistemi njesportel, mbajtja e regjistrat tregtar dhe e regjistrat të personave tjere juridike, regjistrat të personave fizike dhe juridike të cilive u eshte shqiptuar sanksion ndalim për kryerjen e profesionit, veprimtarise dhe detyres dhe ndalim i perkohshem për kryerjen e veprimtarise së vecante, regjistrat të denimeve për veprat e kryera penale të personave juridike nga Regjistro Qendror i Republikës së Maqedonise (në tekstin e metuteshem: Regjistro Qendror) me shkrim dhe në forme elektronike si dhe marrja e mbajtjes së regjistrat tregtar, regjistrat gjyqesor, regjistrat të bashkesive të ujut, regjistrat të ekonomike të ujerave, regjistrat të shoqatave dhe fondacioneve dhe regjistrat të odave të gjykatake kompetente nga Regjistrat Qendror."

Neni 2

Нë nenin 2 pika 24 ndryshohet si вијон:

"Regjistri i denimeve për vepra të kryera penale të personave juridike eshte liber publik që paraqet baze unike elektronike të dhene, që permban të dhena nga evidenca ndeshkuese e aktgjykimeve të plotfuqishme gjyqesore të gjykatës së shkalles së pare për denimet kryesore dhe dytësore, për vepra të kryera penale të personave juridike të percaktuara me Kodin penal të Republikës së Maqedonise."

Pika 25 fshihet.

Neni 3

Sipas nenit 3 shtohet nen i ri 3-a, si вијон:

"Neni 3-a

(1) Drejtoret e falimentimit, nepermjet sistemit njesportel fusin të dhena për procedura të falimentimit të cilat mbahen në gjykata kompetente në Republikën e Maqedonise në pajtim me Ligjin për falimentim.

(2) Ministri i Ekonomise e percakton formen, permbytjen dhe menyren e futjes së të dheneve nepermjet sistemit njesportel për procedurat falimentuese të cilat mbahen në gjykata kompetente në Republikën e Maqedonise në pajtim me Ligjin për falimentim."

Neni 4

Нë nenin 4 pas paragrafit (3) shtohen tre paragrafe të rinj (4), (5) dhe (6), si вијојне:

"(4) Regjistri Qendror nepermjet sistemit njesportel sığuron zgjidhje elektronike për futjen e të dheneve nga nen 3-a paragrafi (1) i ketij ligji.

(5) Regjistri Qendror nepermjet sistemit njesportel sığuron zgjidhje elektronike për mbajtjen e regjistrat të personave të cilat nuk mund të themelojne dhe menaxhojne shoqeri tregtare në Republikën e Maqedonise, në pajtim me dispozitat e Ligjit për shoqeri tregtare.

(6) Regjistri Qendror nepermjet sistemit njesportel e sığuron paraqitjen e të dheneve asariste dhe financiare për subjekte të cilat Jane regjistruar në regjistra dhe të dheneve tjeri me të cilat disponon, në gjuhe softuerike të standardizuar, të pranuar underkombetarish."

Neni 5

Titulli dhe nen 13-b ndryshohet si вијојне:

"Registri i denimeve për vepra të kryera penale të personave juridike

Neni 13-b

(1) Gjykatat, vendimet e plotfuqishme për denimet e shqiptuara kryesore dhe dytesore për vepra penale të kryera nga personat juridike, me detyre zyrtare i dorezojne në Regjistrin Qendror të Republikës së Maqedonise, për regjistrim në regjistrin e denimeve për vepra të kryera penale të personave juridike.

(2) Denimi kryesor shlyhet me detyre zyrtare nga regjistrat i paragrafit (1) të ketij nenit, pas kalimit të tre viteve nga dita e denimit të kryer ose të parashkruar.

(3) Denimet dytesore nga nenit 96-b pikat prej 1 deri në 6 të Kodit penal fshihen me detyre zyrtare nga regjistrat i theksuar, pas kalimit të kohes për të cilin janë shqiptuar.

(4) Ministri i Ekonomise në bashkepunim me ministrin e Drejtësise i percakton formen, permbajtjen dhe menyren e mbajtjes së regjistrat të denimeve për vepra penale të kryera nga persona juridike."

Neni 6

Neni 13-v fshihet.

Neni 7

Në nenin 21 paragrafi (3) fjalet: "adresa e postes elektronike" fshihen.

Pas paragrafit (3) shtohet paragrafi i ri (4) si vijon:

"(4) Në procedure për regjistrim në regjistrin kompetent, subjektit e regjistrimit përvetësohet dhenave të percaktuara në paragrafin (2) të ketij nenit, detyrohen që ta paraqesin për regjistrim edhe adresen e postes elektronike për pranimin e dokumenteve."

Neni 8

Në nenin 23 paragrafi (2) pas fjalise së dyte shtohet fjalë e resi vijon: "Formularët për regjistrim janë të kapshtuar edhe në forme elektronike për parashtrimin e tyre në forme elektronike nepermjet sistemit njesportel."

Neni 9

Në titullin para nenit 27 fjalë "softuerike" të zevendesohet me fjalën "elektronike".

Në nenin 27 paragrafi (1) në fjaline e pare fjalë "softuerike" zevendesohet me fjalën "elektronike".

Në fjaline e dyte fjalë "softuerike" zevendesohet me fjalën "elektronike".

Në paragrafin (2) pas fjalës "siguri" shtohen fjalet: "dhe mbrojtje".

Neni 10

Në nenin 30 pas paragrafit (3) shtohet paragrafi i ri (4) si vijon:

"(4) Aktvendimi i miratuar për regjistrim eshte i kapshtuar për subjektin e regjistrimit në forme elektronike në rast kur parashtrimi i fleteparaqitjes për regjistrim kryhet në forme elektronike nepermjet internetit. Me kerkese të parashtruesit të autorizuar aktvendimi mund t'i dorezohet subjektit të regjistrimit edhe me shkrim."

Neni 11

Neni 32 ndryshohet si vijon:

"Procedura për regjistrim në register ngrietet me parashtrimin e fleteparaqitjes për regjistrim me shkrim në zyreën e Regjistrat Qendror, ose me parashtrimin e fleteparaqitjes për regjistrim në forme elektronike nepermjet sistemit njesportel, nese me ligj tjeter nuk eshte rregulluar ndryshe."

Neni 12

Në nenin 33 pas paragrafit (2) shtohet paragrafi i ri (3) si vijon:

"(3) Regjistrat Qendror nepermjet sistemit njesportel mundeson që të gjithë parashtruesit e fleteparaqitjeve për regjistrim në regjistrin tregtar, të cilet parashtrimin e bejne

në forme elektronike jashtë territorit të Republikës së Maqedonise, ta perdorin opzionin e perkrashjes gjuhesore të gjuhes tjeter zyrtare të vendit anetar të Unionit Evropian që i përgjigjet perkrashjes maqedonase për të njëjten zgjidhje."

Neni 13

Në nenin 42 pas paragrafit (3) shtohen dy paragrafe të rinj (4) dhe (5), si vijojne:

"(4) Aktvendimi i miratuar në proceduren e parashtrimit elektronik të dokumenteve për regjistrim në regjister, konsiderohet i dorezuar kur i njejtë do të publikohet nëfaqen zyrtare të internetit, të Regjistrat Qendror të Republikës së Maqedonise.

(5) Regjistrat Qendror detyrohet që të dorezoje ekzemplare nga aktvendimin i percaktuar në paragrafin (4) të ketij nenit, në adresen e postes elektronike të subjektit të regjistrimit për të cilin eshte miratuar aktvendimi."

Neni 14

Në nenin 63 paragrafi (1) shuma "2 500" zevendesohet me shumen "1 200" kurse shuma "5 000" me shumen "2 500".

Në paragrafin (2) shuma "1 000" zevendesohet me shumen "500" kurse shuma "2 000" me shumen "1 000".

Neni 15

Në nenin 65 paragrafi (1) shuma "2 500" zevendesohet me shumen "1 200" kurse shuma "5 000" me shumen "2 500".

Në paragrafin (2) shuma "1 000" zevendesohet me shumen "500" kurse shuma "2 000" me shumen "1 000".

Neni 16

Në nenin 66 paragrafi (1) shuma "2 500" zevendesohet me shumen "1 200" kurse numri "5 000" me numrin "2 500".

Në paragrafin (2) shuma "1 000" zevendesohet me shumen "500" kurse shuma "2 000" me shumen "1 000".

Neni 17

Pas nenit 66 shtohet nen i ri 66-a si vijon:

"Neni 66-a

(1) Gjabe në shume prej 500 deri në 1 000 euro në kundervlere me denare do t'i shqiptohet subjektit për regjistrim, nese nuk vepron në pajtim me nenin 20 të ketij ligji.

(2) Gjabe në shume prej 250 deri në 500 euro në kundervlere me denare do t'i shqiptohet për kundervajtjen nga paragrafi (1) i ketij neni edhe personit përgjegjes."

Neni 18

Regjistrat Qendror i Republikës së Maqedonise do të zbatojë paraqitje të dhenave afariste dhe financiare për subjektit që janë regjistruar në regjistra dhe të dhenave tjera me të cilat disponon, në gjuhe softuerike të standardizuara, të pranuar nderkombetarisht nga 1 janari 2013.

Neni 19

Rregullat e parapara me kete ligj do të miratohen në afat prej 30 ditesh nga dita e hyrjes në fuqi të ketij ligji.

Neni 20

Subjektit për regjistrim të regjistruar në regjistrin tregtar dhe regjistrin e personave tjere juridike, detyrohen që më së voni deri më 1 prill 2011 të parashtrojnë fleteparaqitje për regjistrim në adresë të postes elektronike për dorezimin e dokumenteve dhe të dhenave tjera që miratohen, në forme elektronike nepermjet sistemit njesportel.

Neni 21

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tete nga dita e botimit në "Gazeten Zyrtare të Republikës së Maqedonise".

Член 15

Во членот 45-б ставот 4 се менува и гласи:

„Висината на трошоците од ставот 1 на овој член, во зависност од фактичките трошоци за полагање на стручниот испит, ја определува високообразовната установа за туризам и угоствителство.“

Член 16

Во членот 57 ставот 2 се менува и гласи:

„Заради побрз развој на туризмот и формирање по-конкурентни цени на туристичките аранжмани за странски туристи, министерот надлежен за работите од областа на туризмот ќе го пропише начинот, видот и висината на субвенциите.“

Член 17

Членот 61 се менува и гласи:

„Доколку при вршењето на инспекцискиот надзор, државниот пазарен инспектор, односно овластениот инспектор на општината и овластениот инспектор на градот Скопје утврди дека за првпат е сторена неправилност од членовите 67, став 1, точка 3 и 68 став 1 точки 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 и 8 на овој закон, државниот пазарен инспектор, односно овластениот инспектор е должен да состави записник во кој ќе утврди сторената неправилност со укажување за отстранување на сторената неправилност во рок од осум дена и со истовремено врачување на покана за спроведување едукација на лицето, или субјектот каде што е утврдена неправилноста при вршењето на инспекцискиот надзор.

Формата и содржината на поканата за едукација, како и начинот на спроведување на едукацијата ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на економијата, односно градоначалникот на општината и градоначалникот на градот Скопје.

Едукацијата ја организира и спроведува Државниот пазарен инспекторат, односно органот на државната управа кој го извршила инспекцискиот надзор во рок не подолг од осум дена, од денот на спроведување на инспекцискиот надзор.

Едукацијата може да се спроведе за повеќе утврдени исти, или истородни неправилности за еден или повеќе субјекти.

Доколку во закажаниот термин, лицето или субјектот над кој се спроведува едукацијата, не се јави на едукацијата, ќе се смета дека едукацијата е спроведена.

Доколку лицето или субјектот над кој се спроведува едукацијата, се јави на закажаната едукација и истата ја заврши, ќе се смета дека е едуциран по однос на утврдената неправилност.

Доколку државниот пазарен инспектор, односно овластениот инспектор при спроведување контролен надзор утврди дека се отстранети утврдените неправилности од ставот 1 на овој член, донесува заклучок со кој ја запира постапката на инспекцискиот надзор.

Доколку државниот пазарен инспектор, односно овластениот инспектор при спроведување контролен надзор утврди дека не се отстранети утврдените неправилности од ставот 1 на овој член, поднесува барање за поведување прекршочна постапка пред Прекршочна комисија.

Државниот пазарен инспектор, односно органот на државната управа кој го извршил инспекцискиот надзор и кој ја организирал и спровел едукацијата, води евидентија за спроведената едукација на начин пропишан од министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на економијата, односно градоначалникот на општината и градоначалникот на градот Скопје.“

Член 18

Членот 62 се брише.

Член 19

Членот 65 се менува и гласи:

„Ако државниот пазарен инспектор, односно овластениот инспектор при вршење на инспекцискиот надзор утврди дека вршителот на туристичката дејност:

1) врши активности спротивно на одредбите од членот 37 на овој закон;

2) врши дејност без да е регистриран во трговскиот регистар (член 3 став 1);

3) не склучи договор со корисникот на услугата во која ќе бидат јасно определени условите и начинот на давање на услугите (член 15 став 1 точка 5);

4) нема лиценца за вршење на туристичка дејност (член 25 став 1);

5) имателот на лиценца „А“ при вршењето на својата дејност не ги исполнува условите од членот 31 на овој закон;

6) имателот на лиценцата „Б“ при вршењето на својата дејност не ги исполнува условите од членот 32 на овој закон и

7) не е регистриран за вршење на туристичка дејност (членови 3 став 2 и 51 став 2), ќе донесе решение за привремена забрана во траење од 30 дена.

Против решението од овој член може во рок од осум дена од денот на приемот на решението да се изјави жалба до министерот за економија.

Жалбата изјавена против решението од овој член, не го одлага извршувањето на решението.“

Член 20

Членот 66 се брише.

Член 21

Во членот 66-а ставот 1 се менува и гласи:

„За прекршоците утврдени во членовите 67, 68 и 70 од овој закон, прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува Државниот пазарен инспекторат (во натамошниот текст: Прекршочен орган).“

Член 22

Членот 67 се менува и гласи:

„Глоба во износ од 400 евра во денарска противвредност ќе се изрече на самото место за прекршок на физичкото лице, ако:

1) не е регистриран за вршење на туристичка дејност (членови 3 став 2 и 51 став 2);

2) не организира туристичко патување за своите членови и членовите на нивното потесно семејство преку туристички агенции, јавно ги огласува и рекламира туристичките патувања (член 6 став 1);

3) врши дејност на туристички водич, лице кое е стручен работник кој ја врши дејноста водич на своето работно место кај правни лица во деловниот објект во кој работи (музеј, галерија, национален парк и слично), стручен работник на туристичката агенција која придржува група туристи во место, водич во планина и пештера, водич на лов и риболов, како и водич или придржник на екскурзии и излети (член 39 став 2) и

4) врши дејност туристички водич или туристички придржник без положен соодветен стручен испит (членови 40 став 2 и 45-а став 1).

Овластениот инспектор на општината и овластениот инспектор на градот Скопје, за прекршоците од ставот 1 на овој член се должни на сторителот на прекршокот да му врачи покана за плаќање на глоба во рок од осум дена, од денот на врачувањето на поканата.

Ако сторителот доброволно не ја плати поканата од ставот 1 на овој член, овластениот инспектор на општината и овластениот инспектор на градот Скопје, за прекршоците поднесуваат барање за поведување прекршочна постапка пред Прекршочната комисија.“

Член 23

Членот 68 се менува и гласи:

„Глоба во износ од 1000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на самото место за прекршок на правното лице, ако:

1) не го извести со посебен образец ДПИ и градоначалникот на општината, а во градот Скопје градоначалникот на општината на подрачјето на градот Скопје, според местото на седиштето на објектот, односно според местото каде што се даваат туристичките услуги најмалку осум дена пред почетокот на вршењето на дејноста (член 9 став 1);

2) на влезот на деловниот простор не ја истакне фирмата (член 15 став 1 точка 1);

3) назнаката “туристичка агенција”, “патничка агенција” и вообичаените изрази какви што се “Турс“ и “Травел“ и слично, во фирмата не ги користат туристичките агенции (член 15 став 1 точка 2);

4) за продажба на авио билети туристичката агенција нема вработено лице со ИАТА сертификат (член 15 став 1 точка 11);

5) на видно место во туристичката агенција не ја истакне лиценцата (член 15 став 1 точка 12);

6) не ги истакне цените на туристичките аранжмани и поединечните услуги (член 15 став 1 точка 13);

7) на видно место на влезот на туристичкиот објект не го истакне видот на платежните картички кои можат да се користат (член 15 став 1 точка 16);

8) при организирање на туристичките патувања, во патничките програми кои вклучуваат спортско-рекреативни, авантуритички и екстремни активности, освен ангажирање туристички водичи, не ангажира и стручно оспособени лица за такви активности (член 19-а);

9) не го истакне работното време на влезот на објектот и на видно место во објектот и не се придржува на истакнатото работно време (член 56);

10) не ги исполнува пропишаните минимални технички услови (член 8 став 1);

11) деловниот простор се користи и за друга намена (домување и производство), спротивно на одредбите на членот 10 став 2 на овој закон;

12) на барање на корисникот на услугите не му даде информација во кое својство настапува и колкави се неговите овластувања, ако застапува друга туристичка агенција (член 15 став 1 точка 4);

13) во промотивните печатени материјали, како и во сите работни документи видливо не се истакне фирмата и седиштето на туристичката агенција (член 15 став 1 точка 6);

14) не се придржува при продажбата и реализацијата на договорот и програмата на туристичкиот аранжман (член 15 став 1);

15) договорот не ги содржи елементите предвидени во членот 16;

16) туристичкиот ваучер не ги содржи елементите предвидени во членот 17 став 3 од овој закон и

17) не ја пријави промената на содржината на лиценцата (член 29).

Глоба во износ од 200 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на самото место и на одговорното лице во правното лице, за дејствијата од ставот 1 на овој член.

Глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на самото место на трговец поединец, за дејствијата од ставот 1 на овој член.

Државниот пазарен инспектор за прекршоците од ставот 1 на овој член е должен на сторителот на прекршокот да му врачи покана за плаќање глоба во рок од осум дена од денот на вршењето на поканата.

Ако сторителот доброволно не ја плати глобата од овој член, државниот пазарен инспектор поднесува барање за поведување прекршочна постапка пред Прекршочната комисија.“

Член 24

Членот 70 се менува и гласи:

„Глоба во износ од 1.200 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на правното лице, ако:

1) деловницата на туристичката агенција врши активности спротивно на лиценцата што ја поседува туристичката агенција (член 11 став 2);

2) склучува договор со сообраќајни претпријатија чии превозни средства не ги исполнуваат условите определени со пропис од областа на јавниот патен сообраќај (член 15 точка 7);

3) склучува договори и презема други деловни активности со угостителски правни субјекти кои не поседуваат лиценца и категоризација на објектот (член 15 став 1 точка 8);

4) не чува како деловна тајна се што знае за корисникот на услугите и без негово одобрение, освен во законски пропишаните услови, ја даде адресата на корисникот на услугата, местото и времето на патувањето, престојот, уплатената цена, како и името на неговиот сопатник (член 15 став 1 точка 9);

5) не се придржува кон утврдените услови во договорите кои ги воспоставува со корисниците на услуги и третото лице како давател на услуги (член 15 став 1 точка 10);

6) за секоја продадена услуга или аранжман не издае сметка од фискална каса, како и туристички ваучер за сместување и други услуги на корисникот на услугите (член 15 став 1 точка 14);

7) вршителите на туристичка дејност при организирањето на туристичките патувања во странство со автобус се должни да обезбедат превозното средство да ги исполнува условите согласно прописите од областа на јавниот патен сообраќај и да има клима уред, разладен фрижидер, ВЦ и разгласен микрофон (член 19);

8) изврши зголемување на цената утврдена во договорот 20 дена пред договорениот ден за започнување за користење на туристичките услуги (член 20);

9) не му ја врати целата сума која ја платил по договорот, освен во случаите што се предвидени во членовите 21 став 1 точка 2 на овој закон;

10) не постапи во смисла на членот 21 ставови 2 и 3 од овој закон;

11) при реализација на туристички аранжман или патување, или престој во странство на малолетните лица не им овозможи информации за воспоставување на директен контакт со детето и лицето одговорно за давање услуги на детето во местото на патување и престој (член 23 став 2) и

12) при реализација на туристичкиот аранжман, или патување, или престој во странство на малолетните лица не им овозможи информации за воспоставување на директен контакт со детето и лицето одговорно за давање услуги на детето во местото на патување и престој (член 24).

Глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице, за дејствијата од ставот 1 на овој член.

Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на трговец поединец, за дејствијата од ставот 1 на овој член.

За прекршоците утврдени во овој член, Државниот пазарен инспекторат е должен да му предложи на сторителот на прекршокот постапка за порамнување, пред да поднесе барање за прекршочна постапка до Прекршочната комисија.“

Член 25

Членот 71 се менува и гласи:

„Глоба во износ од 2.000 до 4.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на правното лице, ако:

1) не организира туристичко патување за своите членови и членовите на нивното потесно семејство преку туристички агенции, јавно ги огласува и рекламира туристичките патувача (член 6 став 1);

2) врши активности спротивно на одредбите од членовите 37 на овој закон;

3) врши дејност без да е регистриран во трговскиот регистар (член 3 став 1);

4) не склучи договор со корисникот на услугата во која ќе бидат јасно определени условите и начинот на давање на услугите (член 15 став 1 точка 5);

5) нема лиценца за вршење на туристичка дејност (член 25 став 1);

6) имателот на лиценца "А" при вршењето на својата дејност не ги исполнува условите од членот 31 на овој закон;

7) имателот на лиценцата "Б" при вршењето на својата дејност не ги исполнува условите од членот 32 на овој закон.

Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице, за дејствијата од ставот 1 на овој член.

Глоба во износ од 700 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на трговец поединец, за дејствијата од ставот 1 на овој член.

За прекршоците утврдени во овој член, државниот пазарен инспектор е должен да поднесе барање за прекршочна постапка до надлежен суд.“

Член 26

Членот 72 се брише.

Член 27

Државниот пазарен инспекторат постапката за порамнување и прекршочната постапка ги води согласно со Законот за Државниот пазарен инспекторат и Законот за прекршоците.

Член 28

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за туристичка дејност.

Член 29

Подзаконскиот акт предвиден со овој закон ќе се донесе во рок од 15 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 30

Вршителите на туристичка дејност се должни да го усогласат своето работење, според членовите 25, член 31 став 1 точката 3 и 32 од Законот за туристичката дејност („Службен весник на Република Македонија“ број 62/2004, 89/2008 и 12/2009), во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 31

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

LIGJ PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTESIMIN E LIGJIT PËR VEPRIMTARI TURISITKE

Neni 1

Нë Ligjin për veprimtari turistik ("Gazeta Zyrta e Republikës së Maqedonise" numer 62/2004, 89/2008 dhe 12/2009), pas nenit 19 shtohet nenii i ri 19-a, si вијон:

"Neni 19-a

Kryeresit e veprimtarise turistike gjate organizimit të udhetimeve turistike, në programet e udhetimit që perfshijne aktivitete rekreative sportive, aventurore dhe ekstreme

(skijim, zhytje, lundrim, kalerim, vozitje në vende të larta-malore, lundrim me trap, rafting, hulumtime shpellash, vozitje të kanuas dhe automjete tjera të ujtit, parashutizem, lundrim me vela, paraglajder, kercim me litar dhe ngjas-hem, pervec angazhimit të udherrefyesve turistike, duhet të angazhojne edhe persona të aftesuar profesionalist për akti-vitete të atilla (trajnues, instruktore, udherrefyes etj)."

Neni 2

Нë nenin 21 paragrafi 1 pika 2 ndryshohet si вијон:
"t'i kthehet shuma e plote të cilën e ka paguar sipas marreveshjes, në afat që nuk mund të jetë më i gjate se 15 dite nga dita e prishjes së marreveshjes, pervec nese prishja eshte rezultat e forces madhore. Si forcë madhore nenku-tohet tere ajo që eshte rregulluar me Ligjin për marredhenie të obligueshme."

Neni 3

Нë nenin 25 paragrafi 2 ndryshohet si вијон:
"Licenca mund të jetë: licence "A" dhe licence "B".

Neni 4

Нë nenin 26 paragrafi 2 pika 1 pas fjalës "register", shtohen fjalët: "dhe Dokumenti për regjistrimin e veprimtari-s (formulari DRD)".

Нë piken 3 pikepresja zevendesohet me lidhezen "dhe".

Нë piken 4 pikepresja zevendesohet me pike.

Pika 5 shlyhet.

Neni 5

Нë nenin 27 paragrafi 3 ndryshohet si вијон:
"Periudha e vlefshmerise së licences eshte e pakufizu-ar."

Neni 6

Нë nenin 30 paragrafi 1 ndryshohet si вијон:

"Licenca shfuqizohet:

1) në baze të kerkeses së bartesit të licences për shlyer-je nga registri i agjencive turistike;

2) në baze të aktvendimit për heqjen e licences dhe

3) nese agjencia turistike në periudhen e vlefshmerise së licences pushon t'i plotesoje kushtet për kryerjen e ve-primtarise turistike, perkatesisht kushtet e percaktuara për marrjen e licences perkatese të parapare në nenet 31 dhe 32 të ketij ligji."

Neni 7

Pas nenit 30 shtohet nenii i ri 30-a, si вијон:

"Neni 30-a

Ministri i cili udheheq me organin e administratës shtero-re kompetent për punet nga sféra e turizmit, mund ta heqe licencen nese:

1) organizatori i udhetimit në periudhen e vlefshmerise së licences pushon t'i plotesoje së paku dy nga kushtet e parapara për marrjen e licences, në pajtim me nenin 31 të ketij ligji;

2) organizatorit të udhetimit në periudhen e vlefshmerise së licences i shqiptohet më shume se dy here mase për kundervajtje dhe administrative, për mosplotesimin e det-yimeve nga nenet 15 paragrafi 1 pikat 5, 7, 10, 14 dhe 15 dhe 36 paragrafi 3 pika 11, 14 dhe 15 të ketij ligji dhe

3) Agjencia turistike - ndermjetesues me licence "B" shet aranzhmane të veta turistike."

Neni 8

Нë nenin 31 paragrafi 1 në fjaline hyrese shtohen fjalët: "- organizator i udhetimit".

Нë piken 3 ndryshohet si вијон:

"të kete së paku kater persona të punesuar, prej të cile-ve së paku njeri me arsim të larte dhe dy me deshmi se e njohin një gjuhe botoreore dhe"

Neni 9

Neni 32 ndryshohet si vijon:

"Për marrjen e licences "B" Agjencija turistike - ndermjetesues në shijen e udhetimeve turistike, detyrimisht duhet t'i plotesoje keto kushte:

1) të kete së paku një person të punesar, me deshmi se e njeh një gjuhe të huaj dhe

2) të kete të nenshkuar marreveshje për bashkepunim me agjencji turistike - organizator i udhetimit, me licence "A"."

Neni 10

Neni 33 shlyhet.

Neni 11

Në nenin 33-b paragrafi 4 ndryshohet si vijon:

"Lartesine e harxhimeve nga paragrafi (1) i ketij nenii, varesisht nga harxhimet faktike për dhenien e provimit profesional, e percakton institucioni i larte arsimor për turizem dhe hotelieri."

Neni 12

Në nenin 37 paragrafi 2 pas fjaleve: "aktivitete në" shtohen fjalet: "vend dhe".

Paragrafi 3 shlyhet.

Neni 13

Neni 38 shlyhet.

Neni 14

Ne nenin 42 paragrafi 4 ndryshohet si vijon:

"Lartesine e harxhimeve nga paragrafi 1 i ketij nenii, varesisht nga harxhimet faktike për dhenien e provimit profesional, e percakton institucioni i larte arsimor për turizem dhe hotelieri."

Neni 15

Në nenin 45-b paragrafi 4 ndryshohet si vijon:

"Lartesine e harxhimeve nga paragrafi 1 i ketij nenii, varesisht nga harxhimet faktike për dhenien e provimit profesional, e percakton institucioni i larte arsimor për turizem dhe hotelieri."

Neni 16

Ne nenin 57 paragrafi 2 ndryshohet si vijon:

"Për zhvillim më të shpejtë të turizmit dhe formimit të cmimeve më konkurruuese të aranzhmanit turistik për turiste të huaj, ministri kompetent për punet nga sfera e turizmit do ta percaktoje menyren, llojin dhe lartesine e subvencioneve."

Neni 17

Neni 61 ndryshohet si vijon:

"Nese gjate kryerjes së mbikeqyrjes inspektuese, inspektorët shteteror i tregut, perkatesisht inspektorë i autorizuar i komunes dhe inspektorë i autorizuar i qytetit të Shkupit konstaton se për here të pare eshte bere parregullsi nga nenit 67 paragrafi 1 pika 3 dhe 68 paragrafi 1 pika 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 dhe 8 të ketij ligji, inspektorët shteteror i tregut, perkatesisht inspektorë i autorizuar eshte i detyruar që të përpiloje procesverbal në të cilin do ta konfirmoje parregullsinë e kryer me sugjerim për evitim të parregullsise së kryer në afat prej tete ditesh dhe dorezimin e njekohshem të fteses për realizimin e edukimit të personit, ose subjektit ku eshte konstatuar parregullsia gjate kryerjes së mbikeqyrjes inspektuese.

Formen dhe permbajtjen e fteses për edukim, si dhe menyren e realizimit të edukimit e percakton ministri i cili udheheq me organin e administratës shteterore për kryerjen e puneve nga sfera e ekonomise, perkatesisht kryetari i komunes dhe kryetari i Qytetit të Shkupit.

Edukimin e organizon dhe realizon Inspektorati Shteteror i Tregut, perkatesisht organi i administratës shteterore i cili e ka kryer mbikeqyrjen inspektuese në afat jo më të gjate se tete ditë, nga dita e realizimit të mbikeqyrjes inspektuese.

Edukimi mund të realizohet për më shume parregullsi të konstataruar të nejta ose të ngjashme, për një ose me shumë subjekte.

Nese në terminin e caktuar, personi ose subjekti për të cilin zbatohet edukimi nuk paraqitet ne edukim, do të kon siderohet se edukimi eshte zbatuar.

Nese personi ose subjekti për të cilin zbatohet edukimi, paraqitet në edukimin e caktuar dhe të nejtin e kryen, do të konsiderohet se eshte edukuar për parregullsinë e konstatuar.

Nese inspektori shteteror i tregut, perkatesisht inspektorë i autorizuar gjate zbatimit të mbikeqyrjes kontrolluese percakton se janë menjanuar parregullsite e konstatuar nga paragrafi 1 i ketij nenii, miraton konkluzion me të cilin e nderprene proceduren e mbikeqyrjes inspektuese.

Nese inspektori shteteror i tregut, perkatesisht inspektorë i autorizuar gjate zbatimit të mbikeqyrjes kontrolluese konstaton se nuk janë menjanuar parregullsite e konstatuar nga paragrafi 1 i ketij nenii, parashtron kerkese përgnjitet e procedurës përkundervajtje para Komisionit përkundervajtje.

Inspektori shteteror i tregut, perkatesisht organi i administratës shteterore i cili e ka kryer mbikeqyrjen inspektuese dhe i cili e ka organizuar dhe e ka zbatuar edukimin, mban evidence për edukimin e zbatuar në menyre të percaktove nga ministri i cili udheheq me organin e administratës shteterore, që eshte kompetent përkryerjen e puneve nga sfera e ekonomise, perkatesisht kryetari i komunes dhe kryetari i qytetit të Shkupit.

Neni 18

Neni 62 shlyhet.

Neni 19

Neni 65 ndryshohet si vijon:

"Nese inspektori shteteror i tregut, perkatesisht inspektorë i autorizuar gjate kryerjes së mbikeqyrjes inspektuese konstaton se kryeresi i veprimtarisë turistike:

1) kryen aktivitete që janë në kundershtim me dispozitat nga nen 37 i ketij ligji;

2) kryen veprimtari u regjistruar në regjistrin tregtar (neni 3 paragrafi 1);

3) nuk lidh marreveshje me shfrytezuesin e sherbimit në të cilin qartesishet do të percaktohet kushtet dhe menyra e dhenies së sherbimeve (neni 15 paragrafi 1 pika 5);

4) nuk ka licence përkryerjen e veprimtarisë turistike (neni 25 paragrafi 1);

5) poseduesi i licences "A" gjate kryerjes të veprimtarisë së vet nuk i permboj kushtet nga nen 31 i ketij ligji;

6) poseduesi i licences "B" gjate kryerjes të veprimtarisë së vet nuk i permboj kushtet nga nen 32 i ketij ligji dhe

7) nuk eshte i regjistruar përkryerjen e veprimtarisë turistike (neni 3 paragrafi 2 dhe 51 paragrafi 2);

do të miratoje aktvendim për ndalimin e perkohshem në kohezgjatje prej 30 ditesh.

Kunder aktvendimit nga ky nen mundet në afat prej tete ditesh, nga dita e pranimit të aktvendimit, të parashtron aknesë te ministri i Ekonomise.

Ankesa e parashtruar kunder aktvendimit nga ky nen, nuk e prolongon zbatimin e aktvendimit."

Neni 20

Neni 66 shlyhet.

Neni 21

Në nenin 66-a paragrafi 1 ndryshohet si vijon:

"Për kundervajtjet e percaktuara në nenin 67, 68 dhe 70 të ketij ligji, procedure kundervajtse mban dhe sanksion kundervajtës shqipton Inspektorati Shteteror i Tregut (në tekstin e metejshem: Organi Kundervajtës)."

Neni 22

Neni 67 ndryshohet si vijon:
 "Gjobe në shume prej 400 eurosh në kundervlere me denare do t'i shqiptohet aty për aty për kundervajtje të personit fizik, nese:

1) nuk eshte i regjistruar për kryerjen e veprimitarise turistike (neni 3 paragrafi 2 dhe 51 paragrafi 2);

2) nuk organizon udhetim turistik për anetaret e vet dhe anetaret e familjes së tij më të ngushte nepermjet agjencive turistike, publikisht i shpall dhe i reklamon udhetimet turistike (neni 6 paragrafi 1);

3) kryen veprimitari të udherrefyesit turistik, personi i cili eshte punet profesional që e kryen veprimitarine si udherrefyes në vendin e vet të punes te personat juridike në objektin afarist në të cilin punon (muze, galeri, park nacional, etj.), punetori profesional i agjencise turistike e cila shoqeron grup turistesh në vend, udherrefyesi në mal dhe shpelle, udherrefyesi në gjeti dhe peshkatari, si dhe udherrefyesi apo shoqeruesi në ekskursione dhe shetitje (neni 39 paragrafi 2) dhe

4) kryen veprimitari turistike si udherrefyes apo shoqerues turistik pa e dhene provimin adekuat profesional (neni 40 paragrafi 2 dhe 45-a paragrafi 1).

Inspektori i autorizuar i komunes dhe inspektori i autorizuar i qytetit të Shkupit, për kundervajtjet nga paragrafi 1 i ketij neni, eshte i detyruar që kryeresit të kundervajtjes t'i dorezoje fteze për pagimin e gjobes në afat prej tete ditesh, nga dita e dorezimit të fteses.

Nese kryeresi vullnetarisht nuk e paguan ftesen nga paragrafi 1 i ketij neni, inspektori i autorizuar i komunes dhe inspektori i autorizuar i qytetit të Shkupit, për kundervajtjet parashtron kerkesa për ngritjen e procedures kundervajtese para Komisionit për Kundervajtje."

Neni 23

Neni 68 ndryshohet si vijon:

Gjobe në shume prej 1 000 eurosh në kundervlere me denare do t'i shqiptohet aty për aty për kundervajtje personit juridik, nese:

1) nuk e njofton me formular të posacem DPI edhe kryetarin e komunes, kurse në qytetin e Shkupit, kryetari i komunes së rajonit të qytetit të Shkupit, sipas vendit të selle se së objektit, perkatesisht sipas vendit ku jepen sherbimet turistike, së paku tete dite para fillimit të kryerjes së veprimitarise (neni 9 paragrafi 1);

2) në hyrjen e lokalit afarist nuk e paraqet firmen (neni 15 paragrafi 1 pika 1);

3) shenjen "agjenci turistike", "agjencia udhetimi" dhe shprehjet e zakonshme siç jane "Tours" dhe "Travel" dhe ngjashem, në firme nuk i shfrytezojne agjencite turistike (neni 15 paragrafi 1 pika 2);

4) për shitjen e biletave të avioneve, agjencia turistike nuk ka të punuesuar person me certifikaten IATA (neni 15 paragrafi 1 pika 11);

5) në vend të dukshem në agjencine turistike nuk e paraqet licencen (neni 15 paragrafi 1 pika 12);

6) nuk i paraqet cmimet e aranzhmaneve turistike dhe sherbimeve të vecanta (neni 15 paragrafi 1 pika 13);

7) në vendin e dukshem në hyrjen e objektit turistik nuk e paraqet llojin e kartelave pagesore të cilat mund të shfrytezohen (neni 15 paragrafi 1 pika 16);

8) gjate organizimit të udhetimeve turistike, në programet e udhetimit të cilat perfshijnë aktivitete sportive - rekreative, aventurore dhe ekstreme, pervec angazhimit të udherrefyesve turistike, nuk angazhon edhe persona të afste profesionalisht për aktivitete të atilla (neni 19-a);

9) nuk e paraqet orarin e punes në hyrjen e objektit dhe në vendin e dukshem në objekt dhe nuk i permabahet orari të caktuar të punes (neni 56);

10) nuk i permabush kushtet e percaktuara minimale - teknike (neni 8 paragrafi 1);

11) lokal i afarist shfrytezohet edhe për dedikim tjeter (banim dhe prodhim), në kundershtim me dispozitat e nenit 10 paragrafi 2 të ketij ligji;

12) me kerkese të shfrytezesit të sherbimeve nuk i jep informata në cilen cilesi vpron dhe sa Jane autorizimet e tij, nese perfaqeson agjenci tjetër turistike (neni 15 paragrafi 1 pika 4);

13) në materialet e promovuara të shtypit, si edhe në të gjitha dokumentet e punes dukshem nuk paraqitet firma dhe selia e agjencise turistike (neni 15 paragrafi 1 pika 6);

14) nuk i permabahet gjate shitjes edhe realizimi, marrevshes dhe programit të aranzhmanit turistik (neni 15 paragrafi 1);

15) marreveshja nuk i permbar elementet e parapara në nenin 16;

16) vauceri turistik nuk i permbar elementet e parapare në nenin 17 paragrafi 3 nga të ketij ligji dhe

17) nuk e paraqet ndryshimin e permajtjes së licences (29).

Gjobe me shume prej 200 eurosh në kundervlere me denare, do t'i shqiptohet aty për aty edhe personit perjegjes në personin juridik, për veprimet nga neni 1 i ketij neni.

Gjobe më shume prej 300 eurosh në kundervlere me denare, do t'i shqiptohet aty për aty tregtarit individual, për veprimet nga paragrafi 1 i ketij neni.

Inspektori shteteror i tregut për kundervajtje nga paragrafi 1 i ketij neni eshte i detyruar që kryeresit të kundervajtjes t'i dorezoje fteze për pagimin e gjobes në afat prej tete ditesh, nga dita e dorezimit te fteses.

Nese kryeresi vullnetarisht nuk e paguan gjoben nga ky nen, inspektori shteteror i tregut parashtron kerkesa për ngrijen e procedures për kundervajtje para Komisioni për Kundervajtje."

Neni 24

Neni 70 ndryshohet si vijon:

Gjobe në shume prej 1200 eurosh në kundervlere me denare, do t'i shqiptohet për kundervajtje personit juridik, nese:

1) dega ei agjencise turistike kryen aktivitete në kundershtim me licencen që e posedojne agjencite turistike (neni 11 paragrafi 2);

2) lidh marreveshje me ndermarrje të komunikacionit mjetet transportuese të të cilave, nuk i plotesojne kushtet e percaktuara me dispoziten nga sfera e komunikacionit rrugor publik (neni 15 pika 7);

3) lidh marreveshje dhe ndermerr aktivitete tjera afariste me subjekte juridike afariste të cilat nuk posedojne licence dhe kategorizim të objektit (neni 15 paragrafi 1 pika 8);

4) nuk e ruan si sekret afarist gjithcka që di për shfrytezesit e sherbimeve dhe pa lejen e tij, perpos në kushte të percaktuara ligjore, e jep adresen e shfrytezesit të sherbimit, vendin dhe kohen e udhetimit, qendrimin, cmimin e paguar, si dhe emrin e bashkudhetarit të tij (neni 15 paragrafi 1 pika 9);

5) nuk i permabahet kushteve të percaktuara në marreveshje të cilat i vendos me shfrytezesit e sherbimeve dhe personat e trete si dhenes të sherbimeve (neni 15 paragrafi 1 pika 10);

6) për çdo sherbim ose aranzhman të shitur nuk i les-hon fature nga arka fiskale, si dhe vauceri turistik për vendosje dhe sherbime tjera shfrytezesit të sherbimeve (neni 15 paragrafi 1 pika 14);

7) kryeresit e veprimitarise turistike gjate organizimit të udhetimeve turistike në vende të huaja me autobus janë të obliguar të sigurojnë që mjeti transportues t'i plotesoje kushtet në pajtim me dispozitat nga sfera e komunikacionit publik rrugor dhe të kete aparat për klime, frigorifer, WC dhe mikrofon për shpallje (neni 19);

8) kryen rritje e cmimit të percaktuara në marreveshje 20 dite para dites së kontraktuar për fillimin e shfrytezimit të sherbimeve turistike (neni 20);

9) nuk ia kthen shumen e plotë të cilën e ka paguar si pas marreveshjes, pervec rasteve që parashihen në nenit 21 paragrafi 1 pika 2 të ketij ligji;

10) nuk vepron sipas nenit 21 paragrafet 2 dhe 3 të ketij ligji;

11) gjate realizimit të aranzhmanit turistik ose qendrimit, ose qendrimit në vende të huaja, personave të mitur nuk u mundeson informate për vendosjen e kontaktit të drejtperdrejte me femijen dhe personin perjegjes për dhienin e sherbimeve femijeve në vendin e udhetimit dhe qendrimit (23 paragrafi 2) dhe

12) gjate realizimit të aranzhmanit turistik, ose udhetimit, ose qendrimit në vende të huaja nuk ka deshmi se posedon licence (kopje e vertetuar nga noteri), marreveshje me objektet e vendosjes në vende të huaja dhe deshmi për pagesën e kryer për sherbime të vendosjes dhe sherbime tjetra permes institucionit perkates bankar (neni 24).

Gjobe në shume prej 300 eurosh në kundervlere me denare do t'i shqiptohet personit perjegjes në personin juridik, për veprimet nga neni i ketij neni.

Gjobe me shume prej 500 eurosh në kundervlere me denare do t'i shqiptohet tregtarit individual, për veprimet nga paragrafi 1 i ketij neni.

Për kundervajtjet e percaktuara në kete nen, Inspektorati Shteteror i Tregut eshte i obliguar që t'i propozoj kryerisit të kundervajtjes procedure për barazim, para se të parashtroje kerkese për procedure për kundervajtje në Komisionin për Kundervajtje."

Neni 25

Neni 71 ndryshohet si vijon:

"Gjobe në shume prej 2 000 deri në 4 000 euro në kundervlere me denare, do t'i shqiptohet për kundervajtje personit juridik, nese:

1) nuk organizon udhetim turistik për anetaret e vet dhe anetaret e familjes se tij më të ngushte permes agjencive turistike, publikisht i shpall dhe i reklamon udhetimet turistike (neni 6 paragrafi 1);

2) kryen aktivitete që Jane në kundershtim me dispozitat nga neni 37 të ketij ligji;

3) kryen veprimtari pa u regjistruar në regjistrin tregtar (neni 3 paragrafi 1);

4) nuk lidi marreveshje me shfrytezuesin e sherbimit në të cilën qartesisht do të percaktohen kushtet dhe menyrat e dhenies së sherbimeve (neni 15 paragrafi 1 pika 5);

5) nuk ka licence për kryerjen e veprimtarise turistike (neni 25 paragrafi 1);

6) pronari i licences "A" gjate kryerjes së veprimtarise së vet nuk i perm bush kushtet nga neni 31 i ketij ligji dhe

7) pronari i licences "B" gjate kryerjes së veprimtarise së vet nuk i perm bush kushtet nga neni 32 i ketij ligji.

Gjobe në shume prej 500 deri në 1 000 euro në kundervlere me denare, do t'i shqiptohet personit perjegjes në personin juridik, për veprimet nga paragrafi 1 i ketij neni.

Gjobe në shume prej 700 deri në 1 000 euro në kundervlere të denare, do t'i shqiptohet tregtarit individual, për veprimet nga paragrafi 1 i ketij neni.

Për kundervajtjet e percaktuara në kete nen, inspektori shteteror i tregut eshte i obliguar që të parashtroje kerkese për procedure për kundervajtje në gjykaten kompetente."

Neni 26

Neni 72 shlyhet.

Neni 27

Inspektorati Shteteror i Tregut proceduren e barazimit dhe proceduren për kundervajtje, i udheheq në pajtim me Ligjin për Inspektoratin Shteteror të Tregut dhe Ligjin për kundervajtje.

Neni 28

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvenes i Kuvendit të Republikës së Maqedonise, që të percaktoje tekste të spashtruar të Ligjit për veprimtari turistike.

Neni 29

Akti nenligjor i parapare me kete ligj do të miratohet në afat prej 15 ditesh, nga dita e hyrjes në fuqi të ketij ligji.

Neni 30

Kryerisit e veprimtarise turistike detyrohen që ta harmonizojne punen e tyre, sipas neneve 25, 31 paragrafi 1 pika 3 dhe 32 të Ligjit për veprimtari turistike ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonise" numer 62/2004, 89/2008 dhe 12/2009), në afat prej gjashtë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të ketij ligji.

Neni 31

Ky ligj hyn në fuqi diten e tete nga dita e botimit në "Gazeten Zyrtare të Republikës së Maqedonise".

382.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија, издаваат

УКАЗ ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СТОПАНСКИТЕ КОМОРИ

Се прогласува Законот за стопанските комори, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 3 февруари 2011 година.

Бр. 07-617/1
3 февруари 2011 година

Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горче Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН ЗА СТОПАНСКИТЕ КОМОРИ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Предмет

Со овој закон се уредуваат основањето, организацијата, работењето, финансирањето и престанокот на стопанските комори.

Член 2

Цели

За унапредување на стручните и деловни обичаи и норми, како и за застапување и заштита на интересите, стопанските субјекти на територијата на Република Македонија, основаат стопански комори (во натамошниот текст: комора).

Член 3

Статус и регистрација

(1) Комората е независна и самостојна организација со својство на правно лице.

(2) Својството на правно лице комората го стекнува со денот на уписот во регистарот на други правни лица (во натамошниот текст: регистар), што го води Централниот регистар на Република Македонија.

(3) Комората е непрофитна организација. Доколку во работењето комората оствари добивка по кој било основ од овој закон, таа мора да биде употребена исклучиво за поддржување и остварување на целите и задачите заради кои е основана.

(4) Комората за своите обврски одговара со целиот свој имот.

Член 4

Членство

(1) Во комората се зачленуваат физички лица - трговци поединци (ТП) и правни лица, запишани во трговскиот регистар и регистарат на други правни лица со седиште во Република Македонија кои вршат трговска дејност.

(2) Во комората можат да се зачленуваат и други субјекти запишани во регистарат со седиште во Република Македонија кои со својата дејност придонесуваат за унапредување на работењето на стопанството.

Член 5

Коморска членарина

(1) Зачленувањето и истапувањето од комората е слободно и на доброволна основа.

(2) Членовите на комората плаќаат коморска членарина.

Член 6

Име на комората

(1) Секоја комора има име.

(2) Комората може да употребува и скратена ознака на името доколку тоа е запишано во регистарат.

Член 7

Јавност

(1) Работата на комората е јавна.

(2) Јавноста на работата на комората се обезбедува особено преку:

- постојано информирање на членството за работата на комората,
- објавување на одлуките на органите на комората на начин утврден со статутот на комората,
- издавање на брошури, списанија и слично и
- други начини што поблиску ќе се уредат со статутот на комората.

II. ОСНОВАЊЕ НА КОМОРИТЕ

Член 8

Основање на комората

(1) Основачи на комората можат да бидат најмалку 50 правни или физички лица, запишани во трговскиот регистар и регистарат на други правни лица со седиште во Република Македонија кои вршат трговска дејност.

(2) Комората се основа на основачко собрание на кое се донесува одлука за основање.

(3) На основачкото собрание се донесува статут и се избираат органите на комората.

Член 9

Статут и содржина на статутот

(1) Статутот на комората содржи:

- 1) назив на комората во кој на почетокот или на крајот е содржан зборот "комора", освен ако тој збор не е на друг начин содржан во називот на комората;

- 2) седиште на комората;

- 3) начин на одлучување;

- 4) вид, состав и начин на избор на органот на управување, односно на органот на надзор;

- 5) поблиску уредување на начинот и условите за пристапувањето, истапувањето и исклучувањето од комората;

- 6) контрола на работењето на комората;

- 7) постапка за свикување и одржување на собрание на комората;

8) содржина и облици на остварување соработка со други комори;

9) остварување на јавноста во работата;

10) начин на обезбедување средства за работа на комората;

11) положба и задачи на стручните служби;

12) постапување со имотот на комората во случај на престанок на комората,

13) вршење на јавни овластувања утврдени со закон и

14) други прашања утврдени со овој закон.

(2) Статутот на комората се донесува со согласност на сите основачи, а се менува со мнозинство определено со статутот на комората (во натамошниот текст: статут).

Член 10

Однос меѓу законот, статутот и други акти

(1) Секоја одредба од статутот или од друг акт на комората што е спротивна на одредбите на овој закон е иштовна.

(2) Ако некоја одредба од друг акт на комората не е во согласност со статутот, се применуваат одредбите од статутот.

Член 11

Органи на комората

Органи на комората се:

- собрание,
- управен одбор,
- надзорен одбор и
- претседател.

Член 12

Состав на собранието

(1) Собранието на комората е највисок орган на комората, кое го сочинуваат сите членови на комората.

(2) Со статутот на комората може да се предвиди собранието да биде составено од претставници на повеќе членови на комората.

(3) Бројот на претставниците во собранието од ставот (2) на овој член се конституира од претставници чиј број, мандат, начин на избор и отповикување се определува со статутот на комората.

Член 13

Надлежности на собранието на комората

Собранието на комората ги има следниве надлежности:

- донесува статут и други акти како и нивни измени и дополнувања,

- донесува годишна програма за работа на комората и финансиски план,

- го усвојува извештајот за спроведување на годишната програма за работа и финансискиот план,

- ја утврдува висината на членарината,

- го избира и разрешува претседателот на комората,

- ги избира и разрешува членовите на управниот одбор и членовите на надзорниот одбор,

- одлучува за престанок на комората со двотретинско мнозинство,

- одлучува за начинот на здружување во посебни организациони облици утврдени во членот 22 од овој закон и

- врши и други работи утврдени со овој закон и статутот на комората.

Член 14**Начин на работа на собранието**

(1) Собранието може полноправно да работи доколку се присутни мнозинството од вкупниот број членови на собранието.

(2) Собранието одлучува за прашања од својата надлежност со мнозинство гласови од присутните членови на собранието, доколку со статутот на комората поинаку не е определено.

Член 15**Управен одбор**

(1) Управниот одбор на комората е орган на управување.

(2) Бројот на членовите на управниот одбор и начинот на изборот се уредуваат со статутот на комората.

(3) Управниот одбор:

- ги подготвува седниците на собранието на комората,

- ја спроведува политиката, заклучоците и одлуките донесени од собранието,

- донесува одлуки во врска со спроведувањето на програмата за работа, финансискиот план и другите акти на собранието на комората,

- дава иницијативи и зазема ставови за донесување закони и други прописи и акти кои се од интерес на комората,

- донесува одлуки врз основа на статутот на комората,

- донесува акти за организација, систематизација и делокруг на работа на стручните служби во согласност со закон и статутот на комората и

- врши други работи утврдени со овој закон и статутот на комората.

Член 16**Надзорен одбор**

(1) Надзорниот одбор се состои од најмалку три члена.

(2) Членовите на надзорниот одбор се избираат за време од четири години без право на повторен избор.

(3) Надзорниот одбор врши надзор врз законитоста, материјално-финансиското работење, имотот и правилноста на работата на комората и за својата работа го известува собранието на комората во временски период утврден со статутот на комората.

(4) Начинот на избор на членовите на надзорниот одбор, како и начинот на вршење на надзорот се уредува со статутот на комората.

Член 17**Претседател на комората**

(1) Претседателот на комората ја застапува и ја претставува комората, раководи со нејзината работа и ги извршува одлуките и заклучоците на нејзините органи.

(2) Претседателот на комората е одговорен за законитоста на работењето на комората и има овластувања утврдени со статутот на комората.

Член 18**Извршен директор и стручна служба на комората**

(1) Комората има извршен директор кој ја застапува во имотните и други правни работи, раководи и ја организира работата на стручната служба и врши и други работи во согласност со актите на комората.

(2) Стручните, административно - техничките, помошните и другите работи за потребите на комората ги врши стручната служба на комората.

Член 19**Упис на комората во регистарот**

(1) Комората е должна во рок од 30 дена од донесувањето на одлука за основање да поднесе пријава за упис во Централниот регистар.

(2) Со пријавата за упис во регистарот се поднесува:

- одлука за основање,
- статут,
- записник од основачкото собрание на комората,
- одлуки за избор на членовите на органот на управување, односно на надзорниот одбор, ако тие не се назначени со статутот и

- име на овластеното лице за застапување на комората.

(3) Лицето овластено за застапување на комората одговара за веродостојноста, вистинитоста и точноста на податоците содржани во пријавата и за приложите што со овој закон е определено дека се приложуваат кон пријавата за упис на основањето на комората во регистарот на други правни лица.

Член 20**Донесување решение за упис**

Постапката за упис на комората се води согласно со Законот за едношалтерски систем и за водење на трговскиот регистар и регистарот на други правни лица.

Член 21**Запишување на промени на податоци**

(1) Коморите кои извршиле промена на податоците кои се запишуваат во регистарот од членот 19 на овој закон, се должни во рок од 30 дена од денот на извршните промени да поднесат пријава во регистарот за запишување на промените.

(2) Пријавата за извршните промени ја поднесува лицето овластено за застапување на комората.

(3) За запишување на промените во регистарот се применуваат одредбите за упис утврдени во членот 19 од овој закон.

III. ОБЛИЦИ НА ОРГАНИЗИРАЊЕ И РАБОТЕЊЕ**Член 22**

Како облици на организирање и работење во комората може да се организираат здруженија според дејности, регионални комори и други форми на организирање и работење.

Член 23**Здружение според дејности**

(1) Здружение според дејност, односно дејности се организира од членовите на комората и е облик на организирање и работење преку кој членовите на комората самостојно одлучуваат и вршат работи и задачи од интерес за соодветната дејност, односно дејности.

(2) Секој член на комората непосредно се поврзува во едно или повеќе здруженија, во зависност од регистрираната дејност која е доминантна во неговото работење, односно според интересот што го остварува во соодветно здружение.

(3) Организацијата, начинот на работењето, раководењето и изборот на органите на здружението се уредува со статутот на комората.

Член 24**Регионални комори**

(1) Во рамките на комората, на начин утврден со статутот на комората, се организираат регионални комори преку чие функционирање се обезбедува вршење

на коморските задачи и активности и самостојно одлучување за работите и задачите на комората од особено значење за регионот за чие подрачје е организирана.

(2) Организацијата, начинот на работењето, раководењето и изборот на органите на регионални комори се уредува со статутот на комората.

Член 25

Други форми на организирање и работење

Во рамките на комората може да се организираат и да дејствуваат секции, одбори и други форми на организирање и работење, заради ефикасно остварување на специфични интереси во одредено подрачје, дејност и слично, во согласност со статутот на комората.

Член 26

(1) Во рамките на своите активности утврдени со овој закон и статут, комората може да соработува со стопанските комори на други држави, меѓународни стопански организации, како и со органи и други институции на Република Македонија.

(2) Коморите можат меѓусебно да се здружуваат во сојуз или друг облик на поврзување или здружување.

(3) Сојузот на комори од ставот (2) на овој член има својство на правно лице.

(4) Својството на правно лице Сојузот на комори го стекнува со денот на уписот во регистарот што го води Централниот регистар на Република Македонија.

IV. РАБОТА НА КОМОРАТА

Член 27

Активности на комората

(1) Комората ги врши следниве работи:

- преземање активности за развој на пазарното стопанство, слободното претприемништво и поттикнување на конкуренцијата,

- подобрување на ефикасноста на работата и работењето на членовите и нивната организираност, како и оспособување на кадрите,

- давање стручна помош на членовите во развојот на одделни дејности, усвојување и воведување на современи технологии и методи на работење,

- поттикнување и координирање на истражувањата и развојот на техничко-технолошките достигнувања,

- обезбедување на квалитетна и ефикасна стручна помош и деловни услуги за членовите,

- промоција на стоките и услугите, економската пропаганда, организирање на саеми, учество во развивањето на надворешно-трговските работи,

- забрзување на развојот на малото стопанство, организирање стручно оспособување,

- развивање и организирања на единствен информациски систем и деловно информирање за значајни податоци од домашната и светската економија за развојни проекти, актуелни специјализирани информации од кредитно-монетарната, даночната, царинската политика и пазарот, технологијата и за извозните и увозните можности,

- застапување на интересите на членовите пред државните органи, посебно во подготвување на законосдавството од областа на стопанството, мерките и механизите на стопанскиот систем и економската политика и утврдување на макроекономската и развојната политика и информирање за подготовките и промените на законските и други процеси од областа на стопанството,

- давање мислења на органи на државната управа, институции, организации и други правни субјекти,

- застапување на интересите на членките на комората преку учество на претставници на комората во комисии, совети или други работни тела формирани со закон или од Владата на Република Македонија, односно од органите на државната управа од определена област,

- застапување на интересите на своите членки за прашањата од економско-социјален карактер и

- вршење на други работи од интерес на членовите на комората согласно со закон.

(2) Работите од ставот (1) на овој член се уредуваат со статутот на комората.

Член 28

Јавни овластувања

(1) Комората може да врши јавни овластувања утврдени со закон и на начин утврден со статутот.

(2) Надзорот над вршењето на јавните овластувања го врши министерството надлежно за соодветната област.

(3) За вршење на јавните овластувања од ставот (1) на овој член, комората поднесува годишен извештај до министерството надлежно за соодветната област.

V. СРЕДСТВА НА КОМОРАТА

Член 29

Начини на финансирање

(1) Комората се финансира од:

- членарина,
- наплата од извршени услуги,
- донацији и
- други извори.

(2) Комората самостојно ги утврдува основицата за пресметка, висината и начинот на плаќање на членарината и другите придонеси.

(3) Висината на наплатата за извршени услуги на комората во вршење јавни овластувања ја утврдува управниот одбор на комората по претходна согласност од Владата на Република Македонија.

(4) Собранието на комората може да дозволи ослободување од плаќање на членарината под одредени услови и критериуми утврдени со статутот на комората.

(5) Контролата врз наплатата на членарината ја врши надзорниот одбор.

VI. СУД НА ЧЕСТА

Член 30

(1) Комората може да формира суд на честа како независен орган.

(2) Надлежноста, составот, организацијата, финансирањето, начинот на избор, како и разрешувањето на членовите на судот на честа се утврдуваат со акт на комората кој го поднесува собранието на комората.

Член 31

(1) Судот на честа се грижи за развивање, остварување и зајакнување на добрите деловни обичаи и деловниот морал.

(2) Судот на честа одлучува за повреда на добрите деловни обичаи, за неизвршување на обврските на членовите на комората, како и за други повреди на актите на комората за што може да се изречат мерки согласно со статутот на комората.

VII. ПОСТОЈАН ИЗБРАН СУД – АРБИТРАЖА ПРИ КОМОРАТА

Член 32

При комората може да постои постојан избран суд - арбитража како независен орган.

Член 33

(1) Постојаниот избран суд - арбитража решава со посредување или одлучување за меѓусебните деловни спорови меѓу членовите на комората, меѓу членовите на комората и трети лица, како и меѓу други правни лица од земјата и странство, ако странките ја договорат надлежноста на овој суд.

(2) Одлуките на постојаниот избран суд - арбитража се конечни и имаат сила на правосилна пресуда.

Член 34

Надлежноста, составот и организацијата на постојаниот избран суд - арбитража, начинот на избор и разрешувањето на неговите членови и постапката по предметите од неговата надлежност се утврдуваат со акт кој го донесува собранието на комората.

VIII. ДОГОВОР ЗА СОРАБОТКА**Член 35**

Во рамките на своите активности утврдени со овој закон и статутот, стопанските комори во Република Македонија можат да соработуваат меѓу себе, но и со стопанските комори на други држави, меѓународни стопански организации, со органи и други институции на Република Македонија, како и да членуваат во меѓународните стопански институции и стопански комори.

Член 36

За заедничко унапредување на својата работа и активности, за усогласување на посебните и заедничките интереси во областа за која се основани, за остварување на други прашања од заеднички интерес, за обезбедување на единствен професионален интерес на стопанските комори и другите облици на поврзување на стопанските субјекти во односите со државните органи и со меѓународната заедница, стопанските комори можат да склучат договор за соработка.

Член 37

Во договорот за соработка согласно активностите од членовите 35 и 36 на овој закон, стопанските комори меѓусебно ќе ги дефинираат начините за постигнување на целите на договорот за соработка.

Член 38

Секоја стопанска комора која е регистрирана согласно со овој закон има право да пристапи кон склучување на договор за соработка.

IX. ПРЕСТАНОК НА КОМОРАТА**Член 39**

(1) Комората престанува во случај на ликвидација и стечај, согласно со одредбите од законот со кој се уредуваат прашања за ликвидација и стечај на трговски друштва.

(2) Комората се брише од регистарот врз основа на завршена постапка за ликвидација или стечај.

(3) Со бришење од регистарот комората престанува да постои како правно лице.

Член 40

По бришењето на комората, имотот и средствата што остануваат по намирувањето на обврските се користат на начин утврден со статутот на комората.

X. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ**Член 41**

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за Стопанската комора на Македонија („Службен весник на Република Македонија“

број 89/2004) и Законот за стопанските комори („Службен весник на Република Македонија“ број 54/2002 и 84/2005).

Член 42

(1) Стопанските комори регистрирани според законите наведени во членот 41 од овој закон се должни да го усогласат своето работење со одредбите од овој закон во рок од шест месеци, сметано од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(2) Доколку стопанските комори не го усогласат своето работење во рокот утврден со ставот (1) на овој член, Министерството за економија ќе поднесе барање до надлежен орган за поведување на постапка за ликвидација.

Член 43

Започнатите постапки пред постојниот арбитражен суд и судот на честа при Стопанската комора на Република Македонија до денот на влегувањето во сила на овој закон, ќе се завршат согласно со Законот за Стопанската комора на Македонија („Службен весник на Република Македонија“ број 89/2004).

Член 44

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

LIGJ PËR DHOMA EKONOMIKE**I. DISPOZITA TË PERGJITHSHME**

Neni 1

Lenda

Me kete ligj rregullohen themelimi, organizimi, puna, financimi dhe shuarja e dhomave ekonomike.

Neni 2

Qellime

Për avancimin e normave dhe zakoneve profesionale dhe afariste, si dhe për përfaqesimin dhe mbrojtjen e interesave, subjektet ekonomike në territorin e Republikës së Maqedonise, themelojne dhoma ekonomike (në tekstin metejme: dhoma)

Neni 3

Statusi dhe regjistrimi

(1) Dhoma eshte organizate e pavarur dhe e meveteshme me cilesi të personit juridik.

(2) Cilesine e personit juridik Dhoma e merr me diten e regjistrimit në regjistrin e personave tjere juridike (në tekstin e metejme: regjistri), që e mban Regjistri Qendror i Republikës së Maqedonise.

(3) Dhoma eshte organizate joprofitabile. Nese në punen e saj Dhoma realizon fitim në cfaredo qofte baze të ketij ligji, ai doemos duhet të perdoret ekskluzivisht për perkrahjen dhe realizimin e qellimeve dhe detyrate për të cilat eshte themeluar.

(4) Dhoma për detyrimet e veta perqigjet me tere pronen e saj.

Neni 4

Anetaresia

(1) Në Dhoma anetaresohen persona fizike tregtare individual (TI) dhe persona juridike, të regjistruar në regjistrin tregtar dhe në regjistrin e personave tjere juridike me seli në Republikën e Maqedonise që kryeje veprimtari tregtare.

(2) Në Dhome mund të anetaresohen edhe subjekte tjera të regjistruar në register me seli në Republikën e Maqedonise, që me veprimtarine e vet kontribuojne për avancimin e punes në ekonomi.

Neni 5

Taksa e anetaresise së dhomes

(1) Anetaresimi dhe dalja nga Dhoma eshte e lire dhe në baze vullnetare.

(2) Anetaret e Dhomes paguajne takse anetaresie të dhomes.

Neni 6

Emri i dhomes

(1) Çdo dhome ka emer.
 (2) Dhoma mund të perdon edhe shenje të shkurtuar të emrit, nese kjo eshte e regjistruar në register.

Neni 7

Transparencë

(1) Puna e Dhomes eshte publike.
 (2) Transparencë e punes së Dhomes sigurohet vecanërisht nepermjet:
 - informimit të vazhdueshem të anetaresise për punen e Dhomes,
 - shpalljes së vendimeve të organeve të Dhomes në menyrën e percaktuar me Statutin e Dhomes,
 - botimit të broshurave, revistave e ngjashevës
 - menyrave që më afersisht do të rregullohen me Statutin e Dhomes.

II. THEMELIMI I DHOMAVE

Neni 8

Themelimi i dhomes

(1) Themelues të Dhomes mund të jene së paku 50 persona juridike apo fizike, të regjistruar në regjistrin tregtar dhe regjistrin e personave tjere juridike me seli në Republikën e Maqedonise të cilet kryejnë veprimtari tregtarë.

(2) Dhoma themelohet në kuvend themelues në të cilin miratohet Vendimi për themelim.

(3) Në kuvendin themelues miratohet Statuti dhe zgjidhen organet e Dhomes.

Neni 9

Statuti dhe permbajtja e Statutit

(1) Statuti i dhomes i permban:
 1) emrin e dhomes në të cilin në fillim ose në fund permbahet fjala "dhome", përvèc nese ajo fjalë nuk permbahet në menyre tjeter në emrin e dhomes;
 2) seline e dhomes;
 3) menyrën e vendosjes;
 4) llojin, perberjen dhe menyrën e zgjedhjes së organizat drejtues, perkatesisht të organit të mbikeqyrjes;
 5) rregullimi më i afert i menyrës dhe kushteve për aetaresim, dalje dhe perjashtim nga dhoma;
 6) kontrollin e punes së dhomes;
 7) proceduren për konvokimin dhe mbajtjen e kuvendit të dhomes;
 8) permbajtjen dhe format e realizimit të bashkepunimit me Dhoma tjera;
 9) realizimin e transparencës në punë;
 10) menyrën e sigurimit të mjeteve për punen e Dhomes;
 11) poziten dhe detyrat e sherbimeve profesionale;
 12) veprimin me pronen e Dhomes në rast të shuarjes së Dhomes;
 13) kryerjen e autorizimeve publike të percaktuara me ligj dhe

14) ceshtje tjera të percaktuara me kete ligj.

(2) Statuti i Dhomes miratohet me pelqimin e të gjithe themeluesve, e ndryshohet me shumicen e percaktuar me statutin e dhomes (në tekstin e metejme: statuti).

Neni 10

Raporti ndermjet ligji, statutit dhe akteve tjera

(1) Çdo dispozite e statutit ose e aktit tjeter të dhomes që eshte në kundershtim me dispozitat e ketij ligji, eshte e pavlefshme.

(2) Nese ndonje dispozite e aktit tjeter të dhomes nuk eshte në pajtim me statutin, zbatohen dispozitat e statutit.

Neni 11

Organe të dhomes

Organe të dhomes janë:

- Kuvendi,
- Bordi Drejtues,
- Bordi Mbikeqyres dhe
- Kryetari.

Neni 12

Perberja e Kuvendit

(1) Kuvendi i Dhomes eshte organi më i larte i Dhomes, të cilin e perberje të gjithe anetaret e Dhomes.

(2) Me Statutin e Dhomes mund të parashihet që kuvendi të perbehet nga perfaqesues të më shume anetareve të Dhomes.

(3) Numri i pjesetareve në Kuvend nga paragrafi (2) i ketij nen, konstituohet nga perfaqesues numri, mandati, menyra e zgjedhjes dhe revokimit i të cileve percaktohet me Statutin e Dhomes.

Neni 13

Kompetencat e Kuvendit të Dhomes

Kuvendi i Dhomes i ka kompetencat në vijim:

- i miraton statutin dhe aktet tjera, si dhe ndryshimet dhe plotesimet e tyre,
- e miraton programin vjetor për punen e dhomes dhe planin finanziar,
- i miraton raportin për realizimin e programit vjetor për pune dhe planin finanziar,
- e percakton lartesine e takses së anetaresise,
- e zgjedh dhe shkarkon kryetarin e Dhomes,
- i zgjedh dhe i shkarkon anetaret e Bordit Drejtues dhe anetaret e Bordit Mbikeqyres,
- vendos për shuarjen e Dhomes me shumicen e dy të tretave,
- vendos për menyrën e bashkimit në formë të vecanta organizative, të percaktuara në nenin 22 të ketij ligji dhe
- kryen edhe punë tjera të percaktuara me kete ligj dhe me Statutin e Dhomes.

Neni 14

Menyra e punes së Kuvendit

(1) Kuvendi mund të punoje në menyre të plotfuqishme, nese jane të pranishem shumica nga numri i per gjithë hem i anetareve të kuvendit.

(2) Kuvendi vendos për ceshtje në kompetencë të vet me shumice votash nga anetaret e pranishem të Kuvendit, nese me Statutin e Dhomes nuk eshte percaktuar ndryshe.

Neni 15

Bordi Drejtues

(1) Bordi Drejtues i Dhomes eshte organ udheheqes.

(2) Numri i anetareve të Bordit Drejtues dhe menyra e zgjedhjes rregullohen me Statutin e Dhomes.

(3) Bordi Drejtues:

- i pergaat mbledhjet e Kuvendit të Dhomës,
- i zbaton politiken, konkluzionet dhe vendimet e miratuar nga Kuvendi,
- miraton vendime lidhur me zbatimin e programit për punë, planit financiar dhe akteve tjera të Kuvendit të Dhomës,
- paraqet nisma dhe merr qendrime për miratin e ligjeve dhe rregullave e akteve tjera që janë në interes të Dhomës,
- miraton vendime në baze të Statutit të Dhomës,
- miraton akte për organizimin, sistematizimin dhe fushëprimin e punës së sherbimeve profesionale në pajtim me ligjin dhe me Statutin e Dhomës dhe
- kryen punë tjera të percaktuara me kete ligj dhe me Statutin e Dhomës.

Neni 16

Bordi Mbikeqyres

(1) Bordi Mbikeqyres perbehet prej së paku tre anetareve.

(2) Anetaret e Bordit Mbikeqyres zgjidhen për kohe prej kater vitesh pa të drejtë rizgjedhjeje.

(3) Bordi Mbikeqyres kryen mbikeqyrje të ligjshmerise, punes materiale financiare, prones dhe rregullsisë së punës së Dhomës dhe për punen e vet e njofton Kuvendin e Dhomës në periudhe kohore të percaktuar me Statutin e Dhomës.

(4) Menyra e zgjedhjes së anetareve të Bordit Mbikeqyres, si dhe menyra e kryerjes së mbikeqyrjes rregullohet me Statutin e Dhomës.

Neni 17

Kryetari i Dhomës

(1) Kryetari i Dhomës e perfaqeson dhe e prezanton Dhomen, udheheq me punen e saj dhe i zbaton vendimet dhe konkluzionet e organeve të saj.

(2) Kryetari i Dhomës eshte perjegjës për ligjshmerine e punës së Dhomës dhe i ka autorizimet e percaktuara me Statutin e Dhomës.

Neni 18

Drejtori ekzekutiv dhe Sherbimi profesional i Dhomës

(1) Dhoma ka drejtor ekzekutiv i cili e perfaqeson në punet pronesore dhe punet tjera juridike, udheheq dhe e organizon punen e sherbimit profesional dhe kryen edhe punë tjera në pajtim me aktet e Dhomës.

(2) Punet profesionale, administrative teknike, ndihmese dhe punet tjera për nevojat e Dhomës, i kryen sherbimi profesional i Dhomës.

Neni 19

Regjistrimi i dhomës në register

(1) Dhoma detyrohet që në afat prej 30 ditesh nga miratimi i vendimit për themelim, të parashtroje fleteparaqitje për regjistrim në Regjistrin Qendror.

(2) Me fleteparaqitje për regjistrim në register, parashtron:

- vendimi për themelim,
- statuti,
- procesverbali nga kuvendi themelues i dhomes,
- vendimet për zgjedhjen e anetareve të organit drejtues, perkatesisht të bordit mbikeqyres, nese ato nuk janë të caktuar me statut dhe
- emri i personit të autorizuar për perfaqesimin e dhomës.

(3) Personi i autorizuar për perfaqesimin e Dhomës perjigjet për autenticitetin, vertetësinë dhe saktësinë e të dhenave të permbytura në fleteparaqitje dhe për shtojcat

që me kete ligj eshte percaktuar se i bashkengjiten fleteparaqitjes për regjistrim të themelimit të dhomes, në regjistrin e personave tjere juridike.

Neni 20

Miratimi i aktvendimit për regjistrim

Procedura për regjistrimin e Dhomës udhehiqet në pajtim me Ligjin për sistem njësportel dhe për mbajtjen e regjistrit tregtar dhe regjistrat të personave tjere juridike.

Neni 21

Regjistrimi i ndryshimeve të të dhenave

(1) Dhomat të cilat kane kryer ndryshim të të dhenave të cilat regjistrohen në register nga nen 19 i ketij ligji, detyrohen që në afat prej 30 ditesh nga dita e ndryshimeve të kryera, të parashtrojne fleteparaqitje në register për regjistrimin e ndryshimeve.

(2) Fleteparaqitje për ndryshimet e kryera parashtron personi i autorizuar për perfaqesimin e dhomës.

(3) Për regjistrimin e ndryshimeve në register zbatohen dispozitat për regjistrim, të percaktuara në nenin 19 të ketij ligji.

III. FORMA TË ORGANIZIMIT DHE PUNES

Neni 22

Si forma të organizimit dhe punës në Dhome, mund të organizohen shoqata sipas veprimtarive, dhoma rajonale dhe forma tjera të organizimit dhe punës.

Neni 23

Shoqata sipas veprimtarive

(1) Shoqate sipas veprimtarise, perkatesisht veprimtarive, organizohet nga anetaret e Dhomës dhe eshte forme e organizimit dhe punës nepermjet të ciles anetaret e Dhomes vendosin në menyre të pavarur dhe kryejne punë dhe detyra me interes për veprimtarine, perkatesisht veprimtarite perkatese.

(2) Çdo anetar i Dhomës drejtperdrejt lidhet në një ose më shume shoqata, varesisht nga veprimtaria e regjistruar që eshte dominuese në punën e tij, perkatesisht sipas interesit që e realizon në shoqaten perkatese.

(3) Organizimi, menyra e punës, udheheqja dhe zgjedhja e organeve të shoqates, rregullohen me Statutin e Dhomës.

Neni 24

Dhoma rajonale

(1) Në kuader të Dhomës, në menyren e percaktuar me Statutin e Dhomës, organizohen dhoma rajonale nepermjet funksionimit të të cilave sigurohet kryerja e detyrave dhe aktiviteteve të dhomes dhe vendosja në menyre të pavarur për punet dhe detyrat e dhomes me rendesi të vecante për rajonin për territorin e të cilit eshte organizuar.

(2) Organizimi, menyra e punës, udheheqja dhe zgjedhja e organeve te dhomave rajonale, rregullohen me Statutin e Dhomës.

Neni 25

Forma tjera të organizimit dhe të punës

Në kuader të Dhomës mund të organizohen dhe të vepojne sekcione, borde dhe forma tjera të organizimit dhe punës, për realizimin efikas të interesave specifike në sfere, veprimtari të caktuar dhe ngjashem, në pajtim me Statutin e Dhomës.

Neni 26

(1) Në kuader të aktiviteteve të veta të percaktuara me kete ligj dhe me statut, Dhoma mund të bashkepunojë me dhomat ekonomike të shteteve tjera, me organizatat ekonomike nderkombetare, si dhe me organet dhe institucionet tjera të Republikës së Maqedonise.

(2) Dhomat mund tē bashkohen ndermjet veti nē lidhje ose forma tjera tē lidhjes ose bashkimit.

(3) Lidhja e Dhomave nga paragrafi (2) i ketij nenii ka cilesi tē personit juridik.

(4) Cilesine e personit juridik Lidhja e Dhomave e merr me diten e regjistrimit nē regjistrin qē e mban Regjistri Qendror i Republikes sē Maqedonise.

IV. PUNA E DHOMES

Neni 27

Aktivite te dhomes

(1) Dhoma i kryen punet nē vijim:

- marria e aktivitetete pēr zhvillimin e ekonomise sē tregut, sipermarresise sē lire dhe nxitese sē konkurrense,
- permiresimi i efikasitetit tē punes dhe punes sē anetareve dhe organizimi i tyre, si dhe aftesimi i kuadrove,
- dhenia e ndihmes profesionale anetareve nē zhvillimin e veprimitarive tē caktuara, miratimi dhe vendosja e teknologjive dhe metodave bashkekohore tē punes,
- nxitia dhe koordinimi i hulumtimeve dhe i zhvillimit tē arritjeve teknike teknologjike,
- sigurimi i ndihmes profesionale cilesore dhe efikase dhe sherbimeve afariste pēr anetaret,
- promovimi i mallrave dhe sherbimeve, propaganda ekonomike, organizimi i panaireve, pjesemarrja nē zhvillimin e puneve tē tregtare tē jashtme,
- perspejtimi i zhvillimit tē ekonomise sē vogel, organizimi i aftesimit profesional,
- zhvillimi dhe organizimi i sistemit unik informativ dhe informimit afarist pēr tē dhena tē rendesishme nga ekonomia e vendit dhe boterore pēr projekte zhvillimore, informata aktuale tē specializuara nga politika kreditore monetare, tatinore, politika doganore dhe tregu, teknologjia dhe pēr mundesite eksportuese dhe importuese,
- perfaqsimi i interesave tē anetareve para organave shteterore, vecanerisht nē pergatitjen e legjislacionit nga sfera e ekonomise, masat dhe mekanizmat e sistemit ekonomik dhe tē politikes ekonomike dhe percaktimi i politikes makroekonomike dhe zhvillimore dhe informimi pēr pergatitjet dhe ndryshimet e proceseve ligjore dhe proceseve tjera nga sfera e ekonomise,
- dhenia e mendimeve organeve tē administrates shteterore, institucioneve, organizatave dhe subjekteve tjera juridike,
- perfaqsimi i interesave tē anetareve tē Dhomes nepermjet pjesemarrjes sē perfaqsesuesve tē Dhomes nē komisione, keshilla ose trupa tjere punues, tē formuar me ligj ose nga Qeveria e Republikes sē Maqedonise, perkatesisht nga organet e administrates shteterore nga sfera e caktuar,
- perfaqsimi i interesave tē anetareve tē vet pēr ceshtje me karakter ekonomik social dhe
- kryerja e puneve tjera me interes tē anetareve tē Dhomes nē pajtim me ligjin.

(2) Punet nga paragrafi (1) i ketij nenii, rregullohen me statutin e Dhomes.

Neni 28

Autorizime publike

(1) Dhoma mund tē krye autorizime publike tē percaktuara me ligj dhe nē menyren e percaktuar me Statut.

(2) Mbikeqyrje mbi kryerjen e autorizimeve publike, kryen ministria kompetente pēr sferen perkatese.

(3) Pēr kryerjen e autorizimeve publike nga paragrafi (1) i ketij nenii, Dhoma parashtron raport vjetor nē ministri-ne kompetente pēr sferen perkatese.

V. MJETET E DHOMES

Neni 29

Menyrat e financimit

(1) Dhoma financohet nga:

- taksa e anetaresise,
- arketimi nga sherbimet e kryera,
- donacionet dhe
- burime tjera.

(2) Dhoma nē menyre tē pavarur e percakton bazen pēr llogarije, lartesine dhe menyren e pageses sē takses sē anetaresise dhe kontributeve tjera.

(3) Lartesine e arketimit pēr sherbimet e kryera tē Dhomës nē kryerjen e autorizimeve publike, e percakton Bordi Drejtues i Dhomës pas pelqimit paraprak nga Qeveria e Republikës sē Maqedonise.

(4) Kuvendi i Dhomës mund tē lejoje lirim nga pagesa e takses sē anetaresise, nē kushte dhe kritere tē percaktuara me Statutin e Dhomës.

(5) Kontrollin mbi arketimin e takses sē anetaresise e kryen Bordi Drejtues.

VI. GJYKATA E NDERIT

Neni 30

(1) Dhoma mund tē formoje Gjykate tē Nderit si organ tē pavarur.

(2) Kompetanca, perberja, organizimi, financimi, menya e zgjedhjes, si dhe shkarkimi i anetareve tē Gjykates sē Nderit percaktohen me akt tē Dhomës, tē cilin e miraton Kuvendi i Dhomës.

Neni 31

(1) Gjykata e Nderit kujdeset pēr zhvillimin, realizimin dhe perforcimin e zakoneve tē mira afariste dhe tē moralitet afarist.

(2) Gjykata e Nderit vendos pēr shkeljen e zakoneve tē mira afariste, pēr mosrealizimin e detyrimeve tē anetareve tē Dhomës, si dhe pēr shkelje tjera tē akteve tē Dhomës, pēr cfare mund tē shqiptohen masa nē pajtim me Statutin e Dhomës.

VII. GJYKATA E ZGJEDHUR E PERHERSHME -ARBITRAZHI I DHOMES

Neni 32

Në Dhome mund tē ekzistoje Gjykate e Zgjedhur e Perhershme-Arbitrazhi si organ i pavarur.

Neni 33

(1) Gjykata e Zgjedhur e Perhershme-Arbitrazhi vendos me ndermjetesim apo vendimmarrje pēr konteste afariste tē ndersjella ndermjet anetareve tē Dhomës, ndermjet anetareve tē Dhomës dhe personave tē trete, si dhe ndermjet personave tjere juridike nga vendi dhe jashte, nese palet e kontraktione kompetencen e kesaj gjykate.

(2) Vendimet e Gjykates sē Zgjedhur tē Perhershme-Arbitrazhit Jane perfundimtare dhe kane fuqi tē aktvendimit tē plotfuqishem.

Neni 34

Kompetanca, perberja dhe organizimi i Gjykates sē Zgjedhur tē Perhershme-Arbitrazhit, menya e zgjedhjes dhe shkarkimit tē anetareve tē saj dhe procedimi i lendeve nē kompetence tē saj, percaktohen me aktin qē e miraton Kuvendi i Dhomës.

VIII. MARREVESHJE PĒR BASHKEPUNIM

Neni 35

Në kuader tē aktivitetete tē veta tē percaktuara me kete ligj dhe me statut, dhomat ekonomike nē Republikën e Maqedonise mund tē bashkepunojne ndermjet veti, por edhe me dhomat ekonomike tē shteteve tjera, me organizatat ekonomike nerkombetare, me organe dhe institucione tjera tē Republikës sē Maqedonise, si dhe tē anetaresohen nē institucione ekonomike dhe dhoma ekonomike nerkombetare.

Neni 36

Për avancimin e perbashket të punes së saj dhe aktiviteve, për harmonizimin e interesave të vecanta dhe të perbashketa në sferen për të cilën janë themeluar, për realizimin e ceshqeve tjera me interes të perbashket, për sigurimin e interesit profesional unik të dhomave ekonomike dhe formave tjera të lidhjes së subjekteve ekonomike në marrëheniet me organe shteterore dhe bashkesine nderkomštare, dhomat ekonomike mund të lidhin Marreveshje për bashkepunim.

Neni 37

Në Marreveshjen për bashkepunim në pajtim me aktivitetet nga nenet 35 dhe 36, dhomat ekonomike ndermjet veti do t'i definojne menyrat për arrijen e qellimeve të Marreveshjes për bashkepunim.

Neni 38

Cdo dhome ekonomike e cila eshte e regjistruar në pajtim me kete ligj, ka të drejtë të lidhe Marreveshjes për bashkepunim.

IX. SHUARJA E DHOMES**Neni 39**

(1) Dhoma shuhet në rast të likuidimit dhe të falimentimit, në pajtim me dispozitat e ligjit me të cilin rregullohen ceshqet e likuidimit dhe falimentimit të shoqerive tregtare.

(2) Dhoma shlyhet nga regjistri në baze të procedures së perfunduar për likuidim ose falimentim.

(3) Me shlyerjen nga regjistri Dhoma shuhet si person juridik.

Neni 40

Pas shlyerjes së Dhomes, prona dhe mjetet që mbeten pas permbushjes së detyrimeve, shfrytezohen në menyen e percaktuar me Statutin e Dhomes.

X. DISPOZITA KALIMTARE DHE TË FUNDIT**Neni 41**

Me diten e hyrjes në fuqi të ketij ligji, shfuqizohet Ligji për Dhomen Ekonomike të Maqedonise ("Gazeta Zyrta e Republikës së Maqedonise" numer 89/2004) dhe Ligji për dhoma ekonomike ("Gazeta Zyrta e Republikës së Maqedonise" numer 54/2002 dhe 84/2005).

Neni 42

(1) Dhomat ekonomike të regjistruesa sipas ligjeve të theksuara në nenin 41 të ketij ligji, detyrohen që ta harmonizojne punen e vet me dispozitat e ketij ligji në afat prej gjashtë muajsh, duke llogaritur nga dita e hyrjes në fuqi të ketij ligji.

(2) Nese Dhomat Ekonomike nuk e harmonizojnë punen e tyre në afatin e percaktuar në paragrafin (1) të ketij nenii, Ministria e Ekonomise do të parashtoje kerkese në organin kompetent për ngritje të procedures për likuidim.

Neni 43

Procedurat e filluara në Gjykatën ekzistuese të Arbitrazhit dhe Gjykatën e Nderit të Dhomes Ekonomike të Republikës së Maqedonise deri në diten e hyrjes në fuqi të ketij ligji, do të perfundojnë në pajtim me Ligjin për Dhomen Ekonomike të Maqedonise ("Gazeta Zyrta e Republikës së Maqedonise" numer 89/2004).

Neni 44

Ky ligj hyn në fuqi në diten e tete nga dita e botimit në "Gazeten Zyrta të Republikës së Maqedonise".

383.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија, издаваат

УКАЗ**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРАВНА ЗАШТИТА НА УСЛУГИТЕ КОИ СЕ ЗАСНОВААТ НА, ИЛИ ОПФАЌААТ, УСЛОВЕН ПРИСТАП**

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за правна заштита на услугите кои се засноваат на, или опфаќаат, условен пристап,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 3 февруари 2011 година.

Бр. 07-618/1

3 февруари 2011 година

Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горче Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН**ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРАВНА ЗАШТИТА НА УСЛУГИТЕ КОИ СЕ ЗАСНОВААТ НА, ИЛИ ОПФАЌААТ, УСЛОВЕН ПРИСТАП****Член 1**

Во Законот за правна заштита на услугите кои се засноваат на, или опфаќаат, условен пристап („Службен весник на Република Македонија“ број 127/2008), по членот 5 се додава нов наслов и нов член 5-а, кои гласат:

„Постапка за едукација**Член 5-а**

(1) Доколку при вршењето на инспекцискиот надзор инспекторот утврди дека е сторена неправилност од членот 9 став (1) на овој закон, инспекторот е должен да состави записник во кој ќе ја утврди сторената неправилност со укажување за отстранување на утврдената неправилност во рок од три дена и истовремено ќе му врачи покана за спроведување на едукација на лицето или субјектот каде што е утврдена неправилноста при вршењето на инспекцискиот надзор.

(2) Формата и содржината на поканата за едукација, како и начинот на спроведување на едукацијата ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на економијата.

(3) Едукацијата ја организира и спроведува Државниот пазарен инспекторат, во рок не подолг од осум дена од денот на спроведувањето на инспекцискиот надзор.

(4) Едукацијата може да се спроведе за повеќе утврдени исти или истородни неправилности за еден или за повеќе субјекти.

(5) Доколку во закажаниот термин лицето или субјектот над кој се спроведува едукација не се јави на едукацијата, ќе се смета дека едукацијата е спроведена.

(6) Доколку лицето или субјектот над кој се спроведува едукација се јави на закажаната едукација и истата ја заврши, ќе се смета дека е.eduциран по однос на утврдената неправилност.

(7) Доколку инспекторот при спроведување на контролниот надзор утврди дека се отстранети утврдените неправилности од ставот (1) на овој член, донесува заклучок со кој ја запира постапката на инспекциски надзор.

(8) Доколку инспекторот при спроведување на контролниот надзор утврди дека не се отстранети утврдените неправилности од ставот (1) на овој член, поднесува барање за поведување прекршочна постапка пред надлежен суд.

(9) Државниот пазарен инспекторат води евидентија за спроведената едукација на начин пропишан од министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на економијата.“

Член 2

Во членот 6 став (1) по зборовите: „одредбите од членот 4“ се додаваат зборовите: „точки 1 и 2“.

Во ставот (2) зборовите: „точки 1 и 3“ се заменуваат со зборовите: „точка 1“.

Член 3

Членот 9 се менува и гласи:

"(1) Глоба во износ од 2.500 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на правното лице за прекршок, доколку врши:

- производство, увоз, дистрибуција, продажба, изнајмување или поседување недозволени направи за уловен пристап за комерцијални цели (член 4 точка 1)

- инсталирање, одржување или замена на недозволена направа за условен пристап за комерцијални цели (член 4 точка 2).

(2) Покрај глобата од ставот (1) на овој член, на правното лице ќе му се изрече прекршочна санкција привремена забрана за вршење дејност од шест месеци до една година.

(3) Глоба во износ од 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице за прекршокот од ставот (1) на овој член.

(4) Покрај глобата од ставот (3) на овој член, на одговорното лице во правното лице ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност во траење од шест месеци до една година.

(5) За прекршокот од ставот (1) на овој член, на правното лице ќе му се изрече и прекршочна мерка одземање на предметите (недозволена направа за условен пристап) со кои е сторен прекршокот.

(6) Глоба во износ од 500 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичко лице за прекршоците од ставот (1) на овој член.

(7) Покрај глобата од ставот (6) на овој член, на физичкото лице ќе му се изрече прекршочна санкција забрана за вршење професија, дејност или должност во траење од шест месеци до една година.

(8) За прекршоците од ставот (6) на овој член, на физичкото лице ќе му се изрече и прекршочна мерка одземање на предметите (недозволена направа за условен пристап) со кои е сторен прекршокот."

Член 4

Државниот пазарен инспекторат објавува квартални збирни извештаи за извршен надзор согласно одредбите на овој закон на веб страницата на Министерството за економија.

Член 5

Прописите предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од 15 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 6

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTESIMIN E LIGJIT PËR MBROJTJE JURIDIKE TË SHERBIMEVE TË CILAT BAZOHEN NË QASJE TË KUSHTEZUAR OSE PERFSHIJNE QASJE TË KUSHTEZUAR

Neni 1

Në Ligjin për mbrojtje juridike të sherbimeve të cilat bazohen në qasje të kushtezuar ose perfshijne qasje të kushtezuar ("Gazeta Zyrte e Republikës së Maqedonise" numer 127/2008), pas nenit 5 shtohet titulli i ri dhe neni i ri 5-a, si vijojne:

"Procedura për edukim

Neni 5-a

(1) Nese gjate kryerjes së mbikeqyrjes inspektuese inspektorit konstaton se eshte kryer parregullsi nga neni 9 paragrafi 1 i ketij ligji, inspektorit detyrohet që të perpiloje procesverbal në të cilin do ta percaktoje parregullsine e kryer me sugjerim për menjanimin e parregullsise së konstatauar, në afat prej tri dites dhe njekohesht do t'i dorezoje ftese për realizimin e edukimit personit apo subjektit ku eshte konstatuar parregullsia gjate kryerjes së mbikeqyrjes inspektuese.

(2) Formen dhe permbajtjen e fteses për edukim, si dhenyren e realizimit të edukimit, i percaktion ministri i cili udheheq me organin e administrates shteterore kompetent për kryerjen e puneve nga sfera e ekonomise.

(3) Edukimini e organizon dhe realizon Inspektorati Shteteror i Tregut në afat jo më gjate se tete dite nga dita e kryerjes së mbikeqyrjes inspektuese.

(4) Edukimi mund të realizohet për më shume parregullsi të konstatuara të njejtë apo të njellojta për një ose më shume subjekte.

(5) Nese në terminin e caktuar personi ose punedhenesi për të cilin realizohet edukimi nuk paraqitet në edukim, do të konsiderohet se edukimi eshte realizuar.

(6) Nese personi apo subjekti për të cilin realizohet edukimi paraqitet në edukimin e caktuar dhe e kryen atë, do të konsiderohet se eshte edukuar lidhur me parregullsine e konstatuar.

(7) Nese inspektori gjate kryerjes së mbikeqyrjes kontrolluese konstaton se jane menjanuar parregullsite e peraktuara nga paragrafi (1) i ketij neni, miraton konkluzion me të cilin e ninterpret proceduren e mbikeqyrjes inspektuese.

(8) Nese inspektori gjate kryerjes së mbikeqyrjes kontrolluese konstaton se nuk Jane menjanuar parregullsite e peraktuara nga paragrafi (1) i ketij neni, parashton kerke se për ngritjen e procedures për kundervajtje në Komisionit për Kundervajtje, perkatesisht gjykates kompetente.

(9) Inspektorati Shteteror i Tregut, mban evidence për edukimin e realizuar në menyren e peraktuara nga ministri i cili udheheq me organin e administrates shteterore, kompetent për kryerjen e puneve nga sfera e ekonomise."

Neni 2

Në nenin 6 paragrafi (1) pas fjaleve: "dispozitave nga neni 4" shtohet fjalet: "pikat 1 dhe 2".

Në paragrafin (2) fjalet: "pikat 1 dhe 3" zevendesohet me fjalet: "pika 1".

Neni 3

Neni 9 ndryshohet si vijon:

"(1) Gjobe në shume prej 2 500 deri në 5 000 euro në kundervlere me denare do t'i shqiptohet personit juridik për kundervajtje, nese kryen:

- prodhim, import, distribuim, shitje, huazim ose posedon mjete të palejuara për qasje të kushtezuar për qellime komerciale (neni 4 pika 1) dhe

- instalim, mirembajtje ose zevendesim të mjetit të palejuar për qasje të kushtezuar për qellime komerciale (neni 4 pika 2).

(2) Krahas gjobes nga paragrafi (1) i ketij neni, personit juridik do t'i shqiptohet sanksion për kundervajtje, ndalim i perkoħshem pér ushtrimin e veprimitarise prej għashtie muaj deri nē njē vit.

(3) Gjobe nē shume prej 1 000 eurosh nē kundervlere me denare do t'i shqiptohet dhe personit periegħejes nē personin juridik pér kundervajtjen nga paragrafi (1) i ketij neni.

(4) Krahas gjobes nga paragrafi (3) i ketij neni, personit periegħejes nē personin juridik do t'i shqiptohet edhe sanksion pér kundervajtje ndalim pér ushtrimin e profesionit, veprimitarise apo detyres nē kohezgħatje prej għashtie muaj deri nē njē vit.

(5) Pér kundervajtjen nga paragrafi (1) i ketij neni, personit juridik do t'i shqiptohet edhe mase pér kundervajtje konfiskim i sendeve (mjetit tē palejuar pér qasje tē kushtezuar) me tē cilet eshte kryer kundervajtja.

(6) Gjobe nē shume prej 500 deri nē 1 500 euro nē kundervlere me denare do t'i shqiptohet personit periegħejes, pér kundervajtje nga paragrafi (1) i ketij neni.

(7) Krahas gjobes nga paragrafi (6) i ketij neni, personit fizik do t'i shqiptohet sanksion kundervajtjes ndalim pér ushtrimin e profesionit, veprimitarise ose detyres nē kohezgħatje prej għashtie muaj deri nē njē vit.

(8) Pér kundervajtje nga paragrafi (6) i ketij neni, personit fizik do t'i shqiptohet edhe mase pér kundervajtje, konfiskim i sendeve (mjetit tē palejuar pér qasje tē kushtezuar) me tē cilet eshte kryer kundervajtja."

Neni 4

Inspektorati Shteteror i Tregut publikon raporte permbedhese tremujore pér mbikeqyrjen e kryer, nē pajtim me dispozitat e ketij liggi nē ueb faqen e Ministrise sē Ekonomise.

Neni 5

Rregullat e parapara me kete ligi do tē miratohen nē afat prej 15 ditesh nga dita e hyrjes nē fuqi tē ketij ligji.

Neni 6

Ky ligi hyn nē fuqi nē diten e tete nga dita e botimit nē "Gazeten Zyrta rē Republikas sē Maqedonise".

384.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија, издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАБОТНОТО ВРЕМЕ, ЗАДОЛЖИТЕЛНИТЕ ОДМОРИ НА МОБИЛНИТЕ РАБОТНИЦИ И ВОЗАЧИТЕ ВО ПАТНИОТ СООБРАЌАЈ И УРЕДИТЕ ЗА ЗАПИШУВАЊЕ ВО ПАТНИОТ СООБРАЌАЈ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за работното време, задолжителните одмори на мобилните работници и возачите во патниот сообраќај и уредите за запишување во патниот сообраќај,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 3 февруари 2011 година.

Бр. 07-619/1
3 февруари 2011 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАБОТНОТО ВРЕМЕ, ЗАДОЛЖИТЕЛНИТЕ ОДМОРИ НА МОБИЛНИТЕ РАБОТНИЦИ И ВОЗАЧИТЕ ВО ПАТНИОТ СООБРАЌАЈ И УРЕДИТЕ ЗА ЗАПИШУВАЊЕ ВО ПАТНИОТ СООБРАЌАЈ

Член 1

Во Законот за работното време, задолжителните одмори на мобилните работници и возачите во патниот сообраќај ("Службен весник на Република Македонија" број 161/2009), во членот 2 став 1 зборовите: "самовработени возачи" се заменуваат со зборовите: „физички лица - превозници“.

Член 2

Во членот 3 став 1 точката 12 се брише.
Точки 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 и 20 стануваат точки 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 и 19.

Точката 21 која станува точка 20 се менува и гласи:

"20. „Физичко лице - превозник“ е лице чија главна дејност е превоз на патници или стоки во патниот сообраќај, кој има лиценца за вршење на таа дејност, кој работи сам за себе и кој не е обврзан со договор за работа или друга форма на работен однос, кој е слободен да организира работни активности чии приходи директно зависат од извршувањето на дејноста и кој може слободно или по пат на соработка со други превозници да стапува во деловни односи со повеќе деловни партнери.“

Точки 22, 23, 24, 25 и 26 стануваат точки 21, 22, 23, 24 и 25.

Точката 27 која станува точка 26 се менува и гласи:

"26. „Повеќечлен екипаж“ е екипаж кој се состои од најмалку двајца возачи кои управуваат со возилото и одреден број мобилни работници како составен дел на екипажот на возилото;“

Точката 28 станува точка 27.

Во точката 29 која станува точка 28 по зборовите: „моторно возило“ се додава зборот „автобус“.

Член 3

Во членот 9 ставовите 3, 4 и 5 се бришат.

Член 4

Во членот 10 став 5 бројот „13“ се заменува со бројот „12“.

Во ставот 6 бројот „19“ се заменува со бројот „18“.

Во ставот 7 по зборовите: „таксографските ленти“ се додаваат зборовите: „посебни листови за евидентија на работно време“.

Ставовите 8 и 9 се менуваат и гласат:

„Кога возачот управува возило што е опремено со аналоген таксограф, по барање на органите на надзор, мора да покаже својата возачка картичка, рагично извршена евидентија на посебни листови за евидентија на работно време и исписи за тековниот ден и претходните 28 дена и/или таксографски ленти.“

Член 5

Членот 14 се менува и гласи:

„Превозниците се должни да ги запознаат возачите со одредбите од членовите 10, 11, 12 и 13 на овој закон, со други прописи кои се донесени врз основа на овој закон и колективни договори, односно со нивните општи акти и со нивната примена, а кои се однесуваат на работата или работните односи.«

Превозниците се должни да го евидентираат работното време на возачите. Евиденцијата содржи податоци во врска со работното време на возачите, времето на управување со возилото, прекин на управување со возилото, дневен и неделен одмор, податоци за користење на годишни одмори, боледувања и истата мора да ја чуваат најмалку две години. За евидентија на работното време на возачите се одговорни превозниците. Превозниците се должни на барање на возачот да му издаат извод од евидентијата.

Превозникот не смее на возачите кои ги вработува да им исплака никаков паричен надомест, во вид на зголемување или додаток на плата, а кои се поврзани со поминатото растојание и/или количината на превезениот товар, ако тој надомест ја загрозува безбедноста на сообраќајот на патиштата и/или доведува до повреда на одредбите од овој закон.

Превозникот е должен да ја организира работата на возачите, на начин според кој возачите ќе ги почитуваат одредбите од овој закон.

Правните лица, превозниците и синдикати на возачи се должни да осигураат дека договорените распореди на управување со возило ќе бидат во согласност со одредбите од овој закон.

Превозникот кој користи возило опремено со дигитален тахограф во согласност со одредбите од овој закон, е должен да обезбеди дека сите податоци:

- на секои 28 дена ќе ги преземе од уредот во возилото и од картичката на возачот за да се обезбеди со сите податоци кои се однесуваат на активностите на возачот или активностите кои се извршени со возилото и

- преземени од уредот во возилото и картичката на возачот ќе се чуваат најмалку 12 месеци во евидентија и дека овие податоци се достапни директно или по дадечински пренос од просториите на превозникот на барање на органите за надзор.

Преземените податоци од ставот 5 на овој член се чуваат и во случај на демонтажа на поединечен тахограф кој го следи работното време на мобилните работници.

Превозникот е должен на барање од возачот да обезбеди копии од записите за извршени работни часови.

Податоците, начинот на пренос на податоците од тахографот и начинот на водење на евидентија ги пропишува министерот за транспорт и врски.“

Член 6

Во членот 20 по ставот 2 се дава нов став 3, кој гласи:

„Работилницата е должна да води евидентија со податоци за преземените активности од ставовите 1 и 2 на овој член.“

Ставовите 3, 4, 5, 6, 7, 8 и 9 стануваат ставови 4, 5, 6, 7, 8, 9 и 10.

Ставот 10 кој станува став 11 се менува и гласи:

„Во случај на промена на управител на работилницата, промена на раководителот од членот 26 на овој закон или во случај на промена на техничко лице од членот 26 на овој закон, работилницата е должна да го извести Министерството за транспорт и врски во рок од осум дена од денот на настанатите промени.“

По ставот 11 се даваат два нови става 12 и 13, кои гласат:

„Доколку со извршените промени од ставот 11 на овој член повеќе не е исполнет условот од членот 22 став 2 алинеи 8 и 9 на овој закон, се одзема овластувањето на работилницата согласно со членот 23 од овој закон.“

Начинот на водење на евидентијата и податоците кои работилницата е должна да ги води согласно со активностите кои ги презема при извршувањето на работите од членот 20 ставови 1 и 2 на овој закон ги пропишува министерот за транспорт и врски.“

Член 7

Во членот 21 по зборот „издадена“ се даваат зборовите: „и уништена“.

Член 8

Во членот 22 по ставот 3 се даваат четири нови става 4, 5, 6 и 7, кои гласат:

„Доколку постапката за добивање или продолжување на овластувањето од членот 20 на овој закон не заврши во рок од три месеци од денот на поднесување на барањето, истото се запира со заклучок.

Правното лице има право да поднесе ново барање за добивање или продолжување на овластувањето од членот 20 на овој закон по истекот на рокот од 30 дена од денот на правосилноста на заклучокот за запирање на постапката за претходното барање.

Работилниците кои во делот за контрола на тахографи во моментот на поднесување на барање за овластување за инсталирање, проверка, контрола и поправка на тахографи не стекнале сертификати издадени од Институтот за акредитација на Република Македонија, истите можат да ги стекнат во рок од шест месеци од денот на издавањето на овластување за инсталирање, проверка, контрола и поправка на тахографи.

Доколку работилницата не постапи согласно со ставот 6 од овој член, со решение се одзема овластувањето.“

Член 9

Во членот 23 во воведната реченица по зборовите: „Министерот за транспорт и врски“ се даваат зборовите: „по предлог на овластени лица од членот 24 став 2 на овој закон“.

Во алинејата 4 сврзникот „и“ се брише, а во алинејата 5 се брише точката и се даваат две нови алинеи 6 и 7, кои гласат:

- раководителот на работилницата не поднел барање за продолжување на важноста на овластувањето согласно со членот 20 став 9 од овој закон и

- раководителот на работилницата не го извести Министерството за транспорт и врски согласно со членот 20 став 10 од овој закон.“

Член 10

Членот 24 се менува и гласи:

„Контрола над исполнување на условите за добивање на овластување и на евидентијата која работилниците се должни да ја водат врши Министерството за транспорт и врски преку овластени лица, најмалку еднаш годишно.“

Надзор над работењето на работилниците врши Државниот инспектор за транспорт преку државни инспектори за патен сообраќај (во натамошниот текст: инспектори).

При вршењето на надзорот инспекторите проверуваат дали работата на работилницата е во согласност со одредбите на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон.

Доколку со контролата извршена од страна на инспекторите се утврди дека тахографот не работи исправно, инспекторите се должни да извршат надзор во работилницата во која е извршена последната контрола или е извршена некоја друга операција врз тахографот.

Доколку при надзорот извршен од страна на инспекторите се утврдат неправилности во работењето на работилницата, а кои можат да го загрозат безбедното функционирање на тахографот, инспекторите ќе му наредат на раководителот на работилницата веднаш да забрани пристап на вработените до работилничките картички.

Доколку раководителот на работилницата не постапи во согласност со одредбите на ставот 5 од овој член, министерот за транспорт и врски на предлог од Државниот инспекторат за транспорт, на работилницата ќе и го одземе овластувањето.“

Член 11

По членот 25 се додава нов член 25-а, кој гласи:

„Член 25-а

Работилницата води евиденција за сите активности што ги презема при извршување на работите од членот 20 ставови 1 и 2 на овој закон. Од евиденциите треба да бидат видливи податоците добиени за време на извршувањето на активностите и работите. Евиденцијата треба да биде детална и во целост сочувана најмалку две години од денот на извршената активност.

Работилницата покрај за работите од овластувањето треба да води евиденција за ситуациите кога се јавува неможност од која било причина за пренесување на податоци од тахографот и за истото по барање на издавачот на картички, превозникот или возачот издава потврда.“

Член 12

Во членот 26 став 3 алинеја 1 зборовите: „одговорното лице во“ се заменуваат со зборовите: „управителот на“.

Во ставот 4 алинеја 4 сврзникот “и“ се брише, а во алинејата 5 точката на крајот на реченицата се заменува со запирка и се додаваат две нови алинеи 6 и 7, кои гласат:

„- веднаш да го извести Министерството за транспорт и врски или Државниот инспекторат за транспорт за неможноста за пренос или испис на податоците од дигиталниот тахограф во возилото и

- да го извести Министерството за транспорт и врски за настанатите промени согласно со членот 20 став 10 од овој закон.“

Член 13

Во членот 27 ставот 7 се менува и гласи:

„Работилничка картичка се издава на име на секое техничко лице кое ги исполнува условите од членот 26 став 1 на овој закон, контролната картичка се издава на инспекторите, овластените лица од Министерството за транспорт и врски согласно со член 24 од овој закон и службените лица од Министерството за внатрешни работи во согласност со членот 40 став 1, алинеја 2 од овој закон.“

По ставот 8 се додава нов став 9, кој гласи:

„Работилничката картичка мора за целото време на важење на истата да остане во просториите на работилницата.“

Член 14

Во членот 29 став 1 алинеја 1 зборовите: „член 25“ се заменуваат со зборовите: „член 38“.

Член 15

Во членот 30 по ставот 1 се додаваат осум нови става 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 и 9, кои гласат:

„Кон барањето за издавање на возачка картичка подносителот на барањето доставува:

- копија од лична карта заверена на нотар,
- копија од возачка дозвола заверена на нотар,
- фотографија од подносителот на барањето, не постара од шест месеци,
- потврда за привремен престој или лична карта за страници,
- доказ за поседување на работна дозвола за страници и
- доказ за платена цена за возачка картичка согласно со членот 37 од овој закон.

Кон барањето за издавање на картичка за превозник, подносителот на барањето доставува:

- тековна состојба не постара од шест месеци за правното лице издадена од Централниот регистар на Република Македонија и

- доказ за платена цена за картичка на превозник согласно со членот 37 од овој закон.

Кон барањето за издавање на работилничка картичка, подносителот на барањето доставува:

- тековна состојба не постара од шест месеци за правното лице издадена од Централниот регистар на Република Македонија,

- копија од лична карта на техничко лице заверена на нотар,

- копија од возачка дозвола на техничко лице заверена на нотар,

- потврда за завршена обука за стручна оспособеност на техничкото лице,

- копија заверена на нотар од овластувањето за работилница издадено од Министерство за транспорт и врски,

- фотографија од техничкото лице, не постара од шест месеци и

- доказ за платена цена за работилничка картичка согласно со членот 37 од овој закон.

Кон барањето за издавање на контролна картичка, подносителот на барањето доставува:

- копија од лична карта на контролното лице, заверена на нотар

- копија од овластување од надлежен орган за вршење на надзор,

- фотографија од контролното лице, не постара од шест месеци и

- доказ за платена цена за контролна картичка согласно со членот 37 од овој закон.

Кон барањето за замена на картичка поради оштетување или неможност за пренос на податоци, покрај претходно наведените документи, подносителот на барањето ја доставува и неупотребливата картичка.

Кон барањето за замена на картичка поради губење или кражба, покрај претходно наведените документи, подносителот на барањето доставува и потврда за одјавување на картичката во „Службен весник на Република Македонија“.

По барањето за издавање на мемориски картички издавачот на картички одлучува со решение согласно со одредбите од Законот за општа управна постапка и овој закон.

Против решението донесено од страна на издавачот на мемориски картички подносителот на барањето има право на жалба во рок од три дена до министерот за транспорт и врски.“

Ставот 2 станува став 10.

Член 16

Во членот 35 став 1 воведната реченица се менува и гласи: „Министерот за транспорт и врски по предлог на органите овластени да вршат надзор од членот 36 на овој закон со решение ќе го одземе јавното овластување на издавачот на картички, доколку:“.

Член 17

Во членот 38 ставот 2 се менува и гласи:

„Евиденцијата за издадените мемориски картички ги содржи следниве податоци:

1) за возачки картички:

- име и презиме на возачот,

- датум и место на раѓање на возачот, ЕМБГ на возачот,

- пол, мајчин јазик,

- адреса на живеење,

- адреса на прием на картичката,

- број на возачка дозвола и датум на издавање,

- број на претходна картичка,

- орган и држава на издавање на возачката дозвола и

- дигитални фотографии и потпис;

2) за картичка на превозник:

- назив на превозникот,

- адреса односно седиште на превозникот,
 - матичен број на превозникот,
 - име и презиме на овластеното лице на превозникот,
 - адреса на живеење,
 - адреса на прием на картичката,
 - датум и место на раѓање, ЕМБГ на овластеното лице и
 - број на претходна картичка;
 - 3) за работилничка картичка:
 - назив на работилницата,
 - адреса, односно седиште на работилницата,
 - матичен број на работилницата,
 - име и презиме, датум и место на раѓање на овластеното лице,
 - име и презиме, датум и место на раѓање на техничкото лице,
 - адреса на живеење на техничкото лице,
 - адреса за испраќање на пин кодот, која не смее да е иста со адресата на работилницата,
 - адреса на прием на картичката,
 - број на претходната картичка и
 - дигитални фотографија и потпис;
 - 4) за контролна картичка:
 - назив на органот надлежен за контрола,
 - адреса односно седиште на органот надлежен за контрола,
 - име и презиме, датум и место на раѓање на службеното лице надлежно за контрола,
 - адреса на живеење,
 - адреса на прием на картичката,
 - број на претходна картичка и
 - дигитални фотографија и потпис;
 - 5) за сите видови на картички:
 - име на овластениот издавач,
 - сериски број на картичката,
 - датум на почеток на важност на картичката,
 - датум на престанок на важност на картичката,
 - статус на картичката (одземена од страна на контролен орган, привремено одземена, трајно одземена, заменета, изгубена, украдена, неисправна, оштетена, неважечка, продолжена, отповикана),
 - број на персонализирани картички,
 - број на испратени картички,
 - грешки при изработка,
 - резерви на картички,
 - картички во оптек,
 - вратени - непреземени картички и
 - оштетени - неисправни картички и
 - 6) за подносителот на барањето:
 - име и презиме на подносителот на барањето,
 - датум и место на раѓање на подносителот на барањето и
 - адреса на живеење.“
- Ставот 5 се менува и гласи:
- „Издавачот на картичките, следните податоци кои ги води за издадените возачки и работилнички картички ги разменува со надлежните органи за издавање на мемориски картички на другите држави преку заедничката мрежа Tachonet:
- име и презиме, датум и место на раѓање на возачот и
 - назив на работилницата, име и презиме и датум и место на раѓање на техничкото лице во работилницата.“
- По ставот 6 се додава нов став 7, кој гласи:
- „Издавачот на картички, евиденцијата од ставот 2 на овој член е должен да ја чува најмалку пет години од денот на прием и обработка на податоците.“

Член 18

По членот 40 се додава нов член 40-а, кој гласи:

“Член 40-а

Доколку при вршењето на инспекцискиот надзор инспекторите од членот 40 на овој закон утврдат дека е сторена неправилност од членот 48 на овој закон, е должен да состави записник во кој ќе ја утврди сторената неправилност со укажување за отстранување на утврдената неправилност во рок од осум дена и со истовремено врачување на покана за спроведување на едукација на лицето или субјектот каде што е утврдена неправилноста при вршењето на инспекцискиот надзор.

Формата и содржината на поканата за едукација како и начинот на спроведување на едукацијата ги пропишува министерот за транспорт и врски.

Едукацијата ја организира и спроведува Државниот инспекторат за транспорт во рок не подолг од осум дена од денот на спроведувањето на инспекцискиот надзор.

Едукацијата може да се спроведува за повеќе утврдени исти или истородни неправилности, за еден или повеќе субјекти.

Доколку во закажаниот термин лицето или субјектот над кој се спроведува едукација не се јави на едукацијата, ќе се смета дека едукацијата е спроведена.

Доколку лицето или субјектот над кој се спроведува едукација се јави на закажаната едукација и истата ја заврши, ќе се смета дека едуциран по однос на утврдената неправилност.

Доколку инспекторите од членот 40 на овој закон при спроведувањето на контролниот надзор утврдат дека се отстранети утврдените неправилности од ставот 1 на овој член, донесува заклучок со кој ја запира постапката на инспекциски надзор.

Доколку инспекторите од членот 40 на овој закон при спроведувањето на контролниот надзор утврди дека не се отстранети утврдените неправилности од ставот 1 на овој член, поднесува барање за поведување на прекршочна постапка пред надлежниот суд, односно пред Комисија за прекршоци во Министерството за транспорт и врски.

Државниот инспекторат за транспорт води евиденција за спроведената едукација на начин пропишан од министерот за транспорт и врски.

Министерството за транспорт и врски - Државниот инспекторат за транспорт за извршените контроли изготвува квартални извештаи со унифициран квартален преглед и ги објавува на веб страницата на Министерството.”

Член 19

Во членот 41 став 1 по зборот „патиштата“ запирката се брише и се додава срзникот „и“, а зборовите: „и издавачот на картички“ се бришат.

Член 20

По членот 43 се додава нов член 43-а, кој гласи:

„Член 43-а

Доколку при извршена проверка органот за надзор констатира неможност за пренос на податоци од возачката картичка за дигиталните тахографи, за констатираното е должен писмено да го извести издавачот на картички во рок од пет дена од денот на извршената проверка.

Формата и содржината на платниот налог за прекршоците предвидени со овој закон ги пропишува министерот за транспорт.“

Член 21

Во членот 50 по ставот 4 се додаваат три нови става 5, 6 и 7, кои гласат:

„Против решението на органите за надзор од членот 24 став 2 на овој закон може да се изјави жалба во рок од осум дена од денот на приемот на решението до посебна тричлена комисија формирана од министерот за транспорт и врски.

Против решението на органите за надзор од членот 40 на овој закон може да се изјави жалба во рок од осум дена од денот на приемот на решението до посебна тричлена комисија формирана од министерот за транспорт и врски односно министерот за внатрешни работи.

При вршењето на инспекцискиот надзор инспекто-рите од членовите 24 став 2 и 40 на овој закон постап-ката за вршење на инспекциски надзор ја водат соглас-но со одредбите од овој закон и Законот за инспекци-ски надзор („Службен весник на Република Македони-ја“ број 50/10).“

Член 22

Доколку во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон, издавачот на картички добие потврда преку Tachonet мрежата дека физичко лице има возачка картичка издадена од странска држа-ва должен е во рок од три дена да ја отповика важноста и валидноста на картичката со решение и истата да ја одземе од корисникот на картичката.

Член 23

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пре-чистен текст на Законот за работното време, задолжи-телните одмори на мобилните работници и возачите во патниот сообраќај и уредите за запишување во патниот сообраќај.

Член 24

Овој закон влегува во сила со денот на објавување-то во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTESIMIN E LIGJIT PËR ORARIN E PUNES, PUSHIMET E DETYRU- ESHME TË PUNETOKEVE MOBILE DHE SHOFE- REVE NË KOMUNIKACIONIN RRUGOR DHE APA- RATET PËR REGJISTRIM NË KOMUNIKACIONIN RRUGOR

Neni 1

Нë Ligjin për orarin e punes, pushimet e detyrueshme të punetoreve mobile dhe shofereve në komunikacionin rrugor ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonise" nume 161/2009), në nenin 2 paragrafi 1 fjalet: "shoferet e ve-tepunesuar" zevendesohet me fjalet: "personat fizike-trans- portues".

Neni 2

Нë nenin 3 paragrafi 1, pika 12 shlyhet.
Pikat 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 dhe 20 behen pika 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 dhe 19.

Pika 21 e cila behet pika 20 ndryshohet si vijon:
"20. "Person fizik-transportues eshte personi veprimtaria kryesore e të cilil eshte transporti i udhetareve ose mal- lrave në komunikacionin rrugor, i cili ka licence për kryer- jen e asaj veprimtarie, i cili punon vete për veten dhe nuk detyrohet me marreveshje për pune apo forme tjeter të mar- redhenies së punes, që eshte i lire të organizoje aktivitet e pune, të ardhurat e të cilil drejtperdrejt varen nga kryerja e veprimtarise dhe i cili mund lirshem apo nepermjet bashke- punimit me transportuesit tjere, të krijoje marredhenie afariste me më shume partnerë afariste;".

Pikat 22, 23, 24, 25 dhe 26 behen pika 21, 22, 23, 24 dhe 25.

Pika 27 e cila behet pike 26 ndryshohet si vijon:
"26. "Ekuipazh shume anetaresh" eshte ekuipazhi i cili perberhet prej së paku dy shofereve që e drejtojnë automjetin dhe një numer të caktuar të punetoreve mobile si pjesë perberese e ekuipazhit të automjetit;".

Pika 28 behet pika 27.

Në pikën 29 e cila behet pika 28 pas fjalet "automjeti" shtohet fjalë: "autobusi".

Neni 3
Në nenin 9 paragrafet 3, 4 dhe 5 shlyhen.

Neni 4
Në nenin 10 paragrafi 5 numri "13" zevendesohet me numrin "12".

Në nenin 6 numri "19" zevendesohet me numrin "18".
Në paragrafin 7 pas fjalet: "shirita takografike" shtoh- hen fjalet: "fleta të vecanta për evidence të orarit të punes".

Paragrafet 8 dhe 9 ndryshohen si vijojne:

"Kur shoferi drejtton automjet që eshte i pajisur me takografi analog, me kerkese të organeve për mbikeqyrje, do-emos duhet për diten rrjedhese dhe për 28 ditet paraprake të paraqese: shirita takografike, evidence të kryer me dore në fleta të vecanta për evidence të orarit të punes dhe/ose përshtakime nga takografi dhe kartele shoferi nese e pose- don.

Kur shoferi drejtton automjet që eshte i pajisur me takografi digjital, me kerkese të organeve për mbikeqyrje, doe- mos duhet t'i paraqese kartelen e vet të shoferit, evidencen e kryer me dore në fleta të vecanta për evidence të orarit të punes dhe përshtakimet për diten rrjedhese dhe 28 ditet pa- raprake dhe/ose shiritat takografike."

Neni 5
Neni 14 ndryshohet si vijon:

"Transportuesit detyrohen që t'i njoftojne shoferet me dispozitat e neneve 10, 11, 12 dhe 13 të ketij ligji, me rre- gullat tjera të cilat Jane miratuar në baze të ketij ligji dhe marreveshje kolektive, perkatesisht me aktet e tyre per- gjithshme dhe me zbatimin e tyre, e të cilat kane të bejne me punen ose marredheniet e punes.

Transportuesit detyrohen që ta evidentojne orarin e punes të shofereve. Evidenca permban të dhena lidhur me orarin e punes të shofereve, kohen e drejtimit të automjetit, nderprerjen e drejtimit të automjetit, pushimin ditor dhe javor, të dhena për shfrytezimin e pushimeve vjetore, pushimeve mjekesore dhe atë doemos duhet ta ruajne së paku dy vjet. Për evidencen e orarit të punes të shofereve Jane per- jegjes transportuesit. Transportuesit detyrohen që me ker- kese të shoferit t'i jepin ekstrakt nga evidenca.

Transportuesi nuk guxon që shofereve të cilet i punen- son t'u paguaje kurrefare kompensimi me para, në forme të rritjes ose shteses së rroges, e që lidhen me distancen e kaluar dhe/ose sasine e ngarkesës së transportuar, nese ai kompensim e rezikon sigurine e komunikacionit rrugor dhe/ose sjelle në shkeljen e dispozitave të ketij ligji.

Transportuesi detyrohet që ta organizoje punen e shofe- reve, në menyre që shoferet do t'i respektojne dispozitat e ketij ligji.

Personat juridike, transportuesit dhe sindikatat e shofe- reve detyrohen që të sigurojne se oraret e kontraktuara për drejtimin e automjetit do të jene në pajtim me dispozitat e ketij ligji.

Transportuesi i cili shfrytezon automjet të pajisur me takograf digjital në pajtim me dispozitat e ketij ligji, det- yrohet që të siguroje se të gjitha të dhenat:

- në çdo 28 dite do t'i marre nga aparati në automjet dhe nga kartela e shoferit, që t'i siguroje të gjitha të dhenat që kane të bejne me aktivitetet e transportuesit ose aktivite- tet që Jane kryer me atë automjet dhe

- të marra nga aparati në automjet dhe nga kartela e shoferit, do të ruhen së paku 12 muaj në evidence dhe se keto të dhena Jane të arritshme drejtperdrejt nepermjet transmetimit në largesi prej lokaleve të transportuesit, me kerkese të organeve për mbikeqyrje.

Të dhenat e marra nga paragrafi 5 i ketij nenii ruhen ed- he në rast të demontimit të takografit individual i cili e ndjek orarin e punes të punetoreve mobile.

Neni 15

Në nenin 30 pas paragrafit 1 shtohen tete paragrafe të rinj 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 dhe 9 si vijojne.

"Me kerkesen pér dhenien e karteles së shoferit parashtruesi i kerkeses dorezon:

- kopje të leternjoftimit të verifikuar te noteri,
- kopje të patentes së shoferit të verifikuar te noteri,
- fotografi të parashtruesit të kerkeses, jo më të vjeter se gjashte muaj,
- vertetim pér qendrim të perkohshem ose leternjoftim pér të huaj,
- deshmi pér posedim të lejes pér pune pér të huaj dhe
- deshmi pér cmimin e paguar pér kartele të shoferit në pajtim me nenin 37 të ketij ligji.

Me kerkesen pér dhenien e karteles së transportuesit, parashtruesi i kerkeses dorezon:

- gjendje rrjedhese jo më të vjeter se gjashte muaj pér personin juridik, të dhene nga Regjistri Qendor i Republikes së Maqedonise dhe

- deshmi pér cmimin e paguar pér kartele të transportuesit në pajtim me nenin 37 të ketij ligji.

Me kerkesen pér dhenien e karteles së punetorise, parashtruesi i kerkeses dorezon:

- gjendje rrjedhese jo më të vjeter se gjashte muaj pér personin juridik, të dhene nga Regjistri Qendor i Republikes së Maqedonise,
- kopje të leternjoftimit të personit teknik, të verifikuar te noteri;
- kopje të patentes së shoferit të personit teknik, të verifikuar në noter;
- vertetim pér trajnimin e kryer pér aftesim profesional të personit teknik,
- kopje të verifikuar në noter të autorizimit pér punetori, të dhene nga Ministria e Transportit dhe Lidhjeve,
- fotografi të personit teknik, jo më të vjeter se gjashte muaj dhe
- deshmi pér cmimin e paguar pér kartele të punetorise në pajtim me nenin 37 të ketij ligji.

Me kerkesen pér dhenien e karteles kontrolluese, parashtruesi i kerkeses dorezon:

- kopje të leternjoftimit të personit kontrollues të verifikuar te noteri,
- kopje të autorizimit nga organi kompetent pér kryerje të mbikeqyrjes;
- fotografi të personit kontrollues, jo më të vjeter se gjashte muaj dhe
- deshmi pér cmimin e paguar pér kartele të kontrolluese në pajtim me nenin 37 të ketij ligji.

Me kerkese pér nderrimin e karteles pér shkak të demtimit ose pamundësise së bartjes së të dhenave, krahas dokumenteve të theksuara paraprakisht, parashtruesi i kerkeses e dorezon edhe kartelen e paperdorshme.

Me kerkese pér nderrimin e karteles pér shkak të humbles ose vjedhjes, krahas dokumenteve të theksuara paraprakisht, parashtruesi i kerkeses dorezon edhe vertetim pér clajmerim të karteles në "Gazeten Zyrte të Republikës së Maqedonise".

Me kerkese pér dhenien e kartelave memorie, dhenesi i kartelave vendos me aktvendim në pajtim me dispozitat e Ligjit pér procedure të pergjithshme administrative dhe të ketij ligji.

Kunder aktvendimit të miratuar nga dhenesi i kartelave memorike, parashtruesi i kerkeses ka të drejtë ankese në afat prej tri ditesh te ministri i Transportit dhe Lidhjeve.

Paragrafi 2 behet paragraf 10.

Neni 16

Në nenin 35 paragrafi 1 fjalia hyrese ndryshohet si vijon: "Ministri i Transportit dhe Lidhjeve me propozim të organeve të autorizuar pér kryerjen e mbikeqyrjes nga nen 36 i ketij ligji, me aktvendim do t'ia heqë autorizimin publik dhenesit të kartelave, nese:".

Neni 17

Në nenin 38 paragrafi 2 ndryshohet si vijon:

"Evidenca pér kartelat e dhëna memorike i permban të dhenat në vijim:

- 1) pér kartele të shoferit:

- emrin dhe mbiemrin e shoferit,
- daten dhe vendlindjen e shoferit, NUAQ të shoferit,
- gjininine, gjuhën amtare,
- adresen e banimit,
- adresen e pranimit të karteles,
- numrin e patenteshoferit dhe daten e dhenies,
- numrin e karteles paraprake,
- organin dhe shtetin e dhenies së patenteshoferit dhe
- fotografine dhe nenshkrimin digital.

- 2) pér kartele të transportuesit:

- emrin e transportuesit,
- adresen, perkatesisht seline e transportuesit,
- numrin amë i transportuesit,
- emrin dhe mbiemrin e personit të autorizuar të transportuesit,
- adresen e banimit,
- adresa e pranimit të karteles,
- datelindjen dhe vendlindjen, NUAQ të personit të autorizuar dhe

- numrin e karteles paraprake.

- 3) pér kartele të punetorise:

- emrin e punetorise,
- adresen, perkatesisht seline e punetorise,
- numrin amë të punetorise,
- emrin dhe mbiemrin, datelindjen dhe vendlindjen e personit të autorizuar,
- emrin dhe mbiemrin, datelindjen dhe vendlindjen e personit teknik,
- adresen e banimit të personit teknik,
- adresen pér dergimin e pin kodit, e cila nuk guxon të jete e njejtë me adresen e punetorise,
- adresen e pranimit të karteles,
- numrin e karteles paraprake,
- fotografine dhe nenshkrimin digital.

- 4) pér kartelen kontrolluese:

- emrin e organit kompetent pér kontroll,
- adresen, perkatesisht seline e organit kompetent pér kontroll,
- emrin dhe mbiemrin, datelindjen dhe vendlindjen e personit zyrtar kompetent pér kontroll,
- adresen e banimit,
- adresen e pranimit të karteles,
- numrin e karteles paraprake,
- fotografine dhe nenshkrimin digital.

- 5) pér të gjitha llojet e kartelave:

- emrin edhenesit të autorizuar,
- numri serik të karteles,
- daten e fillimit të vlefshmerise së karteles,
- daten e pushimit të vlefshmerise së karteles,
- statusin e karteles (e hequr nga ana e organit kontrollues, e hequr perkohesisht, e hequr perhere, e zevendesuar, e humbur, e vjedhur, e parregullt, e demtuar, e pavlefshme, e vazduhar, e shfuqizuar),
- numrin e kartelave të personalizuara,
- numrin e kartelave të derguara,
- gabimet gjate perpunimit,
- tepricat e kartelave,
- kartelat në qarkullim,
- kartelat e kthyera-të pamarra dhe
- kartelat e demtua- kartela të parregullta.

- 6) pér parashtruesin e kerkeses;

- emrin dhe mbiemrin e parashtruesit të kerkeses,
- datelindjen dhe vendlindjen e parashtruesit të kerkeses dhe

- adresen e banimit."

Paragrafi 5 ndryshohet si vijon:

"Dhenesi i kartelave, të dhenat në vijim që i mban pér kartelat e shoferit dhe pér kartelat e punetorise, i shkembën me organet kompetente pér dhenien e kartelave memorike të shteteve tjera nepermjet rrjetit të perbashket Tachonet:

- emrin dhe mbiemrin, datelindjen dhe vendlindjen e shoferit,
 - emrin e punetorise, emrin dhe mbiemrin, datelindjen dhe vendlindjen e personit teknik në punetori."

Pas paragrafit 6 shtohet paragrafi i ri 7, si vijon:

"Dhenesi i kartelave, evidencen nga paragrafi 2 i ketij neni, detyrohet që ta ruaje së paku pese vjet nga dita e pranimit dhe e perpunimit të të dhenave."

Neni 18

Pas nenit 40 shtohet nen i ri 40-a, si vijon:

"Neni 40-a

Nese gjate kryerjes së mbikeqyrjes inspektuese nga nen 40 i ketij ligji konstatojne se eshte kryer parregullsi nga nen 48 i ketij ligji, detyrohet që të perpiloje procesverbal në të cilin do ta percaktoje parregullsine e kryer me sugjerim për menjimin e parregullsise së konstatuar në afat prej tete ditesh dhe me dorezim të njekohshem të fteses për realizimin e edukimit të personit ose subjektit ku eshte konstatuar parregullsia gjate kryerjes së mbikeqyrjes inspektuese.

Formen dhe permajtjen e fteses për edukim, si dhe menyren e realizimit të edukimit e percakton ministri i Transportit dhe Lidhjeve.

Edukimin e organizon dhe realizon Inspektorati Shteteror i Transportit në afat jo më të gjate se tete dite nga dita e kryerjes së mbikeqyrjes inspektuese.

Edukimi mund të realizohet për më shume parregullsi të konstatuara të njejtë apo të njellojta, për një apo më shumë subjekte.

Nese në terminin e caktuar personi ose subjekti për të cilin realizohet edukimi nuk paraqitet në edukim, do të konsiderohet se eshte edukuar lidhur me parregullsine e konstatuar.

Nese inspektori nga nen 40 i ketij ligji gjate kryerjes së mbikeqyrjes kontrolluese konstaton se nuk jane menjuanar parregullsitë e konstatuara nga paragrafi 1 i ketij neni, miraton konkluzion me të cilin e nderinterpret proceduren e mbikeqyrjes inspektuese.

Nese inspektoret nga nen 40 i ketij ligji gjate kryerjes së mbikeqyrjes kontrolluese konstaton se nuk jane menjuanar parregullsitë e konstatuara nga paragrafi 1 i ketij neni, parashtron kerkese për ngritjen e procedures për kundervajtje para gjykates kompetente, perkatesisht para Komisionit për Kundervajtje në Ministrine e Transportit dhe Lidhjeve.

Inspektorati Shteteror i Transportit mban evidence për edukimin e realizuar në menyren e percaktuar nga ministri i Transportit dhe Lidhjeve.

Ministria e Transportit dhe Lidhjeve-Inspektorati Shteteror i Transportit për kontrollet e kryera perpilot raporte tremujore me pasqyre të unifikuar tremujore dhe i publikon në ueb faqen e Ministrise."

Neni 19

Në nen 41 paragrafi 1 pas fjalës "rruge" presja shlyhet dhe shtohet lidheza "dhe", ndersa fjalet: "dhe dhenesit të kartelave" shlyhen.

Neni 20

Pas nenit 43 shtohet nen i ri 43-a, si vijon:

"Neni 43-a

Nese gjate kontrollit të kryer organi për mbikeqyrje konstaton pamundesi për bartjen e të dhenave nga kartela e shoferit për takografet digitale, për pamundesine e konstatuar detyrohet që me shkrim ta njoftoje dhenesin e kartelave në afat prej pese ditesh nga dita e kontrollit të kryer.

Formen dhe permajtjen e urdherpageses për kundervajtjet e parapara me kete ligj, i percakton ministri i Transportit dhe Lidhjeve."

Neni 21

Në nenin 50 pas paragrafit 4 shtohen tre paragrafe të rinj 5, 6 dhe 7 si vijojne:

"Kunder aktvendimit të organeve për mbikeqyrje nga nen 24 paragrafi 2 i ketij ligji mund të parashtrohet ankesa në afat prej tete ditesh nga dita e pranimit të aktvendimit në komisionin e posacem treanetaresh të formuar nga ministri i Transportit dhe Lidhjeve.

Kunder aktvendimit të organeve për mbikeqyrje nga nen 40 i ketij ligji mund të parashtrohet ankesa në afat prej tete ditesh nga dita e pranimit të aktvendimit në komisionin e posacem treanetaresh të formuar nga ministri i Transportit dhe Lidhjeve, perkatesisht ministri i Puneve të Brendshme.

Gjate kryerjes së mbikeqyrjes inspektuese, inspektoret nga nen 24 paragrafi 2 dhe 40 të ketij ligji, proceduren për kryerjen e mbikeqyrjes inspektuese e udheheqin në pajtim me dispozitat e ketij ligji dhe Ligjit për mbikeqyrje inspektuese ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonise", numer 50/10)."

Neni 22

Nese në afat prej gjashtë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi e ketij ligji, dhenesi i kartelave merr vertetim nepemjet rrjetit Tachonet se personi fizik ka kartele të shoferit të dhene nga shteti i huaj, detyrohet që në afat prej tri ditesh ta shfuqizoje vlefshmerine dhe validitetin e karteles me aktvendim dhe atë t'ia heq shfrytezuesit të karteles.

Neni 23

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvenes i Kuvendit të Republikës së Maqedonise, që të percaktoje tekst të spastruar të Ligjit për orarin e punes, pushimet e detyrueshme të punetoreve mobile dhe shofereve në komunikacionin rrugor dhe aparatet për regjistrim në komunikacionin rrugor.

Neni 24

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në "Gazeten Zyrtare të Republikës së Maqedonise".

385.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ ВО ЖЕЛЕЗНИЧКИО СИСТЕМ

Се прогласува Законот за интероперабилност во жеlezничкиот систем,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 3 февруари 2011 година.

Бр. 07- 620/1

3 февруари 2011 година

Скопје

Претседател

на Република Македонија,

Горче Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН ЗА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ ВО ЖЕЛЕЗНИЧКИОТ СИСТЕМ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Предмет на уредување

Член 1

(1) Со овој закон се пропишуваат условите за постигнување на интероперабилност на железничкиот систем во Република Македонија, што се однесуваат на проектирањето, изградбата, реконструкцијата, ремонтот, пуштањето во употреба, функционирањето и одржувањето на деловите на железничкиот систем, како и на професионалните квалификации, здравствените и сигурносните услови на персоналот вклучен во функционирање и одржување на железничкиот систем.

(2) Интероперабилноста на железничкиот систем се постигнува согласно со одредбите од овој закон и одредбите од Законот за сигурност во железничкиот систем.

Цел

Член 2

Целта на овој закон е постигнување на оптимално ниво на техничко усогласување со што се овозможува:

а) олеснување, подобрување и развој на меѓународниот железнички сообраќај во Република Македонија и со трети земји;

б) придонесува за прогресивното креирање на внатрешниот пазар за опрема и услуги за изградба, реконструкција, ремонт и функционирање на железничкиот систем во Република Македонија и

в) придонесува за интероперабилност на железничкиот систем со соседните и трети земји.

Опис

Член 3

Одредбите на овој закон не се однесуваат на:

а) подземните железници, трамвајските линии и други лесни железнички системи;

б) мрежите што се функционално одделени од останатиот железнички систем и наменети само за вршење на локални, урбани и приградски патнички услуги, како и железнички превозници кои работат само на овие мрежи;

в) железничката инфраструктура во приватна сопственост и возила што се користат само на оваа инфраструктура што ја користи само сопственикот за свои активности поврзани со превозот на стоки и

г) инфраструктурата и возилата резервирали само за локална, историска или туристичка употреба.

Дефиниции

Член 4

Одделни изрази употребени во овој закон го имаат следново значење:

1. „Железнички систем“ е систем составен од железнички инфраструктури кои се состојат од железнички пруги, објекти и инсталации на железничкиот систем, како и железнички возила од сите категории и потекло кои се движат по таа инфраструктура;

2. „Интероперабилност“ е способност на железничкиот систем да овозможи сигурен и непрекинат сообраќај на возови што ги исполнуваат потребните нивоа на функционирање на железничките пруги. Оваа способност зависи од сите регулаторни, технички и оперативни услови што треба да се исполнат за да се обезбедат основните барања;

3. „Железничко возило“ е возило наменето за движење на сопствени тркала по железнички шини, со или без влечење. Возилото се состои од еден или повеќе структурни и функционални потсистеми или делови на вакви потсистеми;

4. „Железничка мрежа“ е севкупната железничка инфраструктура со која управува управителот на инфраструктурата (шини, станици, терминали и сите видови на фиксна опрема), потребна за обезбедување сигурно и континуирано функционирање на железничкиот систем;

5. „Потсистем“ е поделба на железничкиот систем, за кој треба да се утврдат основни барања и кој може да биде структурен или функционален;

6. „Составни делови на интероперабилност“ е секоја основна компонента, група на компоненти, потскlop или комплетен склоп на опрема вграден или наменет за вградување во потсистем, од кој директно или индиректно зависи интероперабилноста на железничкиот систем, кои можат да бидат материјални, како и нематеријални средства, како на пример софтверски апликации;

7. „Основни барања“ се сите барања што треба да ги исполнува железничкиот систем, потсистемите и составните делови на интероперабилност, вклучително и меѓусебното поврзување меѓу потсистемите;

8. „Европска спецификација“ е заедничка техничка спецификација, Европско техничко одобрување или национален стандард за применување на Европски стандард;

9. „Техничка спецификација за интероперабилност“ е технички пропис со кој се пропишани основните барања кои треба да ги исполнува соодветен железнички систем, потсистем или дел од потсистем за да се обезбеди интероперабилност;

10. „Овластено тело“ е правно лице одговорно за оцена на сообразноста или соодветноста за употреба на составните делови на интероперабилност или за оценување на „ЕС“ постапка за верификација на потсистемите;

11. „Основни параметри“ се регулаторни, технички или оперативни услови значајни за интероперабилноста и се определени во релевантните технички спецификации за интероперабилност;

12. „Посебен случај“ е дел од железничкиот систем за кој се потребни посебни одредби во техничките спецификации за интероперабилност, привремени или конечни, заради географски, топографски или урбани еколошки ограничувања, или ограничувања кои влијаат врз компатибилноста на постојниот систем. Тука спаѓаат, особено, железничките пруги и мрежи, изолирани од останатиот дел на железничкиот систем, ограничување на оптоварување и ширина на колосек или просторот меѓу шините и возилата строго наменети за локална, регионална или историска употреба, како и возила што потекнуваат или се предодредени за трети земји;

13. „Реконструкција“ е поголема измена на потсистем или дел од потсистем, со кој се подобрува, односно менува функционирањето на потсистемот;

14. „Ремонт“ е поголемо дополнување на потсистем или дел од потсистем со кои не се менува неговото севкупно функционирање;

15. „Постоечки железнички систем“ е структурата составена од пруги и фиксни инсталации на постојниот железнички систем, како и возилата од сите категории и потекло кои се движат по таа инфраструктура;

16. „Замена во рамките на одржувањето“ е замена на составните делови со делови што имаат иста функција и оперативност во рамките на тековно или инвестиционо одржување;

17. „Пуштање во употреба“ се активности со кои потсистем или возило се пушта во употреба согласно со проектната документација;

18. „Договорен субјект“ е јавно или приватно правно лице што нарачува проектирање и/или изградба, ремонт или реконструкција на потсистем, кое може да биде железнички превозник, управител на инфраструктура или имател, или носител на концесија кој е одговорен за извршување на проектот;

19. „Имател“ е правно лице кое е сопственик или корисник на возило и е регистриран во Националниот регистар за железнички возила;

20. „Проект во напредна фаза на развој“ е проект чија фаза на планирање/изградба достигната ниво кога не е прифатлива промена на техничките спецификации. Оваа пречка може да биде правна, договорна, економска, финансиска, социјална или еколошка и мора да биде докажана;

21. „Хармонизиран стандард“ е европски стандарди донесен од страна на европските тела за стандардизација наведени во списокот во Анексот I кон Директивата 98/34/EZ на Европскиот парламент;

22. „Орган за сигурност“ е Управата за сигурност во железничкиот систем, како орган во состав на Министерството за транспорт и врски на која и се доверени задачите поврзани со сигурноста на железницата во согласност со закон за да се обезбеди унифициран сигурносен режим за специјализирани преку гранични инфраструктури;

23. „Тип“ е тип на возило со кој се дефинирани основните проектни карактеристики на возилото одобрени со единствена потврда за испитување на типот;

24. „Серија“ е број на идентични возила од проектиран тип и

25. „Субјект задолжен за одржување“ е правно лице задолжено за одржување на возило и регистрирано за истото во Националниот регистар за возила.

Член 5

Во постапката при вршење на инспекциски надзор ќе се применуваат одредбите на Законот за инспекциски надзор, доколку со овој закон поинаку не е уредено.

II. ЖЕЛЕЗНИЧКИ СИСТЕМ

Потсистеми

Член 6

(1) Железничкиот систем во Република Македонија го сочинуваат структурен и функционален потсистем.

(2) Структурниот потсистем ги опфаќа следниве области:

- железничка инфраструктура,
- електроенергија,
- сообраќајно регулирачки и сигнално сигурносен и
- железнички возила.

(3) Функционалниот потсистем ги опфаќа следниве области:

- организирање и управување со сообраќајот,
- одржување и
- телематски апликации за патнички и товарен превоз.

(4) Составните делови на структурниот и функционалниот потсистем ги пропишува министерот за транспорт и врски.

Компабилност на железничкиот систем

Член 7

Потсистемите, елементите на интероперабилноста, меѓусебните поврзувања на потсистемите, постапките, условите за целосна компатабилност на железничкиот систем, потребни за постигнување на интероперабилноста се уредени со овој закон, доколку со друг закон поинаку не е уредено.

Основни барања

Член 8

(1) Железничкиот систем, потсистемите и составните делови на интероперабилност, вклучувајќи го и меѓусебното поврзување на потсистемите треба да исполнуваат соодветни основни барања, кои можат да бидат општи и специфични за секој поединечен потсистем.

(2) Основните барања од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот за транспорт и врски.

III. ТЕХНИЧКИ СПЕЦИФИКАЦИИ ЗА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ

Содржина на техничките спецификации за интероперабилност

Член 9

(1) Секој потсистем може да е опфатен со една или повеќе технички спецификации. Една техничка спецификација може да опфаќа неколку потсистеми.

(2) При пуштање во употреба на нов потсистем, ремонт или реконструкција на потсистемот, тој треба да биде усогласен со соодветна техничка спецификација за интероперабилност (во натамошниот текст: техничка спецификација).

(3) Техничката спецификација опфаќа:

а) обем за кој е наменета во однос на мрежата или возилата, како и за потсистемите или дел од потсистемите наведени во членот 6 од овој закон;

б) основни барања за секој поединечен потсистем и меѓусебното поврзување на потсистемот со другите потсистеми;

в) функционални и технички карактеристики кои треба да ги исполни потсистемот и неговото поврзување со други потсистеми;

г) составни делови на интероперабилност и меѓусебното поврзување на потсистемот што треба да се опфатат со Европските спецификации, вклучувајќи ги и националните стандарди за примена на Европските стандарди, потребни за постигнување на интероперабилност на железничкиот систем;

д) постапки што треба да се применат за оцена на сообразност или соодветност за користење на составните делови на интероперабилност, односно „ЕС“ верификација на потсистемите;

ѓ) стратегија за спроведување на техничката спецификација, односно ги описува фазите што треба да се реализираат за да се постигне постепена транзиција од постојната состојба во завршна фаза и

е) професионални квалификации, здравствени и сигурносни услови кои треба да ги исполнува персоналот на работното место, потребни за функционирање и одржување на потсистемите, како и за самото имплементирање на техничките спецификации.

(4) Секоја техничка спецификација се изработува врз основа на испитување на потсистемот кој веќе постои, со цел да се добие во еден разумен временски рок потсистем кој ќе овозможи интероперабилност на железничкиот систем.

(5) Техничките спецификации обезбедуваат компатибилноста со постојниот железнички систем.

(6) Кога не е обезбедена компатибилност на одредена техничка спецификација со постојниот железнички систем, во тој случај се пропишува посебен случај за таа техничка спецификација како за мрежата, така и за возилата, при што посебно внимание треба да се обрне на ограничувањата на оптоварувањата, ширината на колесокот или просторот меѓу шините и возилата. За секој посебен случај во техниките спецификации се пропишуваат правила за спроведување на елементите од таа техничка спецификација согласно со ставот (3) точки од в) од овој член.

(7) Доколку одредени технички аспекти кои одговараат на основните барања не може јасно да се опфатат со одредена техничка спецификација, истите се наведуваат во прилог на техничката спецификација како отворени точки. Во тој случај се применуваат одредбите од членот 17 ставови (3), (4), (5), (6), (7) и (8) на овој закон.

(8) Техничките спецификации не може да бидат пречка во однос на користењето на железничката инфраструктура за движење на возила што не се опфатени со техничка спецификација.

(9) Техничките спецификации можат да упатуваат на национални стандарди за примена на Европските стандарди или меѓународните стандарди или спецификации или технички документи објавени од Европската агенција за железница. Во тој случај, овие стандарди и спецификации (или релевантните делови) или технички документи се наведуваат како прилог на релевантната техничка спецификација и стануваат задолжителни од моментот на примената на техничката спецификација.

(10) Во отсуство на стандарди или спецификации или технички документи од ставот (9) на овој член и до нивната подготвка, се применуваат национални нормативни документи што се лесно достапни и јавно објавени.

(11) Листа на национални нормативни документи од ставот (10) на овој член ги објавува на својата веб страница Управата за сигурност во железничкиот систем.

(12) Листа на донесени технички спецификации ги објавува на својата веб страница Управата за сигурност во железничкиот систем.

(13) Листа на национални стандарди за примена на Европските стандарди подготвува и усвојува Институтот за стандардизација на Република Македонија, а по барање на Министерството за транспорт и врски ја доставува за објавување во „Службен весник на Република Македонија“.

Отстапување од примена на технички спецификации

Член 10

(1) При постоење на посебни случаи може да се отстапи од примената на една или повеќе технички спецификации во следниве случаи:

а) за предложен нов потсистем, за ремонт или реконструкција на постојниот потсистем, или за некој елемент предвиден со овој закон кој се во напредната фаза на развој, или кога е во тек постапка на склучување на договор, а техничката спецификација во тој момент е јавно објавена;

б) за проект кој се однесува на ремонт или реконструкција на постојниот потсистем, каде што ограничувањето на оптоварувањето, ширината на колосекот или просторот меѓу шините или електричниот напон во тие технички спецификации не е компатибилен со истите на постојниот потсистем;

в) за ремонт, проширување или реконструкција на постојниот потсистем, кога примената на релевантните технички спецификации би ја довело во прашање економската можност на проектот и/или компатибилноста на железничкиот систем;

г) доколку, по несрека или природна елементарна непогода, условите за обновување на мрежата економски или технички не дозволуваат делумна или целосна примена на релевантните технички спецификации и

д) за возила што доаѓаат или се упатуваат кон други земји, чија ширина на колосекот се разликува од растојанието на главната железничка мрежа во Република Македонија.

(2) Во случаите од ставот (1) на овој член договорниот субјект поднесува барање за отстапување при што ги доставува следниве документи:

- а) писмено известување во однос на предложеното отстапување и
- б) досие, како прилог кон писменото известување, кое содржи:

- опис на работата, добрата и услугите кои се предмет на отстапување, со наведување на клучните датуми, географската положба, оперативната и техничката област,

- прецизно упатување на техничките спецификации (или делови од нив) за кои се бара отстапување;

- прецизно упатување и детали на алтернативи кои ќе се применуваат;

- оправданост за отстапување, доколку проектот е во напредната фаза од развој;

- оправданост за отстапување, вклучувајќи ги и главните причини од техничка, економска, комерцијална, оперативна и/или административна природа,

- сите други информации за оправданоста на барањето за отстапување и

- опис на мерките кои се предлагаат да се преземат со цел да унапредување на интероперабилноста на проектот. Во случај на мало отстапување, не е потребно да се даде опис.

(3) Барањето со документацијата од ставот (2) на овој член се доставува во хартиена форма, како и во електронска форма до Управата за сигурност во железничкиот систем (во натамошниот текст: Управата).

(4) Во случајот од ставот (1) точка а) на овој член, во рок од една година од влегувањето во сила на секоја техничка спецификација, договорниот субјект доставува до Управата список на проекти што се спроведуваат, а кои се наоѓаат во напредната фаза од развојот.

(5) Во случаите од ставот (1) точки а) и г) на овој член, Управата врши проверка дали досието е усогласено и го известува договорниот субјект за резултатите од својата анализа. Доколку е неопходно, се дава препорака за технички спецификации кои треба да се применат, при тоа Управата, без одлагање, може да укаже за задолжителна примена на алтернативите доставени во досието.

(6) Во случаите од ставот (1) точки б), в) и д) на овој член, Управата одлучува за прифаќање на барањето за отстапување. Во случајот од ставот (1) точка б) на овој член, одлуката на Управата не го опфаќа ограничувањето на оптоварувањето и ширината на колосекот. Управата одлучува во рок од шест месеци од доставувањето на барањето со приложена комплетна документација од досието. Доколку не се донесе одлука, се смета дека барањето е прифатено. До донесување на одлуката од страна на Управата, во случајот од ставот (1) точка д) на овој член засегнатиот договорен субјект може да ги примени алтернативите наведени во досието.

IV. СОСТАВНИ ДЕЛОВИ НА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ

Пуштање во промет на составни делови на интероперабилност

Член 11

(1) Управата ги презема сите потребни мерки за да обезбеди дека составните делови на интероперабилност:

- се пуштени во промет, само доколку овозможуваат постигнување интероперабилност во рамките на железничкиот систем, а кои ги исполнуваат основните барања и

- се користат во област за својата намена и се соодветно инсталирани и одржуваани.

(2) Одредбите од ставот (1) на овој член не се применуваат за пуштање во промет на составни делови за други намени.

(3) Пуштање во промет на составни делови на интероперабилност во железничкиот систем не смее да се забрани, ограничи или спречи, доколку се усогласени со овој закон, притоа не смее да се наложат дополнителни проверки што веќе биле извршени како дел од постапката за добивање на „ЕС“ декларација за сообразност или соодветност за нивна употреба.

Сообразност или соодветност за употреба

Член 12

(1) Составните делови на интероперабилност што носат ознака „ЕС“ декларација за сообразност или соодветност за употреба се смета дека ги исполнуваат основните барања.

(2) Составните делови на интероперабилност се предмет на постапка за оцена на сообразност или соодветност за употреба наведена во релевантната техничка спецификација и се придржани со соодветна декларација.

(3) Составен дел на интероперабилност се смета дека ги исполнува основните барања, доколку е усогласен со условите пропишани со соодветна техничка спецификација или соодветните национални стандарди за применување на Европските стандарди.

(4) Кога потсистем е пуштен во употреба согласно со важечката релевантна техничка спецификација, производите кои се користат како резервни делови може да се инсталираат во тој потсистем без да бидат предмет на постапката наведена во ставот (2) од овој член.

(5) Во техничките спецификации може да се предвиди транзиционен период за железнички производи утврдени со технички спецификации, како составни делови на интероперабилност што веќе биле пуштени во промет согласно со важечки технички спецификации, при што овие составни делови треба да ги исполнуваат условите од членот 11 ставови (1) и (2) на овој закон.

Постапка за добивање на „ЕС“ декларација за сообразност или соодветност за употреба

Член 13

(1) Во постапката за добивање на „ЕС“ декларација за сообразност или соодветност за употреба на составен дел за интероперабилност, производителот или неговиот овластен претставник ги применува релевантните технички спецификации.

(2) Доколку во релевантната техничка спецификација е предвидено оцена на сообразност или соодветност за употреба на составни делови на интероперабилност истата се врши од страна на овластено тело каде што производителот или неговиот овластен претставник поднел барање.

(3) Доколку составните делови за интероперабилност се предмет на други прописи што опфаќаат други аспекти, во „ЕС“ декларацијата за сообразност или соодветност за употреба, се наведува дека составните делови за интероперабилност, исто така, ги исполнуваат условите пропишани со другите прописи.

(4) Доколку ниту производителот ниту неговиот овластен претставник не ги исполнуваат обврските од ставовите (1) и (3) на овој член, истите се обврзувачки за правните лица кои пуштаат во промет составни делови за интероперабилност. Овие обврски се применуваат и за правни лица што монтираат составни делови на интероперабилност или идентични делови од различни потекла или кои произведуваат составни делови на интероперабилност за сопствена потреба.

(5) Доколку Управата утврди дека „ЕС“ декларација за сообразност е неправилно издадена, производителот или неговиот овластен претставник е должен да го доведе составниот дел на интероперабилност во состојба на сообразност и да ја отстрани неправилноста според условите утврдени од страна на Управата.

(6) Доколку неусогласеноста не се отстрани, во тој случај Управата презема соодветни мерки со кои се ограничува или забранува пуштањето во промет на составниот дел на интероперабилност, или истиот се повлекува од промет согласно со постапките предвидени во членот 14 од овој закон.

Несообразност на составните делови на интероперабилност со основните барања

Член 14

(1) Доколку се утврди дека составниот дел на интероперабилност што има „ЕС“ декларација за сообразност или соодветност за употреба и пуштање во промет, што се користи за утврдената намена, не ги исполнува основните барања, Управата презема неопходни мерки за ограничување на неговата област на примена, ја забранува неговата употреба и се повлекува од пазарот, при што се наведуваат причините за донесената одлука, особено дали несообразноста е резултат на:

- а) неисполнување на основните барања или
- б) неправилна примена на националните стандарди.

(2) Управата во рок од осум дена го известува производителот или неговиот овластен претставник за премените мерки од ставот (1) на овој член.

(3) Доколку составниот дел на интероперабилноста опфатен со „ЕС“ декларација за сообразност не е усогласен со техничките спецификации, се преземаат соодветни мерки против оној кој ја издал декларацијата.

V. ПОТСИСТЕМИ

Постапка за пуштање во употреба

Член 15

(1) Структурните потсистеми дефинирани во членот 6 став (2) од овој закон можат да се пуштаат во употреба само доколку се проектирани, изградени и опремата е вградена на начин со кој ги исполнува основните барања за нивно интегрирање во железничкиот систем, при што се проверува:

- техничката компатибилност на структурниот потсистем со железничкиот систем во кој се интегрира и
- интегрираноста на структурните потсистеми од аспект на сигурност, согласно со членовите 4 ставови (4) и (5) и 6 од Законот за сигурност во железничкиот систем.

(2) Пред пуштање во употреба на потсистеми Управата врши проверка дали истиот е во согласност со одредбите пропишани во релевантната техничка спецификација од аспект на функционирање и одржување на потсистемот.

(3) По извршеното пуштање во употреба Управата врши проверка на:

- инфраструктурите во контекст на одобрувањето и надзорот на одобрението за сигурност за управување со железничката инфраструктура, согласно со членот 22 од Законот за железничкиот систем и

- железничките возила во контекст на одобрување и надзор на сертификатот за сигурност за вршење на јавен железнички превоз, согласно со членот 19 од Законот за железничкиот систем.

(4) При вршење на проверката од ставот (3) на овој член се применуваат процедури на процена и верификација пропишани во релевантните технички спецификации за структурни и функционални потсистеми.

Слободно пуштање во употреба на потсистеми

Член 16

Не смее да се забрани, ограничи или спречи изградба, пуштање во употреба и функционирање на структурни потсистеми што го сочинуваат железничкиот систем, кои ги исполнуваат основните барања. Особено, не можат да се наложат проверки кои биле извршени:

- како дел од постапката за добивање на „ЕС“ декларација за верификација на потсистемот или
- за потсистем кој е во напредна фаза на реализација, со цел за верификување на усогласеноста на потсистемот да биде под исти услови за исти оперативни барања.

Сообразност на техничките спецификации за интероперабилност со националните технички правила

Член 17

(1) Структурен потсистем кој го сочинува железничкиот систем и кој е опфатен со „ЕС“ декларација за верификација се смета дека е интероперабилен и ги исполнува основните барања што се однесуваат за тој потсистем.

(2) Верификацијата на структурниот потсистем што го сочинува железничкиот систем се утврдува во техничките спецификации за тој потсистем доколку постојат, а согласно со основните барања.

(3) Управата за секој потсистем изготвува листа на национални технички правила кои се употребуваат за имплементирање на основните барања, доколку за соодветниот потсистем:

- не постои релевантна техничка спецификација или
- има објавено отстапување согласно со членот 10 од овој закон или
- постои посебен случај кој бара примена на национални технички правила кои не се содржани во релевантната техничка спецификација.

(4) Листата од ставот (3) на овој член се нотифицира во Европската комисија:

- секој пат кога националните техничките правила се изменети или
- по објавувањето на отстапувањето или
- по објавување на релевантна техничка спецификација.

(5) Во случај кога структурниот потсистем е проектиран и изграден согласно со ставот (3) на овој член, постапката за верификација ја врши национално тело за верификација при што националното тело за верификација на потсистемот издава изјава за верификација на потсистемот. За издадените изјави за верификација се плаќа натоместок.

(6) Висината на надоместокот се утврдува врз основа на реално утврдени трошоци во постапката за верификација, од страна на националното тело за верификација на која согласност дава министерот за транспорт и врски.

(7) Националното тело за верификација води регистар на издадени изјави за верификација на потсистеми.

(8) Листа на национални технички правила од ставот (3) на овој член се објавува на веб страницата на Управата.

(9) Постапката за верификација на потсистем кој не е усогласен со технички спецификации за интероперабилност, формата и содржината на изјавата за верификација на потсистем, како и формата и содржината на регистарот за издадени изјави ги пропишува министерот за транспорт и врски.

кација на потсистем, како и формата и содржината на регистарот за издадени изјави ги пропишува министерот за транспорт и врски.

Овластување за верификација на потсистем

Член 18

(1) Верификација на потсистем може да врши овластено национално тело за верификација.

(2) За да добие овластување за вршење на верификација на потсистем, националното тело за верификација треба да ги исполнува следниве услови:

- седиштето на правното лице да е на територијата на Република Македонија,
- да е регистрирано за вршење на соодветната дејност,
- да не е во тек стечајна постапка,
- да биде осигурено во осигурително друштво и да приложи писмен доказ дека е способен да ја надомести евентуалната штета во согласност со националното и меѓународното право, настаната по однос на одговорност во вршењето на дејноста,

- да има вработено најмалку три лица со високо образование од областа на техничките, правните и економските науки, со работно искуство над пет години од областа на железничкиот сообраќај и железничката инфраструктура, со активно познавање на еден странски јазик и познавање на техничките правила и прописи од областа на железницата,

- персоналот да поседува доказ за спроведена соодветна техничка и стручна обука и способност за подготвотка на документи што ја сочинува формалната евиденција на спроведените контроли и

- да поседува средства потребни за соодветно извршување на техничките и административните задачи поврзани со контролите и треба да има пристап до опремата потребна за вршење на вонредни контроли и проверки.

Национално тело за верификација

Член 19

(1) Овластување за вршење на верификација на потсистем на писмено барање на домашно правно лице издава министерот за транспорт и врски (во натамошниот текст: министерот).

(2) Министерството за транспорт и врски води регистар за издадени овластувања од ставот (1) на овој член.

(3) Секое национално тело за верификација има определена област на одговорност и идентификациски број.

(4) Списокот на национални тела за верификација на потсистем, нивниот идентификациски број и областите на одговорност се објавува во „Службен весник на Република Македонија“.

(5) Доколку министерот утврди дека телото за верификација не ги исполнува условите пропишани во членот 18 на овој закон, му го одзема овластувањето.

(6) Министерот донесува одлука по поднесеното барање за издавање на овластување во што е можно пократок рок, но не повеќе од еден месец по доставувањето на сите релевантни податоци. Одлуката му се доставува на барателот, а доколку барањето се одбива, во одлуката се наведуваат причините за истото.

(7) Против одлуката донесена од министерот може да се поднесе тужба до Управниот суд на Република Македонија во рок од 30 дена од денот на приемот на одлуката.

(8) Формата и содржината на барањето за издавање на овластување, формата и содржината на образецот на овластувањето, како и формата и содржината на регистарот од овој член ги пропишува министерот.

Работа на националното тело за верификација

Член 20

(1) Директорот и персоналот на националното тело за верификација се одговорни за спроведување на проверките и не смее да бидат вклучени, директно или како овластени претставници, во проектирањето, производството, конструирањето, пласманот или одржувањето на потсистемите или во нивната употреба. Ова не ја исклучува можноста на размена на технички информации меѓу производителот и националното тело за верификација.

(2) Директорот и персоналот од ставот (1) на овој член се одговорни за спроведување на проверките и истите ги спроведуваат со најголем можен професионален интегритет и техничка способност и мора да бидат ослободени од секаков притисок и поттик, особено од финансиски вид, што може да влијае врз нивната одлука или резултатите од нивната проверка, особено од лица или групи лица заsegнати од резултатите од проверките.

(3) Националното тело за верификација и персоналот одговорен за спроведување на проверките треба да бидат независни од органите надлежни за издавање на потврди за пуштање во употреба согласно со овој закон, дозволи за вршење на јавен железнички превоз, сертификат за сигурност и одобрение за сигурност согласно со Законот за железничкиот систем, како и од Комитетот задолжен за испитување во случај на несреќа.

(4) Независноста на персоналот одговорен за проверките треба да биде загарантирана. Ниту едно службено лице не смее да биде наградувано врз основа на бројот на извршени инспекции или врз основа на резултатите од инспекциите.

(5) Персоналот одговорен за проверките е обврзан на професионална тајност во однос на она што ќе го дознаат во извршувањето на своите обврски во согласност со овој и други закони, а доколку е потребно соработуваат со Комитетот задолжен за испитување во случај на несреќа.

Постапка за добивање на „ЕС“ декларација за верификација на потсистем

Член 21

(1) За добивање на „ЕС“ декларација за верификација на потсистем, барателот поднесува барање до овластеното тело од членот 31 на овој закон за спроведување на постапка за „ЕС“ верификација. Барање за спроведување на постапката за добивање на „ЕС“ декларација за верификација на потсистем може да поднесе договорен субјект или производител или овластен претставник на производителот.

(2) Овластеното тело постапката за „ЕС“ верификација на потсистем ја започнува со фазата на изработка на проектната документација и го опфаќа целиот процес на производство се до фазата на прифаќање на потсистемот, пред истиот да биде пуштен во употреба.

(3) Овластеното тело во постапката на „ЕС“ верификација на потсистем го следи и процесот на меѓусебно поврзување на потсистемот со системот со кој се поврзува, врз основа на податоците пропишани во релевантната техничка спецификација и податоците во регистрите од членовите 34 и 35 на овој закон.

(4) Овластеното тело во постапката на „ЕС“ верификација на потсистем составува техничко досие кое е составен дел на „ЕС“ декларација за верификација на потсистемот. Техничкото досие ги содржи сите потребни документи за карактеристиките на потсистемот, сите документи потребни за потврдување на сообразноста на составните делови на интероперабилноста, како и сите елементи поврзани со барањата и ограничувањата за примена на потсистемот и инструкции за сервисирање, постојано или рутинско следење, прилагодување и одржување.

(5) Овластеното тело може да издаде изјава за верификација што може да опфаќа одредени фази на постапката за верификација или одредени делови на потсистемот, при што се применува постапката за издавање на „ЕС“ декларација за верификација на потсистем.

(6) Овластеното тело може да издаде потврда за сообразност на серија на потсистеми или одделни делови на тие потсистеми, согласно со релевантните технички спецификации на тие потсистеми.

Потсистем кој не е во согласност со основните барања

Член 22

(1) Доколку при вршењето на инспекцискиот надзор од страна на Управата се утврди дека структурен потсистем за кој е издадена „ЕС“ декларација за верификација придрожена со соодветното техничко досие, не е во целост усогласен со одредбите на овој закон, а особено ако потсистемот не ги исполнува основните барања, може да се наложи вршење на дополнителни проверки и контроли.

(2) Во случај на вршење на дополнителни проверки и контроли, се наведува дали целосната неусогласеност е резултат на неусогласеност со основните барања или со техничките спецификации или неправилна примена на техничките спецификации за што веднаш се известува овластеното тело кое ја издадо „ЕС“ декларација за верификација и се бара да се преземат соодветни мерки.

Пуштање во употреба на постоечки потсистеми по извршен ремонт или реконструкција

Член 23

(1) Во случај на ремонт или реконструкција на постоечки потсистем, договорниот субјект или производителот до Управата поднесува досие со опис на проектот, по што Управата врши проверка на досието, земајќи ја предвид стратегијата за спроведување наведена во релевантната техничка спецификација и притоа одлучува во зависност од обемот на работите дали е потребно издавање на нова потврда за пуштање во употреба, согласно со овој закон.

(2) Нова потврда за пуштање во употреба на потсистемот се издава во случај кога степенот на сигурност на предметниот потсистем може да биде нарушен со предвидените работи описаны во досието. Доколку е потребно издавање на нова потврда за пуштање во употреба,

треба на потсистемот, се одлучува во кој обем и кои релевантни технички спецификации треба да се применат во проектот. Управата донесува одлука во рок од четири месеци по поднесувањето на комплетното досие од страна на барателот.

(3) Во случај кога е потребно издавање на нова потврда за пуштање во употреба на потсистемот и доколку релевантната техничка спецификација не се применувала во целост, Управата нотифицира до Европската комисија за:

- причините за нецелосната примена на релевантната техничка спецификација;
- националните технички правила што се применуваат наместо релевантната техничката спецификација и
- овластени национални тела за верификација кои се одговорни за примена на постапката за верификација согласно со членот 19 од овој закон, во случај на примена на национални технички правила.

VI. ЖЕЛЕЗНИЧКИ ВОЗИЛА

Пуштање во употреба на железничко возило

Член 24

(1) Возилото пред да биде пуштено во употреба во железничката мрежа, треба да има потврда за пуштање во употреба на возило издадена од Управата.

(2) Возило усогласено со техничка спецификација добива потврда согласно со членот 26, односно членот 27 од овој закон.

(3) Возило што не е усогласено со техничка спецификација добива потврда во согласност со членот 28, односно со членот 29 од овој закон.

(4) Возило што е соодветно со одобрен тип може да добие потврда во согласност со членот 30 од овој закон.

(5) На територијата на Република Македонија се признаваат потврди за пуштање во употреба на возила издадени од надлежен орган на земја членка на Европската унија, доколку не се во спротивност со одредбите од членовите 27 и 29 на овој закон.

(6) Управата согласно националните технички правила или согласно со одредбите од овој закон одлучува дали се потребни дополнителни потврди согласно со членот 27 од овој закон, кога возилата се усогласени со техничките спецификации или кога возилата не се усогласени со техничките спецификации, согласно со членот 29 од овој закон.

(7) По барањата за издавање на потврда за пуштање во употреба одлучува Управата во согласност со членовите 26 и 27 или членовите 28 и 29 од овој закон. Во потврдата за пуштање во употреба се пропишани условите за употреба и други ограничувања.

(8) Одлуките донесени од Управата за одбивање на барањето за пуштање во употреба на возило се образложени. Барателот, во рок од еден месец од приемот на одлуката со кое барањето е одбиено, може да побара од Управата да ја разгледа одлуката врз основа на разумно оправдани причини. Во тој случај, Управата во рок од два месеца од приемот на приговорот ја потврдува или повлекува својата одлука. Доколку ја потврди одлуката со кое барањето е одбиено, барателот може да поднесе тужба до Управниот суд на Република Македонија во рок од 30 дена од денот на приемот на одлуката.

Член 25

(1) Доколку Управата не донесе одлука во пропишаниот рок согласно со членовите 27 став (7) и 29 став (6) од овој закон, се смета дека е издадена потврда за пуштањето во употреба на односното возило и тоа по период од три месеци по роковите од членовите 27 став (7) и 29 став (6) на овој закон. Овие потврди важат само за онаа мрежа за која Управата не одлучила во пропишаниот рок.

(2) Управата доколку има намера да ја повлече потврдата за пуштање во употреба на железничко возило што ја издала на барателот или потврдата одобрена на барателот во согласност со ставот (1) на овој член, во тој случај постапува согласно со постапката за ревидирање на сертификатот за сигурност издаден согласно со членот 19 ставови (10), (11), (12), (13) и (14) од Законот за железничкиот систем, односно постапува согласно со постапката за ревидирање на одобрението за сигурност согласно со членот 22 ставови (3), (4) и (5) од Законот за железничкиот систем.

(3) Во постапката по тужба, Управниот суд на Република Македонија може да побара стручно мислење од компетентно независно тело, кое во рок од еден месец треба да достави стручно мислење до барателот, Управниот суд на Република Македонија и Управата која го одбила барањето за издавање на потврда за пуштање во употреба на железничко возило.

(4) За возила за меѓународна употреба што патуваат од земји каде што ширината на колосекот се разликува од главната железничка мрежа во Република Македонија, може да се одобри отстапување во согласност со членот 10 ставови (5) и (6) од овој закон или кои се предмет на посебен случај, согласно со националните технички правила од членовите 26 и 28 на овој закон и меѓународни спогодби.

(5) Управата може да издаде потврда за пуштање во употреба на серија возила. За таа цел Управата го известува барателот за постапката што треба да се спроведе.

(6) Потврдите за пуштање во употреба одобрени во согласност со овој член треба да се во согласност со другите услови пропишани за железнички превозници и управители на железничката инфраструктура, во однос на движење на тие возила на соодветната мрежа, во согласност со членовите 9 и 10 од Законот за сигурност во железничкиот систем и членовите 19 и 22 од Законот за железничкиот систем.

Прва потврда за пуштање во употреба на железничко возило усогласено со технички спецификации за интероперабилност

Член 26

(1) Одредбите од овој член се однесуваат на возило што е во согласност со сите важечки релевантни технички спецификации во моментот на пуштање во употреба на предметното возило, каде што значителен дел од основните барања се пропишани во наведените технички спецификации.

(2) Првата потврда за пуштање на возило во употреба ја издава Управата и тоа:

а) во случај кога сите структурни потсистеми на возилото имаат потврда за пуштање согласно со одредбите од Главата V на овој закон, при што потврдата се издава без натамошни проверки и

б) во случај кога возилото ги има сите потребни „ЕС“ декларации за верификација согласно со членот 21 од овој закон, Управата може да изврши проверки со цел да издаде потврда за пуштање во употреба, само ако проверките се однесуваат на:

- техничката компатибилност меѓу релевантните потсистеми на возилото и нивното инсталирање од аспект на сигурност согласно со членот 15 став (1) од овој закон,

- техничката компатибилност меѓу возилото и соодветната железничка мрежа,

- националните технички правила што се применуваат при отворени точки и

- националните технички правила што се применуваат при посебни случаи компатибилни со релевантните технички спецификации.

Дополнителна потврда за пуштање во употреба на возило усогласено со техничките спецификации за интероперабилност

Член 27

(1) Железничко возило кое е целосно усогласено со технички спецификации што ги опфаќаат сите аспекти на соодветните потсистеми без посебни случаи и отворени точки поврзани со техничката компатибилност меѓу возилото и железничката мрежа, не е предмет на издавање на дополнителна потврда за пуштање во употреба се додека се движи по железничка мрежа усогласена со техничка спецификација или под услови определени во релевантните технички спецификации.

(2) За возило пуштено во употреба во друга земја согласно со членот 26 од овој закон, а кое не е опфатено со ставот (1) од овој член, задолжително е издавање на дополнителна потврда согласно со одредбите од ставовите (3) до (7) на овој член.

(3) Барателот поднесува писмено барање до Управата, заедно со техничкото досие за возилото или типот на возилото и неговата планирана намена на движење по железничката мрежа. Досието треба да содржи:

- а) документиран доказ дека првата издадена потврда на возилото кое е пуштено во употреба во друга земја е во согласност со членот 26 од овој закон;

- б) примерок од техничкото досие за железничкото возило, согласно со постапката за „ЕС“ верификација на потсистем. Техничкото досие за возилата опремени со датографи, содржи и информации за постапката за собирање податоци, што овозможува читање и оценување на истите;

- в) евиденција за историјата на одржување на возилото, а доколку има и за техничките измени направени по добивање на потврдата и

- г) доказ за техничките и оперативните карактеристики кои покажуваат дека возилото е компатибилно со инфраструктурата и фиксните инсталации, вклучително и климатските услови, системот за напојување со енергија, контролната команда и систем за сигнализација, карактеристиките на колесокот, максимално дозволеното осно оптоварување и други ограничувања на железничката мрежа, пропишани во техничките правила.

(4) Критериумите што ги проверува Управата може да се однесуваат само на:

- техничката компатибилност меѓу железничкото возило и соодветната железничка мрежа, вклучувајќи ги националните технички правила што се применуваат при отворени точки потребни за обезбедување на компатибилноста и

- националните технички правила што се применуваат при посебни случаи кои се компатибилни со релевантните технички спецификации.

(5) Управата може да побара обезбедување на дополнителни информации, вршење на анализи на ризик согласно со членот 6 од Законот за сигурност во железните системи или тестирање на мрежата со цел да се проверат критериумите наведени во ставот (4) од овој член.

(6) Управата, по консултации со барателот, ги утврдува обемот и содржината на дополнителните информации, анализите на ризик и тестирањата што биле побарани. Управителот на инфраструктурата, во консултации со барателот, треба да овозможи да се изврши тестирање во рок од три месеци од поднесеното барање од страна на барателот. Доколку е потребно, Управата презема мерки за да обезбеди извршување на тестирање на возилото.

(7) Управата по барањата за издавање на потврди за пуштање во употреба поднесени од страна на барателот, согласно со овој член одлучува најдоцна во рок од:

- а) два месеца по поднесувањето на досието наведено во ставот (3) на овој член;

- б) еден месец по добивањето на дополнителни информации побарани од Управата и

- в) еден месец по добивањето на резултатите од тестирањата наложени од страна на Управата.

Прва потврда за пуштање во употреба на железничко возило што не е усогласено со технички спецификации за интероперабилност

Член 28

(1) Одредбите од овој член се однесуваат на возило што не е во согласност со важечките релевантни технички спецификации во моментот на пуштање во употреба на возилото, вклучувајќи и возило кое е предмет на отстапки, или доколку значителен дел од основните барања не е утврден со една или повеќе технички спецификации.

(2) Првата потврда за пуштање на возило од ставот (1) на овој член ја издава Управата, и тоа:

- за техничките аспекти опфатени со техничка спецификација доколку постои се применува „ЕС“ постапка за верификација и

- за други технички аспекти се применуваат националните технички правила утврдени во членот 17 став (3) од овој закон и националните сигурносни правила согласно со членот 8 од Законот за сигурност во железните системи.

(3) Првата потврда за пуштање на возилото во употреба согласно со овој член важи само за мрежата во Република Македонија.

Дополнителна потврда за пуштање во употреба на возило кое не е усогласено со технички спецификации за интероперабилност

Член 29

(1) За возило пуштено во употреба од земја членка на Европската унија согласно со Меѓународната спогодба за превоз на патници (РИЦ) и Меѓународната спогодба за превоз на стока (РИВ) или членот 28 од овој закон, Управата одлучува дали се потребни дополнителни потврди за пуштање во употреба на возилото.

(2) Барателот поднесува писмено барање до Управата заедно со техничкото досие за возилото или тип на возило и неговата планирана намена за движење по железничката мрежа. Досието треба да содржи:

а) документиран доказ дека пуштањето на возилото во употреба било одобрено во друга земја заедно со документацијата на постапка која претходела со цел да се докаже дека возилото е усогласено со важечките сигурносни барања, вклучувајќи и информации за отстапките што биле дадени или одобрени во согласност со членот 10 од овој закон;

б) техничките податоци, програмата за одржување и оперативните карактеристики, а во случај на возила опремени со инструменти за регистрирање на податоци, треба да содржи и информации за собирање на истите што овозможува читање и оценување како што е предвидено во членот 15 став (3) точка в) од Законот за сигурност во железничкиот систем;

в) евиденција за историјата на функционирање, одржување, а доколку е потребно, за техничките измени направени по добивање на потврдата и

г) доказ за техничките и оперативните карактеристики што покажува дека возилото е компатибилно со инфраструктурата и фиксните инсталации, вклучувајќи ги и климатските услови, системот за напојување со енергија, контролната команда и сигналниот систем, растојанието меѓу ширината на колосекот и мерките на инфраструктурата, максимално дозволеното оптоварување на оската и други ограничувања на мрежата.

(3) Податоците од ставот 2 точки а) и б) на овој член не може да се доведат во прашање од страна на Управата, освен доколку Управата може да докаже, без да е во спротивност со членот 16 од овој закон, постоење на значителен ризик по сигурноста.

(4) Управата може да побара обезбедување на дополнителни информации, вршење на анализи на ризик во согласност со членот 6 од Законот за сигурност во железничкиот систем или тестирања на мрежата за да се провери дали информациите наведени во ставот 2 точки в) и г) од овој член се во согласност со важечките национални сигурносни правила или со членот 17 од овој закон.

(5) Управата по консултациите со барателот, го утврдува обемот и содржината на дополнителните информации, анализите на ризик и тестирањата што биле побарани. Управителот на инфраструктурата, во консултации со барателот, треба да овозможи да се изврши тестирања во рок од три месеци од поднесеното барање од страна на барателот. Доколку е потребно, Управата презема мерки за да обезбеди извршување на тестирање на возилото.

(6) По барањата поднесени согласно со овој член Управата одлучува во најкраток рок, и тоа:

а) четири месеци по поднесувањето на досието согласно со ставот 2 на овој член;

б) два месеца по добивањето на дополнителните информации или анализи на ризик побарани од Управата согласно со ставот 4 од овој член и

в) два месеца по добивањето на резултатите од тестирањата наложени од страна на Управата согласно со ставот 4 од овој член.

(7) Формата и содржината на барањето за издавање на првата потврдата и дополнителна потврда за пуштање во употреба на железничко возило, како и формата и содржината на првата потврда и дополнителната потврда за пуштање во употреба на железничко возило ги пропишува министерот.

Одобрување на типови на возила

Член 30

(1) За одобрување на тип на возило се издава потврда од Управата.

(2) Ако Управата издала потврда за пуштање во употреба на возило, треба да издаде и потврда за одобрување на тип на возило.

(3) Возило соодветно на тип за кој е издадена потврда за одобрување на тип на возило се одобрува врз основа на декларација за сообразност на типот поднесена од страна на барателот без да се вршат натамошни контроли. Доколку се изменети релевантните технички спецификации или националните технички правила врз основа на кои била издадена потврдата за одобрување на тип на возило, Управата донесува одлука дали веќе издадените потврди за одобрување на типот на возило остануваат важечки или треба да се обноват. Критериумите што ги проверува Управата во случај на обновување на потврдата за пуштање на тип на возило може да се однесуваат само на изменетите правила. Обновувањето на потврдата за одобрување на тип на возило не влијае врз веќе издадените потврди за потврди за пуштање во употреба на возила врз основа на претходно одобрени типови.

(4) Декларација за сообразност на тип на возило се издава за:

а) возило усогласено со техничките спецификации, во постапка за верификација согласно со релевантните технички спецификации и

б) возило што не е усогласено со техничките спецификации, во постапка за верификација, пропишани со овој закон. Доколку е неопходно Управата може да пропише и спроведе ад хок постапка за верификација.

(5) Барателот може да побара потврда за одобрување на тип на возило во неколку земји истовремено. Во тој случај националните органи за сигурност соработуваат со цел за поедноставување на постапката и намалување на административните пречки.

(6) Потврдата за одобрување на тип на возило се запишува во националниот Регистар на одобрени типови на возила наведен во членот 34 од овој закон.

(7) Постапката за верификација за одобрување на тип на возило од ставот 4 точка б) на овој член, формата и содржината на изјавата за сообразност на тип на возило ја пропишува министерот.

Овластени тела

Член 31

Спроведување на постапката за оцена на сообразност или соодветност за употреба на составен дел за интероперабилност од членот 13 на овој закон и постапката за верификација на потсистем од членот 21 на овој закон се врши од страна на овластени тела од Европската комисија, од листата на овластени тела објавена во „Службен весник на Европската унија“. Секое овластено тело има определена област на одговорност и идентификациски број.

VII. РЕГИСТРИ НА МРЕЖА И ВОЗИЛА

Нумерички систем на возила

Член 32

(1) Сите возила пуштени во употреба во железнничкиот систем имаат европски број на возилото (во натамошниот текст: ЕБВ) доделен во постапката при издавање на првата потврда за пуштање во употреба на возилото.

(2) Барателот при издавање на првата потврда за пуштање во употреба на возилото е одговорен за обележување на односното возило со доделениот ЕБВ.

(3) Начинот на обележување на ЕБВ е даден во техничката спецификација за функционирање и управување на сообраќајот.

(4) Секое возилото добива ЕБВ само еднаш, освен доколку поинаку не е наведено во техничката спецификација за функционирање и управување на сообраќајот.

(5) Во случај кога возило што функционира или е наменето за функционирање од или за друга земја чијашто ширина на колосек се разликува од таа на главната железничка мрежа во другата земја, таа може да го прифати возилото доколку е јасно означено во согласност со друг систем на ознаки.

Национален регистар на возила

Член 33

(1) Управата води национален регистар на возила што имаат издадено прва потврда за пуштање во употреба на територијата на Република Македонија. Регистарот треба да ги содржи податоците од ставот (2) на овој член.

(2) За секое возило, регистарот ги содржи следниве податоци:

- Европски број на возилото (ЕБВ),
- број на „ЕС“ декларација за верификација и телото кое ја издало,
- број на изјава за верификација и национално тело кое ја издало изјавата,
- број од регистар на одобрени типови возила согласно со членот 34 од овој закон,
- податоци за сопственикот на возилото и имателот,
- ограничувања во однос на начинот на користење на возилото и
- податоци за субјектот задолжен за одржување.

(3) Сопственикот на возилото кое има извршено регистрација, веднаш ја пријавува секоја измена на податоците внесени во националниот регистар на возила во Управата, уништување на возило или за одлуката дека повеќе нема да го регистрира возилото.

(4) Националниот регистар на возила треба да е електронски поврзан со регистарот на возила на Европската агенција за железници. Управата го ажурира својот регистар на возила со измените направени во регистарот и истите ги доставува до Европската агенција за железници.

(5) Во случај на возила кои за прв пат се пуштаат во употреба во Република Македонија, а има потврда за пуштање во употреба од друга земја, сопственикот или имателот на возилото треба да ги обезбеди податоците од ставот (2) алинеи 5, 6 и 7 на овој член од националниот регистар на возила на другата земја. Наместо податоците од ставот (2) алинеја 7 на овој член, може да се внесат податоци значајни за сигурноста поврзани со планот за одржување.

(6) Регистарот треба да е достапен до надлежните инспектори, Комитетот за водење на сериозни несреќи, несреќи и инциденти на железничкиот систем, Агенцијата за регулирање на железничкиот сектор, железничките превозници и управителите на инфраструктура, како и на лицата и организациите регистрирани или означенни во регистарот.

(7) Формата и содржината како и начинот на водење на регистарот од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот.

Регистар на одобрени типови возила

Член 34

(1) Управата води регистар за одобрени типови на возила кои за прв пат се одобрени и имаат потврда за одобрен тип на возило, кој е достапен за јавноста и се води по електронски пат и електронски е поврзан со регистарот на Европската агенција за железници.

(2) Регистарот од ставот (1) на овој член ги содржи следниве податоци за секој тип на возило:

- технички карактеристики на типот на возило, како што е утврдено во релевантните технички спецификации, односно во националните технички правила,
- име на производителот
- број и датум на потврдата со кое е пуштен наведениот тип на возило, земјата која ја издала потврдата и забраните или одземањата на типот на возилото.

(3) При одобрување, измена, укинување или одземање на потврдата за тип на возило во Република Македонија, Управата ја известува Европската агенција за железници.

(4) Формата и содржината, како и начинот на водење на регистарот од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот.

Регистар на железничка инфраструктура

Член 35

(1) Управата води регистар на железничката инфраструктура. Во регистарот се внесуваат податоци за главните карактеристики на секој вклучен потсистем или дел од потсистем и нивната поврзаност со карактеристиките утврдени согласно со техничките спецификации. Во секоја техничка спецификација прецизно е наведено кои информации мора да се вклучат во регистарот на железничката инфраструктура.

(2) Формата и содржината, како и начинот на водење на регистарот од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот.

VIII. НАДЗОР

Член 36

Надзор над спроведување на одредбите од овој закон и прописите кои произлегуваат од него врши Министерството за транспорт и врски.

Член 37

(1) Инспекциски надзор над исполнувањето на барањата од овој закон и на прописите донесени врз основа на овој закон во врска со потсистемите вклучувајќи ги и составните делови и железничките возила врши Управата за сигурност во железничкиот систем, преку инспектори за сигурност на железничкиот сообраќај и сигурност на железничката инфраструктура.

(2) Инспекторите за сигурност на железничкиот сообраќај и сигурност на железничката инфраструктура, освен надлежностите кои произлегуваат од Законот за железничкиот систем и Законот за сигурност во железничкиот систем, врз основа на овој закон вршат увид во издадените документи за сообразност, како и во техничката документација за потсистеми, составните де-

лови и железничките возила и преземаат мерки за повлекување на документите за сообразност, доколку истите не се сообразени.

Член 38

(1) Доколку инспекторите од членот 37 став (1) на овој закон при вршењето на инспекцискиот надзор утврдат неправилности составуваат записник во кој ги констатираат истите врз основа на кој Управата донесува решение во кое се определува рок во кој треба да се отстранат утврдените неправилности.

(2) Против решението на Управата може да се изјави жалба во рок од осум дена од денот на приемот на решението.

(3) По жалбата против решението од ставот (2) на овој член одлучува посебна Комисија при Министерството за транспорт и врски, составена од три члена именувани од министерот. Претседателот на Комисијата треба да е од редот на раководните државни службеници од Управата кој не учествувал во постапката за вршење на инспекцискиот надзор.

(4) Членовите на Комисијата од ставот (3) на овој член треба да се со високо образование од областа на техничките науки и со најмалку три години работно искуство.

(5) Комисијата од ставот (3) на овој член одлуката по жалбата ќе ја донесе во рок од 15 дена од денот на приемот на жалбата.

(6) Жалбата изјавена против решението не го одлага извршувањето на решението.

Член 39

(1) Доколку при вршењето на инспекцискиот надзор инспекторите од членот 37 став (1) на овој закон утврдат дека е сторена неправилност од членот 41 точки 4 и 5 од овој закон, се должни да состават записник во кој ќе ги утврдат констатирани неправилности со укажување за нивно отстранување во рок од 15 дена и со истовремено врачување на покана за спроведување на постапка за едукација на субјектот кај кој е утврдена неправилност при вршење на инспекцискиот надзор.

(2) Формата и содржината на поканата за едукација, како и начинот за спроведување на постапката за едукација ги пропишува министерот.

(3) Едукацијата ја организираат и спроведуваат инспекторите од членот 37 став (1) на овој закон во рок не подолг од осум дена од денот на извршениот инспекциски надзор.

(4) Едукацијата може да се спроведе истовремено за повеќе исти или истородни неправилности за еден или повеќе субјекти.

(5) Доколку во закажаниот термин лицето или субјектот на кој му е доставена покана за едукација не се јави ќе се смета дека едукацијата е спроведена.

(6) Доколку лицето или субјектот кој е повикан на едукација се јави на закажаната едукација и истата ја заврши ќе се смета дека е.eduциран по однос на утврдената неправилност.

(7) Доколку инспекторите од членот 37 став (1) на овој закон при вршењето на контролен надзор утврдат дека се отстранети утврдените неправилности од ставот (1) на овој член ќе донесат заклучок за запирање на постапката на инспекциски надзор.

(8) Доколку инспекторите од членот 37 став (1) на овој закон при вршењето на контролниот надзор утврдат дека не се отстранети констатирани неправилности од ставот (1) на овој член ќе поднесат барање за поведување на прекршочна постапка пред надлежен суд.

(9) Инспекторите од членот 37 став (1) на овој закон водат евидентија за спроведените постапки за едукација на начин пропишан од министерот.

Член 40

Управата за извршените инспекциски контроли изготвува квартален извештај, во облик на унифициран квартален преглед кој го објавува на својата веб страница.

IX. ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Член 41

(1) Глоба во износ од 3.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правно лице, ако:

1) спроведува постапка за оцена на сообразност без овластување (член 18);

2) пушти во употреба постоечки потсистем по извршен ремонт или реконструкција (член 23 став (1));

3) пушти во употреба железничко возило, без потврда за пуштање во употреба (член 24);

4) не обележи возило со ЕМБ доделен од Управата (член 32 став (2));

5) не ги пријави измените на податоците внесени во националниот регистар на возила (член 33 став (3)) и

6) не постапи по решение на инспектор (член 38 став (1)).

(2) Глоба во износ од 1.500 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице за прекршокот од ставот (1) на овој член.

Член 42

(1) За прекршоците од членот 41 на овој закон инспекторите од членот 37 став (1) на овој закон пред да поднесат барање за поведување прекршочна постапка пред надлежен суд се должни да спроведат постапка за порамнување.

(2) Кога инспекторите од членот 37 став (1) на овој закон ќе констатираат прекршок од ставот (1) на овој член, составуваат записник во кој се наведуваат битните елементи на прекршокот, времето, местото и начинот на сторување на прекршокот и описот на дејствието на прекршокот. Доколку сторителот го признае прекршокот, инспекторот ќе му издаде на сторителот платен налог за наплата на глобата предвидена за прекршокот. Со потписот на платниот налог се смета дека сторителот на прекршокот е согласен да ја плати предвидената глоба.

(3) Сторителот на прекршоците од ставот (1) на овој член е должен да ја плати глобата во рок од осум дена од денот на приемот на платниот налог на сметка на Буџетот на Република Македонија. Сторителот кој ќе ја плати глобата во дадениот рок ќе плати само половина од изречената глоба утврдена во платниот налог.

(4) Ако сторителот на прекршокот од ставот (1) на овој член не ја плати глобата во рокот определен во ставот (3) на овој член инспекторот ќе поднесе барање за поведување прекршочна постапка пред надлежен суд.

(5) Управата е должна да води евиденција за по-кренатите постапки за порамнување и за нивниот исход.

X. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 43

Поблиските прописи предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 44

Потврдите за пуштање во употреба издадени пред влегувањето во сила на овој закон, вклучувајќи ги и потврдите издадени според Меѓународната спогодба за превоз на патници (РИЦ) и Меѓународната спогодба за превоз на стока (РИВ) остануваат во важност согласно со условите според кои истите биле одобрени.

Член 45

Одредбата од членовите 17 став (4) и 23 став (3) на овој закон ќе се применува од 1 јануари 2013 година.

Член 46

Со влегувањето во сила на овој закон престанува да важи членот 12 од Законот за сигурност во железничкиот систем („Службен весник на Република Македонија“ број 48/10).

Член 47

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J PËR INTEROPERABILITET NË SISTEMIN HEKURUDHOR

I. DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Lënda e rregullimit

Neni 1

(1) Me кëtë ligj përcaktohen kushtet për arrijen e interoperabilitetit në sistemin hekurudhor të Republikës së Maqedonisë, që kanë тë bëjnë me: проектимин, ndërtimin, реконструкцион, remontin, лëshimin në përdorim, функционим и мирембайтјен и pjesëve тë sistemit hekurudhor, si и дие me kualifikimet profesionalе, kushtet shëndetësore и тë sigurisë тë personelit тë përfshirë në функционим и мирембайтјен и sistemit hekurudhor.

(2) Interoperabiliteti i sistemit hekurudhor arrihet ne pajtim me dispozitat e këtij ligji и dispozitat e Ligjit për siguri në sistemin hekurudhor.

Qëllimi

Neni 2

Qëllimi i këtij ligji ёshtë arrija e nivelit optimal тë harmonizimit teknik me çfarë mundësohet:

a) lehtësimi, përmirësimi и zhvillimi i komunikacionit hekurudhor ndërkombëtar në Republikën e Maqedonisë и me vendet e treta;

b) kontribuon për krijimin progresiv тë tregut тë brendshëm për pajisje dhe shërbime për ndërtim, реконструкцион, remontim и funksionim тë sistemit hekurudhor në Republikën e Maqedonisë dhe

v) kontribuon për interoperabilitet në sistemin hekurudhor me vendet fqinje и vendet e treta.

Shtrirja

Neni 3

Dispozitat e këtij ligji nuk kanë тë bëjnë me:

a) hekurudhat nëntokësore, linjat e tramvajit и sistemet tjera тë lehta hekurudhare;

b) rrjetet që në mënyrë funksionale janë тë veçuara nga sistemi tjeter hekurudhor и тë dedikuara vetëm për kryerjen e shërbimeve тë udhëtimit lokal, urban и periferik, si и transportuesit hekurudhorë që punojnë vetëm në këto rrjete;

v) infrastrukturën hekurudhare në pronësi private и mjetet që përdoren vetëm në këtë infrastrukturë që е përdor vetëm pronari për aktivitetet и veta тë lidhura me transportin e mallrave и

g) infrastrukturën и mjetet e rezervuara vetëm pë përdorim lokal, historik или туристик.

Përkufizime

Neni 4

Shprehje тë veçanta тë përdorura në këtë ligj e kanë domethënien si vijojnë:

1. "Sistem hekurudhor" ёshtë sistemi i përbërë prej infrastrukturave hekurudhare тë sigurt и përbëhen prej hekurudhave, objekteve и instalimeve тë sistemit hekurudhor, si и mjeteve hekurudhere тë gjitha kategorive dhe origjinës që lëvizin nëpër këtë infrastrukturë;

2. "Interoperabilitet" ёshtë aftësia e sistemit hekurudhor që тë mundësojë qarkullim тë sigurt и тë pandëprerë тë trenave që i plotësojnë nivelet e nevojshme тë funksionimit тë hekurudhave. Kjo aftësi varet prej тë gjitha kushteve rregulatore, teknike и operative që duhet тë plotësohen për t'u siguruar kërkosat themelore;

3. "Mjet hekurudhor" ёshtë mjeti i dedikuar për lëvizje me trota тë veta nëpër shinat hekurudhare, me ose pa tërheqje. Mjeti përbëhet prej një ose më tepër nënsistemeve strukturore и funksionale ose pjesëve тë nënsistemeve тë këtilla;

4. "Rrjet hekurudhor" ёshtë infrastruktura e përgjithshme hekurudhare me тë cilët menaxhon udhëheqësi i infrastrukturës (shina, stacione, terminale и тë gjitha llojet и pajisjeve fiks), и nevojshme për garantimin и funksionimit тë sigurt и тë vazhdueshmët тë sistemit hekurudhor;

5. "Nënsistem" ёshtë ndarja e sistemit hekurudhor, për тë cilin duhet тë përcaktohen kërkosa themelore и i cili mund тë jetë strukturor и funksional;

6. "Pjesë përbërëse тë interoperabilitetit" ёshtë çdo komponentë, grup komponentësh, nënstrukturë ose strukturë komplete и pajisjeve и vendosur ose i dedikuar për vendosje në nënsistem, prej тë cilës direkt ose indirekt varet interoperabiliteti i sistemit hekurudhor, тë cilat mund тë janë mjete materiale si и jomateriale, si për shembull aplikime softuerike;

7. "Kërkosa themelore" janë тë gjitha kërkosat që duhet t'i plotësojnë sistemi hekurudhor, nënsistemet и pjesët përbërëse тë interoperabilitetit duke përfshirë edhe lidhjen e ndërsjellë ndërmjet nënsistemeve;

8. "Specifikim Evropian" ёсhtë specifikimi i përbashkët teknik, leja tekniqe evropiane ose standardi nacional për aplikimin e standardit evropian;

9. "Specifikim teknik për interoperabilitet" ёсhtë rregulla tekniqe me të cilën janë të përcaktuara kërkosat themelore që duhet t'i plotësojë një sistem hekurudhor përkatës, nënsistem ose pjesë e nënsistemit që të sigurohet interoperabiliteti;

10. "Person i autorizuar" ёсhtë personi juridik përgjegjës për vlerësimin e përputhshmërisë ose përshtatshmërisë për përdorimin e pjesëve përbërëse të interoperabilitetit ose për vlerësimin e procedurës "EC" për verifikimin e nënsistemeve;

11. "Parametra themelorë" janë kushte rregullatore, tekniqe ose operative të rëndësishme për interoperabilitetin dhe janë të përcaktuara në specifikime relevante tekniqe për interoperabilitet;

12. "Rast i veçantë" ёсhtë pjesa e sistemit hekurudhor për të cilin janë të nevojshme dispozita të veçanta në specifikimet tekniqe për interoperabilitet, të përkohshme ose përfundimtare, për shkak të kufizimeve gjeografike, topografike ose urbane ekologjike, ose kufizimeve të cilat ndikojnë në kompaktësinë e sistemit ekzistues. Këtu bëjnë pjesë, veçanërisht hekurudhat dhe rrjetet hekurudhere, të izoluara nga pjesa tjeter e sistemit hekurudhor, kufizimi i ngarkimit dhe gjëresisë së binarëve ose hapësirës ndërmjet shinave dhe mjeteve rreptësisht të dedikuara për përdorim lokal, rajonal ose historik, si dhe mjeteve që rrjedhin ose janë të dedikuara për vendet e treta;

13. "Rekonstruksion" ёсhtë ndërrimi më i madh i nënsistemeve ose një pjesë të nënsistemeve, me të cilën përmirësohet përkatësish ndryshohet funksionimi i nënsistemit;

14. "Remont" ёсhtë plotësimi më i madh i nënsistemit ose një pjesë të nënsistemit, me çfarë nuk ndryshohet funksionimi i tij i përgjithshëm;

15. "Sistem hekurudhor ekzistues" ёсhtë struktura e përbërë prej hekurudhave dhe instalimeve fiksë në sistemin hekurudhor ekzistues si dhe mjetet e të gjitha kategorive dhe origjinës që lëvizin në atë infrastrukturë;

16. "Zëvendësimi në kuadër të mirëmbajtjes" ёсhtë zëvendësimi i pjesëve përbërëse me pjesë që kanë funksion dhe operativitet të njëjtë në kuadër të mirëmbajtjes rrjedhëse ose investuese;

17. "Lëshim në përdorim" janë aktivitete me të cilat një nënsistem ose mjet lëshohet në përdorim në pajtim me dokumentacionin projektues;

18. "Subjekt kontraktues" ёсhtë personi juridik publik ose privat, që porosit projektim dhe/ose ndërtim, remont ose rekonstruksion të nënsistemit, që mund të jetë transportues hekurudhor, udhëheqës i infrastrukturës ose posedues, ose bartës i koncesionit që ёсhtë përgjegjës për realizimin e projektit;

19. "Posedues" ёсhtë personi juridik i cili ёсhtë pronar ose shfrytëzues dhe ёсhtë i regjistruar në Regjistrin nacional për mjetet hekurudhere;

20. "Projekt në fazë të avancuar të zhvillimit" ёсhtë projekti faza e planifikimit/ndërtimit e të cilët ka arritur nivel kur nuk ёсhtë i pranueshëm ndryshimi i specifikimeve tekniqe. Kjo pengesë mund të jetë juridike, kontraktuese, ekonomike, financiare, sociale ose ekologjike dhe doemos duhet të dëshmohet;

21. "Standard i harmonizuar" ёсhtë standarti evropian i miratuar nga ana e trupave evropiane për standardizim të theksuar në listën në Aneksin I të Direktivës 98/34/BE të Parlamentit Evropian;

22. "Organ i sigurisë" ёсhtë Drejtoria për Siguri në Sistemin Hekurudhor, si organ në përbërje të Ministritë së Transportit dhe Lidhjeve që i janë ngarkuar detyra në lidhje me sigurinë e hekurudhës në pajtim me ligjin për t'u siguruar regjimi i unifikuar i sigurisë për infrastrukturat e specializuara tejkufitare;

23. "Tip" ёсhtë tipi i mjetit me të cilin janë definuar karakteristika themelore projektuese të mjetit të lejuara me vërtetim të vetëm për kontrollimin e llojit;

24. "Seri" ёсhtë numri i mjeteve identike të tipit të projektuar dhe

25. "Subjekt i ngarkuar për mirëmbajtje" ёсhtë personi juridik i ngarkuar për mirëmbajtjen e mjetit dhe i regjistruar për këtë në Regjistrin nacional të mjeteve.

Neni 5

Në procedurën gjatë realizimit të mbikëqyrjes inspektuese do të zbatohen dispozitat e Ligjit për mbikëqyrje inspektuese nëse me këtë ligj nuk ёсhtë rregulluar ndryshe.

II. SISETMI HEKURUDHOR

Nënsisteme

Neni 6

(1) Sistemin hekurudhor të Republikës së Maqedonisë e përbjënjë nënsistemi strukturor dhe funksional.

(2) Nënsistemi strukturor i përfshinë këto sfera:

- infrastrukturën hekurudhere,
- energjinë elektrike,
- i rregulluar për komunikacion dhe i siguruar për sinjalizim dhe

- mjetet hekurudhere.

(3) Nënsistemi funksional i përfshin këto sfera:

- organizimin dhe menaxhimin e komunikacionit,

- mirëmbajtjen dhe

- aplikimet telematike për transport të udhëtarëve dhe mallrave.

(4) Pjesët përbërëse të nënsistemit strukturor dhe funksional i përcakton ministri i Transportit dhe Lidhjeve.

Kompaktësia e sistemit hekurudhor

Neni 7

Nënsistemet, elementet e interoperabilitetit, lidhjet e ndërsjella të nënsistemeve, procedurat, kushtet për kompaktësi të plotë të sistemit hekurudhor, të nevojshme për arritjen e interoperabilitetit janë rregulluar me këtë ligj, nëse me ligj tjetër nuk ёсhtë përcaktuar ndryshe.

Kërkesa themelore

Neni 8

(1) Sistemi hekurudhor, nënsistemet dhe pjesët përbërëse të interoperabilitetit, duke e përfshirë edhe lidhjen e ndërsjellë të nënsistemeve duhet të plotësojnë kërkesa themelore përkatëse, të cilat mund të janë të përgjithshme dhe specifike për çdo nënsistem në veçanti.

(2) Kërkosat themelore nga paragrafi (1) të këtij neni i përcakton ministri i Transportit dhe Lidhjeve.

III. SPECIFIKIMET TEKNIKE PËR INTEROPERABILITET

Përmbytja e specifikimeve tekniqe për interoperabilitet

Neni 9

(1) Çdo nënsistem mund të jetë i përfshirë me një ose më tepër specifikime tekniqe. Një specifikim teknik mund të përfshijë disa nënsisteme.

(2) Gjatë lëshimit në përdorim të një nënsistemi të ri, remontit ose rekonstruksionit të nënsistemit, ai duhet të jetë i harmonizuar me specifikim përkatës teknik për interoperabilitet (në tekstin e mëtejmë: specifikimi teknik).

(3) Specifikimi teknik i përfshin:

(a) vëllimin për të cilin është i dedikuar në lidhje me rrjetin ose mjetet, si dhe nënsistemet ose pjesë të nënsistemeve të cekura në nenin 6 të këtij ligji;

(b) kërkesat themelore për çdo nënsistem të veçantë dhe lidhjen e ndërsjellë të nënsistemeve me nënsistemet tjera;

(v) karakteristikat funksionale dhe teknike që duhet t'i plotësojë nënsistemi dhe lidhja e tij me nënsistemet tjera;

(g) pjesët përbërëse të interoperabilitetit dhe lidhjes së ndërsjellë të nënsistemit që duhet të përfshihen me Specifikimet evropiane, duke përfshirë edhe standartet nacionale për zbatimin e Standardeve evropiane, të nevojshme për arritjen e interoperabilitetit të sistemit hekurudhor;

(d) procedurat që duhet të zbatohen për vlerësimin e përporthshmërisë ose përshtatshmërisë për përdorimin e pjesëve përbërëse të interoperabilitetit, përkatësisht verifikimit "EC" të nënsistemeve;

(gj) strategjinë për zbatimin e specifikimit teknik, përkatësisht i përshkruan fazat që duhet të realizohen që të arrihet tranzicioni gradual nga gjendja ekzistuese në fazën përfundimtare dhe

(e) kualifikimet profesionalë, kushtet shëndetësore dhe të sigurisë që duhet t'i plotësojë personeli në vendin e punës, të nevojshme për funksionimin dhe mirëmbajtjen e nënsistemeve, si dhe për vet implementimin e specifikimeve teknike.

(4) Çdo specifikim teknik përpunohet në bazë të kontrollit të nënsistemit që tani më ekziston, me qëllim që të fitohet në afat të arsyeshëm kohor nënsistemi që do të mundësojë interoperabilitetit të sistemit hekurudhor.

(5) Specifikimet teknike sigurojnë kompaktësi me sistemin hekurudhor ekzistues.

(6) Kur nuk është siguruar kompaktësia e një specifikimi të caktuar teknik me sistemin ekzistues hekurudhor, në atë rast përcaktohet rast i veçantë për atë specifikim teknik si për rrjetin ashtu edhe për mjetet, me ç'rast vëmendje e veçantë duhet t'u kushtohet kufizimeve të ngarkimeve, gjerësia e binarëve ose hapësirës ndërmjet shinave ose tensioni elektrik në ato specifikime teknike, nuk është kompakt me të njëjtat në sistemin ekzistues;

(7) Nëse aspekte të veçanta teknike që u përgjigjen kërkesave themelore nuk mund të përfshihen qartë me një specifikim të veçantë teknik, ato ceken në shtojcë të specifikimit teknik si pika të hapura. Në këtë rast zbatohen dispozitat e nenit 17 paragrafët (3), (4), (5), (6), (7) dhe (8) të këtij ligji.

(8) Specifikimet teknike nuk mund të janë pengesë në raport me shfrytëzimin e infrastrukturës hekurudhore për qarkullimin e mjeteve që nuk janë të përfshira me specifikim teknik.

(9) Specifikimet teknike mund të udhëzojnë në standarde nacionale për zbatimin e Standardeve evropiane ose standardeve ose specifikimeve ndërkombëtare ose dokumenteve teknike të publikuara nga Agjencia Evropiane për Hekurudhë. Në këtë rast, këto standarde dhe specifikime (ose pjesët relevante) ose dokumente teknike paraqiten si shtojcë e specifikimit relevant teknik dhe bëhen të obligueshme nga momenti i zbatimit të specifikimit teknik.

(10) Në mungesë të standardeve ose specifikimeve ose dokumenteve teknike nga paragraft (9) i këtij nenit, e deri në përgatitjen e tyre, zbatohen dokumente normative nacionale që janë lehtë të arritshme dhe të shpallura publikisht.

(11) Listën e dokumenteve normative nacionale nga paragraft (10) i këtij nenit e shpall në ueb faqen e vet, Drejtoria për Siguri në Sistemin Hekurudhor.

(12) Listën e specifikimeve të miratuara teknike e shpall në ueb faqen e vet Drejtoria për Siguri në Sistemin Hekurudhor.

(13) Listë të standardeve nacionale për zbatimin e Standardeve Evropiane përgatit dhe miraton Instituti për Standardizim i Republikës së Maqedonisë, e me kërkesë të Ministrisë së Transportit dhe Lidhjeve e dorëzon për shpallje në "Gazetën Zyrtare e Republikës së Maqedonisë".

Shmangia e zbatimit të specifikimeve teknike

Neni 10

(1) Gjatë ekzistimit të rasteve të veçanta mund të shmanget zbatimi i një ose më shumë specifikimeve teknike në këto raste:

a) për nënsistemin e ri të propozuar, për remont, rekonstruksion të nënsistemit ekzistues ose për ndonjë element të paraparë me ligj, që janë në fazë përparuese të zhvillimit, ose kur rrjedh procedura për lidhjen e marrëveshjes, e specifikimi teknik në atë moment është shpallur publikisht;

b) për projektin që ka të bëjë me remontin ose rekonstruksionin e nënsistemit ekzistues, ku kufizimi i ngarkimit, gjerësia e binarëve ose hapësira ndërmjet shinave ose tensioni elektrik në ato specifikime teknike, nuk është kompakt me të njëjtat në sistemin ekzistues;

v) për remont, zgjerim ose rekonstruksion të nënsistemit ekzistues, ku zbatimi i specifikimeve teknike relevante do ta vinte në pikëpyetje mundësinë ekonomike të projektit dhe/ose kompaktësinë e sistemit hekurudhor;

g) nëse pas fatkeqësisë ose fatkeqësisë elementare natyrore, kushtet për riparimin e rrjetit, ekonomikisht ose teknikisht nuk lejojnë zbatimin e pjesshëm ose të plotë të specifikimeve teknike relevante dhe

d) për mjetet që vijnë ose shkojnë drejt vendeve tjera, gjerësia e binarëve e të cilave dallohet nga distanca e rrjetit kryesor hekurudhor në Republikën e Maqedonisë.

(2) Në rastet e paragrafit (1) të këtij nenit subjekti kontraktues paraqet kërkesë për shmangie, me ç'rast i dorëzon dokumentet në vijim:

a) njoftimin me shkrim në lidhje me shmangien e propozuar dhe

b) dosje, si shtojcë e njoftimit me shkrim, që i përmban:

- përshkrimin e punës, të mirat dhe shërbimet që janë lëndë e shmangies, me cekjen e datave kryesore, pozitës gjeografike, sferës operative dhe teknike,

- udhëzimin preciz në specifikime teknike (ose pjesë të tyre) për të cilat kërkohet shmangia,

- udhëzimin preciz dhe detale të alternativave që do të zbatohen,

- arsyetimin për shmangie, nëse projekt i është në fazën përparuese të zhvillimit,

- arsyetimin e shmangies, duke i përfshirë edhe shkaqet kryesore të natyrës teknike, ekonomike, komerciale, operative dhe/ose administrative,

- të gjitha informatat tjera për arsyetimin e kërkesës për shmangie dhe

- përshkrimin e masave të cilat propozohen që të ndërmerrën me qëllim të avancimit të interoperabilitetit të projektit. Në rast të shmangies së vogël, nuk e nevojitet të jepet përshkrimi.

(3) Kërkesa me dokumentacionin nga paragrafi (2) i këtij nenii dorëzohet në letër, si dhe në formë elektronike në Drejtorië për Siguri në Sistemin Hekurudhor (në tekstin e mëtejmë: Drejtoria).

(4) Në rastin nga paragrafi (1) pikat a) të këtij nenii, në afat prej një viti nga hyrja në fuqi e çdo specifikimi teknik, subjekti kontraktues ia dorëzon Drejtorisë listën e projekteve që realizohen, e të cilat gjenden në fazën përparruese të zhvillimit.

(5) Në rastet nga paragrafi (1) pikat a) dhe g) të këtij nenii, Drejtoria kryen kontroll nëse dosja është harmonizuar dhe e njofton subjektin kontraktues për rezultatet nga analiza e vet. Nëse është e domosdoshme, jepet rekomandim për specifikimet teknike që duhet të zbatohen, me ç'rast Drejtoria pa prolongim, mund të sugjerojë për zbatimin e detyrueshëm të alternativave, të dorëzuara në dosje.

(6) Në rastet nga paragrafi (1) pikat b), v) dhe d) të këtij nenii, Drejtoria vendos për pranimin e kërkesës për shambahje. Në rastin nga paragrafi (1) pikat b), vendimi i Drejtorisë nuk e përfshin kufizimin e ngarkimit dhe gjëresisë së binarëve. Drejtoria vendos në afat prej gjashtë muajsh nga dorëzimi i kërkesës me parashtrim të dokumentacionit komplet të dosjes. Nëse nuk merret vendim, konsiderohet se kërkesa është pranuar. Deri në miratimin e vendimit nga ana e Drejtorisë, në rastin nga paragrafi (1) pikat d) të këtij nenii, subjekti i interesuar kontraktues mund t'i aplikojë alternativat e cekura në dosje.

IV. PËRSEJT PËRBËRESE TË INTEROPERABILITETIT

Lëshimi në qarkullim i pjesëve përbërëse të interoperabilitetit

Neni 11

(1) Drejtoria i ndërmerr të gjitha masat e nevojshme që të sigurojë se pësët përbërëse të interoperabilitetit:

- janë lëshuar në qarkullim, vetëm nëse mundësojnë arritjen e interoperabilitetit në kuadër të sistemit hekurudhor, e që i plotësojnë kërkesat themelore dhe

- përdoren në sferën e dedikimit të vet dhe janë të instaluar dhe të mirëmbajtura në mënyrë adekuate.

(2) Dispozitat e paragrafit (1) të këtij nenii nuk zbatohen për lëshimin në qarkullim të pjesëve përbërëse për qëllime tjera.

(3) Lëshimi në qarkullim i pjesëve përbërëse të interoperabilitetit në sistemin hekurudhor nuk guxon të ndalojet, kufizohet ose pengohet, nëse janë të harmonizuara me këtë ligj, me ç'rast nuk guxon të imponohen kontolle plotësuese që tanimë janë realizuar si pjesë e procedurës për marrjen e Deklaratës "EC" për përputhshmëri ose përshtatshmëri për përdorim të tyre.

Përshtatshmëria ose përputhshmëria për përdorim

Neni 12

(1) Pësët përbërëse të interoperabilitetit që e mbajnë shenjën "EC" të Deklaratës për përputhshmëri ose përshtatshmëri për përdorim, konsiderohet se i plotësojnë kërkesat themelore.

(2) Pësët përbërëse të interoperabilitetit janë lëndë e procedurës së vlerësimit të përputhshmërisë ose përshtatshmërisë për përdorim të cekur në specifikimin teknik relevant dhe janë të shoqëruara me deklaratë adekuate.

(3) Pjesa përbërëse e interoperabilitetit konsiderohet se i plotëson kërkesat themelore, nëse është e harmonizuar me kushtet e përcaktuara me specifikimin teknik përkatës ose standardet përkatëse nationale për zbatimin e Standardeve Evropiane.

(4) Kur një nënsistem është lëshuar në përdorim në pajtim me specifikimin teknik relevant në fuqi, prodhimet që përdoren si pjesë rezerve mund të instalohen në atë nënsistem pa qenë lëndë e procedurës së përmendur në paragrafin (2) të këtij nenii.

(5) Në specifikimet teknike mund të parashikohet periudhë e tranzicionit për prodhimet hekurudhore të përcaktuara me specifikime teknike, si pjesë përbërëse e interoperabilitetit që tanimë janë lëshuar në qarkullim në pajtim me specifikimet teknike të vlefshme, me ç'rast këto pjesë përbërëse duhet t'i plotësojnë kushtet e nenit 11 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji.

Procedura për marrje të Deklaratës "EC" për përputhshmëri ose përshtatshmëri për përdorim

Neni 13

(1) Në procedurën për marrje të Deklaratës "EC" për përputhshmëri ose përshtatshmëri për përdorim të pjesës përbërëse për interoperabilitet, prodhuesi ose përfaqësuesi i tij i autorizuar i aplikon specifikimet teknike relevante.

(2) Nëse në specifikimin teknik relevant është paraparë vlerësim i përputhshmërisë ose përshtatshmërisë për përdorim të pjesëve përbërëse të interoperabilitetit, i njëjtë kryhet nga trupi i autorizuar ku prodhuesi ose përfaqësuesi i tij i autorizuar ka paraqitur kërkesë.

(3) Nëse pësët përbërëse për interoperabilitet janë objekt i disponositave tjera që përfshijnë aspekte tjera, në Deklaratën "EC" për përputhshmëri ose përshtatshmëri për përdorim theksohen se pësët përbërëse për interoperabilitet, gjithashtu i plotësojnë kushtet e përcaktuara me rregulla tjera.

(4) Nëse as prodhuesi as përfaqësuesi i tij i autorizuar nuk i përbushin detyrat nga paragrafët (1) dhe (3) të këtij nenii, të njëjtat janë detyruese për personat juridikë të cilët lëshojnë në qarkullim pjesë përbërëse për interoperabilitet. Këto detyra zbatohen edhe për persona juridikë që montojnë pjesë përbërëse të interoperabilitetit ose pjesë identike me prejardhje tjeter ose që prodhojnë pjesë përbërëse të interoperabilitetit për nevojat personale.

(5) Nëse Drejtoria konfirmon se Deklarata "EC" për përputhshmëri nuk është lëshuar në mënyrë të drejtë, prodhuesi ose përfaqësuesi i tij i autorizuar detyrohet që ta sjellë pjesën përbërëse të interoperabilitetit në gjendje të përputhshmërisë dhe të mënjanojë parregullsinë sipas kushteve të caktuara nga ana e Drejtorisë.

(6) Nëse mosharmonizimi nuk mënjanohet, në atë rast Drejtoria merr masa përkatëse me të cilat kufizohet ose ndalojet lëshimi në qarkullim i pjesës përbërëse të interoperabilitetit, ose e njëjta tërhiqet nga qarkullimi në pajtim me procedurat e parapara në nenin 14 të këtij ligji.

Mospërputhshmëria e pjesëve përbërëse të interoperabilitetit me kërkesat themelore

Neni 14

(1) Nëse konstatohet se pjesa përbërëse e interoperabilitetit që ka "EC" Deklaratë për përputhshmëri ose përshtatshmëri për përdorim dhe lëshim në qarkullim që përdoret për dedikimin e caktuar, nuk i plotëson

kérkesat themelore, Drejtoria ndërmerr masa të domosdoshme pér kufizim të fushës së aplikimit të saj, e ndalon pér dorimin e saj dhe térhiqet nga tregu, me ç'rast pér menden shkaqet pér vendimin e marrë, veçanërisht nëse mospérputhshmëria është rezultat i:

- a) mosplotësimit të kérkesave themelore ose
 - b) aplikimit të padrejtë të standardeve nationale.
- (2) Drejtoria në afat prej tetë ditësh e njofton prodhuesin ose përfaqësuesin e vet të autorizuar pér masat e ndërmarrja nga paragrafi (1) i këtij nenit.
- (3) Nëse pjesa pérberëse e interoperabilitetit e pérfsfirë me Deklaratën "EC" pér pérputhshmëri nuk është harmonizuar me specifikimet teknike, merren masa pérkatëse kundër atij që e ka lëshuar Deklaratën.

V. NËNSISTEME

Procedura pér lëshim në pérdom

Neni 15

(1) Nënsistemet strukturore të pérkufizuara në nenin 6 paragrafi (2) të këtij ligji, mund të lëshohen në pérdom vëtëm nëse janë të projektuara, ndërtuara dhe pajisja është e instaluar në mënyrë me të cilën plotësohen kérkesat themelore pér integrimin e tyre në sistemin hekurudhor, me ç'rast kontrollohet:

- kompaktezia teknike e nënsistemit strukturore me sistemin hekurudhor në të cilin integrohet dhe
- integrimi i nënsistemeve strukturore nga aspekti i sigurisë, në pajtim me nenet 4 paragrafët (4) dhe (5) dhe 6 të Ligjit pér siguri në sistemin hekurudhor.

(2) Para lëshimit në pérdom të nënsistemeve, Drejtoria kryen kontrollim, nëse i njëjtë është në pajtim me dispozitat e caktuara në specifikimin teknik relevant nga aspekti i funksionimit dhe mirëmbajtjes së nënsistemit.

(3) Pas kryerjes së lëshimit në pérdom, Drejtoria e kryen kontrollimin e:

- infrastrukturave, në kontekst të lejimit dhe mbikëqyrjes së lejes pér siguri pér menaxhim me infrastrukturën hekurudhore, në pajtim me nenin 22 të Ligjit pér sistem hekurudhor dhe
- mjeteve hekurudhore, në kontekst të lejimit dhe mbikëqyrjes së certifikatës pér siguri pér kryerjen e transportit hekurudhor publik, në pajtim me nenin 19 të Ligjit pér sistem hekurudhor.

(4) Gjatë kryerjes së kontrollimit nga paragrafi (3) i këtij nenit zbatohen procedura të vlerësimit dhe verifikimit të përcaktuara në specifikimet teknike relevante pér nënsisteme strukturore dhe funksionale.

Lëshimi i lirë i nënsistemeve në pérdom

Neni 16

Nuk guxon të ndalojet, kufizohet ose pengohet ndërtimi, lëshimi në pérdom dhe funksionimi i nënsistemeve strukturore që e përbëjnë sistemin hekurudhor, që i plotësojnë kérkesat themelore. Veçanërisht, nuk mund të imponohen kontrollime që janë kryer:

- si pjesë e procedurës pér marrje të Deklaratës "EC" pér verifikim të nënsistemit ose
- pér nënsistem i cili është në fazë të përparuese të realizimit, me qëllim që verifikimi i harmonizimit të nënsistemit të jetë me kushte të njëjta pér të gjitha kérkesat operative.

Pérputhshmëria e specifikimeve teknike pér interoperabilitet me rregullat nacionale teknike

Neni 17

(1) Nënsistemi strukturor që e përbën sistemin hekurudhor dhe i cili është i pérfsfirë me Deklaratën "EC" pér verifikim konsiderohet se është interoperabil dhe i përmblidh kérkesat themelore që kanë të bëjnë me atë nënsistem.

(2) Verifikimi i nënsistemit strukturor që e përbën sistemin hekurudhor përcaktohet në specifikimet teknike pér atë nënsistem nëse ekzistojnë, e në pajtim me kérkesat themelore.

(3) Drejtoria, pér çdo nënsistem përpilon listë të rregullave teknike nacionale të cilat përdoren pér implementim të kérkesave themelore, nëse pér nënsistem pérkatës:

- nuk ekziston specifikim teknik relevant ose
- ka shpallur shëmangje në pajtim me nenin 10 të këtij ligji ose

- ekziston rast i veçantë që kérkon zbatim të rregullave teknike nacionale të cilat nuk janë pérfsfirë në specifikimin teknik relevant.

(4) Lista nga paragrafi (3) i këtij nenit notifikohet në Komisionin Evropian:

- çdo herë kur rregullat teknike nacionale janë ndryshuar ose
- pas shpalljes së shëmangjeve ose
- pas shpalljes së specifikimit teknik relevant.

(5) Në rast kur nënsistemi strukturor është projektuar dhe ndërtuar në pajtim me paragrafin (3) të këtij nenit, procedurën pér verifikim e kryen trupi nacional pér verifikim me ç'rast trupi nacional pér verifikim të nënsistemit lëshon deklaratë pér verifikim të nënsistemit. Për deklaratat e lëshuara pér verifikim paguhet kompensim.

(6) Lartësia e kompensismit caktohet në bazë të shpenzimeve reale të përcaktuara në procedurën pér verifikim, nga ana e trupit nacional pér verifikim pér të cilin pëlqim jep ministri i Transport dhe Lidhjeve.

(7) Trupi nacional pér verifikim mban Regjistër të deklaratave të lëshuara pér verifikim të nënsistemeve.

(8) Lista e rregullave teknike nacionale nga paragrafi (3) i këtij nenit, publikohet në ueb faqen e Drejtorisë.

(9) Procedurën pér verifikim të nënsistemit që nuk është harmonizuar me specifikime teknike pér interoperabilitet, formën dhe përbajtjen e deklaratës pér verifikim të nënsistemit, si dhe formën dhe përbajtjen e regjistrat pér deklarata të lëshuara, i përcakton ministri i Transportit dhe Lidhjeve.

Autorizimi pér verifikim të nënsistemit

Neni 18

(1) Verifikim të nënsistemit mund të kryejë trupi i autorizuar nacional pér verifikim.

(2) Pér të marrë autorizim pér kryerje të verifikimit të nënsistemit, trupi nacional pér verifikim duhet t'i plotësojë kushtet në vijim:

- selia e personit juridik të jetë në territorin e Republikës së Maqedonisë,
- të jetë i regjistruar pér kryerjen e veprimitarisë pérkatëse,
- të mos jetë në procedurë të falimentimit,
- të jetë i siguruar në shoqëri të sigurimit dhe të dorëzojë provë me shkrim se është i aftë ta kompensojë dëmin eventual në pajtim me të drejtën nacionale dhe ndërkombëtare, të shkaktuar në lidhje me përgjegjësinë në kryerjen e veprimitarisë.

- tē ketē tē punësuar sē paku tre persona me arsim tē lartē nga fusha e shkencave teknike, juridike dhe ekonomike, me përvojë pune mbi pesë vjet nga sfera e komunikacionit hekurudhor dhe infrastrukturës hekurudhore, me njohuri aktive tē një gjuhë tē huaj dhe njohuri tē rregullave teknike dhe dispozitave nga fusha e hekurudhës,

- personeli tē posedojë provë pér trajnim tē zbatuar përkatës teknik dhe profesional, aftësi pér përgatitje tē dokumenteve që e përbën evidencën formale tē kontrolleve tē kryera dhe

- tē posedojë mjete tē nevojshme pér realizim adekuat tē detyrave teknike dhe administrative tē lidhura me kontrollot dhe duhet tē ketē qasje nē pajisjen e nevojshme pér kryerjen e kontrolleve dhe inspektimeve tē jashtëzakonshme.

Trupi nacional pér verifikim

Neni 19

(1) Autorizim pér kryerje tē verifikimit tē nënsistemit me kërkesë me shkrim tē personit juridik vendës, lëshon ministri i Transportit dhe Lidhjeve (në tekstin e mëtutjeshëm: ministri).

(2) Ministria e Transportit dhe Lidhjeve mban Regjistër pér autorizime tē lëshuara nga paragrafi (1) i këtij neni.

(3) Çdo trup nacional pér verifikim ka sferë tē caktuar tē përgjegjësisë dhe numër identifikimi.

(4) Lista e trupave nacionalë pér verifikim tē nënsistemeve, numri i tyre i identifikimit dhe fushat e përgjegjësisë shpalen në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

(5) Nëse ministri i Transportit dhe Lidhjeve konstaton se trupi pér verifikim nuk i plotëson kushtet e përcaktuara nē nenin 18 tē këtij ligji, ia heq autorizimin.

(6) Ministri i Transportit dhe Lidhjeve miraton vendim pér kërkesën e parashtruar pér lëshim tē autorizimit nē afat sa më tē shkurtër, por jo më shumë se një muaj pas dërgimit tē tē gjitha tē dhënavë relevante. Vendimi i dërgohet kerkuesit, e nëse kërkesa refuzohet, nē vendim shënohen shkaqet pér këtë.

(7) Kundër vendimit tē miratuar nga ministri i Transportit dhe Lidhjeve mund tē parashtron aktpadi nē Gjykatën Administrative të Republikës së Maqedonisë, nē afat prej 30 ditësh nga dita e pranimit tē vendimit.

(8) Formën dhe përbajtjen e kërkesës pér lëshim tē autorizimit, formën dhe përbajtjen e formularit tē autorizimit, si dhe formën dhe përbajtjen e regjistrat sipas këtij neni, i përcakton ministri i Transportit dhe Lidhjeve.

Puna e trupit nacional pér verifikim

Neni 20

(1) Drejtori dhe personeli i trupit nacional pér verifikim janë përgjegjës pér kryerjen e inspektimeve dhe nuk guxojnë tē jenë tē përfshirë, drejtëpërdrejt ose si përfaqësues tē autorizuar, nē projektimin, prodhimin, konstruktimin, plasmanin ose mirëmbajtjen e nënsistemeve ose nē përdorimin e tyre. Kjo nuk e përashton mundësinë e shkëmbimit tē informatave ndërmjet prodhuesit dhe trupit nacional pér verifikim.

(2) Drejtori dhe personeli nga paragrafi (1) i këtij neni, janë përgjegjës pér realizimin e inspektimeve dhe ato i kryejnë me integritetin sa më tē madh tē mundshëm profesional dhe aftësi teknike dhe duhet tē jenë tē lirë nga çfarëdo lloj presioni dhe nxitje veçanërisht tē llojitet

financiar, që mund tē ndikojë nē vendimin e tyre ose rezultatet nga inspektimi i tyre, posaçërisht nga persona ose grupe tē personave tē prekur nga rezultatet e inspektimeve.

(3) Trupi nacional pér verifikim dhe personeli përgjegjës pér realizimin e inspektimeve, duhet tē jenë tē pavarur nga organet kompetente pér lëshim tē vërtetetimeve pér lëshim nē përdorim nē pajtim me këtë ligj, lejeve pér kryerjen e transportit publik hekurudhor, certifikatës pér siguri dhe lejes pér siguri nē pajtim me Ligjin pér sistem hekurudhor, si dhe nga Komiteti i ngarkuar pér hetime nē rast tē fatkeqësisë.

(4) Pavarësia e personelit përgjegjës pér inspektime duhet tē jetë e garantuar. Asnjë person zyrtar nuk guxon tē shpërblehet nē bazë tē numrit tē inspektimeve tē kryera ose nē bazë tē rezultateve nga inspektime.

(5) Personeli përgjegjës pér inspektime detyrohet pér sekret profesional pér atë që do tē kuptojnë nē realizimin e detyrimeve tē veta nē pajtim me këtë ligj dhe ligje tjera, e nëse nevojitet bashkëpunojnë me Komitetin e ngarkuar pér hetime nē rast tē fatkeqësisë.

Procedura pér marrjen e Deklaratës "EC" pér verifikim tē nënsistemit

Neni 21

(1) Pér marrjen e Deklaratës "EC" pér verifikim tē nënsistemit, kerkuesi i parashtron kërkesë trupit tē autorizuar nga neni 31 i këtij ligji pér zbatimin e procedurës pér verifikim "EC". Kërkesë pér zbatimin e procedurës pér marrjen e Deklaratës "EC" pér verifikim tē nënsistemeve mund tē parashtrojë subjekti i kontraktuar ose prodhuesi ose përfaqësuesi i autorizuar i prodhuesit.

(2) Trupi i autorizuar, procedurën e verifikimit "EC" tē nënsistemeve e fillon me fazën e përpunimit tē dokumentacionit projektues dhe e përfshin téré procesin e prodhimit deri nē fazën e pranimit tē nënsistemit, para se ai tē lëshohet nē përdorim.

(3) Trupi i autorizuar nē procedurën e verifikimit "EC" tē nënsistemit e ndjek edhe procesin e lidhshmërisë së ndërsjellë tē nënsistemit me sistemin me tē cilin lidhet, nē bazë tē tē dhënavë tē përcaktuara nē specifikim teknik relevant dhe tē dhëna tē regjistrueshme nga neni 34 dhe 35 tē këtij ligji.

(4) Trupi i autorizuar, nē procedurën e verifikimit "EC" tē nënsistemit formulon dosje teknike e cila është pjesë përbërëse e Deklaratës "EC" pér verifikim tē nënsistemit. Dosja teknike i përmban tē gjitha dokumentet e nevojshme pér vërtetimin e përshtatshmërisë së pjesëve përbërëse tē interoperabilitetit, si dhe tē gjitha elementet e lidhura me kërkesën dhe kufizimet pér zbatimin e nënsistemit dhe instrukzionet pér servisim, përcjellje, përshtatje dhe mirëmbajtje tē vazhdueshme ose rutinore.

(5) Trupi i autorizuar mund tē lëshojë deklaratë pér verifikim që mund tē përfshijë fazë tē caktuara tē procedurës pér verifikim ose pjesë tē caktuara tē nënsistemit, me ç'rast zbatohet procedura pér lëshimin e Deklaratës "EC" pér verifikimin e nënsistemit.

(6) Trupi i autorizuar mund tē lëshojë leje pér përputhshmërinë e serisë së nënsistemeve ose pjesëve tē caktuara nga ato nënsisteme, nē pajtim me specifikit teknike relevante tē atyre nënsistemeve.

Nënsistemi i cili nuk është nē pajtim me kërkësat themelore

Neni 22

(1) Nëse gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese nga ana e Drejtorisë vërtetohet se nënsistemi strukturor pér tē cilin është lëshuar Deklarata "EC" pér verifikimin e

shoqëruar me dosje teknike adekuate, nuk është harmonizuar tërësish me dispozitat e këtij ligji, kurse posaçërisht nëse nënsistemi nuk i plotëson kërkosat themelore, mund të urdhërë kryerjen e kontrollimeve dhe inspektimeve plotësuese.

(2) Në rast të kryerjes së kontrollimeve dhe inspektimeve plotësuese, theksohenet nëse mosharmonizimi i tërësishëm është rezultat i mosharmonizimit me kërkosa themelore ose me specifikime teknike ose zbatimit të parregullit i specifikimeve teknike, për çka menjëherë njoftohet trupi i autorizuar i cili e ka lëshuar Deklaratën "EC" për verifikim dhe kërkohet të ndërmerr masa adekuate.

Lëshimi në përdorim i nënsistemeve ekzistuese pas kryerjes së remontit ose rekonstruktimit

Neni 23

(1) Në rast të remontit ose rekonstruktimit të nënsistemit ekzistues, subjekti kontraktues ose prodhuesi në Drejtori parashtron dosje me përshkrimin e projektit, me ç'rast Drejtoria kryen kontroll të dosjes, duke e marrë parasysh strategjinë e realizimit të theksuar në specifikimin teknik relevant dhe me këtë rast vendos varësishët nga vëllimi i punëve nëse është i nevojshëm lëshimi i vërtetimit të ri për lëshim në përdorim, në pajtim me këtë ligji.

(2) Vërtetim i ri për lëshim në përdorim të nënsistemit lëshohet në rast kur shkalla e sigurisë së nënsistemit lëndor mund të prishet me punët e parapara të përshkruara në dosje. Nëse nevojitet lëshim i vërtetimit të ri për lëshim në përdorim të nënsistemit, vendoset se në ç'vëllim dhe cilat specifikime teknike relevante duhet të zbatohen në projekt. Drejtoria merr vendim në afat prej katër muajsh pas parashtrimit të dosjes komplate nga ana e kërkuesit.

(3) Në rast kur nevojitet lëshim i vërtetimit të ri për lëshim në përdorim të nënsistemit dhe nëse specifikimi teknik relevant nuk është zbatuar në tërësi, Drejtoria njofton në Komisionin Evropian për:

- arsyet e zbatimit jo të plotë të specifikimit teknik relevant,

- rregullat nacionale teknike që zbatohen në vend të specifikimit teknik relevant dhe

- trupat e autorizuar nacionalë për verifikim të cilët janë përgjegjës për zbatimin e procedurës për verifikim në pajtim me nenin 19 të këtij ligji, në rast të zbatimit të rregullave nacionale teknike.

VI. MJETE HEKURUDHORE

Lëshimi në përdorim i mjetit hekurudhor

Neni 24

(1) Mjeti para se të lëshohet në përdorim në rrjetin hekurudhor, duhet të ketë vërtetim për lëshim në përdorim të mjetit të lëshuar nga Drejtoria.

(2) Mjeti i harmonizuar me specifikimin teknik merr vërtetim në pajtim me nenin 26 respektivisht nenin 27 të këtij ligji.

(3) Mjeti që nuk është i harmonizuar me specifikimin teknik merr vërtetim në pajtim me nenin 28 respektivisht nenin 29 të këtij ligji.

(4) Mjeti që është adekuat me tip të lejuar mund të marrë vërtetim në pajtim me nenin 30 të këtij ligji.

(5) Në territorin e Republikës së Maqedonisë pranohen vërtetime për lëshim në përdorim të mjeteve të lëshuara nga organi kompetent i vendit anëtar të Bashkimit Evropian, nëse nuk janë në kundërshtim me dispozitat e neneve 27 dhe 29 të këtij ligji.

(6) Drejtoria në pajtim me rregullat nacionale teknike ose në pajtim me dispozitat e këtij ligji vendos nëse janë të nevojshme vërtetime plotësuese në pajtim me nenin 27 të këtij ligji, kur mjetet janë të harmonizuara me specifikimet teknike ose kur mjetet nuk janë të harmonizuara me specifikimet teknike, në pajtim me nenin 29 të këtij ligji.

(7) Për kërkosat për lëshimin e vërtetimit për lëshim në përdorim vendos Drejtoria në pajtim me nenin 26 dhe 27 të këtij ligji ose nenin 28 dhe 29 të këtij ligji. Në vërtetimin për lëshim në përdorimin janë përcaktuar kushtet për përdorim dhe kufizimet tjera.

(8) Vendimet e miratuara nga Drejtoria për refuzimin e kërkuesës për lëshim në përdorim të mjetit janë të arsyetuara. Kërkuesi, në afat prej një muaji nga pranimi i vendimit me të cilin është refuzuar kërkesa, mund të kërkohet nga Drejtoria që ta shqyrtojë vendimin në bazë të shkaqeve të arsyeshme në mënyrë racionale. Në atë rast, Drejtoria në afat prej dy muajsh nga pranimi i kundërshtimit e vërteton ose tërheq vendimin e saj. Nëse e vërteton vendimin me të cilin kërkesa është refuzuar, kërkuesi mund të paraqesë padi në Gjykatën Administrative të Republikës së Maqedonisë në afat prej 30 ditësh nga dita e pranimit të vendimit.

Neni 25

(1) Nëse Drejtoria nuk merr vendim në afatin e përcaktuar në pajtim me nenin 27 paragrafi (7) dhe 29 paragrafi (6) të këtij ligji, konsiderohet se është lëshuar vërtetim për lëshim në përdorim të mjetit, dhe atë në periudhë prej tre muajsh pas afateve nga nenin 27 paragrafi (7) dhe nenin 29 paragrafi (6) të këtij ligji. Këto vërtetime vlejnë vetëm për atë rrjet për të cilin Drejtoria nuk ka vendosur në afatin e përcaktuar.

(2) Drejtoria nëse ka për qëllim që ta tërheqë vërtetimin për lëshim në përdorim të mjetit hekurudhor që ia ka lëshuar kërkuesit ose vërtetimin e lejuar kërkuesit në pajtim me paragrafin (1) të këtij neni, në këtë rast vepron në pajtim me procedurën për revidim të certifikatës për siguri të lëshuar në pajtim me nenin 19 paragrafët (10), (11), (12), (13) dhe (14) të Ligjit për sistem hekurudhor, respektivisht vepron në pajtim me procedurën për revidim të lejes për siguri në pajtim me nenin 22 paragrafi (3), (4) dhe (5) të Ligjit për sistem hekurudhor.

(3) Në procedurë për padi, Gjykata Administrative e Republikës së Maqedonisë mund të kërkohet mendim profesional nga trup kompetent i pavarur, i cili në afat prej një muaji duhet t'i dorëzojë mendim profesional kërkuesit, Gjykatës Administrative të Republikës së Maqedonisë dhe Drejtorisë e cila e ka refuzuar kërkosat për lëshimin e lejes për lëshim në përdorim të mjetit hekurudhor.

(4) Për mjetet për përdorim ndërkombëtar që udhëtojnë nga vendet ku gjerësia e binarëve dallohet nga rrjeti kryesor hekurudhor në Republikën e Maqedonisë, mund të lejohet shëmangje në pajtim me nenin 10 paragrafët (5) dhe (6) të këtij ligji ose të cilat janë lëndë e rastit të veçantë, në pajtim me rregullat teknike nacionale nga nenet 26 dhe 28 të këtij ligji dhe marrëveshjet ndërkombëtare.

(5) Drejtoria mund të lëshojë vërtetim për lëshim në përdorim të serisë së mjeteve. Për atë qëllim, Drejtoria e njofton kërkuesin për procedurën që duhet të zbatohet.

(6) Vërtetimet për lëshim në përdorim të lejuara në pajtim me këtë nen duhet të janë në pajtim me kushtet tjera të përcaktuara për transportet hekurudhorë dhe menaxhues të infrastrukturës hekurudhore, lidhur me lëvizjen e atyre mjeteve në rrjetin adekuat, në pajtim me nenet 9 dhe 10 të Ligjit për siguri në sistemin hekurudhor dhe nenet 19 dhe 22 nga Ligji për sistem hekurudhor.

Vërtetimi i parë për lëshim në përdorim të mjetit hekurudhor i harmonizuar me specifikimet teknike për interoperabilitet

Neni 26

(1) Dispozitat e këtij nenit kanë të bëjnë me mjetin që është në pajtim me të gjitha specifikimet teknike relevante të vlefshme në momentin e lëshimit në përdorim të mjetit të lëndës, ku pjesë e konsiderueshme e kërkesave themelore janë përcaktuar në specifikimet e theksuara teknike.

(2) Vërtetimin e parë për lëshimin e mjetit në përdorim e lëshon Drejtoria si vijon:

a) në rast kur të gjitha nënsistemet strukturore të mjetit kanë vërtetim për lëshim në pajtim me dispozitat nga Kapitulli V i këtij ligji, me ç'rast vërtetimi lëshohet pa kontrollime të mëtejme;

b) në rast kur mjeti i ka të gjitha Deklaratat e nevojshme "EC" për verifikim në pajtim me nenin 21 të këtij ligji, Drejtoria mund të kryejë kontrollime me qëllim që të lëshojë leje për lëshim në përdorim, vetëm nëse kontrollimet kanë të bëjnë me :

- kompaktësinë teknike ndërmjet nënsistemeve relevante të mjetit dhe instalimit të tyre në aspekt të sigurisë në pajtim me nenin 15 paragrafi (1) të këtij ligji,

- kompaktësinë teknike ndërmjet mjetit dhe rrjetit adekuat hekurudhor,

- rregullat nacionale teknike që zbatohen në pika të hapura dhe

- rregullat nacionale teknike që zbatohen në raste të veçanta kompakte me specifikimet teknike relevante.

Vërtetimi plotësues për lëshim në përdorim të mjetit i harmonizuar me specifikimet teknike për interoperabilitet

Neni 27

(1) Mjeti hekurudhor që është harmonizuar tërësisht me specifikimet teknike që i përfshijnë të gjitha aspektet e nënsistemeve adekuate pa raste të veçanta dhe pika të hapura lidhur me kompaktësinë teknike ndërmjet mjetit dhe rrjetit hekurudhor, nuk është lëndë e lëshimit të vërtetimit plotësues për lëshim në përdorim derisa lëviz në rrjetin hekurudhor të harmonizuar me specifikimet teknike ose në kushtë të caktuara në specifikimet teknike relevante.

(2) Për mjet të lëshuar në përdorim në vend tjetër në pajtim me nenin 26 të këtij ligji, e cili nuk është përfshirë në paragrafin (1) të këtij neni, është i detyrueshëm lëshimi i vërtetimit plotësues në pajtim me dispozitat nga paragrafi (3) deri te paragrafi (7) të këtij neni.

(3) Kërkuesi i parashtron kërkësë me shkrim Drejtorisë, së bashku me dosjen teknike për mjetin ose tipin e mjetit dhe dedikimin e tij të planifikuar të lëvizjes në rrjetin hekurudhor. Dosja duhet të përbajë:

a) provë të dokumentuar se vërtetimi i parë i lëshuar i mjetit i cili është lëshuar në përdorim nga shteti tjetër është në pajtim me nenin 26 të këtij ligji;

b) ekzemplar nga dosja teknike për mjetin hekurudhor, në pajtim procedurën për verifikim "EC" të nënsistemit. Dosja teknike për mjetet e pajisura me datografë, përmban edhe informata për procedurën e grumbullimit të të dhënavë, që e mundëson leximin dhe vlerësimin e tyre;

vi) evidencë për historinë e mirëmbajtjes së mjetit, e nëse ka edhe për ndryshimet teknike të bëra pas marrjes së vërtetimit dhe

g) provë për karakteristikat teknike dhe operative të cilat tregojnë se mjeti është kompakt me infrastrukturën dhe instalimet fiksë, duke përfshirë edhe kushtet klimatike, sistemin përfurnizim me energji, komandën kontrolluese dhe sistemin përsinjalizim, karakteristikat e binarëve, ngarkimin maksimal të lejuar boshtor dhe kufizime tjera të rrjetit hekurudhor, të përcaktuara në rregullat teknike.

(4) Kriteret që i kontrollon Drejtoria mund t'i përkasin vetëm:

- kompaktësisë teknike ndërmjet mjetit hekurudhor dhe rrjetit adekuat hekurudhor, duke përfshirë edhe rregullat nacionale teknike që zbatohen në pika të hapura të nevojshme përsigurimin e kompaktësisë dhe

- rregullat nacionale teknike që zbatohen gjatë rasteve të veçanta të cilat janë kompakte me specifikimet teknike relevante.

(5) Drejtoria mund të kërkojë sigurimin e informatave plotësuese, kryerjen e analizave të rezikut në pajtim me nenin 6 të Ligjit përsiguri në sistemin hekurudhor ose testimini e rrjetit me qëllim që të kontrollohen kriteret e theksuara në paragrafin (4) të këtij neni.

(6) Drejtoria, pas konsultimeve me kërkuesin e përcakton vëllimin dhe përbajtjen e informatave plotësuese, analizave të rezikut dhe testimini që janë kërkuar. Drejtuesi i infrastrukturës në konsultim me kërkuesin, duhet të mundësojë të kryhet testimini në afat prej tre muajsh nga paraqitja e kërkësës nga kërkuesi. Nëse është e nevojshme, Drejtoria merr masa që të sigurohet kryerja e testimint të mjeteve.

(7) Drejtoria përsigurat përlëshimin e vërtetimit përlëshim në përdorim të parashtruara nga ana e kërkuesit, në pajtim me këtë nen vendos më së voni në afat prej:

- a) dy muajsh pas paraqites së dosjes së përmendor në paragrafin (3) të këtij neni,

- b) një muaj pas marrjes së informatave plotësuese të kërkua nga Drejtoria dhe

- v) një muaj pas marrjes së rezultateve nga testimet e urdhëruara nga ana e Drejtorisë.

Vërtetimi i parë përlëshim në përdorim të mjetit hekurudhor që nuk është i harmonizuar me specifikimet teknike për interoperabilitet

Neni 28

(1) Dispozitat e këtij nenit kanë të bëjnë me mjetin që nuk është në pajtim me specifikimet relevante teknike të vlefshme në momentin e lëshimit në përdorim të mjetit, duke përfshirë edhe mjetin i cili është lëndë e shmangjive, ose nëse pjesa e konsiderueshme e kërkesave themelore nuk është përcaktuar me një ose më shumë specifikime teknike.

(2) Vërtetimin e parë përlëshimin e mjetit nga paragrafi (1) i këtij neni, e lëshon Drejtoria dhe atë:

- për aspekte teknike të përfshira me specifikim teknik nëse ekziston, zbatohet procedura "EC" për verifikim dhe

- për aspekte tjera teknike, zbatohen rregullat nacionale teknike të përcaktuara në nenin 17 paragrafi (3) të këtij ligji dhe rregullat nacionale të sigurisë në pajtim me nenin 8 të Ligjit përsiguri të sistemit hekurudhor.

(3) Vërtetimi i parë përlëshimin e mjetit në përdorim në pajtim me këtë nen vlen vetëm përrjetin në Republikën e Maqedonisë.

Vërtetimi plotësues përlëshim në përdorim të mjetit i cili nuk është harmonizuar me specifikimet teknike për interoperabilitet

Neni 29

(1) Për mjet të lëshuar në përdorim nga vendet anëtare të Bashkimit Evropian në pajtim me Marrëveshjen ndërkombëtare për transport të udhëtarëve (RIC) dhe

(2) Kërkuesi gjatë lëshimit të vërtetimit të parë përlëshim në përdorim të mjetit eshtë përgjegjës për shënim të mjetit përkatës me numrin e ndarë të NEM-it.

(3) Mënyra e shënimit të NEM-it është dhënë në specifikimin teknik për funksionim dhe menaxhim të komunikacionit.

(4) Cdo mjeti fiton NEM vetëm një herë, përvèç nëse nuk është theksuar ndryshe në specifikimin teknik për funksionim dhe menaxhim të komunikacionit.

(5) Në rast kur mjeti që funksionon ose është dedikuar përfunksionim nga vendi tjetër ose përvend tjetër gjersëia e binarëve të të cilët dallon nga ajo e rrjetit kryesor hekurudhor në vendin tjetër, ai mund të pranojë mjetin nëse është shënuar qartë në pajtim me sistemin tjetër të shenjave.

Regjistri nacional i mjetave

Neni 33

(1) Drejtoria mban Regjistër nacional të mjeteve që kanë lëshuar vërtetim të parë për lëshim në përdorim në territorin e Republikës së Maqedonisë. Regjistri duhet të përbajë të dhëna nga paragrafi (2) i këtij neni.

(2) Për çdo mjet, regjistri i përmban të dhënat në vijim:

- Numër evropian të mjetit (NEM),
- numrin e Deklaratës "EC" për verifikim dhe trupin që e ka lëshuar,
- numrin e deklaratës për verifikim dhe trupin nacional që e ka lëshuar deklaratën,
- numrin nga regjistri i tipave të lejuar të mjeteve në pajtim me nenin 34 të këtij ligji,
- të dhënat për pronarin e mjetit dhe posuedesin,
- kufizimin në lidhje me mënyrën e përdorimit të mjetit dhe

- të dhënat për subjektin e angazhuar për mirëmbajtje.

(3) Pronari i mjetit që e ka kryer regjistrimin, menjëherë e paraqet çdo ndryshim të të dhënave të futura në Regjistrin nacional të mjeteve në Drejtori, shkatërrimin e mjetit ose për vendimin se më tej nuk do të regjistrojë mjetin.

(4) Regjistri nacional i mjeteve duhet të jetë në mënyrë elektronike i lidhur me regjistrin e mjeteve të Agjencisë Evropiane për Hekurudha. Drejtoria e azhurnon regjistrin e vet të mjeteve me ndryshimet që janë bërë në regjistër dhe të njëjtat i dërgon në Agjencinë Evropiane për Hekurudha.

(5) Në rast të mjeteve të cilat për herë të parë lëshohen në përdorim në Republikën e Maqedonisë, ndërsa ka vërtetim për lëshim në përdorim nga vendi tjetër, pronari ose poseduesi i mjetit duhet t'i sigurojë të dhënat nga paragrafi (2) alinetë 5, 6 dhe 7 të këtij neni nga regjistri nacional i mjeteve të vendit tjetër. Në vend të dhënavë nga paragrafi (2) alineja 7 e këtij neni, mund të futen të dhëna të rëndësishme për sigurinë të lidhura me planin përmirëmbajtje.

(6) Regjistri duhet të jetë i arritshëm për inspektoret kompetentë, Komitetin për mbajtjen e evidencës së fatkeqësive serioze, fatkeqësive dhe incidenteve në sistemin hekurudhor, Agjencinë për Rregullim të Sektorit Hekurudhor, transportuesit hekurudhorë dhe menaxhuesit e infrastrukturës, si dhe personat dhe organizatat e regjistruarë ose të shënuara në registër.

(7) Formën dhe përbajtjen si dhe mënyrën e mbajtjes së regjistrat nga paragrafi (1) i këtij nenit i përcakton ministri i Transportit dhe Lidhjeve.

Registri i tipave të lejuar të mjeteve

Neni 34

(1) Drejtoria mban regjistrë për tipa të lejuar të mjeteve të cilat për herë të parë janë lejuar dhe kanë vërtetim për tipa të lejuar të mjetit, që është i arritshëm për publikun dhe mbahet në formë elektronike dhe në mënyrë elektronike është i lidhur me regjistrin e Agjencisë Evropiane për Hekurudha.

(2) Regjistri nga paragrafi (1) i këtij nenit, i përmban këto të dhëna për cdo tip të mjetit:

- karakteristikat teknike të tipit të mjetit, siç është përcaktuar në specifikimet teknike relevante, përkatësisht në rregullat nacionale teknike,
- emrin e prodhuesit dhe

- emrin e prodhuarit dne
- numrin dhe datën e vërtetimit me të cilin është lëshuar tipi i theksuar i mjetit, vendin që e ka lëshuar vërtetimin dhe ndalimet ose konfiskimet e tijtë të mjetit.

(3) Gjatë lejimit, ndryshimit, anulimit ose marrjes së vërtetimit për tipin e mjetit në Republikën e Maqedonisë, Dreitoria e njofton Agjencinë Evropiane për Hekurudha

(4) Formën dhe përbajtjen si dhe mënyrën e mbajtjes së regjistrit nga paragrafi (1) i këtij neni, i përcakton ministri i Transportit dhe Lidhjeve.

Registri i infrastrukturës hekurudhore

Neni 35

(1) Drejtoria mban Regjistër të infrastrukturës hekurudhere. Në regjistër futen të dhëna për karakteristikat kryesore të çdo nënsistemi të përfshirë ose pjesë të nënsistemit dhe lidhshmërinë e tyre me karakteristikat e përcaktuara në pajtim me specifikimet teknike. Në çdo specifikim teknik në mënyrë precize është theksuar se cilat informata duhet të përfshihen në Regjistrin e infrastrukturës hekurudhere.

(2) Formën dhe përbajtjen si dhe mënyrën e mbajtjes së regjistratit nga paragrafi (1) i këtij neni, i përcakton ministri i Transportit dhe Lidhjeve.

VIII. MBIKËQYRJA

Neni 36

Mbikëqyrje të zbatimit të dispozitave të këtij ligji dhe rregullave që dalin prej tij, kryen Ministria e Transportit dhe Lidhjeve.

Neni 37

(1) Mbikëqyrje inspektuese mbi përbushjen e kërkesave të këtij ligji dhe të rregullave të miratuarë në bazë të këtij ligji në lidhje me nënsistemet duke përfshirë edhe pjesët përbërëse dhe mjetet hekurudhore, kryen Drejtoria për Siguri në Sistemin Hekurudhor, nëpërmjet inspektorëve për siguri të komunikacionit hekurudhor dhe siguri të infrastrukturës hekurudhore.

(2) Inspektorët për siguri të komunikacionit hekurudhor dhe siguri të infrastrukturës hekurudhore, përvëç kompetencave që dalin nga Ligji për sistem hekurudhor dhe Ligji për siguri të sistemit hekurudhor, në bazë të këtij ligji kryejnë kontroll në dokumentet e lëshuara për përshtatshmëri si dhe në dokumentacionin teknik për nënsisteme, pjesët përbërëse dhe mjetet hekurudhore dhe ndërmarrin masa për tërheqjen e dokumenteve për përshtatshmëri nëse ato nuk janë të përshtatshme.

Neni 38

(1) Nëse inspektorët nga neni 37 paragrafi (1) të këtij ligji gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese konstatojnë parregullsi dhe përpilojnë procesverbal në të cilin i konstatojnë ato në bazë të të cilit Drejtoria miraton aktvendim në të cilin përcaktohet afati në të cilin duhet të mënjanohen parregullsitë e caktuara.

(2) Kundër aktvendimit të Drejtorisë mund të parashtronet ankesë në afat prej tetë ditësh nga dita e pranimit të aktvendimit.

(3) Për ankesën kundër aktvendimit nga paragrafi (2) i këtij nenii vendos Komisioni i veçantë në Ministrinë e Transportit dhe Lidhjeve, i përbërë prej tre anëtarëve të emëruar nga ministri i Transportit dhe Lidhjeve. Kryetar i Komisionit duhet të jetë nga radhët e nëpunësve shtetërorë udhëheqës nga Drejtoria, i cili nuk ka marrë pjesë në procedurën për kryerjen e mbikëqyrjes inspektuese.

(4) Anëtarët e Komisionit nga paragrafi (3) i këtij nenii, duhet të jenë me arsim të lartë nga sfera e shkencave teknike dhe me së paku tre vjet përvojë pune.

(5) Komisioni nga paragrafi (3) i këtij nenii, vendimin për ankesën do ta miratojë në afat prej 15 ditësh nga dita e pranimit të ankesës.

(6) Ankesa e paraqitur kundër aktvendimit nuk e prolongon zbatimin e aktvendimit.

Neni 39

(1) Nëse gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese inspektorët nga neni 37 paragrafi (1) të këtij ligji, konstatojnë se është kryer parregullsi nga neni 41 pikat 4 dhe 5 të këtij ligji, detyrohen që të përpilojnë procesverbal në të cilin do t'i vërtetojnë parregullsitë e konstataura me sugjerim për mënjanimin e tyre në afat prej 15 ditësh dhe me dorëzimin e njëhershëm të ftesës për zbatimin e procedurës për edukim të subjektit te i cili është përcaktuar parregullsi gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese.

(2) Formën dhe përbajtjen e ftesës për edukim, si dhe mënyrën për zbatimin e procedurës për edukim e përcaktion ministri i Transportit dhe Lidhjeve.

(3) Edukimini e organizojnë dhe zbatojnë inspektorët nga neni 37 paragrafi (1) të këtij ligji, në afat jo më të gjatë se tetë ditë nga dita e kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese.

(4) Edukimi mund të kryhet njëkohësisht për më shumë parregullsi të njëjtë ose të ngjashme për një ose më shumë subjekte.

(5) Nëse në terminin e caktuar personi ose subjekti të cilit i është dorëzuar ftesa për edukim nuk paraqitet, do të konsiderohet se edukimi është kryer.

(6) Nëse personi ose subjekti i cili është ftuar në edukim paraqitet në edukimin e caktuar dhe e përfundon atë, do të konsiderohet se është edukuar në lidhje me parregullsinë e konstatuar.

(7) Nëse inspektorët nga neni 37 paragrafi (1) të këtij nenii gjatë kryerjes së mbikëqyrjes kontrolluese vërtetojnë se janë mënjanuar parregullsitë e konstataura nga paragrafi (1) i këtij nenii, do të miratojnë konkluzion për ndërprerjen e procedurës së mbikëqyrjes inspektuese.

(8) Nëse inspektorët nga neni 37 paragrafi (1) të këtij ligji gjatë kryerjes së mbikëqyrjes kontrolluese vërtetojnë se nuk janë mënjanuar parregullsitë e konstataura nga paragrafi (1) i këtij nenii, do të paraqesin kërkesë përgjegjës për procedurës për kundërvajtje në gjykaten kompetente.

(9) Inspektorët nga neni 37 paragrafi (1) të këtij ligji, mbajnë evidence për procedurat e zbatuara për edukim në mënyrë të përcaktuar nga ministri i Transportit dhe Lidhjeve.

Neni 40

Drejtoria për kontrolllet e kryera inspektuese përgatit raport tremujor, në formë të pasqyrës së unifikuar tremujore, që e shpall në ueb faqen e vet.

IX. DISPOZITA PËR KUNDËRVAJTJE

Neni 41

(1) Gjobë në shumë prej 3 000 euro deri në 5 000 euro në kundërvlerë me denarë, do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit juridik nëse:

1) zbaton procedurë për vlerësim të përshtatshmërisë pa autorizim (neni 18);

2) lëshon në përdorim nënsistem ekzistues pas remontit ose rekonstrukzionit të kryer, (neni 23, paragrafi (1));

3) lëshon në përdorim mjet hekurudhor, pa vërtetim përlëshim në përdorim (neni 24);

4) nuk e shënon mjetin me NUM të ndarë nga drejtoria (neni 32, paragrafi (2));

5) nuk i paraqet ndryshimet e të dhënave të futura në Regjistrin nacional të mjeteve (neni 33 paragrafi (3)) dhe

6) nuk vepron sipas aktvendimit të inspektorit (neni 38 paragrafi (1)).

(2) Gjobë në shumë prej 1 500 euro deri në 2 000 euro në kundërvlerë me denarë, do t'i shqiptohet personit përgjegjës në personin juridik për kundërvajtje nga paragrafi (1) i këtij nenii.

Neni 42

(1) Për kundërvajtjet nga nenii 41 i këtij ligji, inspektorët nga nenii 37 paragrafi (1) të këtij ligji, para se të parashtronin kërkesë përgjegjës për procedurës përkundërvajtje në gjykatën kompetente, detyrohen që të zbatojnë procedurë për barazim.

(2) Kur inspektorët nga nenii 37 paragrafi (1) të këtij ligji do të konstatojnë kundërvajtje nga paragrafi (1) i këtij nenii, përpilojnë procesverbal në të cilin theksohen elementet e rëndësishme të kundërvajtjes, koha, vendi dhe mënyra e kryerjes së kundërvajtjes dhe përshkrimi i veprimit të kundërvajtjes. Nëse kryerësi e pranon kundërvajtjen, inspektori do t'i lëshojë kryerësit urdhërpagessë për arkëtim të gjobës së paraparë përkundërvajtjen. Me nënshkrimin e urdhërpagessës, konsiderohet se kryerësi i kundërvajtjes pajtohet ta paguajë gjobën e paraparë.

(3) Kryerësi i kundërvajtjeve nga paragrafi (1) i këtij nenii detyrohet që ta paguajë gjobën në afat prej tetë ditësh nga dita e pranimit të urdhërpagessës në llogari të Buxhetit të Republikës së Maqedonisë. Kryerësi i cili do ta paguajë gjobën në afatin e dhënë do ta paguajë vetëm gjysmën e gjobës së shqiptuar të përcaktuar në urdhërpagessë.

(4) Nëse kryerësi i kundërvajtjes nga paragrafi (1) i këtij nenii nuk e paguan gjobën në afatin e përcaktuar në paragrafin (3) të këtij nenii, inspektori do të paraqesë kërkesë përgjegjës për procedurës përkundërvajtje në gjykatën kompetente.

(5) Drejtoria për Siguri në Sistemin Hekurudhor detyrohet të mbajë evidencë për procedurat e ngritura për barazim dhe për rezultatin e tyre.

X. DISPOZITA KALIMTARE DHE TË FUNDIT

Neni 43

Rregullat më të afërtat të parapara me këtë ligj do të miratohen në afat prej gjashtë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 44

Vërtetimet për lëshim në përdorim të dhëna para hyrjes në fuqi të këtij ligji, duke i përfshirë edhe vërtetimet e dhëna sipas Marrëveshjes ndërkombëtare për transport të udhëtarëve (RIC) dhe Marrëveshjes ndërkombëtare për transport të mallrave (RIV), mbeten në fuqi në pajtim me kushtet sipas të cilave të njëjtat janë lejuar.

Neni 45

Dispozitat nga nenet 17 paragrafi (4) dhe 23 paragrafi (3) të këtij ligji, do të zbatohen nga 1 janari 2013.

Neni 46

Me hyrjen në fuqi të këtij ligji shfuqizohet neni 12 i Ligjit për siguri në sistemin hekurudhor ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë numër 48/10).

Neni 47

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

386.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија, издаваат

У К А З**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СНАБДУВАЊЕ СО ВОДА ЗА ПИЕЊЕ И ОДВЕДУВАЊЕ НА УРБАНИ ОТПАДНИ ВОДИ**

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за снабдување со вода за пиење и одведување на урбани отпадни води,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 3 февруари 2011 година.

Бр. 07-625/1
3 февруари 2011 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорѓе Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СНАБДУВАЊЕ СО ВОДА ЗА ПИЕЊЕ И ОДВЕДУВАЊЕ НА УРБАНИ ОТПАДНИ ВОДИ**Член 1**

Во Законот за снабдување со вода за пиење и одведување на урбани отпадни води („Службен весник на Република Македонија“ бр.68/2004, 28/2006 и 103/2008), во членот 3 по точката 5 се додава нова точка 5-а, која гласи:

“5-а) “Регионален водоснабдителен систем“ е збир на хидротехнички објекти за снабдување на вода за пиење на две или повеќе општини;”.

Член 2

Во членот 5 по ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

“(2) За вршење на дејностите од ставот (1) на овој член давателот на услугата и корисникот на услугата склучуваат договор со кој се уредуваат меѓусебните права и обврски.”

Член 3

Во членот 23 пред алинеја 1 се додава нова алинеја 1, која гласи:

“- неовластено стопанисување со водоснабдителен и канализационен систем од страна на физички и правни лица;“.

Во алинејата 2 која станува алинеја 3 на крајот точката и запирката се бришат и се додаваат зборовите: “и без склучен договор од членот 5 став (2) на овој закон“.

Член 4

Во членот 37 став (2) по алинејата 12 се додава нова алинеја 13, која гласи:

“- испушта отпадни води од домаќинства и индустриски отпадни води во системот на атмосферската канализација, односно испушта атмосферски води во канализациониот систем за отпадни води од домаќинствата и индустриски отпадни води, доколку се обезбедени условите.”

Член 5

Во членот 39 во воведната реченица по зборот ”средина“ зборовите: ”и инспекторите на општините и градот Скопје“ се бришат.

Алинејата 5 се брише.

Член 6

Во членот 40 по ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

“(3) Инспекторите од членот 36 на овој закон постапката при вршење на инспекцискиот надзор ја водат согласно со одредбите на овој закон и Законот за инспекциски надзор („Службен весник на Република Македонија“ број 50/10).“

Член 7

Членот 41 се менува и гласи:

“(1) Против решението на инспекторите од членот 36 на овој закон може да се изјави жалба во рок од осум дена од денот на приемот на решението.

(2) По жалбата против решението на инспекторите при Државниот комунален инспекторат, Државниот санитарен и здравствен инспекторат, државните инспектори за храна при Дирекцијата за храна и Државниот инспекторат за животна средина, одлучува посебна комисија при Министерството за транспорт и врски, односно Министерството за здравство, односно Министерството за животна средина и просторно планирање, составена од три члена именувани од надлежниот министер.

(3) По жалбата против решенијата на овластените комунални инспектори на општините и овластените комунални инспектори на градот Скопје одлучува посебна комисија составена од три члена именувани од градоначалникот на општината односно од градоначалникот на градот Скопје.

(4) Комисиите од ставовите (2) и (3) на овој член одлуката по жалбата треба да ја донесат во рок од 30 дена од денот на приемот на жалбата.

(5) Жалбата од ставот (1) на овој член не го одлага извршувањето на решението.“

Член 8

По членот 41 се додаваат два нови члена 41-а и 41-б, кои гласат:

“Член 41-а

(1) Доколку при вршењето на инспекцискиот надзор инспекторите при Државниот комунален инспекторат, овластените комунални инспектори на општината и овластените комунални инспектори на градот Скопје утврдат дека е сторена неправилност од членовите 12 став (1), 15, 22 ставови (1) и (2), 28 став (1), 29 став (1) и 30 ставови (1) и (3) на овој закон, се должни да состават записник во кој ќе ги утврдат сторените неправилности со укажување за отстранување на истите во определен рок и со истовремено врачување на покана за спроведување на едукација на лицето или субјектот кадеја е утврдена неправилноста при вршењето на инспекцискиот надзор.

(2) Формата и содржината на поканата за едукација како и начинот на спроведувањето на едукацијата ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на комуналните работи.

(3) Инспекторите од ставот (1) на овој член едукацијата ја организираат и спроведуваат, во рок не подолг од осум дена од денот на спроведувањето на инспекцискиот надзор.

(4) Едукацијата може да се спроведе за повеќе утврдени исти или истородни неправилности за еден или повеќе субјекти.

(5) Доколку во закажаниот термин лицето или субјектот над кој се спроведува едукацијата не се јави на едукацијата, ќе се смета дека едукацијата е спроведена.

(6) Доколку лицето или субјектот над кој се спроведува едукацијата се јави на закажаната едукација и истата ја заврши, ќе се смета дека се едуцирани по однос на утврдената неправилност.

(7) Доколку инспекторите од ставот (1) на овој член при спроведувањето на контролниот надзор утврдат дека се отстранети утврдените неправилности од ставот (1) на овој член, поднесуваат заклучок со кој ја запираат постапката на надзорот.

(8) Доколку инспекторите од ставот (1) на овој член при спроведувањето на контролниот надзор утврдат дека не се отстранети утврдените неправилности од ставот (1) на овој член, поднесуваат барање за поведување прекршочна постапка пред надлежен суд односно пред Комисијата за одлучување по прекршоци во Министерството за транспорт и врски.

(9) Инспекторите од ставот (1) на овој член за спроведената едукација водат евидентија на начин пропишан од министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на комуналните работи.

Член 41-б

(1) Државниот комунален инспекторат, Државниот инспекторат за животна средина, Државниот санитарен и здравствен инспекторат, државните инспектори за храна при Дирекцијата за храна, овластениот комунален инспектор на општините и овластениот комунален инспектор на градот Скопје за извршените инспекциски контроли изготвуваат квартални извештаи.

(2) Извештаите од ставот (1) на овој член Државниот комунален инспекторат ги објавува на веб страницата на Министерството за транспорт и врски, Државни-

от инспекторат за животна средина на веб страницата на Министерството за животна средина и просторно планирање, Државниот санитарен и здравствен инспекторат и инспекторите при Дирекцијата за храна на веб страницата на Министерството за здравство, овластениот комунален инспектор на општината на веб страницата на општината а овластениот комунален инспектор на градот Скопје на веб страницата на градот Скопје.“

Член 9

Во членот 44 став (1) точката 1 се менува и гласи:

“1) пред добивањето на одобрението за градење на нов објект, реконструкција или дограмба на постоечкиот објект, не прибави потврда од давателот на услугата за постоење на водоводна и канализациона мрежа под објектот (член 12 став (1));”.

По точката 4 се додава нова точка 4-а, која гласи:

“4-а) неовластено стопанисува со водоснабдителен и канализационен систем (член 23 став (1) алинеја 1);”.

По точката 15 се додава нова точка 15-а, која гласи:

“15-а) не ја спори својата куќна канализација со уличната канализација (член 26 став (3));”.

Член 10

Членот 44-а се менува и гласи:

“(1) Прекршочната постапка за прекршоците од членовите 43 и 44 ставови (1) и (2) на овој закон ја води надлежниот суд, а постапката за прекршоците од членот 44 став (3) на овој закон се води пред Комисијата за прекршоци во Министерството за транспорт и врски.

(2) Комисијата од ставот (1) на овој член е составена од два члена и претседател. Членовите на комисијата имаат завршено високо образование и работно искуство од најмалку две години, а претседателот е дипломиран правник со положен правосуден испит и работно искуство од најмалку четири години.“

Член 11

По членот 44-а се додава нов член 44-б, кој гласи:

“Член 44-б

(1) За прекршоците од членовите 43 и 44 на овој закон, инспекторите од членот 36 на овој закон пред да поднесат барање за поведување на прекршочна постапка пред надлежниот суд, односно пред Комисијата за прекршоци во Министерството за транспорт и врски ќе спроведат постапка за порамнување.

(2) Кога инспекторите од членот 36 на овој закон ќе констатираат прекршок од ставот (1) на овој член, составуваат запиник во кој се наведуваат битните елементи на прекршокот, времето, местото и начинот на сторување на прекршокот, описот на дејствието на прекршокот. Доколку сторителот го признае прекршокот, инспекторот ќе му издаде на сторителот платен налог заради наплата на глобата предвидена за прекршокот. Со потписот на платниот налог се смета дека сторителот на прекршокот е согласен да ја плати предвидената глоба.

(3) Сторителот на прекршокот од ставот (1) на овој член е должен да ја плати глобата во рок од осум дена од денот на приемот на платниот налог на сметка на Буџетот на Република Македонија означена во платниот налог. Сторителот кој ќе ја плати глобата во даденот рок, ќе плати само половина од изречената глоба утврдена во платниот налог.

(4) Ако сторителот не ја плати глобата од ставот (1) на овој член во рокот определен во ставот (3) на овој член, инспекторот ќе поднесе барање за поведување прекршочна постапка пред надлежен суд, односно пред Комисијата за прекршоци во Министерството за транспорт и врски.

(5) Инспекторите од членот 36 на овој закон се должни да водат евиденција за прекршочните постапки за порамнување."

Член 12

Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од 15 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 13

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за снабдување со вода за пиење и одведување на урбани отпадни води.

Член 14

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTESIMIN E LIGJIT PËR FURNIZIM ME UJË TË PIJSHEM DHE DERDHJEN E UJERAVE TË ZEZA URBANE

Neni 1

Нë Ligjin përfurnizim me ujë të pijshe më derdhjen e ujera të zeza urbane ("Gazeta Zyrta e Republikës së Maqedonise" numer 68/2004, 28/2006 dhe 103/2008), në nenin 3 pas pikes 5 shtohet pike e re 5-a, si vijon:

"5-a) "Sistem rajonal përfurnizim me ujë" eshte permbladhje e objekteve hidroteknike përfurnizim me ujë të pijshe të dy ose më teper komunave;".

Neni 2

Нë nenin 5 pas paragrafit (1) shtohet paragraf i ri (2) si vijon:

"(2) Për kryerjen e veprimtarive nga paragrafi (1) i ketij nenii, dhenesi i sherbimit dhe shfrytezuesi i sherbimit lidhin marreveshje me të cilin rregullohen të drejtat dhe detyrimet e ndersjella."

Neni 3

Нë nenin 23 para alinease 1 shtohet alineja e re 1 si vijon:

"-ekonomizimi i paautorizuar me sistemin përfurnizim me ujë dhe me sistemin e kanalizimit nga ana e personave fizike dhe juridike;".

Нë alinene 2 e cila behet alineja 3, në fund pikepresja shlyhet dhe shtohen fjalet: "dhe pa marreveshje të lidhur nga nenii 5 paragrafi (2) i ketij ligji."

Neni 4

Нë nenin 37 paragrafi (2) pas alinease 12 shtohet alineja e re 13, si vijon:

" - leshon ujera të zeza nga ekonomite familjare dhe ujera të zeza industriale në sistemin e kanalizimit atmosferik, perkatesisht leshon ujera atmosferike në sistemin e kanalizimit përujera të zeza nga ekonomite familjare dhe ujera të zeza industriale, nese Jane siguruar kushtet."

Neni 5

Нë nenin 39 në fjaline hyrese pas fjales "mjedis", fjalet: "dhe inspektoret e komunave dhe të qytetit të Shkupit" shlyhen.

Alineja 5 shlyhet.

Neni 6

Нë nenin 40 pas paragrafit (2) shtohet paragraf i ri (3), si vijon:

"(3) Inspektoret nga nenii 36 i ketij ligji, proceduren e kryerjes së mbikeqyrjes inspektuese e udheheqin në pajtim me dispozitat e ketij ligji dhe me Ligjin përfmbikeqyrje inspektuese ("Gazeta Zyrta e Republikës së Maqedonise" numer 50/10)."

Neni 7

Neni 41 ndryshohet si vijon:

"(1) Kunder aktvendimit të inspektorateve nga nenii 36 i ketij ligji, mund të parashtrohet ankesa në afat prej tete ditesh nga dita e pranimit të aktvendimit.

(2) Për ankesen kunder aktvendimit të inspektoreve të Inspektoratit Komunal Shteteror, Inspektoratit Shteteror Sanitar dhe Shendetesor, inspektoreve shteterore për ushqim të Drejtorese së Ushqimit dhe të Inspektoratit Shteteror përfmbikeqyrje së Maqedonise" numer 68/2004, 28/2006 dhe 103/2008), vendos komisioni i vecante i Ministritës së Transportit dhe Lidhjeve, perkatesisht i Ministritës së Shendetesise, perkatesisht i Ministritës së Mjedisit Jetesor dhe Planifikimit Hapesinor, i perbere nga tre anetare të emeruar nga ministri kompetent.

(3) Për ankesen kunder aktvendimeve të inspektoreve të autorizuar komunale të komunave dhe të inspektoreve të autorizuar komunale të qytetit të Shkupit, vendos komision i vecante i perbere nga tre anetare të emeruar nga kryetari i komunes, perkatesisht nga kryetari i qytetit të Shkupit.

(4) Komisionet nga paragrafit (2) dhe (3) të ketij nenii, vendimin përfmbijet duhet ta miratojne në afat prej 30 ditesh nga dita e pranimit të ankeses.

(5) Ankesa nga paragrafi (1) i ketij nenii, nuk e prolongon zbatimin e aktvendimit.

Neni 8

Pas nenit 41 shtohen dy nene të reja 41-a dhe 41-b, si vijojne:

"Neni 41-a

(1) Nese gjate kryerjes së mbikeqyrjes inspektuese inspektoret e Inspektoratit Komunal Shteteror, inspektoret e autorizuar komunale të komunes dhe inspektoret e autorizuar komunale të qytetit të Shkupit, konstatojne se eshte kryer parregullsi nga nenet 12 paragrafi (1), 15, 22 paragrafi (1) dhe (2), 28 paragrafi (1), 29 paragrafi (1) dhe 30 paragrafi (1) dhe (3) të ketij ligji, detyrohen që të perpilojne procesverbal në të cilin do t'i percaktojne parregullsite e kryera me sugjerim përmenjanimin e tyre në afat të caktuar dhe me dorezim të njekohshem të fteses përfrealimin e edukimit të personit ose subjektit te i cili eshte konstatuar parregullsia gjate kryerjes së mbikeqyrjes inspektuese.

(2) Formen dhe permbajtjen e fteses përfrealimin, si dhe menyren e realizimit të edukimit, i percakton ministri i cili udheheq me organin e administratës shteterore kompetent përi punet në sférën e ceshtjeve komunale.

(3) Inspektoret nga paragrafi (1) i ketij nenii, edukimin e organizojne dhe e realizojne në afat jo më gjate se tete ditët e kryerjes së mbikeqyrjes inspektuese.

(4) Edukimini mund të realizohet përmë shume parregullsi të konstatuara të njejtë apo të njellojta përmë apo më teper subjekte.

(5) Nese në terminin e caktuar personi ose subjekti për të cilin realizohet edukimi nuk paraqitet në edukim, do të konsiderohet se edukimi eshte realizuar.

(6) Nese personi ose subjekti për të cilin realizohet edukimi paraqitet në edukimin e caktuar dhe e kryen, do të konsiderohet se jane edukuar lidhur me parregullsine e konstatuar.

(7) Nese inspektoret nga paragrafi (1) i ketij neni gjate kryerjes së mbikeqyrjes kontrolluese konstatojne se jane menjanuar parregullsitë e percaktuara nga paragrafi (1) i ketij neni, miratojne konkluzion me të cilin e nderpresin proceduren e mbikeqyrjes.

(8) Nese inspektoret nga paragrafi (1) i ketij neni, gjate kryerjes së mbikeqyrjes kontrolluese konstatojne se nuk janë menjanuar parregullsitë e percaktuara nga paragrafi (1) i ketij neni, parashtrojne kerkese për ngritjen e procedures për kundervajtje para gjykates kompetente, perkatesisht para Komisionit për Vendimmarrje për Kundervajtje në Ministrinë e Transportit dhe Lidhjeve.

(9) Inspektoret nga paragrafi (1) i ketij neni, për edukimin e realizuar mbajne evidence në menyren e percaktuara nga ministri i cili udheheq me organin e administратivës shteterore, kompetent për punet në sférën e puneve komunale.

Neni 41-b

(1) Inspektorati Komunal Shteteror, Inspektorati Shteteror për Mjedisin Jetesor, Inspektorati Shteteror Sanitar dhe Shendetosor, inspektoret shteterore për ushqim të Drejtorese së Ushqimit, inspektori i autorizuar komunal i komunave dhe inspektori i autorizuar komunal i qytetit të Shkupit, për kontrollet e kryera inspektuese perpilojne raporte tremujore.

(2) Raportet nga paragrafi (1) i ketij neni, Inspektorati Komunal Shteteror i publikon në ueb faqen e Ministrise së Transportit dhe Lidhjeve, Inspektorati Shteteror për Mjedis Jetesor në ueb faqen e Ministrise së Mjedisit Jetesor dhe Planifikimit Hapesinor, Inspektorati Shteteror Sanitar dhe Shendetosor dhe inspektoret e Drejtorese së Ushqimit në ueb faqen e Ministrise së Shendetesise, inspektori i autorizuar komunal i komunaleve në ueb faqen e komunes, ndersa Inspektori i autorizuar komunal i qytetit të Shkupit në ueb faqen e qytetit të Shkupit."

Neni 9

Neni 44 paragrafi (1) pika 1 ndryshohet si vijon:

"1) para marrijes së lejes për ndertimin e objektit të ri, rikonstruktimin ose për ndertimin shtese të objektit ekzistues, nuk merr vertetim nga dhenesi i sherbimit për ekzistimin e rrjetit të ujesjelësit dhe rrjetit të kanalizimit nën obekt (neni 12 paragrafi (1));".

Pas pikes 4 shtohet pike e re 4-a si vijon:

"4-a) në menyre të paautorizuar ekonomizon me sistemin përfurnizim me ujë dhe me sistemini e kanalizimit (neni 23 paragrafi (1) alineja 1);".

Pas pikes 15 shtohet pike e re 15-a si vijon:

"15-a) nuk e lidh kanalizimin e shtepise së vet me kanalizimin rrugor (neni 26 paragrafi (3));".

Neni 10

Neni 44-a ndryshohet si vijon:

"(1) Proceduren për kundervajtje për kundervajtjet nga nenet 43 dhe 44 paragrafet (1) dhe (2) të ketij ligji, e udheheqe gjykatë kompetente, ndersa procedura për kundervajtjet nga nenii 44 paragrafi (3) i ketij ligji udhehiqet në Komisionin për Kundervajtje të Ministrise së Transportit dhe Lidhjeve.

(2) Komisioni nga paragrafi (1) i ketij neni perbehet nga dy anetare dhe kryetari. Anetaret e komisionit e kane të kryer arsimin e larte dhe pervoje pune prej së paku dy vitesh, ndersa kryetari eshte jurist i diplomuar me provim të dhene të jurisprudences dhe me pervoje pune prej së paku kater vitesh."

Neni 11

Pas nenit 44-a shtohet nen i ri 44-b, si vijon:

"Neni 44-b

(1) Për kundervajtjet nga nenet 43 dhe 44 të ketij ligji, inspektoret nga neni 36 i ketij ligji, para se të parashtrojne kerkese për ngritjen e procedures për kundervajtje në gjykaten kompetente, perkatesisht në Komisionin për Kundervajtje të Ministrise së Transportit dhe Lidhjeve, do të zbatojne procedure për barazim.

(2) Kur inspektoret nga neni 36 i ketij ligji do të konstatojne kundervajtje nga paragrafi (1) i ketij neni, perpilojne procesverbal në të cilin shenohen elementet kryesore të kundervajtjes, koha, vendi dhe menyra e kryerjes së kundervajtjes, pershkrimi i veprimit të kundervajtjes. Nese kryeresi e pranon kundervajtjen, inspektori do t'i leshoje kryeresit urdherpagese për arkëtimin gjobes së paraparë për atë kundervajtje. Me nenshkrimin e urdherpageses konsiderohet se kryeresi i kundervajtjes pajtohet që ta paguaje gjoben e paraparë.

(3) Kryeresi i kundervajtjes nga paragrafi (1) i ketij neni, detyrohet që ta paguaje gjoben në afat prej tete ditesh nga dita e pranimit të urdherpageses në llogari të Buxhetit të Republikës së Maqedonise, të shenuar në urdherpagese. Kryeresi i cili do ta paguaje gjoben në afatin e caktuar, do ta paguaje vetem gjysmen e gjobes së shqiptuar, të percatuar në urdherpagese.

(4) Nese kryeresi nuk e paguan gjoben nga paragrafi (1) i ketij neni në afatin e caktuar në paragrin (3) të ketij neni, inspektori do të parashtrojte kerkese për ngritjen e procedures për kundervajtje në gjykaten kompetente, perkatesisht në Komisionin për Kundervajtje të Ministrise së Transportit dhe Lidhjeve.

(5) Inspektoret nga neni 36 i ketij ligji, detyrohen që të mbajne evidence për procedurat e kundervajtjes për barazim."

Neni 12

Aktet nenligjore të parapara me kete ligj do të miratohen në afat prej 15 ditesh nga dita e hyrjes në fuqi të ketij ligji.

Neni 13

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvenes i Kuvendit të Republikës së Maqedonise, që të percatkoje tekstin të spastruar të Ligjit përfurnizim me ujë të pijshem dhe derdhje të ujerave të zeza urbane.

Neni 14

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tete nga dita e botimit në "Gazeten Zyrtare të Republikës së Maqedonise".

387.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРЕВОЗ ВО ПАТНИОТ СООБРАЌАЈ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за превоз во патниот сообраќај,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 3 февруари 2011 година.

Бр. 07- 626/1

3 февруари 2011 година

Скопје

Претседател

на Република Македонија,

Горче Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република

Македонија,

Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРЕВОЗ ВО ПАТНИОТ СООБРАЌАЈ

Член 1

Во Законот за превоз во патниот сообраќај („Службен весник на Република Македонија“ број 68/2004, 127/2006, 114/2009, 83/10 и 140/10), во членот 2 се додава нов став 3, кој гласи:

„Во постапката при вршење на инспекцискиот надзор ќе се применуваат одредбите на Законот за инспекциски надзор, доколку со овој закон поинаку не е уредено.“

Член 2

Членот 8-в се менува и гласи:

„Солидна финансиска состојба во согласност со овој закон има превозник кој има на располагање капитал и резерви во висина од најмалку 9.000 евра во денарска противвредност за првото возило и по 5.000 евра во денарска противвредност за секое наредно возило.“

Финансиската состојба се докажува врз основа на еден од следниве документи:

- копија од билансот на состојба за претходна година издадена и заверена од Централниот регистар на Република Македонија (регистар на годишни сметки) или

- договор за депозит во банка или

- потврда од банка за депонирани парични средства орочени на рок кој е соодветен на рокот на важење на лиценцата, на износ даден во ставот 1 од овој член, како и гаранција на возила под лизинг кои не се основни средства во фирмата.

Одредбите од ставот 2 алинеја 1 на овој член не се однесуваат за ново основано трговско друштво за првата година на основање, односно пред законски пропишаниот рок за изработка на завршната сметка.“

Член 3

Членот 8-г се менува и гласи:

„Добар у glued согласно со овој закон мора да има правното лице и одговорното лице во правното лице, односно физичко лице кое сака да извршува превоз во патниот сообраќај.“

Добар у glued согласно со овој закон немаат правните или физичките лица и одговорното лице во правното лице ако против него е изречена:

- правосилна судска пресуда за кривично дело против имотот, стопанството и од областа на безбедноста во јавниот сообраќај со казна затвор од една до десет години, за време на извршување на казната и

- изречена прекршочна мерка на безбедност - забрана за вршење на професија, дејност или должност со казна од еден до десет години, за време на извршување на казната.“

Член 4

Во членот 24-а став 6 алинејата 1 се менува и гласи:

“- број на возачи во редовен работен однос и број на возила со кои располага регистрирани на име на фирма или за кои има договор за лизинг, број на регистрација, марка и тип на возило, број на шасија, број на мотор, број на седишта и дата на важење на регистрација,“.

Алинејата 2 се брише.

По алинејата 1 се додаваат пет нови алинеи 2, 3, 4, 5 и 6 кои гласат:

“- при електронското барање за одобрување на возни редови за нови линии, односно за промена на возни редови на одобрени линии, доколку на трасата на линијата за веќе одобрен возен ред има две заеднички станици, превозникот треба да ги има предвид временските интервали на поаѓање, и тоа:

а) за меѓуопштински линиски превоз

должина на линијата во км	минимална временска разлика во минути пред/после
0 - 40 км	20
41- 80 км	40
81-120 км	50
преку 120 км	60,

- при електронското барање за одобрување на возни редови за нови линии, односно за промена на возни редови на одобрени линии, доколку на трасата на линијата за веќе одобрен возен ред има две заеднички станици од кои една на територијата на Република Македонија, а друга на територијата на земјата на пристигнување, превозникот треба да ги има предвид временски интервали на поаѓање за делот на територијата на Република Македонија, и тоа:

а) за меѓународен линиски превоз

должина на линијата во км	минимална временска разлика во минути пред/после
0 - 250 км	40
251 - 600 км	120
601 - 1800 км	180
преку 1801 км	240,

- при електронското барање за одобрување на возни редови за нови линии, односно за промена на возни редови на одобрени линии превозникот треба да ги има предвид одобрените возни редови објавени на интернет страницата на Министерството за транспорт и врски и одобрените возни редови со спогодба меѓу две општини, а за кои не е добиена согласност согласно со членот 23 од Законот за превоз во патниот сообраќај („Службен весник на Република Македонија“ број 68/2004, 127/2006 и 114/2009), кои општините ги доставиле до Министерството за транспорт и врски,

- поблиските услови од алинеја 3 точка а) на овој член се применуваат при одобрување на возен ред за директна меѓународна линија за делот на територијата на Република Македонија и

- поаѓање е време кое го означува почетокот на извршување на превозот на почетна и на сите попатни станици наведени во возниот ред.“

Член 5

Во членот 28 став 2 алинејата 3 се менува и гласи:

„- странскиот превозник има добиено согласност за промена на возниот ред од надлежниот орган на странска држава, со исклучок на добиена согласност за додавање на станици во возниот ред и промена на време на поаѓањата на територијата на Република Македонија,“.

Член 6

Во членот 32 став 4 по зборовите: „ставот 2” се става запирка и се додаваат броевите: „3 и 6”.

По ставот 5 се додава нов став 6, кој гласи:

„Министерот за транспорт и врски може да донесе решение за одземање на дозвола доколку видно од електронскиот систем на евидентација, кој го води Царинската управа на Република Македонија, а на кој е поврзано Министерството за транспорт и врски, се утврди дека се исполнети условите од ставот 2 на овој член.”

Член 7

Во членот 33 ставот 4 се менува и гласи:

„Превозникот и автобуската станица се должни на слепо лице со оштетување на видот над 90% и негов придржник со потврда за членство и возен картон издаден од Сојузот за слепи лица и на инвалидизирано лице со телесна инвалидност од 100% и негов придржник со потврда за членство и возен картон издаден од Сојузот за инвалидизирани лица, да им издадат билет за патување во двата правци (повратен билет) без надомест и во возната книшка да евидентираат дека слепото лице и инвалидизираното лице го искористиле превозот. На слепото лице со оштетување на видот над 90% и неговиот придржник и на инвалидизираното лице и неговиот придржник во текот на една календарска година може да им се издадат билети за максимум шест повратни билети за патување во внатрешниот превоз на патници, на трошок на превозникот.”

Член 8

По членот 87-а се додаваат два нови члена 87-б и 87-в, кои гласат:

“Член 87-б

Инспекторите од членот 87 на овој закон се должни да положат стручен испит за инспектор во рок од една година, но не пред истекот на шест месеци од денот на засновањето на работниот однос.

Доколку инспекторите од членот 87 на овој закон не го положат испитот од ставот 1 на овој член во рок од три месеци од денот на полагањето на испитот има право на повторно полагање на истиот.

На инспекторите од членот 87 на овој закон кои при повторното полагање нема да го положат испитот од ставот 1 на овој член, работниот однос му престанува.

Инспекторите од членот 87 на овој закон имаат право и должност стручно да се оспособуваат за извршување на своите работи и работни задачи во согласност со годишната програма за специјализирана обука во областа на инспекцискиот надзор.

Член 87-в

Министерот за транспорт и врски, односно градоначалникот на општината односно градоначалникот на градот Скопје донесува годишна програма за работа на Државниот инспекторат за транспорт, односно општинскиот инспекторат и подготвува месечни планови за работа на инспекторатот.

Министерот за транспорт и врски, односно градоначалникот на општината, односно градоначалникот на градот Скопје доставува годишен извештај до Владата на Република Македонија, односно до министерот за транспорт и врски за работата на инспекторатот во претходната година, најдоцна до 31 март во тековната година.”

Член 9

Во членот 92 став 1 зборовите: “министерот за транспорт и врски” се заменуваат со зборовите: „посебна тричлена комисија формирана од министерот за транспорт и врски, при што претседателот на комисијата треба да е од редот на раководните државни службеници”.

Во ставот 2 зборовите: “министерот за транспорт и врски” се заменуваат со зборовите: „посебна тричлена комисија формирана од градоначалникот на општината, односно градоначалникот на градот Скопје, при што претседателот на комисијата треба да е од редот на раководните државни службеници”.

Член 10

Членот 94 се брише.

Член 11

Одредбите од членот 8 став 1 точка 2 на овој закон не се применуваат за правните лица кои врз основа на Договор за концесија стекнеле право на користење на возила, односно правното лице може да е корисник на возилата.

Член 12

Одредбата од членот 8-в став 1 на овој закон ќе започне да се применува од 1 септември 2011 година.

Член 13

Одредбите од членовите 1, 8 , 9 и 10 на овој закон ќе започнат да се применуваат со денот на започнувањето на примената на Законот за инспекциски надзор.

Член 14

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”.

L I G J**PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT
PËR TRANSPORT NË KOMUNIKACIONIN RRUGOR****Neni 1**

Në Ligjin për transport në komunikacionin rrugor („Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë“ numër 68/2004, 127/2006, 114/2009, 83/10 dhe 140/10), në nenin 2 shtohet paragraf i ri 3, si vijon:

„Në procedurë gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese do të zbatohen dispozitat e Ligjit për mbikëqyrje inspektuese, nëse me këtë ligj nuk është rregulluar ndryshe.”

Neni 2

Neni 8-v ndryshohet si vijon:

“Gjendje financiare solide në pajtim me këtë ligj ka transportuesi i cili ka kapital dhe rezerva në lartësi prej së paku 9 000 eurosh në kundërvlerë me denarë për automjetin e parë dhe nga 5 000 euro në kundërvlerë me denarë për çdo automjet të ardhshëm.

Gjendja financiare dëshmohet në bazë të njërit prej dokumenteve në vijim:

- kopjes nga bilanci i gjendjes për vitin paraprak të les-huar dhe të verifikuar nga Regjistri Qendror i Republikës së Maqedonisë (regjistri i llogarive vjetore) ose
- marreveshjes për depozitë në bankë ose

- vertetimit nga banka për mjetet e depozituara monetare të afatizuara në afat i cili është në përputhje me afatin e vlefshmerise së licencës, në shumën e dhënë në paragrafin 1 të këtij neni, si dhe garancisë së automjeteve nën lizing të cilat nuk janë mjete bazë në firmë.

Dispozitat nga paragrafi 2 alineja 1 e këtij neni nuk ka-ne të bëjnë me shoqëri tregtarë të sapothemeluar për vitin e pare të themelimit, përkatësisht para afatit të përcaktuar ligjor përpilim të llogarisë përfundimtare."

Neni 3

Neni 8-g ndryshohet si vijon:

"Prestigj të mirë në pajtim me këtë ligj doemos duhet të kete personi juridik dhe personi përgjegjës në personin juridik, përkatësisht personi fizik i cili dëshiron të kryejë transport në komunikacionin rrugor.

Prestigj të mirë në pajtim me këtë ligj nuk kanë personat juridikë apo fizikë dhe personi përgjegjës në personin juridik nëse kundër tij është kumtuar:

- aktgjykim i plotfuqishëm gjyqësor për vepër penale kunder pronës, ekonomisë dhe nga sféra e sigurisë në komunikacionin publik me dënim me burg prej një vit deri në dhjete vjet, gjatë vuajtjes së dënitit dhe

- mase kundërvajtëse e sigurisë-ndalim për ushtrim të profesionit, veprimtarisë ose detyrës me dënim prej një vit deri në dhjetë vjet, gjatë kohës së vuajtjes së dënitit."

Neni 4

Në nenin 24-a paragrafi 6 alineja 1 ndryshohet si vijon:

"- numri i shoferëve në marrëdhënie të rregullt pune dhe numri i automjeteve me të cilat disponon, të regjistruesa në emër të firmës ose për të cilat ka marrëveshje përlizing, numri i regjistrimit, marka dhe tipi i automjetit, numri i shasisë, numri i motorit, numri i ndenjëseve dhe data e vlefshmerise së regjistrimit".

Alineja 2 shlyhet.

Pas alinesë 1 shtohen pesë aline të reja 2, 3, 4, 5 dhe 6 si vijojnë:

"- gjate kërkësës elektronike për miratim të orareve të udhetimit për linja të reja, respektivisht ndryshimin e orareve të udhetimit të linjave të miratuara, nëse në trasenë e linjës së orarit të udhetimit tanimë të miratuar, ka dy stacione të përbashkëta dhe transportuesi duhet t'i ketë parasysh intervalet kohore të nisjes, si vijon:

a) për transport në linjë ndërurbanë

Gjatesia e linjës në km	dallimi minimal kohor në minuta
	Para/pas
0-40 km	20
41-80 km	40
81-120 km	50
Mbi 120 km	60

- gjate kërkësës elektronike për miratim të orareve të udhetimit për linja të reja, respektivisht ndryshimin e orareve të udhetimit të linjave të miratuara, nëse në trasenë e linjës së orarit të udhetimit tanimë të miratuar, ka dy stacione të përbashkëta prej të cilave njëri është në territrotin e Republikës së Maqedonisë, e tjetri në territorin e vendit të arritjes, transportuesi duhet t'i ketë parasysh intervalet kohore të nisjes për pjesën e territorit të Republikës së Maqedonisë, si vijon:

a) për transport në linjë ndërkontinentare

Gjatesia e linjës në km	Dallimi minimal kohor në minuta
	Para/pas
0-250 km	40
251-600 km	120
601-1800 km	180
Mbi 1801 km	240

- gjate kërkësës elektronike për miratim të orareve të udhetimit për linja të reja, respektivisht ndryshimin e orareve të udhetimit të linjave të miratuara, transportuesi duhet t'i ketë parasysh oraret e miratuara të udhetimit, të shpalluar në faqen e internetit të Ministrisë së Transportit dhe Lidhjeve dhe oraret e miratuara të udhetimit me Marrëveshje ndërmjet dy komunave, për të cilat nuk është marrë pelqim në pajtim me nenin 23 të Ligjit për transport në komunikacionin rrugor („Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë“ numër 68/2004, 127/2006 dhe 114/2009), të cilat komunat i kanë dorëzuar në Ministrinë e Transportit dhe Lidhjeve,

- kushtet më të afërt nga alineja 3 pika a) të këtij neni, zbatohen gjatë miratimit të orarit të udhetimit për linjë të drejtperdrejtë ndërkombëtare për pjesën e territorit të Republikës së Maqedonisë dhe

- nisje është koha që e shënon fillimin e realizimit të udhetimit në stacionin fillestar dhë në të gjitha stacionet pergjate rrugës të shënuara në orarin e udhetimit."

Neni 5

Neni 28 paragrafi 2 alineja 3 ndryshohet si vijon:

"- transportuesi i huaj ka marrë pëlqim për ndryshim të orarit të udhetimit nga organi kompetent i shtetit të huaj, me përashtim të pëlqimit të marrë për shtim të stacioneve në orarin e udhetimit dhe ndryshim të kohës së nisjeve në territorin e Republikës së Maqedonisë".

Neni 6

Në nenin 32 paragrafi 4 pas fjalëve: "paragrafi 2" vihet presje dhe shtohen numrat: "3 dhe 6".

Pas paragrafit 5 shtohet paragraf i ri 6 si vijon:

"Ministri i Transportit dhe Lidhjeve mund të miratojë aktvendim për heqje të lejes, nëse në mënyrë të konsiderueshme nga sistemi elektronik i evidencës që e mban Drejtoria Doganore e Republikës së Maqedonisë, e në të cilin është e lidhur Ministria e Transportit dhe Lidhjeve, konstatohet se janë përbushur kushtet nga paragrafi 2 i ketij neni."

Neni 7

Neni 33 paragrafi 4 ndryshohet si vijon:

"Transportuesi dhe stacioni i autobusëve detyrohen që personit të verbër me dëmtim të të parit mbi 90% dhe shqeruesit të tij me vërtetim për anëtarësi dhe kartelë udhetimi të lëshuar nga Lidhja e Personave të Verbër dhe personit me invaliditet trupor prej 100% dhe shqeruesit të tij me vërtetim për anëtarësi dhe kartelë udhetimi të lëshuar nga Lidhja e Personave me Invaliditet, t'u lëshojnë biletë për udhetim në të dyja drejtimet (biletë kthyese) pa kompensim dhe në librezën e udhetimit të evidentojë se personi i verbër dhe personi me invaliditet e kanë shfrytëzuar transportin. Personit të verbër me dëmtim të të parit mbi 90% dhe shqeruesit të tij dhe personit me invaliditet dhe shqeruesit të tij gjatë një viti kalendarik mund t'u lëshohen biletë për maksimalisht gjashtë bileta kthyese për udhetim në transportin e brendshëm të udhetarëve, është në shpenzim të transportuesit."

Neni 8

Pas nenit 87-a shtohen dy nene të reja 87-b dhe 87-v, si vijojne:

"Neni 87-b

Inspektoret nga neni 87 i këtij ligji detyrohen që të jen për provim profesional për inspektor në afat prej një viti, por jo para kalimit të gjashtë muajve nga dita e themelimit të marrëdhënisë së punës.

Nese inspektorët nga neni 87 i këtij ligji nuk e jen për provimin nga paragrafi (1) i këtij neni në afat prej tre muajsh nga dita e dhënies së provimit, kanë të drejtë që atë ta jen për shërim.

Inspektoreve nga neni 87 i këtij ligji të cilët gjatë dhënies së sërishtme të provimit nuk e kalojnë provimin nga paragrafi 1 i këtij neni, marrëdhënia e punës u pushon.

Inspektoret nga neni 87 i këtij ligji kanë të drejtë dëtërim që profesionalisht të aftësohen për kryerjen e punëve të tyre dëtërimi të punës në pajtim me programin vjetor për trajnim të specializuar në sferën e mbikëqyrjes inspekturese.

Neni 87-v

Ministri i Transportit dhe Lidhjeve, përkatësisht kryetari i komunës, përkatësisht kryetari i Qytetit të Shkupit miraton program vjetor për punën e Inspektoratit Shtetëror të Transportit, përkatësisht inspektoratit të komunës edhe perpilon plane mujore për punën e inspektoratit.

Ministri i Transportit dhe Lidhjeve, përkatësisht kryetari i komunës, përkatësisht kryetari i Qytetit të Shkupit parashtron raport vjetor në Qeverinë e Republikës së Maqedonise, përkatësisht te ministri i Transportit dhe Lidhjeve për punën e inspektoratit në vitin paraprak, më së voni deri më 31 mars të vitit rrjedhës."

Neni 9

Në nenin 92 paragrafi 1 fjalët: "ministri i Transportit dhe Lidhjeve" zëvendësohen me fjalët: "komisionin e posacem treanëtarësh, të formuar nga ministri i Transportit dhe Lidhjeve, me ç'rast kryetari i komisionit duhet të jetë nga radhet e nëpunësve udhëheqës shtetërorë".

Në paragrafin 2 fjalët: „ministri i Transportit dhe Lidhjeve“ zëvendësohen me fjalët: "komisionin e posacem treanëtarësh, të formuar nga kryetari i komunës, përkatësisht kryetari i Qytetit të Shkupit, me ç'rast kryetari i komisionit duhet të jetë nga radhët e nëpunësve udhëheqës shtetërorë".

Neni 10

Neni 94 shlyhet.

Neni 11

Dispozitat nga neni 8 paragrafi 1 pika 2 e këtij ligji, nuk zbatohen për personat juridikë të cilët në bazë të Marreveshjes për koncesion e kanë fituar të drejtën për shfrytëzimin e automjeteve, përkatësisht personi juridik mund të jete shfrytëzues i automjeteve.

Neni 12

Dispozita nga neni 8-v paragrafi 1 i këtij ligji do të fillojë të zbatohet nga 1 shtatori 2011.

Neni 13

Dispozitat nga nenet 1, 8, 9 dhe 10 të këtij ligji, do të fillojnë të zbatohen me ditën e fillimit të zbatimit të Ligjit për mbikëqyrje inspekturese.

Neni 14

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në „Gazeten Zyrtare të Republikës së Maqedonisë“.

388.

Bazëska e përpjekjeve që tregtohen në këtij ligji, përfundimisht, ky ligj është i përmirësur me qëllim që t'i përmirësojë përfundimisht rregullimet e përgjithshme të përpjekjeve që tregtohen në këtij ligji.

УКАЗ

**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕNUВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ
ЗА ПРЕВОЗ НА ОПАСНИ МАТЕРИИ ВО ПАТНИОТ
И ЖЕЛЕЗНИЧКИОТ СООБРАЌАЈ**

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за превоз на опасни материји во патниот и железничкиот сообраќај,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 3 февруари 2011 година.

Бр. 07- 627/1
3 февруари 2011 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горче Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

**ЗА КОН
ЗА ИЗМЕNUВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ
ЗА ПРЕВОЗ НА ОПАСНИ МАТЕРИИ ВО ПАТНИОТ
И ЖЕЛЕЗНИЧКИОТ СООБРАЌАЈ**

Член 1

Во Законот за превоз на опасни материји во патниот и железничкиот сообраќај („Службен весник на Република Македонија“ број 92/2007 и 161/2009), во членот 3 став 1 точка 1 сврзникот „и“ се заменува со точка и запирка.

Во точката 2 точката на крајот од реченицата се заменува со запирка „и“ и се додава нова точка 3, која гласи:

„3. Законот за инспекциски надзор доколку со овој закон поинаку не е уредено.“

Член 2

Во членот 4 став 1 по точката 8 се додава нова точка 8-а, која гласи:

„8-a) „MEMU“ е ознака на возило кое е во согласност со поимот Мобилна единица за изработка на експлозиви дефиниран во ADR.“

Член 3

Во членот 18 став 3 се додава втора реченица која гласи: „Советникот за безбедност при превоз на опасни материји може да биде советник за најмногу два деловни објекти (правно и/или физичко лице).“

Член 4

Во членот 63 став 2 по ознаката „OX“ запирка „и“ се заменува со запирка, а по ознаката „AT“ се додава ознаката „и MEMU“.

Член 5

По членот 85 се додаваат три нови члена 85-а, 85-б и 85-в, кои гласат:

“Член 85-а

При вршењето на инспекцискиот надзор, во согласност со закон, инспекторот има обврска да:

- постапува по иницијативи за поведување на инспекциска постапка и за тоа да го извести подносителот на иницијативата,
- го известува одговорното лице на субјектот на надзорот за почетокот на вршењето на инспекцискиот надзор, освен ако со закон поинаку не е утврдено, или ако со таквото известување ќе се намали ефикасноста на надзорот или заради заштита на јавниот интерес, животот и здравјето на луѓето и имотот,
- се легитимира пред субјектот на надзорот, односно пред одговорното или друго овластено лице на субјектот на надзорот,
- состави записник за извршениот инспекциски надзор,
- ја чува тајноста на класифицираните податоци,
- постапува законито, навремено и во согласност со Етичкиот кодекс на државните службеници и Етичкиот кодекс на инспекциската служба и
- го извести одговорното лице на субјектот на надзорот за законскиот основ за вршење на надзорот.

Член 85-б

Заради отстранување на утврдените неправилности, инспекторот има право и обврска на субјектот на надзорот да му:

- укаже на утврдените неправилности и да определи рок за нивно отстранување,
- нареди да преземе соодветни мерки и активности во рок кој ќе го определи инспекторот,
- поднесе барање за поведување на прекршочна постапка и
- поднесе кривична пријава или да поведе друга соодветна постапка.

Член 85-в

Министерот за транспорт и врски донесува годишна програма за работа на инспекторатот и подготвува месечни планови за работа на инспекторатот најдоцна до 31 декември во тековната година за наредната година.

Министерот за транспорт и врски доставува годишен извештај до Владата на Република Македонија за работата на инспекторатот во претходната година, најдоцна до 31 март во тековната година.“

Член 6

По членот 89 се додаваат два нови члена 89-а и 89-б, кои гласат:

„Член 89-а

Доколку при вршењето на инспекцискиот надзор инспекторите од членот 85 на овој закон утврдат за прв пат дека е сторена неправилност од членот 94 на овој закон, е должен да состави записник во кој ќе ја утврди сторената неправилност со укажување, за отстранување на утврдената неправилност во рок од осум дена и со истовремено врачување на покана за спроведување на едукација на лицето или субјектот каде што е утврдена неправилноста при вршењето на инспекцискиот надзор.

Формата и содржината на поканата за едукација како и начинот на спроведување на едукацијата ги пропишува министерот за транспорт и врски.

Едукацијата ја организира и спроведува Државниот инспекторат за транспорт во рок не подолг од осум дена од денот на спроведувањето на инспекцискиот надзор.

Едукацијата може да се спроведува за повеќе утврдени исти или истородни неправилности, за еден или повеќе субјекти.

Доколку во закажаниот термин лицето или субјектот над кој се спроведува едукација не се јави на едукацијата, ќе се смета дека едукацијата е спроведена.

Доколку лицето или субјектот над кој се спроведува едукација се јави на закажаната едукација и истата ја заврши, ќе се смета дека е едуциран по однос на утврдената неправилност.

Доколку инспекторите од членот 85 на овој закон при спроведување на контролниот надзор утврди дека се отстранети утврдените неправилности од ставот 1 на овој член, донесува заклучок со кој ја запира постапката на инспекциски надзор.

Доколку инспекторите од членот 85 на овој закон при спроведување на контролниот надзор утврди дека не се отстранети утврдените неправилности од ставот 1 на овој член, поднесува барање за поведување на прекршочна постапка пред надлежниот суд.

Инспекторите од членот 85 на овој закон водат евидентија за спроведената едукација на начин пропишан од министерот за транспорт и врски.

Член 89-б

Министерството за транспорт и врски - Државниот инспекторат за транспорт за извршени контроли изготвува квартални извештаи со унифициран квартален преглед и истите ги објавува на веб страницата на Министерството за транспорт и врски.”

Член 7

Во членот 90 ставот 1 се менува и гласи:

„Против решението на државните инспектори за патен и железнички сообраќај може да се поднесе жалба до посебна тричлена комисија формирана од министерот за транспорт и врски, при што претседателот на комисијата треба да е од редот на раководните државни службеници. Против решението донесено од овластените службени лица од Министерството за внатрешни работи може да се поднесе жалба до посебна тричлена комисија формирана од министерот за внатрешни работи, при што претседателот на комисијата треба да е од редот на раководните државни службеници. Против решението на инспекторите од Дирекцијата за радиациона сигурност може да се поднесе жалба до посебна тричлена комисија формирана од директорот на Дирекцијата за радиациона сигурност, при што претседателот на комисијата треба да е од редот на раководните државни службеници.“

Член 8

Во членот 93 став 1 точка 38 по ознаката “OX“ сврзникот “и“ се заменува со запирка, а по ознаката “AT“ се додава ознаката “и MEMU“.

Член 9

Во членот 97 став 1 точка 24 по ознаката “OX“ сврзникот “и“ се заменува со запирка, а по ознаката “AT“ се додава ознаката “и MEMU“.

Член 10

Одредбите од членовите 1, 5 и 7 на овој закон ќе започнат да се применуваат со денот на започнувањето на примената на Законот за инспекциски надзор.

Член 11

Поблиските прописи предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 12

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I GJ

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR TRANSPORT TË MATERIEVE TË RREZIKSHME NË KOMUNIKACIONIN RRUGOR DHE HEKURUDHOR

Neni 1

Нë Ligjin për transport të materieve të rrezikshme në komunikacionin rrugor dhe hekurudhor („Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë“ numër 92/2007 dhe 161/2009), në nenin 3 paragrafi 1 pika 1 lidhëza "dhe" zëvendësohet me pikëpresje.

Нë pikën 2 pika në fund të fjalës zëvendësohet me lidhezen "dhe" dhe shtohet pikë e re 3, si vijon:

"3. Ligjin për mbikëqyrje inspektuese nëse me këtë ligj nuk është rregulluar ndryshe."

Neni 2

Нë nenin 4 paragrafi 1 pas pikës 8 shtohet pikë e re 8-a, si vijon:

"8-a) "MEMU" është shenjë e automjetit që është në pajtim me nocionin Njësi mobile përpunimin e lëndëve shperthyese i definuar në ADR."

Neni 3

Нë nenin 18 paragrafi 3 shtohet fjali e dytë si vijon: "Keshilltari për siguri gjatë transportit të materieve të rrezikshme mund të jetë këshilltar për më së shumti dy subjekte afariste (person juridik dhe/ose fizik)."

Neni 4

Нë nenin 63 paragrafi 2 pas shenjës "OX" lidhëza "dhe" zëvendësohet me presje, ndërsa pas shenjës "AT" shtohet shenja "dhe MEMU".

Neni 5

Pas nenit 85 shtohen tri nene të reja 85-a, 85-b dhe 85-v, si vijojnë:

"Neni 85-a

Gjate kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese, në pajtim me ligjin, inspektori e ka për detyrë:

- të veprojë sipas iniciativave për ngritjen e procedurës inspektuese dhe ta njoftojë parashtruesin e iniciativës,

- ta njoftojë personin përgjegjës të subjektit të mbikëqyrjes për fillimin e kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese, pervec nëse me ligj nuk është përcaktuar ndryshe ose me njoftimin e tillë do të zvogëlohet efikasiteti i mbikëqyrjes, ose për shkak të mbrojtjes së interesit publik, jetës dhe shendetit të njerëzve dhe pronës,

- të legjitimohet para subjektit të mbikëqyrjes, përkatesht para personit përgjegjës ose personit tjetër të autorizuar të subjektit të mbikëqyrjes,

- të përpilohet procesverbal për mbikëqyrjen e kryer inspektuese,

- ta ruajë sekretin e të dhënavë të klasifikuara,

- të veprojë në mënyrë ligjore dhe në pajtim me Kodексин etik të nëpunësve shtetërorë dhe Kodeksin etik të sherbimit inspektues dhe

- ta njoftojë personin përgjegjës të subjektit të mbikëqyrjes për bazën ligjore për kryerjen e mbikëqyrjes.

Neni 85-b

Për shkak të mënjanimit të parregullsive të konstatuara, inspektorit ka të drejtë dhe detyrë që subjektit të mbikëqyrjes:

- t'i sugjerojë për parregullsitë e konstatuara dhe të caktoje afat për mënjanimin e tyre,

- t'i urdhërojë të ndërmarrë masa dhe aktivitete përkatese në afat të cilin do ta caktojë inspektorit,

- t'i parashtrojë kërkesë për ngritjen e procedurës përkatese në afat të cilin do ta caktojë inspektorit,

Neni 85-v

Ministri i Transportit dhe Lidhjeve miraton program vjetor për punën e inspektorit dhe përgatit plane mujore për punen e inspektorit më së voni deri më 31 dhjetor në vitin rrijedhes përvitin e ardhshëm.

Ministri i Transportit dhe Lidhjeve dorëzon raport vjetor në Qeverinë e Republikës së Maqedonisë për punën e inspektoratit në vitin paraprak, më së voni deri më 31 mars në vitin rrijedhës."

Neni 6

Pas nenit 89 shtohen dy nene të reja 89-a dhe 89-b, si vijojne:

"Neni 89-a

Nese gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese inspektoret nga nenii 85 i këtij ligji konstatojnë se është kryer parregullsi nga nenii 94 i këtij ligji, detyrohen që të përpilojne procesverbal në të cilin do ta përcaktojnë parregullsinë e kryer me sugjerim për mënjanimin e parregullsitë së konstatuar, në afat prej tetë ditësh dhe me dorëzim të njekohshem të ftesës për realizimin e edukimit të personit apo subjektit ku është konstatuar parregullia gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese.

Formen dhe mirëmbajtjen e ftesës për edukim, si dhe menyren e realizimit të edukimit i përcakton Agjencianë.

Edukimin e organizon dhe realizon Inspektorati Shtetëror i Punës në afat jo më gjatë se tetë ditë nga dita e kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese.

Edukimi mund të realizohet për më shumë parregullsi të njëjtë ose të njëlljojta, për një ose më shumë subjekte.

Nese në terminin e caktuar personi ose subjekti për të cilin realizohet edukimi nuk paraqitet në edukim, do të konsiderohet se edukimi është realizuar.

Nese personi ose subjekti për të cilin realizohet edukimi paraqitet në edukimin e caktuar dhe e kryen atë, do të konsiderohet se edukuar lidhur me parregullsinë e konstatuar.

Nese inspektorët nga nenii 85 i këtij ligji gjatë kryerjes së mbikëqyrjes kontrolluese konstatojnë se janë mënjanuar parregullsitë e përcaktuara nga paragrafi 1 i këtij neni, miratojne konkluzion me të cilën e ndërpresin procedurën e mbikëqyrjes.

Nese inspektorët nga nenii 85 i këtij ligji gjatë kryerjes së mbikëqyrjes kontrolluese konstatojnë se nuk janë më januar parregullisë e konstatuara nga paragrafi 1 i këtij nenii, paraqesin kërkesë për ngritjen e procedurës për kundervajtje para gjykatës kompetente.

Inspektorët nga nenii 85 i këtij ligji mbajnë evidencë për edukimin e realizuar në mënyrën e përcaktuar nga ministri i Transportit dhe Lidhjeve.

Neni 89-b

Ministria e Transportit dhe Lidhjeve-Inspektorati Shteteror i Transportit, për kontrollet e kryera përpilon raporte tremujore me pasqyrë të unifikuar tremujore dhe ato i publikon në ueb faqen e Ministrisë së Transportit dhe Lidhjeve."

Neni 7

Në nenin 90 paragrafi 1 ndryshohet si vijon:

„Kunder aktvendimit të Inspektorëve shtetërorë për komunikacionin rrugor dhe hekurudhor mund të parashtrohet ankesë në komisionin e veçantë treanëtarëshe të formuar nga ministri i Transportit dhe Lidhjeve me ç'rast kryetari i komisionit duhet të jetë nga radha e nepunësve udhëheqës shteterore. Kundër aktvendimit të miratuar nga personat e autorizuar zyrtarë nga Ministria e Punëve të Brendshme, mund të parashtrohet ankesë në komisionin e veçantë treanëtarëshe i formuar nga ministri i Punëve të Brendshme me ç'rast kryetari i komisionit duhet të jetë nga radhët e nepunesve udhëheqës shtetërorë. Kundër aktvendimit të inspektorëve të Drejtorisë për Siguri nga Rrezatimi mund të parashtrohet ankesë në komisionin e veçantë treanëtarëshe i formuar nga drejtori i Drejtorisë për Siguri nga Rrezatimi me ç'rast kryetari i komisionit duhet të jetë nga radhët e nepunesve udhëheqës shtetërorë.“

Neni 8

Në nenin 93 paragrafi 1 pika 38 pas shenjës "OX" lidhëza "dhe" zëvendësohet me presje, ndërsa pas shenjës "AT" shtohet shenja "dhe MEMU".

Neni 9

Në nenin 97 paragrafi 1 pika 24 pas shenjës "OX" lidhëza "dhe" zëvendësohet me presje, ndërsa pas shenjës "AT" shtohet shenja "dhe MEMU".

Neni 10

Dispozitat e neneve 1, 5 dhe 7 të këtij ligj do të fillojnë të zbatohen me ditën e fillimit të zbatimit të Ligjit për mbiqeqyrje inspektuese.

Neni 11

Aktet nënligjore të paraparë me këtë ligj do të miratohen në afat prej 30 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 12

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e botimit në „Gazeten Zyrtare te Republikës së Maqedonisë“.

389.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЕВИДЕНЦИИТЕ ОД ОБЛАСТА НА ТРУДОТ

Се прогласува Законот за изменување на Законот за евиденциите од областа на трудот,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 3 февруари 2011 година.

Бр. 07- 637/1
3 февруари 2011 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горче Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗА К О Н

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЕВИДЕНЦИИТЕ ОД ОБЛАСТА НА ТРУДОТ

Член 1

Во Законот за евиденциите од областа на трудот („Службен весник на Република Македонија“ број 16-/2004 и 102/2008), во членот 56 став 1 во воведната реченица износите „од 2.000 до 4.000“ се заменуваат со износите „од 3.000 до 3.300“.

Во ставот 2 износите „од 1.000 до 5.000“ се заменуваат со износите „од 2.000 до 2.200“.

Член 2

Во членот 57 став 1 износот „500“ се заменува со износите „од 300 до 330“.

Член 3

По членот 57-а се додава нов член 57-б, кој гласи:

„Член 57-б

Доколку при вршењето на инспекцискиот надзор инспекторот на трудот утврди дека е сторена неправилност од членот 58 став 1 точки 1 и 2 на овој закон, е должен да состави записник во кој ќе ја утврди сторената неправилност со укажување за отстранување на утврдената неправилност, во рок од осум дена и со истовремено врачување на покана за спроведување на едукација на лицето или работодавачот каде што е утврдена неправилноста при вршењето на инспекцискиот надзор.

Формата и содржината на поканата за едукација, како и начинот на спроведување на едукацијата ги пропишува министерот надлежен за работите од областа на трудот.

Едукацијата ја организира и спроведува Државниот инспекторат за труд во рок не подолг од осум дена од денот на спроведувањето на инспекцискиот надзор.

Едукацијата може да се спроведе за повеќе утврдени исти или истородни неправилности за еден или за повеќе работодавачи.

Доколку во закажаниот термин лицето или работодавачот над кој се спроведува едукацијата не се јави на едукацијата, ќе се смета дека едукацијата е спроведена.

Доколку лицето или работодавачот над кое се спроведува едукација се јави на закажаната едукација и истата ја заврши, ќе се смета дека е.eduциран по однос на утврдената неправилност.

Доколку инспекторот на трудот при спроведување на контролниот надзор утврди дека се отстранети утврдените неправилности од ставот 1 на овој член, донесува заклучок со кој ја запира постапката на инспекциски надзор.

Доколку инспекторот на трудот при спроведување на контролниот надзор утврди дека не се отстранети утврдените неправилности од ставот 1 на овој член, поднесува барање за поведување прекршочна постапка пред прекршочната комисија, односно надлежниот суд.

Државниот инспекторат за труд, води евидентија за спроведената едукација на начин пропишан од министерот надлежен за работите од областа на трудот."

Член 4

Во членот 58 ставови 1 и 2 износите "од 200 до 500" се заменуваат со износите "од 300 до 330".

Член 5

Министерството за труд и социјална политика - Државниот инспекторат за труд за извршените контроли изготвува квартални извештаи и ги објавува на веб страниците на Министерството за труд и социјална политика и на Државниот инспекторат за труд, на унифициран квартален преглед.

Член 6

Подзаконскиот акт предвиден со членот 3 став 2 на овој закон ќе се донесе во рок од 15 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 7

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I GJ

ПËР NDRYSHIMIN E LIGJIT PËR EVIDENCA NGA SFERA E PUNËS

Neni 1

Нë Ligjin për evidenca nga sfera e punës („Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë“ numër 16/2004 dhe 102/2008), нë nenin 56 paragrafi 1 нë fjalinë hyrëse шумат: "prej 2 000 deri нë 4 000" зëvendësohen me шумат: "prej 3 000 deri нë 3 300".

Нë paragrafin 2 шумат: "prej 1 000 deri нë 5 000" зëvendësohen me шумат: "prej 2 000 deri нë 2 200".

Neni 2

Нë paragrafin 57 paragrafi 1 numri "500" зëvendësohet со фјалët: "prej 300 deri нë 330".

Neni 3

Пасnenit 57-a shtohet nen i ri 57-b si vijon:

"Neni 57-b

Несе gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese inspektori i punës konstaton se ёshtë kryer parregullsi nga nen 58 paragrafi 1 pikat 1 dhe 2 të këtij ligji, detyrohet që të perpiloje procesverbal në të cilin do ta përcaktojë parregullsinë e kryer me sugjerim për mënjanimin e parregullsisë së konstatuar, нë afat prej tetë ditësh dhe me dorëzim të njekohshem të ftësës për realizimin e edukimit të personit apo punëdhënësit ku ёshtë konstatuar parregullsia gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese.

Formen dhe përbajtjen e ftësës për edukim, si dhe menyren e realizimit të edukimit, i përcakton ministri kompetent për punët nga sfera e punës.

Edukimi i organizon dhe e realizon Inspektorati Shteteror i Punës нë afat jo më gjatë se tetë ditë nga dita e kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese.

Edukimi mund të realizohet për më shumë parregullsi të konstatuara të njëjtë apo të njëlllojta për një ose më shumë punëdhënës.

Nese në terminin e caktuar personi ose punëdhënësi për të cilin realizohet edukimi nuk paraqitet në edukim, do të konsiderohet se edukimi ёshtë realizuar.

Nese personi apo punëdhënësi për të cilin realizohet edukimi paraqitet нë edukimin e caktuar dhe të njëjtin e kryen, do të konsiderohet se ёshtë edukuar lidhur me parregullsinë e konstatuar.

Nese inspektori i punës gjatë kryerjes së mbikëqyrjes kontrolluese konstaton se janë mënjanuar parregullsitë e përcaktuara nga paragrafi 1 i këtij neni, miraton konkluzion me të cilin e ndëinterpret procedurën e mbikëqyrjes inspektuese.

Nese inspektori i punës gjatë kryerjes së mbikëqyrjes kontrolluese konstaton se nuk janë mënjanuar parregullsitë e përcaktuara nga paragrafi 1 i këtij neni, parashton kerkesë për ngritjen e procedurës për kundërvajtje në Komisionit për Kundërvajtje, përkatësisht gjykatën kompetente.

Inspektorati Shtetëror i Punës, mban evidencë për edukimin e realizuar нë mënyrën e përcaktuari nga ministri kompetent për punët nga sfera e punës."

Neni 4

Në nenin 58 paragrafët 1 dhe 2 shumat: "prej 200 deri нë 500", зëvendësohen me шумат: "prej 300 deri нë 330".

Neni 5

Ministria e Punës dhe Politikës Sociale-Inspektorati Shtetëror i Punës, për kontrollet e kryera përpilon raporte tremujore dhe i publikon нë ueb faqet e Ministrisë së Punës dhe Politikës Sociale dhe të Inspektoratit Shtetëror të Punës, нë pasqyrë të unifikuar tremujore.

Neni 6

Akti нënligjor i paraparë me nenin 3 paragrafi 2 të këtij ligji, do të miratohet нë afat prej 15 ditësh nga dita e hyrjes нë fuqi të këtij ligji.

Neni 7

Ky ligj hyn нë fuqi нë ditën e tetë nga dita e botimit нë „Gazeten Zyrtare të Republikës së Maqedonisë“.

390.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У КА З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНАВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДОБРОВОЛНО КАПИТАЛНО ФИНАНСИРАНО ПЕНЗИСКО ОСИГУРУВАЊЕ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 3 февруари 2011 година.

Бр. 07-638/1

3 февруари 2011 година

Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горче Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

**ЗАКОН
ЗА ИЗМЕNUВАЊЕ И ДОПОЛNUВАЊЕ НА ЗАКОНОТ
ЗА ДОБРОВОЛНО КАПИТАЛНО ФИНАНСИРАНО
ПЕНЗИСКО ОСИГУРУВАЊЕ**

Член 1

Во Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување („Службен весник на Република Македонија“ број 7/2008 и 124/10), во членот 4 точката 21 се менува и гласи:

„Добра репутација“ има лице кое поседува, компетентност, работливост и други особини кои даваат сигурност дека со начинот на своето работење нема да ја загрози стабилноста и сигурноста на пензиските друштва и пензиските фондови и нема да ги загрози интересите на членовите на пензиските фондови, како и да нема доказ за негова претходна вклученост во деловни активности кои значат непочитување на прописите, деловните практики и процедури;“.

Во точката 22 потточката а) се менува и гласи:

“а) во последните пет години:

- немало материјален интерес или деловен однос со друштвото како деловен партнери или како раководно лице, член на управен одбор или член на надзорен одбор во деловниот партнери на друштвото или

- не било вработено, не е член на управен одбор или член на надзорен одбор на друштвото;“.

Во точката 23 по зборот „информација“ запирката и зборовите: „пред неговото издавање, дистрибуција или објавување во средствата за јавно информирање“ се бришат.

Член 2

Во членот 28 ставот (10) се брише.

Ставот (11) станува став (10).

Член 3

Во членот 61 ставот (2) се менува и гласи:

„Заради добивање на дозволата од ставот (1) на овој член и условно одобрение за управување со доброволен пензиски фонд, како и заради запишување на доброволниот пензиски фонд во регистарот на задолжителни и доброволни пензиски фондови, друштво за управување со задолжителни пензиски фондови, доставува до Агенцијата:

а) барања со документација наведени во членовите 38 и 39 став (1) точки а), б), в), ж), с), ј), к) и л) на овој закон;

б) потпишана изјава од овластени потписници на друштвото дека доколку добие дозвола ќе изврши промена во Централниот регистар на Република Македонија и ќе основа доброволен пензиски фонд согласно со овој закон и

в) деловен план кој ги содржи деталите за сите надоместоци и провизии што ќе се наплатуваат согласно со овој закон.“

Член 4

Во членот 67 ставот (2) се менува и гласи:

„Заради добивање на дозволата од ставот (1) на овој член и условно одобрение за управување со задолжителен пензиски фонд, како и заради запишување на задолжителниот пензиски фонд во регистарот на задолжителни и доброволни пензиски фондови, друштво за управување со доброволни пензиски фондови, доставува до Агенцијата:

а) барања со документација наведени во членовите 54 и 55 став (1) точки а), б), в), ж), с), ј), к) и л) на овој закон;

б) документи со кои се потврдува дека на датумот на поднесување на барањата основачите на друштво за управување со доброволни пензиски фондови, кои ќе поседуваат 51% од основачкиот капитал на друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови, имаат големо искуство во управувањето со средства;

в) потпишана изјава од овластени потписници на друштвото дека доколку добие дозвола за вршење на дејност - управување со задолжителни пензиски фондови ќе изврши промена во Централниот регистар на Република Македонија и ќе основа задолжителен пензиски фонд согласно со овој закон и

г) деловен план кој ги содржи деталите за сите надоместоци и провизии што ќе се наплатуваат согласно со овој закон.“

Член 5

Во членот 86 по ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Учество во професионална пензиска шема престанува со:

а) престанок на работниот однос или членство во здружение на граѓани и пренос на средствата од постојната професионална сметка на друга професионална сметка или доброволна индивидуална сметка, согласно со овој закон и

б) укинување на професионална пензиска шема и пренос на средствата од постојната професионална сметка на друга професионална сметка или доброволна индивидуална сметка согласно со овој закон.“

Член 6

Членот 92 се менува и гласи:

„(1) Средствата на учесник во професионална пензиска шема, на кој му престанал работниот однос или членството кај еден осигурител се пренесуваат од постојната професионална сметка на идната професионална сметка од професионалната пензиска шема организирана од другиот осигурител.

(2) Доколку по истекот на 90 дена од престанокот на работниот однос или членството во здружение на граѓани, лицето не стане учесник на професионална пензиска шема кај друг осигурител, средствата од неговата постојна професионална сметка се пренесуваат на неговата доброволна индивидуална сметка.

(3) Доколку средствата од професионалната сметка не се пренесат на неговата доброволна индивидуална сметка по истекот на рокот од ставот (2) на овој член, друштвото кое ја води постојната професионална сметка ќе побара информација од Агенцијата дали членот има доброволна индивидуална сметка и доколку има ги пренесува средства од постојната професионална сметка на доброволната индивидуална сметка.

(4) Доколку друштвото добие информации од Агенцијата дека членот нема доброволна индивидуална сметка, тоа му отвора доброволна индивидуална сметка во доброволниот пензиски фонд со кој управува и ги пренесува средства од постојната професионална сметка на доброволната индивидуална сметка. Истовремено друштвото на членот му доставува потврда за членство.

(5) Доколку осигурителот ја укине професионалната пензиска шема, средствата на учесникот на професионалната пензиска шема се пренесуваат согласно со одредбите од ставовите (1), (2), (3) и (4) на овој член.

(6) Агенцијата го пропишува времето и начинот за пренос на средствата согласно со ставовите (1), (2), (3), (4) и (5) на овој член.“

Член 7

Во член 94 ставови (1) и (3) бројот „18“ се заменува со бројот „15“.

Член 8

Во член 107 ставот (4) се менува и гласи:

„Друштвото кое управува со доброволен пензиски фонд е должно да го достави до Агенцијата, во фотокопија или на соодветен надворешен медиум, објавениот материјал за маркетинг во рок од три дена по неговото објавување. Агенцијата донесува упатства за содржината на рекламите и за другиот материјал за маркетинг на доброволните пензиски фондови и на друштвата кои управуваат со нив.“

Во ставот (5) зборовите: „или одложи неговото“ се заменуваат со зборот „натамошното“.

Член 9

Членот 108 се менува и гласи:

„(1) Друштво може да врши работи на маркетинг на доброволен пензиски фонд во своите простории и во просториите на неговите деловни соработници за маркетинг. Просторијата треба да ги исполнува следниве услови:

- а) има најмалку еден агент;
- б) има одговорно лице за вршење работи на маркетинг на друштвото кое управува со доброволен пензиски фонд, кое може да биде вработено во деловниот соработник и

в) обезбедува соодветен простор за вршење на работи на маркетинг на друштвото кое управува со доброволен пензиски фонд.

(2) Деловен соработник за маркетинг од ставот (1) на овој член може да биде банка или друштво за осигурување.

(3) Друштвото е одговорно за исполнување на условите од ставот (1) на овој член.

(4) Друштвото на последниот работен ден од кварталот доставува до Агенцијата листа на просториите на деловните соработници за маркетинг која покрај називот содржи адреса и одговорно лице.“

Член 10

Во членот 112 по ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) Се забранува одговорно лице на вработен да му рекламира доброволен пензиски фонд, освен во случај кога работодавачот организирал професионална пензиска шема за своите вработени.“

Член 11

Во членот 131 став (1) точката е) се менува и гласи:

„е) обврзници издадени врз основа на одобрение од Комисијата за хартии од вредност на Република Македонија и кои котираат на официјалниот пазар на берзата на долгорочни хартии од вредност или на друг организиран пазар на хартии од вредност во Република Македонија што го контролира Комисијата, издадени од единиците на локалната самоуправа и од домашни акционерски друштва кои не се банки;“.

кедонија што го контролира Комисијата, издадени од единиците на локалната самоуправа и од домашни акционерски друштва кои не се банки;“.

Член 12

Во членот 132 ставот (1) се менува и гласи:

„Средствата на доброволниот пензиски фонд можат да се инвестираат во хартии од вредност на ист издавач најмногу до 10% од номиналната вредност на поединечна хартија од вредност издадена од тој издавач. По исклучок, во обврзници и други должнички хартии од вредност издадени од единиците на локалната самоуправа и од домашните акционерски друштва може да се инвестираат најмногу до 20% од номиналната вредност на поединечната хартија од вредност издадена од издавачите. Средствата на доброволниот пензиски фонд не можат да се инвестираат во повеќе од 40% од вкупно издадените обврзници на единицата на локалната самоуправа. Во обврзници и други хартии од вредност издадени или за кои гарантира Република Македонија или некоја од државитечленки на ЕУ или на ОЕЦД може да се инвестира без ограничување.“

Во ставот (2) се додава нова реченица која гласи:

„По исклучок, во удели и акции на инвестициони фондови издадени од исто друштво за управување од држава членка на ЕУ или на ОЕЦД може да се инвестираат најмногу 15% од вредноста на средствата на доброволниот пензиски фонд, при што во поединечен инвестиционен фонд можат да се инвестираат најмногу 5% од вредноста на средствата на доброволниот пензиски фонд.“

Во ставот (3) процентот „7,5%“ се заменува со процентот „15%“.

Член 13

Во членот 133 точка г) точката и запирката се заменуваат со точка и се додава нова реченица, која гласи: „Во рамките на ова ограничување најмногу 10% од вредноста на средствата на доброволниот пензиски фонд можат да се вложуваат во обврзници издадени од единиците на локалната самоуправа.“

Член 14

Во членот 147 по зборот „закон“ точката се брише и се додаваат зборовите: „со кој се уредува исплатата на пензии и пензиски надоместоци од капитално финансирани пензиско осигурување“.

Член 15

По членот 164 се додава нов член 164-а, кој гласи:

„Член 164-а

Постапка за укажување и едукација

(1) Доколку при вршењето на контролата овластеното лице за контрола утврди дека по прв пат е сторена неправилност од членовите 34 ставови (3), (4) и (5), 107 став (4), 109 став (8) и 116 на овој закон, е должно да состави записник во кој ќе ја утврди сторената неправилност со укажување за отстранување на утврдената неправилност во рок од 15 дена од укажувањето и со истовремено врачување на покана за спроведување на едукација на лицето или субјектот каде што е утврдена неправилноста.

(2) Формата и содржината на поканата за едукација, како и начинот на спроведување на едукацијата ги пропишува Агенцијата.

(3) Едукацијата ја организира и спроведува Агенцијата, во рок не подолг од осум дена од денот на спроведувањето на контролата.

(4) Едукацијата може да се спроведе за повеќе утврдени исти или истородни неправилности за еден или за повеќе субјекти.

(5) Доколку во закажаниот термин лицето или субјектот над кој се спроведува едукацијата не се јави на едукацијата, ќе се смета дека едукацијата е спроведена.

(6) Доколку лицето или субјектот над кој се спроведува едукацијата се јави на закажаната едукација и истата ја заврши, ќе се смета дека е едуциран по однос на утврдената неправилност.

(7) Доколку овластеното лице за контрола при спроведување на контролата утврди дека се отстранети утврдените неправилности од ставот (1) на овој член, донесува заклучок со кој ја запира постапката на контрола.

(8) Доколку овластеното лице за контрола при спроведување на контролата утврди дека не се отстранети утврдените неправилности од ставот (1) на овој член, поднесува барање за поведување прекрочна постапка пред Комисијата за одлучување по прекршок.

(9) Агенцијата води евиденција за спроведената едукација на начин пропишан од Агенцијата.“

Член 16

Во членот 166 став (1) се додава нова точка 7-а), која гласи:

„7-а) доколку просториите на друштвото и просториите на неговите деловни соработници за маркетинг не ги исполнуваат условите од членот 108 став (1) на овој закон;“.

Член 17

Во членот 167-а став (1) точката 3 се менува и гласи:

„доколку не го достави до Агенцијата, во фотокопија или на соодветен надворешен медиум, објавениот материјал за маркетинг во рок од три дена по неговото објавување.“

Член 18

До донесување на закон со кој се уредува исплата на пензии и пензиски надоместоци од капитално финансирано пензиско осигурување, исплатата на пензискиот надоместок ќе се извршува со еднократна исплата на вкупниот износ од сметката на членот.

Член 19

Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од 15 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 20

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување.

Член 21

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR SIGURIM VULLNETAR PENSIONAL ME FINANCIM KAPITAL

Neni 1

Në Ligjin për sigurim vullnetar pensional me financim kapital („Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë“ numër 7/2008 dhe 124/10) në nenin 4 pikat 21 ndryshohet si вијон:

“Reputacion të mirë“ ka personi i cili posedon kompetencе, punë dhe karakteristika tjera të cilat jepnë siguri se me mënyrën e punës së tij nuk do ta rrezikojë stabilitetin dhe sigurinë e shoqërive pensionale dhe fondeve pensionale dhe nuk do t'i rrezikojë interesat e anëtarëve të fondeve pensionale, si dhe të mos ketë dëshmi përfshirjen e tij paraprakisht në aktivitete afariste që nënkuuptojnë mosrespektim të rregullave, praktikave dhe procedurave afariste;”.

Në pikën 22. nënpika a) ndryshohet si вијон:

“a) në pesë vitet e fundit:

- nuk ka pasur interes material ose marrëdhënie afariste me shoqërinë si partner afarist ose si person udhëheqës, anëtar i këshillit drejtues ose anëtar i këshillit mbikëqyrës në partnerin afarist të shoqërisë ose

- nuk ka qenë i punësuar, nuk është anëtar i këshillit drejtues ose anëtar i këshillit mbikëqyrës i shoqërisë;”.

Në pikën 23, pas fjalës “informate” presja dhe fjalët: “para lëshimit, distribuimit ose shpalljes së tij në mjetet për informim publik” shlyhen.

Neni 2

Në nenin 28 paragrafi (10) shlyhet.

Paragrafi (11) bëhet paragraf (10).

Neni 3

Ne nenin 61 paragrafi (2) ndryshohet si вијон:

“Për marrjen e lejes nga paragrafi (1) i këtij neni dhe lejes së kushtëzuar përmenaxhim me fondin pensional vullnetar si dhe për regjistrimin e fondit pensional vullnetar në regjistrin e fondeve pensionale të detyrueshme dhe vullnetare, shoqëria përmenaxhim me fondet pensionale vullnetare, dorëzon në Agjenci:

- a) kërkesa me dokumentacion të theksuar në nenet 38 dhe 39 paragrafi (1) pikat a), b), v), zh), x), j), k) dhe ll) të ketij ligji;

- b) deklaratë të nënshkruar nga nënshkruesit e autorizuar të shoqërisë se nëse merr leje do të bëjë ndryshim në Regjistrin Qendror të Republikës së Maqedonisë dhe do të themeloje fond pensional vullnetar në pajtim me këtë ligj dhe

- v) plan afarist i cili i përban detaje përmes kompensimet dhe provisionet që do të arkëtohen në pajtim me kete ligji.“

Neni 4

Në nenin 67 paragrafi (2) ndryshohet si вијон:

“Për marrjen e lejes nga paragrafi (1) i këtij neni dhe lejes së kushtëzuar përmenaxhim me fondin pensional të detyrueshem si dhe për regjistrim të fondit të detyrueshëm në regjistrin e fondeve pensionale të detyrueshme dhe vullnetare, shoqëria përmenaxhim me fondet pensionale vullnetare, dorëzon në Agjenci:

- a) kërkesa me dokumentacion të theksuara në nenet 54 dhe 55 paragrafi (1) pikat a), b), v), zh), x), j), k) dhe ll) të ketij ligji;

dhe letrat tjera me vlerë të emetuara ose për të cilat garanton Republika e Maqedonisë ose ndonjë prej shteteve-anetare të BE-së ose të OECD-së mund të investohet pa kufizim."

Në paragrafin (2) shtohet fjali e re si vijon:

"Me përjashtim, në pjesëmarrje dhe aksione të fondeve investuese të emetuara nga shoqëria e njëjtë për menaxhim nga shteti-anëtar i BE-së ose OECD-së, mund të investohen më së shumti 15% nga vlera e mjeteve të fondit pensional vullnetar, me ç'rast në fondin e veçantë investues mund të investohen më së shumti 5% nga vlera e mjeteve të fondit pensional vullnetar."

Në paragrafin (3) përqindja "7,5%" zëvendësohet me perqindje „15%“.

Neni 13

Në nenin 133 pika g) pikëpresja zëvendësohen me pikë dhe shtohet fjali e re si vijon: "Në kuadër të këtij kufizimi më së shumti 10% nga vlera e mjeteve të fondit pensional vullnetar, mund të investohen në obligacione të emetuara nga njësitë e vetadministritmit lokal."

Neni 14

Në nenin 147 pas fjalës "ligj" pika shlyhet dhe shtohen fjalët: "me të cilin rregullohet pagesa e pensioneve dhe kompensi-meve pensionale të sigurimit pensional me financim kapital".

Neni 15

Pas nenit 164 shtohet nen i ri 164-a si vijon:

"Neni 164-a

Procedura për sugjerim dhe edukim

(1) Nese gjatë kryerjes së kontrollit personi i autorizuar për kontroll konstaton se për herë të parë është bërë parregullsi nga nenet 34 paragrafët (3), (4) dhe (5), 107 paragrafi (4), 109 parografi (8) dhe 116 të këtij ligji, detyrohet që të përpilojë procesverbal në të cilin do ta konstatojë parregullsinë e bërë me sugjerim përmenjanimin e parregullsisë së konstatuar në afat prej 15 ditësh nga sugjerimi dhe me dergim të njëkohshëm të ftesës përmenjanimin e edukimit të personit ose subjektit ku është konstatuar parregullsia.

(2) Formen dhe përbajtjen e ftesës përmenjanimin e edukimit, si dhe menyren e realizimit të edukimit e përcaktion Agjencia.

(3) Edukimin e organizon dhe e realizon Agjencia, në afat prej jo më të gjatë se tetë ditë nga dita e kryerjes së kontrollit.

(4) Edukimi mund të realizohet përmenjanimin e edukimit, si dhe menyren e realizimit të edukimit e përcaktion Agjencia.

(5) Nese në terminin e caktuar personi ose subjekti përmenjanimin e edukimit, si dhe menyren e realizimit të edukimit, do të konsiderohet se edukimi është realizuar.

(6) Nese personi ose subjekti përmenjanimin e edukimit, si dhe menyren e realizimit të edukimit, do të konsiderohet se edukimi është realizuar.

(7) Nese personi i autorizuar përmenjanimin e edukimit, si dhe menyren e realizimit të edukimit, do të konsiderohet se edukimi është realizuar.

(8) Nese personi i autorizuar përmenjanimin e edukimit, si dhe menyren e realizimit të edukimit, do të konsiderohet se edukimi është realizuar.

(9) Agjencia mban evidence përmenjanimin e edukimit, si dhe menyren e realizimit të edukimit, do të konsiderohet se edukimi është realizuar.

Neni 16

Në nenin 166 pas paragrafit (1) shtohet paragraf i ri 7-a, si vijon:

"7-a) nëse lokalet e shoqërisë dhe lokalet e bashkëpunetoreve të saj afaristë përmenjanimin e edukimit, nuk i plotësojnë kushtet nga nen 108 parografi (1) i këtij ligji;"

Neni 17

Në nenin 167-a paragrafi (1) pika 3 ndryshohet si vijon: „nese nuk e dorëzon në Agjenci, në fotokopje ose në medium të jashtëm përkatës, materialin e publikuar përmenjanimin e edukimit, nuk i plotësojnë kushtet nga nen 108 parografi (1) i këtij ligji.“

Neni 18

Deri në miratimin e ligjit me të cilin rregullohet pagesa e pensioneve dhe kompensi-meve pensionale të sigurimit pensional me financim kapital, pagesa e kompensi-mit pensional do të kryhet me pagesë të njëhershme të shumës së përgjithshme nga llogaria e anëtarit.

Neni 19

Aktet nënligjore të parapara me ketë ligj do të miratohen në afat prej 15 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 20

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvënës i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë, që të përcaktojë tekst të spastruar të Ligjit përmenjanimin e edukimit.

Neni 21

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në „Gazeten Zyrtare të Republikës së Maqedonisë“.

391.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНАВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СТРУЧНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУКА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за стручно образование и обука,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 3 февруари 2011 година.

Бр. 07-639/1

3 февруари 2011 година

Скопје

Претседател

на Република Македонија,

Горче Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНАВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СТРУЧНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУКА

Член 1

Во Законот за стручно образование и обука („Службен весник на Република Македонија“ број 71/2006, 117/2008 и 148/2009), по членот 39 се додава нов член 39-а, кој гласи:

„Член 39-а

(1) Доколку при вршењето на инспекцискиот надзор државниот просветен инспектор или овластениот инспектор на општината утврди дека за првпат е сторена неправилност од членот 40 ставови (1) и (2) на овој закон, е должен да состави записник во кој ќе ја утврди сторената неправилност со укажување за отстранување на утврдената неправилност во рок од осум дена и со истовремено врачување на покана за спроведување на едукација на лицето или работодавачот кај кого е утврдена неправилноста при вршењето на инспекцискиот надзор.

(2) Формата и содржината на поканата за едукација, како и начинот на спроведување на едукацијата ги пропишува министерот.

(3) Едукацијата ја организира и спроведува Државниот просветен инспекторат, односно овластениот инспектор на општината кој го извршил инспекцискиот надзор, во рок не подолг од осум дена од денот на спроведувањето на инспекцискиот надзор.

(4) Едукацијата може да се спроведе за повеќе утврдени исти или историдни неправилности за едно или повеќе лица или еден или повеќе работодавачи.

(5) Доколку во закажаниот термин лицето или работодавачот над кој се спроведува едукација не се јави на едукацијата, ќе се смета дека едукацијата е спроведена.

(6) Доколку лицето или работодавачот над кој се спроведува едукација се јави на закажаната едукација и истата ја заврши, ќе се смета дека е едуциран по однос на утврдената неправилност.

(7) Доколку државниот просветен инспектор или овластениот инспектор на општината при спроведување на контролниот надзор утврди дека се отстранети утврдените неправилности од ставот (1) на овој член, донесува заклучок со кој ја запира постапката на инспекциски надзор.

(8) Доколку државниот просветен инспектор или овластениот инспектор на општината при спроведување на контролниот надзор утврди дека не се отстранети утврдените неправилности од ставот (1) на овој член, поднесува барање за поведување прекршочна постапка пред надлежен суд.

(9) Државниот просветен инспекторат односно овластениот инспектор на општината кој го извршил инспекцискиот надзор, води евидентија за спроведената едукација на начин пропишан од министерот.“

Член 2

Членот 40 се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 2.000 до 2.500 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на работодавачот, ако:

- не склучи договор со установата за стручно образование и обука и со ученикот за реализација на практичната обука (членови 15 и 16) и

- не обезбеди надоместок за ученичката работа во согласност со условите пропишани со договорот (член 16).“

(2) Глоба во износ од 1.250 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице кај работодавачот за прекршокот од ставот (1) на овој член.

(3) Глоба во износ од 3.000 до 3.500 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на работодавачот, ако:

- врши практична обука за ученици пред донесувањето на решение за исполнетоста во однос на просторот, опремата и соодветен кадар (член 13) и

- не обезбеди заштита при работа согласно со закон (член 15 став (2) алинеја 4).

(4) Глоба во износ од 2.000 до 2.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице кај работодавачот за прекршокот од ставот (3) на овој член.“

Член 3

По членот 40 се додава нов член 40-а, кој гласи:

„Член 40-а

Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на вработениот, односно на надворешниот соработник ако не потпише изјава утврдена во членот 33-а став (1) од овој закон.“

Член 4

Подзаконските акти предвидени во членот 39-а од овој закон министерот ќе ги донесе во рок од 15 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 5

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I GJ PËR NDRYSHMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR ARSIM DHE TRAJNIM PROFESIONAL

Neni 1

Në Ligjin për arsim dhe trajnim profesional („Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë“ numër 71/20006, 117/2008 dhe 148/2009), pas nenit 39 shtohet nen i ri 39-a, si vijon:

"Neni 39-a

(1) Nese gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese Inspektorati Shtetëror i Arsimtit ose inspektori i autorizuar i komunes konstaton se për herë të parë është kryer parregullsi nga nenii 40 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji, detyrohet të përpilojë procesverbal në të cilin do ta konstatojë parregullsine e kryer me sugjerim për mënjanim të parrëgullsise së konstatuar në afat prej tetë ditësh dhe me dorezim të njëhershëm të ftesës për realizimin e edukimit të personit ose punëdhënësit te i cili është konstatuar parregullsia gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese.

(2) Formen dhe përbajtjen e njoftimit për edukim si dhe mënyrën e realizimit të edukimit i përcakton ministri.

(3) Edukimin e organizon dhe realizon Inspektorat Shtetëror i Arsimtit përkatesisht inspektori i autorizuar i komunes, që e ka kryer mbikëqyrjen inspektuese, në afat jo më të gjatë se tetë ditë nga dita e realizimit të mbikëqyrjes inspektuese.

(4) Edukimi mund të realizohet për më shumë parregullsi të konstatuara të njëjtë ose të ngjashme për një ose më shume persona, ose një ose më shumë punëdhënës.

(5) Nese në terminin e caktuar personi ose punëdhënësi për të cilin realizohet edukimi nuk lajmërohet në edukim, do të konsiderohet se edukimi është realizuar.

(6) Nese personi ose punëdhënësi për të cilin realizohet edukimi lajmërohet në edukimin e caktuar dhe të njëjtin e kryen, do të konsiderohet se është edukuar në lidhje me parregullsine e konstatuar.

(7) Nese Inspektorati Shtetëror i Arsimit ose inspektori i autorizuar i komunës gjatë realizimit të mbikëqyrjes kontrolluese, konstaton se janë mënjanuar parregullsitë e përcaktuara nga paragrafi (1) i këtij neni, miraton konkluzion me të cilin e ndërprenë procedurën e mbikëqyrjes inspektuese.

(8) Nese Inspektorati Shtetëror i Arsimit ose inspektori i autorizuar i komunës gjatë realizimit të mbikëqyrjes kontrolluese, konstaton se nuk janë mënjanuar parregullsitë e përcaktuara nga paragrafi (1) i këtij neni, parashtron kërkesë për ngritjen e procedurës për kundërvajtje në gjykatën kompetente.

(9) Inspektorati Shtetëror i Arsimit përkatesisht inspektori i autorizuar i komunës, që e ka kryer mbikëqyrjen inspektuese, mban evidencë për edukimin e realizuar në mënyren e përcaktuara nga ministri."

Neni 2

Neni 40 ndryshohet si vijon:

"(1) Gjobe në shumë prej 2 000 deri në 2 500 euro në kundervlere me denarë, do t'i shqiptohet për kundërvajtje punedhenesit nëse:

- nuk lidh marrëveshje me institucionin për arsim dhe trajnim profesional dhë me nxënësin për realizimin e trajnimit praktik (nenet 15 dhe 16) dhe

- nuk siguron kompensim për punën e nxënësit, në pajtim me kushtet e përcaktuara me marrëveshje (neni 16).

(2) Gjobe në shumë prej 1 250 deri në 1 500 euro në kundervlere me denarë do t'i shqiptohet personit përgjegjës te punëdhënësi, për kundërvajtje nga paragrafi (1) i këtij neni.

(3) Gjobe në shumë prej 3 000 deri në 3 500 euro në kundervlere me denarë, do t'i shqiptohet për kundërvajtje punedhenesit, nëse:

- kryen trajnim praktik për nxënës para miratimit të aktvendimit për përbushjen e kushteve lidhur me lokalin, pajisjen dhe kuadrin adekuat (neni 13) dhe

- nuk siguron mbrojtje gjatë punës në pajtim me ligjin (neni 15 paragrafi (2) alineja 4).

(4) Gjobe në shumë prej 2 000 deri në 2 500 euro në kundervlere me denarë do t'i shqiptohet personit përgjegjës te punëdhënësi, për kundërvajtje nga paragrafi (3) i këtij neni."

Neni 3

Pas nenit 40 shtohet nen i ri 40-a, si vijon:

"Neni 40-a

Gjobe në shumë prej 1 000 deri në 1 500 euro në kundervlere me denarë, do t'i shqiptohet për kundërvajtje të punesuarit përkatesisht bashkëpunëtorit të jashtëm, nëse nuk e nënshkruan deklaratën e përcaktuar në nenin 33-a paragrafi (1) të këtij ligji."

Neni 4

Aktet nënligjore të parapara në nenin 39-a të këtij ligji, ministri do t'i miratojë në afat prej 15 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 5

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në „Gazeten Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

392.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНАВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ОБРАЗОВАНИЕ НА ВОЗРАСНИТЕ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за образование на возрасните,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 3 февруари 2011 година.

Бр. 07- 640/1

3 февруари 2011 година
Скопје

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Горче Иванов, с.п.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.п.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНАВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ОБРАЗОВАНИЕ НА ВОЗРАСНИТЕ

Член 1

Во Законот за образование на возрасните („Службен весник на Република Македонија“ број 7/2008), по членот 43 се додава нов член 43-а, кој гласи:

„Член 43-а

(1) Доколку при вршењето на инспекцискиот надзор државниот просветен инспектор утврди дека за првпат е сторена неправилност од членот 44 став 1 али и неи 1 и 2 на овој закон, е должен да состави записник во кој ќе ја утврди сторената неправилност со укажување за отстранување на утврдената неправилност во рок од осум дена и со истовремено врачување на покана за спроведување на едукација на лицето или установата, односно институцијата каде што е утврдена неправилноста при вршењето на инспекцискиот надзор.

(2) Формата и содржината на поканата за едукација, како и начинот на спроведување на едукацијата ги пропишува министерот.

(3) Едукацијата ја организира и спроведува Државниот просветен инспекторат кој го извршил инспекцискиот надзор, во рок не подолг од осум дена од денот на спроведувањето на инспекцискиот надзор.

(4) Едукацијата може да се спроведе за повеќе утврдени исти или истородни неправилности за едно или повеќе лица, односно за една или повеќе установи односно институции.

(5) Доколку лицето или установата, односно институцијата над кое се спроведува едукацијата не се јави на едукацијата, ќе се смета дека едукацијата е спроведена.

(6) Доколку лицето или установата, односно институцијата над кое се спроведува едукацијата се јави на закажаната едукација и истата ја заврши, ќе се смета дека е едуцирано по однос на утврдената неправилност.

(7) Доколку државниот просветен инспектор при спроведување на контролниот надзор утврди дека се отстранети утврдените неправилности од ставот (1) на овој член, донесува заклучок со кој ја запира постапката на инспекциски надзор.

(8) Доколку државниот просветен инспектор при спроведување на контролниот надзор утврди дека не се отстранети утврдените неправилности од ставот (1) на овој член, поднесува барање за поведување на прекршочна постапка пред надлежен суд.

(9) Државниот просветен инспекторат кој го извршил инспекцискиот надзор, води евиденција за спроведената едукација на начин пропишан од министерот.“

Член 2

Членот 44 се менува и гласи:

,,(1) Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на установата, односно институцијата за образование на возрасни, ако:

- води евиденција и документација спротивно на одредбите од овој закон (член 25) и
- не достави податоци предвидени во членот 26 од овој закон.

(2) Глоба во износ од 500 до 750 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице во установата, односно институцијата за образование на возрасни за прекршокот од ставот (1) на овој член.

(3) Глоба во износ од 2.000 до 2.500 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на установата, односно институцијата за образование на возрасни, ако:

- не склучи договор со учесникот во образование на возрасните (член 15) и
- на учесникот му наплати трошоци, а истите се обезбедени од јавни средства.

(4) Глоба во износ од 1.000 до 1.250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице во установата, односно институцијата за образование на возрасни за прекршокот од ставот (3) на овој член.

(5) Глоба во износ од 3.000 до 3.500 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на установата, односно институцијата за образование на возрасните, ако:

- започне да реализира јавно признатата програма за учесници пред донесувањето на решение за исполнетоста во однос на просторот, опремата и соодветен кадар (член 22) и
- доделените јавни средства на конкурс ги троши ненаменски.

(6) Глоба во износ од 2.000 до 2.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице, односно институцијата за образование на возрасни за прекршокот од ставот (5) на овој член.“

Член 3

Подзаконските акти предвидени во членот 43-а од овој закон министерот ќе ги донесе во рок од 15 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 4

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR ARSIMIN E TË RRITURVE

Neni 1

Në Ligjin për arsimin e të rriturve ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 7/2008), pas nenit 43 shtohet nen i ri 43-a, si vijon:

"Neni 43-a

(1) Nëse gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese Inspektorati Shtetëror i Arsimit konstaton se për herë të parë është kryer parregullsi nga nen 44 paragrafi (1) alinjetë 1 dhe 2 të këtij ligji, është i detyruar që të përpilojë procesverbal ku do ta përcaktojë parregullsinë e kryer me sugjerim për mënjanim të parregullsisë së përcaktuar në afat prej tetë ditësh dhe me dorëzim të njëhershëm të ftesës për realizimin e edukimit të personit ose entitetit përkatësish institucionit ku është konstatuar parregullsi gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese.

(2) Formën dhe përbajtjen e ftesës për edukim, si dhe mënyrën e realizimi të edukimit i përcakton ministri.

(3) Edukimin e organizon dhe realizon Inspektorati Shtetëror i Arsimit që e ka kryer mbikëqyrjen inspektuese, në afat jo më të gjatë se tetë ditë nga dita e realizimit të mbikëqyrjes inspektuese.

(4) Edukimi mundet të realizohet për më shumë parregullsi të konstatuara të njëjtë ose të ngashme për një ose më shumë persona, ose për një ose më shumë ente përkatësish institucionale.

(5) Nëse në terminin e caktuar personi ose entiteti përkatësish institucioni për të cilin realizohet edukimi nuk lajmërohet në edukim, do të konsiderohet se edukimi është realizuar.

(6) Nëse personi ose entiteti përkatësish institucioni për të cilin realizohet edukimi lajmërohet në edukimin e caktuar dhe të njëjtin e kryen, do të konsiderohet se është edukuar në lidhje me parregullsinë e konstatuar.

(7) Nëse Inspektorati Shtetëror i Arsimit gjatë realizimit të mbikëqyrjes kontrolluese konstaton se janë mënjanuar parregullsitë e konstatuara nga paragrafi (1) të këtij neni, miraton konkluzion me të cilin e ndërpret procedurën e mbikëqyrjes inspektuese.

(8) Nëse Inspektorati Shtetëror i Arsimit gjatë realizimit të mbikëqyrjes kontrolluese konstaton se nuk janë mënjanuar parregullsitë e përcaktuara nga paragrafi (1) i këtij neni, parashtron kërkeshë për ngritjen e procedurës për kundërvajtje në gjykatën kompetente.

(9) Inspektorati Shtetëror i Arsimit që e ka kryer mbikëqyrjen inspektuese, mban evidencë për edukimin e realizuar në mënyrën e përcaktuar nga ministri.“

Neni 2

Neni 44 ndryshohet si vijon:

"(1) Gjobjë në shumë prej 1 000 euro deri në 1 500 euro në kundërvlerë me denarë, do t'i shqiptohet për kundërvajtje entiteti përkatësish institucionit për arsimin e të rriturve, nëse:

- mban evidencë dhe dokumentacion në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji (neni 25) dhe

- nuk dorëzon të dhëna të parapara në nenin 26 të këtij ligji.

(2) Gjобë në shumë prej 500 euro deri në 750 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit përgjegjës në ent, përkatësisht institucioni për arsimin e të rriturve për kundërvajtjen nga paragrafi (1) i këtij neni.

(3) Gjobë në shumë prej 2 000 euro deri në 2 500 euro në kundërvlerë me denarë, do t'i shqiptohet për kundërvajtje entit, përkatësisht institucionit për arsimin e të rriturve, nëse:

- nuk lidh marrëveshje me pjesëmarrësin në arsimin e të rriturve (neni 15) dhe

- pjesëmarrësit i arkëton shpenzime, e të njëjtat sigurohen nga mjetet publike.

(4) Gjobë në shumë prej 1 000 euro deri në 1 250 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit përgjegjës në ent, përkatësisht institucion për arsimin e të rriturve për kundërvajtje nga paragrafi (3) i këtij neni.

(5) Gjobë në shumë prej 3 000 euro deri në 3 500 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje entit, përkatësisht institucionit për arsimin e të rriturve, nëse:

- fillon të realizojë program të njohur publikisht për pjesëmarrësit, para miratimit të aktvendimit përmbrashjen e kushteve lidhur me lokalini, pajisjen dhe kuadrin profesional (neni 22) dhe

- mjetet e ndara publike në konkurs i shpenzon pa dedikim.

(6) Gjobë në shumë prej 2 000 deri në 2 500 euro në kundërvlerë me denarë, do t'i shqiptohet personit përgjegjës në personin juridik, përkatësisht institucionin për arsimin e të rriturve për kundërvajtje nga paragrafi (5) i këtij neni.

Neni 3

Aktet nënligjore të parapara në nenin 43-a të këtij ligji, ministri do t'i miratojë në afat prej 15 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 4

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

393.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРОИЗВОДИ ЗА ЗАШТИТА НА РАСТЕНИЈАТА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за производи за заштита на растенијата,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 9 февруари 2011 година.

Бр. 07- 814/1
9 февруари 2011 година

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорче Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРОИЗВОДИ ЗА ЗАШТИТА НА РАСТЕНИЈАТА

Член 1

Во Законот за производи за заштита на растенијата ("Службен весник на Република Македонија" број 110/2007 и 20/2009), по членот 63 се додаваат два нови наслови и два нови члена 63-а и 63-б, кои гласат:

"Постапка за едукација

Член 63-а

(1) Доколку при вршењето на инспекцискиот надзор Државниот инспекторат за земјоделство преку државните инспектори за земјоделство и фитосанитарните инспектори утврди дека за прв пат е сторена неправилност од членовите 78 и 80-а на овој закон е должен да состави записник во кој ќе ја утврди сторената неправилност со укажување за отстранување на утврдената неправилност во рок од 15 дена и со истовремено врачување на покана за спроведување на едукација на лицето или субјектот каде што е утврдена неправилноста при вршењето на инспекцискиот надзор.

(2) Формата и содржината на поканата за едукација, како и начинот на спроведување на едукацијата ги пропишува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(3) Едукацијата ја организира и спроведува Државниот инспекторат за земјоделство, во рок не подолг од осум дена од денот на спроведувањето на инспекцискиот надзор.

(4) Едукацијата може да се спроведе за повеќе утврдени исти или истородни неправилности за еден или за повеќе субјекти.

(5) Доколку во закажаниот термин лицето или субјектот над кој се спроведува едукација не се јави на едукацијата, ќе се смета дека едукацијата е спроведена.

(6) Доколку лицето или субјектот над кој се спроведува едукација се јави на закажаната едукација и истата ја заврши, ќе се смета дека е едуциран по однос на утврдената неправилност.

(7) Доколку Државниот инспекторат за земјоделство преку државните инспектори за земјоделство и фитосанитарните инспектори при спроведување на контролниот надзор утврди дека се отстранети утврдените неправилности од ставот (1) на овој член, донесува заклучок со кој ја запира постапката на инспекцискиот надзор.

(8) Доколку Државниот инспекторат за земјоделство преку државните инспектори за земјоделство и фитосанитарните инспектори при спроведување на контролниот надзор утврди дека не се отстранети утврдените неправилности од ставот (1) на овој член, поднесува барање за спроведување на прекршочна постапка пред прекршочна комисија.

(9) Државниот инспекторат за земјоделство води евиденција за спроведената едукација на начин пропишан од министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Квартални извештаи

Член 63-б

Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство - Државниот инспекторат за земјоделство за извршените контроли изготвува квартални извештаи и ги објавува на веб страницата на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство на унифициран квартален преглед."

Член 2

Насловот “Прекршочни органи” пред членот 75 и членот 75 се менуваат и гласат:

“Прекршочна постапка и постапка за порамнување

Член 75

(1) За прекршоците предвидени во членовите 76 и 77 од овој закон прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува надлежен суд, а за прекршоците предвидени во членовите 78, 79, 80 и 80-а од овој закон прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува прекршочна комисија составена од три члена од кои еден е дипломиран правник со положен правосуден испит при Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(2) Пред поднесување барање за поведување на прекршочна постапка за прекршоците предвидени во овој закон државниот инспектор за земјоделство и фитосанитарниот инспектор спроведува постапка за порамнување согласно со Законот за Државниот инспекторат за земјоделство.”

Член 3

Членот 76 се менува и гласи:

“(1) Глоба во износ од 4.000 до 8.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на правното лице за прекршок, ако:

1) пласира на пазарот производ и други производи кои ги имитираат одобрени производи и други производи (член 3 ставови (1) и (2));

2) произведува, пласира на пазарот и употребува производи и активни супстанции кои се вклучени во производот на територијата на Република Македонија, кои не се одобрени или за кои не се издадени одобренија (членови 3 ставови (1) и (2) и 26 став (1));

3) дава неточни податоци или лажни документи во постапката за одобрување на производот или во постапката на стручна контрола и инспекциски надзор (членови 4, 9, 10, 11, 15, 16 и 29);

4) сопственикот на одобрувањето не ги зема предвид условите за декларирање, пакување, пласирање употреба (член 8 став (3));

5) пласира на пазарот или употребува неодобрени производи во однос на исклучителната дозвола (член 15);

6) декларира, објавува или дава упатства во врска со производи и други производи спротивно на членот 25 од овој закон;

7) пласира на пазарот и употребува производ и други производи кои не се со бандерола - маркица (член 25 став (2));

8) произведува и складира производи со цел за нивно пласирање на пазарот спротивно на членот 26 став (2) од овој закон;

9) не ја информира Фитосанитарната управа за сите нови податоци за можни опасни (штетни) ефекти на производи или неговите резидуи и не ја известува (член 34);

10) не поседува одобрение за употреба на производ класифициран како многу отровен Т+ (член 35);

11) врши увоз без дозвола или сертификат (член 42 став (1)) и

12) дава погрешен извештај за исправноста на производот врз основа на кој производот или другите производи се повлечени од пласирање на пазарот (член 74).

(2) Глоба во износ од 1.300 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице за сторен прекршок од ставот (1) на овој член.

(3) На правното лице покрај глоба од ставот (1) на овој член ќе му се изрече и прекршочна санкција привремена забрана за вршење на производство и пласирање на пазарот на производи во траење од шест месеци до една година.

(4) На одговорното лице во правното лице покрај глоба од ставот (2) на овој член ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана на вршење на должност во траење од една до две години.

(5) За прекршоците од ставот (1) на овој член покрај глобата на правното лице ќе му се изрече и посебна прекршочна мерка одземање на производите.”

Член 4

Членот 77 се менува и гласи:

“(1) Глоба во износ од 2.500 до 4.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на правното лице за прекршок, ако:

1) пласира на пазарот или употребува производи спротивно на забраната или ограничувањето од Управата (членови 8 став (3) и 16 ставови (2) и (3));

2) употребува производи спротивно на дозволата за проширина употреба (член 14);

3) дава доверливи информации спротивно на членот 19 ставови (3) и (4) од овој закон;

4) извршува тестирање на производи во спротивност со дозволата издадена за истражувачки или развојни цели (член 22);

5) пласира на пазарот производ кој не е деклариран, пакуван или означен, вклучувајќи и упатства за употреба и нема бандерола - маркица (член 25);

6) пласира на пазарот и употребува производ и други производи кои се со истечен рок на употреба (член 25 став (3) точка 19);

7) не ги исполнува условите предвидени за стручна квалификација или условите во поглед на опремата (членови 26, 45 и 55);

8) не му овозможува на инспекторот да спроведе непречена инспекција според овој закон или го спречува при тоа, го навредува (напаѓа) или не сака да му ги покаже потребните документи, податоци, или објекти (член 27);

9) не води евидентија и не доставува податоци до Управата (член 27 ставови (1) и (2));

10) употребува производи на непропишан начин (член 36);

11) употребува производи штетни за пчелите и копнените 'рбетници (член 37);

12) врши авиаапликација на производи кои се токсични за пчелите (член 37 став (7)) и

13) дава јавни услуги или користи јавно овластување спротивно на договорот (членови 50 и 55).

(2) Глоба во износ од 800 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице за сторен прекршок од ставот (1) на овој член.

(3) За прекршоците од ставот (1) точки 1, 4, 6, 8, 10, 11 и 12 на овој член покрај глобата на правното лице ќе му се изрече и посебна прекршочна мерка одземање на производите.”

Член 5

Насловот по членот 77 “Глоба на самото место” се брише.

Член 6

Членот 78 се менува и гласи:

“(1) Глоба во износ од 1.200 евра во денарска противвредност ќе се изрече на правното лице за прекршок, ако:

1) несоодветно употребува производи (член 36 ставови (2) и (6));

2) не води евиденција (членови 36 став (4) и 40);

3) пласира на пазарот опрема која не ги исполнува условите поставени во сертификатот (член 38 став (1));

4) пласира на пазарот опрема која не поседува сертификат и не е запишана во регистарат (членови 38 и 39) и

5) користи опрема на која не е направено контролно тестирање (член 41 став (2)).

(2) Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице за сторен прекршок од ставот (1) на овој член.”

Член 7

Членот 79 се менува и гласи:

“(1) Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичко лице за прекршок, ако:

1) употребува неодобрени производи спротивно на исклучителната дозвола (член 15);

2) не му овозможува на инспекторот да спроведе непречена инспекција според овој закон или го спречува при тоа, го навредува (напаѓа) или не сака да му ги покаже потребните документи, податоци или евидентија (член 27);

3) употребува биоагенси спротивно на наведеното одобрение (член 33 став (2)) и

4) употребува производи во спротивност со забраната или ограничувањето (член 37).

(2) За прекршоците од ставот (1) на овој член покрај глобата на физичкото лице ќе му се изрече и посебна прекршочна мерка одземање на производите.”

Член 8

Насловот пред членот 79 “Глоба на самото место” се брише.

Член 9

Членот 80 се менува и гласи:

“(1) Глоба во износ од 300 до 600 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичко лице за прекршок, ако:

1) не ја информира Управата за опасни (штетни) ефекти на производи (член 17);

2) дава доверливи информации (член 19 ставови (3) и (4));

3) пласира на пазарот производи без да биде регистриран за таква активност (член 26 став (1)) и

4) самиот применува многу отровни производи (член 35).

(2) За прекршоците од ставот (1) точки 3 и 4 на овој член покрај глобата на физичкото лице ќе му се изрече и посебна прекршочна мерка одземање на производите.”

Член 10

По членот 80 се додава нов член 80-а, кој гласи:

“Член 80 - а

Глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичко лице за прекршок, ако :

1) не го употребува производот на пропишаниот начин (член 36);

2) несоодветно употребува производи (член 36 ставови (2) и (6));

3) пласира на пазарот опрема која не ги исполнува условите поставени во сертификатот (член 38 став (1)) и

4) користи опрема на која не е направена контролно тестирање (член 41 ставови (2) и (3)).“

Член 11

По членот 89 се додава нов член 89-а, кој гласи:

“Член 89-а

Подзаконските акти од членот 63-а ставови (2) и (9) на овој закон ќе се донесат во рок од 15 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.“

Член 12

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за производи за заштита на растенијата.

Член 13

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J **PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT** **PËR PRODHIME PËR MBROJTJEN E BIMËVE**

Neni 1

Në Ligjin për prodhime për mbrojtjen e bimëve ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 110/2007 dhe 20/2009), pas nenit 63 shtohen dy tituj të rinj dhe dy nene të reja 63-a dhe 63-b, si vijojnë:

"Procedura për edukim

Neni 63-a

(1) Nëse gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese Inspektorati Shtetëror i Bujqësisë nëpërmjet inspektorëve shtetërorë të bujqësisë dhe inspektorëve fitosanitarë, konstaton se për herë të parë është kryer parregullsi nga nenet 78 dhe 80-a të këtij ligji, ka për detyrë që të përpilojë procesverbal ku do ta konstatojë parregullsinë e kryer me sugjerim për mënjanimin e parregullsisë së konstatuar në afat prej 15 ditësh dhe me dorëzimin e njëkohshëm të ftësës për realizimin e edukimit të personit ose subjektit ku është konstatuar parregullsia gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese.

(2) Formën dhe përbajtjen e ftësës për edukim, si dhe mënyrën e realizimit të edukimit i përcakton ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave.

(3) Edukimin e organizon dhe realizon Inspektorati Shtetëror i Bujqësisë, në afat jo më të gjatë se tetë ditë nga dita e kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese.

(4) Edukimi mund tē realizohet pēr mē shumë parregullsi tē konstatuara tē njēta ose tē ngashme pēr njē ose mē tepēt subjekte.

(5) Nēse nē terminin e caktuar personi ose subjekti pēr tē cilin realizohet edukimi nuk paraqitet nē edukim, do tē konsiderohet se edukimi eshtē realizuar.

(6) Nēse personi ose subjekti pēr tē cilin realizohet edukimi paraqitet nē edukimin e caktuar dhe tē njējtin e kryen, do tē konsiderohet se eshtē edukuar nē lidhje me parregullsinē e konstatuar.

(7) Nēse Inspektorati Shtetēror i Bujqēsisē nēpērmjet inspektorëve shtetērorë tē bujqēsisē dhe inspektorëve fitosanitarë, gjatë kryerjes sē mbikēqyrjes kontrolluese konstaton se janē mēnjanuar parregullsitē e konstatuara nga paragrafi (1) i kētij neni, merr vendim me tē cilin e ndērpret procedurën e mbikēqyrjes inspektuese.

(8) Nēse Inspektorati Shtetēror i Bujqēsisē nēpērmjet inspektorëve shtetērorë tē bujqēsisē dhe inspektorëve fitosanitarë, gjatë kryerjes sē mbikēqyrjes kontrolluese konstaton se nuk janē mēnjanuar parregullsitē e konstatuara nga paragrafi (1) i kētij neni, parashtron kēkesë pēr ngritjen e procedurës pēr kundērvajtje nē Komisionin pēr Kundērvajtje.

(9) Inspektorati Shtetēror i Bujqēsisē mban evidence pēr edukimin e realizuar nē mēnyrë tē pēraktuar nga ministri i Bujqēsisē, Pylltarisë dhe Ekonomisë sē Ujērave.

Raporte tremujore

Neni 63- b

Ministria e Bujqēsisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë sē Ujērave - Inspektorati Shtetēror i Bujqēsisē pēr kontrollet e kryera pērgatit raporte tremujore dhe i shpall nē ueb faqen e Ministrisë sē Bujqēsisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë sē Ujērave nē pasqyrë tē unifikuar tremujore.”

Neni 2

Titulli "Organet pēr kundērvajtje" para nenit 75 dhe nenit 75, ndryshohen dhe vijojnë:

"Procedura pēr kundērvajtje dhe procedura pēr barazim

Neni 75

(1) Pēr kundērvajtjet e parapara nē nenit 76 dhe 77 tē kētij ligji, procedurë pēr kundērvajtje mban dhe sanksion pēr kundērvajtje shqipton gjykata kompetente, ndërsa pēr kundērvajtjet e parashikuara nē nenit 78, 79, 80 dhe 80-a tē kētij ligji, procedurë pēr kundērvajtje mban dhe sanksion pēr kundērvajtje shqipton Komisioni pēr Kundērvajtje i pērbërë prej tre anëtarëve prej tē cilëve një jurist i diplomuar me provim tē dhënë tē jurisprudencës i Ministrisë sē Bujqēsisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë sē Ujērave.

(2) Para parashtimit tē kēkesës pēr ngritjen e procedurës pēr kundērvajtje pēr kundērvajtjet e parapara me kētē ligi, inspektori shtetēror i bujqēsisē dhe inspektori fitosanitar, zbaton procedurë pēr barazim nē pajtim me Ligjin pēr Inspektoratin Shtetēror tē Bujqēsisë."

Neni 3

Neni 76 ndryshohet dhe vijon:

"(1) Gjobë nē shumë prej 4 000 deri 8 000 euro nē kundērvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit juridik pēr kundērvajtje, nēse:

1) plason nē treg prodhim dhe prodhime tjera qē i imitojnë prodhimet e lejuara dhe prodhimet tjera (neni 3 paragrafët (1) dhe (2));

2) prodhon, plason nē treg dhe pēr dor prodhime dhe substanca aktive qē janē tē pērfshira nē prodhim nē territorin e Republikës sē Maqedonisë, tē cilat nuk janē tē lejuara ose pēr tē cilat nuk janē lëshuar leje (nenet 3 paragrafët (1) dhe (2) dhe 26 paragrafi (1));

3) jep tē dhëna tē pasakta ose dokumente tē rrejshme nē procedurën e lejimit tē prodhimit ose nē procedurën e kontrollit profesional dhe mbikēqyrjes inspektuese (nenet 4, 9, 10, 11, 15, 16 dhe 29);

4) pronari i lejes nuk i merr parasysh kushtet pēr deklarim, paketim, plasim dhe pēr dorim (neni 8 paragrafi (3));

5) plason nē treg ose pēr dor prodhime tē palejuara nē lidhje me lejen ekskluzive (neni 15);

6) deklaron, publikon ose jep udhëzime nē lidhje me prodhime dhe prodhime tjera nē kundërshtim me nenin 25 tē kētij ligji;

7) plason nē treg dhe pēr dor prodhime dhe prodhime tjera qē nuk janē me banderolë-markë (neni 25 paragrafi (2));

8) prodhon dhe magazinon prodhim me qëllim tē plasimit tē tyre nē treg nē kundërshtim me nenin 26 paragrafi (2) i kētij ligji;

9) nuk e informon Drejtoreni Fitoshitare pēr tē gjitha tē dhënat e reja pēr efektet e mundshme tē rrezikshme (tē dëmshme) tē prodhimit ose mbetjeve dhe nuk e njofton (neni 34);

10) nuk posedon leje pēr pēr dorimin e prodhimit tē klasifikuar si shumë helmues T+ (neni 35);

11) kryen import pa leje ose certifikatë (neni 42 paragrafi (1)) dhe

12) jep raport tē gabueshëm pēr rregullsinë e prodhimit nē bazë tē cilat prodhimi ose prodhimet tjera janē tērhequr nga plasimi nē treg (neni 74).

(2) Gjobë nē shumë prej 1 300 deri 2 000 euro nē kundērvlerë me denarë, personit pērgjegjës te personi juridik do t'i shqiptohet pēr kundērvajtjen e kryer nga paragrafi (1) i kētij neni.

(3) Personit juridik krahas gjobës nga paragrafi (1) i kētij neni do t'i shqiptohet edhe sanksion pēr kundērvajtje, ndalim pēr realizimin e prodhimit dhe plasimin nē tregun e prodhimeve nē kohëzgjatje prej gjashtë muajve deri nē një vit.

(4) Personit pērgjegjës te personi juridik krahas gjobës nga paragrafi (2) i kētij neni do t'i shqiptohet edhe sanksion pēr kundērvajtje, ndalim pēr kryerjen e detyrës nē kohëzgjatje prej një deri nē dy vjet.

(5) Pēr kundērvajtjet nga paragrafi (1) i kētij neni krahas gjobës, personit juridik do t'i shqiptohet edhe masë e veçantë pēr kundērvajtje konfiskim i prodhimeve."

Neni 4

Neni 77 ndryshohet si vijon:

"(1) Gjobë nē shumë prej 2 500 deri 4 000 euro nē kundērvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit juridik pēr kundērvajtje, nēse:

1) plason nē treg ose pēr dor prodhime nē kundërshtim me ndalimin ose kufizimin nga Drejtoria (nenet 8 paragrafi (3) dhe 16 paragrafët (2) dhe (3));

2) pēr dor prodhime nē kundërshtim me lejen pēr dorim tē zgjeruar (neni 14);

3) jep informata tē sekrete nē kundërshtim me nenin 19 paragrafët (3) dhe (4) tē kētij ligji;

4) e kryen testimin e prodhimeve nē kundërshtim me lejen e lëshuar, pēr qëllime hulumtuese ose zhvillimore (neni 22);

5) plason në treg prodhim që nuk është i deklaruar, i paketuar ose i shënuar, duke i përfshirë edhe udhëzimet për përdorim dhe nuk ka banderolë -markë (neni 25);

6) plason në treg dhe përdor prodhim dhe prodhime tjera që janë me afat të skaduar të përdorimit (neni 25 paragrafi (3) pika 19);

7) nuk i plotëson kushtet e parapara për klasifikim profesional ose kushtet në aspekt të pajisjes (nenet 26, 45 dhe 55);

8) nuk i mundëson inspektoratit ta realizojë inspektimin e papenguar sipas këtij ligji ose e pengon gjatë kësaj, e ofendon (sulmon) ose nuk do t'i tregojë dokumentet, të dhënat, ose objektet e nevojshme (neni 27);

9) nuk mbani evidencë dhe nuk dorëzon të dhëna në Drejtori (neni 27 paragrafët (1) dhe (2));

10) përdor prodhime në mënyrë të papërcaktuar (neni 36);

11) përdor prodhime të dëmshme për bletët dhe kurrizorët tokësore (neni 37);

12) kryen avioaplikim të prodhimeve të cilat janë tokiske për bletët (neni 37 paragrafi (7)) dhe

13) jep shërbime publike ose e shfrytëzon autorizimin publik, në kundërshtim me marrëveshjen (nenet 50 dhe 55).

(2) Gjobë në shumë prej 800 deri në 1 500 euro në kundërvlerë me denarë, personit përgjegjës te personi juridik do t'i shqiptohet për kundërvajtjen e kryer nga paragrafi (1) i këtij nenit.

(3) Për kundërvajtjet nga paragrafi (1) pikat 1, 4, 6, 8, 10, 11 dhe 12 të këtij neni krahas gjobës, personit juridik do t'i shqiptohet edhe masë e veçantë për kundërvajtje konfiskim i prodhimeve."

Neni 5

Titulli pas nenit 77 "Gjobë aty për aty" shlyhet.

Neni 6

Neni 78 ndryshohet dhe vijon:

"(1) Gjobë në shumë prej 1 200 eurosh në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit juridik për kundërvajtje, për:

1) përdorim joadekuat të prodhimeve (neni 36 paragrafët (2) dhe (6));

2) nuk mbani evidencë (nenet 36 paragrafi (4) dhe 40);

3) plason në treg pajisje që nuk i plotëson kushtet e parashtruara në certifikatë (neni 38 paragrafi (1));

4) plason në treg pajisje që nuk posedon certifikatë dhe nuk është e evidentuar në regjistër (nenet 38 dhe 39) dhe

5) përdor pajisje te e cila nuk është kryer testim kontrollues (neni 41 paragrafi (2)).

(2) Gjobë në shumë prej 500 euro në kundërvlerë me denarë, personit përgjegjës te personi juridik do t'i shqiptohet për kundërvajtjen e kryer nga paragrafi (1) i këtij neni."

Neni 7

Neni 79 ndryshohet si vijon:

"(1) Gjobë në shumë prej 500 deri 1 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit fizik për kundërvajtje, nëse:

1) përdor prodhime të palejuara në kundërshtim me lejen ekskluzive (neni 15);

2) nuk i mundëson inspektorat ta realizojë inspektimin e papenguar sipas këtij ligji ose e pengon me këtë rast, e ofendon (sulmon) ose nuk do t'i tregojë dokumentet, të dhënat, ose evidencën e nevojshme (neni 27);

3) përdor bioagjentë në kundërshtim me lejen e përmendur (neni 33 paragarfi (2)) dhe

4) përdor prodhime në kundërshtim me ndalimin ose kufizimin (neni 37).

(2) Për kundërvajtjet nga paragrafi (1) i këtij neni, krahas gjobës personit juridik do t'i shqiptohet edhe masë e veçantë për kundërvajtje konfiskim i prodhimeve."

Neni 8

Titulli para nenit 79 "Gjobë aty për aty" shlyhet.

Neni 9

Neni 80 ndryshohet dhe vijon:

"(1) Gjobë në shumë prej 300 deri në 600 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit fizik për kundërvajtje, nëse:

1) nuk e informon Drejtorinë përfektet e rrezikshme (të dëmshme) të prodhimit (neni 17);

2) jep informata të fshehta (neni 19 paragrafët (3) dhe (4));

3) plason në treg prodhime pa qenë i regjistruar për aktivitetin e tillë (neni 26 paragrafi (1)) dhe

4) vet aplikon prodhime shumë helmuese (neni 35).

(2) Për kundërvajtjet nga paragrafi (1) pikat 3 dhe 4 të këtij neni, krahas gjobës personit fizik do t'i shqiptohet edhe masë e veçantë për kundërvajtje konfiskim i prodhimeve."

Neni 10

Pas nenit 80 shtohet neni i ri 80-a, si vijon:

"Neni 80-a

Gjobë në shumë prej 300 eurosh në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit fizik për kundërvajtje, nëse:

1) nuk e përdor prodhimin në mënyrë të përcaktuar (neni 36);

2) përdorim joadekuat të prodhimeve (neni 36 paragrafët (2) dhe (6));

3) plason në treg pajisje që nuk i plotëson kushtet e parashtruara në certifikatë (neni 38 paragrafi (1) dhe

4) përdor pajisje te e cila nuk është kryer testim kontrollues (neni 41 paragrafët (2) dhe (3))."

Neni 11

Pas nenit 89 shtohet neni i ri 89-a, si vijon:

"Neni 89-a

Aktet nënligjore nga neni 63-a paragrafët (2) dhe (9) të këtij ligji, do të miratohen në afat prej 15 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji."

Neni 12

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvënës i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë, që të përcaktojë tekst të spastruar të Ligjit për prodhime për mbrojtjen e bimëve.

Neni 13

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazeten Zyrtare te Republikës së Maqedonisë".

Глоба во износ од 500 до 800 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршокот од ставот 1 на овој член на одговорното лице на давателот на услугата брз трансфер на пари.

Член 37-б

Глоба во износ од 2.000 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на давател на услуга брз трансфер на пари, ако:

1) не ја одржува вредноста на средствата или средствата ги користи спротивно на членот 6 став 2 од овој закон;

2) не поднесе барање за добивање претходна согласност или не добие согласност за промена, а извршил промена во документацијата, информациите и податоците од членот 7 точки 1, 2, 3, 4, 7, 8 и 10 и членот 7-а став 2 точки 1, 2, 4 и 5 на овој закон (член 11 став 1);

3) го врши трансферот на пари надвор од просториите наведени во дозволата од членот 10 точка 2, односно согласноста од членот 7-а став 2 точка 5 на овој закон (член 16);

4) врши услуга брз трансфер на пари за домашни и странски правни лица (член 17);

5) уплатите и исплатите по основ на брз трансфер на пари не ги врши преку посебни сметки отворени кај домашни банки овластени за платен промет со странство (член 18 став 1);

6) трансферот на пари го врши спротивно на членот 19 од овој закон и

7) не се придржува кон лимитите од членот 20 на овој закон.

Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршокот од ставот 1 на овој член на одговорното лице на давателот на услугата брз трансфер на пари."

Член 7

Членот 38 се менува и гласи:

"Глоба во износ од 800 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на субагент, ако:

1) не издава писмен документ - потврда за секоја уплата и исплата на ефективни странски пари и не води единствена евиденција за секоја трансакција на брз трансфер на пари (член 21 ставови 1 и 3) и

2) наплати провизија за услугата трансфер на ефективни странски пари во друга валута и не ги истакне тарифата за вршење на услугата брз трансфер на пари и лимитите од членот 20 став 1 на овој закон на видно место во просториите каде што се извршува бризиот трансфер на пари (член 22).

Глоба во износ од 200 до 400 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршокот од ставот 1 на овој член на одговорното лице на субагентот.

Член 8

По членот 38 се додаваат четири нови члена 38-а, 38-б, 38-в и 38-г, кои гласат:

"Член 38-а

"Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на субагент, ако не води сметководство и евиденција согласно со членот 26 ставови 1 и 2 од овој закон.

Глоба во износ од 300 до 500 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршокот од ставот 1 на овој член на одговорното лице на субагентот.

Член 38-б

Глоба во износ од 1.500 до 2.500 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на субагент, ако:

1) не го извести давателот на услуга брз трансфер на пари за секоја промена на условите и податоците од членот 14 став 3 на овој закон;

2) го врши трансферот на пари надвор од просториите наведени во договорот од член 14 став 1 на овој закон (член 16);

3) врши услуга брз трансфер на пари за домашни и странски правни лица (член 17);

4) уплатите и исплатите по основ на брз трансфер на пари не ги врши преку посебни сметки отворени кај домашни банки овластени за платен промет со странство (член 18 став 3);

5) трансферот на пари го врши спротивно на членот 19 од овој закон и

6) не се придржува кон лимитите од членот 20 на овој закон.

Глоба во износ од 400 до 800 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршокот од ставот 1 на овој член на одговорното лице на субагентот.

Член 38-в

За прекршоците утврдени со овој закон, лицата кои се овластени за надзор се должни на сторителот на прекршокот да му предложат постапка за порамнување пред да поднесат барање за прекршочна постапка, согласно со Законот за прекршоците.

Член 38-г

За прекршоците утврдени со овој закон прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува надлежен суд."

Член 9

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

L I G J

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR KRYERJEN E SHËRBIMEVE TRANSFER I SHPEJTË I PARAVE

Neni 1

Në Ligjin për kryerjen e shërbimeve transfer i shpejtë i parave ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 77/2003, 54/2007, 48/10 dhe 67/10), në nenin 2 pika 2 fjala "Ofruesit" zëvendësohet me fjalën "Ofrues", ndërsa pas fjalëve: "leje për kryerjen" shtohen fjalët: "e shërbimit".

Neni 2

Në nenin 12 pika 2 fjala "kanë" zëvendësohet me fjalën "ka", ndërsa pas fjalës "terrorizëm" shtohen fjalët: "të miratuar nga Drejtoria për Parandalimin e Larjes së Parave dhe Financimit të Terrorizmit".

Neni 3

Në nenin 14 paragrafi 1 pas fjalëve: "neni 12" fjalët: "paragrafi 2" shlyhen.

Neni 4

Нë nenin 35 paragrafi 3 ndryshohet, si vijon:

"Kundër aktvendimit nga paragrafit 2 i këtij neni, mund të parashtrohet ankesë te Komisioni i Ministrisë së Financave i përbërë nga tre anëtarë që i emëron ministri i Financave."

Pas paragrafit 3 shtohen dy paragrafë të rinj 4 dhe 5 si, vijojnë:

"Komisioni nga paragrafi 3 i këtij neni, do të marrë vendim lidhur me ankesën në afat prej 30 ditësh nga dita e pranimit të ankesës.

Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese në mënyrë përkatëse zbatohen dispozitat e Ligjit për mbikëqyrje inspektuese."

Paragrafët 4, 5 dhe 6 bëhen paragrafë 6, 7 dhe 8.

Neni 5

Нени 37 ndryshohet si vijon:

"Gjobë në shumë prej 1 000 deri në 1 500 euro në kundërvlerë me denarë, do t'i kumtohet për kundërvajtje dhënsit të shërbimeve transfer i shpejtë i parave, nëse:

1) nuk e ndërpert marrëveshjen me subagjentin që ka pushuar t'i plotësojë kushtet e nenit 12 të këtij ligji, ose ka bërë ndryshime lidhur me të dhënat e detyrueshme të përmbytura në marrëveshje (neni 14 paragrafi 4);

2) nuk lëshon dokument me shkrim - vërtetim për çdo arkëtim dhe pagesë të parave efektive të huaja dhe nuk mban evidencë unike për çdo transaksion të transferit të shpejtë të parave (neni 21 paragrafët 1 dhe 3);

3) arkëton provizion për shërbimin transfer i shpejtë të parave efektive të huaja në valutë tjetër dhe nuk i paraqet tarifën për kryerjen e shërbimit transfer i shpejtë i parave dhe limitet nga neni 20 paragrafi 1 të këtij ligji, në vend të dukshëm në lokallet ku kryhet transfer i shpejtë i parave (neni 22) dhe

4) nuk e njofton ose e njofton jo në kohën e duhur Bankën Populllore dhe nuk e parashtron marrëveshjen nga neni 23 i këtij ligji.

Gjobë në shumë prej 300 deri në 500 euro në kundërvlerë me denarë, do t'i kumtohet për kundërvajtje nga paragrafi 1 i këtij neni edhe personit përgjegjës të dhënsit të shërbimit transfer i shpejtë i parave."

Neni 6

Pas nenit 37 shtohen dy nene të reja 37-a dhe 37-b, si vijojnë:

"Neni 37-a

Gjobë në shumë prej 2 000 deri në 2 500 euro në kundërvlerë me denarë, do t'i kumtohet për kundërvajtje dhënsit të shërbimeve transfer i shpejtë i parave, nëse:

1) nuk paraqet raporte mujore në Bankën Populllore (neni 24) dhe

2) nuk mban kontabilitet dhe evidencë, nuk përcakton shoqëri për revizion, nuk kryen revizion dhe nuk paraqet raport në Bankën Popullore (neni 26).

Gjobë në shumë prej 500 deri në 800 euro në kundërvlerë me denarë do t'i kumtohet për kundërvajtje nga paragrafi 1 i këtij neni, personit përgjegjës të ofruesit të shërbimit transfer i shpejtë i parave.

Neni 37-b

Gjobë në shumë prej 2 000 deri në 3 000 euro në kundërvlerë me denarë, do t'i kumtohet për kundërvajtje ofruesit të shërbimeve transfer i shpejtë i parave, nëse:

1) nuk e mban vlerën e mjeteve ose mjetet i shfrytëzon në kundërshtim me nenin 6 paragrafi 2 të këtij ligji;

2) nuk paraqet kërkesë për marrjen e pëlqimit paraprak ose nuk posedon pëlqim për ndryshim, e ka kryer ndryshime në dokumentacion, informata dhe të dhëna nga neni 7 pikat 1, 2, 3, 4, 7, 8 dhe 10 dhe neni 7-a paragrafi 2 pikat 1, 2, 4 dhe 5 të këtij ligji (neni 11 paragrafi 1);

3) kryen transfer të parave jashtë lokaleve të përcaktuara në lejen nga neni 10 pika 2, përkatësisht pëlqimin nga neni 7-a paragrafi 2 pika 5 të këtij ligji (neni 16);

4) kryen shërbim transfer të shpejtë të parave për persona juridikë vendas dhe të huaj (neni 17);

5) arkëtimet dhe pagesat në bazë të transferit të shpejtë të parave, nuk i kryen nëpërmjet llogarive të vecanta të hapura në banka vendase të autorizuara për qarkullim pagesor me vende të huaja (neni 18 paragrafi 1);

6) transferin e parave e kryen në kundërshtim me nenin 19 të këtij ligji dhe

7) nuk i përbahet limiteve nga neni 20 i këtij ligji.

Gjobë në shumë prej 500 deri në 1 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i kumtohet për kundërvajtje nga paragrafi 1 i këtij neni, personit përgjegjës të ofruesit të shërbimit transfer i shpejtë i parave.

Neni 7

Neni 38 ndryshohet si vijon:

"Gjobë në shumë prej 800 deri në 1 000 në kundërvlerë me denarë, do t'i kumtohet për kundërvajtje subagjentit, nëse:

1) nuk lëshon dokument me shkrim - vërtetim për çdo arkëtim dhe pagesë të parave efektive të huaja dhe nuk mban evidencë unike për çdo transaksion të transferit të shpejtë të parave (neni 21 paragrafët 1 dhe 3) dhe

2) arkëton provizion për shërbimin transfer i shpejtë i parave efektive të huaja në valutë tjetër dhe nuk i paraqet tarifën për kryerjen e shërbimit transfer i shpejtë i parave dhe limitet nga neni 20 paragrafi 1 të këtij ligji, në vend të dukshëm në lokallet ku kryhet transfer i shpejtë i parave (neni 22).

Gjobë në shumë prej 200 deri në 400 euro në kundërvlerë me denarë do t'i kumtohet për kundërvajtje nga paragrafi 1 i këtij neni, personit përgjegjës të subagjentit.

Neni 8

Pas nenit 38 shtohen katër nene të reja 38-a, 38-b, 38-v dhe 38-g, si vijojnë:

"Neni 38-a

Gjobë në shumë prej 1 000 deri në 1 500 euro në kundërvlerë me denarë, do t'i kumtohet për kundërvajtje subagjentit, nëse nuk mban kontabilitet dhe evidencë në pajtim me nenin 26 paragrafët 1 dhe 2 të këtij ligji.

Gjobë në shumë prej 300 deri në 500 euro në kundërvlerë me denarë do t'i kumtohet për kundërvajtje nga paragrafi 1 i këtij neni, personit përgjegjës të subagjentit.

Neni 38-b

Gjobë në shumë prej 1 500 deri në 2 500 euro në kundërvlerë me denarë, do t'i kumtohet për kundërvajtje subagjentit, nëse:

1) nuk e njofton ofruesin e shërbimit transfer i shpejtë i parave, për çdo ndryshim të kushteve dhe të dhënavë nga neni 14 paragrafi 3 të këtij ligji;

2) e kryen transferin e shpejtë të parave jashtë lokaleve të përcaktuara në marrëveshjen nga neni 14 paragrafi 1 të këtij ligji (neni 16);

3) kryen shërbim transfer të shpejtë të parave për persona juridikë vendas dhe të huaj (neni 17);

Член 5

(1) На градежно земјиште може да се стекнат право на сопственост и други стварни права, определени со овој и друг закон.

(2) На правото на сопственост на градежното земјиште и на другите стварни права се применуваат прописите за сопственост и другите стварни права, за договорен залог, за облигационите односи, за запишување на правата на недвижностите и други прописи.

Член 6

Сопственоста врз градежното земјиште создава права и обврски и служи за доброто на сопственикот и на заедницата.

Член 7

Градежното земјиште може да биде во сопственост на Република Македонија, во сопственост на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје и во сопственост на домашни и странски физички и правни лица, под услови утврдени со овој и друг закон.

Член 8

Сопственоста на градежното земјиште ја опфаќа не-говата површина и се она што со него е трајно поврзано, а се наоѓа на површината или под неа, ако со овој или друг закон поинаку не е определено.

Член 9

(1) Прометот со градежното земјиште е слободен и се врши под услови утврдени со овој и друг закон.

(2) Кога градежното земјиште во сопственост на физички и правни лица со урбанистички план или урбанистичка планска документација е планирано за градење на објекти од јавен интерес за Републиката утврден со закон, првенствено право на купување има Република Македонија, на начин утврден со закон.

(3) Кога градежното земјиште во сопственост на физички и правни лица со урбанистички план или урбанистичка планска документација е планирано за градење на објекти од јавен интерес од локално значење утврден со закон, првенствено право на купување имаат општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, на начин утврден со закон.

(4) Владата на Република Македонија на предлог на органот на државната управа надлежен за вршење на работите кои се однесуваат на управувањето со градежното земјиште во сопственост на Република Македонија одлучува за понудата за првенствено право на купување од ставот (2) на овој член.

(5) Советот на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје (во натамошниот текст: советот) на предлог на градоначалникот одлучува за понудата за првенствено право на купување од ставот (3) на овој член.

Член 10

(1) Објектите изградени на површината на градежното земјиште, над или под површината, со намена трајно да останат, се дел од тоа градежно земјиште се додека од него не се одделат, освен ако правно ги одлевува од тоа земјиште стварно право или друго право, кое носителот на тоа право го овластува на туѓо земјиште да има објект во своја сопственост или ако врз основа на концесија или јавно приватно партнерство носителот на тоа право го овластува на него да има објект во своја сопственост.

(2) Времен објект не е дел на градежното земјиште и врз основа на времен објект не се стекнува право на сопственост и други стварни права врз градежното земјиште.

II. ПРАВА НА ГРАДЕЖНОТО ЗЕМЈИШТЕ**1. Права на градежно земјиште во сопственост на физички и правни лица****Член 11**

(1) Сопственоста на градежното земјиште на физички и правни лица вклучува и право на градење на земјиштето, користење на земјиштето, како и право на пренесување на правото на градење на други лица, согласно со овој и друг закон.

(2) Стекнувањето од ставот (1) на овој член се врши врз основа на правно дело или врз основа на закон или судска одлука.

(3) Сопствениците на објекти или посебни делови од објект на кои им е пренесено правото на градење или користење на земјиштето од страна на сопственикот на земјиштето, се должни наменски да го користат земјиштето и не смеат да го користат на начин кој го ограничува нормалното користење на другите сопственици на објектот, односно посебните делови од објектот.

(4) Физички и правни лица сопственици на посебни делови од објект или објект изграден на градежно земјиште во нивна сопственост востановуваат права и обврски на заедничка сопственост на градежното земјиште. Заедничката сопственост на градежно земјиште на повеќе лица вклучува право на заедничко наменско користење на земјиштето кое не може да се дели во рамките на градежна парцела, а се пренесува со правото на сопственост на посебниот дел од објектот, односно објектот.

2. Права на градежно земјиште во сопственост на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје**Член 12**

(1) Општините, општините во градот Скопје и градот Скопје можат да се стекнат со право на сопственост на градежно земјиште од физички и правни лица, по претходно донесена одлука од страна на советот.

(2) Сопственоста на градежното земјиште на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, вклучува право на градење на земјиштето, користење на земјиштето, право на пренесување на правото на градење на други лица, како и право на отуѓување на градежното земјиште, согласно со овој и друг закон.

(3) Правото од ставот (2) на овој член се стекнува врз основа на правно дело по претходно донесена одлука од страна на советот, или врз основа на судска одлука. Правното дело го склучува градоначалникот на општината, општината во градот Скопје и градот Скопје.

3. Права на градежно земјиште во сопственост на Република Македонија**Член 13**

(1) Сите физички и правни лица, општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, можат да го користат градежното земјиште во сопственост на Република Македонија, наменето за општа употреба.

(2) Правото на користење на градежното земјиште наменето за општа употреба и за локалитети од јавен интерес утврдени со закон, Владата на Република Македонија може да го пренесе на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, јавните претпријатија и други субјекти основани од Владата на Република Македонија или Собранието на Република Македонија.

(3) Начинот и условите на користењето на земјиштето од ставовите (1) и (2) на овој член се определува со закон.

Член 14

(1) Со градежното земјиште сопственост на Република Македонија, во име на Република Македонија управува Владата на Република Македонија.

(2) Градежното земјиште во сопственост на Република Македонија може да се отуѓи, да се даде на користење заради давање на концесија или јавно приватно партнерство, да се даде под долготраен закуп, под краткотраен закуп, да се разменува и на него да се востановат други стварни права, на начин и под услови утврдени со овој и друг закон.

Член 15

(1) Градежното земјиште сопственост на Република Македонија може да се отуѓува и дава под долготраен и краткотраен закуп со јавно наддавање и со непосредна спогодба, доколку со урбанистички план или урбанистичка планска документација на градежната парцела не се предвидува изградба на градби од јавен интерес утврдени со закон.

(2) Градежното земјиште сопственост на Република Македонија може да се отуѓува и да се дава под долготраен и краткотраен закуп со јавно наддавање и со непосредна спогодба и ако со урбанистички план или урбанистичка планска документација на градежната парцела се предвидува изградба на градби од јавен интерес утврдени со закон, доколку надлежен државен орган се откаже од потребата за изградба на градби од јавен интерес утврдени со закон, со одлука на Владата на Република Македонија.

(3) Со јавно наддавање градежното земјиште сопственост на Република Македонија се отуѓува и дава под долготраен закуп кога:

- градежното земјиште во рамките на градежна парцела е во целост сопственост на Република Македонија без товари и ограничувања и

- повеќе од 70% од вкупната површина на градежната парцела е сопственост на Република Македонија без товари и ограничувања.

(4) Со непосредна спогодба градежното земјиште сопственост на Република Македонија се отуѓува во следниве случаи:

- за потребите на верските заедници за изградба на верски објекти предвидени со урбанистички план или урбанистичка планска документација, по претходно добиена согласност од страна на Комисијата за односи со верските заедници и религиозните групи,

- за потребите на дипломатско-конзуларните претставништва за изградба на дипломатско-конзуларни објекти,

- за оформување на градежна парцела предвидена со урбанистички план или урбанистичка планска документација доколку лицето има во сопственост повеќе од 30% од градежната парцела,

- на сопствениците на објекти или посебни делови од објекти изградени со градежно-техничка документација и евидентирани во јавната книга на недвижности кои не поседуваат акт за доделување на правото на користење на градежното земјиште и

- на сопствениците на објекти или посебни делови од објекти изградени со градежно-техничка документација на градежно земјиште на кое имаат засновано право на долготраен закуп, доколку објектите се изградени согласно со урбанистички план или урбанистичка планска документација и доколку ја имаат исплатено закупнината за тековната година и другите давачки кои произлегуваат од договорот за долготраен закуп.

(5) Со непосредна спогодба градежното земјиште сопственост на Република Македонија може да се даде под долготраен закуп за изградба на објекти од јавен интерес утврдени со закон, по претходна согласност од Владата на Република Македонија и одлука од советите на единиците на локалната самоуправа.

(6) Висината на цената на градежното земјиште сопственост на Република Македонија и висината на посебните трошоци за спроведување на постапките за отуѓување и давање под закуп, ја пропишува Владата на Република Македонија.

Член 16

(1) Градежното земјиште во сопственост на Република Македонија, може да се разменува со градежно земјиште во сопственост на физички и правни лица на кое е предвидено изградба на објекти од јавен интерес утврдени со закон. За размената Владата на Република Македонија донесува одлука по претходно добиено позитивно мислење од Државното правобранителство на Република Македонија. Размената се врши врз основа на договор за размена кој го потпишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите кои се однесуваат на управувањето со градежното земјиште во сопственост на Република Македонија (во натамошниот текст: министерот).

(2) Градежното земјиште во сопственост на Република Македонија, може да се разменува со градежно земјиште во сопственост на физички и правни лица на кое е предвидено изградба на објекти од јавен интерес од локално значење утврден со закон. Размената се врши врз основа на договор за размена, кој во име на Република Македонија го склучува градоначалникот.

(3) Потребата за размена на земјиштето за изградба на објекти од јавен интерес од локално значење од ставот (2) на овој член ја утврдува советот.

(4) За размената од ставот (2) на овој член, градоначалникот е должен пред склучување на договор за размена да прибави согласност од Владата на Република Македонија. Со барањето за согласност се доставува одлука на советот за потреба за размена, предлог на спогодба за размена со физичко или правното лице, позитивно мислење од Државното правобранителство на Република Македонија, извод од урбанистички план или урбанистичка планска документација, имотен лист и уверение за движење за земјиштето што е предмет на размена.

(5) Размената од ставовите (1) и (2) на овој член се врши врз основа на пазарна цена на градежното земјиште, во зависност од зоната, местоположбата и степенот на уреденост на градежното земјиште кое се разменува, согласно со методологија за утврдување на пазарната вредност на земјиштето кое се разменува, која ја утврдува Владата на Република Македонија.

(6) Договорот за размена од ставовите (1) и (2) на овој член, потврден од нотар, се доставува до Агенцијата за катастар на недвижности.

Член 17

(1) Градежното земјиште сопственост на Република Македонија за изградба на инфраструктурни објекти се дава под долготраен закуп, односно се доделува на трајно користење согласно со овој закон, врз основа на проект за инфраструктура.

(2) Градежното земјиште во заштитниот појас на патиштата може да се даде под долготраен закуп, со ограничено право за поставување на подземни инфраструктурни објекти за заедничка економична употреба согласно со закон, врз основа на проект за инфраструктура, за што се плаќа закупнина. Република Македонија ги задржува правата на тоа земјиште да можат да се постават и други системи.

Член 18

(1) Цената на градежното земјиште сопственост на Република Македонија при отуѓување и закуп се плаќа во денари.

(2) Средствата од отуѓувањето и од закупнината на градежното земјиште сопственост на Република Македонија се уплатуваат на посебна сметка во рамките на трезорската сметка. Приходите од овие средства се распределуваат во сооднос 20% за Република Македонија и 80% за општините и општините во градот Скопје, во зависност од местоположбата на градежното земјиште кое е предмет на отуѓување, односно давање под закуп.

(3) Средствата од ставот (2) на овој член кои се распределуваат меѓу општините од подрачјето на градот Скопје и градот Скопје, се распределуваат во сооднос 50% за општината од подрачјето на градот Скопје и 50% за градот Скопје.

(4) По исклучок од ставот (2) на овој член средства-та од отуѓувањето и закупнината на градежното земјиште сопственост на Република Македонија наменето за изградба на технолошки индустриски развојни зони се уплатуваат на посебна сметка во рамките на трезорска сметка. Приходите од овие средства се распределуваат во сооднос 20% за Република Македонија и 80% за Дирекцијата за технолошки индустриски развојни зони (во натамошниот текст: ДТИРЗ).

(5) Обврзници издадени од страна на Република Македонија за исплата на депонирани девизни влогови на граѓаните по кои гарант е Република Македонија и обврзници од денационализацијата, можат да се користат за плаќање на градежното земјиште при отуѓувањето во висина од 20% од вкупниот износ, а останатите 80% се плаќаат на посебна сметка во рамките на трезорската сметка.

Член 19

Во договорите за отуѓување и давање под долготраен закуп на градежното земјиште сопственост на Република Македонија се утврдува и рок за изградба на градбите, утврден во Законот за градење, во зависност од категоријата на градбата.

4. Право на користење на градежно земјиште за концесија или јавно приватно партнерство

Член 20

(1) Заради давање на концесија или јавно приватно партнерство согласно со закон за изградба на објекти или вршење на дејности односно давање на услуги, градежното земјиште сопственост на Република Македонија се дава на користење за период за кој се доделува концесијата или јавното приватно партнерство.

(2) Правото од ставот (1) на овој член престанува со истекот на периодот за кој е доделена концесијата или јавното приватно партнерство или по престанок на концесијата или јавното приватно партнерство.

(3) Владата на Република Македонија на барање на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје заради спроведување на постапки за концесија или јавно приватно партнерство, како и на барање на други субјекти кои согласно со закон имаат право да спроведуваат постапки за јавно приватно партнерство, може да им даде на користење градежно земјиште сопственост на Република Македонија.

(4) Владата на Република Македонија донесува одлука за давањето на користење на градежното земјиштето од ставот (3) на овој член.

5. Право на долготраен закуп

Член 21

(1) На градежно земјиште може да се заснова право на долготраен закуп во корист на домашни и странски физички и правни лица.

(2) Закупот од ставот (1) на овој член може да трае најмалку пет, а најмногу 99 години.

Член 22

(1) Носител на право на долготраен закуп на градежно земјиште е лице во чија корист право е засновано или преминало на него, врз основа на правно дело или судска одлука.

(2) Носителот на правото на долготраен закуп е должен на сопственикот на градежното земјиште да му плаќа закупнина.

Член 23

Правото на долготраен закуп на градежно земјиште е право на туѓо градежно земјиште што го овластува неговиот носител на површината на тоа земјиште или под неа да изгради сопствен објект, а сопственикот на земјиштето е должен тоа да го трпи.

Член 24

(1) Носителот на правото на долготраен закуп на градежно земјиште е сопственик на објектот изграден на тоа градежно земјиште, а во поглед на градежното земјиште на кое е засновано право на долготраен закуп има права и обврски на плодоувивател.

(2) Секоја одредба од договорот спротивна на ставот (1) од овој член е ништовна.

Член 25

Измена на содржината на правото на долготраен закуп може да се врши само во согласност со сопственикот на оптовареното градежно земјиште, а ако со тоа би се променил дотогашниот начин на вршење на останатите стварни права на оптовареното градежно земјиште, тогаш и во согласност со носителите на тие права, на начин определен за засновање на право на долготраен закуп врз основа на правно дело.

Член 26

Правото на долготраен закуп на градежно земјиште не може да се оддели од градежното земјиште што го оптоварува и секое лице кое на која и да е правна основа ќе стекне право на сопственост на оптовареното земјиште, стекнатото земјиште оптоварено со право на долготраен закуп, ако со закон поинаку не е определено.

Член 27

(1) Правото на долготраен закуп на градежно земјиште може да се отуѓи и да се наследи, со закон или со договор за долготраен закуп, доколку со закон или со договор поинаку не е определено.

(2) Правото на долготраен закуп на градежно земјиште може да се оптовари со службеност, заложно право и реални товари.

(3) Објектот кој е изграден врз основа на правото на долготраен закуп на градежно земјиште, се пренесува, наследува и оптоварува заедно со правото на долготраен закуп.

Член 28

Правото на долготраен закуп се стекнува врз основа на правно дело со изведување од правото на сопственост на градежното земјиште, кое со тоа се оптоварува, на начин определен со овој и друг закон.

Член 29

(1) Правото на долготраен закуп на градежно земјиште во сопственост на физички и правни лица се стекнува со договор и со одлука на суд.

(2) Правото на долготраен закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија се стекнува со договор и акт на државен орган согласно закон.

Член 30

(1) Договорот за давање на градежно земјиште на долготраен закуп се склучува во писмена форма.

(2) Со договорот, правото на долготраен закуп на градежно земјиште може да се ограничи на секој начин што е возможен, допуштен и не е спротивен на природата на тоа право.

(3) Кога градежното земјиште е во соопственост или во заедничка сопственост, право на долготраен закуп може да се стекне само ако за тоа се согласат сите соопственици, односно заеднички сопственици.

Член 31

(1) Правото на долготраен закуп на градежно земјиште се запишува во јавната книга на недвижностите како посебно право.

(2) Кога на земјиштето се запишани и други права освен правото на сопственост, за стекнување на долготрајниот закуп е потребна согласност од носителите на тие права доколку со тоа би се нарушиле нивните права. Објектот изграден врз основа на правото на долготраен закуп ќе се запише во јавната книга на недвижности, како објект изграден на земјиште оптоварено со право на долготраен закуп.

Член 32

(1) Правото на долготраен закуп на градежно земјиште може со одлука на суд да се стекне во постапка за делба на имотот и во оставинска постапка, кога судот може во таа постапка да заснова службеност, како и во други случаи определени со закон.

(2) На стекнувањето право на долготраен закуп на градежно земјиште со одлука на суд на соодветен начин се применуваат одредбите од Законот за сопственост и другите стварни права кои се однесуваат за засновање на службеност со одлука на суд.

Член 33

(1) На преносот на правото на долготраен закуп на градежно земјиште на соодветен начин се применуваат одредбите за стекнување на право на сопственост на недвижности врз основа на правно дело, одлука на суд и наследување, ако со закон поинаку не е определено.

(2) Со правото на долготраен закуп на градежно земјиште истовремено се пренесува и правото на сопственост на објектот изграден на земјиштето врз основа на право на долготраен закуп.

(3) Договорот склучен спротивно на ставот (2) од овој член е ништовен.

Член 34

Правото на долготраен закуп на градежно земјиште додека објектот не е изграден и откако е изграден, се заштитува согласно со Законот за сопственост и другите стварни права.

Член 35

(1) Правото на долготраен закуп на градежно земјиште престанува со пропаѓање на објектот, откажување од правото од страна на носителот на правото на долготраен закуп и со исполнување на условите за раскинување на договорот.

(2) Престанокот на правото на долготраен закуп на градежно земјиште се запишува во јавната книга на недвижностите врз основа на писмена изјава дадена од договорните страни или по завршување на рокот и произведува правно дејство од денот на запишувањето во јавната книга на недвижностите.

(3) Во случаите кога правото на долготраен закуп на градежно земјиште престанува со пропаѓање на објектот, запишувањето на престанокот во јавната книга на недвижности се врши врз основа на записник изготвен од страна на комисија формирана од надлежната општина и изготвен геодетски елаборат.

Член 36

(1) На престанокот на правото на долготраен закуп на градежно земјиште со пропаѓање на објектот, соодветно се применуваат одредбите за престанок на правото на сопственост со пропаѓање на ствари од Законот за сопственост и другите стварни права.

(2) На престанокот на правото на долготраен закуп на градежно земјиште со откажување и со исполнување на условите за раскинување на договорот, соодветно се применуваат одредбите од Законот за облигационите односи.

Член 37

(1) Правото на долготраен закуп на градежно земјиште на кое бил изграден објектот кој потоа е уништен до таа мера што да не може да се употребува за целта за која бил наменет, е основа за раскинување на договорот, ако во рок од три години од уништувањето, не биде повторно изграден барем во мера колку е неопходно да може да се употребува за целта за која бил наменет.

(2) Рокот од ставот (1) на овој член почнува да тече од првиот ден од годината што следи по годината кога објектот е уништен, но не тече додека постојат околностите под кои застанува да тече рокот за одржувачка.

Член 38

(1) Со истекот на рокот на договорот за долготраен закуп, она што со тоа право било правно одвоено со земјиштето, станува прирасток на градежното земјиште, односно сопственост на сопственикот на земјиштето.

(2) По истек на договорот за долготраен закуп објектите стануваат сопственост на сопственикот на земјиштето, освен ако поинаку не е утврдено во договор за долготраен закуп.

(3) На односот меѓу сопственикот на градежното земјиште и лицето на кое му престанало правото се применуваат одредбите од Законот за сопственост и други стварни права, со кои се уредуваат односите по престанокот на правото на плодоуживање, ако со правното дело не е нешто друго определено.

Член 39

(1) Другите стварни права со кои било оптоварено правото на долготраен закуп на градежно земјиште престануваат со престанок на тоа право, ако со правното дело не е нешто друго определено.

(2) Другите стварни права во корист и на товар на правото на долготраен закуп на градежно земјиште заедно со објектот, остануваат како востановени стварни права во корист, односно на товар на градежното земјиште заедно со објектот, со дотогашниот ред на првенство.

6. Право на краткотраен закуп

Член 40

(1) На градежно земјиште сопственост на Република Македонија може да се заснова право на краткотраен закуп во корист на домашни и странски физички и правни лица, согласно со одредбите од овој закон, кој може да трае најмногу до пет години.

(2) Градежно неизградено земјиште може да се даде под краткотраен закуп, заради поставување на временни објекти согласно со Законот за градење.

(3) Градежно изградено и неизградено земјиште може да се даде под краткотраен закуп, заради организирање на градилиште врз основа на проект за подготвителни работи пропишан согласно со Законот за градење.

(4) Градежно земјиште предвидено со урбанистички план или урбанистичка планска документација за плажи, може да се даде под краткотраен закуп.

Член 41

(1) На градежно изградено земјиште може да се поставува урбана опрема под услови и на начин утврдени со Законот за градење, Законот за локалната самоуправа и Законот за градот Скопје.

(2) На градежно неизградено земјиште може да се поставуваат временни објекти под услови и на начин утврдени со Законот за градење, Законот за локалната самоуправа и Законот за градот Скопје.

(3) На градежното неизградено и изградено земјиште сопственост на Република Македонија работите што се однесуваат на поставување и отстранување на урбана опрема и временни објекти ги вршат општините, општините во градот Скопје и градот Скопје.

(4) Поставувањето на опремата од ставот (1) на овој член се врши врз основа на програма за поставување на урбана опрема донесена од страна на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје.

(5) Поставувањето на објектите од ставот (2) на овој член се врши врз основа на Програма за поставување на временни објекти донесена од страна на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, која содржи графички и текстуален дел, а на која претходно дава согласност органот на државната управа надлежен за вршење на работите кои се однесуваат на управувањето со градежното земјиште во сопственост на Република Македонија.

7. Право на трајно користење

Член 42

(1) Градежното земјиште сопственост на Република Македонија наменето за изградба на објекти за потребите на државните органи, јавните претпријатија и други субјекти основани од Владата на Република Македонија или Собранието на Република Македонија, општините, општините во градот Скопје и градот Скопје се дава правото на трајно користење на истите.

(2) Правото на трајно користење од ставот (1) на овој член се дава без надоместок и не смее да се пренесува на трети лица.

(3) Владата на Република Македонија донесува одлука за давање на правото на трајно користење од ставот (1) на овој член.

(4) Јавните претпријатија и други субјекти основани од Владата на Република Македонија или Собранието на Република Македонија, врз основа на правото од ставот (1) на овој член можат да спроведат постапка за јавно приватно партнерство по претходна согласност на Владата на Република Македонија.

(5) Општините, општините во градот Скопје и градот Скопје врз основа на правото од ставот (1) на овој член можат да спроведат постапка за концесија или јавно приватно партнерство по претходна согласност на Владата на Република Македонија.

Член 43

(1) Градежното неизградено земјиште сопственост на Република Македонија кое со урбанистички план или урбанистичка планска документација е планирано за гробишта, може да се даде на трајно користење на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје без надомест заради изградба на гробишта.

(2) Градежното неизградено земјиште во сопственост на физички и правни лица кое со урбанистички план или урбанистичка планска документација е планирано за гробишта се одзема во корист на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје согласно со Законот за експропријација, при што надоместокот за експропријација е на товар на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје.

8. Службеност и реален товар

Член 44

(1) На градежно земјиште може да се засноваат стварни и лични службености во согласност со Законот за сопственост и другите стварни права.

(2) На градежно земјиште сопственост на физички и правни лица може да се заснова реален товар.

9. Хипотека

Член 45

На градежно земјиште во сопственост на физички и правни лица и во сопственост на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје може да се заснова судска, законска и договорна хипотека, согласно со Законот за сопственост и другите стварни права и Законот за договорен залог.

III. НАЧИН И ПОСТАПКА НА ОТУГУВАЊЕ, ДАВАЊЕ ПОД ДОЛГОТРАЕН И КРАТКОТРАЕН ЗАКУП НА ГРАДЕЖНОТО ЗЕМЈИШТЕ СОПСТВЕНОСТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Член 46

(1) Постапките за отуѓување и давање под долготраен и краткотраен закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија, во име на Република Македонија ги водат општините, општините во гра-

дот Скопје и градот Скопје, секоја на своето подрачје утврдено со закон, освен постапката за отуѓување на градежно земјиште сопственост на Република Македонија за потребите на дипломатско-конзуларните претставништва за изградба на дипломатско-конзуларни објекти.

(2) Постапките од ставот (1) на овој член ги води градот Скопје, доколку градежното земјиште е на подрачје на две или повеќе општини во градот Скопје или доколку истото е од интерес на градот Скопје, утврден со Законот за градот Скопје.

(3) По исклучок од ставовите (1) и (2) на овој член, постапката за отуѓување и давање под долготраен закуп на градежното земјиште кое согласно со урбанистички план или урбанистичка планска документација е планирано за изградба на технолошки индустриски развојни зони, ја спроведува ДТИРЗ, согласно со овој и друг закон.

(4) За градежно земјиште сопственост на Република Македонија кое се отуѓува и дава под долготраен закуп, а кое со урбанистички план или урбанистичка планска документација е наменето за изградба на објекти од прва и втора категорија согласно со Законот за градење, Владата на Република Македонија по предлог на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, дава согласност за отуѓување или давање под закуп на предметното градежно земјиште.

(5) По исклучок од ставовите (1) и (2) на овој член во случаите кога општините, општините во градот Скопје и градот Скопје не ги исполнат условите согласно со членот 89 од овој закон и доколку органот на државната управа надлежен за вршење на работите кои се однесуваат на управувањето со градежното земјиште во сопственост на Република Македонија го преземе водењето на постапката согласно со овој закон, постапката ја води органот на државната управа надлежен за вршење на работите кои се однесуваат на управувањето со градежното земјиште во сопственост на Република Македонија. Постапката за отуѓување и давање на градежно земјиште под долготраен и краткотраен закуп по пат на јавно наддавање ја води Комисијата за спроведување на постапка за јавно наддавање составена од пет члена формирана од министерот.

(6) Градежно земјиште на кое има поставено времени објекти е предмет на отуѓување и давање под закуп по пат на јавно наддавање и со непосредна спогодба, доколку за времениот објект е донесено решение за негово отстранување.

(7) Градежно земјиште сопственост на Република Македонија на кое има поставено објекти сопственост на Република Македонија, за кои постои опасност од уривање и е донесено одобрение за отстранување, е предмет на отуѓување и давање под закуп по пат на јавно наддавање и со непосредна спогодба, доколку купувачот, односно закупецот на градежното земјиште пре земе обврска со договорот за отуѓување, односно долготраен закуп да го отстрани објектот.

1. Отуѓување и давање под долготраен закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија по пат на јавно наддавање

Член 47

(1) Постапката за отуѓување и давање под долготраен закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија по пат на јавно наддавање, се спрове-

дува согласно со одредбите од овој закон, со електронско јавно наддавање (во натамошниот текст: јавно наддавање), со претходно дадена објава од страна на Комисијата за спроведување на постапки за јавно наддавање (во натамошниот текст: Комисијата), во:

- два дневни весници кои се издаваат на македонски јазик, а излегуваат најмалку три месеци пред денот на објавувањето на објавата,

- еден дневен весник кој се издава на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик во општините, општините во градот Скопје и градот Скопје на чие подрачје се наоѓа градежното земјиште предмет на објавата, а излегува најмалку три месеци пред денот на објавувањето на објавата и

- во "Службен весник на Република Македонија".

(2) Објавата од ставот (1) на овој член опфаќа најмалку една половина од една страна на печатениот меморандум.

(3) Доколку Република Македонија е сопственик на повеќе од 70% од вкупната површина на градежната парцела, земјиштето сопственост на Република Македонија може да биде предмет на отуѓување или давање под долготраен закуп со јавно наддавање, при што објавата содржи обврска идниот купувач, односно закупец, решавањето на имотноправните односи за останатата површина од градежната парцела сопственост на други лица, да ги реши со останатите сопственици на земјиштето согласно со закон.

(4) Во случаите од ставот (3) на овој член, пред отпочнување на постапката за јавно наддавање, органот ќе спроведе постапка во која со подавка преку нотар ќе го понуди својот дел на другите соопственици на катастарски парцели од кои е формирана градежната парцела предмет на отуѓување, а постапката за јавно наддавање ќе започне доколку другите соопственици не се заинтересирани за купување на земјиштето кое е предмет на понудата.

(5) Минималните технички стандарди и услови во поглед на опремата (хардверот), како и функционалноста на софтверот за електронското јавно наддавање ги пропишува Владата на Република Македонија по предлог на министерот.

Член 48

За градежното земјиште сопственост на Република Македонија кое е предмет на објавата, можат да се пријават за учество сите заинтересирани домашни и странски физички и правни лица кои можат да се стекнат со сопственост на градежно земјиште на територија на Република Македонија согласно со закон, кои ги исполнуваат условите дадени во објавата.

Член 49

(1) Објавата за отуѓување, односно за давање под долготраен закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија задолжително ги содржи следните податоци за:

- градежното земјиште кое е предмет на отуѓување или долготраен закуп (намена, површина на градежна парцела, катастарски парцели кои се опфатени со градежната парцела, површина за градба, бруто изградена површина, коефициент на искористеност, процент на изграденост, катност и/или висина, и друго),

- почетната цена по метар квадратен за градежното земјиште кое е предмет на отуѓување, односно почетна цена по метар квадратен за годишна закупнина за градежното земјиште кое се дава под долготраен закуп,

- рокот за поднесување и начинот на поднесување на пријавите за учество на јавното наддавање,

- времето на започнување и времетраенето на јавното наддавање,

- условите за учество на јавно наддавање за странските физички и правни лица,

- депозитот за учество на јавното наддавање кој изнесува од 10% до 30% од вкупната почетна цена за отуѓување, односно од 10% до 30% од вкупната почетна годишна закупнина кога земјиштето се дава под долготраен закуп, како и сметка на која се уплатува депозитот,

- обврската на најповолниот понудувач да ги уплати средствата во рок од 15 дена од денот на приемот на писменото известување за избор, во спротивно нема да се пристапи кон склучување на договор, а депонираниите средства на најповолниот понудувач нема да му бидат вратени и истиот нема да може да учествува на секое идно јавно наддавање за предметната градежна парцела,

- рокот за прибавување на одобрение за градење, како и рокот за изградба на објектот согласно со Законот за градење,

- начинот и постапката за спроведување на наддавањето (начин на легитимирање на учесниците на јавно наддавање, потребен број на учесници согласно со закон, минималниот чекор на зголемување на вредност по метар квадратен на градежното земјиште, дефинирање на почетокот и крајот на јавното наддавање, рокот за уплата на најповолната понуда, рокот за враќање на уплатениот депозит, обврски за исплата на данокот на промет, обврска за трошоци за солемнлизација на договорот и право на приговор),

- интернет страницата на која ќе се врши јавното наддавање и

- други обврски што треба да ги исполни најповолниот понудувач, кои би биле утврдени со договорот за отуѓување, односно давање под долготраен закуп.

(2) Објавата од ставот (1) на овој член ја изготвува и ја дава за објавување Комисијата.

(3) Претседателот и членовите на Комисијата се должни да ја изготват објавата согласно со ставот (1) од овој член.

Член 50

(1) Комисијата е должна во објавата од членот 49 на овој закон да утврди рок за поднесувањето на пријавата за учество на јавното наддавање.

(2) Рокот од ставот (1) на овој член не може да биде пократок од 20 календарски дена ниту подолг од 60 дена на сметајки од денот на објавувањето на објавата до денот на поднесувањето на пријави и тоа за земјиште со намена за:

- индивидуално домување не може да биде пократок од 20 дена ниту подолг од 40 дена,

- колективно домување не може да биде пократок од 30 дена ниту подолг од 60 дена,

- комерцијални и деловни објекти не може да биде пократок од 30 дена ниту подолг од 60 дена,

- стопански и производни објекти не може да биде пократок од 30 дена ниту подолг од 60 дена,

- објекти на јавни институции не може да биде пократок од 30 дена ниту подолг од 60 дена,

- објекти за спорт и рекреација не може да биде пократок од 30 дена ниту подолг од 60 дена и

- инфраструктурни објекти не може да биде пократок од 30 дена ниту подолг од 40 дена.

Член 51

Доколку објавата за отуѓување или давање под долготраен и краткотраен закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија, содржи посебни дополнителни услови, општините, општините во градот Скопје и градот Скопје се должни пред објавувањето да обезбедат согласност за објавување на истата од органот на државната управа надлежен за вршење на работите кои се однесуваат на управувањето со градежното земјиште во сопственост на Република Македонија, кој во рок од пет дена од денот на приемот на барањето ќе се произнесе по истото. Доколку не се произнесе во рок од пет дена одговорот ќе се смета за позитивен.

Член 52

(1) Општините, општините во градот Скопје и градот Скопје се должни да спроведат постапка за отуѓување или давање под долготраен и краткотраен закуп по пат на јавно наддавање на градежното земјиште во сопственост на Република Македонија и во рок од 15 дена од денот на приемот на компилетна документација од страна на органот на државната управа надлежен за вршење на работите кои се однесуваат на управувањето со градежното земјиште сопственост на Република Македонија, да дадат објава во дневни печатени весници.

(2) Органот на државната управа надлежен за вршење на работите кои се однесуваат на управувањето со градежното земјиште сопственост на Република Македонија при доставувањето на документацијата од ставот (1) на овој доставува и предлог на објава кој може да содржи и посебни дополнителни услови согласно со закон.

(3) Доколку општините, општините во градот Скопје и градот Скопје не постапат согласно со ставовите (1) и (2) од овој член, постапката за отуѓување или давање под долготраен и краткотраен закуп по пат на јавно наддавање ја спроведува органот на државната управа надлежен за вршење на работите кои се однесуваат на управувањето со градежното земјиште во сопственост на Република Македонија.

(4) Доколку општините, општините во градот Скопје и градот Скопје по прв пат не извршат отуѓување, давање под долготраен или краткотраен закуп на градежното земјиште сопственост на Република Македонија, а по барање на органот на државната управа надлежен за вршење на работите кои се однесуваат на управувањето со градежното земјиште во сопственост на Република Македонија, можат да извршат отуѓување на градежното земјиште сопственост на Република Македонија по пат на јавно наддавање без посебни дополнителни услови.

Член 53

Посебни дополнителни услови кои можат да се предвидат во објавата се:

- висина на годишен обрт на капитал на правното лице кое ќе се пријави за учество на јавното наддавање,

- број на изградени објекти или објекти во сопственост на правното лице кое ќе се пријави за учество на јавното наддавање во зависност од намената на земјиштето предмет на јавната објава,
- број на вработени лица во правното лице кое ќе учествува на јавното наддавање,
- број на лица кои по изградбата на стопански објект ќе бидат вработени,
- правно лице да котира на една од познатите светски берзи или да е правно лице кое е контролирано од регулаторно тело и
- правно лице да поседува соодветна лиценца или да е специјализирано за изградба на објекти предмет на јавната објава.

Член 54

(1) Исправка на објавата врши Комисијата најдоцна 15 дена пред истекот на последниот ден за поднесување на пријавата за учество на јавното наддавање наведен во објавата и истата се објавува во печатените весници во кои е објавена и објавата. Доколку до моментот на исправката се пријавиле лица за учество за јавно наддавање, Комисијата е должна да ги извести за исправката.

(2) Исправката од ставот (1) на овој член, Комисијата е должна да ја објави во истите дневни печатени весници во кои е објавена објавата, на најмалку половина страна од дневниот печатен весник, како и во "Службен весник на Република Македонија".

Член 55

(1) Учество на јавното наддавање заинтересираните правни и физички лица го потврдуваат со поднесување на писмена пријава за учество на јавно наддавање во која се наведени податоците за која градежна парцела се однесува пријавата, за подносителот на пријавата, како и за трансакциона или жиро-сметка на која ќе биде вратен депозитот за учество на јавното наддавање.

(2) Доколку предмет на објавата се повеќе градежни парцели, а учесникот е заинтересиран за повеќе од една градежна парцела, се поднесува поединечна пријава за секоја градежна парцела за која се уплатува и посебен депозит.

Член 56

(1) Постапката за јавно наддавање ја спроведува комисија за спроведување на постапките за јавно наддавање формирана од градоначалникот на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје.

(2) Во зависност од видот и значењето на објектите кои ќе се градат на земјиштето што е предмет на јавното наддавање, комисијата се состои од три до девет члена од кои еден е претседател. Претседателот и најмалку две третини од вкупниот број на членовите на комисијата е потребно да имаат овластување за водење на постапка за отуѓување и давање под закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија (во натамошниот текст: овластување).

(3) Во општините во градот Скопје еден од членовите на комисијата треба да биде претставник од градот Скопје.

(4) Во работењето на комисијата може да учествува и едно надворешно лице со високо образование од областа на економијата, правото или техничките науки.

(5) За секоја спроведена постапка за јавно наддавање, комисијата е должна да изготви извештај и истиот потпишан од претседателот и членовите на комисијата, го доставува до градоначалникот.

(6) Врз основа на извештајот од ставот (5) на овој член, градоначалникот склучува договор со најповољниот понудувач од јавното наддавање.

(7) Од објавувањето на објавата, па се до моментот на започнување на јавното наддавање, комисијата со заклучок може да ја запре постапката за јавно наддавање, доколку настанат непредвидени околности кои би го оневозможиле водењето на постапката за отуѓување или давање под закуп на градежното земјиште сопственост на Република Македонија по пат на јавно наддавање. Донесениот заклучок е основ за поништување на објавата за што комисијата донесува решение. Доколку објавата се поништи пред истекот на крајниот рок за доставување на пријавите за учество, комисијата го објавува заклучокот во истите печатени медиуми во кои е објавена објавата, на најмалку една четвртина од една страна на печатениот медиум и во "Службен весник на Република Македонија".

Член 57

(1) Пријавата за учество на јавното наддавање треба да ги содржи сите податоци и докази кои се утврдени во објавата за јавно наддавање, на начин и во форма како што е предвидено во самата објава.

(2) Комисијата по приемот на пријавите од подносителите на пријавите, утврдува дали пријавите се доставени во определениот рок и дали истите се комплетирани во согласност со условите од објавата.

(3) Комисијата ги известува подносителите на пријавите за комплетираноста на истите по електронски пат, во рок од три дена од денот на поднесувањето на понуди, при што на подносителите на пријавите кои доставиле комплетна документација им доставува и корисничко име и шифра за учество на јавното наддавање, а на подносителите на пријавите кои не доставиле комплетна документација им доставува известување со образложение дека истите нема да учествуваат на јавното наддавање.

(4) Подносителите на пријави кои доставиле комплетирани пријави за учество на јавното наддавање согласно со објавата, на денот на спроведување на јавното наддавање, се регистрираат на интернет страницата наведена во објавата со корисничкото име и шифрата за учество на јавното наддавање, по што имаат право да учествуваат на јавното наддавање.

Член 58

(1) Учесници на јавното наддавање се подносители на пријави кои доставиле комплетна документација и се регистрирале на интернет страницата наведена во објавата.

(2) Јавното наддавање ќе се одржи доколку учесниците ги исполнуваат условите дадени во објавата. Јавното наддавање ќе се одржи доколку по објавата се пријавил и само еден учесник кој ги исполнува условите дадени во објавата и ја наддаде почетната цена.

Член 59

(1) Депозитот за учество на јавно наддавање се враќа на подносителот на пријавата за учество на јавното наддавање, во целост, во рок од 15 дена од денот на одржувањето на јавното наддавање.

(2) Депозитот за учество на јавно наддавање на најповолниот понудувач му се враќа намален за процент од 10%, одреден за трошоци на постапката, во рок од 15 дена од денот на уплатата на вкупната сума постигната на јавното наддавање за отуѓување на градежното земјиште, односно за едногодишна закупнина.

Член 60

(1) Јавното наддавање започнува со објавување на почетната цена на земјиштето кое е предмет на објавата по метар квадратен, а се спроведува по пат на наддавање од страна на учесниците во наддавањето.

(2) За успешно спроведена постапка на јавно наддавање, потребно е да има најмалку едно постапно наддавање над почетната цена по метар квадратен.

(3) Јавно наддавање може да се одвива во интервал од 30 минути до еден час, во зависност од предметот на јавното наддавање.

(4) Јавното наддавање се смета за завршено во моментот на истекот на времето определено во објавата, при што доколку во истекот на последните две минути од страна на учесниците е дадена понуда, крајниот рок за завршување на јавното наддавање се продолжува за уште две минути.

(5) Продолжување на крајниот рок е дозволено најмногу три пати во текот на јавното наддавање.

(6) Јавното наддавање може да трае и пократко од предвидениот временски рок, доколку учесниците на јавното наддавање се откажале од натамошно наддавање и останал само еден учесник кој се смета за најповолен понудувач.

Член 61

(1) За најповолен понудувач по метар квадратен се смета учесникот на јавното наддавање кој понудил последна цена по метар квадратен, која претставува највисока цена за отуѓување на градежното земјиште, односно највисока цена за едногодишна закупнина на градежното земјиште доколку истото се дава под закуп.

(2) Комисијата по завршувањето на јавното наддавање изготвува записник за спроведеното јавно наддавање и електронски го доставува до сите учесници на јавното наддавање.

(3) Најповолниот понудувач во рок од 15 дена од денот на завршувањето на постапката за јавно наддавање е должен да ги уплати средствата од став (1) на овој член.

(4) Доколку најповолниот понудувач во рокот од ставот (3) на овој член не ги уплати средствата од ставот (1) на овој член, депозитот не му се враќа и нема да се пристапи кон склучување на договор.

Член 62

(1) За текот на јавното наддавање учесниците имат право на приговор во рок од три дена од денот на одржувањето на јавното наддавање. Приговорот се поднесува во писмена форма до комисијата која одлучува по приговорот со решение. Комисијата е должна да одлучи по приговорот во рок од пет работни дена.

(2) Постапката за јавно наддавање завршува по истекот на рокот од ставот (1) на овој член, доколку не е поднесен приговор.

(3) Постапката за јавно наддавање завршува по донесено решение од ставот (1) на овој член.

Член 63

(1) По завршувањето на постапката за јавно наддавање, со најповолниот понудувач, во рок од пет работни дена по извршената уплата на цената на земјиштето, градоначалникот во име на Република Македонија склучува договор за отуѓување на градежно земјиште, односно за давање под долготраен закуп.

(2) На договорот од ставот (1) на овој член соодветно се применуваат одредбите од Законот за облигационите односи.

Член 64

(1) Органот на државната управа надлежен за вршење на работите кои се однесуваат на управувањето со градежното земјиште во сопственост на Република Македонија во секоја фаза од постапката на отуѓување и давање под долготраен или краткотраен закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија по пат на јавно наддавање, доколку утврди дека општините, општините во градот Скопје и градот Скопје постапуваат спротивно на одредбите од овој закон, ке го преземе предметот и ке спроведе нова постапка.

(2) Доколку објавата за отуѓување или давање под долготраен и краткотраен закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија е спротивна на одредбите од овој закон, органот на државната управа надлежен за вршење на работите кои се однесуваат на управувањето со градежното земјиште во сопственост на Република Македонија може да ја поништи и тоа го објавува во печатени медиуми и "Службен весник на Република Македонија" во рок од три работни дена.

2. Отуѓување и давање под долготраен закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија со непосредна спогодба

Член 65

(1) Градежно земјиште сопственост на Република Македонија се отуѓува и дава под долготраен закуп со непосредна спогодба на начин и под услови утврдени со овој закон.

(2) Отуѓувањето и давањето под долготраен закуп на градежното земјиште сопственост на Република Македонија со непосредна спогодба се врши по поднесено барање од физичко или правно лице.

(3) По барањето од ставот (2) на овој член општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, одлучуваат согласно со одредбите од Законот за општата управна постапка.

(4) По правосилност на решението со кое се уважува барањето од ставот (2) на овој член, градоначалникот на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје во име на Република Македонија, во рок од пет дена склучува договор за отуѓување или давање под долготраен закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија со непосредна спогодба.

(5) Против донесените решенија и заклучоци во водењето на постапките за отуѓување и давање под долготраен закуп на градежното земјиште сопственост на Република Македонија со непосредна спогодба, може да се изјави жалба до министерот.

Член 66

Кога градежното земјиште се отуѓува со непосредна спогодба за потребите на верските заедници за изградба на верски објекти предвидени со урбанистички план или урбанистичка планска документација, кон барањето се поднесуваат следниве докази:

- извод од урбанистички план или урбанистичка планска документација со дефинирана градежна парцела,

- геодетски елаборат за нумерички податоци со список на податоци за формирање на градежна парцела,

- имотен лист за градежното земјиште сопственост на Република Македонија, кој до денот на поднесувањето не е постар од 30 дена,

- согласност за изградба на верски објект на предметното градежно земјиште од страна на Комисијата за односи со верските заедници и религиозните групи,

- уверение за историски преглед на извршените запишувања во Агенцијата за катастар на недвижностите за предметното градежно земјиште сопственост на Република Македонија за периодот од кога е востановен катастар на земјиште во катастарската општина, со идентификација на катастарска парцела и катастарска општина и

- доказ за регистрација на верската заедница согласно со закон.

Член 67

(1) Кога градежното земјиште се отуѓува со непосредна спогодба за потребите на дипломатско-конзуларните претставништва за изградба на дипломатско-конзуларни објекти, кон барањето се поднесуваат следниве докази:

- извод од урбанистички план или урбанистичка планска документација со дефинирана градежна парцела,

- геодетски елаборат за нумерички податоци со список на податоци за формирање на градежна парцела,

- имотен лист за градежното земјиште сопственост на Република Македонија, кој до денот на поднесувањето не е постар од 30 дена,

- уверение за историски преглед на извршените запишувања во Агенцијата за катастар на недвижностите за предметното градежно земјиште сопственост на Република Македонија за периодот од кога е востановен катастар на земјиште во катастарската општина, со идентификација на катастарска парцела и катастарска општина и

- мислење од Министерството за надворешни работи.

(2) Барањето од ставот (1) на овој член се поднесува до органот на државната управа надлежен за вршење на работите кои се однесуваат на управувањето со градежното земјиште во сопственост на Република Македонија, кој врз основа на претходно прибавена согласност од Владата на Република Македонија одлучува по истото.

Член 68

Кога градежното земјиште се отуѓува со непосредна спогодба за оформување на градежна парцела предвидена со урбанистички план или урбанистичка планска документација, а лицето има во сопственост повеќе од 30% од градежната парцела и ако со планот на таа градежна парцела не се предвидува изградба на објекти од јавен интерес утврден со закон, кон барањето се поднесуваат следниве докази:

- извод од урбанистички план или урбанистичка планска документација со дефинирана градежна парцела,

- геодетски елаборат за нумерички податоци со список на податоци за формирање на градежна парцела,

- имотен лист кој до денот на поднесувањето не е постар од 30 дена, со запишано право на сопственост на подносителот на барањето, за градежното земјиште кое претставува над 30% од градежната парцела,

- имотен лист за градежното земјиште сопственост на Република Македонија, кој до денот на поднесувањето не е постар од 30 дена,

- уверение за историски преглед на извршените запишувања во Агенцијата за катастар на недвижностите за предметното градежно земјиште сопственост на Република Македонија за периодот од кога е востановен катастар на земјиште во катастарската општина, со идентификација на катастарска парцела и катастарска општина и

- доказ за регистрација доколку подносителот на барањето е правно лице, односно фотокопија од лична карта или патна исправа ако подносител на барањето е физичко лице.

Член 69

Кога градежното земјиште се отуѓува со непосредна спогодба на другите сопственици на објекти или посебни делови од објекти изградени со градежно-техничка документација и евидентирани во јавната книга на недвижности кои не поседуваат акт за доделување на правото на користење на градежно земјиште, кон барањето се поднесуваат следните докази:

- извод од урбанистички план или урбанистичка планска документација со дефинирана градежна парцела,

- геодетски елаборат за нумерички податоци со список на податоци за формирање на градежна парцела,

- имотен лист кој до денот на поднесувањето не е постар од 30 дена, со запишано право на сопственост на подносителот на барањето,

- имотен лист за градежното земјиште сопственост на Република Македонија, кој до денот на поднесувањето не е постар од 30 дена,

- уверение за историски преглед на извршените запишувања во Агенцијата за катастар на недвижностите за предметното градежно земјиште сопственост на Република Македонија за периодот од кога е востановен катастар на земјиште во катастарската општина, со идентификација на катастарска парцела и катастарска општина и

- доказ за регистрација доколку подносителот на барањето е правно лице, односно фотокопија од лична карта или патна исправа ако подносител на барањето е физичко лице.

Член 70

(1) Сопствениците на објекти или посебни делови од објекти изградени со градежно-техничка документација на градежно земјиште на кое имаат засновано право на долготраен закуп, доколку објектите се изградени согласно со урбанистички план или урбанистичка планска документација и доколку ја имаат исплатено закупнината за тековната година и другите давачки кои произлегуваат од договорот за долготраен закуп можат да поднесат барање да им се отуѓи градежното земјиште со непосредна спогодба. Закупнините кои се платени до денот на поднесувањето на барањето не се пресметуваат во цената за отуѓување на земјиштето.

(2) Кон барањето од ставот (1) на овој член се поднесуваат следниве докази:

- договор за засновање на правото на долготраен закуп,

- имотен лист за земјиштето сопственост на Република Македонија, во кој е запишано заснованото право на долготраен закуп;
- имотен лист за објектот кој е изграден на градежното земјиште и
- доказ за платена закупнина до моментот на поднесување на барањето.

Член 71

(1) Кога градежното земјиште сопственост на Република Македонија наменето за изградба на објекти од јавен интерес се дава под долготраен закуп со непосредна спогодба, кон барањето се поднесуваат следниве докази:

- извод од урбанистички план или урбанистичка планска документација со дефинирана градежна парцела,
- геодетски елаборат за нумерички податоци со список на податоци за формирање на градежна парцела,
- имотен лист за градежното земјиште сопственост на Република Македонија, кој до денот на поднесувањето не е постар од 30 дена,
- уверение за историски преглед на извршените запишувања во Агенцијата за катастар на недвижностите за предметното градежно земјиште сопственост на Република Македонија за периодот од кога е востановен катастар на земјиште во катастарската општина, со идентификација на катастарска парцела и катастарска општина и
- доказ за регистрација доколку подносителот на барањето е правно лице, односно фотокопија од лична карта или патна исправа ако подносител на барањето е физичко лице.

(2) По добивање на барањето со доказите од ставот (1) на овој член, општината, општината во градот Скопје и градот Скопје, доставува барање до Владата на Република Македонија за давање на согласност за склучување на договор за долготраен закуп со непосредна спогодба.

(3) Владата на Република Македонија нема да даде согласност од ставот (2) на овој член, доколку утврди дека за давањето на градежното земјиште под долготраен закуп може да постои интерес од повеќе заинтересирани субјекти и истото може да се даде под долготраен закуп по пат на јавно наддавање.

Член 72

Градежното земјиште сопственост на Република Македонија може да биде предмет на отуѓување и давање под долготраен закуп и доколку за 10% од вкупната површина на градежната парцела не се решени имотно правните односи, под услов истите да не влегуваат во површината предвидена за градење на објектот, при што предмет на отуѓување не е делот од градежното земјиште за кое не се решени имотно правните односи.

3. Договор за отуѓување и договор за давање под долготраен закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија

Член 73

(1) Договорот за отуѓување и договорот за давање под долготраен закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија се склучува во писмена форма.

(2) Договорот за отуѓување и договорот за давање под долготраен закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија, во име на Република Македонија ги склучува градоначалникот на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје.

Член 74

(1) Договорите од членот 73 на овој закон особено содржат:

- 1) страни на договорот;
- 2) предмет на договорот:

 - начин на отуѓување или давање под долготраен закуп,
 - конкретни податоци за предметното земјиште и
 - основ на отуѓување или давање под долготраен закуп на градежното земјиште;

- 3) висина на цената за отуѓување или годишна закупнина, како и рок на плаќање;
- 4) обврска на купувачот или закупецот за плаќање на данокот на промет и нотарските трошоци;
- 5) рок за прибавување на одобрение за градење согласно со членот 75 од овој закон;
- 6) рок за изградба на објектот согласно со роковите утврдени во Законот за градење, во зависност од категоријата на градбата, кога предмет на отуѓување или давање под долготраен закуп е неизградено градежно земјиште и
- 7) договорна казна за непочитување на рокот од ставот (1) точка 6 на овој член, во висина од 2% од вкупно постигнатата цена на јавното наддавање на предметното земјиште за секој изминат месец.

(2) Договорот кој не ги содржи елементите од ставот (1) на овој член е иштовен.

Член 75

(1) По склучувањето на договорите од членот 73 на овој закон, купувачот односно закупецот во рок од 30 дена истите ги доставува кај нотар заради вршење на солемнизация.

(2) Кога градежното земјиште се отуѓува или дава под долготраен закуп по пат на јавно наддавање купувачот, односно закупецот е должен, да прибави одобрение за градење на предвидениот објект од надлежниот орган во рок од девет месеци од извршената солемнизация на договорот каде што предмет на договорот е градежна парцела со површина до 5.000 м², односно во рок од 12 месеци од извршената солемнизация на договорот каде што предмет на договорот е градежна парцела над 5.000 м² и е должен земјиштето да го изгради согласно со урбанистичкиот план по кој истото е отуѓено, односно дадено под долготраен закуп.

(3) Кога предмет на отуѓување е градежно земјиште сопственост на Република Македонија кое претставува дел од вкупната површина на градежната парцела, рокот за прибавување на одобрение за градење од ставот (2) на овој член, започнува да тече од денот на запишувањето на правото на сопственост во јавната книга за запишување на правата на недвижностите на вкупната површина на предметната градежна парцела.

(4) Неисполнување на обврските од ставовите (1) и (2) на овој член по вина на купувачот, односно закупецот, претставуваат основ за еднострочно раскинување на договорот при што 20% од вкупната сума од отуѓувањето, односно давањето под долготраен закуп не се враќаат на купувачот, односно закупецот.

Член 76

(1) На договорот за отуѓување и договорот за давање под долготраен закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија можат да се вршат измени и дополнувања со склучување на анекс на договор.

(2) Измени и дополнувања на договорите од ставот (1) на овој член можат да се вршат поради следниве причини:

- ако се настанати промени на предметот на договорот како последица на измена на урбанистички план или урбанистичка планска документација, но не поради промена на намената и површината на градежната парцела, за која е отуѓено градежното земјиште,

- поради отстранување на нови настанати околности (промена на број на катастарска парцела или промена на катастарска општина на земјиштето), во периодот од денот на склучување на договорот до денот на запишување на договорот во јавната книга за запишување на правата на недвижностите и

- заради отстранување на грешки во податоците за описот на земјиштето кое е отуѓено.

(3) Анекс на договорите од ставот (1) на овој член може да се склучи по претходно прибавено позитивно мислење од Државното правобранителство на Република Македонија.

4. Начин и постапка на давање под краткотраен закуп на земјиште сопственост на Република Македонија

Член 77

Постапката за давање на земјиште под краткотраен закуп ја водат општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, во зависност од нивното подрачје утврдено со закон. Градоначалникот на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје во име на Република Македонија склучува договор за краткотраен закуп кој има сила на извршна исправа.

Член 78

(1) Градежното земјиште сопственост на Република Македонија се дава под краткотраен закуп по пат на јавно надавање.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член, земјиштето предвидено за плажи пред изграден угостителски објект, како и земјиштето за организирање на градилиште се дава под краткотраен закуп со непосредна спогодба.

Член 79

Постапката за давање под краткотраен закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија по пат на јавно наддавање, се спроведува согласно со одредбите од овој закон кои се однесуваат на постапката за отуѓување и давање под долготраен закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија по пат на јавно наддавање.

Член 80

(1) Градежното земјиште сопственост на Република Македонија може да се даде под краткотраен закуп со непосредна спогодба, по поднесено барање до надлежната општина и тоа на сопствениците на угостителски објект пред кои е предвидено плажа, како и на правни и физички лица за потребите за формирање на градилиште.

(2) Кон барањата од ставот (1) на овој член се доставува:

- извод од урбанистички план или урбанистичка планска документација,

- урбанистичко техничка документација за уредување на капалишта, односно проект за подгответелни работи за организирање на градилиште,

- геодетски елаборат за нумерички податоци изработен врз основа на урбанистично-техничката документација, односно проект за подгответелни работи,

- доказ за сопственост на угостителскиот објект пред плажа, односно решение за локацијски услови за објектот за кој се врши организација на градилиште,

- имотен лист за градежното земјиште сопственост на Република Македонија, кој до денот на поднесувањето не е постар од 30 дена и

- уверение за историски преглед на извршените запишувања во Агенцијата за катастар на недвижностите за предметното градежно земјиште сопственост на Република Македонија за периодот од кога е востановен катастар на земјиште во катастарската општина, со идентификација на катастарска парцела и катастарска општина.

(3) По барањето од ставот (2) на овој член општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, одлучуваат согласно со одредбите од Законот за општата управна постапка.

(4) По донесено решение со кое се уважува барањето од ставот (2) на овој член, градоначалникот на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје во име на Република Македонија склучува договор за давање под краткотраен закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија.

Член 81

Договорот за давање на градежно земјиште сопственост на Република Македонија под краткотраен закуп особено содржи:

- предмет на договорот,

- податоци за градежното земјиште,

- намена и податоци за објектот утврден со програмата,

- рок и начин на плаќање на закупнината,

- висина на закупнината,

- обврска на закупецот за плаќање на нотарските трошоци и

- услови за раскинување на договорот.

IV. РЕГИСТАР НА ГРАДЕЖНО ЗЕМЛИШТЕ

Член 82

(1) Општините, општините во градот Скопје и градот Скопје водат Регистар на отуѓено и дадено под долготраен и краткотраен закуп, на градежно земјиште сопственост на Република Македонија и се должни на секој четврти месец во годината да доставуваат примерок од истиот до министерот.

(2) Доколку општината, општината во градот Скопје и градот Скопје ненавремено го достави или не го достави Реѓистарот од ставот (1) на овој член до органот на државната управа надлежен за вршење на работите кои се однесуваат на управувањето со градежното земјиште во сопственост на Република Македонија, истото претставува основа за покренување на постапка за одземање на вршењето на работите за располагање со градежно земјиште сопственост на Република Македонија.

(3) Престанокот на правото на долготраен закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија се евидентира во Регистарот на отуѓено и дадено под долготраен и краткотраен закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија.

(4) Формата и содржината, како и начинот на водењето на регистарот од ставот (1) на овој член, ги пропишува министерот.

V. УРЕДУВАЊЕ НА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ

Член 83

(1) Уредување на градежно земјиште во смисла на овој закон е изградба на објекти на комунална инфраструктура, заради обезбедување на непречен пристап до градежната парцела од јавен пат, поставување на водоводна, фекална и атмосферска канализација и друга инсталација со приклучоци до градежната парцела.

(2) Планирањето, проектирањето и изведувањето на инфраструктурата од ставот (1) на овој член се врши според урбанистичките планови, урбанистичка планска документација или проект за инфраструктура утврдени со закон.

(3) Уредувањето на градежното земјиште од ставот (1) на овој член може да биде целосно или делумно.

(4) Степенот на уредувањето на градежното земјиште со објекти на комуналната инфраструктура и начинот на утврдување на висината на трошоците за уредувањето во зависност од степенот на уреденост го пропишува министерот.

Член 84

(1) Уредувањето на градежното земјиште од членот 83 на овој закон го вршат општините, општините во градот Скопје и градот Скопје врз основа на Програма за уредување на градежно земјиште што ја донесува советот.

(2) Работите од ставот (1) на овој член, општините, општините во градот Скопје и градот Скопје ги вршат преку јавно претпријатие, трговско друштво или друго правно лице кое има овластување за вршење на комунална или јавна услуга согласно со закон. Работите за уредување на градежно земјиште општините, општините во градот Скопје и градот Скопје можат да ги вршат и во облик на учество на приватен партнери, односно со склучување на договор со приватен партнери, почитувајќи ги при тоа принципите на транспарентност, јавност и единаквост на учесниците.

(3) За подрачјето на градот Скопје уредувањето на градежното земјиште го вршат општините од подрачјето на градот Скопје во делот на опремување на градежното земјиште со објекти од секундарната инфраструктура, а градот Скопје во делот на опремување со објекти на основната инфраструктура, врз основа на програмата за уредување на градежно земјиште што ја донесуваат советите на општините во градот Скопје, односно Советот на градот Скопје.

(4) Програмата за уредување на градежно земјиште особено содржи податоци за:

- просторот кој е предмет на уредување,
- обемот на работите за подготвување и расчистување на градежното земјиште,
- обемот и степенот на опремување на градежното земјиште со објекти на основната и секундарната инфраструктура,

- изворите за финансирање на програмата,

- пресметување на трошоците за уредувањето на градежното земјиште,

- висината на надоместокот за уредувањето на градежното земјиште и неговата распределба,

- начин на распределба на средствата за финансирање за изградба и одржување на инфраструктурата,

- динамика на извршување на програмата и

- објекти на инфраструктурата од јавен интерес за Република Македонија и оцена за нивното влијание врз животната средина и природата, согласно со закон, што ги финансира Република Македонија, односно инвеститорот на кого земјиштето му го отуѓила Република Македонија.

(5) Кога заради уредување на градежното земјиште е потребно да се постави инфраструктурен објект на туро земјиште или друга недвижност, општините, општините во градот Скопје и градот Скопје со решение воспоставува односи на присилна комунална службеност заради поставување на инфраструктурен објект. Решението има сила на извршна исправа, а жалбата не го одлага извршувањето. Жалбата се поднесува во рок од 15 дена од приемот на решението до органот на државната управа надлежен за вршење на имотноправните работи.

(6) Кога уредувањето на земјиштето се врши преку учество на приватен партнери истиот има право на враќање на вложеното на начин кој ќе го договори со општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, а особено преку уплатите на новите корисници на веќе поставените објекти.

(7) Во случаите од ставот (6) на овој член опремата, објектите и инсталациите преминуваат во сопственост на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје или јавното претпријатие кои склучуваат договор со приватниот инвеститор за условите и начинот на враќање на инвестицијата, пред да почне изградбата на инвестицијата.

Член 85

(1) За уредено градежно земјиште инвеститорот плаќа надоместок.

(2) Висината на надоместокот од ставот (1) на овој член зависи од степенот на уреденост на градежното земјиште, со објекти на комуналната инфраструктура, која ја утврдуваат општините, општините во градот Скопје и градот Скопје.

(3) За надоместокот на уредување на градежното земјиште како и за начинот на плаќање на надоместокот, инвеститорот со градоначалникот на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје склучува договор, во кој се регулираат правата и обврските на договорните страни со утврдени рокови за извршување на истите.

(4) Договорот од ставот (3) на овој член, се склучува во рок од 15 дена од денот на поднесувањето на барањето од страна на инвеститорот.

(5) Средствата од надоместокот од ставот (1) на овој член се приход на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје и се користат само за реализација на програмата за уредување на градежното земјиште.

Член 86

(1) Во случај кога градежното земјиште не е уредено со објекти на комунална инфраструктура, инвеститорот не плаќа надоместок за уредување и може сам да го уреди градежното земјиште на свој трошок.

(2) Уредувањето на градежното земјиште за потребите на технолошко индустриските развојни зони до границите на зоната го врши ДТИРЗ или друго правно лице согласно со закон, а во границите на зоната го врши основачот на зоната.

(3) За уредувањето од ставот (2) на овој член не се плаќа надоместок за уредување на градежното земјиште.

(4) Уредувањето на градежното земјиште во границите на градежната парцела со комунална и сообраќајна инфраструктура и партерно уредување го врши инвеститорот.

Член 87

Одржувањето на објектите на инфраструктурата на уредено градежно земјиште, го вршат субјекти кои спанисуваат со објектите на инфраструктурата согласно со закон.

VI. ПОСЕБНИ СЛУЧАИ НА СТЕКНУВАЊЕ НА ПРАВО НА СОПСТВЕНОСТ НА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ

Член 88

(1) Лице кое користи градежно неизградено и изградено земјиште пренесено од поранешен приватен сопственик, може да стекне право на сопственост на тоа земјиште ако истото го користи врз основа на договор склучен со поранешен сопственик повеќе од 20 години од денот на склучувањето на договорот и кога ќе плати данок на промет за земјиштето.

(2) Постапка за стекнувањето на правото на сопственост од ставот (1) на овој член ја води општината, општината во градот Скопје на чие подрачје се простира градежното земјиште и се поведува врз основа на барање.

(3) Кон барањето од ставот (2) на овој член се приложува:

- доказ за идентификација на барателот, односно лицата кои се негови наследници според прописите на наследување (фотокопија од лична карта или патна исправа),
- договор за купопродажба на земјиштето,
- податоци за градежното земјиште (имотен лист од Агенцијата за катастар на недвижности),
- извод од урбанистички план или урбанистичка планска документација со дефинирана градежна парцела согласно со Законот за просторно и урбанистичко планирање,
- геодетски елаборат за нумерички податоци со список на податоци за формирање на градежна парцела;;

- уверение за историски преглед на извршните запишувања во Агенцијата за катастар на недвижностите за предметното градежно земјиште сопственост на Република Македонија за периодот од кога е востановен катастар на земјиште во катастарската општина, со идентификација на катастарска парцела и катастарска општина и

- изјава заверена на нотар во која сопственикот на земјиштето или неговиот законски наследник признава дека земјиштето е продадено или судска пресуда со која се потврдува дека за земјиштето пренесено од поранешен приватен сопственик е склучен договор со поранешен сопственик.

(4) По барањето од ставот (2) на овој член општините, општините во градот Скопје, одлучуваат согласно со одредбите од Законот за општата управна постапка.

VII. УСЛОВИ И НАЧИН НА ВРШЕЊЕ НА РАБОТИТЕ ЗА РАСПОЛАГАЊЕ СО ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ ВО СОПСТВЕНОСТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Член 89

(1) Општините, општините во градот Скопје и градот Скопје можат да ги вршат работите за располагање со градежно земјиште сопственост на Република Македонија, доколку ги исполнуваат следниве услови:

- да имаат изготвено и усвоено едногодишна програма за работа во областа на располагањето со градежното земјиште сопственост на Република Македонија,

- да имаат потребен број на вработени лица кои поседуваат овластување,

- да имаат формирано Комисија за спроведување на постапки за јавно наддавање и

- да имаат воспоставено електронски систем за јавно наддавање на градежно земјиште сопственост на Република Македонија.

(2) Бројот на вработени лица од ставот (1) алинеја 2 на овој член е најмалку:

- две лица за општини кои имаат до 20.000 жители,

- три лица за општини кои имаат од 20.001 до 40.000 жители,

- четири лица за општини кои имаат од 40.001 до 80.000 жители и

- пет лица за општини кои имаат повеќе од 80.001 жител.

(3) Општините, општините во градот Скопје и градот Скопје за вршење на работите од ставот (1) на овој член, поднесуваат барање до органот на државната управа надлежен за вршење на работите кои се однесуваат на управувањето со градежното земјиште во сопственост на Република Македонија, со потребни докази дека се исполнети условите од ставовите (1) и (2) на овој член.

Член 90

Заради следење, остварување и унапредување на начинот на вршење на работите за располагање со градежното земјиште сопственост на Република Македонија се основа Комитет за градежното земјиште сопственост на Република Македонија како советодавно и координативно тело (во натамошниот текст: Комитетот).

Член 91

(1) Органот на државната управа надлежен за вршење на работите кои се однесуваат на управувањето со градежното земјиште во сопственост на Република Македонија по претходно прибавено мислење од страна на Комитетот и предлага на Владата на Република Македонија да донесе одлука за вршење на работите за располагање со градежно земјиште сопственост на Република Македонија за општината која ги исполнила условите од членот 89 на овој закон.

(2) Во случаите кога ќе се утврди дека општината, општината во градот Скопје и градот Скопје не ги исполнуваат условите од членот 89 на овој закон или се утврди дека располагањето со градежното земјиште сопственост на Република Македонија го вршат спротивно на одредбите од овој закон, Владата на Република Македонија по предлог на органот на државната управа надлежен за вршење на работите кои се однесуваат на управувањето со градежното земјиште во сопственост на Република Македонија.

твеност на Република Македонија по претходно прибавено мислење од страна на Комитетот, донесува одлука за одземање на вршењето на работите за располагање со градежно земјиште сопственост на Република Македонија.

Член 92

(1) Комитетот е составен од седум члена, и тоа од:

- Министерството за транспорт и врски, два члена,
- Министерството за локална самоуправа, еден член,

- Министерството за финансии, еден член и
- Заедницата на единиците на локалната самоуправа на Република Македонија (во натамошниот текст: ЗЕЛС), три члена.

(2) Претставници од министерствата се државни секретари или државни советници, а од ЗЕЛС се од редот на градоначалниците.

(3) Владата на Република Македонија со решение ги определува лицата од ставот (1) на овој член.

(4) Комитетот од своите членови избира претседател на првата конститутивна седница.

Член 93

Комитетот ги врши следниве работи:

- го следи исполнувањето на условите од страна на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, предвидени во членот 89 од овој закон,

- дава мислење за донесување на одлука за вршење на работите за располагање со градежно земјиште сопственост на Република Македонија за општините, општините во градот Скопје и градот Скопје,

- дава мислење за донесување на одлука за одземање на вршењето на работите за располагање со градежно земјиште сопственост на Република Македонија,

- предлага мерки за подобрување на начинот на вршење на работите за располагање со градежното земјиште во сопственост на Република Македонија до Владата на Република Македонија,

- ја следи примената на начелата на професионалност, транспарентност и законитост на постапките спроведени согласно со овој закон и

- изготвува годишен извештај за развојот на вршењето на работите за располагање со градежното земјиште сопственост на Република Македонија и истиот го доставува до Владата на Република Македонија.

Член 94

(1) Комитетот во рамките на својата работа може да покани да присуствуваат и претставници на меѓународни институции и организации со кои Република Македонија има склучено договори за соработка во оваа област врз основа на закон.

(2) Претставниците од ставот (1) на овој член присуствуваат на седниците на Комитетот, заради вршење на консултација и размена на позитивни практики од држави со развиени механизми и начела во располагањето со градежното земјиште.

(3) Комитетот во рамките на својата работа може да покани да присуствуваат и други органи и институции и регистрирани невладини организации и од нив да побара мислење и достава на информации заради непречено и квалитетно вршење на работите утврдени со овој закон.

Член 95

Спроведувањето на постапките кои се однесуваат на отуѓување и давање под закуп на градежното земјиште сопственост на Република Македонија, во општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, може да ги врши само државен службеник од редот на раководните или стручни државни службеници, кој посетувал почетна обука за добивање на овластување и се стекнал со овластување.

Член 96

(1) Организирањето и спроведувањето на почетни обуки на кандидатите, полагање на испит за добивање на овластување, како и постојано и континуирано стручно усвршување на државните службеници работени во општините, општините во градот Скопје и градот Скопје кои се стекнале со овластување, го врши Комисија за следење на процесот на организирање и спроведување на обука и спроведување на испит за стекнување на овластување (во натамошниот текст: Комисијата), формирана од страна на министерот.

(2) Комисијата од ставот (1) на овој член се состои од пет члена од кои:

- два члена на предлог на Министерството за транспорт и врски, од кои еден е претседател на Комисијата,
- два члена на предлог на ЗЕЛС и
- еден член на предлог на Министерството за локална самоуправа.

(3) Комисијата од ставот (1) на овој член:

- донесува деловник за својата работа,
- организира и спроведува почетна обука на кандидати,

- издава потврда за посета на почетна обука,

- организира и спроведува испити за стекнување со овластување,

- организира и спроведува постојано стручно усвршување на државни службеници кои се стекнале со овластување,

- предлага мерки за воспоставување услови за континуирано професионално усвршување,

- утврдува листа на постојани и повремени едукатори,

- издава потврда за положен испит на кандидатите кои го положиле испитот,

- предлага одземање на овластување во случаите утврдени со овој закон и

- организира и спроведува конференции, семинари и други форми на обука и стручно усвршување и советување.

(4) За работите од ставот (3) на овој член, техничка и финансиска поддршка во рамките на својата организациска структура обезбедува ЗЕЛС.

(5) Заради обезбедување финансиска одржливост и надоместоци за работата на членовите на Комисијата и Програмскиот совет, како и заради континуирано и непречено спроведување на процесот на обука врз основа на овој закон, ЗЕЛС изготвува финансиски план во кој ја утврдува висината на надоместоците.

Член 97

(1) Министерот формира Програмски совет од редот на универзитетски професори од областа на правото, градежништвото или архитектурата со најмалку осум години работно искуство.

(2) Изборот на членовите од ставот (1) на овој член се врши по пат на спроведен јавен конкурс од страна на органот на државната управа надлежен за вршење на работите кои се однесуваат на управувањето со градежното земјиште во сопственост на Република Македонија.

(3) Програмскиот совет изработува Програма за полагање на испит за добивање на овластување, која содржи потребна литература за полагање на испит и испитни прашања, како и изработува прирачници за почетна обука и постојано и континуирано стручно усвршување на државните службени во општините, општините во градот Скопје и градот Скопје.

(4) Програмскиот совет соработува и дава стручна помош на Комисијата за следење на процесот на организирање и спроведување на обука.

Член 98

(1) Комисијата испитот за стекнување на овластување го спроведува по електронски пат.

(2) Испитот за стекнување на овластување претставува тест составен од прашања со избор на еден од повеќе понудени одговори од Програмата од членот 97 став (3) на овој закон.

(3) За одржување на почетна обука за стекнување на овластување како и за одржување на испит за стекнување на овластување, Комисијата објавува оглас во два дневни весници кои се издаваат на македонски јазик и еден дневен весник кој се издава на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик. Огласот трае осум дена и треба да ги содржи потребните документи за пријавување учество на огласот, место и време на спроведување на почетна обука, место и време на одржување на испитот и интернет страница каде што ќе се врши полагањето.

(4) Пријавата за учество на огласот содржи податоци утврдени во огласот, на начин и во форма како што е предвидено во огласот.

(5) Комисијата по приемот на пријавите утврдувајќи ги пријавите се доставени во определениот рок и дали истите ги содржат потребните документи предвидени во огласот.

(6) Комисијата ги известува подносителите на пријавите за комплетираноста на истите по електронски пат, во рок од три дена од денот на поднесување на пријавите, при што на подносителите на пријавите им доставиле комплетна документација им доставува корисничко име и шифра за учество на почетна обука, а на подносителите на пријавите кои не доставиле комплетна документација им доставува известување со образложение дека истите нема да учествуваат на почетната обука и на испитот.

(7) Комисијата по спроведувањето на почетната обука, на секој од подносителите на пријави кои доставиле комплетна документација согласно со огласот од ставот (3) на овој член и редовно ја посетувале почетната обука, им издава потврда за посета на почетната обука.

(8) Лицата кои се стекнале со потврда за посета на почетна обука на денот на спроведување на испитот, се регистрираат на интернет страницата наведена во огласот со корисничкото име и шифрата за учество на испитот.

Член 99

(1) Програмскиот совет пред одржувањето на испитот подготвува најмалку 500 испитни прашања и ги доставува до Комисијата по електронски пат, најрано 10 минути пред одржувањето на испитот.

(2) Испитот за стекнување на овластување се состои од 60 прашања, а истиот се смета за положен доколку кандидатот одговорил точно минимум 80% од прашањата.

(3) Времетраењето за полагање на испитот изнесува 60 минути.

(4) Најдоцна 10 минути по одржувањето на испитот се објавуваат резултатите од спроведениот испит, на официјалната интернет страница.

Член 100

(1) На лицата кои го положиле испитот за добивање на овластување Комисијата им издава потврда.

(2) На лицата кои имаат потврда од ставот (1) на овој член, министерот им издава овластување, кое е со важност од пет години од денот на издавањето.

(3) Органот на државната управа надлежен за вршење на работите кои се однесуваат на управувањето со градежното земјиште во сопственост на Република Македонија води евиденција за издадените овластувања.

(4) Формата и содржината на овластувањето како и начинот на водењето на евиденцијата на издадени овластувања, ги пропишува министерот.

Член 101

(1) Лицето кое поседува овластување е должно да посетува обука во рамките на континуирано професионално усвршување заради надградување на знаењето од областа градежното земјиште.

(2) На лицето кое поседува овластување, а кое нема да посетува три последователни обуки од ставот (1) на овој член, Комисијата му предлага на министерот да го одземе овластувањето со решение.

(3) Доколку се утврди дека лицето кое поседува овластување сторил неправилност предвидена со овој закон како прекршок, министерот по предлог на овластеното лице за вршење на инспекциски надзор го одзема овластувањето со решение.

(4) Против решението од ставовите (2) и (3) на овој член не може да се поднесе жалба, а може да се заведе управлен спор во рок од 30 дена од денот на приемот на решението со кое се одзема овластувањето.

VIII. НАДЗОР

Член 102

Надзор над спроведувањето на одредбите од овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон врши органот на државната управа надлежен за вршење на работите кои се однесуваат на управувањето со градежното земјиште во сопственост на Република Македонија.

Член 103

(1) Надзор над работата на органите на општината, општината во градот Скопје и градот Скопје врши органот на државната управа надлежен за вршење на работите кои се однесуваат на управувањето со градежното земјиште во сопственост на Република Македонија.

(2) Органот на државната управа надлежен за вршење на работите кои се однесуваат на управувањето со градежното земјиште во сопственост на Република Македонија, го следи и контролира вршењето на работите за располагање со градежно земјиште сопственост на Република Македонија од страна на органите на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, како и врши контрола на секој склучен договор за отуѓување, давање под долготраен и краткотраен закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија, по пат на јавно наддавање и со непосредна спогодба.

(3) Општините, општините во градот Скопје и градот Скопје се должни да му овозможат на органот на државната управа надлежен за вршење на работите кои се однесуваат на управувањето со градежното земјиште во сопственост на Република Македонија, да ја изврши контролата од ставот (2) на овој член.

Член 104

(1) При вршењето на надзорот над законитоста на работата на органите на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, органот на државната управа надлежен за вршење на работите кои се однесуваат на управувањето со градежното земјиште во сопственост на Република Македонија ги врши следниве работи:

- ја следи законитоста на работата, презема мерки и активности и поднесува иницијативи за остварување на надлежностите кои се однесуваат на вршењето на работите за располагање со градежното земјиште сопственост на Република Македонија,

- им укажува за пречекорувањето на нивните надлежности утврдени со овој закон и предлага соодветни мерки за надминување на таа состојба,

- укажува на определени материјални и процедурални недостатоци во нивното работење, кои би можеле да го оневозможат вршењето на работите утврдени со овој закон,

- дава препораки за доследно спроведување на надлежностите, за работите кои треба да ги вршат согласно со овој закон,

- го следи навременото донесување на актите утврдени со овој закон,

- поднесува иницијативи и предлози доколку констатира неспроведување на овој закон како резултат на судир на надлежностите меѓу нив,

- ја следи законитоста на решенијата што ги донесуваат во решавањето на управните работи за права, обврски и интереси на правните и физичките лица донесени врз основа на овој закон и презема мерки во согласност со закон,

- дава мислење и стручна помош на актите кои проилегуваат од овој закон,

- го следи остварувањето на јавноста во работата особено од аспект на редовно, навремено, вистинито и потполно известување на граѓаните за работите утврдени со овој закон,

- навремено ги известува за констатираните состојби во нивната работа, односно за работите што се однесуваат на градежното земјиште и за преземените мерки при вршењето на надзорот,

- донесува решение за поништување на акти донесени од општините, општините во градот Скопје и градот Скопје во вршењето на работите за располагањето со градежното земјиште во сопственост на Република Македонија спротивно на одредбите од овој закон и

- поднесува барање за поведување прекршочна постапка пред надлежен суд за констатираните неправилности утврдени со овој закон како прекршоци.

(2) Доколку и покрај укажувањата и преземените мерки и активности органите на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје не го обезбедат извршувањето на работите од ставот (1) на овој член, органот на државната управа надлежен за вршење на работите кои се однесуваат на управувањето со градежното земјиште во сопственост на Република Македонија ќе постапи согласно со членот 91 став (2) од овој закон.

(4) Во случај кога Владата на Република Македонија ќе донесе одлука за одземање на вршењето на работите за располагање со градежно земјиште сопственост на Република Македонија вршењето на работите го презема органот на државната управа надлежен за вршење на работите кои се однесуваат на управувањето со градежното земјиште во сопственост на Република Македонија, најмногу до шест месеци од денот на нивното преземање.

IX. ПРАВНИ СРЕДСТВА

Член 105

(1) Општините, општините во градот Скопје и градот Скопје се должни во рок од 15 дена по поднесување на комплетирано барање за отуѓување или давање под долготраен и краткотраен закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија, како и комплетирано барање од членот 88 на овој закон да одлучват по барањето.

(2) Доколку општините, општините во градот Скопје и градот Скопје не одлучат по барањето во рокот од ставот (1) на овој член, барателот може да поднесе жалба до органот на државната управа надлежен за вршење на работите кои се однесуваат на управувањето со градежното земјиште во сопственост на Република Македонија.

(3) Органот на државната управа надлежен за вршење на работите кои се однесуваат на управувањето со градежното земјиште во сопственост на Република Македонија во рок од пет дена по поднесената жалба од ставот (2) на овој член, донесува решение со кое ќе ја задолжи општината, општината во градот Скопје и градот Скопје да одлучи по поднесено барање на странката.

(4) Доколку општината, општината во градот Скопје и градот Скопје не одлучи во рок од десет дена од денот на приемот на решението од ставот (3) на овој член, органот на државната управа надлежен за вршење на работите кои се однесуваат на управувањето со градежното земјиште во сопственост на Република Македонија може да го преземе барањето на странката од надлежната општина, општината во градот Скопје и градот Скопје и по истото да одлучи, како и да склучи договор за отуѓување или давање под долготраен или краткотраен закуп со барателот, односно спроведе постапка за јавно наддавање на земјиште во сопственост на Република Македонија. Општините, општините во градот Скопје и градот Скопје се должни во рок од три дена од поднесено писмено барање од органот на државната управа надлежен за вршење на работите кои се однесуваат на управувањето со градежното земјиште во сопственост на Република Македонија да го доста-

ват до истиот барањето за отуѓување, давање под долготраен или краткотраен закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија, како и барањето од членот 88 на овој закон со целокупната документација во прилог.

X. ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Член 106

Глоба во износ од 1.500 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на службеното лице во општините, општините во градот Скопје и градот Скопје и во органот на државната управа надлежен за вршење на работите кои се однесуваат на управувањето со градежното земјиште во сопственост на Република Македонија, доколку:

- даде објава спротивно на роковите утврдени во членот 50 од овој закон,
- даде објава спротивно на членот 52 став (1) од овој закон,
- изврши исправка на објава надвор од рокот предвиден во членот 54 од овој закон или пак исправката не ја објави во медиумите во кои е објавена и објавата по која се врши исправка,
- не го врати депозитот за учество на јавното наддавање во рок предвиден во членот 59 од овој закон и
- во рок од три дена не одлучи по поднесен приговор согласно со членот 62 став (1) од овој закон.

Член 107

Глоба во износ од 3.000 до 6.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на службеното лице во општините, општините во градот Скопје и градот Скопје и во органот на државната управа надлежен за вршење на работите кои се однесуваат на управувањето со градежното земјиште во сопственост на Република Македонија, доколку:

- даде објава спротивно на членот 47 ставови (1) и (2) од овој закон,
- во објавата не ги наведе задолжителните податоци кои е потребно да ги содржи истата утврдени во членот 49 од овој закон,
- даде објава без да се прибави согласност од органот во однос на посебните дополнителни услови утврдени во членот 51 од овој закон,
- во рок од три дена од денот на поднесување на пријавата за учество на јавно наддавање не достави на електронска пошта наведена во пријавата, корисничко име и шифра за учество на јавното наддавање, утврдено во членот 57 став (3) од овој закон и
- се одржи јавно наддавање спротивно на одредбите од членовите 57 ставови (1) и (2) и 58 ставови (2) и (3) на овој закон.

Член 108

Глоба во износ од 3.000 до 6.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на одговорното лице во општините, општините во градот Скопје и градот Скопје доколку во рок од пет работни дена не склучи договор утврден во членовите 63 и 65 став (4) од овој закон.

Член 109

Глоба во износ од 6.000 до 12.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на одговорното лице во општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, доколку:

- склучи договор за отуѓување на градежно земјиште без претходно донесена одлука од страна на советот, утврдена во членот 12 став (3) од овој закон,

- склучи договор за размена без да прибави согласност од Владата на Република Македонија, утврдена со членот 16 став (4) од овој закон,

- склучи договор за отуѓување на градежно земјиште сопственост на Република Македонија со непосредна спогодба, без прибавени докази согласно членовите 66, 68, 69 и 70 од овој закон,

- склучи договор за отуѓување на градежно земјиште сопственост на Република Македонија со непосредна спогодба иако на повеќе од 10% од вкупната површина на градежната парцела не се решени имотно правните односи, или пак нерешени имотно правни односи постојат во рамки на површината предвидена за градење на објектот (член 72),

- склучи измени и дополнување на договорот за отуѓување и договорот за давање под долготраен закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија спротивно на членот 76 ставови (2) и (3) од овој закон и

- донесе решение за признавање на правото на сопственост на земјиште кое се користи врз основа на договор склучен со поранешен сопственик повеќе од 20 години, без притоа да ги прибави потребните докази (член 88 став (3)).

Член 110

(1) Пред поднесувањето на барањето за поведување прекршочна постапка пред надлежен суд ќе се спроведе постапка за порамнување. Доколку сторителот го признае прекршокот, органот на државната управа надлежен за вршење на работите кои се однесуваат на управувањето со градежното земјиште во сопственост на Република Македонија ќе му издаде на сторителот платен налог заради наплата на глобата предвидена за прекршокот. Со потписот на платниот налог, сторителот на прекршокот се смета дека се согласува да ја плати предвидената глоба.

(2) Сторителот на прекршоците од ставот (1) на овој член е должен да ја плати глобата во рок од осум дена од денот на приемот на платниот налог на сметка на органот надлежен за вршење на инспекциски надзор, означена во платниот налог. Сторителот ќе плати само половина од изречената глоба, доколку плаќањето го изврши во рокот од осум дена.

(3) Ако сторителот на прекршокот од ставот (1) на овој член не ја плати глобата во рокот определен во ставот (2) на овој член, органот на државната управа надлежен за вршење на работите кои се однесуваат на управувањето со градежното земјиште во сопственост на Република Македонија, ќе поднесе барање за поведување прекршочна постапка пред надлежен суд.

XI. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 111

Започнатите постапки за отуѓување и давање под долготраен и краткотраен закуп со јавно наддавање и со непосредна спогодба на градежното земјиште сопственост на Република Македонија, како и започнатите постапки од членот 50 на Законот за градежното земјиште („Службен весник на Република Македонија“ број 82/2008, 143/2008 и 56/10), ќе продолжат според прописите кои важеле до денот на примената на овој закон.

Член 112

(1) Започнатите постапки за отуѓување и давање под долготраен и краткотраен закуп со јавно наддавање и со непосредна спогодба на градежното земјиште сопственост на Република Македонија по кои не се склучени договори за отуѓување и давање под долготраен и краткотраен закуп со јавно наддавање и со непосредна спогодба или по кои управната постапка не е правосилно завршена, предметите по започнатите постапки од членот 50 на Законот за градежното земјиште („Службен весник на Република Македонија“ број 82/2008, 143/2008 и 56/10) по кои постапката не е правосилно завршена, како и сите правосилно завршени предмети по кои се преземени вонредни правни лекови и се води повторена постапка, ќе се преземат од страна на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје со денот на исполнувањето на условите за вршењето на работите на располагањето со градежното земјиште во сопственост на Република Македонија согласно со овој закон.

(2) Општините, општините во градот Скопје и градот Скопје со денот на исполнувањето на условите за вршењето на работите на располагањето со градежното земјиште во сопственост на Република Македонија согласно со овој закон, ќе го следат спроведувањето на склучените договори за отуѓување и давање под долготраен и краткотраен закуп со јавно наддавање и со непосредна спогодба на градежното земјиште сопственост на Република Македонија.

Член 113

(1) Стекнатото корисничко право врз земјоделско земјиште согласно со поранешните прописи престанува со донесување на урбанистички план или урбанистичка планска документација.

(2) Агенцијата за катастар на недвижности е должна по донесување на урбанистичките планови, правата од ставот (1) на овој член да ги избрише.

Член 114

(1) Поблиските прописи предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од 60 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(2) До донесувањето на прописите од ставот (1) на овој член ќе се применуваат прописите што важеле до денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 115

(1) Комитетот од членот 92 на овој закон, како и Комисијата од член 96 на овој закон се формираат во рок од 15 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(2) Комитетот од членот 96 на овој закон веднаш по формирањето започнува со вршење на работите од членовите 96 став (3) и 98 на овој закон.

(3) Програмскиот совет од членот 97 на овој закон се формира најдоцна во рок од два месеца од влегувањето во сила на овој закон и веднаш започнува со вршење на работите од членовите 97 и 99 на овој закон.

Член 116

Со денот на отпочнување на примената на овој закон престанува да важи Законот за градежното земјиште („Службен весник на Република Македонија“ број 82/2008, 143/2008 и 56/10).

Член 117

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе започне да се применува од 1 јули 2011 година.

L I G J PËR TOKË NDËRTIMORE

I. DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Me këtë ligj rregullohen të drejtat dhe detyrat lidhur me tokën ndërtimore, rregullimin e tokës ndërtimore, kushtet dhe mënyrën e disponimit me tokë ndërtimore, si dhe çështje tjera nga sfera e tokës ndërtimore.

Neni 2

Shprehje të veçanta të përdoruara në këtë ligj e kanë kuptimin si vijon:

1. **Toka ndërtimore** është tokë që është planifikuar me plan urbanistik ose dokumentacion të planit urbanistik;

2. **Parcela ndërtimore** është pjesë e tokës ndërtimore, kufijtë e së cilës janë përcaktuar me plan urbanistik ose dokumentacion të planit urbanistik të paraparë me Ligjin për planifikim hapësinor dhe urbanistik. Parcela ndërtimore mund të përbëhet nga një ose më shumë parcela kadastrale ose pjesë të parcelave kadastrale të përcaktuara me planin urbanistik ose dokumentacionin e planit urbanistik;

3. **Toka ndërtimore e rregulluar** është tokë në tē cilën janë tē ndërtuara objekte tē infrastrukturës komunale, përsigurimin e qasjes pa pengesë te parcela ndërtimore në rrugë publike, objekte tē ujësjellësit, kanalizimit atmosferik dhe tē fekaleve dhe instalimit tjetër, me idhje deri te parcela ndërtimore;

4. **Objekti me karakter tē përhershëm** është objekt që është ndërtuar me dokumentacion adekuat, në pajtim me ligjin dhe i regjistruar në librat publikë për regjistrimin e tē drejtave tē patundshmërvive;

5. **Objekti me karakter tē përkohshëm** është objekt që është vendosur me dokumentacion adekuat, në pajtim me ligjin, me qëllim që atje tē mbetet deri në realizimin e planit urbanistik ose dokumentacionit tē planit urbanistik dhe

6. **Objekti infrastrukturor** është instalim nëntokësor ose mbitokësor dhe ndërtim në sferën e komunikacionit, instalime elektrike, gazsjellës, naftësjellës, ujësjellësi dhe kanalizimi, ngritorja, instalime tē telekomunikacionit dhe tē tjera.

Neni 3

(1) Toka ndërtimore është e mirë me interes tē përgjithshëm për Republikën dhe gëzon mbrojtje tē posaçme në mënyrën dhe kushtet e përcaktuara me këtë ligj.

(2) Rregullimi i tokës ndërtimore është veprimtari me interes publik.

Neni 4

(1) Toka ndërtimore sipas këtij ligji është tokë e ndërtuar dhe e pandërtuar, e planifikuar me plan urbanistik ose dokumentacion tē planit urbanistik në pajtim me Ligjin për planifikim hapësinor dhe urbanistik.

(2) Toka e ndërtuar ndërtimore është tokë e ndërtuar në të cilën është ndërtuar objekt me karakter të përhershëm në pajtim me dokumentacionin e përcaktuar me ligj dhe toka që shërben për përdorim të rregullt të objektit e përfshirë me kufijtë e parcelës ndërtimore.

Neni 5

(1) Në tokën ndërtimore mund të fitohen e drejta e pronësisë dhe të drejta tjera reale, të përcaktuara me këtë ligj dhe ligj tjetër.

(2) Në të drejtat e pronësisë së tokës ndërtimore dhe të drejta tjera reale zbatohen rregullat për pronësi dhe të drejta tjera reale, për peng kontraktues, për marrëdhëniet obliguese, për regjistrimin e të drejtave të patundshmërive dhe rregulla tjera.

Neni 6

Pronësia në tokën ndërtimore krijon të drejta dhe obligime dhe shërben për të mirën e pronarit dhe të bashkësisë.

Neni 7

Toka ndërtimore mund të jetë në pronësi të Republikës së Maqedonisë, në pronësi të komunave, komunave në qytetin e Shkupit dhe Qytetit të Shkupit dhe në pronësi të personave fizikë dhe juridikë vendës dhe të huaj, me kushtet e përcaktuara me këtë ligj dhe ligj tjetër.

Neni 8

Pronësia e tokës ndërtimore e përfshin sipërfaqen e saj dhe gjithçka që është me të është e lidhur përherë, e gjendet në sipërfaqen ose nën të, nëse me këtë ose ligj tjetër nuk është përcaktuar ndryshe.

Neni 9

(1) Qarkullimi me tokë ndërtimore është i lirë dhe kryhet nën kushtet e përcaktuara me këtë ligj dhe ligj tjetër.

(2) Kur toka ndërtimore në pronë të personave fizikë dhe juridikë me plan urbanistik ose dokumentacionit të planit urbanistik është planifikuar për ndërtimin e objekteve me interes publik për Republikën të përcaktuar me ligj, të drejtën parësore të blerjes e ka Republika e Maqedonisë, në mënyrën e përcaktuar me ligj.

(3) Kur toka ndërtimore në pronë të personave fizikë dhe juridikë me plan urbanistik ose dokumentacionit të planit urbanistik është planifikuar për ndërtimin e objekteve me interes publik me rëndësi lokale të përcaktuar me ligj, të drejtën e përparësisë së blerjes e kanë komunat, komunat në qytetin e Shkupit dhe Qyteti i Shkupit, në mënyrën e përcaktuar me ligj.

(4) Qeveria e Republikës së Maqedonisë me propozim të organit të institucionit shtetëror për kryerjen e punëve që i përkasin menaxhimit me tokën ndërtimore në pronë të Republikës së Maqedonisë, vodos për ofertën për të drejtën e përparësisë së blerjes nga paragrafi (2) i këtij neni.

(5) Këshilli i komunave, komunave në qytetin e Shkupit dhe qytetit të Shkupit (në tekstin e mëtejmë: këshilli) me propozim të kryetarit të komunës vodos për ofertën për të drejtën e përparësisë së blerjes nga paragrafi (3) të këtij neni.

Neni 10

(1) Objektet e ndërtuara në sipërfaqen e tokës ndërtimore, mbi ose nën sipërfaqe, me qëllim që të mbeten përherë, janë pjesë e asaj toke ndërtimore derisa nga ajo

nuk ndahan, përvèç nëse juridikisht i ndan nga ajo tokë e drejta reale ose ndonjë e drejtë tjetër, që bartësi i asaj të drejta e autorizon në tokë të huaj të ketë objekt në pronësi të vet ose nëse në bazë të koncesionit ose partneritetit publik privat bartësi i asaj të drejta e autorizon në të, të ketë objekt në pronësi të vet.

(2) Objekti i përkohshëm nuk është pjesë e tokës ndërtimore dhe në bazë të objektit të përkohshëm nuk arrihen e drejta e pronësisë dhe të drejtat reale tjera në tokën ndërtimore.

II. TË DREJTA TË TOKËS NDËRTIMORE

1. Të drejtat e tokës ndërtimore në pronësi të personave fizikë dhe juridikë

Neni 11

(1) Pronësia e tokës ndërtimore e personave fizikë dhe juridikë e përfshin edhe të drejtën e ndërtimit në tokë, shfrytëzimin e tokës, si dhe të drejtën e bartjes së të drejtës së ndërtimit personave tjere, në pajtim me këtë ligj dhe ligj tjetër.

(2) Arritura nga paragrafi (1) i këtij nenit kryhet në bazë të veprës juridike ose në bazë të ligjit ose vendimit gjyqësor.

(3) Pronarët e objekteve ose pjesëve të posaçme të objekteve të cilëve i është bartur e drejta e ndërtimit ose shfrytëzimit të tokës nga ana e pronarit të tokës, janë të obliguar, që me dedikim ta shfrytëzojnë tokën dhe nuk guxojnë ta shfrytëzojnë në mënyrën që ua kufizon shfrytëzimin normal pronarëve tjere të objektit, përkatësisht pjesëve të veçanta të objektit.

(4) Personat fizikë dhe juridikë pronarë të pjesëve të veçanta të objektit ose objektit të ndërtuar në tokën ndërtimore në pronësi të tyre, vendosin të drejta dhe obligime të pronësisë së përbashkët të tokës ndërtimore. Pronësia e përbashkët e tokës ndërtimore e më shumë personave e përfshin të drejtën e shfrytëzimit të përbashkët me dedikim të tokës që nuk mund të ndahet në kuadër të parcelës ndërtimore, e bartet me të drejtën e pronësisë së pjesës së veçantë të objektit, përkatësisht objektit.

2. Të drejtat e tokës ndërtimore në pronësi të komunave, komunave në qytetin e Shkupit dhe qytetit të Shkupit

Neni 12

(1) Komunat, komunat në qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit mund ta fitojnë të drejtën e pronësisë së tokës ndërtimore nga personat fizikë dhe juridikë, me vendim të miratuar paraprakisht nga ana e këshillit.

(2) Pronësia e tokës ndërtimore e komunave, komunave në qytetin e Shkupit dhe qytetit të Shkupit, e përfshin të drejtën e ndërtimit të tokës, shfrytëzimin e tokës, të drejtën e bartjes së të drejtës së ndërtimit te persona tjere, si dhe të drejtën e tjetërsimit të tokës ndërtimore, në pajtim me këtë ligj dhe ligjin tjetër.

(3) E drejta nga paragrafi (2) i këtij neni, fitohet në bazë të veprës juridike me vendim të miratuar paraprakisht nga ana e këshillit, ose në bazë të vendimit gjyqësor. Vepra juridike e përfshin kryetarin e komunës, komunës në qytetin e Shkupit dhe qytetit të Shkupit.

3. Të drejtat e tokës ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë

Neni 13

(1) Të gjithë personat fizikë dhe juridikë, komunat, komunat në qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit, mund ta shfrytëzojnë tokën ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë, e dedikuar për përdorim të përgjithshëm.

(2) E drejta e shfrytëzimit të tokës ndërtimore për përdorim të përgjithshëm dhe për lokalitete me interes publik të përcaktuara me ligj, Qeveria e Republikës së Maqedonisë mund t'ia bart komunave, komunave në qytetin e Shkupit dhe qytetit të Shkupit, ndërmarrjeve publike dhe subjekteve tjera të themeluar nga Qeveria ose Kuvendi i Republikës së Maqedonisë.

(3) Mënyra dhe kushtet e shfrytëzimit të tokës nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni, përcaktohen me ligj.

Neni 14

(1) Me tokën ndërtimore pronë e Republikës së Maqedonisë, në emër të Republikës së Maqedonisë menaxhon Qeveria e Republikës së Maqedonisë.

(2) Toka ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë mund t'jetësohet, të jepet në shfrytëzim për shkak të dhënieve me koncesion ose partneritetit publik privat, të jepet me qira afatgjate, me qira afatshkurtër, të shkëmbhet dhe në të, të vendosen të drejta tjera reale, në mënyrë dhe me kushte të përcaktuara me këtë ligj dhe ligj jetët.

Neni 15

(1) Toka ndërtimore pronë e Republikës së Maqedonisë mund t'jetësohet dhe të jepet me qira afatgjate dhe afatshkurtër me ankand publik dhe marrëveshje të drejtpërdrejtë, nëse me planin urbanistik ose dokumentacionin e planit urbanistik të parcelës ndërtimore nuk parashihet ndërtimi i ndërtesave me interes publik të përcaktuara me ligj.

(2) Toka ndërtimore pronë e Republikës së Maqedonisë mund t'jetësohet dhe jepet me qira afatgjate dhe afatshkurtër me ankand publik dhe marrëveshje të drejtpërdrejtë dhe nëse me planin urbanistik ose dokumentacionin e planit urbanistik të parcelës ndërtimore parashihet ndërtimi i ndërtesave me interes publik të përcaktuara me ligj, me vendim të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë.

(3) Me ankand publik toka ndërtimore pronë e Republikës së Maqedonisë tjetësohet dhe jepet me qira afatgjate kur:

- toka ndërtimore në kuadër të parcelës ndërtimore eshtë tërësisht pronë e Republikës së Maqedonisë pa barra dhe kufizime dhe

- më shumë se 70 % nga sipërfaqja e përgjithshme e parcelës ndërtimore eshtë pronë e Republikës së Maqedonisë pa barra dhe kufizime.

(4) Me marrëveshje të drejtpërdrejtë toka ndërtimore pronë e Republikës së Maqedonisë tjetësohet në këto raste:

- për nevojat e bashkësive fetare për ndërtimin e objekteve fetare të parapara me planin urbanistik ose dokumentacionin e planit urbanistik, me pajtim të marrë paraprakisht nga ana e Komisionit për marrëdhënie me bashkësitë fetare dhe grupet religioze,

- për nevojat e përfaqësive diplomatike konsullore për ndërtimin e objekteve diplomatike konsullore,

- për formimin e parcelës ndërtimore të paraparë me plan urbanistik ose dokumentacionin e planit urbanistik nëse personi ka në pronësi më shumë se 30 % të parcelës ndërtimore,

- pronarët e objektit ose pjesëve të posaçme të objekteve të ndërtuara me dokumentacion ndërtimor teknik dhe të evidentuar në librin publik të patundshmërive që nuk posedojnë akt për ndarjen e të drejtës së shfrytëzimit të tokës ndërtimore, dhe

- pronarët e objekteve ose pjesëve të posaçme të ndërtuara me dokumentacion ndërtimor teknik të tokës ndërtimore në të cilën e kanë themeluar të drejtën e qirasë afatgjate, nëse objektit janë ndërtuar në pajtim me planin urbanistik ose dokumentacionin e planit urbanistik dhe nëse e kanë paguar qiranë për vitin vijues dhe të detyrimet tjera që dalin nga marrëveshja për qira afatgjate.

(5) Me marrëveshje të drejtpërdrejtë toka ndërtimore pronë e Republikës së Maqedonisë mund t'jebet me qira afatgjate për ndërtimin e objekteve me interes publik të përcaktuara me ligj, me pajtim paraprak nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë dhe vendim të Këshillit të njësies së vetadministrimit lokal.

(6) Lartësinë e çmimit të tokës ndërtimore pronë e Republikës së Maqedonisë dhe lartësia e shpenzimeve të posaçme për zbatimin e procedurave për tjetësim dhe dhënie me qira, i përcaktion Qeveria e Republikës së Maqedonisë.

Neni 16

(1) Toka ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë, mund t'ë shkëmbhet me tokë ndërtimore në pronësi të personave fizikë dhe juridikë, në të cilën eshtë paraparë ndërtimi i objekteve me interes publik të përcaktuara me ligj. Për shkëmbim Qeveria e Republikës së Maqedonisë miraton vendim me mendimin e marrë pozitiv paraprakisht nga Avokatia Shtetërore e Republikës së Maqedonisë. Shkëmbimi bëhet në bazë të marrëveshjes për shkëmbim që e nënshkruan ministri i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore, kompetent për kryerjen e punëve që i përkasin menaxhimit me tokë ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë (në tekstin e mëtejmë: ministri).

(2) Toka ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë, mund t'ë shkëmbhet me tokë ndërtimore në pronësi të personave fizikë dhe juridikë, në të cilën eshtë paraparë ndërtimi i objekteve me interes publik me rendësi lokale të përcaktuara me ligj. Shkëmbimi kryhet në bazë të marrëveshjes për shkëmbim, që në emër të Republikës së Maqedonisë e lidh kryetari i komunës.

(3) Nevojën për shkëmbimin e tokës për ndërtimin e objekteve me interes publik me rendësi lokale nga paragrafi (2) i këtij neni e përcaktion këshilli.

(4) Për shkëmbimin nga paragrafi (2) të këtij neni, kryetari i komunës eshtë i obliguar që para lidhjes së marrëveshjes për shkëmbim, të sigurojë pajtim nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë. Me kërkesën për pajtim dorëzohet vendimi i këshillit për nevojën e shkëmbimit, propozim-marrëveshja për shkëmbim me personin fizik dhe juridik, mendim pozitiv nga Avokati i Shtetit i Republikës së Maqedonisë, certifikata nga plani urbanistik ose dokumentacioni i planit urbanistik, aktzotërimi dhe vërtetimi për ndryshimin për tokën që eshtë lëndë e shkëmbimit.

(5) Shkëmbimi nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni kryhet në bazë të çmimit të tregut, varësisht nga zona, pozita dhe shkalla e rregullimit të tokës ndërtimore që shkëmbhet, në pajtim me metodologjinë për përcaktimin e vlerës së tregut të tokës që shkëmbhet, që e përcaktion Qeveria e Republikës së Maqedonisë.

(6) Marrëveshja për shkëmbim nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni, e vërtetuar te noteri, dorëzohet në Agjencinë e Kadastrës së Patundshmërive.

Neni 17

(1) Toka ndërtimore pronë e Republikës së Maqedonisë për ndërtimin e objekteve të infrastrukturës, jepet me qira afatgjate përkatësisht ndahet përfrytëzim të përhershëm në pajtim me këtë ligj, në bazë të projektit përastrukturë.

(2) Toka ndërtimore në brezin mbrojtës të rrugëve mund të jepet me qira afatgjate, me të drejtë të kufizuar përvendosjen e objekteve nëntokësore të infrastrukturës përdorim të përbashkët ekonomik në pajtim me ligjin, në bazë të projektit përastrukturë, përfshirë paguhet qiraja. Republika e Maqedonisë i mban të drejtat e asaj toke që të mund të vendosen edhe sisteme tjera.

Neni 18

(1) Çmimi i tokës ndërtimore pronë e Republikës së Maqedonisë gjatë tjetërsimit dhe qirasë paguhet në denarë.

(2) Mjetet nga tjetërsimi dhe nga qiraja e tokës ndërtimore pronë e Republikës së Maqedonisë paguhën në llogari të posaçme në kuadër të llogarisë së thesarit. Të hyrat nga këto mjete ndahen në përpjesët 20 % për Republikën e Maqedonisë dhe 80 % për komunat, komunat në qytetin e Shkupit, varësish pozitës së tokës ndërtimore që është lëndë e tjetërsimit përkatësisht dhënie me qira.

(3) Mjetet nga paragrafi (2) i këtij neni që ndahen ndërmjet komunave nga rajoni i qytetit të Shkupit dhe qytetit të Shkupit, ndahen në përpjesët 50 % për komunën nga rajoni i qytetit të Shkupit dhe 50 % për qytetin e Shkupit.

(4) Me përashtim nga paragrafi (2) i këtij neni, mjetet nga tjetërsimi dhe qiraja e tokës ndërtimore pronë e Republikës së Maqedonisë e dedikuar për ndërtimin e zonave teknologjike industriale, paguhën në llogari të posaçme më kuadër të llogarisë së thesarit. Të hyrat nga këto mjete ndahen në përpjesët 20 % për Republikën e Maqedonisë dhe 80 % për Drejtoren e zonave zhvimore teknologjike industriale (në tekstin e mëtejshmë "DZZHTI").

(5) Obligacionet e emetuara nga ana e Republikës së Maqedonisë përgjithshme, mund të shfrytëzohet përvendosjen e tokës ndërtimore gjatë tjetërsimit, në lartësi prej 20 % nga vlera e përgjithshme, e 80% të tjera paguhën në llogari të posaçme në kuadër të llogarisë së thesarit.

Neni 19

Në marrëveshjet përfshirë tjetërsim dhe dhënie me qira afatgjate të tokës ndërtimore pronë e Republikës së Maqedonisë, përcaktohet edhe afati për ndërtimin e ndërtimese, të përcaktuar me Ligjin përfshirë ndërtimin, në varësi prej kategorisë së ndërtimit.

4. E drejta e shfrytëzimit të tokës ndërtimore përkatësisht koncessionit ose partneritetit publik privat**Neni 20**

(1) Përfshirë tjetërsim, shuhet me skadimin e periudhës përfshirë cilësinë e ndërtimit, përkatësisht dhënie së shërbimeve, tokës ndërtimore pronë e Republikës së Maqedonisë jepet në shfrytëzim përfshirë periodin përfshirë cilësinë e ndahet koncesioni ose partneriteti publik privat.

(2) E drejta nga paragrafi (1) e këtij neni, shuhet me skadimin e periudhës përfshirë cilësinë e ndërtimit, përkatësisht dhënie së shërbimeve, tokës ndërtimore pronë e Republikës së Maqedonisë jepet në shfrytëzim përfshirë periodin përfshirë cilësinë e ndahet koncesioni ose partneriteti publik privat.

(3) Qeveria e Republikës së Maqedonisë me kërkeshë të komunave, komunave në qytetin e Shkupit dhe qytetit të Shkupit përfshirë realizimin e koncesionit ose partneritetit publik privat, si dhe me kërkeshë të subjekteve tjera të cilat në pajtim me ligjin kanë të drejtë të zbatojnë procedura përkatësisht koncessionit ose partneritetit publik privat, mund t'u japë në shfrytëzim tokës ndërtimore pronë e Republikës së Maqedonisë.

(4) Qeveria e Republikës së Maqedonisë miraton vendim përfshirë dhënie në shfrytëzim të tokës ndërtimore nga paragrafi (3) i këtij neni.

5. E drejta përfshirë qira afatgjate**Neni 21**

(1) Në tokën ndërtimore mund të themelohet e drejta përfshirë qira afatgjate në dobi të personave fizikë dhe juridikë vendas dhe të huaj.

(2) Qiraja nga paragrafi (1) i këtij neni mund të zgjasë më së paku pesë, e më së shumti 99 vite.

Neni 22

(1) Bartës i së drejtës së qirasë afatgjatë të tokës ndërtimore është personi në dobi të cilil është themeluar ose ka kaluar në të e drejta, në bazë të veprës juridike ose vendimit gjyqësor.

(2) Bartësi i së drejtës përfshirë qira afatgjatë është i obliguar që pronarit të tokës ndërtimore t'i paguajë qira.

Neni 23

E drejta e qirasë afatgjatë të tokës ndërtimore është e drejtë në tokë të huaj ndërtimore që e autorizon bartësin e tij që në sipërsfaqë të asaj toke ose nën të, të ndërtohen objekti personal, e pronari i tokës është i obliguar që këtë ta durojë.

Neni 24

(1) Bartësi i së drejtës së qirasë afatgjatë të tokës ndërtimore është pronari i objektit të ndërtuar në atë tokë ndërtimore, e në aspekt të tokës ndërtimore në të cilin është themeluar e drejta e qirasë afatgjatë ka të drejtë dhe obligim të shfrytëzimit të fryteve.

(2) Çdo dispozitë nga marrëveshja, në kundërshtim me paragrafin (1) të këtij neni është e pavlefshme.

Neni 25

Ndryshimi i përbajtjes së të drejtës përfshirë qira afatgjatë mund të kryhet vetëm në pajtim me pronarin e truallit ndërtimor të ngarkuar, e nëse me këtë do të ndryshohej mënyra e deriatëhershme e kryerjes së të drejtave tjera reale të truallit ndërtimor të ngarkuar, atëherë edhe në pajtim me bartësit e këtyre të drejtave, në mënyrë të përcaktuar përfshirë themelimin e së drejtës përfshirë qira afatgjatë në bazë të veprës juridike.

Neni 26

E drejta përfshirë qira afatgjatë në truallin ndërtimor nuk mund të ndahet nga trualli ndërtimor që e ngarkon dhe çdo person që në cilëndë të drejtë juridike do ta fitojë të drejtën e pronësise të tokës së ngarkuar, ka fituar tokë të ngarkuar me qira afatgjatë, nëse me ligj nuk është përcaktuar ndryshe.

Neni 27

(1) E drejta përfshirë qira afatgjatë të tokës ndërtimore mund të tjetësohet dhe të trashëgohet, me ligji ose marrëveshjen përfshirë qira afatgjatë, nëse me ligj ose marrëveshje nuk është përcaktuar ndryshe.

(2) E drejta e qirasë afatgjate të tokës ndërtimore mund të ngarkohet me servitut, të drejtë pengu dhe ngarkesa reale.

(3) Objekti i ndërtuar në bazë të së drejtës për qira afatgjate të tokës ndërtimore, bartet, trashëgohet dhe ngarkohet së bashku me të drejtën e qirasë afatgjate.

Neni 28

E drejta e qirasë afatgjate fitohet në bazë të veprës juridike me konkluzion nga e drejta e pronësisë së tokës ndërtimore, e cila me këtë ngarkohet në mënyrë përcaktuar me këtë ligj dhe ligj tjetër.

Neni 29

(1) E drejta e qirasë afatgjate të tokës ndërtimore në pronësi të personave fizikë dhe juridikë fitohet me marrëveshje dhe me vendim të gjykatës.

(2) E drejta e qirasë afatgjatë të tokës ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë fitohet me marrëveshje dhe akt të organit shtetëror në pajtim me ligjin.

Neni 30

(1) Marrëveshje për dhënien e tokës ndërtimore për qira afatgjate lidhet me shkrim.

(2) Me marrëveshje, e drejta e qirasë afatgjate të tokës ndërtimore mund të kufizohet në çdo mënyrë të mundshme, të lejuar dhe nuk është në kundërshtim të natyrës së asaj të drejtë.

(3) Kur toka ndërtimore është në bashkëpronësi ose në pronë të përbashkët, e drejta për qira afatgjatë mund të fitohet vetëm nëse për këtë pajtohen të gjithë bashkëpronarët, respektivisht pronarët e përbashkët.

Neni 31

(1) E drejta e qirasë afatgjatë e tokës ndërtimore, regjistrohet në librin publik të patundshmërive si e drejtë e veçantë.

(2) Kur në tokë janë regjistruar dhe të drejta tjera përvëc të drejtës së pronësisë, për fitimin e qirasë afatgjatë nevojitet pajtimi nga bartësit e atyre të drejtave, nëse me këtë shkelen të drejtat e tyre. Objekti i ndërtuar në bazë të së drejtës së qirasë afatgjate do të regjistrohet në librin publik të patundshmërive, si objekt i ndërtuar në tokën e ngarkuar me të drejtë të qirasë afatgjate.

Neni 32

(1) E drejta e qirasë afatgjate të tokës ndërtimore mundet me vendim të gjykatës të fitohet në procedurë për ndarjen e pronës dhe në procedurën e trashëgimisë, kur gjykata mund në atë procedurë të themelojë servitut, si dhe në raste tjera përcaktuara me ligj.

(2) Në fitimin e të drejtës së qirasë afatgjate të tokës ndërtimore me vendim të gjykatës, në mënyrë adekuate zbatohen dispozitat e Ligji për pronësi dhe të drejta tjera reale, që kanë të bëjnë për themelimin e servitutit me vendim të gjykatës.

Neni 33

(1) Në bartjen e të drejtës së qirasë afatgjate të tokës ndërtimore në mënyrë adekuate zbatohen dispozitat përfitimin e të drejtës për pronësi të patundshmërive në bazë të veprës juridike, vendimit të gjykatës për trashëgimisë, nëse me ligj nuk është përcaktuar ndryshe.

(2) Me të drejtën e qirasë afatgjate të tokës ndërtimore njëkohësisht bartet edhe e drejta e pronësisë së objektit të ndërtuar në tokë, në bazë të së drejtës së qirasë afatgjate.

(3) Marrëveshja e lidhur në kundërshtim me paragrafin (2) të këtij neni, është e pavlefshme.

Neni 34

E drejta e qirasë afatgjate të truallit ndërtimor derisa objekti nuk është ndërtuar dhe pasi që është ndërtuar, mbrohet në pajtim me Ligji për pronësi dhe të drejta tjera reale.

Neni 35

(1) E drejta e qirasë afatgjate të tokës ndërtimore mbaron me shkatërrimin e objektit, heqje dorë nga e drejta nga ana e bartësit të së drejtës së qirasë afatgjate dhe me plotësimin e kushteve për shkëputjen e marrëveshjes.

(2) Mbarimi i të drejtës së qirasë afatgjate të tokës ndërtimore, regjistrohet në librin publik të patundshmërive në bazë të deklaratës me shkrim të dhënë nga palët kontraktuese ose pas mbarimit të afatit dhe prodhon veprim juridik nga dita e regjistrimit në librin publik të patundshmërive.

(3) Në rastet kur e drejta e qirasë afatgjatë të truallit ndërtimor mbaron me rënien e objektit, regjistrimi i suarjes në librin publik të patundshmërive kryhet në bazë të procesverbalit të përgatitur nga ana e komisionit të formuar nga komuna kompetente dhe elaboratit të përgatitur gjëodezik.

Neni 36

(1) Në mbarimin e të drejtës së qirasë afatgjate të tokës ndërtimore me rënien e objektit, në mënyrë adekuate zbatohen dispozitat për shuarjen e të drejtës së pronësisë me shkatërrimin e sendeve nga ligji për pronësinë dhe të drejtat tjera reale.

(2) Në mbarimin e së drejtës së qirasë afatgjate të tokës ndërtimore me heqje dorë dhe me plotësimin e kushteve për shkëputjen e marrëveshjes, në mënyrë adekuate zbatohen dispozitat e Ligjit për marrëdhënie detyrimore.

Neni 37

(1) E drejta e qirasë afatgjate të tokës ndërtimore në të cilën është ndërtuar objekti që pastaj është shkatëruar deri në atë masë që nuk mund të përdoret për qëllimin që është dedikuar, është bazë për shkëputjen e marrëveshjes, nëse në afat prej tre vitesh nga shkatërrimi, nuk ndërtohet sërisht nuk është sa domosdoshme të mund të përdoret për qëllimin për që është dedikuar.

(2) Afati nga parografi (1) i këtij neni fillon të rrjedhë nga dita e parë e vitit që vijon pas vitit kur objekti është shkatëruar, por nuk rrjedh deri sa ekzistojnë rrethana në të cilat pushon të rrjedhë afati përmirëmbajtje.

Neni 38

(1) Me kalimin e afatit të marrëveshjes për qira afatgjate, ajo që me atë të drejtë juridikisht është ndarë me truallin, bëhet shtesë e truallit ndërtimor, respektivisht pronësi e pronarit të tokës.

(2) Pas skadimit të marrëveshjes për qira afatgjate, objektet bëhen pronësi e pronarit të tokës, përvëc nëse nuk është përcaktuar ndryshe në marrëveshje për qira afatgjate.

(3) Në marrëdhëni ndërmjet pronarit të tokës ndërtimore dhe personit që i ka mbaruar e drejta, zbatohen dispozitat e Ligji për pronësi dhe të drejta tjera reale, me të

përcaktuar me ligj, përveç procedurës për tjetësim të tokës ndërtimore pronë e Republikës së Maqedonisë, pér nevojat e përfaqësive konsullore diplomatike pér ndërtimin e objekteve konsullore diplomatike.

(2) Procedurat nga paragrafi (1) i këtij neni i mban Qyteti i Shkupit, nëse toka ndërtimore është në rajonin e dy ose më shume komunave të qytetit të Shkupit ose nëse e njëjtë është në interes të Qytetit të Shkupit, të përcaktuar me Ligjin pér qytetin e Shkupit.

(3) Me përjashtim nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni, procedurën pér tjetësim dhe dhënie me qira afatgjate të tokës ndërtimore e cila në pajtim me planin urbanistik ose dokumentacionin e planit urbanistik është planifikuar pér ndërtim të zonave industriale teknologjike zhvillimore, e zbaton DZZHTI, në pajtim me këtë ose ligj tjetër.

(4) Për tokën ndërtimor pronë e Republikës së Maqedonisë e cila tjetërohet dhe jepet me qira afatgjate, e cila me plani urbanistik ose dokumentacionin e planit urbanistik është dedikuar pér ndërtimin e objektit nga kategoria e parë dhe e dytë në pajtim me ligjin pér ndërtim, Qeveria e Republikës së Maqedonisë me propozim të komunave, komunave të qytetit të Shkupit dhe qytetit të Shkupit, jep pajtim pér tjetësimin ose dhëni me qira të truallit ndërtimor të lëndës.

(5) Me përjashtim nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni në rastet kur komunat, komunat në qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit nuk i plotësojnë kushtet në pajtim me nenin 89 të këtij ligji dhe nëse organi i administratës shtetërore kompetent pér kryerjen e punëve që kanë të bëjnë me menaxhimin e tokës ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë e merr mbajtjen e procedurës në pajtim me këtë ligj, procedurën e mban organi i administratës shtetërore kompetent pér kryerjen e punëve që kanë të bëjnë me menaxhimin e tokës ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë. Procedurën pér tjetësim dhe dhënia e tokës ndërtimore me qira afatgjate dhe afatshkurtër nëpërmjet ankandit publik, e udhëheq Komisioni pér zbatimin e procedurës pér ankand publik i përbërë nga pesë anëtarë i formuar nga ministri.

(6) Toka ndërtimore në të cilën janë vendosur objekte të përkohshme, është lëndë e tjetësimit dhe dhëni me qira nëpërmjet ankandit publik dhe me marrëveshje të drejtpërdrejtë, nëse pér objektin e përkohshëm është marrë vendim përlargimin e tij.

(7) Toka ndërtimore pronë e Republikës së Maqedonisë në të cilën janë vendosur objekte pronë e Republikës së Maqedonisë, pér të cilat ekziston rrezik nga shembja dhe është miratuar leje përlargim, është lëndë e tjetësimit dhe dhëni me qira nëpërmjet ankandit publik dhe me marrëveshje të drejtpërdrejtë, nëse blerësi respektivisht qiramarrësi i tokës ndërtimore e merr pér obligim që me marrëveshjen pér tjetësim respektivisht qira afatgjate ta largoje objektin.

1. Tjetësimi dhe dhënia me qira e tokës ndërtimore pronë e Republikës së Maqedonisë nëpërmjet ankandit publik

Neni 47

(1) Procedura pér tjetësim dhe dhëni me qira afatgjate të tokës ndërtimore pronë e Republikës së Maqedonisë nëpërmjet ankandit publik, zbatohet në pajtim me dispozitat e këtij ligji, me ankand elektronik (në tekstin e mëtutjeshëm: ankand publik), me shpallje të dhënë paraprakisht nga Komisioni pér zbatimin e procedurave pér ankand publik (në tekstin e mëtutjeshëm: Komisioni), në:

- dy gazeta ditore të cilat publikohen në gjuhën maqedonase, e dalin së paku tre muaj para ditës së publikimit të shpalljes,

- një gazetë ditore që botohet në gjuhën që e flasin së paku 20% nga qytetarë që flasin gjuhë zyrtare të ndryshme nga gjuhë maqedonase në komunat, komunat e qytetit të Shkupit dhe qytetin e Shkupit në rajonin e të cilave gjendet toka ndërtimore lëndë e shpalljes, e del së paku tre muaj para ditës së publikimit të shpalljes dhe

- në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

(2) Shpallja nga paragrafi (1) i këtij neni e përfshin së paku gjysmën e një faqe të medies së shtypur.

(3) Nëse Republika e Maqedonisë është pronari i më shumë se 70% të sipërfaqes së parcelës ndërtimore, trualli pronë e Republikës së Maqedonisë mund të jetë lëndë e tjetësimit ose dhëni me qira afatgjate me ankand publik, me ç'rast shpallja përmban obligim që blerësi i ardhshëm, respektivisht qiramarrësi, zgjedhjen e marrëdhënieve pronësore juridike pér sipërfaqen tjetër të parcelës ndërtimore pronë e personave tjerë, ta kryejë me pronarët tjerë të tokës në pajtim me ligjin.

(4) Në rastet nga paragrafi (3) i këtij neni, para fillimit të procedurës pér ankand publik, organi do të zbatojë procedurë në të cilën me dhënie nëpërmjet noterit do t'u ofroj pjesën e vet pronarëve tjerë të parcelave të kadastrës nga të cilat është formuar parcela ndërtimore lëndë e tjetësimit, kurse procedura pér ankand publik do të fillojë nëse bashkëpronarët tjerë nuk janë të interesuar pér blerjen e tokës që është lëndë e ofertës.

(5) Standartet minimale teknike dhe kushtet lidhur me pajisjen (hardueri) si dhe funksionaliteti o softuerit pér ankand elektronik publik, i përcakton Qeveria e Republikës së Maqedonisë në propozim të ministrit.

Neni 48

Për tokën ndërtimore pronë e Republikës së Maqedonisë e cila është lëndë e shpalljes, mund të paraqiten pér pjesëmarrje të gjithë personat fizikë dhe juridikë vendas dhe të huaj të interesuar, të cilët mund të fitojnë pronësi të tokës ndërtimore në territorin e Republikës së Maqedonisë në pajtim me ligjin, të cilët i plotësojnë kushtet e dhëna të shpallje.

Neni 49

(1) Shpallja pér tjetësim, respektivisht pér dhëni me qira afatgjatë të truallit ndërtimor pronë e Republikës së Maqedonisë, detyrimisht i përmban të dhënat tjerë si vijojnë:

- të dhënat pér tokën ndërtimore që është lëndë e tjetësimit ose të qirasë afatgjatë (dedikimi dhe sipërfaqja e parcelës ndërtimore, parcelat kadastro që janë përfshirë me parcelën ndërtimore, sipërfaqja e ndërtimit, sipërfaqja e ndërtuar bruto, koeficienti i shfrytëzimit, përqindja e ndërtimit, katet dhe/ose lartësia, etj.),

- çmimin fillestare pér metër katror pér ndërtimin e tokës ndërtimoren që është lëndë e tjetësimit, respektivisht çmimi fillestare pér metër katror pér qira vjetore pér tokë ndërtimore që jepen me qira afatgjate,

- afatin pér parashtrim dhe mënyra e parashtrimit të fletëparaqitjeve pér pjesëmarrje në ankand publik,

- kohën e fillimit dhe kohëzgjatja e ankandit publik,

- kushtet pér pjesëmarrje në ankand publik pér persona juridikë dhe fizikë të huaj,

- depozitën pér pjesëmarrje në ankand publik që arrin nga 10% deri në 30% nga çmimi fillestare i përgjithshëm pér tjetësim, respektivisht prej 10% deri në 30% nga qiraja fillestare e përgjithshme vjetore kur trualli jepet me qira afatgjate, si dhe llogaria në cilën paguhet depozita,

- detyrimin për ofertuesin më të volitshëm që t'i paguajë mjetet në afat prej 15 ditësh nga dita e pranimit të njoftimit me shkrim për zgjedhje, në të kundërtën nuk do të fillohet lidhja e marrëveshjes, e mjetet e depozitura ofertuesit më të volitshëm nuk do t'i kthehen dhe i njëti nuk mund të marrë pjesë në çdo ankand tjetër të ardhshëm për parcelën ndërtimore të lëndës,

- afatin për marrjen e lejes për ndërtim, si dhe afatin për ndërtimin e objektit në pajtim me Ligjin për ndërtim,

- mënyrën dhe procedura për zbatimin e ankandit (mënyrën e legjitimimit të pjesëmarrësve të ankandit publik, numrin e nevojshëm të pjesëmarrësve në pajtim me ligjin, pragun minimal për rritjen e vlerës për metër katorr të tokës ndërtimore, definimin e fillimit dhe fundit të ankandit publik, afatin për pagimin e ofertës më të volitshme, afatin për kthimin e depozitave të paguara, obligimin për pagimin e tatimit mbi fitim, obligimin për shpenzimet për solemnizim të marrëveshjes dhe të drejtën për ankesë),

- faqen e internetit në të cilën do të kryet ankand publik dhe

- detyra tjera që duhet t'i plotësojë ofertuesi më i volitshëm, që do të përcaktohenin me marrëveshjen për tjetësim respektivisht dhënen me qira afatgjate.

(2) Shpalljen nga paragrafi (1) i këtij neni, e përgatit dhe e jep për publikum Komisioni.

(3) Kryetari dhe anëtarët e Komisionit janë të detyruar që ta përgatitin shpalljen në pajtim me paragrafin (1) të këtij neni.

Neni 50

(1) Komisioni është i obliguar që në shpalljen nga neni 49 i këtij ligji, ta përcaktojë afatin për parashtrimin e fletëparaqitjes për pjesëmarrje në ankandin publik.

(2) Afati nga paragrafi (1) i këtij neni nuk mund të jetë më i shkurtër se 20 ditë kalendarikë as më i gjatë se 60 ditë, duke e llogaritur nga dita e publikimit të shpalljes deri në ditën e parashtrimit të fletëparaqitjeve dhe atë për tokën me dedikim për:

- banim individual, nuk mund të jetë më i shkurtër se 20 ditë as më i gjatë se 40 ditë,

- banim kolektiv, nuk mund të jetë më i shkurtër se 30 ditë as më i gjatë se 60 ditë,

- objekte komerciale dhe afariste, nuk mund të jetë më i shkurtër se 30 ditë as më i gjatë se 60 ditë,

- objekte ekonomike dhe prodhuese, nuk mund të jetë më i shkurtër se 30 ditë as më i gjatë se 60 ditë,

- objekte të institucioneve publike, nuk mund të jetë më i shkurtër se 30 ditë as më i gjatë se 60 ditë,

- objekte për sport dhe rekreacion, nuk mund të jetë më i shkurtër se 30 ditë as më i gjatë se 60 ditë dhe

- objekte infrastrukturore, nuk mund të jenë më i shkurtër se 30 ditë as më i gjatë se 40 ditë.

Neni 51

Nëse shpallja për tjetësim ose dhënie me qira afatgjate apo afatshkurtër të tokës ndërtimore pronë e Republikës së Maqedonisë, përban kushte të veçanta plotësuese, komunat, komunat në qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit janë të obliguara që para shpalljes të sigurojnë pëllqim për shpalljen e të njëjtës nga organi i administratës shtetërore, kompetent për kryerjen e punëve të cilat kanë të bëjnë me menaxhimin me tokë ndërtimore në pronë të Republikës së Maqedonisë, që në afat prej pesë ditësh nga pranimi i kërkesës do të pranoncohet për të njëjtën. Nëse nuk pranoncohet në afat prej pesë ditësh, përgjigja do të konsiderohet si pozitive.

Neni 52

(1) Komunat, komunat e qytetit të Shkupit dhe qyteti i Shkupit janë të obliguara që të zbatojnë procedurë për tjetësim ose dhënie me qira afatgjate dhe afatshkurtër, përmes ankandit publik të tokës ndërtimore në pronë të Republikës së Maqedonisë dhe në afat prej 15 ditësh nga pranimi i dokumentacionit komplet nga ana e organizit të administratës shtetërore kompetent për kryerjen e punëve të cilët kanë të bëjnë me menaxhimin e truallit ndërtimor në pronë të Republikës së Maqedonisë, të paraqesin shpallje në gazetat e shtypit ditor.

(2) Organi i administratës shtetërore kompetent për kryerjen e punëve që kanë të bëjnë me menaxhimin e truallit ndërtimor në pronë të Republikës së Maqedonisë gjatë dorëzimit të dokumentacionit nga paragrafi (1) i këtij neni, dorëzon edhe propozim-shpallje që mund të përbajë edhe kushte të veçanta plotësuese në pajtim me ligjin.

(3) Nëse komunat, komunat e qytetit të Shkupit dhe qyteti i Shkupit nuk veprojnë në pajtim me paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni, procedurën për tjetësim ose dhënie me qira afatgjate dhe afatshkurtër përmes ankandit publik, e zbaton organi i administratës shtetërore kompetent për kryerjen e punëve që kanë të bëjnë me menaxhimin e truallit ndërtimor në pronë të Republikës së Maqedonisë.

(4) Nëse komunat, komunat e qytetit të Shkupit dhe qyteti i Shkupit për herë të parë nuk bëjnë tjetësim, dhënie me qira afatgjate ose afatshkurtër të truallit ndërtimor pronë e Republikës së Maqedonisë, e me kërkesë të organizit të administratës shtetërore kompetent për kryerjen e punëve që kanë të bëjnë me menaxhimin e tokës ndërtimore në pronë të Republikës së Maqedonisë, mund të bëjnë tjetësim të tokës ndërtimore në pronë të Republikës së Maqedonisë, përmes ankandit publik pa kushte të veçanta plotësuese.

Neni 53

Kushtet të veçanta plotësuese që mund të parashihen me shpallje janë:

- lartësia e qarkullimit të kapitalit të personit juridik që do të paraqitet për pjesëmarrje në ankandin publik,

- numri i objekteve të ndërtuara ose objekteve në pronë të personit juridik që do të paraqitet për pjesëmarrje në ankandin publik varësisht nga dedikimi i tokës lëndë e shpalljes publike,

- numri i personave të punësuar te personi juridik do të marrë pjesë në ankand publik,

- numri i personave të cilët pas ndërtimit të objektit afariste do të punësohen,

- personi juridik të kuotojë në njëren prej bursave të njobura botërore ose të jetë person juridik që është i kontrolluar nga trupi rregullator dhe

- personi juridik të posedojë licencë adekuate ose të jetë i specializuar për ndërtimin e objekteve lëndë të shpalljes publike.

Neni 54

(1) Përmirësimi të shpalljes kryen Komisioni më së voni 15 ditë para skadimit të ditës së fundit për parashtrimin e fletëparaqitjes për pjesëmarrje në ankandin publik të cekur në shpallje dhe i njëjti shpallet në gazetat e shtypit në të cilat është publikuar shpallja. Nëse deri në momentin e përmirësimit janë paraqitur persona për pjesëmarrje në ankand publik, Komisioni është i obliguar që t'i njoftojë përmirësimin.

(2) Përmirësimin nga paragrafi (1) i këtij nen, Komisioni është i obliguar që ta shpallë në të njëjtat gazeta të shtypit ditor në të cilat është publikuar shpallja, në më së paku gjysmën e faqes së gazetës së shtypit ditor, si dhe në Gazeten Zyrtare të Republikës së Maqedonisë.

Neni 55

(1) Pjesëmarrjen në ankandin publik personat e interesuar juridikë dhe fizikë e vërtetojnë me parashtrimin e fletëparaqitjes me shkrim për pjesëmarrje në ankandin publik, në të cilën janë shënuar të dhënat për cilën parcelë ndërtimore ka të bëjë fletëparaqitja, për parashtuesin e fletëparaqitjes, si dhe për llogarinë e transaksionit ose llogarinë rrjedhëse në të cilën do të kthehet depozita për pjesëmarrje në ankandin publik.

(2) Nëse lëndë e shpalljës janë më tepër parcela ndërtimore, e pjesëmarrësë është i interesuar për më tepër se një parcelë ndërtimore, parashtrohet fletëparaqitje e veçantë për ç'do parcelë ndërtimore për të cilën paguhet edhe depozitë e veçantë.

Neni 56

(1) Procedurën për ankand publik e zbaton Komisioni për zbatimin e procedurave për ankand publik, i formuar nga kryetari i komunave, komunave të qytetit të Shkupit dhe qyteti i Shkupit.

(2) Varësish nga lloji dhe rëndësia e objekteve që do të ndërtohen në tokën që është lëndë e ankandit publik, Komisioni përbëhet nga tre deri nëntë anëtarë, prej të cilëve njëri është kryetar. Kryetari dhe së paku dy të tretat e numrit të përgjithshëm të anëtarëve të Komisionit, nevojitet që të kenë autorizim për mbajtjen e procedurës së tjetërsimit dhe dhënies me qira të tokës ndërtimore pronë e Republikës së Maqedonisë (në tekstin e mëtejmë: autorizim)

(3) Në komunat e qytetit të Shkupit, njëri prej anëtarëve të Komisionit duhet të jetë përfaqësues nga qyteti i Shkupit.

(4) Në punën e Komisionit mund të marrë pjesë edhe një person i jashtëm me arsim të lartë nga sfera e ekonomisë, juridikut ose shkencave teknike.

(5) Për çdo procedurë të zbatuar të ankandit publik, Komisioni është i obliguar që të përgatitë raport dhe të njëjtin të nënshkruar nga kryetari dhe anëtarët e Komisionit, e dorëzon te kryetari i komunës.

(6) Në baze të raportit nga paragrafi (5) i këtij nen, Kryetari i komunës lidh marrëveshje me ofertuesin më të volitshëm të ankandit publik.

(7) Nga publikimi i shpalljes, deri në momentin e fillimit të ankandit publik, Komisioni me konkluzion mund ta ndërpresë procedurën e ankandit publik, nëse krijohen rrethana të paparashikueshme që do ta pamundësonin mbajtjen e procedurës për tjetërisim ose dhënie me qita të tokës ndërtimore pronë e Republikës së Maqedonisë përmes ankandit publik. Konkluzioni i miratuar eshtë bazë për anulimin e shpalljes për çfarë Komisioni miraton vendim. Nëse shpallja anullohet para skadimit të asfatit përfundimtar për dorëzimin e fletëparaqitjeve për pjesëmarrje, Komisioni e publikon konkluzionin në të njëjtat medie të shtypit te të cilat eshtë publikuar shpallja, në së paku një të katërtën e faqes së medies së shtypit dhe në "Gazeten Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

Neni 57

(1) Kërkesa për pjesëmarrje në ankandin publik duhet t'i përbajë të gjitha të dhënat dhe dëshmitë që janë përcaktuar në shpalljen për ankand publik, në mënyrë dhe formë sic është paraparë në shpallje.

(2) Komisioni pas pranimit të fletëparaqitjeve nga parashtruesit e kërkesave, konstaton nëse fletëparaqitjet janë dërguar në asfatin e përcaktuar dhe nëse të njëjtat janë kompletuar në paitim me kushtet e shpalljes.

(3) Komisioni i njofston parashruesit e fletëparaqitjeve për kompletimin e të njëjtave në formë elektronike, në afat prej tri ditësh nga dita e parashtrimit të ofertave, me ç'rast parashruesve të fletëparaqitjeve që kanë dërguar dokumentacion të kompletuar ua dërgon edhe emrin shfrytëzues edhe shifrën për pjesëmarrje në ankandin publik, ndërsa parashruesve të fletëparaqitjeve të cilët nuk kanë dërguar dokumentacion të kompletuar u dërgon njoftim me arsyetim se të njëjtit nuk do të marrin pjesë në ankandin publik.

(4) Parashtreesit e fletëparaqitjeve që kanë dërguar fletëparaqitje të kompletuara për pjesëmarrje në ankandin publik në pajtim me shpalljen, në ditën e realizimit të ankandit publik, regjistrohen në faqen e internetit të shënuar në shpallje me emrin shfrytëzues dhe shifrën për pjesëmarrje në ankandin publik, me ç'rast kanë të drejtë të marrin pjesë në ankandin publik.

Neni 58

(1) Pjesëmarrës të ankandit publik janë parashtuesit e fletëparaqitjeve që kanë dërguar dokumentacion të kompletuar dhe janë regjistruar faqen e internetit të paraqitur në shpallje.

(2) Ankandi publik do të mbahet nëse pjesëmarrësit i plotësojnë kushtet e dhëna në shpallje. Ankandi publik do të mbahet nëse pas shpalljes është paraqitur edhe vetëm një pjesëmarrës i cili i plotëson kushtet e dhëna në shpallje dhe e liciton emrin fillestare.

Neni 59

(1) Deposita për pjesëmarrje në ankand publik i kthehet parashtreesit të fletëparaqitjes për pjesëmarrje në ankandin publik në tërësi, në afat prej 15 ditësh nga dita e mbajtjes në ankandin publik

(2) Depozita për pjesëmarrje në ankandin publik ofertuesit më të volitshëm i kthehet i zvogëluar në përqindje prej 10%, të përcaktuar për shpenzimet e procedurës, në afat prej 15 ditësh nga dita e pagesës së shumës së përgjithshme të arritur në ankandin publik për tjetërsimin e tokës ndërtimore, respektivisht për qiramarrje njëvjeçare.

Neni 60

(1) Ankandi publik fillon me publikimin e çmimit fillestar të tokës që është lëndë e paraqitjes për metër katror, e zbatohet nëpërmjet ankandit nga ana e pjesëmarrësve në ankand.

(2) për zbatimin e suksesshëm të procedurës së ankandit publik, nevojitet që të ketë së paku një ankand gradual mbi çmimin fillestarë për metër katror.

(3) Ankandi publik mund zhvillohet në interval prej 30 minutash deri në një orë varësisht prej lëndës së ankandit publik.

(4) Ankandi publik konsiderohet i përfunduar në momentin e kalimit të kohës së caktuar në shpallje, me ç'rast nëse gjatë kalimit të dy minutave të fundit nga ana e pjesëmarrësve jepet ofertë, asati i fundit për mbarimin e ankandit publik vazhdon edhe dy minuta

(5) Vazhdimi i afatit të fundit lejohet më së shumti tre herë, gjatë ankandit publik.

(6) Ankandi publik mund tē zgjasë edhe mē shkurt se afati i paraparë, nēse pjesëmarrësit e ankandit publik kanë hequr dorë nga ankandi i mëtejshëm dhe ka mbetur vetëm një pjesëmarrës i cili konsiderohet si ofertues mē i volitshëm.

Neni 61

(1) Si ofertues mē i volitshëm pér metër kator konsiderohet pjesëmarrësi i ankandit publik i cili ka ofruar çmimin e fundit pér metër kator, që paraqet çmimin mē tē lartë pér tjetësimin e tokës ndërtimore, respektivisht çmim mē tē lartë pér qiramarrje njëvjeçare tē tokës ndërtimore nēse e njëjta jepet me qira.

(2) Komisioni pas mbarimit të ankandit publik përgatit procesverbal pér ankandin e zbatuar publik dhe nē mënyrë elektronike e dërgon te tē gjithë pjesëmarrësit e ankandit publik.

(3) Ofertuesi mē i volitshëm nē afat prej 15 ditësh nga dita e përfundimit të procedurës pér ankand publik eshtë i obliguar që t'i paguajë mjetet nga paragrafi (1) i këtij neni.

(4) Nëse ofertuesi mē i volitshëm, nē afatin nga paragrafi (3) i këtij neni nuk i paguan mjetet nga paragrafi (1) i këtij neni, depozita do t'i kthehet dhe nuk do tē lidhet marrëvesha.

Neni 62

(1) Pér rrjedhën e ankandit publik pjesëmarrësit kanë tē drejtë kundërshtimi nē afat prej tri ditësh nga dita mbajtjes së ankandit publik. Kundërshtimi parashtrohet me shkrim te Komisioni i cili vendos pér kundërshtimin me vendim. Komisioni eshtë i obliguar që tē vendosë pér kundërshtimin nē afat prej pesë ditësh pune.

(2) Procedura pér ankand publik përfundon pas kalimit tē afatit nga paragrafi (1) i këtij neni, nēse nuk eshtë parashtruar kundershtimi.

(3) Procedura pér ankand publik përfundon pas miratimit tē aktvendimit nga paragrafi (1) i këtij neni.

Neni 63

(1) Pas përfundimit të procedurës pér ankand publik, me ofertuesin mē tē volitshëm, nē afat prej pesë ditësh pune pas pagesës së kryer tē çmimit të tokës, kryetari i komunës nē emër të Republikës së Maqedonisë lidh marrëveshje pér tjetësimin e tokës ndërtimore, respektivisht pér dhënie me qira afatgjate.

(2) Në marrëveshjen nga paragrafi (1) i këtij neni nē mënyrë përkatëse zbatohen dispozitat e Ligjit pér marrëdhënie detyrimore.

Neni 64

(1) Organi i administratës shtetërore kompetent pér kryerjen punëve që kanë tē bëjnë me menaxhim me tokën ndërtimore nē pronësi të Republikës së Maqedonisë nē secilën fazë tē procedurës së tjetësimit dhe dhënies me qira afatgjate ose afatshkurtër tē tokës ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë me anë tē ankandit publik, nēse konstaton se komunat, komunat nē qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit veprojnë nē kundërshtim me dispozitat e këtij ligji, do ta marrë lëndën dhe do tē zbatojë procedurë tē re.

(2) Nëse shpallja pér tjetësimin ose dhënie me qira afatgjate dhe afatshkurtër tē tokës ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë eshtë nē kundërshtim me dispozitat e këtij ligji, organi i administratës shtetërore kompetent pér kryerjen e detyrave që kanë tē bëjnë me

menaxhimin me tokën ndërtimore që eshtë pronë e Republikës së Maqedonisë, mund ta anulojë dhe këtë e shpall nē mediet e shtypura dhe nē "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë" nē afat prej tri ditësh pune.

2. Tjetërsimi dhe dhënia me qira afatgjate tē tokës ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë me marrëveshje tē drejtpërdrejtë

Neni 65

(1) Toka ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë tjetësitet dhe jepet me qira afatgjate me marrëveshje tē drejtpërdrejtë nē mënyrë dhe me kushte tē përcaktuara me këtë ligj.

(2) Tjetërsimi dhe dhënia me qira afatgjate e tokës ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë me marrëveshje tē drejtpërdrejtë, bëhet me parashtrimin e kërkesës nga personi fizik ose juridik.

(3) Pér kërkesën nga paragrafi (2) i këtij neni komunat, komunat nē qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit, vendosin nē pajtim me dispozitat e Ligjit pér procedurën e përgjithshme administrative.

(4) Pas plotfuqishmërisë së aktvendimit me tē cilin pranohet kërkesa nga paragrafi (2) i këtij neni, kryetari i komunave, komunave tē qytetit të Shkupit dhe qytetit të Shkupit nē emër të Republikës së Maqedonisë, nē afat prej pesë ditësh lidh marrëveshje pér tjetësim ose dhënie me qira afatgjate tē tokës ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë me marrëveshje tē drejtpërdrejtë.

(5) Kundër aktvendimeve dhe konkluzioneve tē miratuarar nē udhëheqjen e procedurave pér tjetësim dhe dhënien me qira afatgjate tē tokës ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë me marrëveshje tē drejtpërdrejtë, mund tē parashtrohet ankesë te ministri.

Neni 66

Kur toka ndërtimore tjetësitet me marrëveshje tē drejtpërdrejtë pér nevojat e bashkësive fetare pér ndërtimin e objekteve fetare tē parapara me plan urbanistik ose me dokumentacion tē planit urbanistik, me kërkesë parashtrohen dëshmitë nē vijim:

- certifikatë e planit urbanistik ose dokumentacion tē planit urbanistik me parcelë tē definuar ndërtimore,

- elaborat gjeodezik pér tē dhëna numerike me listën e tē dhënavë pér formimin e parcelës ndërtimore,

- aktzotërim pér tokën ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë, që deri nē ditën e parashtrimit nuk eshtë më i vjetër se 30 ditë,

- pëlgim pér ndërtimin e objekteve fetare nē tokën ndërtimore tē lëndës, nga ana e Komisionit pér marrëdhënie me bashkësítet fetare dhe grupet religioze,

- certifikatë pér pasqyrën historike tē regjistrimeve tē kryera nē Agjencinë pér Kadastër tē Patundshmërive pér tokën ndërtimore tē lëndës, pronësi e Republikës së Maqedonisë pér periudhën prej kur eshtë themeluar kadastra e tokës nē komunën kadastrale, me identifikimin e parcelës kadastrale dhe komunës kadastrale dhe

- dëshmi pér regjistrimin e bashkësisë fetare nē pajtim me ligjin.

Neni 67

(1) Kur toka ndërtimore tjetësitet me marrëveshje tē drejtpërdrejtë pér nevojat e përfaqësive diplomatike-konsullore pér ndërtimin e objekteve diplomatike-konsullore, nē kërkesë dorëzohen dëshmitë si vijojnë:

- certifikatë e planit urbanistik ose dokumentacionit të planit urbanistik me parcelë të definuar ndërtimore,
- elaborat gjeodezik për të dhëna numerike me listën e të dhënave për formimin e parcelës ndërtimore,
- aktzotërim për tokën ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë, e cila deri në ditën e parashtrimit nuk është më i vjetër se 30 ditë,
- certifikatë për pasqyrën historike për regjistrimet e kryera ne Agjencinë për Kadastër të Patundshmërive për tokën ndërtimore të lëndës, pronësi e Republikës së Maqedonisë për periudhën prej kur është themeluar kadastra e tokës në komunën kadastrale, me identifikimin e parcelës kadastrale dhe komunës kadastrale dhe
- mendimi i Ministrisë së Punëve të Jashtme.

(2) Kërkesa nga paragrafi (1) i këtij neni parashtrohet te organi i administratës shtetërore kompetent për kryerjen e punëve që kanë të bëjnë me udhëheqjen me tokën ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë, që në bazë të pëlqimit të marrë paraprakisht nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë vendos për të njëjtën.

Neni 68

Kur toka ndërtimore tjetërsohet me marrëveshje të drejtpërdrejtë për formimin e parcelës ndërtimore të paraparë me plan urbanistik ose me dokumentacion të planit urbanistik, e personi ka në pronësi më shumë se 30% të parcelës ndërtimore edhe nëse me planin e asaj parcele ndërtimore nuk parashihet ndërtimi i objekteve të interesit publik të përcaktuar me ligj, në kërkesë parashtron dëshmitë në vijim:

- certifikatë e planit urbanistik ose dokumentacionit të planit urbanistik me parcelë të definuar ndërtimore,
- elaborat gjeodezik për të dhëna numerike me listën e të dhënave për formimin e parcelës ndërtimore,
- aktzotërim që deri në ditën e parashtrimit nuk është më i vjetër se 30 ditë, me regjistrimin e të drejtës së pronësisë të parashtruesit të kërkesës, për tokën ndërtimore që paraqet mbi 30% të parcelës ndërtimore,
- aktzotërim për tokën ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë, që deri në ditën e parashtrimit nuk është më i vjetër se 30 ditë,
- certifikatë për pasqyrën historike për regjistrimet e kryera ne Agjencinë për Kadastër të Patundshmërive për tokën ndërtimore të lëndës, pronësi e Republikës së Maqedonisë për periudhën prej kur është themeluar kadastra e tokës në komunën kadastrale, me identifikimin e parcelës kadastrale dhe komunës kadastrale dhe
- dëshmi për regjistrim nëse parashtruesi i kërkesës është person juridik respektivisht fotokopje të letërnjoftimit ose dokumentit të udhëtimit nëse parashtruesi i kërkesës është person fizik.

Neni 69

Kur toka ndërtimore tjetërsohet me marrëveshje të drejtpërdrejtë, pronarëve tjerë të objekteve ose pjesëve të caktuara të objekteve të ndërtuara me dokumentacion ndërtimor teknik dhe të evidentuar në librin publik të patundshmërive që nuk posedojnë akt për ndarjen e të drejtës së shfrytëzimit të tokës ndërtimore, me kërkesë parashtron dëshmitë në vijim:

- certifikatë e planit urbanistik ose dokumentacionit të planit urbanistik me parcelë të definuar ndërtimore,
- elaborat gjeodezik për të dhëna numerike me listën e të dhënave për formimin e parcelës ndërtimore,
- aktzotërim që deri ne ditën e parashtrimit nuk është më i vjetër se 30 ditë, me regjistrimin e të drejtës së pronësisë të parashtruesit të kërkesës,

- aktzotërim për tokën ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë, që deri në ditën e parashtrimit nuk është më i vjetër se 30 ditë,

- certifikatë për pasqyrën historike për regjistrimet e kryera ne Agjencinë për Kadastër të Patundshmërive për tokën ndërtimore të lëndës, pronësi e Republikës së Maqedonisë për periudhën prej kur është themeluar kadastra e tokës në komunën kadastrale, me identifikimin e parcelës kadastrale dhe komunës kadastrale dhe

- dëshmi për regjistrim nëse parashtruesi i kërkesës është person juridik respektivisht fotokopje të letërnjoftimit ose dokumentit të udhëtimit nëse parashtruesi i kërkesës është person fizik.

Neni 70

(1) Pronarët e objekteve ose pjesëve të veçanta të objektit të ndërtuara me dokumentacion ndërtimor teknik të tokës ndërtimore ku kanë themeluar të drejtë për qira afatgjate, nëse objektet janë ndërtuar në pajtim me planin urbanistik ose dokumentacionin e planit urbanistik dhe nëse e kanë paguar qiranë për vitin rrjedhës dhe të detyrimet tjera që dalin nga marrëveshja për qira afatgjate, mund të parashtronjë kërkesë që t'u tjetërsohet toka ndërtimore me marrëveshje të drejtpërdrejtë. Qiratë që janë paguar deri në ditën e parashtrimit të kërkesës, nuk llogariten në çmimin për tjetërsimin e tokës.

(2) Me kërkesë nga paragrafit (1) të këtij neni parashtron këto dëshmi:

- marrëveshje për themelin e të drejtës për qira afatgjate,
- aktzotërim për tokën pronësi e Republikës së Maqedonisë, ku është regjistruar themeli i të drejtës së qirasë afatgjate,
- aktzotërim për objektin që është ndërtuar në tokën ndërtimore dhe
- dëshmi për pagimin e qirasë deri në momentin e parashtrimit të kërkesës.

Neni 71

(1) Kur toka ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë e dedikuar për ndërtimin e objekteve me interes publik jepet me qira afatgjate me marrëveshje të drejtpërdrejtë, me kërkesë parashtron dëshmitë në vijim:

- certifikatë e planit urbanistik ose dokumentacionit të planit urbanistik me parcelë të definuar ndërtimore,
- elaborat gjeodezik për të dhëna numerike me listën e të dhënave për formimin e parcelës ndërtimore,
- aktzotërim për tokën ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë, që deri në ditën e parashtrimit nuk është më i vjetër se 30 ditë,
- certifikatë për pasqyrën historike për regjistrimet e kryera ne Agjencinë për Kadastër të Patundshmërive për tokën ndërtimore të lëndës, pronësi e Republikës së Maqedonisë për periudhën prej kur është themeluar kadastra e tokës në komunën kadastrale, me identifikimin e parcelës kadastrale dhe komunës kadastrale dhe

- dëshmi për regjistrim nëse parashtruesi i kërkesës është person juridik respektivisht fotokopje të letërnjoftimit ose të dokumentit të udhëtimit nëse parashtruesi i kërkesës është person fizik.

(2) Pas pranimit të kërkesës me dëshmitë nga paragrafi (1) të këtij neni, komuna, komuna e qytetit të Shkupit dhe qyteti i Shkupit, parashtronjë kërkesë në Qeverinë e Republikës së Maqedonisë për dhënien e pëlqimit përlidhjen e marrëveshjes për qira afatgjate me marrëveshje të drejtpërdrejtë.

(3) Qeveria e Republikës së Maqedonisë nuk do të japë pëlqim nga paragrafi (2) i këtij neni, nëse konstaton se përdhënien e tokës ndërtimore me qira afatgjate mund të ekzistojë interes nga më shumë subjekte të interesuara dhe e njëjtë mund të jepet me qira afatgjate me anë të ankandit publik.

Neni 72

Toka ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë mund të jetë lëndë e tjetërsimit dhe të jepet me qira afatgjate edhe nëse për 10% nga sipërfaqja e përgjithshme e parcelës ndërtimore nuk janë zgjidhur marrëdhëniet juridike pronësore, me kusht që të njëjtat të mos hyjnë në sipërfaqen e paraparë për ndërtimin e objektit, me ç'rast lëndë e tjetërsimit nuk është pjesa e tokës ndërtimore për të cilën nuk janë zgjidhur marrëdhëniet juridike pronësore.

3. Marrëveshja për tjetërsim dhe marrëveshja për dhënien me qira afatgjate të tokës ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë

Neni 73

(1) Marrëveshja për tjetërsim dhe marrëveshja për dhënien me qira afatgjate të tokës ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë lidhet me shkrim.

(2) Marrëveshjen për tjetërsim dhe marrëveshjen për dhënien me qira afatgjate të tokës ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë, në emër të Republikës së Maqedonisë i lidh kryetari i komunave, komunave të qytetit të Shkupit dhe qytetit të Shkupit.

Neni 74

(1) Marrëveshjet nga neni 73 i këtij ligji, i përbajnjë veçanërisht:

- 1) palët kontraktuese;
- 2) lëndën e marrëveshjes:
 - mënyrën e tjetërsimit ose dhënies me qira afatgjate,
 - të dhëna konkrete për tokën e lëndës dhe
 - bazën për tjetërsim ose dhënie me qira afatgjate të tokës ndërtimore.

3) lartësinë e çmimit për tjetërsim ose dhënie me qira për një vit, si dhe afatin e pagesës;

4) obligimin e blerësit ose qiramarrësit për pagesën e tatimit të qarkullimit dhe shpenzimeve të noterit;

5) afatin e marrjes së lejes për ndërtim në pajtim me ninen 75 të këtij ligji;

6) afatin e ndërtimit të objektit në pajtim me asfatet e përcaktuara në Ligjin për ndërtim, varësisht nga kategoria e ndërtimit, kur lënda e tjetërsimit ose dhënia me qira afatgjate është tokë ndërtimore e pandërtuar dhe

7) ndëshkimin kontraktues përmes respektimin e asfatit nga paragrafi (1) pika 6 e këtij neni, me lartësi prej 2% të çmimit të arritur të përgjithshëm të ankandit publik të tokës së lëndës për çdo muaj të kaluar.

(2) Marrëveshja që nuk i përban elementet nga paragrafi (1) i këtij neni është e pavlefshme.

Neni 75

(1) Pas lidhjes së marrëveshjeve nga neni 73 i këtij ligji, blerësi respektivisht qiramarrësi në afat prej 30 ditësh, të njëjtat i dërgon te noteri për kryerjen e solemnizimit.

(2) Kur toka ndërtimore tjetërohet ose jepet me qira afatgjate me anë të ankandit publik, blerësi respektivisht qiramarrësi është i detyruar, të sigurojë leje për ndërtim në objektin e paraparë nga organi kompetent në afat prej nëntë muajsh nga solemniteti i bërë i marrëveshjes ku lëndë e

marrëveshjes është parcela ndërtimore me sipërfaqe deri 5 000m², respektivisht në afat prej 12 muajsh nga solemniteti i kryer i marrëveshjes ku lëndë e marrëveshjes është parcela ndërtimore mbi 5 000m² dhe është i obliguar që tokët ta ndërtojë në pajtim me planin urbanistik sipas së cilit e njëjtë është tjetërsuar respektivisht është dhënë me qira afatgjate.

(3) Kur lënda për tjetërsim është tokë ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë që paraqet pjesë të sipërfaqes së përgjithshme të parcelës ndërtimore, afati përsigurimin e lejes për ndërtim nga paragrafi (2) i këtij neni, fillon të rrjedhë nga dita e regjistrimit së të drejtës përonësi në regjistrin publik për regjistrimin e të drejtave të patundshmërive të sipërfaqes së përgjithshme të parcelës ndërtimore të lëndës.

(4) Mosplotësimi i obligimeve nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni me faj të blerësit respektivisht qiramarrësit, paraqesin bazë për prishjen e njëanshme të marrëveshjes me ç'rast 20% e shumës së përgjithshme të tjetërsimit respektivisht dhënies me qira afatgjate nuk i kthehen blerësit respektivisht qiramarrësit.

Neni 76

(1) Në marrëveshjen për tjetërsim dhe marrëveshjen për dhënien me qira afatgjate të tokës ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë, mund të kryhen ndryshime dhe plotësimë me lidhjen e aneksit të marrëveshjes.

(2) Ndryshime dhe plotësimë të marrëveshjes nga paragrafi (1) i këtij neni, mund të bëhen për shkaqe si vijojnë:

- nëse kanë ndodhur ndryshime të lëndës së marrëveshjes si pasojë e ndryshimit të planit urbanistik ose dokumentacionit të planit urbanistik, por jo për shkak të ndryshimit të dedikimit dhe sipërfaqes së parcelës ndërtimore, për të cilën është tjetërsuar toka ndërtimore,

- për mënjanimin e rrethanave të reja të krijuara (ndryshimit të numrit të parcelës kadastrale ose ndryshimit të komunës kadastrale të tokës) në periudhën nga dita e lidhjes së marrëveshjes deri në ditën e regjistrimit të marrëveshjes në regjistrin publik për regjistrimin e të drejtave të patundshmërive dhe

- për mënjanimin e gabimeve në të dhënët për përkrimin e tokës që është tjetërsuar.

(3) Aneksi i marrëveshjeve nga paragrafi (1) i këtij neni mund të lidhet pas mendimit pozitiv të marrë paraprakisht nga Avokatia Shtetërore e Republikës së Maqedonisë.

4. Mënyra dhe procedura e dhënies me qira afatshkurtër të tokës pronë e Republikës së Maqedonisë

Neni 77

Procedurën për dhënien e tokës me qira afatshkurtër e udhëheqin komunat, komunat e qytetit të Shkupit dhe qyteti i Shkupit, varësisht nga rajoni i tyre i përcaktuar me ligj. Kryetari i komunave, komunave të Qytetit të Shkupit dhe qytetit të Shkupit, në emër të Republikës së Maqedonisë lidh marrëveshje për qira afatshkurtër që ka fuqi të dokumentit zbatues.

Neni 78

(1) Toka ndërtimore pronë e Republikës së Maqedonisë jepet me qira afatshkurtër nëpërmjet ankandit publik.

(2) Me përjashtim të paragrafit (1) të këtij neni, toka e paraparë për plazhe para objektit të ndërtuar hotelierik, si dhe toka për organizimin e kantierit jepet me qira afatshkurtër me marrëveshje të drejtpërdrejtë.

Neni 79

Procedura për dhënien me qira afatshkurtër të tokës ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë nëpërmjet ankandit publik, zbatohet në pajtim me dispozitat e këtij ligji që kanë të bëjnë me procedurën për tjetësim dhe dhënien me qira afatshkurtër të tokës ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë nëpërmjet ankandit publik.

Neni 80

(1) Toka ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë mund të jepet me qira afatshkurtër me marrëveshje të drejtpërdrejtë, me parashtrimin e kërkesës te komuna kompetente dhe të pronarëve të objektit hotelierik para të cilëve është paraparë plazhi, dhe personave juridikë dhe fizikë për nevojat e formimit të kantierit.

(2) Me kërkesë nga paragrafit (1) të këtij nenii parashtronhet:

- ekstrakt të planit urbanistik ose dokumentacionit të planit urbanistik,
- dokumentacion teknik urbanistik për rregullimin e plazhit, respektivisht projekt për punë përgatitore për organizimin e kantierit,
- elaborat gjeodezik për të dhënat numerike i përpiluar në bazë të dokumentacionit teknik urbanistik, respektivisht projekt për punë përgatitore,

- dëshmi për pronësi të objektit hotelierik para plazhit, respektivisht aktvendim për kushte të lokalitetit për objektin për të cilin bëhet organizimi i kantierit,

- aktzotërim për tokën ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë, që deri në ditën e parashtrimit nuk është më i vjetër se 30 ditë dhe

- certifikatë për pasqyrën historike për regjistrimet e kryera në Agjenci për Kadastër të Patundshmërive për tokën ndërtimore të lëndës, pronësi e Republikës së Maqedonisë për periudhën prej kur është themeluar kadastra e tokës në komunën kadastrale, me identifikimin e parcelës kadastrale dhe komunes kadastrale.

(3) Për kërkesën nga paragrafi (2) i këtij nenii komunat, komunat në qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit, vendosin në pajtim me dispozitat e Ligjit për procedurë të përgjithshme administrative.

(4) Pas aktvendimit të miratuar me të cilin pranohet kërkesa nga paragrafi (2) i këtij nenii, kryetari i komunave, komunave të qytetit të Shkupit dhe qyteti i Shkupit në emër të Republikës së Maqedonisë, lidhin marrëveshje për dhënien me qira afatshkurtër të tokës ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë.

Neni 81

Marrëveshja për dhënien e tokës ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë me qira afatshkurtër, veçanërisht i përmbyt:

- lëndën e marrëveshjes,
- të dhënat për tokën ndërtimore,
- dedikimin dhe të dhëna për objektin e përcaktuar me program,
- afatin dhe mënyrën e pagimit të qiramarrjes,
- lartësinë e qiramarrjes,
- detyrimin e blerësit për pagesën shpenzimeve të noterit dhe
- kushtet për ndërprerjen e marrëveshjes.

IV. REGJISTRI I TOKËS NDËRTIMORE

Neni 82

(1) Komunat, komunat e qytetit të Shkupit dhe qyteti i Shkupit mbajnë regjistër për tjetësim dhe dhënien me qira afatgjate dhe afatshkurtër të tokës ndërtimore pronësi e

Republikës së Maqedonisë dha janë të detyruar që në çdo muaj të katërt në vit të dërgojnë ekzemplar nga i njëjtë te ministri.

(2) Nëse komuna, komuna e qytetit të Shkupit dhe qyteti i Shkupit nuk dërgojnë me kohë ose nuk e dërgojnë Regjistrin nga paragrafi (1) i këtij neni te organi i administratës shtetërore kompetent për kryerjen e punëve që kanë të bëjnë me menaxhimin e tokës ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë, e njëjtë paraqet bazë për ngritjen e procedurës për heqjen e kryerjes së punëve për disponim me tokën ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë.

(3) Ndërprerja e së drejtës së qirasë afatgjate për tokën ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë, evidentohet në Regjistrin për tjetësim dhe dhënien me qira afatgjate dhe afatshkurtër të tokës ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë.

(4) Formën dhe përbajtjen, si dhe mënyra e mbajtjes së regjistrit nga paragrafi (1) i këtij neni, i përcakton ministri.

V. RREGULLIMI I TOKËS NDËRTIMORE

Neni 83

(1) Rregullimi i tokës ndërtimore sipas të këtij ligji është ndërtimi i objekteve me infrastrukturë komunale, përsigurimin e qasjes së papenguar te parcela ndërtimore me rrugë publike, vendosjen e ujësjellësit, kanalizimit të fakteve dhe atmosferik dhe instalimit tjetër me lidhje në parcelën ndërtimore.

(2) Planifikimi, projektimi dhe realizimi i infrastrukturës nga paragrafi (1) i këtij neni kryhet sipas planeve urbanistike, dokumentacionit të planit urbanistik ose projektit të infrastrukturës të përcaktuara me ligj.

(3) Rregullimi i tokës ndërtimore nga paragrafi (1) i këtij neni mund të jetë i plotë ose i pjesshëm.

(4) Shkallën e rregullimit të tokës ndërtimore me objekte të infrastrukturës komunale dhe mënyrën e përcaktimit të lartësisë së shpenzimeve për rregullim varësish nga shkalla e rregullimit, e përcakton ministri.

Neni 84

(1) Rregullimin e tokës ndërtimore nga neni 83 i këtij ligji e kryejnë komunat, komunat në qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit në bazë të Programit për rregullimin e tokës ndërtimore që e miraton këshilli.

(2) Punët nga paragrafi (1) i këtij neni, komunat, komunat e qytetit të Shkupit dhe qyteti i Shkupit i kryejnë nëpërmjet ndërmarrjes publike, shoqërisë tregtarë ose personit tjetër juridik i cili ka autorizim për kryerjen e shërbimit komunal ose publik në pajtim me ligjin. Punët për rregullimin e tokës ndërtimore komunat, komunat e qytetit të Shkupit dhe qyteti i Shkupit mund t'i kryejnë edhe në formë të pjesëmarrjes së partnerit privat, respektivisht me lidhjen e marrëveshjes me partnerin privat, duke i respektuar me këtë rast parimet në mënyrë transparente, publike dhe barazi të pjesëmarrësve.

(3) Për rajonin e qytetit të Shkupit rregullimin e tokës ndërtimore e kryejnë komunat e rajonit të qytetit të Shkupit në pjesën e pajisjes së tokës ndërtimore me objekte nga infrastruktura sekondare, ndërsa qyteti i Shkupit në pjesën e pajisjes me objekte të infrastrukturës themelore, në bazë të Programit për rregullimin e tokës ndërtimore që e miratojnë Këshillat e komunave të qytetit të Shkupit, respektivisht Këshilli i qytetit të Shkupit.

(4) Programi pér rregullimin e tokës ndërtimore veçanërisht i përmban të dhëna pér:

- hapësirën që është lëndë e rregullimit,
- vëllimin e punëve pér përgatitjen dhe pastrimin e tokës ndërtimore,
- vëllimin dhe shkallën e pajisjes së tokës ndërtimore me objekte të infrastrukturës themelore dhe sekondare,
- burimet pér financimin e programit,
- llogaritjen e shpenzimeve pér rregullimin e tokës ndërtimore,
- lartësinë e kompensimit pér rregullimin e tokës ndërtimore dhe klasifikimin e saj,
- mënyrën e klasifikimit të mjeteve pér financimin e ndërtimit dhe mbajtjen e infrastrukturës,
- dinamikën e realizimit të programit dhe
- objektet e infrastrukturës me interes publik pér Republikën e Maqedonisë dhe vlerësimin pér ndikimin e saj në mjedisin jetësor dhe natyrën në pajtim me ligjin, që i financojn Republikën e Maqedonisë, respektivisht investuesi të cilët ia tjetërson tokën Republikën e Maqedonisë.

(5) Kur pér shkak të rregullimit të tokës ndërtimore nevojitet të vendoset objekt infrastrukturor në tokë të huaj ose patundshmëri tjetër, komunat, komunat e qytetit të Shkupit dhe qyteti i Shkupit me aktvendimi vendos marrëdhënie të servitutit të detyrueshëm komunal pér vendosjen e objektit infrastrukturor. Aktvendimi ka fuqi të dokumentit zbatues, ndërsa ankesa nuk e prolongon zbatimin. Ankesa parashtronhet në afat prej 15 ditësh nga pranimi i aktvendimit, te organi i administratës shtetërore kompetent pér kryerjen e punëve pronësore juridike.

(6) Kur rregullimi i tokës kryhet nëpërmjet pjesëmarrijes së partnerit privat, i njëjtë ka të drejtë pér kthimin e investimit në mënyrën që do ta kontraktojë me komunat, komunat e qytetit të Shkupit dhe qytetit e Shkupit, e veçanërisht nëpërmjet pagesave të shfrytëzuesve të rinj të objekteve të vendosura.

(7) Në rastet nga paragrafi (6) i këtij nenit pajisja, objektet dhe instalimet kalojnë në pronësi të komunave, komunave të qytetit të Shkupit dhe qytetit të Shkupit ose ndërmarrjes publike që lidhin marrëveshje me investuesin privat pér kushtet dhe mënyrën e kthimit të investimit, para fillimit të ndërtimit të investimit.

Neni 85

(1) Pér tokën ndërtimore të rregulluar investuesi paguan kompensim.

(2) Lartësia e kompensimit nga paragrafi (1) i këtij nenit varet nga shkalla e rregullimit të tokës ndërtimore, me objekte të infrastrukturës komunale, që e përcaktojnë komunat, komunat e qytetit të Shkupit dhe qyteti i Shkupit.

(3) Pér kompensimin e rregullimit të tokës ndërtimore si dhe pér mënyrën e pagimit të kompensimit, investuesi me kryetarin e komunave, komunave të qytetit të Shkupit dhe qytetit të Shkupit lidh marrëveshje, në të cilën rregullohen të drejtat dhe detyrat e palëve kontraktuese me afate të përcaktuara pér realizimin e të njëjtave.

(4) Marrëveshja nga paragrafi (3) i këtij nenit, lidhet në afat prej 15 ditësh nga dita e parashtrimit të kërkesës nga ana e investuesit.

(5) Mjetet e kompensimit nga paragrafi (1) i këtij nenit janë të hyra të komunave, komunave të qytetit të Shkupit dhe qytetit të Shkupit dhe shfrytëzohen vetëm pér realizimin e Programit pér rregullimin e tokës ndërtimore.

Neni 86

(1) Në rast kur toka ndërtimore nuk është rregulluar me objekte të infrastrukturës komunale, investuesi nuk paguan kompensim pér rregullim dhe mundet vet ta rregullojë tokën ndërtimore në shpenzim të vet.

(2) Rregullimi i tokës ndërtimore pér nevojat e zonave zhvillimore teknologjike industriale deri në kufijtë e zonës, e kryen DZZHTI-ja apo personi tjetër juridik në pajtim me ligjin, e në kufijtë e zonës e kryen themeluesi i zonës.

(3) Pér rregullimin nga paragrafi (2) i këtij nenit, nuk paguhet kompensim pér rregullimin e tokës ndërtimore.

(4) Rregullimin e tokës ndërtimore në kufijtë e parcelës ndërtimore me infrastrukturë komunale dhe të komunikacionit dhe rregullimin përdhes e kryen investuesi.

Neni 87

Mirëmbajtjen e objekteve të infrastrukturës në tokën e rregulluar ndërtimore, e kryejnë subjektet që ekonomizojnë me objektet e infrastrukturës në pajtim me ligjin.

VI. RASTE TË POSAÇME TË MARRJES SË TË DREJTËS SË PRONËSISË SË TOKËS NDËRTIMORE

Neni 88

(1) Personi që e shfrytëzon tokën e pandërtuar dhe të ndërtuar ndërtimore të bartur nga pronari i mëhershëm privat, mund ta marrë të drejtën e pronësisë së asaj toke nëse të njëjtën e shfrytëzon në bazë të marrëveshjes së lidhur me pronarin e mëhershëm më tepër se 20 vjet nga dita e lidhjes së marrëveshjes dhe kur do të paguajë tatimin mbi qarkullim të tokës.

(2) Procedurën pér marrjen e të drejtës së pronësisë nga paragrafi (1) të këtij nenit e mban komuna, komuna në qytetin e Shkupit në rajonin e së cilës shtrihet toka ndërtimore dhe ngritët në bazë të kërkesës.

(3) Kërkesës nga paragrafi (2) të këtij nenit i bashkëngjiten:

- dëshmia pér identifikimin e kërkuesit, përkatësish personave që janë trashëgimtarë të tij sipas rregullave të trashëgimisë (fotokopje nga letërnjoftimi apo dokumenti i udhëtimit),

- marrëveshja pér shitblerjen e tokës,

- të dhënat pér tokën ndërtimore (aktzotërimi nga Agjencia e kadastrës së Patundshmërive),

- ekstrakti nga plani urbanistik apo dokumentacioni i planit urbanistik me parcelë të përkufizuar ndërtimore në pajtim me Ligjin pér planifikimin hapësinor dhe urbanistik,

- elaborati gjeedezik pér të dhënat numerike me listën e të dhënavë pér formimin e parcelës ndërtimorem,

- certifikata pér kontrollin historik të regjistrimeve të kryera në Agjencinë pér Kadastër të Patundshmërive pér tokën ndërtimore të lëndës, pronësi e Republikës së Maqedonisë pér periudhën prej kur është themeluar kadastra e tokës në komunën kadastrale, me identifikimin e parcelës së kadastrës dhe komunës së kadastrës dhe

- deklarata e verifikuar te noteri në të cilën pronari i tokës apo trashëgimtarë i tij ligjor e pranon se toka është shitura apo aktgjyimi gjyqësor me të cilën vërtetohet se pér tokën e bartur nga pronari i mëparshëm privat është lidhur marrëveshje me pronarin e mëparshëm.

(4) Pér kërkesën nga paragrafi (2) i këtij nenit komunat, komunat në qytetin e Shkupit, vendosin në pajtim me dispozitat e Ligjit pér procedurë të përgjithshme administrative.

VII. KUSHTE DHE MËNYRA E KRYERJES SË PUNËVE PËR DISPONIM ME TOKË NDËRTIMORE NË PRONËSI TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË

Neni 89

(1) Komunat, komunat në qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit mund t'i kryejnë punët pér disponim me tokën ndërtimore që është pronësi e Republikës së Maqedonisë nëse i përbushin kushtet vijuese:

- tē kenē pērgatitur dhe miratuar program njëvjeçar pēr punë nē sferën e disponimit me tokēn ndërtimore që pronesi e Republikës së Maqedonisë,

- tē kenē numër tē nevojshëm tē personave tē punësuar tē cilët posedojnë autorizim,

- tē kenē formuar Komision pēr Zbatimin e Procedurave pēr Ankand Publik dhe

- tē kenē themeluar sistem elektronik pēr ankand publik tē tokës ndërtimore që është pronesi e Republikës së Maqedonisë.

(2) Numri i personave tē punësuar nga paragrafi (1) alineja 2 tē këtij neni është së paku:

- dy persona pēr komunat që kanë deri nē 20 000 banorë,

- tre persona pēr komunat që kanë prej 20 001 deri nē 40 000 banorë,

- katër persona pēr komuna tē cilat kanë prej 40 001 deri nē 80 000 banorë,

- pesë persona pēr komunat që kanë më tepër se 80 001 banorë.

(3) Komunat, komunat nē qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit pēr kryerjen e punëve nga paragrafi (1) tē këtij neni, parashtrojnë kërkesë nē organin e administratës shtetërore kompetent pēr kryerjen e punëve që kanë tē bëjnë me menaxhimin e tokës ndërtimore nē pronesi tē Republikës së Maqedonisë, me dëshmi tē nevojshme se janë pērbushur kushtet nga paragrafet (1) dhe (2) tē këtij neni.

Neni 90

Pēr ndjekjen, realizimin dhe pēparimin e mënyrës së kryerjes së punëve pēr disponim me tokēn ndërtimore pronesi e Republikës së Maqedonisë, themelohet Komiteti pēr Tokën Ndërtimore Pronesi e Republikës së Maqedonisë si trup këshillëdhënës dhe koordinues (në tekstin e mëtejshëm: Komiteti).

Neni 91

(1) Organi i administratës shtetërore kompetent pēr kryerjen e punëve që kanë tē bëjnë me menaxhimin e tokës ndërtimore nē pronesi tē Republikës së Maqedonisë, pas mendimit paraprak tē marrë nga Komiteti i propozon Qeverisë tē Republikës së Maqedonisë që tē marrë vendim pēr kryerjen e punëve pēr disponim me tokēn ndërtimore pronesi e Republikës së Maqedonisë, pēr komunën që i ka pērbushur kushtet nga neni 89 tē këtij ligji.

(2) Në rastet kur do tē konstatohet se komuna, komuna nē qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit nuk i pērbushin kushtet nga neni 89 tē këtij ligji apo konstatohet se disponimin me tokēn ndërtimore pronesi e Republikës së Maqedonisë e kryejnë nē kundërshtim me dispozitat e këtij ligji, Qeveria e Republikës së Maqedonisë me propozimit tē organit tē administratës shtetërore kompetent pēr kryerjen e punëve që kanë tē bëjnë me menaxhimin e tokës ndërtimore nē pronesi tē Republikës së Maqedonisë pas mendimit paraprak tē marrë nga ana e Komitetit, miraton vendim pēr heqjen e kryerjes së punëve pēr disponim me tokēn ndërtimore pronesi e Republikës së Maqedonisë.

Neni 92

(1) Komiteti pērbëhet nga shtatë anëtarë, dhe atë nga:

- Ministria e Transportit dhe Lidhjeve, dy anëtarë;

- Ministria e Vetadministrimit Lokal, një anëtar;

- Ministria e Financave, një anëtar dhe

- Bashkësia e Njësive tē Vetadministrimit Lokal tē Republikës së Maqedonisë (në tekstin e mëtejshëm: BNJVL-ja), tre anëtarë.

(2) Pērfaqësuesit nga ministritë janë sekretarë shtetërorë apo këshilltarë shtetërorë, kurse nga BNJVL-ja janë nga radhët e kryetarëve tē komunave.

(3) Qeveria e Republikës së Maqedonisë me aktvendim i caktion personat nga paragrafi (1) tē këtij neni.

(4) Komiteti nga anëtarët e vet e zgjedh kryetarin nē mbledhjen e parë konstitutive.

Neni 93

Komiteti i kryen punët vijuese:

- e ndjek pērbushjen e kushteve nga komunat, komunat nē qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit, tē parapara nē nenin 89 tē këtij ligji,

- jep mendim pēr miratimin e vendimit pēr kryerjen e punëve pēr disponim me tokë ndërtimore që është pronesi e Republikës së Maqedonisë pēr komunat, komunat nē qytetin e Shkupit dhe qytetin e Shkupit,

- jep mendim pēr miratimin e vendimit pēr heqjen e kryerjes së punëve pēr disponim me tokë ndërtimore pronesi e Republikës së Maqedonisë,

- propozon masa pēr pērmirësimin e mënyrës së kryerjes së punëve pēr disponim me tokë ndërtimore nē pronesi tē Republikës së Maqedonisë, nē Qeverinë e Republikës së Maqedonisë,

- e ndjek zbatimin e parimeve tē profesionalitetit, transparencës dhe ligjshmërisë tē procedurave tē zbatuara nē pajtim me këtë ligj dhe

- pērgatit raport vjetor pēr zhvillimin e kryerjes së punëve pēr disponim me tokë ndërtimore pronesi e Republikës së Maqedonisë dhe tē njëtin e dorëzon nē Qeverinë e Republikës së Maqedonisë.

Neni 94

(1) Komiteti nē kuadër tē punës së vet mund tē ftojë që tē marrin pjesë edhe pērfaqësuesit e institucioneve dhe organizatavate ndërkombe të me tē cilat Republika e Maqedonisë ka lidhur marrëveshje pēr bashkëpunim nē këtë sferë nē bazë tē ligjit.

(2) Pērfaqësuesit nga paragrafi (1) i këtij neni marrin pjesë nē mbledhjet e Komitetit, pēr kryerjen e konsultimit dhe shkëmbimit tē praktikave pozitive nga shtete me mekanizma dhe parime tē zhvilluara pēr disponim me tokë ndërtimore.

(3) Komiteti nē kuadër tē punës së vet mund tē ftojë që tē marrin pjesë edhe organe dhe institucione tjera dhe organizata tē regjistruara joqeveritare dhe prej tyre tē kërkøjë mendim dhe dorëzim tē informatave pēr kryerje tē papenguar dhe kualitative tē punëve tē përcaktuara me këtë ligj.

Neni 95

Zbatimi i procedurave tē cilat kanë tē bëjnë me tjetësimin dhe dhënien me qira tē tokës ndërtimore pronesi e Republikës së Maqedonisë, nē komuna, komuna tē qytetit tē Shkupit dhe qytetin e Shkupit, mund t'i kryejë vetëm nëpunësi shtetëror nga radhët e nëpunësve udhëheqës apo profesionalë shtetërorë, i cili e ka ndjekur trajnimin fillestare pēr marrë autorizimit dhe e ka marrë autorizimin, e kryen

Neni 96

(1) Organizimin dhe realizimin e trajnimeve fillestare tē kandidatëve, dhënien e provimit pēr marrjen e autorizimit, si dhe pērkryerjen e pērhershme dhe tē vazhdueshme profesionale tē nëpunësve shtetërorë tē punësuar nē komuna, komuna tē qytetit tē Shkupit dhe qytetin e Shkupit që e kanë marrë autorizimin, e kryen

Komisioni për ndjekjen e procesit të organizimit dhe realizimit të trajnimit dhe realizimin e provimit për marrjen e autorizimit (në tekstin e mëtejshëm: Komisioni), i formuar nga ministri.

(2) Komisioni nga paragrafi (1) i këtij neni, përbëhet nga pesë anëtarë nga të cilët:

- dy anëtarë me propozimin e Ministrisë së Transportit dhe Lidhjeve, nga të cilët njëri është kryetar i Komisionit,
- dy anëtarë me propozimin e BNJVL-së dhe
- një anëtar me propozimin e Ministrisë së Vëtadministrimit Lokal.

(3) Komisioni nga paragrafi (1) të këtij neni:

- miraton rregullore për punën e vet,
- organizon dhe realizon trajnim fillestar të kandidatëve,
- lëshon vërtetim për ndjekje të trajnimit fillestar,
- organizon dhe realizon provime për marrjen e autorizimit,
- organizon dhe realizon përkryerje të përhershme profesionale të nëpunësve shtetërorë të cilët kanë marrë autorizim,
- propozon masa për vendosje të kushteve për përkryerjen e vazhdueshme profesionale,
- përcakton listë të edukatorëve të përhershëm dhe të përkohshëm,
- u lëshon vërtetim për provimin e dhënë, kandidatëve të cilët e kanë dhënë provimin,
- propozon heqje të autorizimit në rastet që e përcaktuara me këtë ligj dhe
- organizon dhe realizon konferanca, seminare dhe forma tjera të trajnimeve dhe përkryerjes dhe këshillimit profesional.

(4) Për punët nga paragrafi (3) i këtij neni, përkrahjen teknike dhe financiare në kuadër të strukturës së vet organizative e siguron BNJVL-ja.

(5) Për sigurimin e qëndrueshmërisë financiare dhe kompensimeve për punën e anëtarëve të Komisionit dhe Këshillit të Programit, si dhe për realizimin e vazhdueshëm dhe të papenguar të procesit të trajnimeve në bazë të këtë ligji, BNJVL-ja përpilon plan financiar në të cilën e përcakton lartësinë e kompensimeve.

Neni 97

(1) Ministri e formon Këshillin e Programit nga radhët e profesorëve universitarë nga sfera e së drejtës, ndërtimtarisë ose arkitekturës me së paku tetë vjet përvjovë pune.

(2) Zgjedhja e anëtarëve nga paragrafi (1) i këtij neni kryhet nëpërmjet konkursit të zbatuar publik nga organi i administratës shtetërore kompetent për kryerjen e punëve që kanë të bëjnë me menaxhimin e tokës ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë.

(3) Këshilli i Programit përpilon Program për dhënien e provimit për marrjen e autorizimit, i cili përbën literaturë të nevojshme për dhënien e provimit dhe pyetje të provimit, si dhe përpilon doracakë për trajnim fillestar dhe përkryerje të përhershme dhe të vazhdueshme profesionale të nëpunësve shtetërorë në komuna, komuna të qytetit të Shkupit dhe qytetin e Shkupit.

(4) Këshilli i Programit bashkëpunon dhe i jep ndihmë profesionale Komisionit për ndjekjen e procesit në organizimin dhe zbatimin e trajnimit.

Neni 98

(1) Komisioni provimin për marrjen e autorizimit e realizon në formë elektronike.

(2) Provimi për marrjen e autorizimit paraqet test të përbërë nga pyetje me zgjedhjen e njërsë nga përgjigjet e shumta të ofruara të Programit nga neni 97 paragrafi (3) të këtij ligji.

(3) Për mbajtjen e trajnimit fillestar për marrjen e autorizimit si dhe për mbajtjen e provimit për marrjen e autorizimit, Komisioni shpall konkurs në dy gazeta ditore të cilat botohen në gjuhën maqedonase dhe një gazetë ditore që botohet në gjuhën që e flasin së paku 20% nga qytetarët që flasin gjuhë zyrtare të ndryshme nga gjuhja maqedonase. Konkursi zgjat tetë ditë dhe duhet t'i përbajë dokumentet e nevojshme për paraqitjen e pjesëmarrjes në konkurs, vendin dhe kohën e realizimit të trajnimit fillestar, vendin dhe kohën e mbajtjes së provimit dhe faqen e internetit ku do të kryhet dhënia e provimit.

(4) Fletëparaqitja për pjesëmarrje në konkurs përbënë të dhëna të përcaktuara në konkurs, në mënyrë dhe në formë siç është paraparë në konkurs.

(5) Komisioni pas pranimit të fletëparaqitjeve konstaton nëse fletëparaqitjet janë dërguar në afatin e caktuar dhe nëse të njëjtat i përbajnjë dokumentet e nevojshme që janë paraparë në konkurs.

(6) Komisioni i njofton parashtruesit e fletëparaqitjeve për kompletimin e të njëjtave në formë elektronike, në afat prej tri ditësh nga dita e parashtrimit të fletëparaqitjeve, me ç'rast parashtruesve të fletëparaqitjeve që e kanë dorëzuar dokumentacionin e plotë, ua dërgon emrin shfrytëzues dhe shifrën për pjesëmarrje në trajnimin fillestar, kurse parashtruesve të fletëparaqitjeve që nuk e kanë dërguar dokumentacionin e plotë, u dërgon njoftim me arsyetim se të njëjtë nuk do të marrin pjesë në trajnimin fillestar dhe në provim.

(7) Komisioni pas zbatimit të trajnimit fillestar, çdonjërit prej parashtruesve të fletëparaqitjeve të cilët e kanë dorëzuar dokumentacionin e plotë në pajtim me konkursin nga paragrafi (3) të këtij neni dhe rregullisht e kanë ndjekuar trajnimin fillestar, i lëshon vërtetim për ndjekje të trajnimit fillestar.

(8) Personat që kanë marrë vërtetim për ndjekje të trajnimit fillestar në ditën e realizimit të provimit, regjistrohen në faqen e internetit të theksuar në konkurs me emrin shfrytëzues dhe shifrën për pjesëmarrje në provim.

Neni 99

(1) Këshilli i Programit para mbajtjes së provimit, përgatit së paku 500 pyetje të provimeve dhe i dërgon në Komision në formë elektronike, dhjetë minuta para mbajtjes së provimit.

(2) Provimi për marrjen e autorizimit përbëhet nga 60 pyetje, e i njëjti konsiderohet i dhënë nëse kandidati është përgjigjur saktë në minimum 80% të pyetjeve.

(3) Kohëzgjatja për dhënien e provimit është 60 minuta.

(4) Më së voni 10 minuta pas mbajtjes së provimit shpalen rezultatet e provimit të realizuar, në faqen zyrtare të internetit.

Neni 100

(1) Personave të cilët e kanë dhënë provimin për marrjen e autorizimit, Komisioni u lëshon vërtetim.

(2) Personave të cilët kanë vërtetim nga paragrafi (1) i këtij neni, ministri u lëshon autorizim, që është me vlefshmëri prej pesë vitesh nga dita e lëshimit.

(3) Organit i administratës shtetërore kompetent për kryerjen e punëve që kanë të bëjnë me menaxhimin e tokës ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë, mban evidencë për autorizimet e lëshuara.

(4) Formën dhe përbajtjen e autorizimit si dhe mënyrën e mbajtjes së evidencës së autorizimeve të lëshuara, i përcakton ministri.

Neni 101

(1) Personi që posedon autorizim detyrohet të ndjekë trajnim në kuadër të përkryerjes së vazhdueshme profesionale për ngritjen e njohurisë nga sfera e tokës ndërtimore.

(2) Personit që posedon autorizim, e që nuk do të ndjekë tri trajnime të njëpasnjëshme nga paragrafi (1) i këtij nenit, Komisioni i propozon ministrit që t'ia heqë autorizimin me aktvendim.

(3) Nëse përcaktohet se personi që posedon autorizim ka kryer parregullsi të paraparë me këtë ligj si kundërvajtje, ministri me propozimin e personit të autorizuar për kryerjen e mbikëqyrjes inspektuese, e heq autorizimin me aktvendim.

(4) Kundër aktvendimit nga paragrafët (2) dhe (3) të këtij neni nuk mund të parashtrohet ankesë, e mund të registrohet kontest administrativ në afat prej 30 ditësh nga dita e pranimit të aktvendimit me të cilin hiqet autorizimi.

VIII. MBIKËQYRJA

Neni 102

Mbikëqyrjen mbi zbatimin e dispozitave të këtij ligji dhe rregullave të miratuara në bazë të këtij ligji, e kryen organi i administratës shtetërore kompetent për kryerjen e punëve që kanë të bëjnë me menaxhimin e tokës ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë.

Neni 103

(1) Mbikëqyrjen mbi punën e organeve të komunës, komunës në qytetin e Shkupit dhe Qytetin e Shkupit, e kryen organi i administratës shtetërore kompetent për kryerjen e punëve që kanë të bëjnë me menaxhimin e tokës ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë.

(2) Organ i administratës shtetërore kompetent për kryerjen e punëve që kanë të bëjnë me menaxhimin e tokës ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë, e ndjek dhe e kontrollin kryerjen e punëve për disponim me tokë ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë nga organet e komunave, komunave në qytetin e Shkupit dhe qytetit të Shkupit, si dhe kryen kontroll të çdo marrëveshjeje të lidhur për tjetësim, dhënie me qira afatgjate dhe afatshkurtër të tokës ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë, nëpërmjet të ankandit publik dhe me marrëveshje të drejtëdrejtë.

(3) Komunat, komunat në qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit janë të detyruara që t'i mundësojnë organit të administratës shtetërore kompetent për kryerjen e punëve që kanë të bëjnë me menaxhimin e tokës ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë, ta kryejë kontrollin nga paragrafi (2) i këtij neni.

Neni 104

(1) Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes mbi ligjshmérinë e punës së organeve të komunave, komunave në qytetin e Shkupit dhe qytetit të Shkupit, organi i administratës shtetërore kompetent për kryerjen e punëve që kanë të bëjnë me menaxhimin e tokës ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë, i kryen punët si vijojnë:

- e ndjek ligjshmérinë e punës, merr masa dhe aktivitete dhe parashtron iniciativa për realizimin e kompetencave që kanë të bëjnë me kryerjen e punëve për disponim me tokën ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë,

- u sugjeron për tejkalimin e kompetencave të tyre të përcaktuara me këtë ligj dhe propozon masa adekuate për tejkalimin e kësaj gjendje,

- sugjeron për mangësitë e caktuara materiale dhe procedurale në punën e tyre, që do të mund ta pamundësojnë kryerjen e punëve të përcaktuara me këtë ligj,

- jep rekomandime për zbatim konsekuent të kompetencave, për punët që duhet të kryhen në pajtim me këtë ligj,

- e ndjek miratimin me kohë të akteve të përcaktuara me këtë ligj,

- parashtron iniciativa dhe propozime nëse konstaton mosbatim të këtij ligji si rezultat i konfliktit të kompetencave ndërmjet tyre,

- e ndjek ligjshmérinë e aktvendimeve që i miratojnë në zgjidhjen e punëve administrative për të drejtat, detyrat dhe interesat e personave juridikë dhe fizikë të miratuarë në bazë të këtij ligji dhe merr masa në pajtim me ligjin,

- jep mendim dhe ndihmë profesionale për aktet që dalin nga ky ligj,

- e ndjek realizimin e transparencës në punë, veçanërisht nga aspekti i njoftimit të rregullt, me kohë, të vërtetë dhe të plotë të qytetarëve për punët e përcaktuara me këtë ligj,

- i njofton me kohë për gjendjet e konstatuara në punën e tyre, përkatësisht për punët që kanë të bëjnë me tokën ndërtimore dhe për masat e marra gjatë kryerjes së mbikëqyrjes,

- miraton aktvendim për anulimin e akteve të miratuarë nga komunat, komunat në qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit në kryerjen e punëve për disponim me tokë ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë, në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji dhe

- parashtron kërkësë për ngritjen e procedurës kundërvajtëse në gjykatën kompetente, për parregullsitë e konstatuara të përcaktuara me këtë ligj si kundërvajtje.

(2) Nëse edhe krahas sugjerimeve dhe masave dhe aktivitetave të marra organet e komunave, komunave të qytetit të Shkupit dhe qytetit të Shkupit nuk e sigurojnë kryerjen e punëve nga paragrafi (1) i këtij neni, organi i administratës shtetërore kompetent për kryerjen e punëve që kanë të bëjnë me menaxhimin e tokës ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë, do të veprojë në pajtim me nenin 91 paragrafi (2) të këtij ligji.

(4) Në rast kur Qeveria e Republikës së Maqedonisë miraton vendim për heqje të kryerjes së punëve për disponim me tokë ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë, kryerjen e punëve e ndërmerr organi i administratës shtetërore kompetent për kryerjen e punëve që kanë të bëjnë me menaxhimin e tokës ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë, më së shumti deri në gjashtë muaj nga dita e heqjes së tyre.

IX. MJETE JURIDIKE

Neni 105

(1) Komunat, komunat në qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit detyrohen që në afat prej 15 ditësh pas parashtrimit të kërkësës së kompletuar për tjetësimin apo dhënen me qira në afatgjate dhe afatshkurtër të tokës ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë, si dhe kërkësës së kompletuar nga neni 88 i këtij ligji, të vendosin për kërkësen.

(2) Nëse komunat, komunat në qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit nuk vendosin për kërkesën në afat nga paragrafi (1) i këtij nenit, kërkuesi mund të parashtruje ankesë në organin e administratës shtetërore kompetent për kryerjen e punëve që kanë të bëjnë me menaxhimin e tokës ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë.

(3) Organi i administratës shtetërore kompetent për kryerjen e punëve që kanë të bëjnë me menaxhimin e tokës ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë, në afat prej pesë ditësh pas ankesës së parashtruar nga paragrafi (2) i këtij nenit, miraton aktvendim me të cilin e detyron komunën, komunën në qytetin e Shkupit dhe qytetin e Shkupit që të vendosë për kërkesën e parashtruar të palës.

(4) Nëse komuna, komuna në qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit nuk vendosin në afat prej dhjetë ditësh nga dita e pranimit të aktvendimit nga paragrafi (3) i këtij nenit, organi i administratës shtetërore kompetent për kryerjen e punëve që kanë të bëjnë me menaxhimin e tokës ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë, mund ta marrë kërkesën e palës nga komuna kompetente, komuna në qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit dhe për të njëjtën të vendosë, si dhe të lidhë marrëveshje për tjetërsimin apo dhënen me qira afatgjate apo afatshkurtër me kërkuesin, përkatësisht të zbatojë procedurë për ankand publik të tokës në pronësi të Republikës së Maqedonisë. Komunat, komunat në qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit janë të detyruara që në afat prej tri ditësh nga kërkesa e parashtruar me shkrim nga organi i administratës shtetërore kompetent për kryerjen e punëve që kanë të bëjnë me menaxhimin e tokës ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë, ta dërgojnë te i njëjtë kërkesën për tjetërsim, dhënie me qira afatgjate apo afatshkurtër të tokës ndërtimore pronësi e Republikës së Maqedonisë, si dhe kërkesën nga nenit 88 i këtij ligji me dokumentacionin e plotë në shtojcë.

X. DISPOZITA KUNDËRVAJTËSE

Neni 106

Gjobë në shumë prej 1 500 deri 3 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit zyrtar në komuna, komuna të qytetit të Shkupit dhe qytetin e Shkupit dhe në organin e administratës shtetërore kompetent për kryerjen e punëve që kanë të bëjnë me menaxhimin e tokës ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë, nëse:

- paraqet shpallje në kundërshtim me afatet e përcaktuara në nenin 50;

- paraqet shpallje në kundërshtim me nenin 52 paragrafi (1),

- kryen korrigjim të shpalljes jashtë afatit të paraparë në nenin 54 apo korrigjin nuk e shpall në medie në të cilat është paraqitur edhe shpallja sipas së cilës kryhet korrigimi,

- nuk e kthen depozitën për pjesëmarrje në ankand publik në afat të paraparë në nenin 59 dhe

- në afat prej tri ditësh nuk vendos për kundërshtimin e parashtruar në pajtim me nenin 62 paragrafi (1).

Neni 107

Gjobë në shumë prej 3 000 deri në 6 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit zyrtar në komuna, komuna të qytetit të Shkupit dhe qytetin e Shkupit dhe në organin e administratës shtetërore kompetent për kryerjen e punëve që kanë të bëjnë me menaxhimin e tokës ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë, nëse:

- paraqet shpallje në kundërshtim me nenin 47 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji,

- në shpallje nuk i thekson të dhënat e detyrueshme që nevojitet t'i përbajë e njëjtë të përcaktuara në nenin 49 të këtij ligji,

- paraqet shpallje pa marrë pëlqim nga organi lidhur me kushtet e posaçme plotësuese të përcaktuara në nenin 51 të këtij ligji,

- në afat prej tri ditësh nga dita e parashtrimit të fletëparaqitjes për pjesëmarrje në ankand publik nuk e dërgon në postë elektronike të theksuar në fletëparaqitje, emrin shfrytëzues dhe shifrën për pjesëmarrje në ankand publik, të përcaktuar në nenin 57 paragrafi 3 të këtij ligji dhe

- mbahet ankand publik në kundërshtim me dispozitat nga nenet 57 paragrafët (1) dhe (2) dhe 58 paragrafët (2) dhe (3) të këtij ligji.

Neni 108

Gjobë në shumë prej 3 000 deri 6 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit përgjegjës në komuna, komuna të qytetit të Shkupit dhe qytetin e Shkupit nëse në afat prej pesë ditësh pune nuk lidh marrëveshje të përcaktuar në nenet 63 dhe 65 paragrafi (4) të këtij ligji.

Neni 109

Gjobë në shumë prej 6 000 deri në 12 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit përgjegjës në komuna, komuna të qytetit të Shkupit dhe qytetin e Shkupit, nëse:

- lidh marrëveshje për tjetërsimin e tokës ndërtimore pa vendim të miratuar paraprakisht nga këshilli, të përcaktuar në nenin 12 paragrafi (3) të këtij ligji,

- lidh marrëveshje për shkëmbim pa marrë pajtim nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë, të përcaktuar në nenin 16 paragrafi (4) të këtij ligji,

- lidh marrëveshje për tjetërsimin e tokës ndërtimore pronë e Republikës së Maqedonisë me marrëveshje të drejtpërdrejtë, pa dëshmi të grumbulluara në pajtim me nenet 66, 68, 69 dhe 70 të këtij ligji,

- lidh marrëveshje për tjetërsimin e tokës ndërtimore pronë e Republikës së Maqedonisë me marrëveshje të drejtpërdrejtë, edhe pse në më shumë se 10% nga sipërfaqja e përgjithshme e parcelës ndërtimore nuk janë zgjidhur marrëdhëniet pronësore juridike, ose marrëdhëniet e pagjizdhura pronësore juridike ekzistojnë në kuadër të sipërfaqes së paraparë për ndërtimin objektit (neni 72),

- lidh ndryshime dhe plotësimë të marrëveshjes për tjetërsim dhe marrëveshjes për dhënie me qira afatgjate të tokës ndërtimore pronë e Republikës së Maqedonisë, në kundërshtim me nenin 76 paragrafët (2) dhe (3) të këtij ligji dhe

- miraton aktvendim për njohjen e të drejtës së pronësës të tokës e cila shfrytëzohet në bazë të marrëveshjes së lidhur me pronarin e mëparshëm më shumë se 20 vjet, pa i siguruar dëshmitë e nevojshme (neni 88 paragrafi 3).

Neni 110

(1) Para parashtrimit të kërkësës për ngritjen e procedurës për kundërvajtje në gjykaten kompetente, do të zbatohet procedurë për barazim. Nëse kryerësi e pranon kundërvajtjen, organi i administratës shtetërore kompetent

për kryerjen e punëve që kanë të bëjnë me menaxhimin e tokës ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë, do t'i dorëzojë kryerësit urdhërpagese për arkëtimin e gjobës së paraparë për kundërvajtjen. Me nënshkrimin e urdhërpagases kryerësi i kundërvajtjes konsiderohet se pajtohet që ta paguajë gjobën e paraparë.

(2) Kryerësi i kundërvajtjeve nga paragrafi (1) i këtij nenit detyrohet që ta paguajë gjobën në afat prej tetë ditësh nga dita e pranimit të urdhërpagases, në llogari të organit kompetent për kryerjen e mbikëqyrjes inspektuese, të shënuar në urdhërpagases. Kryerësi do ta paguajë vetëm gjysmën e gjobës së shqiptuar, nëse pagesën e kryen në afat prej tetë ditësh.

(3) Nëse kryerësi i kundërvajtjes nga paragrafi (1) i këtij nenit nuk e paguan gjobën në afatin e caktuar në paragrafin (2) të këtij nenit, organi i administratës shtetërore kompetent për kryerjen e punëve që kanë të bëjnë në menaxhimin e tokës ndërtimore në pronësë të Republikës së Maqedonisë, do të parashtrojë kërkeshë për ngritjen e procedurës kundërvajtëse në gjykatën kompetente.

XI. DISPOZITA KALIMTARE DHE TË FUNDIT

Neni 111

Procedurat e filluara për tjetërsim dhe dhënie me qira afatgjate dhe afatshkurtër me ankand publik dhe me marrëveshje të drejtpërdrejtë të tokës ndërtimore pronë e Republikës së Maqedonisë, si dhe procedurat e filluara nga neni 50 të Ligjit për tokë ndërtimore ("Gazeta Zyrta e Republikës së Maqedonisë" numër 82/2008, 143/2008 dhe 56/10), do të vazhdojnë sipas rregullave në fuqi deri në ditën e zbatimit të këtij ligji.

Neni 112

(1) Procedurat e filluara për tjetërsimin dhe dhënen me qira afatgjate dhe afatshkurtër me ankand publik dhe me marrëveshje të drejtpërdrejtë të tokës ndërtimore pronë e Republikës së Maqedonisë, për të cilat nuk janë lidhur marrëveshje për tjetërsim dhe dhënie me qira afatgjate dhe afatshkurtër me ankand publik dhe me marrëveshje të drejtpërdrejtë ose për të cilat procedura administrative nuk ka mbaruar në mënyrë të plotfuqishme, lëndët për procedurat e filluara nga neni 50 të Ligjit për tokë ndërtimore ("Gazeta Zyrta e Republikës së Maqedonisë" numër 82/2008, 143/2008 dhe 56/10) për të cilat procedura nuk ka mbaruar në mënyrë të plotfuqishme, si dhe të gjitha lëndët e përfunduara në mënyrë të plotfuqishme për të cilat janë marrë mjete të jashtëzakonshme juridike dhe mbahet procedurë e përsëritur, do të merren nga komunat, komunat në qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit, në ditën e plotësimit të kushteve për kryerjen e punëve të disponimit me tokë ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë në pajtim me këtë ligj.

(2) Komunat, komunat në qytetin e Shkupit dhe qyteti i Shkupit në ditën e plotësimit të kushteve për kryerjen e punëve për disponim me tokë ndërtimore në pronësi të Republikës së Maqedonisë në pajtim me këtë ligj, do ta përcjellin zbatimin e marrëveshjeve të lidhura për tjetërsim dhe dhënen në qira afatgjate dhe afatshkurtër me ankand publik dhe me marrëveshje të drejtpërdrejtë të tokës ndërtimore pronë e Republikës së Maqedonisë.

Neni 113

(1) E drejta e fituar për shfrytëzimin e tokës bujqësore në pajtim me rregullat e mëparshme, pushon me miratimin e planit urbanistik ose dokumentacionit të planit urbanistik.

(2) Agjencia për Kadastër të Patundshmërive detyrohet që pas miratimit të planeve urbanistike, të drejtat nga paragrafi (1) të këtij nenit t'i shlyejë.

Neni 114

(1) Rregullat më të afërtë të parapara me këtë ligj do të miratohen në afat prej 60 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

(2) Deri në miratimin e rregullave nga paragrafi (1) i këtij nenit, do të zbatohen rregullat në fuqi deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 115

(1) Komiteti nga neni 92 i këtij ligji si dhe Komisioni nga neni 96 të këtij ligji, formohen në afat prej 15 ditësh nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

(2) Komisioni nga neni 96 menjëherë pas formimit, fillon me kryerjen e punëve nga nenet 96 paragrafi (3) dhe 98 të këtij ligji.

(3) Këshilli i Programit nga neni 97 i këtij ligji, formohet më së voni në afat prej dy muajsh nga hyrja në fuqi e këtij ligji dhe menjëherë fillon me kryerjen e punëve nga nenet 97 dhe 99 të këtij ligji.

Neni 116

Me ditën e fillimit të zbatimit të këtij ligji shfuqizohet Ligji për tokë ndërtimore ("Gazeta Zyrta e Republikës së Maqedonisë" numër 82/2008, 143/2008 dhe 56/10).

Neni 117

Ky ligj hynë në fuqi në ditën e tetë nga dita botimit në "Gazetën Zyrta të Republikës së Maqedonisë", ndërsa do të fillojë të zbatohet nga 1 korriku 2011.

398.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНАВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА УЧЕНИЧКИОТ СТАНДАРД

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за ученичкиот стандард,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 9 февруари 2011 година.

Бр. 07- 810/1

9 февруари 2011 година

Скопје

Претседател

на Република Македонија,

Горче Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република

Македонија,

Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНАВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА УЧЕНИЧКИОТ СТАНДАРД

Член 1

Во Законот за ученичкиот стандард („Службен весник на Република Македонија“ број 52/2005 и 117/2008), во членот 62 став (2) зборовите: „ученичкиот дом“ се заменуваат со зборовите: „јавен ученички дом“, а по зборовите: „испит за директор“ се додаваат зборовите: „за основно или јавно средно училиште“.

Ставовите (5), (6), (7), (8), (9), (10), (11), (12), (13), (14), (15), (16) и (22) се бришат.

Ставовите (17), (18), (19), (20) и (21) стануваат ставови (5), (6), (7), (8) и (9).

Член 2

По членот 81 се додава нов член 81-а, кој гласи:

„Член 81-а

(1) Доколку при вршењето на инспекцискиот надзор, државниот просветен инспектор утврди дека за прв пат е сторена неправилност од членот 82 ставови (1) алинеја 2 и (2) алинеи 6 и 9 на овој закон, е должен да состави записник во кој ќе ја утврди сторената неправилност со укажување за отстранување на утврдената неправилност во рок од осум дена и со истовремено врачување на покана за спроведување на едукација на лицето или установата каде што е утврдена неправилноста при вршењето на инспекцискиот надзор.

(2) Формата и содржината на поканата за едукација, како и начинот на спроведување на едукацијата ги пропишува министерот.

(3) Едукацијата ја организира и спроведува Државниот просветен инспекторат, во рок не подолг од осум дена од денот на спроведувањето на инспекцискиот надзор.

(4) Едукацијата може да се спроведе за повеќе утврдени исти или истородни неправилности за едно или повеќе лица, односно за една или за повеќе установи.

(5) Доколку во закажаниот термин лицето или установата над кој се спроведува едукација не се јави на едукацијата, ќе се смета дека едукацијата е спроведена.

(6) Доколку лицето или установата над која се спроведува едукација се јави на закажаната едукација и истата ја заврши, ќе се смета дека е едуциран по однос на утврдената неправилност.

(7) Доколку државниот просветен инспектор при спроведување на контролниот надзор утврди дека се отстрани утврдените неправилности од став (1) на овој член, донесува заклучок со кој ја запира постапката на инспекциски надзор.

(8) Доколку државниот просветен инспектор при спроведување на контролниот надзор утврди дека не се отстрани утврдените неправилности од ставот (1) на овој член, поднесува барање за поведување прекршочна постапка пред надлежен суд.

(9) Државниот просветен инспекторат води евиденција за спроведената едукација на начин пропишан од министерот.“

Член 3

Членот 82 се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 2.000 до 2.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на воспитувачот или друг работник, ако:

- телесно казни ученик, односно психички го малтретира и

- педагошката документација и евиденција ја води спротивно од овој закон.

(2) Глоба во износ од 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на ученичкиот дом, ако:

- дозволи организирање и дејствување на политички партии и верски организации и се истакнат партиски и верски обележја,

- започне со вршење на дејност пред донесувањето на решение за исполнетост на условите за почеток со работа и вршење на дејност,

- користи печат со несоодветна содржина,
- остварува план и програма што не се донесени од министерот,

- не го остварува годишниот број на часови,
- не донесува годишна програма за работа,

- изврши избор на воспитувачи и стручни соработници спротивно на условите утврдени со овој закон,

- го спречи или попречува просветниот инспектор во вршењето на работите на просветната инспекција, не му ги даде потребните податоци и не ги изврши пропишаните мерки,

- не склучи нов договор за работа и
- дозволи исплаќање на средства кои не се утврдени во годишниот финансиски план.

(3) Глоба во износ од 2.000 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице за прекршоците од ставот (2) на овој член.

(4) Глоба во износ од 6.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на физичко или правно лице, ако основа приватна установа спротивно на одредбите од овој закон.

(5) Глоба во износ од 2.500 до 3.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице за прекршокот од ставот (4) на овој член.“

Член 4

Членовите 83 и 84 се бришат.

Член 5

Подзаконските акти предвидени во членот 81-а ќе се донесат во рок од 15 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 6

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR STANDARDIN E NXËNSËVE

Neni 1

Në Ligjin për standardin e nxënësve ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 52/2005 dhe 117/2008), në nenin 62 paragrafi (2) fjalët: "konviktit të nxënësve" zëvendësohen me fjalët: "konviktit publik të nxënësve", e pas fjalëve: "provim të dhëne për drejtor" shtohen fjalët: "për arsimin fillor dhe të mesëm".

Paragrafët (5), (6), (7), (8), (9), (10), (11), (12), (13), (14), (15), (16) dhe (22) shlyhen.

Paragrafët (17), (18), (19), (20) dhe (21) bëhen paragrafë (5), (6), (7), (8) dhe (9).

Neni 2

Pas nenit 81 shtohet nen i ri 81-a, si vijon:

"Neni 81-a

(1) Nëse gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese inspektor i shtetëror i arsimit konstaton se është kryer parregullsi nga nenii 82 paragrafët (1) alineja 2 dhe (2) alinetë 6 dhe 9 të këtij ligji, detyrohet që të përpilojë procesverbal në të cilin do ta përcaktojë parregullsinë e

kryer me sugjerim për mënjanimin e parregullsisë së konstatuar në afat prej tetë ditësh dhe me dorëzim të njëkohshëm të ftesës për realizimin e edukimit të personit apo institucionit ku është konstatuar parregullsia gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese.

(2) Formën dhe përbajtjen e ftesës për edukim, si dhe mënyrën e realizimit të edukimit, i përcaktion ministri.

(3) Edukimin e organizon dhe realizon Inspektorati Shtetëror i Arsimit, në afat jo më të gjatë se tetë ditë nga dita e kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese.

(4) Edukimi mund të realizohet për më shumë parregullsi të konstatuara të njëjtë apo të njëllloja për një ose më shumë persona, përkatesisht për një apo më shumë institucione.

(5) Nëse në terminin e caktuar personi ose subjekti për të cilin realizohet edukimi nuk paraqitet në edukim, do të konsiderohet se edukimi është realizuar.

(6) Nëse personi ose institucioni për të cilin realizohet edukimi paraqitet në edukimin e caktuar dhe e kryen, do të konsiderohet se është edukuar lidhur me parregullsinë e përcaktuar.

(7) Nëse inspektori shtetëror i arsimt gjatë kryerjes së mbikëqyrjes kontrolluese konstaton se janë mënjanuar parregullsitë e përcaktuara nga paragrafi (1) i këtij neni, miraton konkluzion me të cilin e ndërtret procedurën e mbikëqyrjes inspektuese.

(8) Nëse inspektori shtetëror i arsimt gjatë kryerjes së mbikëqyrjes kontrolluese konstaton se nuk janë mënjanuar parregullsitë e përcaktuara nga paragrafi (1) i këtij neni, parashtron kërkesë për ngritje të procedurës për kundërvajtje në gjykaten kompetente.

(9) Inspektorati Shtetëror i Arsimit mban evidencë për edukimin e realizuar në mënyrën e përcaktuar nga ministri."

Neni 3

Neni 82 ndryshohet si vijon:

"(1) Gjobë në shumë prej 2 000 deri në 2 500 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje edukatorit ose punëtorit tjeter, nëse:

- e ndëshkon nxënësin fizikisht, përkatesisht e keqtrajton atë psikikisht dhe
- dokumentacionin pedagogjik dhe evidencën e mban në kundërshtim me këtë ligj.

(2) Gjobë në shumë prej 5 000 eurosh në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje konviktit të nxënësve, nëse:

- e lejon organizimin dhe veprimin e partive politike dhe organizatave fetare dhe vendosen shenja partiake dhe fetare,

- e fillon kryerjen e veprimtarisë para miratimit të aktvendimit për plotësimin e kushteve për fillimin e punës dhe kryerjen e veprimtarisë,

- shfrytëzon vulë me përbajtje joadekuante,
- realizon plan-program që nuk është i miratuar nga ministri,

- nuk e realizon numrin vjetor të orëve,
- nuk miraton program vjetor të punës,
- e kryen zgjedhjen e edukatorëve dhe bashkëpunëtoreve profesionalë në kundërshtim me kushtet e përcaktuara me këtë ligj,

- e pengon ose e ndalon inspektorin e arsimt në kryerjen e punëve të inspeksionit të arsimt, nuk ia jep të dhënat e nevojshme dhe nuk i zbaton masat e përcaktuara,
- nuk lidh marrëveshje të re të punës dhe

- e lejon pagesën e mjeteve që nuk janë të përcaktuara në planin vjetor financiar.

(3) Gjobë në shumë prej 2 000 deri në 3 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet edhe personit përgjegjës në personin juridik, për kundërvajtje nga paragrafi (2) i këtij neni.

(4) Gjobë në shumë prej 6 000 eurosh në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit fizik apo juridik, nëse themelon institucion privat në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji.

(5) Gjobë në shumë prej 2 500 deri në 3 500 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet edhe personit përgjegjës në personin juridik, për kundërvajtje nga paragrafi (4) i këtij neni."

Neni 4
Nenet 83 dhe 84 shlyhen.

Neni 5
Aktet nënligjore të parapara në ninin 81-a, do të miratohen në afat prej 15 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi e këtij ligji.

Neni 6
Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

399.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ ПРИ ДОГОВОРИ ЗА ПОТРОШУВАЧКИ КРЕДИТ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за заштита на потрошувачите при договори за потрошувачки кредит,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 9 февруари 2011 година.

Бр. 07- 811/1
9 февруари 2011 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горче Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ ПРИ ДОГОВОРИ ЗА ПОТРОШУВАЧКИ КРЕДИТ

Член 1
Во Законот за заштита на потрошувачите при договори за потрошувачки кредит ("Службен весник на Република Македонија" број 63/2007), во членот 24 став (2) по зборот „кредит“ се додаваат зборовите: „кои работат врз основа на дозвола издадена од министерот за економија“.

Во ставот (3) по зборот „посредници“ сврзникот „и“ се брише, а зборовите: „согласно со ставот (2) од овој член“ се заменуваат со зборовите: „на начин и во постапка пропишана од Советот на Народната банка на Република Македонија“.

Во ставот (4) по зборот „посредници“ сврзникот „и“ се брише, а зборовите: „согласно со ставот (2) од овој член“ се заменуваат со зборовите: „на начин и во постапка пропишана од функционерот кој раководи со органот кој ја има издадено дозволата“.

Член 2

Во членот 25 по ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи:

“(4) По барањето за добивање дозвола за одобрување на потрошувачки кредити, министерот за економија одлучува во рок од 30 дена од денот на поднесувањето на барањето.“

Ставовите (4) и (5) стануваат ставови (5) и (6).

Член 3

По членот 25 се додава нов член 25-а, кој гласи:

”Член 25-а

(1) Во случај ако министерот за економија не донесе решение во рокот утврден во членот 25 став (4) од овој закон, подносителот на барањето има право да поднесе барање за донесување решение до министерот за економија во рок од три дена по истекот на рокот од членот 25 став (4) на овој закон.

(2) Министерот за економија во рок од пет дена од приемот на барањето од ставот (1) на овој член е должен да донесе решение по барањето со кое ќе констатира дека барањето е уважено, врз основа на кое странката ќе го оствари правото од членот 25 став (1) на овој закон.

(3) Решението од ставот (2) на овој член министерот за економија го донесува откако претходно ќе утврди дека поднесокот не содржи формални недостатоци, сите пропишани документи се доставени, поминал рокот за решавање утврден во членот 25 став (4) на овој закон и барањето за донесување на решение е поднесен во рокот и на пропишаниот образец од членот 25 став (3) на овој закон и ставот (1) на овој член.

(4) Кон барањето од ставот (1) на овој член странката поднесува копија од барањето од членот 25 став (3) на овој закон.

(5) Доколку министерот за економија не донесе решение согласно со ставот (2) од овој член, подносителот има право да поведе управен спор пред надлежен суд.

(6) Формата и содржината на образецот на барањето од ставот (1) на овој член го пропишува министерот за економија.“

Член 4

Во членот 26 став (2) зборовите: „од ставот (1) на овој член“ се заменуваат со зборовите: „на даватели на потрошувачки кредит“.

Член 5

Во членот 27 став (1) по зборовите: „Народната банка на Република Македонија“ се додаваат зборовите: „и давателите на потрошувачки кредит кои вршат финансиска активност запишана во трговскиот реги-

стар кој се води во Централниот регистар на Република Македонија врз основа на посебна дозвола од надлежен орган“.

Во ставот (2) во втората реченица по зборот „член“ се става точка, а зборовите до крајот на реченицата се бришат.

Ставот (3) се менува и гласи:

„Давателите на потрошувачки кредит над кои супервизија и надзор спроведува Народната банка на Република Македонија и давателите на потрошувачки кредити кои вршат финансиска активност запишана во трговскиот регистар кој се води во Централниот регистар на Република Македонија врз основа на посебна дозвола од надлежен орган, извештајот за бројот на склучени договори за кредит и договорената годишна стапка на вкупни трошоци го доставуваат до Народната банка на Република Македонија, односно органот кој ја издал посебната дозвола.“

По ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи:

„(4) Формата, содржината, начинот и роковите за доставување на извештаите од ставот (3) на овој член ги пропишува Советот на Народната банка на Република Македонија, односно органот кој ја издал посебната дозвола.“

Член 6

Членот 33 се менува и гласи:

“(1) Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на давател на потрошувачки кредит, ако:

1) не води евидентија за кредитни посредници на кои им дал овластување за посредување, не води евидентија за видот и обемот на активности за секој од кредитните посредници (член 24 став (1));

2) најдоцна до 31 март во тековната година до Министерството за економија не достави список на овластени кредитни посредници или достави список без податоци за видот и обемот на активностите за секој кредитен посредник во претходната година (член 24 став (2));

3) не истакне налепница добиена од Министерството за економија во сите простории во кои се врши дејноста (член 26 став (2)) и

4) не доставува извештај за бројот на склучени договори за кредит или извештај за договорена годишна стапка на вкупни трошоци или доставува извештаи по истекот на одредениот рок или не доставува извештаи во пропишаната форма и содржина (член 27).“

(2) Глоба во износ од 300 до 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на одговорното лице кај давателот на потрошувачки кредит.“

Член 7

По членот 33 се додава нов член 33-а, кој гласи:

”Член 33-а

(1) Глоба во износ од 2.000 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на давател на потрошувачки кредит, ако:

1) кое било рекламирање или понуда со кои нуди одобрување на потрошувачки кредит, непосредно или посредно, преку друго лице, во деловните простории или на друг начин, не ги содржи потребните податоци или податоците содржани во рекламите и понудите не се точни и актуелни за времето кога се прави рекламирањето и понудата (член 5 ставови (1) и (2));

2) договорот за потрошувачки кредит не е склучен во писмена форма или еден примерок од договорот не му се врачи на потрошувачот (член 6 ставови (1) и (3));

3) во договорот за потрошувачки кредит на едноставен и разбиралив начин не се наведени задолжителните елементи, наплати трошоци од потрошувачот кои не се наведени во договорот за потрошувачки кредит или доколку во договорот за потрошувачки кредит поради неможност за утврдување на годишната стапка на вкупни трошоци не ги наведе податоците од членот 8 став (1) на овој закон (член 7);

4) договорот за дозволено пречекорување на тековна сметка не е склучен во писмена форма, не ги содржи потребните елементи, не издаде извештај (извод) за состојба на тековна сметка, извештајот (изводот) за состојба на тековна сметка не ги содржи потребните елементи или не го извести потрошувачот во рок од пет дена од промената на условите кои се содржани во договорот (член 8);

5) во пресметка на годишната стапка на вкупни трошоци постапува спротивно на членовите 11 и 12 од овој закон;

6) во договорот за потрошувачки кредит внесе одредба со која се оневозможуваат или се намалуваат правата на потрошувачите гарантирани со овој закон (член 13);

7) во рок од 15 дена од добивањето на изјавата на потрошувачот за раскинување на договорот на потрошувачот не му ги врати сите износи што потрошувачот ги платил во врска со договорот за потрошувачки кредит (член 15 став (2));

8) го раскине договорот за потрошувачки кредит без писмено известување до потрошувачот или од потрошувачот бара во рок пократок од 15 дена да ги плати пристигнатите обврски (член 16 став (2));

9) на потрошувачот не му ги намали вкупните обврски во случај на плаќање на непристигнатиот дел од кредитот од страна на потрошувачот за износот на камата која пристигнува после денот на предвременото плаќање на кредитот (член 17 став (2));

10) не го извести потрошувачот за промена, односно отстапување на побарувањето од договорот за потрошувачки кредит на друго лице или со договорот за отстапување на побарувањето се намалат правата на потрошувачот (член 18 ставови (1) и (3));

11) мениците и чековите со кои се плаќа или обезбедува кредитот ги користи спротивно на членот 19 став (1) од овој закон;

12) даде овластување за кредитен посредник кое не е заверено на нотар (член 21 став (1)) и

13) надоместокот за услугата за посредување и трошоците на посредување на кредитниот посредник не ги изрази во вкупните трошоци на кредитот, доколку надоместокот се наплатува од потрошувачот (член 23 став (2)).

(2) Глоба во износ од 500 до 800 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член на одговорното лице кај давателот на потрошувачки кредит."

Член 8

Членот 34 се менува и гласи:

"(1) Глоба во износ од 800 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на кредитен посредник, ако во контактите со потрошувачите не го презентира овластувањето од давателот на потрошувачки кредит, не води евиденција за видот и обемот на кредитите за кои посредувал и за тоа дневно не го известува давателот на потрошувачки кредит од кој го добил овластувањето за кредитен посредник (член 21 ставови (2) и (3)).

(2) Глоба во износ од 200 до 400 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член на одговорното лице кај кредитниот посредник - правно лице."

Член 9

По членот 34 се додаваат два нови члена 34-а и 34-б, кои гласат:

"Член 34-а

(1) Глоба во износ од 1.500 до 2.500 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на кредитен посредник, ако:

1) кое било рекламирање или понуда со кои нуди склучување на потрошувачки кредит во деловните простории или на друг начин, не ги содржат потребните податоци или податоците содржани во рекламите и понудите не се точни и актуелни за времето кога се прави рекламирањето и понудата (член 5 ставови (1) и (2));

2) посредува за договорот за потрошувачки кредит кој не е склучен во писмена форма или еден примерок од договорот не му се врачи на потрошувачот (член 6 ставови (1) и (3));

3) во договорот за потрошувачки кредит на едноставен и разбиралив начин не се наведени задолжителните елементи или во договорот за потрошувачки кредит поради неможност за утврдување на годишната стапка на вкупни трошоци не ги наведе податоците од членот 8 став (1) на овој закон (член 7 ставови (1) и (3));

4) договорот за дозволено пречекорување на тековна сметка не е склучен во писмена форма или не ги содржи потребните елементи (член 8 став (1));

5) во договорот за кредит внесе одредба со која се оневозможуваат или се намалуваат правата на потрошувачите гарантирани со овој закон (член 13);

6) посредува при склучување на договори за потрошувачки кредит врз основа на овластување за кредитен посредник од давател на потрошувачки кредит кое не е заверено на нотар (член 21 став (1)) и

7) бара од потрошувачот надомест за услугата за посредување или трошоци за посредувањето (член 23 став (1)).

(2) Глоба во износ од 400 до 700 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член на одговорното лице кај кредитниот посредник - правно лице.

Член 34-б

Глоба во износ од 500 до 800 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на одговорното лице во Министерството за економија доколку не го донесе решението од членот 25-а став (3) на овој закон во предвидениот рок."

Член 10

Во членот 36 износите "3.000 до 5.000" се заменуваат со износите "2.000 до 4.000".

Член 11

По членот 36 се додава нов член 36-а, кој гласи:

"Член 36-а

За прекршоците утврдени со овој закон, лицата кои се овластени за надзор се должни на сторителот на прекршокот да му предложат постапка за порамнување пред да поднесат барање за прекршочна постапка, согласно со Законот за прекршоците."

Член 12

Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од 60 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 13

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

L I G J**PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT
PËR MBROJTJEN E KONSUMATORËVE GJATË
MARRËVESHJEVE PËR KREDI TË KONSUMIT****Neni 1**

Нë Ligjin për mbrojtjen e konsumatorëve gjatë marrëveshjeve për kredi të konsumit ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 63/2007) në nenin 24 paragrafi (2) pa fjalës "kredi" shtohen fjalët: "të cilët punojnë në bazë të lejes së lëshuar nga ministri i Ekonomisë".

Нë paragrafin (3) pas fjalës "ndërmjetësues" lidhëza "dhe" shlyhet, ndërsa fjalët: "në pajtim me paragrafin (2) të këtij neni" zëvendësohen me fjalët: "në mënyrë dhe procedurë të përcaktuara nga Këshilli i Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë".

Нë paragrafin (4) pas fjalës "ndërmjetësues" lidhëza "dhe" shlyhet, ndërsa fjalët: "në pajtim me paragrafin (2) të këtij neni" zëvendësohen me fjalët: "në mënyrë dhe procedurë të përcaktuara nga funksionari i cili udhëheq me organin që e ka lëshuar lejen".

Neni 2

Нë nenin 25 pas paragrafit (3) shtohet paragraf i ri (4), si vijon:

"(4) Për kërkeshën e marrjes së lejes për lejimin e kredive të konsumit, ministri i Ekonomisë vendos në afat prej 30 ditësh nga dita e parashtrimit të kërkeshës."

Paragrafët (4) dhe (5) bëhen paragrafë (5) dhe (6).

Neni 3

Pas nenit 25 shtohet nen i ri 25-a, si vijon:

"Neni 25-a

(1) Нë rast se ministri i Ekonomisë nuk miraton aktvendim në afat e përcaktuar në nenin 25 paragrafi (4) të këtij ligji, parashtruesi i kërkeshës ka të drejtë t'i parashtrojë kërkeshë për miratim të aktvendimit ministrit të Ekonomisë, në afat prej tri ditësh pas kalimit të afatit nga nenin 25 paragrafi (4) i këtij ligji.

(2) Ministri i Ekonomisë në afat prej pesë ditësh nga pranimi i kërkeshës nga paragrafi (1) i këtij nenii, detyrohet që të miratojë aktvendim për kërkeshën me të cilin do të konstatojë se kërkesa është pranuar, në bazë të së cilit pala do ta realizojë të drejtën nga nenin 25 paragrafi (1) i këtij ligji.

(3) Aktvendimin nga paragrafi (2) i këtij nenii, ministri i Ekonomisë e miraton pasi që paraprakisht do të konstatojë se parashresa nuk përmban mangësi formale, të gjitha dokumentet e përcaktuara janë dorëzuar, ka kaluar afati përvendimmarrje i përcaktuuar në nenin 25 paragrafi (4) të këtij ligji dhe kërkesa për miratimin e aktvendimit është parashtruar në afatin dhe në formularin e përcaktuuar nga nenin 25 paragrafi (3) të këtij ligji dhe paragrafi (1) i këtij nenii.

(4) Me kërkeshën nga paragrafi (1) i këtij nenii, pala parashtron kopje të kërkeshës nga nenin 25 paragrafi (3) të këtij ligji.

(5) Nëse ministri i Ekonomisë nuk miraton aktvendim në pajtim me paragrafin (2) të këtij nenii, parashtruesi ka të drejtë që të ngritë kontest administrativ në gjykatën kompetente.

(6) Formën dhe përbajtjen e formularit të kërkeshës nga paragrafi (1) i këtij nenii, e përcakton ministri i Ekonomisë."

Neni 4

Нë nenin 26 paragrafi (2) fjalët: "nga paragrafi (1) i këtij nenii" zëvendësohen me fjalët: "të dhënësve të kredive për konsum".

Neni 5

Нë nenin 27 paragrafi (1) pas fjalëve: "Banka Popullore e Republikës së Maqedonisë" shtohen fjalët: "dhe dhënësit e kredisë për konsum të cilët kryejnë aktivitet financiar të regjistruar në regjistrin tregtar që mbahet në Regjistrin Qendror të Republikës së Maqedonisë, në bazë të lejes së veçantë nga organi kompetent".

Нë paragrafin (2) në fjalinë e dytë pas fjalës "anëtar" vihet pikë, ndërsa fjalët deri në fund të fjalisë shlyhen.

Paragrafi (3) ndryshohet si vijon:

"Dhënësit e kredisë për konsum mbi të cilët supervizion dhe mbikëqyrje kryen Banka Popullore e Republikës së Maqedonisë dhe dhënësit e kredisë për konsum të cilët kryejnë aktivitet financiar të regjistruar në regjistrin tregtar i cili mbahet në Regjistrin Qendror të Republikës së Maqedonisë, në bazë të lejes së veçantë nga organi kompetent, reportin për numrin e marrëveshjeve të lidhura për kredi dhe shkallën e kontraktuar vjetore të shpenzimeve të përgjithshme ia dorëzojnë Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë, përkatësisht organit i cili e ka lëshuar lejen e veçantë."

Pas paragrafit (3) shtohet paragrafi (4) si vijon:

"(4) Formën, përbajtjen, mënyrën dhe afatet përdorëzim të raporteve nga paragrafi (3) i këtij nenii, i përcakton Këshilli i Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë, përkatësisht organi që e ka lëshuar lejen e veçantë."

Neni 6

Neni 33 ndryshohet si vijon:

"(1) Gjobë në shumë prej 1 000 deri në 1 500 euro në kundërvlerë me denarë, do t'i shqiptohet për kundërvajtje dhënësit të kredisë për konsum, nëse:

1) nuk mban evidencë për ndërmjetësues të kredisë të cilëve u ka dhënë autorizim për ndërmjetësim, nuk mban evidencë për llojin dhe shtrirjen e aktiviteteve për secilin nga ndërmjetësuesit e kredisë (neni 24 paragrafi (1));

2) më së voni deri më 31 mars të vitit rrjedhës në Ministrinë e Ekonomisë nuk dorëzon listë të ndërmjetësuesve të autorizuar të kredisë, ose dorëzon listë

pa tē dhëna pēr llojin dhe shtrirjen e aktiviteteve pēr secilin ndërmjetësues tē kredisë nē vitin paraprak (neni 24 paragrafi (2));

3) nuk vendos etiketë tē marrë nga Ministria e Ekonomisë nē tē gjitha lokalet nē tē cilat kryhet veprimtaria (neni 26 paragrafi (2)) dhe

4) nuk dorëzon raport pēr numrin e marrëveshjeve tē lidhura pēr kredi ose raport pēr shkallën e kontraktuar vjetore tē shpenzimeve tē përgjithshme, ose dorëzon raporte pas kalimit tē afatit tē përcaktuar ose nuk dorëzon raporte nē formën dhe përbajtjen e përcaktuar (neni 27).

(2) Gjobj nē shumë prej 300 deri nē 500 euro nē kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet pēr kundërvajtjen nga paragrafi (1) i këtij nenit edhe personit përgjegjës te dhënësi i kredisë pēr konsum."

Neni 7

Pas nenit 33 shtohen nenit 33-a, si vijon:

"Neni 33-a

"(1) Gjobë nē shumë prej 2 000 deri nē 3 000 euro nē kundërvlerë me denarë, do t'i shqiptohet pēr kundërvajtje dhënësit tē kredisë pēr konsum, nëse:

1) cilido reklamim ose ofertë me tē cilat ofrohet lejim i kredisë pēr konsum, nē mënyrë tē drejtpêrdrejtë ose têrthorazi, nëpërmjet personit tjetër, nē lokalet e punës ose nē mënyrë tjetër, nuk i përban tē dhënët e nevojshme ose tē dhënët e përbajtura nē reklama dhe oferta nuk janë tē sakta dhe aktuale pēr kohën kur bëhet reklamimi dhe oferta (neni 5 paragrafët (1) dhe (2));

2) marrëveshja pēr kredi tē konsumit nuk eshtë lidhur me shkrim ose një ekzemplar nga marrëveshja nuk i dorëzohet konsumatorit (neni 6 paragrafët (1) dhe (3));

3) nē marrëveshjen pēr kredi tē konsumit nē mënyrë tē thjeshtë dhe tē kuptueshme nuk janë theksuar elementet e detyrueshme, arkëton shpenzime nga konsumatori që nuk janë theksuar nē marrëveshje pēr kredi tē konsumit, ose nëse nē marrëveshjen pēr kredi tē konsumit nga pamundësia e përcaktimit tē shkallës vjetore tē shpenzimeve tē përgjithshme, nuk i shënon tē dhënët e nenit 8 paragrafi (1) tē këtij ligji (neni 7);

4) marrëveshja pēr tejkalinim e lejuar tē llogarisë rrjedhëse nuk eshtë përfshirë nē formë tē shkruar, nuk i përban elementet e nevojshme, nuk lëshon raport (ekstrakt) pēr gjendjen e llogarisë rrjedhëse, rapporti (ekstrakti) pēr gjendjen e llogarisë rrjedhëse nuk i përban elementet e nevojshme ose nuk i njofton konsumatorin nē afat prej pesë ditësh nga ndryshimi i kushteve tē përbajtura nē marrëveshje (neni 8);

5) nē llogaritjen e shkallës vjetore tē shpenzimeve tē përgjithshme vepron nē kundërshtim me nenit 11 dhe 12 tē këtij ligji;

6) nē marrëveshjen pēr kredi tē konsumit fut dispozitë me tē cilën pamundësohen ose zvogëlohen tē drejtat e konsumatorëve tē garantuara me këtë ligj (neni 13);

7) nē afat prej 15 ditësh nga marrja e deklaratës së konsumatorit pēr prishjen e marrëveshjes, konsumatorit nuk ia kthen tē gjitha shumat që i ka paguar konsumatori nē lidhje me marrëveshjen pēr kredi pēr konsum (neni 15 paragrafi (2));

8) e prish marrëveshjen pēr kredi tē konsumit pa njofsim me shkrim tē konsumatorit, ose nga konsumatori kërkon që nē afat më tē shkurtër se 15 ditë t'i paguajë obligimet e arritura (neni 16 paragrafi (2));

9) konsumatorit nuk ia zvogëlon detyrimet e përgjithshme nē rast tē pagesës së pjesës së paarritur tē kredisë nga ana e konsumatorit pēr vlerën e kamatës që arrin pas ditës së pagesës së parakohshme tē kredisë (neni 17 paragrafi (2));

10) nuk e njofton konsumatorin pēr ndryshim, përkatësisht lëshim tē kërkesës së marrëveshjes pēr kredi tē konsumit personit tjetër, ose me marrëveshjen pēr lëshim tē kërkesës zvogëlohen tē drejtat e konsumatorit (neni 18 paragrafët (1) dhe (3));

11) kambialt dhe çeqet me tē cilat paguhet ose sigurohet kredita i shfrytëzon nē kundërshtim me nenin 19 paragrafi (1) tē këtij ligji;

12) jep autorizim pēr ndërmjetësuesin e kredisë që nuk eshtë vërtetuar te noteri (neni 21 paragrafi (1)) dhe

13) kompensimin pēr shërbimin pēr ndërmjetësim dëshpenzimet e ndërmjetësimit tē ndërmjetësuesit tē kredisë, nuk i paraqet nē shpenzimet e përgjithshme tē kredisë, nëse kompensimi arkëtohet nga konsumatori (neni 23 paragrafi (2)).

(2) Gjobë nē shumë prej 500 deri nē 800 euro nē kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet pēr kundërvajtjen nga paragrafi (1) i këtij nenit, personit përgjegjës te dhënësi i kredisë pēr konsum."

Neni 8

Neni 34 ndryshohet dhe vijon:

"(1) Gjobë nē shumë prej 800 deri nē 1000 euro nē kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet pēr kundërvajtje ndërmjetësuesit kreditor, nëse nē kontaktet me konsumatorët nuk e prezanton autorizimin e dhënësit tē kredisë pēr konsum, nuk mban evidencë pēr llojin dhe vëllimin e kredive pēr tē cilat ka ndërmjetësuar dhe pēr këtë nuk e njofton çdo ditë çdo ditë dhënësin e kredisë pēr konsum nga i cili e ka marrë autorizimin pēr ndërmjetësues kreditor (neni 21 paragrafët (2) dhe (3)).

(2) Gjobë nē shumë prej 200 deri nē 400 euro nē kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet pēr kundërvajtjen nga paragrafi (1) i këtij nenit, personit përgjegjës te ndërmjetësuesi kreditor-person juridik."

Neni 9

Pas nenit 34 shtohen dy nene tē reja nenit 34-a dhe 34-b, si vijojnë:

"Neni 34-a

(1) Gjobë nē shumë prej 1 500 deri nē 2 500 euro nē kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet pēr kundërvajtje ndërmjetësuesit kreditor, nëse:

1) çfarëdo reklamimi ose oferte me tē cilat ofrohet lidhje e kredisë pēr konsum nē lokalet afariste ose nē mënyrë tjetër, nuk i përban tē dhënët e nevojshme, ose tē dhënët e përfshira nē reklama dhe oferta nuk janë tē sakta dhe aktuale pēr kohën kur bëhet reklamimi dhe oferta (neni 5 paragrafët (1) dhe (2));

2) ndërmjetëson pēr marrëveshjen e kredisë pēr konsum që nuk eshtë lidhur me shkrim ose një ekzemplar nga marrëveshja nuk i dorëzohet konsumatorit (neni 6 paragrafët (1) dhe (3));

3) nē marrëveshje pēr kredi tē konsumit nē mënyrë tē thjeshtë dhe tē kuptueshme nuk janë shënuar elementet e detyrueshme, ose nē marrëveshje pēr kredi tē konsumit nga pamundësia e përcaktimit tē shkallës vjetore tē shpenzimeve tē përgjithshme, nuk i shënon tē dhënët e nenit 8 paragrafi (1) tē këtij ligji (neni 7 paragrafët (1) dhe (3));

4) marrëveshja pēr tejkalinim tē lejuar tē llogarisë rrjedhëse nuk eshtë lidhur me shkrim ose nuk i përban elementet e nevojshme (neni 8 paragrafi (1));

Член 8

Членот 28 се брише.

Член 9

Членот 29 се менува и гласи:

“Таксените обврзници кои во странство поднесуваат барање до дипломатските и конзуларните претставништва на Република Македонија, таксата ја плаќаат во евра утврдена според тарифата на конзуларни такси.

Дипломатските и конзуларните претставништва акредитирани во држави чија национална валута не е евро, туку друга конвертибилна валута таксата ја наплатуваат во домицилна валута во однос на еврото утврдена според средниот курс на Народната банка на Република Македонија кој важи на првиот работен ден по истекот на секој месец.

Дипломатските и конзуларните претставништва акредитирани во држави чија национална валута не е евро или друга конвертибилна валута можат да ја наплатат таксата и во домицилната валута во однос на еврото утврдена според средниот курс на Народната банка на Република Македонија кој важи на првиот работен ден по истекот на секој месец.

Дипломатските и конзуларните претставништва најдоцна до петти во тековниот месец на соодветна уплатна сметка во Република Македонија ги уплатуваат наплатените конзуларни такси од таксените обврзници за претходниот месец.“

Член 10

Во членот 31 став 1 точка 5 зборовите: ”под услов на рецептритет“ се бришат.

По точката 10 се додава нова точка 11, која гласи:

“11) поднесени молби за издавање на патни исправи, визи на странски државјани, составување на договори во канцеларијата на дипломатското или конзуларното претставништво, составување на полномошно или други исправи на барање на таксениот обврзник, заверување на превод од странски на македонски јазик или на јазикот на националностите и обратно, доставување на пари, хартии од вредност, штедни книшки и други предмети од вредност, како пари и вредности кои потекнуваат од остварена оставина.“

Во ставот 2 по бројот “3“ се додава бројот “4“.

Член 11

Членот 32 се брише.

Член 12

Членот 34 се менува и гласи:

„Контрола на примената на одредбите од овој закон кај дипломатско-конзуларните претставништва на Република Македонија врши Министерството за надворешни работи, а ревизијата ја врши Државниот завод за ревизија.“

Член 13

Во членот 36 бројот “500“ се заменува со бројот “350“, а бројот “1.000“ се заменува со бројот “700“.

Член 14

Во членот 37 во Тарифата на административните такси Тарифниот број 8 се менува и гласи:

“За визи кои на странските државјани органот на управата за внатрешни работи ги издава на граничните премини за:

- транзитна виза (виза Б) и за виза со краткорочен престој (виза Ц) 60 евра

- групна виза

60 евра

Забелешка:

Такса за виза не се наплаќа на:

- деца помали од шест години,

- ученици, студенти, студенти на постдипломски студии и придружни наставници кои престојот го користат за целите на студирање или образовна обука,

- на истражувачи од трети земји кои патуваат со цел за спроведување на научно истражување, како што е дефинирано во Препораката бр. 2005/761/EZ на Европскиот парламент и на Советот од 28 септември 2005 година за олеснување на издавањето на единствени визи за краток престој од страна на земјите членки, за истражувачи од трети земји кои патуваат низ Заедницата со цел за спроведување на научно истражување и

- претставници на непрофитни организации на возраст до 25 години кои учествуваат на семинари, конференции, спортски, културни или образовни настани организирани од страна на непрофитни организации.

Деца на возраст меѓу 6 и 12 години плаќаат такса за виза во износ од 35 евра.

За издавање на групна виза се наплатува такса за секој издаден стикер.”

Тарифниот број 9 се менува и гласи:

“За издавање патна исправа или издавање дупликат на патна исправа за патување во странство за државјани на Република Македонија, и тоа за:

а) издавање на патна исправа на деца до 4 годишна возраст 50

б) издавање на патна исправа на лица од 4 до 27 години 150

в) издавање на патна исправа на лица постари од 27 години 250

г) издавање на дупликат на патна исправа на лица помлади од 27 години 250

д) издавање на дупликат на патна исправа на лица постари од 27 години 250

ѓ) замена на оштетена важечка патна исправа на лица помлади од 27 години 250

е) замена на оштетена важечка патна исправа на лица постари од 27 години 250

ж) издавање на заедничка патна исправа (за секое лице) 50

з) издавање и продолжување на рокот на важењето на пропусницата за преминување на границата во малограницниот сообраќај 50.

За издавање патна исправа, лична карта на странски државјани или виза и дозвола за престој на странски државјани за:

а) продолжување на виза за краткорочен престој (виза Ц) 60 евра

б) продолжување на виза за долгорошен престој (виза Д) 70 евра

в) издавање на патна исправа за признаен бегалец 10 евра

г) издавање и продолжување на дозвола на странец со привремен и постојан престој во Република Македонија 15 евра

д) лична карта за признаен бегалец 5 евра

ѓ) лична карта за лица под супсидијарна заштита 5 евра

д) издавање на пасош за странци 20 евра.”

Во Главата „Б. Конзуларни такси“ ставот 1 се брише.

Во Тарифниот број 131 во забелешката точките 3 и 4 се бришат.

Тарифниот број 133 се менува и гласи:

“За патни исправи за кои се поднесени барања преку дипломатските и/или конзуларните претставништва на Република Македонија за:

1) издавање на патна исправа на деца до 4 годишна возраст	25
2) издавање на патна исправа на лица од 4 до 27 години	27
3) издавање на патна исправа на лица постари од 27 години	30
4) издавање на дупликат на патна исправа на лица помлади од 27 години	30
5) издавање на дупликат на патна исправа на лица постари од 27 години	30
6) замена на оштетена важечка патна исправа на лица помлади од 27 години	30
7) замена на оштетена важечка патна исправа на лица постари од 27 години	30
8) издавање на патен лист за враќање во Република Македонија (пасаван)	30
9) издавање на пасош за странци	20.“

Во Забелешката ставот 2 се брише.

Тарифниот број 135 се менува и гласи:

“За визи што ги издаваат дипломатски или конзуларни претставништва на Република Македонија за:

- аеродромска транзитна виза (виза А)	60
- транзитна виза (виза Б)	60
- виза за краткорочен престој (виза Ц)	60
- виза за долгорочен престој (виза Д)	70
- групна виза	60

Забелешка:

Такса за виза не се наплаќа на:

- деца помали од шест години,
- ученици, студенти, студенти на постдипломски студии и придружни наставници кои престојот го користат за целите на студирање или образовна обука,
- на истражувачи од трети земји кои патуваат со цел за спроведување на научно истражување, како што е дефинирано во Препораката бр. 2005/761/EZ на Европскиот парламент и на Советот од 28 септември 2005 година за олеснување на издавањето на единствени визи за краток престој од страна на земјите членки, за истражувачи од трети земји кои патуваат низ Заедницата со цел за спроведување на научно истражување и
- претставници на непрофитни организации на возраст до 25 години кои учествуваат на семинари, конференции, спортски, културни или образовни настани организирани од страна на непрофитни организации.

Деца на возраст меѓу шест и 12 години плаќаат такса за виза во износ од 35 евра.

За издавање на групна виза се наплатува такса за секој издаден стикер.”

Тарифниот број 136 се менува и гласи:

“1. За прибавување на уверенија, потврди и изводи од матични книги, како и за потврди или спроводници за пренос на посмртни останки што ги издава дипломатско или конзуларно претставништво на Република Македонија, ако поинаку не е пропишано 12.”

Во Тарифниот број 138 Забелешката се брише.

Во Тарифниот број 139 Забелешката се брише.

Во Тарифниот број 140 Забелешката се брише.

Во Тарифниот број 145 се додава нова точка 1, која гласи:

“1. За постапка за отпуст од државјанство на Република Македонија

100.”

Точката 1 станува точка 2.

Забелешката се менува и гласи:

“Ако во постапката се донесува решение за отпуст од државјанство на членови на семејство, се плаќа една такса за сите членови на семејството.

Таксата за заверување на потпис на молба за отпуст од државјанство се плаќа за заверување на секој потпис на исправата.”

Во Тарифниот број 152 во Забелешката ставот 2 се брише.

По Тарифниот број 152 се додава нов Тарифен број 152-а, кој гласи:

„Тарифен број 152-а

1. За постапка за стекнување на државјанство на Република Македонија со природување

20.

2. Ако во постапката за стекнување на државјанство на Република Македонија со природување се донесе решение со кое се стекнува државјанство

80.

Забелешка

Ако во постапката се донесува решение за стекнување на државјанство на членови на семејство, се плаќа една такса за сите членови на семејството.“

Пред Тарифниот број 153 се додава насловот “В. Разно”

По тарифниот број 156 се додава нов Тарифен број 157, кој гласи:

“Тарифен број 157

Издавање на дозвола за основање и работа на финансиско друштво

3.000

Издавање на дозвола за статусна промена на финансиско друштво

3.000

Донесување на решение за дополнување на дозвола за основање работа на финансиско друштво

1.500

Донесување на решение за согласност за член на орган на управување

1.500.“

Член 15

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”.

L I G J

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR TAKSA ADMINISTRATIVE

Neni 1

Нë Ligjin për taksa administrative ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë", numër 17/93, 20/96, 7/98, 13/2001, 24/2003, 19/2004, 61/2004, 95/2005, 70/2006, 92/2007, 88/2008, 130/2008, 6/10 dhe 145/10), në nenin 6 paragrafi (1) pika 2 në fund të fjalisë pas pikëpresjes lidhëza "dhe" shlyhet.

Нë pikën 3 në fund të fjalisë pika zëvendësohet me pikëpresje dhe shtohet lidhëza "dhe".

Neni 2

Нë nenin 15 paragrafi 1 pika 20 në fund të fjalisë pas pikëpresjes lidhëza "dhe" shlyhet.

Нë pikën 21 në fund të fjalisë pika zëvendësohet me pikëpresje dhe shtohet lidhëza "dhe".

Pas pikës 21 shtohet pikë e re 22, sivijon:

"22) organizatat sindikale pér kérkesat e dorëzuara në Ministrinë e Punëve të Jashtme pér tē cilat nevojitet angazhimi i përfaqësive diplomatike, përkatësisht përfaqësive konsullore të Republikës së Maqedonisë jashtë vendit, me qëllim tē mbrojtjes së tē drejtave ose përfaqësimit tē shtetasve ose personave juridikë të Republikës së Maqedonisë, nē rast tē masave që janë nē kundërshtim me marrëveshjet ndërkombëtare, parimet e së drejtës ndërkombëtare ose tyakonet ndërkombëtare."

Neni 3

Në nenin 18 paragrafi 1 pika 26 ndryshohet si vijon: "shkresa dhe veprime nē procedurë pér dhënien e letërnoftimeve shtetasve tē Maqedonisë dhe dhënien dhe vazhdimin e lejes pér qëndrim tē përhershëm shtetasve tē huaj."

Neni 4

Në nenin 22-a paragrafi 2 pas fjalëve: "paguhen" shtohen fjalët: "me bartje tē mjeteve nga një llogari nē llogari tjetër tē transaksionit".

Neni 5

Në nenit 26 paragrafi 1 pas fjalëve: "llogarisë së thesarit," shtohen fjalët: "me bartje tē mjeteve nga një llogari nē llogari tjetër tē transaksionit".

Paragrafi 2 ndryshohet si vijon:

"Te përfaqësítë diplomatike dhe konsullore të Republikës së Maqedonisë jashtë vendit taksat paguhen nē para tē gatshme ose nē llogari bankare tē hapura pér arkëtimin taksave konsullore."

Pas paragrafit 3 shtohet paragraf i ri 4, si vijon:

"Ministri i Financave mund t'i autorizojë organet e administratës shtetërore që tē lidhin marrëveshje me banka afariste pér arkëtimin e taksës administrative."

Neni 6

Në nenin 26-a pas fjalëve: "llogarisë së thesarit," shtohen fjalët: "mënyra e pagesës me bartje tē mjeteve nga një llogari nē llogari tjetër tē transaksionit".

Neni 7

Në nenin 27 pas fjalës: "drejtohen" fjalë: "në" shlyhet dhe shtohen fjalët: "te Ministria e Punëve të Jashtme pér angazhim tē".

Neni 8

Neni 28 shlyhet.

Neni 9

Neni 29 ndryshohet si vijon:

"Taksapaguesit tē cilët jashtë vendit parashtrojnë kérkesë nē përfaqësítë diplomatike dhe konsullore të Republikës së Maqedonisë, taksën e paguajnë nē euro, tē përcaktuar sipas tarifës së taksave konsullore.

Përfaqësítë diplomatike dhe konsullore tē akredituara nē shtete valuta nationale e tē cilave nuk është euro por valutë tjetër konvertibile, taksën e arkëtojnë nē valutë domicile nē raport me euron, tē përcaktuar sipas kursit tē mesëm tē Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë i cili vlen ditën e parë tē punës pas kalimit tē çdo muaji.

Përfaqësítë diplomatike dhe konsullore tē akredituara nē shtete valuta nationale e tē cilave nuk është euro ose valutë tjetër konvertibile, mund ta arkëtojnë taksën edhe nē valute domicile nē raport me euron, tē përcaktuar sipas

kursit tē mesëm tē Bankës Popullore tē Republikës së Maqedonisë i cili vlen ditën e parë tē punës pas kalimit tē çdo muaji.

Përfaqësítë diplomatike dhe konsullore më së voni deri nē tē pestin e muajit nrjedhës nē llogari pagesor përkatëse nē Republikën e Maqedonisë, i paguajnë taksat e arkëtuara konsullore nga taksapaguesit pér muajin paraprak."

Neni 10

Në nenin 31 paragrafi 1 pika 5 fjalët: "nē kushte reciprociteti" shlyhen.

Pas pikës 10 shtohet pikë e re 11, si vijon:

"11) lutjet e parashtruara pér dhënien e dokumenteve tē udhëtimit, vizave shtetasve tē huaj, përpilimin e marrëveshjeve nē zyrën e përfaqësisë diplomatike ose konsullore, përpilimin e autorizimit ose dokumenteve tjera me kérkesë tē taksapaguesit, verifikimin e përkthimit nga gjuha e huaj nē gjuhën maqedonase ose nē gjuhën e kombësive dhe anasjelltas, dorëzimin e parave, letrave me vlerë, librezave tē kursimit dhe sendeve tjera me vlerë, si para dhe sende me vlerë që e kanë prejardhjen nga trashëgimia e realizuar."

Në paragrafin 2 pas numrit "3" shtohet numri "4".

Neni 11

Neni 32 shlyhet.

Neni 12

Neni 34 ndryshohet si vijon:

"Kontroll tē zbatimit tē dispozitave tē këtij ligji te përfaqësítë diplomatike-konsullore të Republikës së Maqedonisë kryen Ministria e Punëve të Jashtme, ndërsa revizionin e kryen Enti Shtetëror i Revizionit."

Neni 13

Në nenin 36 numri "500" zëvendësohet me numrin "350", ndërsa numri "1000" zëvendësohet me numrin "700".

Neni 14

Në nenin 37 nē Tarifën e taksave administrative Numri tarifor 8 ndryshohet si vijon:

"Për viza tē cilat shtetasve tē huaj organi i administratës pér punë tē brendshme ua lëshon nē vendkalimet kufitare:

- pér vizë transite (vizë B) dhe pér vizë me qëndrim afatshkurtër (vizë C) 60 euro

- pér vizë grupore 60 euro.

Vërejtje:

Taksë pér vizë nuk arkëtohet pér:

- fëmijë më tē vegjël se gjashtë vjet,
- nxënës, studentë, studentë nē studime pasuniversitare dhe mësimdhënës shoqëruar tē cilët qëndrimin e shfrytëzojnë pér qëllime studimi ose trajnim arsimor,

- hulumtues nga vende tē treta që udhëtojnë me qëllim tē realizimit tē hulumtimit shkencor, siç definohet nē Rekomandimin numër 2005/761/B/E tē Parlamentit Evropian dhe tē Këshillit nga 28 shtatori 2005 pér lehtësimin e dhënies së vizave unike pér qëndrim tē shkurtër nga ana e vendeve anëtare, pér hulumtues nga vendet e treta që udhëtojnë nëpër Bashkësi me qëllim tē realizimit tē hulumtimit shkencor dhe

- përfaqësues tē organizatave joprofitabile me moshë deri nē 25 vjet tē cilët marrin pjesë nē seminare, konferanca, ngjarje sportive, kulturore ose arsimore, tē organizuara nga ana e organizatave joprofitabile.

Fëmijët në moshë ndërmjet 6 dhe 12 vjet paguajnë taksë përvizë në shumë prej 35 eurosh.

Për dhënien e vizës grupore arkëtohet taksë për çdo stampë të dhënë."

Numri tarifor 9 ndryshohet si vijon:

"Për dhënien e dokumentit të udhëtimit ose dhënien e duplikatit të dokumentit të udhëtimit përvudhëtim jashtë vendit përshtetasit e Republikës së Maqedonisë, si vijon:

a) përdhënien e dokumentit të udhëtimit fëmijëve deri në moshë 4 vjeçare	50
b) përdhënien e dokumentit të udhëtimit personave prej 4 deri në 27 vjet	150
v) përdhënien e dokumentit të udhëtimit personave më të vjetër se 27 vjet	250
g) përdhënien e duplikatit të dokumentit të udhëtimit personave më të rinj se 27 vjet	250
d) përdhënien e duplikatit të dokumentit të udhëtimit personave më të vjetër se 27 vjet	250
gj) përzëvendësimin e dokumentit të udhëtimit të dëmtuar të vlefshëm personave më të ri se 27 vjet	250
e) përdërrimin e dokumentit të udhëtimit të dëmtuar të vlefshëm personave më të vjetër se 27 vjet	250
zh) përdhënien e dokumentit të përbashkët të udhëtimit (përcdo person)	50
z) përdhënien dhe vazhdimin e afatit të vlefshmërisë së fletëkalimit përkalimin e kufirit në komunikacionin kufitar	50
Për dhënien e dokumentit të udhëtimit, letërnjoftimit shtetasve të huaj ose vizës dhe lejes përqëndrim shtetasve të huaj:	
a) përvazhdimin e vizës përqëndrim afatshkurtër (vizë C)	60 euro
b) përvazhdimin e vizës përqëndrim afatgjatë (vizë D)	70 euro
v) përdhënien e dokumentit të udhëtimit për refugjat të pranuar	10 euro

g) përdhënien dhe vazhdimin e lejes të huajt me qëndrim të përkohshëm dhe të përhershëm në Republikën e Maqedonisë

d) letërnjoftim për refugjat të pranuar	5 euro
gj) letërnjoftim për persona nën mbrojtje supsidiare	5 euro

e) përdhëniet të pasaportës përvizë 20 euro".

Në Kapitullin "B. Taksa konsullore" paragrafi 1 shlyhet.

Në Numrin tarifor 131 në vërejtje pikat 3 dhe 4 shlyhen.

Numri tarifor 133 ndryshohet si vijon:

"Për dokumentet e udhëtimit përvizë cilat janë parashtruar kërkesa nëpermjet përfaqësive diplomatike dhe/ose përfaqësive konsullore të Republikës së Maqedonisë:

1) përdhënien e dokumentit të udhëtimit fëmijëve deri në moshën 4 vjeçare	25
2) përdhënien e dokumentit të udhëtimit personave prej 4 deri në 27 vjet	27
3) përdhënien e dokumentit të udhëtimit personave më të vjetër se 27 vjet	30
4) përdhënien e duplikatit të dokumentit të udhëtimit personave më të rinj se 27 vjet	30
5) përdhënien e duplikatit të dokumentit të udhëtimit personave më të vjetër se 27 vjet	30
6) përdërrimin e dokumentit të udhëtimit të dëmtuar të vlefshëm personave më të rinj se 27 vjet	30

7) përzëvendësimin e dokumentit të udhëtimit të dëmtuar të vlefshëm personave më të vjetër se 27 vjet 30

8) përdhënien e listës së udhëtimit përvizë kthim në Republikën e Maqedonisë (pasavan) 30

9) përdhënien e pasaportës përvizë 20.

Në Vërejtje paragrafi 2 shlyhet.

Numri tarifor 135 ndryshohet si vijon:

"Përvizat që i japin përfaqësitetë diplomatike dhe/ose konsullore të Republikës së Maqedonisë:

- përvizë transite të aeroporit (vizë A)	60
- përvizë transite (vizë B)	60
- përvizë përqëndrim afatshkurtër (vizë C)	60
- përvizë përqëndrim afatgjatë (vizë D)	70
- përvizë grupore	60

Vërejtje:

Taksë përvizë nuk arkëtohet përvizë:

- fëmijë më të vegjël se gjashtë vjet,

- nxënës, studentë, studentë në studime pasuniversitare dhe mësimdhënës shoqëruar të cilët qëndrimin e shfrytëzojnë përvizë studimi ose trajnim arsimor,

- hulumtues nga vende të treta që udhëtojnë me qëllim të realizimit të hulumtimit shkencor, siç është definuar në Rekomandimin nr. 2005/761/BE të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit nga 28 shtatori 2005, përvizët e dhënies së vizave unike përqëndrim të shkurtër nga vendet anëtare, përvizët hulumtues nga vendet e treta që udhëtojnë nëpër Bashkësi me qëllim të realizimit të hulumtimit shkencor dhe

- përfaqësues të organizatave joprofitabile në moshë deri në 25 vjet të cilët marrin pjesë në seminare, konferenca, ngjarje sportive, kulturore ose arsimore, të organizuara nga organizatat joprofitabile.

Fëmijët në moshën ndërmjet 6 dhe 12 vjet paguajnë taksë përvizë në shumë prej 35 eurosh.

Përdhënien e vizës grupore arkëtohet taksë përvizë stampë të dhënë."

Numri tarifor 136 ndryshohet si vijon:

"1. Përmarrje të certifikatave, vërtetimeve dhe ekstrakteve nga librat e amzës, si dhe përvizet timeve ose fletëshoqërimet përvizë bartje të kufomave, që i lëshon përfaqësia diplomatike dhe/ose konsullore e Republikës së Maqedonisë, nëse nuk është përcaktuar ndryshe 12".

Në Numrin tarifor 138 Vërejtja shlyhet.

Në Numrin tarifor 139 Vërejtja shlyhet.

Në Numrin tarifor 140 Vërejtja shlyhet.

Në Numrin tarifor 145 shtohet pikë e re 1 si vijon:

"1. Përvizët procedurën përvizë heqje të shtetësisë së anëtarëve të familjes, paguhen një taksë përvizë gjithë anëtarët e familjes.

Taksa përvizët timeve shtetësisë së anëtarëve të familjes, paguhen përvizët procedurën përvizë heqje të shtetësisë së anëtarëve të familjes, paguhen një taksë përvizë gjithë anëtarët e familjes.

Në Numrin tarifor 152 në Vërejtje, paragrafi 2 shlyhet.

Pas Numrit tarifor 152 shtohet Numër i ri tarifor 152-a, si vijon:

"Numri tarifor 152-a

1. Përvizët procedurën përvizët marres së shtetësisë së Republikës së Maqedonisë me natyralizim 20.

2. Nëse në procedurën përvizët marres së shtetësisë së Republikës së Maqedonisë me natyralizim 20, përvizët procedurën përvizët marres së shtetësisë së Republikës së Maqedonisë me natyralizim 80.

Vërejtje:

Nëse në procedurë miratohet aktvendim për marrjen e shtetësisë së anëtarëve të familjes, paguhet një takës për të gjithë anëtarët e familjes."

Para Numrit tarifor 153 shtohet titulli: "V. Të ndryshme".

Pas Numrit tarifor 156 shtohet Numër i ri tarifor 157, si vijon:

"Numri tarifor 157

Dhënie e lejes për themelimin dhe punën e shoqërisë financiare 3 000

Dhënie e lejes për ndryshimin statusor të shoqërisë financiare 3 000

Miratim i aktvendimit për plotësimin e lejes për themelimin dhe punën e shoqërisë financiare 1 500

Miratim i aktvendimit për pëlgim për anëtar të organit drejtues 1 500."

Neni 15

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

401.

Vrz osnova na čленот 75 stavovi 1 и 2 od Ustavot na Republika Makedonija, претседателот на Republika Makedonija и претседателот на Собранието на Republika Makedonija издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЃУБРИЊА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за ѓубриња,

што Собранието на Republika Makedonija го донесе на седницата одржана на 9 февруари 2011 година.

Бр. 07- 813/1
9 февруари 2011 година
Скопје

Претседател
на Република
Македонија,
Ѓорѓе Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Republika
Makedonija,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЃУБРИЊА

Член 1

Во Законот за ѓубриња ("Службен весник на Republika Makedonija" број 110/2007 и 20/2009), по членот 45 се даваат два нови члена 45-а и 45-б, кои гласат:

“Член 45-а

Постапка за едукација

(1) Доколку при вршењето на инспекцискиот надзор Državniot inspektorat za zemjodelstvo preku državnite inspektori za zemjodelstvo i fitosanitarnite inspektori utvrdi дека за прв пат е сторена неправилност од членот 61 на овој закон, е должен да состави записник во кој ќе ја утврди сторената неправилност со укажување за отстранување на утврдената неправилност, во рок од 15 дена и со истовремено врачување на

покана за спроведување на едукација на лицето или субјектот каде што е утврдена неправилноста при вршењето на инспекцискиот надзор.

(2) Формата и содржината на поканата за едукација, како и начинот на спроведување на едукацијата ги пропишува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(3) Едукацијата ја организира и спроведува Državniot inspektorat za zemjodelstvo, во рок не подолг од осум дена од денот на спроведувањето на инспекцискиот надзор.

(4) Едукацијата може да се спроведе за повеќе утврдени исти или истородни неправилности за еден или за повеќе субјекти.

(5) Доколку во закажаниот термин лицето или субјектот над кој се спроведува едукација не се јави на едукацијата, ќе се смета дека едукацијата е спроведена.

(6) Доколку лицето или субјектот над кој се спроведува едукација се јави на закажаната едукација и истата ја заврши, ќе се смета дека е едуциран по однос на утврдената неправилност.

(7) Доколку Državniot inspektorat za zemjodelstvo преку državnите inspektori за земјоделство и fitosanitarnite inspektori при спроведувањето на контролниот надзор утврди дека се отстранети утврдените неправилности од ставот (1) на овој член, донесува заклучок со кој ја запира постапката на инспекциски надзор.

(8) Доколку Državniot inspektorat за земјоделство преку državnите inspektori за земјоделство и fitosanitarnite inspektori при спроведувањето на контролниот надзор утврди дека не се отстранети утврдените неправилности од ставот (1) на овој член, поднесува барање за поведување на прекршочна постапка пред прекршочна комисија.

(9) Državniot inspektorat за земјоделство води евидентија за спроведената едукација на начин пропишан од министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Член 45-б

Ministerstvoto za zemjodelstvo, shumarstvo i vodostopanstvo - Državniot inspektorat za zemjodelstvo za izvršenите kontroli izgotвува квартални извештаи и ги објавува на веб страницата на Ministerstvoto za zemjodelstvo, shumarstvo i vodostopanstvo na unifikiran kvartalen pregled."

Член 2

Насловот на членот 58 и членот 58 се менуваат и гласат:

"Прекршочна постапка и постапка за порамнување

Член 58

(1) За прекршоците предвидени во членот 59 од овој закон прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува надлежниот суд, а за прекршоците предвидени во членовите 60 и 61 од овој закон прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува прекршочна комисија составена од три члена од кои најмалку еден член е дипломиран правник со положен правосуден испит, при Ministerstvoto za zemjodelstvo, shumarstvo i vodostopanstvo.

(2) Пред поднесување барање за поведување на прекршочна постапка за прекршоците предвидени во овој закон државниот инспектор за земјоделство и фитосанитарниот инспектор спроведува постапка за порамнување согласно со Законот за Државниот инспекторат за земјоделство.“

Член 3

Членот 59 се менува и гласи:

“(1) Глоба во износ од 4.000 до 8.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на правното лице за прекршок, ако:

1) секоја пратка на ѓубре не ја придржува декларација за квалитетот;

2) не чува податоци за називот и адресите на погоните, одговорните лица за тие погони во кои се произведуваат амониум-нитратни ѓубриња со висока содржина на азот и неговите основни компоненти, или ако овие податоци не се достапни на фитосанитарниот инспектор се додека амониум-нитратното ѓубре со висока содржина се пласира на пазар, како и две години откако произведувачот престанал да го пласира на пазар во согласност со членот 8 од овој закон;

3) пласира на пазарот ѓубриња, а не се исполнети условите (членови 9 ставови (3) и (4) и 16 ставови (2) и (3));

4) произведува и пласира на пазарот ѓубре, а не е запишан во Регистарот на производители на ѓубре и ако ѓубрето не е евидентирано во Листата на ѓубриња (член 16 став (4));

5) не врши контрола на производството на секоја шарка на ѓубре пред пласирање на пазар поради проверка на нивниот квалитет и не води евиденција во врска со тоа (член 16 ставови (5) и (6));

6) евиденцијата за производство на ѓубре не е достапна на надлежниот инспектор се додека ѓубрето се наоѓа на пазар, но и во период од две години по престанокот на производство и пласирањето на ѓубрето на пазар (член 16 став (8));

7) документите кои ја придржуваат пратката во ринфузна состојба не содржат податоци пропишани во членот 21 став (2) од овој закон;

8) увезува ѓубриња и суровини преку граничните премини и царинските терминални, на кои не е организирана инспекција (член 26 став (1));

9) не пријави увоз на пратка на фитосанитарната инспекција на граничниот премин или царински терминал (член 27 став (1));

10) изврши неовластено отворање на пратките или земање на примероци од пратките, додека надлежниот инспектор не одобри увоз и царинење на пратката (член 28) и

11) пласира на пазарот ѓубре кое не е декларирано, пакувано или означено (член 31).

(2) Глоба во износ од 1.500 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице за сторен прекршок од ставот (1) на овој член.

(3) На правното лице покрај глобата од ставот (1) на овој член ќе му се изрече и прекршочна санкција привремена забрана за вршење на производство и пласирање на пазар на производи во траење од шест месеци до една година.

(4) На одговорното лице во правното лице покрај глоба од ставот (2) на овој член ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење на должност во траење од една до две години.

(5) За прекршоците од ставот (1) на овој член покрај глобата на правното лице ќе му се изрече и посебна прекршочна мерка одземање на производите.

(6) Глоба во износ од 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичко лице за прекршок од ставот (1) на овој член.

(7) За прекршоците од ставот (1) на овој член покрај глобата на физичкото лице ќе му се изрече и посебна прекршочна мерка одземање на производите.“

Член 4

Членот 60 се менува и гласи:

“(1) Глоба во износ од 2.500 до 4.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на правното лице за прекршок, ако:

1) произведува и пласира на пазар органско ѓубре кое не е класифицирано и означено во согласност со членот 11 став (1) од овој закон;

2) произведува и пласира на пазарот микробиолошко ѓубре кое не е, класифицирано и обележано, означен во согласност со членот 12 ставови (2) и (3) од овој закон;

3) произведува и пласира на пазарот биостимулатор кој не е класифициран и обележан, означен во согласност со членот 13 ставови (2) и (3) од овој закон;

4) произведува и пласира на пазарот подобрувач на почва кој не е класифициран и обележен, означен во согласност со членот 15 од овој закон;

5) пласира на пазарот или увезува ѓубриња кои не се евидентирани во листата на ѓубриња (членови 16 и 23);

6) пакува или доработува ѓубре, а не ги исполнува условите од членот 17 ставови (3) и (4) на овој закон;

7) врши испитување на ѓубре спротивно од пропишаните методи (членови 18 став (7), 22 став (4), 27 став (10), 33 став (2) и 34 став (2));

8) пласира на пазар ѓубре на големо, а не ги исполнува условите од членот 20 ставови (1) и (2) на овој закон;

9) пласира на пазар ѓубре во ринфузна состојба спротивно на одредбата од членот 21 став (1) на овој закон;

10) изврши увоз на ѓубре кое не е евидентирано (член 23);

11) составот на ѓубрето не е во согласност со пропишаните отстапувања (член 29 став (3));

12) произведува и пласира на пазар неорганско ѓубре кое не е класифицирано и означено во согласност со членовите 29 и 31 од овој закон,

13) пласира на пазар ѓубре спротивно на одредбите од членот 30 на овој закон;

14) пласира на пазар ѓубре со ознака “ЕЦ ФЕРТИЛИЗЕР” спротивно од членот 32 ставови (2), (3) и (4) на овој закон;

15) врши испитување на ѓубре, а не ги исполнува условите од членот 34 ставови (2), (3) и (5) на овој закон и

16) не му овозможи на надлежниот инспектор вршење на контрола и не му даде податоци и известувања и не осигури услови за негова непречена работа (член 51 став (1)).

(2) Глоба во износ од 800 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице за сторен прекршок од ставот (1) на овој член.

(3) За прекршоците од ставот (1) на овој член покрај глобата на правното лице ќе му се изрече и посебна прекршочна мерка одземање на производите.

(4) Глоба во износ од 800 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичко лице за прекршок од ставот (1) на овој член.

(5) За прекршоците од ставот (1) на овој член покрај глобата на физичкото лице ќе му се изрече и посебна прекршочна мерка одземање на производите.“

Член 5

Членот 61 се менува и гласи :

“(1) Глоба во износ од 2.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на правното лице за прекршок, ако:

1) секои шест месеца не доставува до Управата податоци за производството на ѓубриња (член 16 став (9));

2) не води евиденција (членови 16 став (7) и 23 став (3));

3) не го употребува ѓубрето на пропишаниот начин (член 36);

4) пласира на пазар ѓубре спротивно на одредбите од членот 38 став (2) на овој закон;

5) не ги сместува заостанатите ѓубриња и сировините кои не можат да се преформулираат, односно од кои не можат да се произведуваат ѓубриња, како и нивната амбалажа, пакување или поседува, сировини и нивни амбалажи кои не се евидентирани, а за тоа не ја извести Управата во согласност со членот 39 ставови (1) и (2) од овој закон;

6) на барање на надлежниот инспектор, во одреден рок не му достави или не подготви податоци и материјали кои му се потребни за вршење на инспекциска контрола (член 51 став (2)) и

7) пласира ѓубриња во ринфузна состојба кои не се евидентирани во Листата на ѓубриња (член 21).

(2) Глоба во износ од 800 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице за сторен прекршок од ставот (1) на овој член.

(3) Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичко лице за прекршок од ставот (1) на овој член.

Член 6

Подзаконските акти од членот 45-а ставови (2) и (9) на овој закон ќе се донесат во рок од 15 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 7

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR PLEHRA

Neni 1

Нë Ligjin për plehra ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 110/2007 dhe 20/2009), pas nenit 45 shtohen dy nene të reja 45-a dhe 45-b, si vijojnë:

"Neni 45-a

Procedura për edukim

(1) Nëse gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese Inspektorati Shtetëror i Bujqësisë nëpërmjet inspektorëve shtetërorë të bujqësisë dhe inspektorëve fitosanitarë, konstaton se për herë të parë është bërë parregullsi nga neni 61 i këtij ligji, detyrohet që të përpilojë procesverbal në të cilin do ta përcaktojë parregullsinë e kryer me sugjerim për mënjanimin e parregullsisë së përcaktuar në afat prej 15 ditësh dhe dorëzimin e njëkohësisht të ftesës për realizimin e edukimit të personit ose subjektit ku është përcaktuar parregullsia gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese.

(2) Formën dhe përbajtjen e ftesës për edukim, si dhe mënyrën e realizimit të edukimit e përcakton ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave.

(3) Edukimin e organizon dhe realizon Inspektorati Shtetëror i Bujqësisë, në afat jo më të gjatë se tetë ditë nga dita e realizimit të mbikëqyrjes inspektuese.

(4) Edukimi mund të realizohet për më shumë parregullsi të njëjtë ose të njëlojta të konstatara për një ose për më shumë subjekte.

(5) Nëse në terminin e caktuar personi ose subjekti për të cilin realizohet edukimi nuk paraqitet në edukim, do të konsiderohet se edukimi është realizuar.

(6) Nëse personi ose subjekti për të cilin realizohet edukimi paraqitet në edukimin e caktuar dhe të njëjtën e mbaron, do të konsiderohet se është i edukuar në lidhje me parregullsinë e përcaktuar.

(7) Nëse Inspektorati Shtetëror i Bujqësisë nëpërmjet inspektorëve shtetërorë të bujqësisë dhe inspektorëve fitosanitarë, gjatë realizimit të mbikëqyrjes kontrolluese konstaton se janë mënjanuar parregullsitë e përcaktuara nga paragrafi (1) i këtij neni, miratot konkluzion me të cilin e ndërprenë procedurën e mbikëqyrjes inspektuese.

(8) Nëse Inspektorati Shtetëror i Bujqësisë nëpërmjet inspektorëve shtetërorë të bujqësisë dhe inspektorëve fitosanitarë, gjatë realizimit të mbikëqyrjes kontrolluese konstaton se nuk janë mënjanuar parregullsitë e përcaktuara nga paragrafi (1) i këtij neni, parashtron kërkësë për ngritjen e procedurës për kundërvajtje në Komisionit për Kundërvajtës.

(9) Inspektorati Shtetëror i Bujqësisë mban evidencë për edukimin e realizuar në mënyrë të përcaktuar nga ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave.

Neni 45-b

Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave - Inspektorati Shtetëror i Bujqësisë, për kontrollet e kryera përpilon raporte tremujore dhe i shpall në ueb faqen e Ministrisë së Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave në pasqyrë të unifikuar tremujore."

Neni 2

Titulli i nenit 58 dhe nenit 58 ndryshohen si vijojnë:

"Procedura e kundërvajtjes dhe procedura për barazim

Neni 58

(1) Për kundërvajtjet e parapara në nenin 59 të këtij ligji, procedurë për kundërvajtje mban dhe sanksion për kundërvajtje shqipton gjykata kompetente, ndërsa për kundërvajtjet e parapara në nenet 60 dhe 61 të këtij ligji, procedurë për kundërvajtje mban dhe sanksion për kundërvajtje shqipton Komisioni për Kundërvajtje i

пërбërë prej tre anëtarëve prej të cilëve së paku një anëtarështë jurist i diplomuar me provim të dhënë të jurisprudencës, në Ministrinë e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave.

(2) Para parashtrimit të kërkesës për ngritjen e procedurës për kundërvajtje për kundërvajtje të paraparë me këtë ligj, inspektori shtetëror i bujqësisë dhe inspektori fitosanitar, zbaton procedurë për barazim në pajtim me Ligjin për Inspektoratin Shtetëror të Bujqësisë."

Neni 3

Neni 59 ndryshohet si vijon:

"(1) Gjobë në shumë prej 4 000 deri në 8 000 euro në kundërvlerë me denarë, do t'i shqiptohet personit juridik për kundërvajtje, nëse:

1) çdo dërgesë të plehut nuk e shoqeron deklarata e kualitetit;

2) nuk ruan të dhëna për emrin dhe adresën e reparteve, personave përgjegjës në ato reparte në të cilat prodhohen plehra të ammonium-nitratit me përbajtje të madhe të azotit dhe komponentëve të tij kryesorë, ose nëse këto të dhëna nuk janë të kapshme për inspektorin fitosanitar derisa plehu i ammonium-nitratit me përbajtje të madhe plasohet në treg, si dhe dy vite pasi që prodhuesi ka pushuar ta plasojë në treg në pajtim me nenin tetë të këtij ligji;

3) plason në treg plehra, e nuk janë plotësuar kushtet (nenet 9 paragrafët (3) dhe (4) dhe 16 paragrafët (2) dhe (3));

4) prodhon dhe plason në treg pleh, e nuk është i regjistruar në Regjistrin e prodhuesve të plehut dhe nëse plehu nuk është i evidentuar në Listën e plehrave (neni 16 paragrafi (4));

5) nuk e kryen kontrollin e prodhimitarës së çdo sharzhi të plehrave para plasimit në treg për kontrollin e kualitetit të tyre dhe nuk mban evidence lidhur me të (neni 16 paragrafët (5) dhe (6));

6) evideca për prodhimin e plehut nuk është e kapshme për inspektorin kompetent derisa plehu gjendet në treg, por edhe në periudhë prej dy vitesh pas pushimit të prodhimit dhe plasimit në treg të plehut (neni 16 paragrafi (8));

7) dokumentet të cilët e shoqërojnë dërgesën në gjendje rinfuze nuk përbajnjë të dhëna të përcaktuara në nenin 21 paragrafi (2) të këtij ligji;

8) importon plehra dhe lëndë të para nëpërmjet vendkalimeve kufitare dhe terminaleve doganore, në të cilat nuk është organizuar inspektimi (neni 26 paragrafi (1));

9) nuk e paraqet importin e dërgesës të inspeksionit fitosanitar në vendkalimin kufitar ose terminalin doganor (neni 27 paragrafi (1));

10) bën hapje të paautorizuar të dërgesave ose marrjen e ekzemplarëve nga dërgesat, derisa inspektori kompetent nuk e lejon importin dhe doganimin e dërgesës (neni 28) dhe

11) plason në treg pleh i cili nuk është i deklaruar, paketuar ose shënuar (neni 31).

(2) Gjobë në shumë prej 1 500 deri në 2 000 euro në kundërvlerë me denarë, personit përgjegjës të personit juridik do t'i shqiptohet për kundërvajtje të kryer nga paragrafi (1) i këtij neni.

(3) Presonit juridik krahas gjobës nga paragrafi (1) i këtij neni do t'i shqiptohet edhe sanksion kundërvajtës ndalim i përkohshme për kryerjen e prodhimitarës dhe plasimit në treg të prodhimeve në kohëzgjatje prej gjashtë muajsh deri në një vit.

(4) Personit përgjegjës të personit juridik krahas gjobës nga paragrafi (2) i këtij neni do t'i shqiptohet edhe sanksion kundërvajtës ndalim për kryerjen e detyrës në kohëzgjatje prej një deri në dy vjet.

(5) Për kundërvajtje nga paragrafi (1) i këtij neni, krahas gjobës personit juridik do t'i shqiptohet edhe mesë e veçantë e kundërvajtjes marja e prodhimeve.

(6) Gjobë në shumë prej 1 000 eurosh në kundërvlerë me denarë, do t'i shqiptohet personit fizik për kundërvajtje nga paragrafi (1) i këtij neni.

(7) Për kundërvajtje nga paragrafi (1) i këtij neni krahas gjobës personit fizik do t'i shqiptohet edhe masë e veçantë e kundërvajtjes marja e prodhimeve."

Neni 4

Neni 60 ndryshohet si vijon:

"(1) Gjobë në shume prej 2 500 deri në 4 000 euro në kundërvlerë me denarë, do t'i shqiptohet personit juridik për kundërvajtje, nëse:

1) prodhon dhe plason në treg pleh organik i cili nuk është i klasifikuar dhe shënuar në pajtim me nenin 11 paragrafi (1) të këtij ligji;

2) prodhon dhe plason në treg pleh mikrobiologjik i cili nuk është i klasifikuar dhe shënuar në pajtim me nenin 12 paragrafët (2) dhe (3) të këtij ligji;

3) prodhon dhe plason në treg biostimulator i cili nuk është i klasifikuar dhe shënuar në pajtim me nenin 13 paragrafët (2) dhe (3) të këtij ligji;

4) prodhon dhe plason në treg përmirësues të tokës i cili nuk është i klasifikuar dhe shënuar në pajtim me nenin 15 të këtij ligji;

5) plason në treg ose importon plehra që nuk janë të evidentuara në listën e plehrave (nenet 16 dhe 23);

6) paketon ose ripërpunon pleh, ndërsa nuk i plotëson kushtet nga neni 17 paragrafët (3) dhe (4) të këtij ligji;

7) e kryen kontrollimin e plehut në kundërshtim me metodat e përcaktuara (nenet 18 paragrafi (7), 22 paragrafi (4), 27 paragrafi (10), 33 paragrafi (2) dhe 34 paragrafi (2));

8) plason në treg pleh me shumicë, ndërsa nuk i plotëson kushtet nga neni 20 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji;

9) plason në treg pleh në gjendje rinfuze në kundërshtim me dispozitën e nenit 21 paragrafi (1) të këtij ligji;

10) kryen import të plehut i cili nuk është i evidentuar (neni 23);

11) përbërja e plehut nuk është në pajtim me shmanget e përcaktuara (neni 29 paragrafi (3));

12) prodhon dhe plason në treg pleh joorganik i cili nuk është i klasifikuar dhe shënuar në pajtim me nenet 29 dhe 31 të këtij ligji;

13) plason në treg pleh në kundërshtim me dispozitat e nenit 30 të këtij ligji;

14) plason në treg pleh me shenjë "EC FERTILIZER" në kundërshtim me nenin 32 paragrafët (2), (3) dhe (4) të këtij ligji;

15) e kryen kontrollimin e plehut, ndërsa nuk i plotëson kushtet nga neni 34 paragrafët (2), (3) dhe (5) të këtij ligji dhe;

16) nuk ia mundëson inspektorit kompetent kryerjen e kontrollit dhe nuk i jep të dhëna dhe njoftime dhe nuk siguron kushte për punën e tij të papenguar (neni 51 paragrafi (1)).

(2) Gjобë në shumë prej 800 deri në 1 500 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit përgjegjës te personit juridik, për kundërvajtje të kryer nga paragrafi (1) i këtij neni.

(3) Për kundërvajtje nga paragrafi (1) i këtij neni krahas gjobës personit juridik do t'i shqiptohet edhe masë e veçantë e kundërvajtjes, marrje e prodhimeve.

(4) Gjобë në shumë prej 800 eurosh në kundërvlerë më denarë, do t'i shqiptohet personit fizik për kundërvajtje nga paragrafi (1) i këtij neni.

(5) Për kundërvajtje nga paragrafi (1) i këtij neni, krahas gjobës personit fizik do t'i shqiptohet edhe masë e veçantë e kundërvajtjes, marrje e prodhimeve."

Neni 5

Neni 61 ndryshohet si vijon:

"(1) Gjобë në shumë prej 2 500 eurosh në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit juridik për kundërvajtje, nëse:

1) çdo gjashtë muaj nuk dorëzon në Drejtoria të dhëna për prodhimin e plehrave (neni 16 paragrafi (9));

2) nuk mbani evidencë (nenet 16 paragrafi (7) dhe 23 paragrafi (3));

3) nuk e përdor plehun në mënyrën e përcaktuar (neni 36);

4) plason në treg pleh në kundërshtim me dispozitat e nenit 38 paragrafi (2) të këtij ligji;

5) nuk i vendos plehrat dhe lëndët e para të mbeturat e cilat nuk mund të riformulohen, përkatesisht prej të cilave nuk mund të prodhohen plehra, si dhe ambalazhin, paketimin e tyre ose posedon lëndë të para dhe ambalazhet të tyre që nuk janë të evidentuara, e për këtë nuk e njofton Drejtoreni në pajtim me nenin 39 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji;

6) me kërkësë të inspektorit kompetent, në afat të caktuar nuk i dorëzon ose nuk i përgatit të dhënat dhe materialet që i nevojiten për kryerjen e kontrollit inspektues (neni 51 paragrafi (2)) dhe

7) plason plehra në gjendje rinfuze të cilat nuk janë të evidentuara në Listën e plehrave (neni 21).

(2) Gjобë në shumë prej 800 eurosh në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit përgjegjës të personit juridik, për kundërvajtje të kryer nga paragrafi (1) i këtij neni.

(3) Gjобë në shumë prej 500 eurosh në kundërvlerë me denarë, do t'i shqiptohet personit fizik për kundërvajtje nga paragrafi (1) i këtij neni."

Neni 6

Aktet nënligjore nga neni 45-a paragrafët (2) dhe (9) të këtij ligji, do të miratohen në aftë prej 15 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 7

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

402.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕ- НУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВЈЕТО НА РАСТЕНИЈАТА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за здравјето на растенијата,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 3 февруари 2011 година.

Бр. 07- 642/1
3 февруари 2011 година
Скопје

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Горче Иванов, с.п.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.п.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВЈЕТО НА РАСТЕНИЈАТА

Член 1

Во Законот за здравјето на растенијата („Службен весник на Република Македонија“ број 29/2005, 81/2008, 20/2009 и 57/10), насловот на Главата XI „Прекршочни одредби“ се брише.

Член 2

Насловот пред членот 79-а и членот 79-а се менуваат и гласат:

„Член 79-а
Постапка за едукација

Доколку при вршењето на инспекцискиот надзор фитосанитарниот инспектор при Државниот инспекторат за земјоделство утврди дека за прв пат е сторена неправилност од членот 82 на овој закон, е должен да состави записник во кој ќе ја утврди сторената неправилност со укажување за отстранување на утврдената неправилност во рок од 15 дена и со истовремено врачување на покана за спроведување на едукација на лицето или субјектот каде што е утврдена неправилноста при вршењето на инспекцискиот надзор.

Формата и содржината на поканата за едукација, како и начинот на спроведување на едукацијата ги пропишува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Едукацијата ја организира и спроведува Државниот инспекторат за земјоделство, во рок не подолг од осум дена од денот на спроведувањето на инспекцискиот надзор.

Едукацијата може да се спроведе за повеќе утврдени или истородни неправилности за еден или за повеќе субјекти.

Доколку во закажаниот термин лицето или субјектот над кој се спроведува едукација не се јави на едукацијата, ќе се смета дека едукацијата е спроведена.

Доколку лицето или субјектот над кој се спроведува едукација се јави на закажаната едукација и истата ја заврши, ќе се смета дека е едуциран по однос на утврдената неправилност.

Доколку фитосанитарниот инспектор при спроведувањето на контролниот надзор утврди дека се отстранети утврдените неправилности од ставот 1 на овој член, донесува заклучок со кој ја запира постапката на инспекциски надзор.

Доколку фитосанитарниот инспектор при спроведувањето на контролниот надзор утврди дека не се отстранети утврдените неправилности од ставот 1 на овој член, поднесува барање за поведување на прекршочна постапка пред прекршочна комисија.

Државниот инспекторат за земјоделство води евиденција за спроведената едукација на начин пропишан од министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.”

Член 3

По членот 79-а се додава нов член 79-б, кој гласи:

„Член 79-б

Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство - Државниот инспекторат за земјоделство за извршените контроли изготвува квартални извештаи и ги објавува на веб страницата на Министерството на унифициран квартален преглед.“

Член 4

По членот 79-б се додава нова Глава XI-а која гласи: „XI-а Прекршочни одредби“ и се додава нов член 79-в, кој гласи:

„Член 79-в

За прекршоците предвидени во членот 80 од овој закон прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува надлежен суд, а за прекршоците предвидени во членовите 81 и 82 од овој закон прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува прекршочна комисија составена од три члена, од кои најмалку еден член е дипломиран правник со положен правосуден испит, при Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Пред поднесување барање за поведување на прекршочна постапка за прекршоците предвидени во овој закон, фитосанитарен инспектор спроведува постапка за порамнување согласно со Законот за Државниот инспекторат за земјоделство.“

Член 5

Членот 80 се менува и гласи:

„Глоба во износ од 5.000 до 10.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на правното лице за прекршок, ако:

1) не го извести фитосанитарниот инспектор, и /или фитосанитарната управа без одложување, за сите нови или неочекувани појави на штетни организми вклучени во Листата I дел А и Листата II дел А од членот 7 став 2 точка 1 на овој закон (член 5 став 3);

2) веднаш не го извести фитосанитарниот инспектор и /или давателите на јавни услуги кои ја известуваат Фитосанитарната управа за сите нови или неочекувани појави на штетни организми вклучени во Листата I дел А и Листата II дел А и не ги преземе мерките утврдени од страна на Фитосанитарната управа за спречување на ширењето на штетни организми и нивно сузбибање (член 6 став 2);

3) веднаш не ја извести Фитосанитарната управа за појава на штетните организми наведени во Листата I дел А и Листата II дел А на територијата на Република Македонија или штетните организми наведени во Листата I дел Б и Листата II дел Б во одредени заштитени зони или за појава на симптоми на растенија, растителни производи или други објекти и предмети и/или за сомневање за присуство на штетни организми наведени во Листата I дел А, Листата II дел А, Листата I дел Б или Листата II дел Б (член 9 став 1);

4) не ги штити растенијата, растителните производи или другите објекти и предмети и не го спречува контактот со други растенија, растителните производи или другите објекти и предмети на начин предвиден од Фитосанитарната управа (член 9 став 2);

5) дава и објавува податоци за појава на новооткриените штетни организми од Листата I дел А и Листата II дел А во Република Македонија без одобрение на Фитосанитарната управа (член 11 став 3);

6) внесува или шири штетни организми спротивно на одредбите од членот 14 на овој закон;

7) увезува или става во движење растенија, растителните производи или другите објекти и предмети спротивно на одредбите од членот 15 на овој закон;

8) увезува или пушта во движење штетни организми наведени во Листата I дел А, Листата II дел А, Листата I дел Б и Листата II дел Б и растенија, растителни производи и други објекти и предмети наведени во Листата III дел А, Листата III дел Б, Листата IV дел А и Листата IV дел Б без да ги исполнува условите од членот 16 став 1 алинеи 1, 2, 3 и 4 на овој закон;

9) увезува пратки за кои е задолжена Фитосанитарна инспекција преку места кои не се определени за места на влез во Република Македонија (член 23 став 1);

10) увезува пратка од Листата V дел Б без фитосанитарен сертификат (член 24 ставови 3 и 4);

11) не го извести фитосанитарниот инспектор за пристигнување на пратки кои се увезени или се претоварени за време на транспортот (член 29 став 1);

12) не ги спроведе мерките наложени од страна на фитосанитарниот инспектор за пратките што се наменети за извоз (член 35 став 3);

13) пушти во движење растенија, растителни производи и други објекти и предмети за кои поседува пасош, а се наведени во Листата V дел А секција I, и доколку пасошот за растенија не е прикачен на истите или на нивното пакување или на средството за транспорт како придржан документ (член 37 став 1);

14) пушти во движење во или во рамки на заштитена зона за растенија, растителни производи и други објекти и предмети наведени во Листата V дел А секција II без пасош за растенија, кој е валиден за таа заштитена зона, прикачен на истите или на нивното пакување или на средството за транспорт како придржан документ (член 38 став 1);

15) не ги врши обврските наведени во членот 48 став 1 алинеи 1, 2, 3, 4 и 5 од овој закон;

16) внесува, култивира и користи автохтони видови организми заради биолошка заштита на растенија во заштитен простор и на отворено без да ги исполнува условите во врска со стручните и техничките капацитети (член 51 став 2);

17) ги користи податоците спротивно на целите за кои се дадени или ако податоците неовластено ги менува или неовластено ги соопштува на други лица (член 54 став 4);

18) пушти во промет семенски материјал, саден материјал и материјал за размножување кои потекнуваат од посеви и насади на кои не е извршена задолжителна здравствена контрола и не е издадено уверение за статусот на здравствената состојба на посевите или насадите (член 84 став 4);

19) пушти во промет саден материјал и материјал за размножување за кои на производителот, преработувачот или дистрибутерот не му е издаден сертификат (член 85 став 3) и

20) не достави декларација до фитосанитарниот инспектор и пушти во движење без дозвола од Фитосанитарната управа саден материјал и материјал за размножување од повеќегодишни растенија кој би можел да содржи штетни организми од Листата I дел А и Листата II дел А (член 86 ставови 2 и 3).

За дејствијата од ставот 1 на овој член покрај глобата на правното лице ќе му се изрече и посебна прекршочна мерка одземање и уништување на растителниот материјал.

На правното лице покрај глобата од ставот 1 на овој член ќе му се изрече и прекршочна санкција привремена забрана за вршење на одделна дејност во траење од една до пет години.

Глоба во износ од 1.500 евра во денарска противвредност ќе се изрече на одговорното лице во правното лице за сторен прекршок од ставот 1 на овој член.

Глоба во износ од 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичкото лице за сторен прекршок од ставот 1 на овој член.

На физичкото лице, покрај глобата од ставот 5 на овој член ќе му се изрече и посебна прекршочна мерка одземање и уништување на растителниот материјал.“

Член 6

Членот 81 се менува и гласи:

„Глоба во износ од 3.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на правно лице за прекршок, ако:

1) лицето не ги врши обврските наведени во членот 21 став 1 алинеи 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 и 8 од овој закон;

2) не ги спроведе мерките наложени од страна на фитосанитарниот инспектор за пратките што се увезуваат (член 29 став 3);

3) пушти во движење пратки наведени во Листата V дел А кои се наменети за експериментални, научно - истражувачки, селекциони или развојни работи, без да ги подложи на фитосанитарната инспекција и без придржан пасош за растенија (член 37 став 2);

4) не обезбедува фитосанитарна инспекција на растенија, растителни производи и други објекти и предмети (член 40 ставови 1 и 2);

5) издава пасош за растенија без овластување од Фитосанитарната управа (член 41 став 2);

6) издава пасош за растенија за преостанатиот дел од растенија, растителни производи и други објекти и предмети, доколку постои сомневање дека истите се нападнати од штетни организми од Листата I дел А, Листата I дел Б, Листата II дел А или Листата II дел Б и доколку постои ризик од нивно ширење (член 45);

7) некоја пратка е разделена или е составена од неколку различни одделни пратки кои веќе поседуваат пасош за растенија, а за новата пратка на регистриралиот производител, преработувач и дистрибутер не му е издадена замена на пасошот за растенија (член 46 став 1);

8) увезената пратка со уреден фитосанитарен сертификат од Листата V дел А, се движи во земјата без фитосанитарен сертификат во кој е назначено дека тој претставува замена на пасош за растенија (член 47 став 1);

9) пратката од Листата V дел А која поседува фитосанитарен сертификат е поделена или се состои од неколку различни одделени пратки, а за новата пратка не му е издаден пасош за растенија (член 47 став 2);

10) не му овозможи на фитосанитарниот инспектор пристап до растенијата, растителните производи и други објекти и предмети во која било фаза од производството или преработката или на пазарот не му овозможи вршење фитосанитарна инспекција, вклучувајќи ја и проверката на документите (член 49 став 3) и

11) користи за целите на биолошката заштита на растенијата во заштитен простор и на отворено егзотични видови организми кои не се наведени во листата или ги увезува и користи без одобрение од Фитосанитарната управа (член 52 став 2).

За дејствијата од ставот 1 на овој член покрај глобата на правното лице ќе му се изрече и посебна прекршочна мерка одземање и уништување на растителниот материјал.

На правното лице покрај глобата од ставот 1 на овој член ќе му се изрече и прекршочна санкција привремена забрана за вршење на одделна дејност во траење од 30 дена.

Глоба во износ од 800 евра во денарска противвредност ќе се изрече на одговорното лице во правното лице за сторен прекршок од ставот 1 на овој член.

Глоба во износ од 400 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичкото лице за сторен прекршок од ставот 1 на овој член.

На физичкото лице, покрај глобата од ставот 5 на овој член ќе му се изрече и посебна прекршочна мерка одземање и уништување на растителниот материјал.“

Член 7

Член 82 се менува и гласи:

„Глоба во износ од 1.500 евра во денарска противвредност ќе се изрече на правно лице за прекршок, ако:

1) не е внесено во регистарот на производители, преработувачи, увозници и дистрибутери на растенија, растителни производи и други објекти и предмети, а се занимава со производство, преработка, увоз или дистрибуција на растенија, растителни производи и други објекти и предмети од Листата V дел А и Листата V дел Б и производители на одредени растенија, растителни производи и други објекти и предмети кои не се назначени во Листата V дел А и релевантните центри и испорака во областа на производството (член 19 ставови 1 и 2);

2) пратката не е пакувана на начин кој обезбедува непостоење на ризик од ширење на штетни организми и ако пратката се разделува, комбинира со други пратки или ако се препакува на царинското подрачје на Република Македонија (член 36 став 2);

3) не ги чува сите видови на пасоши за растенија во согласност со пропишаните рокови (член 49 став 1) и

4) не води евиденција, регистри и бази на податоци кои се поврзани со информатичкиот систем и ако исти-те не ги ажурира и чува (член 55 став 1).

Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност ќе се изрече на одговорното лице во правното лице за сторен прекршок од ставот 1 на овој член.

Глоба во износ од 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичкото лице за сторен прекршок од ставот 1 на овој член.“

Член 8

Подзаконските акти од членот 79-б ставови 2 и 9 на овој закон ќе се донесат во рок од 15 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 9

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

L I G J **PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT** **PËR SHËNDETIN E BIMËVE**

Neni 1

Нë Ligjin për shëndetin e bimëve ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 29/2005, 81/2008, 20/2009 dhe 57/10), titulli i Kreut XI "Dispozita kundërvajtëse" shlyhet.

Neni 2

Titulli para nenit 79-a dhe neni 79-a ndryshohen, si vijonjë:

"Neni 79-a

Procedura për edukim

Nëse gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese inspektorit fitosanitar i Inspektoratit Shtetëror të Bujqësisë konstaton se për herë të parë është kryer parregullsi nga neni 82 i këtij ligji, detyrohet që të përpilojë procesverbal në të cilin do ta vërtetojë parregullsinë e kryer me sugjerimin për mënjanim të parregullsisë së kryer në afat prej 15 ditësh dhe dorëzimin njëkohësisht të ftesës për zbatimin e edukimit të personit ose subjektit ku është konstatuar parregullsia gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese.

Formën dhe përbajtjen e ftesës për edukim, si dhe mënyrën e kryerjes së edukimit e përcaktuan ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave.

Edukimin e organizon dhe kryen Inspektorati Shtetëror i Bujqësisë, në afat jo më të gjatë se tetë ditë nga dita e kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese.

Edukimi mund të kryhet për më shumë parregullsi të njëjtë ose të njeljoja, të konstatuara për një ose më tepër subjekte.

Nëse në terminin e caktuar personi ose subjekti për të cilin kryhet edukimi nuk paraqitet në edukim, do të konsiderohet se edukimi është kryer.

Nëse personi ose subjekti për të cilin do të kryhet edukimi paraqitet në edukimin e caktuar dhe të njëjtin e mbaron, do të konsiderohet se është edukuar lidhur me parregullsinë e përcaktuar.

Nëse inspektorit fitosanitar gjatë kryerjes së mbikëqyrjes kontrolluese konstaton se janë mënjanuar parregullsitë e përcaktuara nga paragrafi 1 i këtij neni, miraton konkluzion me të cilin e ndërtet procedurën e mbikëqyrjes inspektuese.

Nëse inspektorit fitosanitar gjatë kryerjes së mbikëqyrjes kontrolluese konstaton se janë mënjanuar parregullsitë e përcaktuara nga paragrafi 1 i këtij neni, parashtron kërkësë për ngritjen e procedurës për kundërvajtje para Komisionit Kundërvajtës.

Inspektorati Shtetëror i Bujqësisë mban evidencë për edukimin e realizuar në mënyrë të përcaktuar nga ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave."

Neni 3

Pas nenit 79-a shtohet nen i ri 79 -b, si vijon:

"Neni 79-b

Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave-Inspektorati Shtetëror i Bujqësisë, për kontrollet e kryera përpilon raporte kuartale dhe i shpall në ueb faqen e Ministrisë në pasqyrë të unifikuar kuartale."

Neni 4

Pas nenit 79-b shtohet Kreu i ri XI -a, si vijon: "XI-a Dispozita për kundërvajtje" dhe shtohet nen i ri 79-v, si vijon.

"Neni 79-v

Për kundërvajtjet e parapara në nenin 80 të këtij ligji procedurë për kundërvajtje mban dhe sanksion për kundërvajtje kumton gjykata kompetente, ndërsa për kundërvajtjet e parapara në nenet 81 dhe 82 të këtij ligji, procedurë për kundërvajtje mban dhe sanksion kundërvajtës kumton Komisioni për Kundërvajtje i përbërë prej tre anëtarëve, nga të cilët së paku njëri anëtar është jurist i diplomuar me provim të dhënë të jurisprudencës, në Ministrinë e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave.

Para parashtrimit të kërkësës për ngritjen e procedurës për kundërvajtje për kundërvajtjet e parapara në këtë ligji, inspektori fitosanitar zbaton procedurë për barazim në pajtim me Ligjin për Inspektoratin Shtetëror të Bujqësisë."

Neni 5

Neni 80 ndryshohet si vijon:

"Gjëbë në shumë prej 5 000 deri në 10 000 euro me kundërvlerë në denarë, do t'i kumtohet për kundërvajtje personit juridik, nëse:

1) nuk e njofton inspektorin fitosantiar, dhe/ose Drejtoreni Fitosanitare pa prolongim, për të gjitha dukuritë e reja ose të papritura të organizmave të dëmshëm të përfshirë në Listën I pjesa A dhe Listën II pjesa A të nenit 7 paragrafi 2 pikë 1 të këtij ligji (neni 5 paragrafi 3);

2) menjëherë nuk i njofton inspektorin fitosantiar dhe/ose dhënësit e shërbimeve publike të cilët e njoftojnë administratën fitosanitare për të gjitha dukuritë e reja ose të papritura të organizmave të dëmshëm të përfshirë në Listën I pjesa A dhe Listën II pjesa A dhe nuk i ndërmerr masat e përcaktuara nga Drejtoria Fitosantiarë për parandalimin e zgjerimit të organizmave të dëmshëm dhe mposhtjen e tyre (neni 6përcaktuara 2);

3) menjëherë nuk e njofton Drejtoreni Fitosantiarë për paraqitjen e organizmave të dëmshëm të përmendor në Listën I pjesa A dhe Listën II pjesa A në territorin e Republikës së Maqedonisë ose organizmave të dëmshëm të theksuar në Listën I Pjesa B dhe Lista II pjesa B në zona të caktuara mbrojtëse ose për shfaqje të simptomave të bimëve, prodhimëve bimore ose objekte dhe sende tjera dhe/ose për dyshimin për prani të organizmave të dëmshëm të përmendor në Listën I pjesa A, Listën II pjesa A, Listën I Pjesa B ose Listën II pjesa B (neni 9 paragrafi 1);

4) nuk i mbron bimët, prodhimet bimore ose objektet dhe sendet tjera dhe nuk e parandalon kontaktin me bimë tjera, prodhimet bimore ose objektet dhe sendet tjera në mënyrë të paraparë nga Drejtoria Fitosantiarë (neni 9 paragrafi 2);

5) jep dhe shpall të dhëna për paraqitje të organizmave të rinj të zbuluar nga Lista I pjesa A dhe Lista II pjesa A në Republikën e Maqedonisë pa miratim të Drejtorisë fitosanitare(neni 112 paragrafi 3);

6) fut ose përhap organizma të dëmshëm në kundërshtim me dispozitat e nenit 14 të këtij ligji;

7) importon ose lëshon në qarkullim bimë, prodhime bimore ose objekte dhe sende tjera në kundërshtim me dispozitat e nenit 15 të këtij ligji;

8) importon ose lëshon në qarkullim organizma të dëmshëm të theksuar në Lisën 1 pjesa A, Listën II pjesa A, Listën I pjesa B dhe Listën II pjesa B dhe bimë, prodhime bimore dhe objekte dhe lëndë tjera të theksuara në Listën III pjesa A, Listën III pjesa B, Listën IV pjesa A dhe Listën IV pjesa B pa i plotësuar kushtet nga neni 16 paragrafi 1 alinët 1, 2, 3 dhe 4 të këtij ligji;

9) importon dërgesa për të cilat është i ngarkuar Inspeksiuni Fitosanitar, nëpërmjet vendeve të cilat nuk janë përcaktuar përvende në hyrje në Republikën e Maqedonisë (neni 23 paragrafi 1);

10) importon dërgesë nga Lista V pjesa B pa certifikatë fitosanitare (neni 24 paragrafët 3 dhe 4);

11) nuk e njofton inspektori fitosanitar përrarrjen e dërgesave të cilat janë importuar ose stërngrarkuar gjatë kohës së transportit (neni 29 paragrafi 1);

12) nuk i zbaton masat e urdhëruara nga inspektori fitosanitar për dërgesat që janë dedikuar përkuptim (neni 35 paragrafi 3);

13) lëshon në qarkullim bimë, prodhime bimore dhe objekte dhe sende tjera për të cilat posedon pasaportë, e janë theksuar në Listën V pjesa A seksioni I, dhe nëse pasaporta përbimë nuk është vënë në to ose në paketimin e tyre ose në mjetin përvërtim si dokument shoqëruesh (neni 37 paragrafi 1);

14) lëshon në qarkullim ose në kuadër të zonës së mbrojtur përbimë, prodhime bimore dhe objekte dhe sende tjera të theksuara në Listën V pjesa A seksioni II pa pasaportë të bimëve, e cila është e vlefshme përvërtim e tyre ose në mjetin përvërtim si dokument shoqëruesh (neni 38 paragrafi 1);

15) nuk i kryen detyrimet e përmendura në ninen 48 paragrafi 1 alinët 1, 2, 3, 4 dhe 5 të këtij ligji;

16) fut, kultivon dhe shfrytëzon lloje autoktone të organizmave përmbrrojtjen biologjike të bimëve në hapësirë të mbrojtur dhe vend të hapur pa i plotësuar kushtet lidhur me kapacitetet profesionale dhe teknike (neni 51 paragrafi 2);

17) i shfrytëzon të dhënat në kundërshtim me qëllimet përvërtim e cilat janë dhëne ose nëse të dhënat në mënyrë të paautorizuar i ndryshon ose në mënyrë të paautorizuar ua kumton personave të tjerë (neni 54 paragrafi 4);

18) lëshon në qarkullim material faror, material mbëltues dhe material për shumim të cilat e kanë origjinën nga mbjelljet dhe mbëltimet, përvërtim e cilat nuk është kryer kontroll i detryueshëm shëndetësor dhe nuk është lëshuar certifikatë përvërtim e gjendjes shëndetësore të mbjelljeve ose mbëltimeve (neni 84 paragrafi 4);

19) lëshon në qarkullim material mbëltues dhe material përvërtim përvërtim e cilat prodhuesit, përpunuesit ose shpërndarësit nuk i është lëshuar certifikatë (neni 85 paragrafi 3) dhe

20) nuk i dorëzon deklaratë Inspektorit Fitosanitar dhe lëshon në qarkullim pa leje të Drejtorisë Fitosanitare material përbimët dhe material përvërtim përvërtim (neni 85 paragrafi 3) dhe

21) nuk i mundëson inspektorit fitosanitar qasje të bimët, prodhimet bimore dhe objektet dhe sendet tjera në cilëndo qoftë fazë të prodhimit ose përpunimit ose tregut

shumëvjeçare i cili mund të përmbajë organizma të dëmshëm nga Lista I pjesa A dhe Lista II pjesa A (neni 86 paragrafët 2 dhe 3).

Për veprimet nga paragrafi 1 i këtij neni krahas gjobës personit juridik do t'i shqiptohet edhe masë e veçantë përkundërvajtje, marrje dhe asgjësim i materialit bimor.

Personit juridik krahas gjobës nga paragrafi 1 i këtij neni do t'i shqiptohet edhe sanksion kundërvajtës ndalim i përkohshëm përkundërvajtje të kryer nga paragrafi 1 i këtij neni.

Gjobë në shumë prej 1 500 eurosh në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit përgjegjës në personin juridik, përkundërvajtje të kryer nga paragrafi 1 i këtij neni.

Gjobë në shumë prej 1000 eurosh në kundërvlerë me denarë, do t'i shqiptohet personit fizik përkundërvajtje të kryer nga paragrafi 1 i këtij neni.

Personit fizik, krahas gjobës nga paragrafi 5 1 i këtij neni, do t'i shqiptohet edhe masë e veçantë kundërvajtës, marrje dhe asgjësim i materialit bimor."

Neni 6

Neni 81 ndryshohet si vijon:

"Gjobë në shumë prej 3 000 eurosh në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit juridik përkundërvajtje, nëse:

1) personi nuk i kryen detyrimet e theksuara në ninen 21 paragrafi 1 alinët 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 dhe 8 të këtij ligji.

2) nuk i zbaton masat e urdhëruara nga inspektori fitosanitar përdërgesat që importohen (neni 29 paragrafi 3);

3) lëshon në qarkullim dërgesa të theksuara në Listën V pjesa A të cilat janë të dedikuara përvërtim eksperimentale, shkencore - hulumtuese, seleksionuese ose zhvillimore, pa i nënshtruar në inspektim fitosanitar dhe pa pasaportë përcjellëse përbimë (neni 37 paragrafi 2);

4) nuk siguron inspektim fitosanitar të bimëve, prodhimeve bimore dhe objekteve dhe sendeve tjera (neni 40 paragrafët 1 dhe 2);

5) jep pasaportë përbimë pa autorizim të Drejtorisë Fitosanitare (neni 41 paragrafi 2);

6) jep pasaportë përbimë, për pjesën e mbetur të bimëve, prodhimeve bimore dhe objekteve dhe sende tjera, nëse ekziston dyshim se ato janë sulmuar nga organizma të dëmshëm nga Lista I pjesa A, Lista I pjesa B Lista II pjesa A ose Lista II pjesa B dhe nëse ekziston rrezik përvërtim (neni 45);

7) ndonjë dërgesë është ndarë ose është përbërë nga disa dërgesa të veçanta të cilat veç më posedojnë pasaportë përbimë, kurse përdërgesën e re të prodhuesit, përpunuesit ose distributorit të regjistruar nuk i është dhënë zëvendësim i pasaportës përbimë (neni 46 paragrafi 1)

8) dërgesa e importuar me certifikatë të rregullt fitosanitare nga Lista V pjesa A, qarkullon në vend pa certifikatë fitosanitare në të cilën është shënuar se ajo paraqet zëvendësim përvërtim përvërtim përbimë (neni 47 paragrafi 1);

9) dërgesa nga Lista V pjesa A e cila posedon certifikatë fitosanitare është e ndarë ose përbëhet nga disa dërgesa të ndryshme të veçanta, kurse përdërgesën e re nuk i është dhënë pasaportë përbimë (neni 47 paragrafi 2);

10) nuk i mundëson inspektorit fitosanitar qasje të bimët, prodhimet bimore dhe objektet dhe sendet tjera në cilëndo qoftë fazë të prodhimit ose përpunimit ose tregut

nuk i mundëson kryerjen e inspektimit fotosanitar duke e përfshirë edhe kontrollin e dokumenteve (neni 49 paragrafi 3) dhe

11) shfrytëzon për qëllimet e mbrojtjes biologjike të bimëve në hapësirë të mbrojtur dhe vend të hapur lloje ekzotike të organizmave të cilat nuk janë shënuar në listë, ose i importon dhe shfrytëzon pa miratimin e Drejtorisë Fotosanitare (neni 52 paragrafi 2).

Për veprimet nga paragrafi (1) i këtij neni përvëç gjobës personit juridik do t'i shqiptohet edhe masë e posaçme kundërvajtëse, marrje dhe asgjësim i materialit bimor.

Personit juridik përvëç gjobës nga paragrafi 1 i këtij neni do t'i shqiptohet edhe sanksion kundërvajtës ndalim i përkohshme për kryerjen e veprimitarisë së caktuar në kohëzgjatje prej 30 ditësh.

Gjobë në shumë prej 800 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit përgjegjës në personin juridik, për kryerjen e kundërvajtjes nga paragrafi 1 i këtij neni.

Gjobë në shumë prej 400 eurosh në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit fizik, për kryerjen e kundërvajtjes nga paragrafi 1 i këtij neni.

Personit fizik, përvëç gjobës nga paragrafi 5 i këtij neni, do t'i shqiptohet dhe masë e posaçme kundërvajtëse, marrje dhe asgjësimi i materialit bimor.”

Neni 7

Neni 82 ndryshon si vijon:

“Gjobë në shumë prej 1 500 eurosh në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit juridik për kundërvajtje, nëse:

1) nuk është shënuar në regjistrin e prodhuesve, përpunuesve, importuesve dhe distributorëve të bimëve, prodhimeve bimore dhe sendeve dhe objekteve tjera, kurse merret me prodhimin, përpunimin, importin ose distribuimin e bimëve, prodhimeve bimore dhe objekteve dhe sendeve tjera nga Lista V pjesa A dhe Lista V pjesa B dhe prodhuesve të bimëve të caktuara, prodhimeve bimore dhe objekteve dhe sendeve tjera të cilat nuk janë të shënuara në Listën V pjesa A dhe qendrat relevante dhe dërgesë në sferën e prodhimitarisë (neni 19 paragrafet 1 dhe 2);

2) dërgesa nuk është e paketuar në mënyrë e cila siguron mos ekzistimin e rrezikut nga zgjerimi i organizmave dëmtues dhe nëse dërgesa ndahet, kombinohet me dërgesa tjera ose nëse ripaketohet në territorin doganor të Republikës së Maqedonisë (neni 36 paragrafi 2);

3) nuk i ruan të gjitha llojet e pasaportave të bimëve në pajtim me afatet e përcaktuara (neni 49 paragrafi 1) dhe

4) nuk mban evidencë, regjistra dhe baza të të dhënavë që janë të lidhura me sistemin informatik edhe nëse ato nuk i azhurnon dhe ruan (neni 55 paragrafi 1).

Gjobë në shumë prej 500 eurosh në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit përgjegjës në personin juridik, për kryerjen e kundërvajtjes nga paragrafi 1 i këtij neni.

Gjobë në shumë prej 300 eurosh në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit fizik, për kryerjen e kundërvajtjes nga paragrafi 1 i këtij neni.”

Neni 8

Aktet nënligjore nga neni 79-b paragrafet 2 dhe 9 i këtij ligji, do të miratohen në afat prej 15 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 9

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në “Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë”.

403.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за високото образование,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 9 февруари 2011 година.

Бр. 07-821/1

9 февруари 2011 година

Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горче Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Член 1

Во Законот за високото образование (“Службен весник на Република Македонија“ бр.35/2008, 103/2008, 26/2009, 83/2009, 99/2009 и 115/10), во членот 37 по ставот 1 се додава нов став 2, кој гласи:

“Во случај кога со закон се основа високообразовната установа до изборот на декан, односно директор согласно со ставот 1 на овој член, веднаш по влегувањето во сила на законот со кој се основа високообразовната установа, ректорот именува вршител на должноста декан, односно вршител на должноста директор кој ја врши должноста најмногу шест месеци од денот на неговото именување.“

Член 2

Во членот 51 став 1 бројот “10“ се заменува со бројот “15“.

Член 3

Во членот 54 по ставот 3 се додаваат три нови ставови 4, 5 и 6, кои гласат:

„Содржината и формата на извештајот од ставот 2 на овој член поблиску се утврдуваат со уредба за содржината и формата на извештајот за работата на ректорот, која на предлог на министерството надлежно за високото образование ги донесува Владата на Република Македонија.

До изборот на ректорот, вршител на должноста ректор е еден од проректорите на универзитетот кој се избира од членовите на сенатот со мнозинство гласови од вкупниот број членови на сенатот. Проректорот како вршител на должноста ректор ги има сите права и должности на ректорот.

Проректорот ја врши должноста ректор до изборот на ректор, во случај на престанок на мандатот на ректорот од следниве причини, ако:

- тоа сам го побара,
- трајно ја загуби способноста за вршење на должноста ректор,
- ги исполните условите за старосна пензија или
- е разрешен пред истекот на мандатот.“

Член 4

Насловите и членовите 68, 69, 70, 71 и 72 се менуваат и гласат:

„Одбор за акредитација и евалуација на високото образование“

Член 68

Обезбедувањето и оценувањето на квалитетот на високото образование го врши Одборот за акредитација и евалуација на високото образование (во натамошниот текст: Одборот).

Одборот има печат кој содржи натпис: Република Македонија - Одбор за акредитација и евалуација на високото образование - Скопје. Во средината на печатот е грбот на Република Македонија.

Систем на обезбедување и оценување на квалитетот на високото образование

Член 69

Системот на обезбедување и оценување на квалитетот на високото образование опфаќа:

- одобрување, потврдување и признавање на високообразовна установа и на студиски програми, за вршење на високообразовна дејност согласно со овој закон, што се остварува преку акредитација (во натамошниот текст: акредитација),
- процена на квалитетот на вршењето на високообразовната дејност, управувањето, финансирањето, академските и други активности и нејзините приоритети, што се остварува преку системот на евалуација (во натамошниот текст: евалуација) и
- други активности и механизми преку кои се развива и одржува квалитетот на високото образование утврдени со закон и актите на телата што го оценуваат квалитетот на високото образование.

Евалуацијата се врши преку евалуациони методи како надворешна евалуација, самоевалуација, како и преку системот на оценување на квалитетот на академскиот кадар.

При вршењето на надворешната евалуација заради обезбедување на воедначен квалитет на високото образование на единствениот европски простор за високо образование, се применуваат прифатените постапки и стандарди и водичот (насоките) кои се применуваат од Европската асоцијација за евалуација во високото образование (ENQA) и од други институции, организации и асоцијации кои ги воспоставуваат и применуваат европските стандарди и упатства за евалуација за вршење на надворешна евалуација, како и услугите на признати меѓународни организации и асоцијации кои вршат обезбедување на квалитетот на високото образование.

Надворешната евалуација, по правило, ја вршат комисии по одделни подрачја и области составени од најмалку три професори од меѓународно признати уни-

верзитети во званија еквивалентни на звањата вонреден професор и редовен професор и со најмалку тригодишно искуство во вршење на надворешна евалуација. Еден од членовите на комисијата е претседател на комисијата.

Комисиите од ставот 4 на овој член ги формира Одборот.

Надворешната евалуација се врши под критериуми утврдени со упатство за начинот на обезбедување и оценување на квалитетот на високообразовните установи и на академскиот кадар во Република Македонија, кое го донесува министерот надлежен за работите на високото образование.

Резултатите од евалуацијата на квалитетот на високото образование се содржани во извештаи кои се достапни на јавноста.

Состав и избор на Одборот

Член 70

Одборот е составен од 23 члена од кои девет од редот на професорите избрани од Интеруниверзитетската конференција, соодветно на застапеноста на универзитетите според нивното учество во вкупниот број на прв пат запишани студенти во студиска година, два члена од Македонската академија на науките и уметностите, еден претставник на најрепрезентативното тело на работодавачите, два члена од интеруниверзитскиот парламент на студентите и девет члена именувани од Владата на Република Македонија, од кои најмалку шест члена се од редот на професорите на високообразовните установи.

Членови на Одборот не можат да бидат лица избрани за ректор и проректор на универзитет, декан на факултет, односно директор на висока стручна школа и директор на научна установа која изведува високообразовна дејност.

Членовите на Одборот се избираат за период од четири години. Едно лице не може да биде избрано повеќе од двапати едноподруго.

Членовите на Одборот се независни и самостојни во својата работа и не можат да бидат отповикани пред истекот на времето за кое се избрани, освен кога на член на Одборот му престанал статусот на професор во работен однос по кој било основ, кога е именуван или избран на функција заради која не би можел да биде избран за член, кога Одборот констатира дека членот подолго од шест месеца не е во состојба да ги врши обврските и кога постои конфликт на интерес утврден со закон.

Конститутивната седница на Одборот ја свикува министерот надлежен за работите на високото образование.

Претседателот на Одборот, кого Владата на Република Македонија го именува од редот на членовите на Одборот, го претставува и застапува Одборот.

Надлежности на Одборот

Член 71

Одборот е самостоен во својата работа и одлучува во рамките на својата надлежност врз основа на принципот на стручност и компетентност.

Одборот во рамките на своите права и обврски:

- утврдува дали со проектот за основање на високообразовна установа и поднесената документација се исполнети условите за вршење на високообразовна дејност,

- одлучува за акредитација на научна установа која сака да врши високообразовна дејност на студии од втор и трет циклус на студии,
- утврдува дали високообразовната установа ги исполнува условите за организирање на студии за нови студиски програми и го утврдува капацитетот за студирање на високообразовната установа,
- дава акредитација на студиски програми,
- најмногу на секои пет години го следи и оценува квалитетот на вршењето на високообразовната дејност, научноистражувачката, уметничката и стручната работа, на академскиот кадар и на студиските програми на високообразовните установи и врз основа на оценката ја продолжува или одзема акредитацијата,
- врз основа на извештаите од надворешната евалуација на високообразовните установи, ја следи исполнетоста на условите на високообразовните установи на кои им е дадена акредитација и одобрение за почеток со работа и врз основа на тоа може да ја одземе акредитацијата,
- води евиденција за акредитираните високообразовни установи и за други акредитации,
- дава препораки потребни за подобрување на нормативите и стандардите за вршење на високообразовна дејност и
- врши други работи утврдени со овој закон.

Одборот објавува извештај за резултатите од надворешната евалуацијата кој го доставува до Владата на Република Македонија, министерството надлежно за работите на високото образование и до високообразовната установа над која е извршена евалуација.

Одборот го информира министерот надлежен за работите на високото образование за одобрениите и одземените акредитации и за резултатите од евалуацијата.

Организација и работа на Одборот

Член 72

Организацијата, работата, начинот на одлучување, методологијата за акредитација и евалуација, стандардите за акредитација и евалуација, како и други прашања во врска со работата на Одборот, поблиску се уредуваат со правилник.

Правилникот од ставот 1 на овој член го донесува Одборот по претходно добиена согласност од Владата на Република Македонија.

Одборот од редот на членовите формира стручни комисии за потребите на вршење на акредитацијата и евалуацијата. Доколку во Одборот нема член кој е соодветен за одредено научно подрачје, поле или област, Одборот во комисиите може да ангажира и надворешни стручни лица.

Средства за работа на Одборот се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија во посебна програма и од сопствени приходи.

Министерот надлежен за работите на високото образование со акт ги утврдува видот и висината на надоместоците за трошоците во постапката на акредитација врз основа на реално направените трошоци.

Стручните и административните работи за потребите на Одборот ги врши министерството надлежно за работите на високото образование.“

Член 5

Членовите 73, 74, 75 и 76 се бришат.

Член 6

Во членот 77 по ставот 4 се додаваат четири нови става 5, 6, 7 и 8, кои гласат:

„Резултатите од самоевалуацијата се објавуваат на веб страницата на универзитетот, на секоја единица посебно (факултет и научен институт) и на министерството надлежно за работите на високото образование.

Министерството надлежно за работите на високото образование, за потребите на самоевалуацијата на високообразовните установи, воведува Државен електронски систем за самоевалуација.

Содржината, формата и начинот на користење на Државниот електронски систем за самоевалуација ги пропишува министерот надлежен за работите на високото образование.

Секој универзитет, односно самостојна високообразовна установа резултатите ги доставува до министерството надлежно за работите на високото образование кое изготвува интегрален извештај за резултатите од самоевалуацијата за универзитетите и самостојните високообразовни установи.“

Член 7

Во членот 96 по ставот 5 се додаваат 14 нови става 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 и 19, кои гласат:

„На високообразовните установи кои изведуваат студиски програми од трет циклус на универзитетски - докторски студии, менторот на докторскиот труд треба да има најмалку шест објавени рецензијани научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации од кои најмалку два во меѓународни списанија со импакт фактор, во дадено поле, во последните пет години.

Менторот на докторскиот труд не може да биде член на комисијата за одбрана на докторскиот труд.

Комисијата за одбрана на докторскиот труд се состои од пет члена од кои четири се од соодветната научна област од установата која ги организира докторските студии и еден надворешен член.

Членови на комисијата од ставот 8 на овој член треба да бидат лица во наставно-научни звања редовен професор или вонреден професор.

Високообразовната установа нема да дозволи одбрана на докторски труд на кандидат кој пред одбраната на докторскиот труд нема објавено два рецензијани научноистражувачки труда како автор во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации, или еден труд во меѓународно списание со импакт фактор.

Меѓународно научно списание, во смисла на овој закон, е списание кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат најмалку пет земји при што бројот на членови од една земја не може да надминува 40% од вкупниот број на членови и кое се издава најмалку пет години непрекинато и има најмалку десет изданија во последните пет години.

Меѓународни научни публикации, во смисла на овој закон, се книга рецензирана и објавена во странсство, зборник на научни трудови презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот комитет се од најмалку четири земји, како и научни трудови објавени во меѓународни годишници и гласници каде што членовите на програмскиот комитет се од најмалку четири земји.

Бројот на студентите кои се запишуваат на докторската студиска програма за сите три години на докторските студии треба да биде во согласност со бројот на расположливите ментори.

Еден професор може да биде ментор на најмногу три докторанти кои кај него се обучуваат за научна работа.

За една научна област може да се организира само една докторска студиска програма, освен во случаи на интердисциплинарни студиски програми.

Студиската програма за докторски студии од ставот 1 на овој член главно опфаќа активна истражувачка работа под менторство и вклучува:

- организирана академска обука, што содржи напредни и стручни курсеви,
- независен истражувачки проект под менторство (докторски проект),
- меѓународна мобилност, најмалку еднонеделен престој,
- предавања и друг вид на комуникациски активности,
- публикации во меѓународни научни списанија и активно учество на меѓународни собири во врска со докторскиот труд и
- изработка и јавна одбрана на докторски труд врз основа на докторскиот проект.

Студиската програма за докторски студии се евалуира најмалку на секои три години.

Докторските студии од областа на уметностите се состојат од два дела докторски труд и јавна изведба на уметничко дело или изложба.

Одредбите од ставовите 6 и 10 на овој член не се однесуваат на докторските студии од областа на уметноста, филологијата и националната историја. Посебните услови за докторските студии од областа на уметноста, филологијата и националната историја ги пропишува високообразовната установа со посебен акт.“

Член 8

Во членот 99 ставот 3 се менува и гласи:

„Студиските програми во сите студиски години треба да содржат задолжителни и изборни наставни предмети. Задолжителните наставни предмети треба да бидат од соодветната област на единицата на универзитетот, односно на внатрешната организациона единица (институт, катедра, оддел), при што нивното учество е најмногу до 60% од бројот на предметите. Остатокот од студиската програма ги сочинуваат 30% изборни наставни предмети коишто студентите самостојно ги избираат од редот на сите наставни предмети застапени на единицата на универзитетот и 10% изборни наставни предмети коишто студентите самостојно ги избираат од листа на слободни изборни предмети предложена од секоја единица на универзитетот посебно.“

По ставот 3 се додаваат четири нови става 4, 5, 6 и 7, кои гласат:

„Листата на слободни изборни предмети од ставот 3 на овој член задолжително се објавува на веб страницата на единицата на високообразовната установа и на универзитетот, како и на огласната табла на единицата на високообразовната установа.

Начинот за потврдување на компатибилноста на Националната рамка за високообразовни квалификации со Европската рамка на високообразовни квалификации ја утврдува министерот надлежен за работите на високото образование.

Министерството надлежно за работите на високото образование води Регистар за високообразовни квалификации.

Формата, содржината и начинот на водење на Регистарот од ставот (4) на овој член ја пропишува министерот надлежен за работите на високото образование.“

Ставовите 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 и 14 стануваат ставови 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 и 18.

Член 9

Во членот 103 по ставот 4 се додаваат два нови става 5 и 6, кои гласат:

„На високообразовната установа наставата за најмалку две студиски програми за прв циклус на академски и стручни студии и најмалку четири студиски програми за втор циклус на академски и стручни студии задолжително се изведува и се полага наанглиски јазик.“

На трет циклус на студии високообразовната установа може да обезбеди наставата и научноистражувачката работа, односно полагањето и одбраната на докторскиот труд да се изведува наанглиски јазик.“

Ставовите 5, 6, 7 и 8 стануваат ставови 7, 8, 9 и 10.

Член 10

Во членот 112 по ставот 4 се додаваат два нови става 5 и 6, кои гласат:

„Лицето избрано во наставно-научно и наставно звање на високообразовните установи на почетокот на секоја студиска година на студентите задолжително им предлага основна литература која ги содржи елементите што студентите ќе ги користат за полагање на испите.

Основната литература од ставот 5 на овој член задолжително се објавува на веб страницата на високообразовната установа.“

Ставовите 5 и 6 стануваат ставови 7 и 8.

Член 11

Во членот 113 по ставот 2 се додаваат 12 нови става 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 и 14, кои гласат:

„За исполнување на обврската за полагање на испите се врши проверка на знаењето чија цел е да се оцени дали и во која мера стекнатите квалификации на студентот соодветствуваат со целите, способностите и академските барања пропишани со општите и специфичните дескриптори на квалификацијата со кои се одредуваат резултатите од учењето за поединечната студиска програма од соодветниот циклус на студии согласно со Уредбата за националната рамка на високообразовни квалификации.

Видовите на проверка на знаењето мора да ги отсликуваат целите на наставниот предмет и студиската програма и да овозможат индивидуална оценка на постигнувањата на секој студент поединечно.

Обликот и содржината на оценувањето мора да ги отсликува содржината и работните методи на наставниот предмет и студиската програма.

Проверката на знаењето на студентите на прв и втор циклус на универзитетски студии се изведува пре-ку внатрешно и надворешно оценување.

Надворешното оценување го вршат надворешни оценувачи определени од страна на Одборот за акредитација и евалуација на високото образование.

Најмалку 1/4 од вкупниот број на ЕКТС на студиската програма се оценува од внатрешен и од надворешен оценувач. Од овој број се исклучуваат кредитите кои студентот ги стекнува од мобилност.

Министерот надлежен за работите на високото образование донесува четиригодишна програма за надворешно оценување согласно која секоја година определува за кои научни полини ќе се врши надворешно оценување.

Наставните предмети кои ќе се оценуваат и од страна на надворешни оценувачи ги определува Одборот за акредитација и евалуација на високото образование.

Надворешното оценување покрива значајни делови на наставниот предмет и студиската програма вклучително и магистерскиот труд, но не помалку од 60% од активностите од кои согласно ЕКТС системот се формира оценката за прв циклус на студии, односно не помалку од 70% од активностите од кои согласно ЕКТС системот се формира оценката за втор циклус на студии.

Крајната оценка за наставниот предмет е позитивна доколку студентот добил позитивна оценка и од внатрешниот и од надворешниот оценувач за сите активности кои се оценуваат.

Висината на надоместокот за работата на надворешните оценувачи ја определува министерот надлежен за работите на високото образование.

Средствата за надоместокот од ставот 13 на овој член на јавните високообразовни установи се обезбедуваат од буџетот на министерството надлежно за високото образование.“

Ставовите 3 и 4 стануваат ставови 15 и 16.

По ставот 16 се додаваат два нови става 17 и 18, кои гласат:

„Во комисијата за одбрана на магистерски или докторски труд, член не може да биде лице кое со лицето кое ја врши одбраната на магистерскиот или докторскиот труд (дисертација) е роднина по крв во права линија до кој и да е степен, а во странична линија до четврти степен, или му е брачен другар, лице со кое живее во вонбрачна заедница или роднина по сватовство до втор степен, без оглед дали бракот престанал или не.“

Членовите на комисијата од ставот 17 на овој член меѓусебно не треба да бидат роднини по крв во права линија до кој и да е степен, а во странична линија до четврти степен, или да се брачни другари, лица кои живеат во вонбрачна заедница или роднини по сватовство до втор степен, без оглед дали бракот престанал или не.“

Ставовите 5, 6, 7 и 8 стануваат ставови 19, 20, 21 и 22.

Член 12

Во членот 116 ставот 6 се менува и гласи:

“Други јавни исправи, во смисла на овој закон се: уверение, студентска легитимација и индекс.“

По ставот 6 се додаваат три нови става 7, 8 и 9, кои гласат:

„Студентската легитимација служи за идентификација на студентот, како и за електронска евиденција за неговото присуство на наставата.

Високообразовните установи студентскиот индекс задолжително го издаваат во писмена и електронска форма (електронски индекс) или само во електронска

форма. Уверението, студентската легитимација и студентскиот индекс за припадниците на заедницата која зборува службен јазик различен од македонскиот јазик, а го зборуваат најмалку 20% од граѓаните, наставата ја следат на јазик различен од македонскиот јазик, се издава на македонски јазик и кирилско писмо и на јазикот и писмото на таа заедница.

Јавните универзитети средствата потребни за издавање на студентска легитимација и студентски индекс (електронски индекс) ги обезбедуваат од изворите утврдени во членовите 86 и 87 од овој закон.“

Ставот 7 станува став 10.

Член 13

Во членот 121 по ставот 5 се додаваат два нови става 6 и 7, кои гласат:

“Лицето избрано во наставно-научно и наставно звање во текот на еден семестар од студиската година може да врши предавање по најмногу четири наставни предмети од прв циклус на студии на еден универзитет.

Наставните предмети од ставот 6 на овој член задолжително се од исто научно поле.“

Ставот 6 станува став 8.

Член 14

Членот 125 се менува и гласи:

„Наставниците во наставно-научни звања се избираат во наставно-научни области утврдени со статутот на универзитетот, односно со статутот на самостојната висока стручна школа.

За доцент може да биде избрано лице кое има научен степен доктор на науки од научната област во која се избира, просечен успех од најмалку осум на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, објавени најмалку четири научноистражувачки трудови во соодветната област во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации или два научни труда во научно списание со импакт фактор во последните пет години, постигнувања во примената на истражувачките резултати и способност за изведување на одделни видови високообразовна дејност и позитивна оценка од самоевалуацијата.

За вонреден професор може да биде избрано лице кое има научен степен доктор на науки од научната област во која се избира, објавени најмалку пет научноистражувачки трудови во соодветната област во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации или три научни труда во научно списание со импакт фактор во последните пет години, учество во научноистражувачки проекти, односно значајни постигнувања во примената на научноистражувачките резултати, придонес во оспособувањето на помлади наставници и кое покажало способност за изведување на разни видови високообразовна дејност и позитивна оценка од самоевалуацијата.

За редовен професор може да биде избрано лице кое има научен степен доктор на науки од научната област за која се избира, објавени најмалку шест научноистражувачки трудови во соодветната област во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации или четири научни трудови во научно списание со импакт фактор во последните пет години, кое учествувало или раководело со научноистражувачки проект и кое има придонес во оспособувањето на пом-

лади наставници и кое покажало способност за изведување на сите видови високообразовна дејност и позитивна оценка од самоевалуацијата.

За повторен избор за редовен професор може да биде избрано лице кое има научен степен доктор на науки од научната област за која се избира, објавени најмалку шест научноистражувачки трудови во соодветната областа во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации или четири научни трудови во научно списание со импакт фактор во последните седум години, кое учествувало или раководело со научноистражувачки проект и кое има придонес во осposобувањето на помлади наставници и кое покажало способност за изведување на сите видови високообразовна дејност и позитивна оценка од самоевалуацијата.

Во наставно-научното звање на иста единица на високообразовна установа не може да биде избрано лице кое има одбрането докторски труд на факултет каде што има засновано работен однос во наставно-научно, наставно, односно соработничко звање лице со кое е роднина по крв во права линија до кој и да е степен, а во странична линија до четврти степен.

Ставот 6 на овој член не се однесува на лице кое завршило магистерски или докторски студии на еден од првите 500 универзитети рангирани на последната објавена листа од следниве институции: Институт за високо образование при Шангајскиот Цио Тонг универзитет, US News and Report и Times Higher Education Supplement - World University Ranking.

Ставот 6 на овој член не се однесува за лицата кои се избрани во наставно-научни и соработнички звања на високообразовна установа пред влегувањето во сила на овој закон.

Одредбите од ставовите 2, 3, 4 и 5 на овој член не се однесуваат на студиите од областа на уметноста, филологијата и националната историја. Посебните услови за областите на уметноста, филологијата и националната историја ги пропишува високообразовната установа со посебен акт.

Член 15

Во членот 133 ставот 5 се менува и гласи:

„Лицата избрани во наставно-научно, наставно, односно соработничко звање се должни да ги извршуваат педагошките обврски.“

По ставот 5 се даваат шест нови става 6, 7, 8, 9, 10 и 11, кои гласат:

„Под педагошки обврски на наставно-научниот и наставниот кадар се подразбира реализација на настава, одржување на консултации на студенти, одржување на испити, вршење менторство на студенти и слично.

Под педагошки обврски на соработничкиот кадар се подразбира одржување на вежби со студенти, одржување на консултации со студенти и слично.

Извршувањето на педагошките обврски од ставовите 6 и 7 на овој член се реализираат со задолжително присуство на наставно-научниот, наставниот, односно соработничкиот кадар.

За одржувањето и присуството на настава на наставно-научниот и наставниот кадар, односно одржувањето и присуството на вежби на соработниците, секоја високообразовна установа задолжително води електронска евиденција.

Јавните универзитети средствата потребни за воведување на електронската евиденција ги обезбедуваат од изворите утврдени во членовите 86 и 87 од овој закон.

Формата и содржината на електронската евиденција од ставот 9 на овој член ги утврдува министерот надлежен за работите на високото образование.“

Ставовите 6 и 7 стануваат ставови 12 и 13.

Член 16

Во членот 134 став 1 по зборот „години“ се става запирка и се даваат зборовите: „а повторен избор за редовен професор за време од седум години“.

Во ставот 2 зборот „првиот“ се заменува со зборот „повторниот“.

Член 17

Во членот 136 став 1 по зборот „трудови“ се даваат зборовите: „од кои најмалку два научни труда во најпрестижни меѓународни списанија со импакт фактор или трудовите се цитирани во истите“.

Во ставот 2 зборот „два“ се заменува со зборот „четири“.

Член 18

Во членот 138 став 2 по зборовите: „уредени со“ се даваат зборовите: „закон и“, а на крајот на реченицата точката се брише и се даваат зборовите: „и други дисциплински престапи.“

По ставот 2 се даваат четири нови става 3, 4, 5 и 6, кои гласат:

„Против лицето избрано во наставно-научно, наставно, односно соработничко звање се покренува дисциплинска постапка ако не ги извршува своите педагошки обврски, а особено ако се утврди дека неоправдано не ја реализира наставата, односно вежбите за студентите.

На предлог на деканот, ректорот задолжително формира дисциплинска комисија во случај на неизвршување на педагошките обврски.

На лицето од ставот 3 на овој член му се изрекува парична казна во висина од 10% до 30% од едномесечниот износ од нето-платата што му е исплатена во месецот пред извршувањето на дисциплинскиот престап, во траење од три до шест месеци.

Доколку на лицето од ставот 3 на овој член му се изречени две дисциплински мерки во текот на една академска година или три дисциплински мерки во текот на последните две академски години, на истото му престанува работниот однос.

Решение за престанок на работниот однос донесува ректорот.“

Ставовите 3, 4, 5 и 6 стануваат ставови 7, 8, 9 и 10.

Член 19

Во членот 161 ставот 3 се брише.

Член 20

По членот 161 се даваат 14 нови члена 161-а, 161-б, 161-в, 161-г, 161-д, 161-ф, 161-е, 161-ж, 161-з, 161-с, 161-и, 161-ј, 161-к и 161-л, кои гласат:

„Член 161-а

Постапката за еквиваленција и признавање на странската високообразовна квалификација, се покрењува со поднесување на барање за признавање на странска високообразовна квалификација (во натамошниот текст: барање) од носителот на странската високообразовната квалификација до Информативниот цен-

тар за еквиваленција и признавање на странски високообразовни квалификации (во натамошниот текст: ИЦЕП) при министерството надлежно за работите на високото образование.

Барањето од ставот 1 на овој член содржи податоци за барателот: име и презиме, датум на раѓање, единствен матичен број (доколку има), место и држава на раѓање, државјанство, националност, пол (машки, женски), адреса на живеење, град и држава, е-пошта, телефонски број за контакт; податоци за стекнатата странска високообразовна квалификација за која се бара признавање: назив на високообразовната установа, адреса на високообразовната установа, град, држава, веб адреса на високообразовната установа, студиска област - насока; начин на студирање (редовно, вонредно, учење на далечина, заедничка диплома); стекнат степен/титула/назив/звање; траење на студиите според студиска програма; датум на запишување на студии; датум на завршување на студиите; датум на издавање на квалификацијата, услови за стекнување на странската високообразовна квалификација (теза, дисертација, завршен испит, друго); дали високообразовната квалификација е стекната на еден од првите 500 универзитети рангирани на последната објавена листа од следниве институции: Институт за високо образование при Шангајскиот Цио Тонг универзитет, US News and Report и Times Higher Education Supplement-World University Ranking; податоци за претходното образование: средно образование: назив на институцијата, град и држава, назив на стекнатата квалификација, година на запишување, година на завршување; високо образование: назив на високообразовната установа, град и држава, назив на стекнатата квалификација, година на запишување, година на завршување, цел на признавањето на странската високообразовна квалификација во Република Македонија (продолжување на образоването, вработување и друго); изјава на подносителот на барањето за валидноста на поднесената документација до ИЦЕП, град и датум на поднесување на документацијата и потпис на барателот.

Висината на надоместокот за трошоците за постапката за признавање врз основа на реално направените трошоци, начинот на распределба на надоместоците, ослободувањето од плаќање на трошоците и другите прашања во врска со трошоците на постапката ги пропишува министерот надлежен за работите на високото образование.

Член 161-б

Кон барањето од членот 161-а став 1 на овој закон се приложуваат следниве документи:

- оригинал странска високообразовна диплома заверена со апостил печат, на увид,
- фотокопија од високообразовната диплома заверена на нотар,
- превод од странската високообразовна диплома на македонски јазик и неговото кирилско писмо, заверен на нотар,
- оригинал уверение со оценки/транскрипт, односно додаток на диплома,
- фотокопија од уверение со оценки/транскрипт, заверен на нотар,
- превод на уверението со оценки/транскрипт на македонски јазик и неговото кирилско писмо заверено на нотар,

- индекс оригинал,
- фотокопија од диплома од претходното образование, заверена на нотар,
- потврда издадена од високообразовната установа, за валидност на странскиот високообразовен документ издаден од истата,
- потврда за акредитација и овластување на високообразовната установа која ја издала високообразовната квалификација издадена од компетентни органи надлежни за акредитација и овластување во матичната држава,
- студиски план и програма во времетраење на студирањето,
- магистерски труд или докторска дисертација во печатена и електронска форма,
- книшка за специјализација со запишани турнуси (доколку се работи за студии од научното подрачје на медицински науки и здравство),
- два објавени рецензирани научноистражувачки труда како прв автор во меѓународни научни списанија, како и доказ дека студиите траеле најмалку три години (доколку се работи за признавање на високообразовна квалификација за докторски студии),
- уплатница и
- други документи за кои комисијата цени дека се потребни, а кои се во врска со признавањето на странската високообразовна квалификација.

Ако дипломата од став 1 алинеја 8 на овој член е стекната во странство, барателот за истата да достави доказ за извршена нострификација од страна на министерството надлежно за работите на високото образование.

Член 161-в

Ако постапката од членот 161-а на овој закон се однесува за признавање на странска високообразовна квалификација стекната на еден од првите 500 универзитети рангирани на последната објавена листа од следниве институции: Институтот за високо образование при Шангајскиот Цио Тонг универзитет, US News and Report и Times Higher Education SupplementWorld University Ranking, министерот надлежен за работите на високото образование донесува решение за еквиваленција и признавање на странската високообразовна квалификација без предлог на комисиите од членот 159 на овој закон.

При еквиваленција и признавање на странската високообразовна квалификација од ставот 1 на овој член се има предвид споредливоста и сличноста на странската високообразовна квалификација со домашните високообразовни квалификации, односно усогласеноста со Националната рамка на квалификации.

За постапката од ставот 1 на овој член, кон барањето се поднесува оригинал и копие заверено на нотар од диплома заверена со апостил печат и оригинал уверение со оценки/транскрипт, односно додаток на диплома за стекната странска високообразовна квалификација. Истите треба да се преведени и заверени од овластен судски преведувач.

Барателот приложува и доказ дека странска високообразовна квалификација е стекната на еден од првите 500 универзитети рангирани на последната објавена листа од следниве институции: Институтот за високо образование при Шангајскиот Цио Тонг универзитет, US News and Report и Times Higher Education SupplementWorld University Ranking.

Исполнетоста на условите од ставовите 2, 3 и 4 на овој член ја проверува ИЦЕП.

Ако се утврди дека не се исполнети условите од овој член, министерот надлежен за работите на високо-то образование донесува решение за непризнавање на странската високообразовна квалификација.

Член 161-г

Решението за еквиваленција и признавање на странската високообразовна квалификација ќе биде поништено од министерот надлежен за работите на високо-то образование во посебна постапка, доколку се утврди невалидност на странскиот високообразован документ или доколку истиот е издаден од странска високообразовна установа која не е акредитирана во соодветна постапка.

Решението за непризнавање на странската високообразовна квалификација ќе биде издадено од министерот надлежен за работите на високото образование, доколку стручната комисија од соодветната област утврди суштински разлики во споредба со домашната студиска (образовна) програма, разлики во обемот, содржината, времетраењето или степенот на високото образование, а истите се битни за функцијата на квалификацијата.

Член 161-д

ИЦЕП упатува барање за проверка на валидноста на странскиот високообразован документ, односно неговиот носител до институцијата која го издала документот.

ИЦЕП ја проверува акредитацијата на странската високообразовна установа која истата ја издала.

Решение за еквиваленција и признавање на странската високообразовна квалификација ќе биде поништено во посебна постапка, доколку се утврди невалидност на странскиот високообразован документ или доколку странската високообразовна установа не е акредитирана во соодветна постапка.

Член 161-ѓ

При одлучувањето за еквиваленција и признавање на странските високообразовни квалификации, комисиите по одделни подрачја и области ќе го имаат предвид следново:

- споредливоста и сличноста на странската високообразовна квалификација со домашните високообразовни квалификации, односно усогласеноста со Националната рамка на квалификации,
- обемот, видот, должността и степенот на студиска-та програма согласно со Европскиот кредит трансфер систем (ЕКТС),
- системот и Националната рамка на квалификации од која квалификацијата потекнува,
- статусот на странската високообразовна институција која ја издала квалификацијата, односно дали истата е акредитирана и овластена од компетентните органи во матичната (или друга) држава за издавање квалификации, односно дипломи и свидетелства,
- наставните достигнувања,
- условите за запишување на студиската програма, односно високообразовната установа која квалификацијата ја издала;
- правата кои квалификацијата, односно дипломата или свидетелството ги дава во матичната држава,

- целите на еквиваленцијата, односно признавањето во Република Македонија и

- поранешната практика, односно претходно решени слични случаи.

При донесувањето на решение за еквиваленција и признавање, се земаат предвид и други содржини кои се од значење за еквиваленција и признавање на странската високообразовна квалификација во Република Македонија.

Член 161-е

Во постапката за еквиваленција и признавање на странската високообразовна квалификација, комисиите за еквиваленција и признавање, вршат споредување на предметите, студиските програми како и степените на образованието, условите за запишување на образовната програма, правата кои дипломата, односно сертификатот ги дава во земјата каде што е издадена, на кредитите освоени во текот на студиите согласно со Европскиот кредит трансфер систем (ЕКТС), како и исходот од образовниот процес.

Во случај на делумно завршено високо образование се утврдува завршениот дел на студиската (образовна) програма.

Член 161-ж

Комисиите по одделни подрачја и области го предлагаат видот, степенот и називот на странската високообразовна квалификација, односно употребата на стручниот или научниот назив, односно звање, титула во Република Македонија во согласност со Уредбата за национална рамка за високообразовни квалификации.

Решението за признавање, односно непризнавање на странска високообразовна квалификација се издава во три примерока од кои единствениот примерок му се врачува на барателот, а два примерока остануваат во министерството надлежно за работите на високото образование.

Член 161-з

За текот на седниците на комисиите од одделните подрачја и области се води записник.

Записникот од ставот 1 на овој член содржи: место и време, имиња на присутни членови на комисиите, името и презимето на подносителот на барањето, предметот за кој се постапува, звањата/титулите кои ги предлагаат комисиите до министерот надлежен за работите на високото образование, евентуални забелешки по однос на барањето.

Записникот може да содржи и други податоци поврзани со работата на комисиите.

Записникот го потпишуваат претседателот и членовите на комисиите.

Член 161-с

Барањето за признавање на странската високообразовна квалификација може да биде целосно или делумно прифатено.

Ако завршената студиска (образовна) програма во странство, во споредба со домашната студиска (образовна) програма покажува суштински разлики во обемот, содржината или степенот на високото образование, а истите се битни за функцијата на квалификацијата, барањето за признавање на високообразовната квалификација стекната во странство не се признава во це-

лост, при што комисијата треба да ги образложи причините за непризнавањето како и обемот, видот и суштината на разликите.

Член 161-и

Ако во постапката за еквиваленција и признавање на странската високообразовна квалификација, комисиите утврдат отстапување и разлики во образовните програми, барателот може да биде упатен да положи дополнителни испити заради отстранувањето на различите.

Кога барателот ќе ги положи предвидените дополнителни испити барањето за признавање се прифаќа во целост.

Член 161-ј

Признавањето на високообразовната квалификација заради вршење на професионална дејност која не спаѓа во групата на регулирани професии е постапка во која на носителот на странскиот документ со решение му се признава односно утврдува степенот, видот и називот на странската високообразовна квалификација и се класифицира во системот на високото образование во Република Македонија.

Со добивање на решението со кое се признава високообразовната квалификација стекната во странство, носителот на странската високообразовна квалификација може да ја извршува професијата стекната во странство, доколку истата не спаѓа во групата на регулирани професии во Република Македонија.

Член 161-к

Постапката за признавање на високообразовната квалификација заради вршење на професионална дејност која не спаѓа во групата на регулирани професии, која е стекната во странство се покренува на барање на носителот на странскиот документ.

Барањето треба да ги содржи податоците од членот 161-а став 2 на овој закон.

Член 161-л

На постапката за признавање заради вршење на професионална дејност која не спаѓа во групата на регулирани професии, стекната во странство соодветно се применуваат одредбите од овој закон, кои се однесуваат на еквиваленција и признавање на странските високообразовни квалификации.“

Член 21

Во членот 166-а став 1 по зборот „дека“ се додаваат зборовите: „за прв пат“.

Член 22

По членот 167 се додава нов член 167-а, кој гласи:

“Член 167-а

Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице на високообразовната установа доколку не именува вршител на должноста декан согласно со членот 37 став 2 од овој закон.

Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице на високообразовната установа, доколку не ги објави на веб страницата резултатите од самоевалуацијата согласно со членот 77 став 5 од овој закон.

Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице на високообразовната установа, доколку не ги достави до министерството надлежно за работите на високото образование резултатите од самоевалуацијата согласно со членот 77 став 8 од овој закон.

Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на ректорот за прекршок, доколку не биде организирано изведување настава за студиски програми на англиски јазик од членот 103 став 5 на овој закон.

Глоба во износ од 30.000 до 35.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на високообразовната установа за прекршокот од ставовите 2 и 3 на овој член.

Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице на високообразовната установа за прекршок ако не издаде студентска легитимација од членот 116 став 7 и студентски индекс од членот 116 став 8.

Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице на високообразовната институција за прекршок ако не воведе електронска евидентија од членот 133 став 9.

Глоба во износ од 30.000 до 35.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на високообразовната установа за прекршокот од ставот 6 на овој член.

Глоба во износ од 500 до 700 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на лицето од членот 112 став 5 на Законот за прекршиците ако на почетокот на секоја студиска година на студентите не им предложи основна литература за полагање на испити.

Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице на високообразовната установа за прекршок ако не ја објави основната литература на веб страницата (член 112 став 6).

Глоба во износ од 500 до 700 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на лицето избрано во наставно-научно или наставно звање за прекршок ако врши предавање на повеќе од четири наставни предмети во текот на еден семестар од академската година (член 121 став 6).

Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на деканот, односно директорот за прекршокот од ставот 10 на овој член.

Глоба во износ од 2.000 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на ректорот за прекршокот од ставот 10 на овој член.

Глоба во износ од 30.000 до 35.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на високообразовната установа за прекршокот од ставот 10 на овој член.

Глоба во износ од 1.500 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице на високообразовната установа за прекршок ако не формира дисциплинска комисија во случај на неизвршување на педагошките обврски (член 138 став 4).

Глоба во износ од 1.500 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице на високообразовната установа за прекршок ако не донесе решение за престанок на работниот однос на лицето избрано во наставно-научно, наставно, односно соработничко звање кое не ги извршува своите педагошки обврски, а особено ако се утврди дека неоправдано не ја реализира наставата, односно вежбите за студентите,

доколку во рокот определен од Државен просветен инспекторат кој не е подолг од 15 дена, не донел решение за престанок на работниот однос (член 138 став 6).

Глоба во износ од 30.000 до 35.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на високообразовната установа за прекршокот од ставот 15 на овој член.“

Член 23

Во членот 174 зборовите: “односно доктор на науки“ и зборовите: “односно докторските студии“ се бришат.

По ставот 1 се додава нов став 2, кој гласи:

“Лицата кои се стекнале со научно звање магистер согласно со одредбите од Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ број 64/2000 и 49/2003), можат да поднесат пријава за здобивање со научен степен доктор на науки согласно со одредбите на Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ број 64/2000 и 49/2003) најдоцна до 31 декември 2011 година.“

Член 24

Високообразовната установа наставата од членот 103 став 5 на овој закон за една студиска програма за прв циклус на академски и стручни студии и наставата за најмалку две студиски програми за втор циклус на академски и стручни студии задолжително ја реализира од 15 септември 2011 година, а за две студиски програми за прв циклус на академски и стручни студии и наставата за најмалку четири студиски програми за втор циклус на академски и стручни студии, задолжително ја реализира од 15 септември 2012 година.

Член 25

Во постојните високообразовни установи кои изведуваат студиски програми од трет циклус на универзитетски докторски студии, менторот на докторскиот труд треба да има:

- од 1 јануари 2011 година најмалку три објавени рецензиирани научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во дадено поле во последните пет години и

- од 1 јануари 2013 година најмалку четири објавени рецензиирани научноистражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во дадено поле во последните пет години.

Член 26

Во членот 38 од Законот за изменување и дополнување на Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ број 103/2008) во ставот 2 годината „2011“ се заменува со годината „2015“.

Член 27

Низ целиот текст на Законот за високото образование зборовите: „Одборот за акредитација на високото образование“, „Одборот за акредитација“, „Агенцијата за евалуација на високото образование“ и „Агенцијата за евалуација“ се заменуваат со зборовите: „Одборот за акредитација и евалуација на високото образование,“.

Член 28

Најдоцна во рок од 60 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон се конституира Одборот за акредитација и евалуација на високото образование.

До конституирање на Одборот за акредитација и евалуација на високото образование продолжува со работа Одборот за акредитација на високото образование.

Член 29

Високообразовните установи се должни најдоцна до започнувањето на академската 2012/2013 година да ги усогласат постојните акредитирани студиски програми согласно со одредбата од членот 99 став 3 на Законот за високото образование.

Член 30

Високообразовните установи се должни во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон да ги усогласат своите акти, организацијата и работата со одредбите на овој закон.

Член 31

Министерот надлежен за работите на високото образование ќе ги донесе подзаконските прописи предвидени со овој закон во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 32

Одредбата од членот 6 на овој закон која се однесува на членот 77 ставови 5 и 8 од Законот за високото образование, ќе се применува од 15 септември 2011 година.

Одредбата од членот 7 на овој закон која се однесува на членот 96 став 6 од Законот за високото образование, ќе се применува од 1 јануари 2015 година.

Одредбата од членот 11 на овој закон која се однесува на членот 113 ставови 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 и 14 од Законот за високото образование, ќе се применува од 15 септември 2012 година.

Одредбата од членот 12 на овој закон која се однесува на членот 116 ставови 7 и 8 од Законот за високото образование, ќе се применува почнувајќи од академската 2011/2012 година.

Одредбата од членот 13 на овој закон која се однесува на членот 121 став 6 од Законот за високото образование, ќе се применува почнувајќи од академската 2012/2013 година.

Одредбата од членот 14 на овој закон која се однесува на членот 125 од Законот за високото образование, ќе се применува од 1 јануари 2014 година.

Одредбата од членот 15 на овој закон која се однесува на членот 133 став 9 од Законот за високото образование, ќе се применува од 1 јануари 2012 година.

Член 33

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за високото образование.

Член 34

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J
PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTESIMIN
E LIGJIT PËR ARSIM TË LARTE

Neni 1

Në Ligjin për arsim të larte ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonise" numër 35/2008, 103/2008, 26/2009, 83/2009, 99/2009 dhe 115/10), në nenin 37 pas paragrafit 1 shtohet paragraf i ri 2, si vijon:

"Në rast kur me ligj themelohet institucioni i arsimit të larte, deri në zgjedhjen e dekanit perkatesisht drejtore sipas paragrafit (1) të ketij nen, menjehere pas hyrjes në fuqi të ligjit me të cilin themelohet institucioni i arsimit të larte, rektori emeron kryeres të detyres dekan perkatesisht kryeres të detyres drejtore i cili e kryen detyren më së shumti gjashët muaj nga dita e emerimit të tij".

Neni 2

Në nenin 51 paragrafi 1 numri "10" zevendesohet me numrin "15".

Neni 3

Në nenin 54 pas paragrafit 3 shtohen tre paragrafe të rinj 4, 5 dhe 6, si vijojne:

"Permbajtja dhe forma e raportit nga paragrafi 2 i ketij neni më afersisht percaktohen me dekret për formen dhe permbajtjen e raportit për punen e rektorit, të cilin me propozim të ministrit kompetente për arsimin e larte e miraton Qeveria e Republikës së Maqedonise.

Deri në zgjedhjen e rektorit, kryeres i detyres rektor eshte njeri nga prorektoret e universitetit i cili zgjidhet nga anetaret e senatit me shumice votash nga numri i pergjithshem i anetareve të senatit. Prorektori si kryeres i detyres rektor i ka të gjitha të drejtat dhe obligimet e rektorit.

Prorektori e kryen detyren rektor deri në zgjedhjen e rektorit, në rast të pushimit të mandatit të rektorit nga shkakat si vijon:

- nese vet e kerkon kete;
- nese per gjithmone e humb aftesine për kryerjen e detyres rektor;
- nese i ploteson kushtet për pension të moshes ose
- nese eshte shkarkuar para kalimit të mandatit."

Neni 4

Titujt dhe nenet 68, 69, 70, 71 dhe 72 ndryshohen si vijojne:

"Keshilli për akreditim dhe evalvimi të arsimit të larte

Neni 68

Sigurimin dhe vleresimin e kualitetit të arsimit të larte e kryen Keshilli për akreditim dhe evalvimi të arsimit të larte (në tekstin e metejme: Keshilli).

Keshilli ka vulen e cila permban mbishkrimin: Republika e Maqedonise-Keshilli për akreditim dhe evalvimi të arsimit të larte-Shkup. Në mes të vules eshte stema e Republikës së Maqedonise.

**Sistemi i sigurimit dhe vleresimit të kualitetit
të arsimit të larte**

Neni 69

Sistemi i sigurimit dhe vleresimit të kualitetit të arsimit të larte perfshin:

- lejimin, vertetimin dhe pranimin e institucionit të arsimit të larte dhe të programeve studimore, për kryerjen e veprimtarise së arsimit të larte në pajtim me kete ligj, që realizohet nepermjet akreditimit (në tekstin e metejme: akreditimi),

- vleresimin e kualitetit të kryerjes së veprimtarise së arsimit të larte, menaxhimin, financimin, aktivitetet akademike dhe të tjera dhe priorititet e tij, që realizohet nepermjet sistemit të evalvimit (në tekstin e metejme: evalvimi) dhe

- aktivitete dhe mekanizma të tjere nepermjet të cileve zhvillohet dhe mbahet kualiteti i arsimit të larte të perçaktuara me ligj dhe me aktet e trupave që e vleresojnë kualitetin e arsimit të larte.

Evalvimi kryhet nepermjet metodave të evalvimit si evalvimi i jashtem, vetevalvimi, si dhe nepermjet sistemit të vleresimit të kualitetit të kuadrit akademik.

Gjate kryerjes së evalvimit të jashtem për sigurimin e kualitetit të unifikuar të arsimit të larte në hapesire e vëmete evropiane për arsimin e larte, zbatohen procedurat dhe standarde përgjithshme (drejtimet) të cilat zbatohen nga Asociacioni Evropian për Evalvim në Arsimin e Larte (ENQA) dhe nga institucionet, organizatat dhe asociacionet tjera të cilat i vendosin dhe i zbatojnë standarde përgjithshme (drejtimet) të cilat kryejnë sigurimin e kualitetit të arsimit të larte.

Evalvimin e jashtem, sipas rregullit, e kryejne komisionet në sfera dhe zona të vecanta të perbera së paku prej tre profesoreve nga universitetet e njohura nderkombetarishit në tituj ekuivalente me titujt profesor i rrugollt dhe profesor i rrugollt dhe së paku me tre vjet pervoje në kryerjen e evalvimit të jashtem, si dhe sherbimet e organizatave dhe asociacioneve të njohura nderkombetare të cilat kryejnë sigurimin e kualitetit të arsimit të larte.

Komisionet nga paragrafi 4 i ketij nen i formon Keshilli.

Evalvimi i jashtem kryhet me kriterë të perçaktuara me udhezim përmes menyre së sigurimit dhe vleresimit të kualitetit të institucioneve të arsimit të larte dhe kuadrit akademik në Republikën e Maqedonise, të cilin e miraton ministri kompetent për punet e arsimit të larte.

Rezultatet nga evalvimi i kualitetit të arsimit të larte perfshihen në raportet të cilat janë të arritshme për publikun.

Perberja dhe zgjedhja e Keshillit

Neni 70

Keshilli perbehet prej 23 anetareve nga të cilet nente nga radhet e profesoreve të zgjedhur nga Konferenca Nderruniversitar, në menyre adekuate me perfaqesimin e universiteteve sipas pjesemarrjes së tyre në numrin e pergjithshem të studenteve që janë regjistruar për here të pare në vitin studimor, dy anetare nga Akademia e Shkencave dhe Arteve të Maqedonise, një perfaqesues i trupit me representantes të punedhenesve, dy anetare nga parlamenti nderruniversitar i studenteve dhe nente anetare të emeruar nga Qeveria e Republikës së Maqedonise, nga të cilet së paku gjashtë anetare janë nga radhet e profesoreve të institucioneve të arsimit të larte.

Anetare të Keshillit nuk mund të jene personat e zgjedhur për rektor dhe prorektor të universitetit, dekan i fakultetit, perkatesisht drejtore i shkolles së larte profesionale dhe drejtore i institucionit shkencor që realizon veprimtaritë të arsimit të larte.

Anetaret e Keshillit zgjidhen për periudhe prej kater vitesh. Një person nuk mund të zgjidhet më teper se dy here të njepasnjeshme.

Anetaret e Keshillit jane të pavarur dhe të mevetesishem në punen e vet dhe nuk mund të revokohen para kallimit të kohes për të cilin Jane zgjedhur, pavec nese anetarit të Keshillit i ka pushuar statusi i profesorit në marredhenie pune në çdo lloj baze, kur eshte emeruar apo zgjedhur në funksion për shkak të të cilit nuk do të mund të zgjidhet për anetar, kur Keshilli konstaton se anetari më teper se gjashtë muaj nuk eshte në gjendje t'i kryeje obligimet dhe kur ekziston konflikt interesash i percaktuar me ligj.

Mbledhjen konstitutive të Keshillit e konvokon ministri kompetent për punet e arsimit të larte.

Kryetari i Keshillit, të cilin, Qeveria e Republikës së Maqedonise e emeron nga radhet e anetareve të Keshillit, e paraqet dhe e perfaqeson Keshillin.

Kompetencat e Keshillit

Neni 71

Keshilli eshte i mevetesishem në punen e vet dhe vendos në suazat e kompetences së vet në baze të parimit të profesionalizmit dhe kompetences.

Keshilli në suazat e të drejtave dhe detyrimeve të veta:

- percaktion nese me projektin për themelimin e institucionit të arsimit të larte dhe dokumentacionin e parashtruar janë plotesuar kushtet për kryerjen e veprimtarisë së arsimit të larte,

- vendos për akreditimin e institucionit shkencor që deshiron të kryeje veprimtari të arsimit të larte të studimeve nga cikli i dyte dhe i trete i studimeve,

percaktion nese institucioni i arsimit të larte i ploteson kushtet për organizimin e studimeve për programe të reja studimore dhe e percaktion kapacitetin për studim në institucionin e arsimit të larte,

- jep akreditimin e programeve studimore,

- më së shumti çdo pese vjet e njek dhe e vlereson kualitetin e kryerjes së veprimtarisë së arsimit të larte, punes shkencore - hulumtuese, artistike dhe profesionale, të kuaudit akademik dhe programeve studimore të institucioneve të arsimit të larte dhe në baze të vleresimit e vazhdon ose e merr akreditimin,

- në baze të raporteve nga evalvimi i jashtem i institucioneve të arsimit të larte, e - njek plotesimin e kushteve të institucioneve të arsimit të larte të cilave u eshte dhene akreditim dhe lejim për fillimin me punë dhe në baze të kësaj mund ta marre akreditimin,

- mban evidence për institucionet e akredituara të arsimit të larte dhe për akreditime të tjera,

- jepr komandime të nevojshme për permiresimin e normativave dhe standardeve për kryerjen e veprimtarisë së arsimit të larte dhe

- kryen pune tjera të percaktuara me kete ligj.

Keshilli boton raport për rezultatet nga evalvimi i jashtem të cilin e dergon në Qeverine e Republikës së Maqedonise, ministrinë kompetente për punet e arsimit të larte dhe në institucionin e arsimit të larte për të cilin eshte kryer evalvimi.

Keshilli i informon ministrin kompetent për punet e arsimit të larte për lejet dhe akreditimet e marra dhe për rezultatet nga evalvimi.

Organizimi dhe puna e Keshillit

Neni 72

Organizimi, puna, menyra e vendosjes, metodologjia për akreditim dhe evalvim, standartet për akreditim dhe evalvim, si dhe ceshtjet tjera në lidhje me punen e Keshillit, më afersisht rregullohen me rregullore.

Rregulloren nga paragrafi 1 i ketij nenit e miraton Keshilli me pëlqim të marre paraprakisht nga Qeveria e Republikës së Maqedonise.

Keshilli nga radhet e anetareve formon komisione profesionale për nevojat e kryerjes së akreditimit dhe evalvit. Nese në Keshill nuk ka anetar që eshte adekuat për zonen, fushën ose sférën e caktuar shkencore, Keshilli në komisione mund të angazhoje edhe persona të jashtem profesionale.

Mjetet për punen e Keshillit sigurohen nga Buxheti i Republikës së Maqedonise në program të vecante dhe nga të hyrat personale.

Ministri kompetent për punet e arsimit të larte me akt i percaktion llojin dhe lartesine e kompensimeve për shpenzimet në proceduren e akreditimit në baze të shpenzimeve të bera reale.

Punet profesionale dhe administrative për nevojat e Keshillit i kryen ministria kompetente për punet e arsimit të larte."

Neni 5

Nenet 73, 74, 75 dhe 76 shlyhen.

Neni 6

Në nenin 77 pas paragrafit 4 shtohen kater paragafe të rinj 5, 6, 7 dhe 8, si vijojne:

"Rezultatet nga vetevalvimi shpallen në ueb faqen e universitetit, të çdo njesie në vecanti (fakultet dhe institucion shkencor) dhe të ministrise kompetente për punet e arsimit të larte.

Ministria kompetente për punet e arsimit të larte, për nevojat e vetevalvimit të institucioneve të arsimit të larte, vendos Sistem elektronik shteteror për vetevalvim.

Permbajtjen, formen dhe menyrën e shfrytezimit të Si-stemit elektronik shteteror për vetevalvim i percaktion ministri kompetent për punet e arsimit të larte.

Secili universitet, perkatesisht institucion i mevetesishem i arsimit të larte rezultatet i dergon në ministrinë kompetente për punet e arsimit të larte e cila perpilon raport integrues për rezultatet nga vetevalvimi për universitetet dhe institucionet e mevetesishte të arsimit të larte."

Neni 7

Në nenin 96 pas paragrafit 5 shtohen 14 paragafe të rinj 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 dhe 19, si vijojne:

"Në institucionet e arsimit të larte të cilat realizojnë programe studimore nga cikli i trete i studimeve universitare - të doktoratures, mentorë i punimit të doktoratures duhet të kete së paku gjashtë punime të recensuara shkencore - hulumtuese të botuara në revista nderkombetare shkencore ose publikime nderkombetare shkencore prej të cilave së paku dy në revista nderkombetare me impakt faktor, në sfere të caktuar, në pese vitet e fundit.

Mentori i punimit të doktoratures nuk mund të jetë anetar i komisionit për mbrojtjen e punimit të doktoratures.

Komisioni për mbrojtjen e punimit të doktoratures përbetet prej pese anetareve nga të cilët kater Jane nga sféra shkencore perkatese nga institucioni i cili i organizon studimet e doktoratures dhe një anetar i jashtem.

Anetaret e komisionit nga paragrafi 8 i ketij nenit duhet të jene persona me tituj mesimor-shkencor profesor ordinair ose profesor inordinar.

Institucioni i arsimit të larte nuk do t'i lejoje mbrojtjen e punimit të doktoratures kandidatit i cili para mbrojtjes së punimit të doktoratures nuk ka botuar dy punime shkencore

re-hulumtuese të recensuara si autor i pare në revista shkencore nderkombetare ose publikime shkencore nderkombetare.

Revista shkencore nderkombetare sipas ketij ligji eshte reviste e cila ka keshill redaktues nderkombetar në të cilin marrin pjese së paku pese vende me ç'rast numri i anetareve nga një vend nuk mund të tejkaloje 40% nga numri i per gjithshem i anetareve dhe e cila botohet së paku pese vjet pa nderprere dhe ka së paku dhjete botime në pese vitet e fundit.

Publikime shkencore nderkombetare sipas ketij ligji janë: libri i recensuar dhe i botuar jashtë vendit; permblehdha e punimeve shkencore të prezantuara në takime akademike nderkombetare me shkalle të pranimit të punimeve më së shumti prej 40%, ku anetaret e komitetit të programit janë së paku prej kater vendeve; si dhe punimet shkencore të shpallura në gazeta vjetore dhe tituj të gazetave nderkombetare me shkalle të pranimit të punimeve më së shumti prej 40%, ku anetaret e komitetit të programit janë së paku prej kater vendeve.

Numri i studenteve të cilet registrohen në programin studimor të doktoratures për të tre vitet e studimeve të doktoratures duhet të jete në pajtim me numrin e mentoreve në dispozicion.

Një profesor mund të jete mentor më së shumti i tre doktoranteve të cilet te ai trajnohen për pune shkencore.

Për një sfere shkencore mund të organizohet vetem një program studimor i doktoratures, pavec në raste të programave interdisiplinare të studimit.

Programi studimor për studimet e doktoratures nga paragrafi 1 i ketij neni perfshin pune aktive hulumtuese në mentorim dhe perfshin:

- trajnim të organizuar akademik, i cili permban kurse perparimtare dhe profesionale,
- projekt të pavarrur hulumtues në mentorim (projekt doktorature);
- mobilitet nderkombetar: së paku qendrim një favor,
- ligjerata dhe lloj tjeter të aktiviteteve komunikuese,
- publikime në revista shkencore nderkombetare dhe pjesemarrje aktive në takime nderkombetare në lidhje me punimin e doktoratures dhe
- perpunim dhe mbrojtje publike të punimit të doktoratures në baze të projektit të doktoratures.

Programi studimor për studime të doktoratures evalvohet së paku në çdo tre vjet.

Studimet e doktoratures nga sfera e arteve perbehen prej dy pjesave: punim i doktoratures dhe realizim publik i veprave artistike ose eksposrite.

Dispozitat nga paragrafet 6 dhe 10 të ketij neni nuk kanë të bejne me studimet e doktoratures nga sfera e artit, filologjise dhe historise nationale. Kushtet e vecanta për studimet e doktoratures nga sfera e artit, filologjise dhe historise nationale i percakton institucionit i arsimit të larte me akt të vecante".

Neni 8

Në nenin 99 paragrafi 3 ndryshohet si vijon:

"Programet studimore në të gjitha vitet studimore duhet të permbajne lende të detyrueshme dhe të zgjedhura mesimore. Lendet e detyrueshme mesimore duhet të jene nga sfera perkatese e njesise së universitetit, perkatesisht të njesise së brendshme të organizmit (institut, kateder, seksion), me ç'rast pjesemarrja e tyre eshte më së shumti deri në 60% nga numri i lendeve. Pjesen tjeter të programit studimor e perbejne 30% lende mesimore zgjedhore të cilat studentet

individualisht i zgjedhin nga radhet e të gjitha lendeve mesimore të perfaqesuara në njesine e universitetin dhe 10% lende mesimore zgjedhore të cilat studentet individualisht i zgjedhin nga lista e lendeve të lira zgjedhore të propozuara nga çdo njesi e universitetit në vecanti".

Pas paragrafit 3 shtohen kater paragrafe të rinj 4, 5, 6 dhe 7 si vijojne:

"Lista e lendeve të lira zgjedhore nga paragrafi 1 i ketij neni në menyre të detyrueshme shpallet në ueb faqen e njesise së institucionit të arsimit të larte dhe në universitet, si dhe në tabelen e shpalljeve në institucionin e arsimit të larte.

Menyren e vertetimit të kompatibilitetit të Kornizes nacionale për kualifikime të larta arsimore me Kornizen evropiane të kualifikimeve të larta arsimore e percakton ministri kompetent për punet e arsimit të larte.

Ministria kompetente për punet e arsimit të larte mbani Register për kualifikime të larta arsimore.

Formen, permbytjen dhe menyren e mbajtjes së regjistrat nga paragrafi (4) i ketij neni e percakton ministri kompetent për punet e arsimit të larte".

Paragrafet 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 dhe 14 behen paragrafe 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 dhe 18.

Neni 9

Në nenin 103 pas paragrafit 4 shtohen dy paragrafe të rinj 5 dhe 6, si vijojne:

"Në institucionin e larte arsimor mesimi së paku për dy programe studimore për ciklin e pare të studimeve akademike dhe profesionale dhe së paku kater programe studimore për ciklin e dyte të studimeve akademike dhe profesionale në menyre të detyrueshme realizohet dhe jetep në gjuhjen angleze.

Në ciklin e trete të studimeve institucioni i larte arsimor mund të siguroje mesim dhe pune shkencore-hulumtuese perkatesisht dhenia dhe mbrojtja e punimit të doktoratures duhet të realizohet në gjuhjen angleze.

Paragrafet 5, 6, 7 dhe 8 behen paragrafe 7, 8, 9 dhe 10.

Neni 10

Pas nenit 112 pas paragrafit 4 shtohen dy paragrafe të rinj 5 dhe 6, si vijojne:

"Personi i zgjedhur në titull mesimor-shkencor dhe mesimor në institucionet e larta arsimore në fillimin e çdo viti të studimit studenteve në menyre të detyrueshme u propozon literature baze e cila i permbar elementet të cilat studentet do t'i shfrytezojnë për dhenien e provimeve.

Literatura baze nga paragrafi 5 i ketij neni në menyre të detyrueshme shpallet në ueb faqen e institucionit të larte arsimor".

Paragrafet 5 dhe 6 behen paragrafe 7 dhe 8.

Neni 11

Në nenin 113 pas paragrafit 2 shtohen 12 paragrafe të rinj 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 dhe 14, si vijojne:

"Për plotesimin e detyrimit për dhenie të provimeve, kryhet kontroll i njojurive me qellim që të vleresohej nese dhe në çfare mase kualifikimet e arritura të studentit perkujne me qellimet, aftesite dhe kerkesat akademike të percaktuara me deskriptore të per gjithshem dhe specifike të kualifikimit, me të cilat percaktohen rezultatet e mesimit për program të vecante studimor nga cikli perkates i studimeve në pajtim me Dekretin për kornize nacionale të kualifikimeve të arsimit të larte.

Llojet e kontrollit të njojurise doemos duhet t'i pasqyrojne qellimet e lendes mesimore dhe programit studimor dhe të mundesojne vleresim individual të arritjeve të çdo studenti veç e veç.

Forma dhe permbajtja e vleresimit doemos duhet t'i pasqyrojne permbajtjen dhe metodat e punes të lendes mesimore dhe programit studimor.

Vleresimin e jashtem e kryejne vleresuesit e jashtem, të percaktuar nga Keshilli i Akreditimit dhe Evalvimit të Arsimit të Larte.

Së paku $\frac{1}{4}$ e numrit të per gjithshem të SETK-ut të programit mesimor, vleresohet nga vleresues i jashtem dhe i brendshem. Nga ky numer perjashtohen kredite që studenti i fiton nga mobiliteti.

Ministri kompetent për punet nga sfera e arsimit të larte miraton program katervjecar për vleresim të jashtem, sipas të cilët çdo vit percakton se për cilat sfera shkencore do të kryhet vleresim i jashtem.

Lendet mesimore që do të vleresohej edhe nga vleresues të jashtem, i percakton Keshilli i Akreditimit dhe Evalvimit të Arsimit të Larte.

Vleresimi i jashtë mbulon pjese të rendesishme të lendes mesimore dhe programit studimor duke e perfshire edhe punimin e magjistrature, por jo më pak se 60% të aktivitetve nga të cilat sipas sistemit të SETK-ut formohet nota e ciklit të pare të studimeve, perkatesisht jo më pak se 70% të aktivitetve nga të cilat sipas sistemit të SETK-ut formohet nota e ciklit të dyte të studimeve.

Nota perfundimtare e lendes mesimore eshte pozitive, nese studenti ka marre note pozitive edhe nga vleresuesi i jashtë edhe nga vleresuesi i brendshem për të gjitha aktivitetet që vleresohej.

Lartesine e kompensimit për punen e vleresuesit të jashtem, e percakton ministri kompetent për punet nga sfera e arsimit të larte.

Mjetet e kompensimit nga paragrafi 13 i ketij neni, të institucioneve publike të arsimit të larte, sigurohen nga buxheti i ministritës kompetente për arsim të larte."

Paragrafet 3 dhe 4 behen paragrafe 15 dhe 16.

Pas paragrafit 16 shtohen dy paragrafe të rinj 17 dhe 18, si vijojne:

"Në komisionin për mbrojtjen e punimit të magjistrature ose doktoratures, anetar nuk mund të jetë personi i cili me personin që e mbrojnë punimin e magjistrature ose doktoratures (disertacionin) eshte në farefisni në vije të drejtë deri në cilendo shkalle, ndersa në vije anesore deri në shkalle të katert, ose eshte bashkeshort, person që jeton në bashkesi jashtemartesore ose farefisë sipas krushqise deri në shkalle të dyte, pa dallim nese eshte bere shkuorezim ose jo.

Anetaret e komisionit nga paragrafi 17 i ketij neni ndermjet veti nuk duhet të jene farefisë në vije të drejtë deri në cilendo shkalle, ndersa në vije anesore deri në shkalle të katert, ose të jene bashkeshorte, persona të cilet jetojnë në bashkesi jashtemartesore ose farefisë sipas krushqise deri në shkalle të dyte, pa dallim nese eshte bere shkuorezim ose jo".

Paragrafet 5, 6, 7 dhe 8 behen paragrafe 7, 8, 9 dhe 10.

Neni 12

Në nenin 116 paragrafi 6 ndryshohet si vijon:

"Dokumente tjera publike, në kuptim të ketij ligji janë: vertetimi, legjitimacioni i studentit dhe indeksi".

Pas paragrafit 6 shtohen tre paragrafe të rinj 7, 8 dhe 9, si vijojne:

"Legjitimacioni i studentit sherben për identifikimin e studentit, si dhe për evidencen elektronike për praninë e tij në mesim.

Institucionet e larta arsimore indeksin e studentit në menyre të detyrueshme e leshojne në forme të shkruar ose elektronike (indeks elektronik) ose vetem në forme elektro-nike. Vertetimi, legjitimacioni i studentit dhe indeksi i studentit për pjesetaret e bashkesive të cilet mesimin e percjellin në gjuhe të ndryshme nga gjuha maqedonase leshohet në gjuhen maqedonase dhe alfabetin cirilik dhe në gjuhen dhe alfabetin në të cilën mbahet mesimi.

Universitetet publike mjetet e nevojshme për leshimin e legjitimacionit të studentit dhe indeksin e studentit (indeks elektronik) i sigurojne nga burimet e percaktuara në netet 86 dhe 87 të ketij ligji".

Paragrafi 7 behet paragraf 10.

Neni 13

Në nenin 121 pas paragrafit 5 shtohen dy paragrafe të rinj 6 dhe 7, si vijojne:

"Personi i zgjedhur në titullin mesimor-shkencor dhe mesimor gjate një semestri të vitit të studimit mund të realloje ligjeratë të më së shumti kater lendeve mesimore nga cikli i pare i studimeve në një universitet.

Lendet mesimore nga paragrafi 6 i ketij neni në menyre të detyrueshme janë nga e nejta sfere shkencore".

Paragrafi 6 behet paragraf 8.

Neni 14

Neni 125 ndryshohet si vijon:

"Arsimtaret në titujt mesimor-shkencor zgjidhen në sféra mesimore-shkencore të percaktuara me statutin e universitetit, perkatesisht me statutin e shkolles së larte të pavarur profesionalë.

Për docent mund të zgjidhet personi i cili ka shkallë shkencore doktor i shkencave nga sfera mesimore në të cilën eshte zgjedhur, sukses mesatar së paku tete në studimet e ciklit të pare dhe të dyte për çdo cikel vecanerisht, të botuara së paku kater punime shkencore-hulumtuese në sférën perkatese në revista shkencore nderkombetare ose publikime shkencore nderkombetare ose dy punime shkencore në reviste shkencore me impakt faktor në pese vitet e fundit, arritje në zbatimin e rezultateve hulumtuese dhe aftesi për realizimin e llojeve të vecanta të veprimtarive të larta arsimore dhe vleresim pozitiv nga vetevalvimi.

Profesor i rrëgullt mund zgjidhet personi i cili ka shkallë shkencore doktor i shkencave nga sfera shkencore në të cilën zgjidhet, të botuara së paku pese punime shkencore-hulumtuese në sférën perkatese në revista shkencore nderkombetare ose publikime shkencore nderkombetare ose tre punime shkencore në reviste shkencore me impakt faktor në pese vitet e fundit, pjesemarrje në projekte shkencore-hulumtuese, perkatesisht arritje të rendesishme në zbatimin e rezultateve shkencore-hulumtuese, kontribut në aftesimin e arsimtareve më të ri dhe i cili ka treguar aftesi për realizimin e llojeve të ndryshme të veprimtarive të larta arsimore dhe vleresim pozitiv nga vetevalvimi.

Profesor i rrëgullt mund të zgjidhet personi i cili ka shkallë shkencore doktor i shkencave nga sfera shkencore për të cilën zgjidhet, të botuara së paku gjashtë punime shkencore-hulumtuese në sférën perkatese në revista shkencore nderkombetare ose publikime shkencore nderkombetare ose kater punime shkencore në reviste shkencore me impakt faktor në pese vitet e fundit, i cili ka marre pjese ose ka udhehequr me projekte shkencore-hulumtuese

dhe i cili ka kontribut në aftesimin e arsimtareve më të ri dhe i cili ka treguar aftesi për realizimin e llojeve të ndryshme të veprimtarive të larta arsimore dhe vleresim pozitiv nga vetevalvimi.

Për zgjedhje të serishme për profesor të rregullt mund të zgjidhet personi i cili ka shkalle shkencore doktor i shkencave nga sfera shkencore për të cilin zgjidhet, të botuara së paku gjashtë punime shkencore-hulumtuese në sferën perkatese në revista shkencore nderkombetare ose publikime shkencore nderkombetare ose kater punime shkencore në reviste shkencore me impakt faktor në pese vitet e fundit, i cili ka marre pjese ose ka udhehequr me projekte shkencore-hulumtuese dhe i cili ka kontribut në aftesimin e arsimtareve më të ri dhe i cili ka treguar aftesi për realizimin e llojeve të ndryshme të veprimtarive të larta arsimore dhe vleresim pozitiv nga vetevalvimi.

Në titullin mesimor-shkencor në njesi të njejtë të institucionit të larte arsimor nuk mund të zgjidhet personi i cili ka mbrojtur punim doktorature në fakultetin ku ka themeluar marredhenie pune perkatesisht në titull mesimor-shkencor, mesimor, perkatesisht bashkepunetor personi i cili eshte farefis në brez të pare deri në cilin do shkalle, ndersa në vije anesore deri në shkalle të katert.

Paragrafi 5 i ketij neni nuk ka të beje me personin i cili ka mbaruar studime të magjistrature ose doktoratures në një nga 500 universitetet e ranguara në listen e fundit të shpallur nga keto institucione: Instituti për Arsim të Larte në Universitetin e Shangait Xhio Tong, US News and Report dhe Times Higher Education Supplement – World University Ranking.

Paragrafi 6 i ketij neni nuk ka të beje për persona të cilët jane të zgjedhur në tituj mesimor-shkencor dhe bashkepunetor në institucion të larte arsimor para hyrjes në fuqi të ketij ligji. “

Neni 15

Në nenin 133 paragrafi 5 ndryshohet si vijon:

"Personat e zgjedhur në tituj mesimor-shkencor, mesimor, perkatesisht bashkepunetor janë të detyruar t'i realizojnë detyrimet pedagogjike".

Pas paragrafit 5 shtohen gjashtë paragafe të rinj 6, 7, 8, 9, 10 dhe 11 si vijojne:

"Me detyrime pedagogjike të kuadrit mesimor-shkencor dhe mesimor nenkuptohet: realizimi i mesimit, mbajtja e konsultimeve me studente, mbajta e provimeve, realizimi i mentorimit të studenteve dhe të ngjashme.

Me detyrime pedagogjike të kuadrit bashkepunues nenkuptohet: mbajtja e ushtrimeve me studente, mbajtja e konsultimeve me studente dhe të ngjashme.

Kryerja e detyrimeve pedagogjike nga paragrafet 6 dhe 7 të ketij neni realizohen me pjesemarrje të detyrueshme të kuadrit mesimor-shkencor, mesimor, perkatesisht bashkepunues.

Për mbajtjen dhe pranine në mesim të kuadrit mesimor-shkencor dhe mesimor, perkatesisht mbajtjen dhe pranine në ushtrime të bashkepunedoreve, çdo institucion i larte arsimor në menyre të detyrueshme mban evidence elektronike.

Universitetet publike mjetet e nevojshme për mbajtjen e evidences elektronike i sigurojne nga burimet e percaktuara në nenet 86 dhe 87 të ketij ligji.

Formen dhe permbajtjen e evidences nga paragrafi 9 i ketij neni e perçakton ministri kompetent për punet e arsimtë lartë".

Paragrafet 6 dhe 7 behen paragafe 12 dhe 13.

Neni 16

Në nenin 134 në paragrafin 1, pas fjalet "vite", vihet presje dhe shtohen fjalet: "ndersa zgjidhje e serishme për profesor të rregullt gjate kohes prej shtate vjet".

Në paragrafin 2 fjalë "të pare", zevendeshet me fjalën "të perseritur"

Neni 17

Në nenin 136, në paragrafin 1, pas fjalet "punime" shtohen fjalet "prej të cilave së paku dy punime shkencore në revistat më prestigjoze nderkombetare me impakt faktor ose punimet janë cituar në to".

Në paragrafin 2, fjalë "dy" zevendeshet me fjalën "kater".

Neni 18

Në nenin 138, në paragrafin 2, pas fjalet "të rregulluar me", shtohen fjalet: "ligj dhe", ndersa në fund të fjalise pika shlyhet dhe shtohen fjalet: "dhe shkelje të tjera disiplinore".

Pas paragrafit 2 shtohen kater paragafe të rinj 3, 4, 5 dhe 6, si vijon:

"Kunder personit të zgjedhur në titullin mesimor - shkencor, mesimor, respektivisht titullin e bashkepunerit, ngritet procedure disiplinore nese nuk i kryen detyrimet e veta pedagogjike, e vecanerisht nese konstatohet se pa arsyen nuk e realizon mesimin, gjeqjesi ushtrimet për studentet.

Me propozim të dekanit, rektori detyrimisht formon komision disiplinor, në rast të moskryerjes së detyrimeve pedagogjike.

Personit nga paragrafi 3 i ketij neni, i kumtohet denim me para në lartesi prej 10 deri 30% të shumes njemujore të rroges neto që i eshte paguar në muajin para kryerjes së shkeljes disiplinore, në kohezgjatje prej tre deri në gjashtë muaj.

(5) Në rast se personit nga paragrafi (3) i ketij neni i ja-ne kumtuar dy masa disiplinore gjate një viti akademik ose tre masa disiplinore gjate dy viteve të fundit akademike, atij i pushon marredhenia e punes.

(6) Aktvendim për pushimin e marredhenies së punes miraton rektori."

Paragrafet 3, 4, 5 dhe 6 behen paragafe 7, 8, 9 dhe 10.

Neni 19

Në nenin 161, paragrafi 3 shlyhet.

Neni 20

Pas nenit 161, shtohen 14 nene të reja 161-a, 161-b, 161-v, 161-g, 161-d, 161-gj 161-e, 161-zh, 161-z, 161-x, 161-i, 161-j, 161-k, 161-l si vijojne:

"Neni 161-a

Procedura për ekuivalencen dhe njohjen e kualifikimit të huaj për arsim të larte, fillohet me parashtrimin e kerkeses për njohjen e kualifikimit të huaj për arsim të larte (në tekstin e metejme: kerkesa) nga bartesi i kualifikimit të huaj për arsim të larte në Qendren Informativë për Ekuivalencë dhe për Njohjen e Kualifikimeve të Huaja për Arsim të Larte (në tekstin e metejme QIENJ) në ministrinë kompetente për ceshtjet e arsimit të larte.

Kerkesa nga paragrafi 1 i ketij neni permban: të dhena përkuesin: emrin dhe mbiemrin, daten e lindjes, numrin unik amë (në rast se ka), vendin dhe shtetin e lindjes, shtesine, kombesine, gjiniane (mashkullore, femerore), adres-

sen e banimit: qytetin dhe shtetin, e-posten, numrin e telefonit për kontakt; të dhena për kualifikimin e huaj të fituar për arsim të larte, për të cilin kerkohet njohje: emrin e institucionit për arsim të larte, adresen e institucionit për arsim të larte, qytetin, shtetin, ueb adresen e institucionit për arsim të larte, fushen studiuese - drejtimin; menyren e studimit (e rregullt, me korresponde, mesim në largesi, diplome e perbashket); shkallen/titullin/emrin/profesionin e fituar; kohezgjatjen e studimeve sipas programit studiues, daten e regjistrimit të studimeve; daten e perfundimit të studimeve; daten e leshimit të kualifikimit, kushtet përfitimin e kualifikimit të huaj për arsim të larte (teza, disertacioni, provimi i dhene, tjeter); nese kualifikimi për arsim të larte eshte fituar në një nga 500 universitetet e para të ranguara në listen e fundit të shpallur nga institucionet në vijim: Instituti për Arsim të Larte në Universitetin Xhio Tong në Shangai, US News and Report dhe Times Higher Education Supplement - World University Ranking; të dhena për arsimin paraprak: arsimin e mesem; emrin e institucionit, qytetin dhe shtetin, titullin e kualifikimit të fituar, vitin e regjistrimit, vitin e perfundimit; arsimin e larte: emrin e institucionit për arsim të larte, qytetin dhe shtetin, titullin e kualifikimit të fituar, vitin e regjistrimit, vitin e perfundimit, qellimin e njohjes së kualifikimit të huaj për arsim të larte në Republikën e Maqedonise (vazhdim i arsimit, punesim dhe tjeter); deklaraten e parashtruesit të kerkeshes përvlefshmerine e dokumentacionit të parashtruar në QIENJ, qytetin dhe daten e parashtrimit të dokumentacionit dhe nenshkrimin e kerkuesit.

Lartesine e kompensimit të shpenzimeve për proceduren për njohje, në baze të shpenzimeve të bera reale, menyren e ndarjes së kompensimeve, lirimin nga pagimi i shpenzimeve dhe ceshtjet tjera që kane të bejne me shpenzimet e procedures, i percaktion ministri perjegjes për ceshtjet e arsimit të larte.

Neni 161-b

Me kerkesen nga neni 161-a, paragrafi 1 i ketij ligji, bashkengjiten edhe dokumentet në vijim:

- diploma e huaj për arsim të larte në original, e verifikuar me vule apostil, për shikim,
- fotokopje e diplomes për arsim të larte, e verifikuar te noteri,
- perkthim i diplomes së arsimit të larte në gjuhen maqedonase dhe alfabetin e saj cirilik, i verifikuar te noteri,
- vertetim original me notat/transkript gjegjesisht shtoje e diplomes,
- fotokopje të vertetimit me notat/transkript, e verifikuar te noteri,
- perkthim i vertetimit me notat/transkript në gjuhen maqedonase dhe alfabetin e saj cirilik, i verifikuar te noteri,
- indeksi original,
- fotokopje e diplomes nga arsimi paraprak, e verifikuar te noteri,
- vertetim i leshuar nga institucioni i arsimit të larte, përvlefshmerine e dokumentit të huaj për arsim të larte, i leshuar nga i nejtë,

- vertetim për akreditimin dhe për autorizimin e institucionit për arsim të larte i cili e ka leshuar kualifikimin për arsim të larte, të leshuar nga organet kompetente, perjegjese për akreditim dhe për autorizim në shtetin amë,

- plan dhe program studimor gjate kohezgjatjes së studimit,

- punimi i magjistrature ose disertacioni i doktoratures në forme të shtypur ose elektronike,

- libreze për specializim me turne të shenuara (në rast se behet fjale për studime nga fusha shkencore e shkencave mjeskesore dhe shendetesise),

- dy punime shkencore kerkimore të recensuara të publikuara si autor i pare në revistat nderkombetare shkencore si edhe prove se studimet kane zgjatur së paku tre vjet (në rast se behet fjale për njohjen e kualifikimit të arsimit të larte për studime doktorature),

- fletepagese dhe

- dokumente të tjera për të cilat komisioni vlereson se jane të nevojshme, e të cilat kane të bejne me njohjen e kualifikimit të huaj për arsim të larte.

Nese diploma nga paragrafi 1, alineja 8 e ketij neni eshte fituar jashte, kerkuesi për të të dorezoje prove për nostifikimin e kryer nga ana e ministrise kompetente për ceshtjet e arsimit të larte."

Neni 161-v

Nese procedura nga neni 161-a e ketij ligji ka të beje me njohjen e kualifikimit të arsimit të larte të fituar në njerin nga 500 universitetet e para të ranguara në listen e fundit të shpallur nga institucionet në vijim: Instituti për Arsim të Larte në Universitetin Xhio Tong në Shangai, US News and Report dhe Times Higher Education Supplement - World University Ranking, ministri perjegjes për ceshtjet e arsimit të larte miraton aktvendim për ekuivalence dhe për njohjen e kualifikimit të huaj të fituar për arsim të larte, pa propozim të komisioneve nga neni 159 i ketij ligji.

Gjate ekuivalences dhe njohjes së kualifikimit të huaj për arsim të larte nga paragrafi 1 i ketij neni, merren parasysh krasimi dhe ngjashmeria e kualifikimit të huaj për arsim të larte me kualifikimet vendore për arsim të larte, respektivisht harmonimi me Kornizen nationale për kualifikime.

Për proceduren nga paragrafi 1 i ketij neni, me kerkesen parashtrohet originali dhe fotokopja e verifikuar te noteri e diplomes së verifikuar me vule apostil dhe vertetimit original me notat/transkript, gjegjesisht shtoje e diplomes për kualifikimin e huaj të fituar për arsim të larte. Ato duhet të jenë të perkthyerë dhe të verifikuar nga perkthyesi i autorizuar gjyqesor.

Kerkuesi parashtron edhe prove se kualifikimi i huaj për arsim të larte eshte fituar në njerin nga 500 universitetet e para të ranguara në listen e fundit të shpallur nga institucionet në vijim: Instituti për Arsim të Larte në Universitetin Xhio Tong në Shangai, US News and Report dhe Times Higher Education Supplement - World University Ranking.

Permbushjen e kushteve nga paragrafi 2, 3 dhe 4 të ketij neni e kontrollon QIENJ.

Nese konstatohet se nuk Jane permbushur kushtet nga ky nen, ministri perjegjes për ceshtjet e arsimit të larte miraton aktvendim për mosnjohjen e kualifikimit të huaj për arsim të larte.

Neni 161-g

Aktvendimi për ekuivalence dhe për njohje të kualifikimit të huaj për arsim të larte, do të anulohet nga ministri perjegjes për punet e arsimit të larte në procedure të veçante, në rast se konstatohet pavlefshmeria e dokumentit të huaj për arsim të larte ose në rast se ai eshte leshuar nga institucioni i huaj për arsim të larte i cili nuk eshte akredituar në procedure perkatese.

Aktvendimi për mosnjohjen e kualifikimit të huaj për arsim të larte do të leshohet nga ministri perjegjes për ceshtjet e arsimit të larte në rast se komisioni profesional

nga fusha perkatese konstaton dallime thelbosore në krahasim me programin studimor (arsimor) vendor, dallime në vellimin, permajtjen, kohezgjatjen ose shkallen e arsimit të larte, ndersa të njejtat jane të rendesishme përfunksionin e kualifikimit.

Neni 161-d

QIENJ-ja dergon kerkese përkontrollimin e vlefshmërise së dokumentit të huaj për arsim të larte respektivisht bartesit të tij, në institucionin i cili e ka leshuar dokumentin.

QIENJ-ja e kontrollon akreditimin e institucionit të huaj për arsim të larte i cili e ka leshuar atë.

Aktvendimi përekuvadence dhe për njohjen e kualifikimit të huaj për arsim të larte, do të anulohet në procedure të vecante, në rast se konstatohet pavleshmeria e dokumentit të huaj për arsim të larte ose në rast se institucioni i huaj për arsim të larte nuk eshte akredituar në procedure perkatese.

Neni 161-gj

Gjate vendimmarjes përekuvadence dhe për njohjen e kualifikimeve të huaja për arsim të larte, komisionet përfusha dhe lemi të caktuara do të kene parasysh si vijon:

- krahasimin dhe ngashmerine e kualifikimit të huaj për arsim të larte me kualifikimet vendore për arsim të larte, gjegjesisht harmonizimin me Kornizen nationale të kualifikimeve,

- vellimin, llojin, zgjatjen dhe shkallen e programit studimor në perputhje me Sistemin Evropian për Transferimin e Kredive (SETK),

- sistemin dhe Kornizen nationale përkualifikime prej të cilët kualifikim vjen,

- statusin e institucionit të huaj për arsim të larte i cili e ka leshuar kualifikimin, gjegjesisht nese i njejti eshte i akredituar dhe i autorizuar nga organet kompetente në shtetin amë (ose tjeter), për leshimin e kualifikimeve gjegjesisht diplomave dhe deftesave,

- arritjet mesimore,

- kushtet për regjistrimin e programit studimor, respektivisht institucionit për arsim të larte i cili e ka leshuar kualifikimin,

- të drejtat të cilat kualifikimi, gjegjesisht diploma ose deftesa i japin në shtetin amë,

- qellimet e ekivalences respektivisht njohjes në Republikën e Maqedonise dhe

- praktiken e meparshme gjegjesisht rastet e ngashme të zgjidhura paraprakisht.

Gjate miratimit të aktvendimit përekuvadence dhe për njohje, merren parasysh edhe permajtje të tjera të cilat janë me rendesi përekuvadencen dhe përfshirjen e kualifikimit të huaj për arsim të larte në Republikën e Maqedonise.

Neni 161-e

Në proceduren përekuvadence dhe përfshirjen e kualifikimit të huaj për arsim të larte, komisionet përekuvadence dhe përfshirjen e bejne krahasimin e lendeve, të programave studimore, si dhe të shkallevë të arsimit, të kushteve për regjistrim të programit arsimor, të drejtave të cilat diploma respektivisht certifikata i jep në shtetin ku eshte leshuar, të kredive të fituara gjate studimeve në perputhje me sistemimin evropian për transferimin e kredive (SETK), si edhe rezultatin nga procesi arsimor.

Në rast të perfundimit të pjesës së arsimit të larte, vertetohet pjesa e perfunduar e programit studimor (arsimor).

Neni 161-zh

Komisionet përfushat dhe lemit e caktuara e propozojnë llojin, shkallen dhe titullin e kualifikimit të huaj të arsimit të larte, respektivisht perdonimin e titullit profesional ose shkencor, gjegjesisht profesionin, titullin në Republikën e Maqedonise në perputhje me Dekretin përkornizënacionale përkualifikimet e arsimit të larte.

Aktvendimi përfshirjen, respektivisht mosnjohjen e kualifikimit të huaj për arsim të larte, leshohet në tre ekzemplare prej të cilave një ekzemplar i dorezohet kerkuesit, ndersa dy ekzemplare mbeten në ministrinë perkatese përceshtjet e arsimit të larte.

Neni 161-z

Për rrjedhen e mbledhjeve të komisioneve përfushat dhe lemit e caktuara mbahet procesverbal

Procesverbali nga paragrafi 1 i ketij neni permban: vendin dhe kohen, emrat e anetareve të pranishem të komisioneve, emrin dhe mbiemrin e parashtruesit të kerkesës, lenden për të cilën procedohet, profesionet/titujt që i propozojnë komisionet te ministri përgjegjes përceshtjet e arsimit të larte, verejtjet eventuale në lidhje me kerkesen.

Procesverbali mund të përbaje edhe të dhena të tjera që kane të bejne me punen e komisioneve.

Procesverbalin e nenshkruajne kryetari dhe anetaret e komisionit.

Neni 161-x

Kerkesa përfshirjen e kualifikimit të huaj për arsim të larte mund të pranohet teresish ose pjeserisht.

Nese programi studimor (arsimor) i perfunduar jashtë, në krahasim me programin studimor (arsimor) vendor paraqet dallime thelbosore në vellimin, në permajtjen ose në shkallen e arsimit të larte, ndersa ato janë të rendesishme përfunksionin e kualifikimit, kerkesa përfshirjen e kualifikimit të arsimit të larte të fituar në vend të huaj, nuk nijhet në teresi, me q'ra stoli komisioni duhet t'i arsyetoje shkaqet përmosnjohjen si edhe vellimin, llojin dhe thelbin e dallimeve.

Neni 161-i

Nese në proceduren përekuvadence dhe përfshirjen e kualifikimit të huaj për arsim të larte, komisionet konstatojnë leshime dhe dallime në programet arsimore, kerkuesi mund të udhezohet të jape provime plotesuese, përmenjanimin e dallimeve.

Kur kerkuesi do t'i jape provimet e parashikuara plotesuese, kerkesa përfshirjen e pranohet në teresi.

Neni 161-j

Njohja e kualifikimit të arsimit të larte përkryerje të veprimtarisë profesionale e cila nuk bën pjesë në grupin e profesioneve të rregulluara, eshte procedure në të cilën bartesit të dokumentit të huaj me aktvendim do t'i nijhet gjegjesisht do t'i percaktohet shkalla, lloji dhe titulli i kualifikimit të huaj të arsimit të larte dhe klasifikohet në sistemin e arsimit të larte në Republikën e Maqedonise.

Me marrjen e aktvendimit me të cilin nijhet kualifikimi i arsimit të larte i fituar në vend të huaj, bartesi i kualifikimit të huaj për arsim të larte mund ta kryeje profesionin e fituar jashtë, në rast se ai nuk bën pjesë në grupin e profesioneve të rregulluara në Republikën e Maqedonise.

Neni 161-k

Procedura përfshirjen e kualifikimit të arsimit të larte përkryerje të veprimtarisë profesionale e cila nuk bën pjesë në grupin e profesioneve të rregulluara, i cili eshte fituar jashtë, fillohet me kerkese të bartesit të dokumentit të huaj.

Kerkesa duhet t'i përbaje të dhënë nga neni 161-a, paragrafi 2 i ketij ligji.

Neni 161-l

Për proceduren e njohjes për kryerje të veprimtarise profesionale e cila nuk bën pjese në grupin e profesioneve të rregulluara, e fituar jashte, në menyre perkatese zbatohen dispozitat e ketij ligji, të cilat kane të bejne me ekuivalencen dhe njohjen e kualifikimeve të huaja të arsimit të larte.

Neni 21

Në nenin 166-a paragrafi 1, pas fjalet "se" shtohen fjalat: "për here të pare".)

Neni 22

Pas nenit 167 shtohet neni i ri 167-a, si vijon:

"Neni 167-a

Gjobe në shume prej 1 000 deri në 1 500 euro në kundervlere me denare, do t'i kumtohet personit perqegjesë në institucionin e arsimit të larte, nese nuk emeron kryeres detyre dekan, në perputhje me nenin 37 paragrafi 2 i ketij ligji.

Gjobe në shume prej 1 000 deri në 1 500 euro në kundervlere me denare, do t'i kumtohet personit perqegjesë në institucionin e arsimit të larte, në rast se nuk i publikon në ueb faqe rezultatet e vetevalvimit, në pajtim me nenin 77 paragrafi 5 të ketij ligji.

Gjobe në shume prej 1 000 deri në 1 500 euro në kundervlere me denare, do t'i kumtohet personit perqegjesë në institucionin e arsimit të larte, nese nuk i dergon në ministri perqegjese për ceshjet e arsimit të larte rezultatet e vetevalvimit, në perputhje me nenin 77, paragrafi 8 të ketij ligji.

Gjobe në shume prej 1 000 deri në 1 500 euro në kundervlere me denare do t'i kumtohet rektorit për kundervajtje, nese nuk organizohet realizimi i mesimit për programet studimore në gjuhe angleze nga nenii 103 paragrafi 5 të ketij ligji.

Gjobe në shume prej 30 000 deri në 35 000 euro në kundervlere me denare do t'i kumtohet institucionit të arsimit të larte, për kundervajtjen nga paragrafet 2 dhe 3 të ketij nenii.

Gjobe në shume prej 1 000 deri në 1 500 euro në kundervlere me denare do t'i kumtohet personit perqegjesë në institucionit të arsimit të larte për kundervajtje, nese nuk lehon legjitimacion të studentit nga nenii 116 paragrafi 7 dhe indeks të studentit nga nenii 116 paragrafi 8.

Gjobe në shume prej 1 000 deri në 1 500 euro në kundervlere me denare do t'i kumtohet personit perqegjesë në institucionin e arsimit të larte për kundervajtje, nese nuk e vendos evidencen elektronike nga nenii 133 paragrafi 9.

Gjobe në shume prej 30 000 deri në 35 000 euro në kundervlere me denare do t'i kumtohet institucionit të arsimit të larte, për kundervajtjen nga paragrafi 6 i ketij nenii.

Gjobe në shume prej 500 deri në 700 euro në kundervlere me denare, do t'i kumtohet personit nga nenii 112 paragrafi 5 i ligjit për kundervajtje, nese në fillim të ndonje programi studimor studenteve nuk u propozon literature themelore për dhienien e provimeve.

Gjobe në shume prej 1 000 deri në 1 500 euro në kundervlere me denare do t'i kumtohet personit perqegjesë në institucionin e arsimit të larte për kundervajtje, nese nuk e publikon literaturen themelore në ueb faqe (neni 112, paragrafi 6).

Gjobe në shume prej 500 deri në 700 euro në kundervlere me denare do t'i kumtohet personit të zgjedhur në titull mesimor shkencor ose titull mesimor për kundervajtje, nese ligjeron më shume se kater lende mesimore gjate një semestri të vitit akademik (neni 121 paragrafi 6).

Gjobe në shume prej 1 000 deri në 1 500 euro në kundervlere me denare, do t'i kumtohet dekanit, respektivisht drejtorit për kundervajtjen nga paragrafi 10 i ketij nenii.

Gjobe në shume prej 2 000 deri në 3 000 euro në kundervlere me denare, do t'i kumtohet rektorit për kundervajtje nga paragrafi 10 i ketij nenii.

Gjobe në shume prej 30 000 deri në 35 000 euro në kundervlere me denare do t'i kumtohet institucionit të arsimit të larte, për kundervajtje nga paragrafi 10 i ketij nenii.

Gjobe në shume prej 1 500 deri në 2 000 euro në kundervlere me denare do t'i kumtohet personit perqegjesë të institucionit të arsimit të larte për kundervajtje, nese nuk formon komision disiplinor në rast të moskryerjes së detyrave pedagogjike (neni 138 paragrafi 4).

Gjobe në shume prej 1 500 deri 2 000 euro në kundervlere me denare, do t'i kumtohet personit perqegjesë në institucionin e arsimit të larte për kundervajtje, nese nuk miraton aktvendim për pushimin e marredhenies së punes të personit të zgjedhur në titull mesimor-shkencor, titull mesimor, gjegjesiht titullin e bashkepunetorit, që nuk i kryen detyrat e veta pedagogjike, e vecanerisht nese konstatohet se pa arsy nuk e realizon mesimin, respektivisht ushtrimet për studente, në rast se brenda afatit të percaktuar nga Inspektorati Shteteror i Arsimit që nuk eshte më i gjate se 15 dite, nuk ka miratuar aktvendim për pushimin e marredhenies së punes (neni 138 paragrafi 6).

Gjobe në shume prej 30 000 deri në 35 000 euro në kundervlere me denare do t'i kumtohet institucionit të arsimit të larte, për kundervajtje nga paragrafi 15 i ketij nenii.

Neni 23

Në nenin 174 fjalet: "gjegjesiht doktor i shkencave" dhe fjalet: "gjegjesiht studimet e doktoratures", shlyhen.

Pas paragrafit 1 shtohet paragafi i ri 2 si vijon:

"Personat që kane fituar titullin shkencor magjister, në pajtim me dispozitat e Ligjit për arsim të larte ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonise" numer 64/2000 dhe 49/2003), mund të parashtrojne fleteparaqitje për fitimin e shkalles shkencore doktor i shkencave, në pajtim me dispozitat e Ligjit për arsim të larte ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonise" numer 64/2000 dhe 49/2003) më së voni deri më 31 dhjetor 2011."

Neni 24

Institucioni i arsimit të larte, mesimin nga neni 103 paragrafi 5 të ketij ligji, për një program studimor për ciklin e pare të studimeve akademike dhe profesionale dhe mesimin së paku për dy programe studimore për ciklin e dyte të studimeve akademike dhe profesionale, detyrimisht e realizon prej më 15 shtator 2011 ndersa për dy programet studimore të ciklit të pare të studimeve akademike dhe profesionale dhe mesimin së paku për kater programe studimore për ciklin e dyte të studimeve akademike dhe profesionale, detyrimisht e realizon prej më 15 shtator 2012.

Neni 25

Në institucionet ekzistuese të arsimit të larte të cilat realizojnë program studimor të ciklit të trete të studimeve universitare të doktoratures, mentorë i punimit të doktoratues duhet të kete:

- nga 1 janari 2011, së paku tre punime shkencore - hulumtuese të recensuara të publikuara në revista nderkombetare shkencore ose në publikime nderkombetare shkencore në fushen e dhene në pese vitet e fundit dhe

- nga 1 janari 2013, së paku kater punime shkencore - hulumtuese të recensuara të publikuara në revista nderkombetare shkencore ose në publikime nderkombetare shkencore në fushen e dhene në pese vitet e fundit.

Neni 26

Në nenin 38 të Ligjit për ndryshimin dhe plotesimin e Ligjit për arsim të larte ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonise" numer 103/2008) në paragrafin 2 numri "2011" zevendesohet me numrin "2015".

Neni 27

Në tere tekstin e Ligjit për arsim të larte, fjalet: "Keshilli për Akreditim të Arsimit të Larte", "Keshilli për Akreditim", "Agjencia për Evalvim të Arsimit të Larte" dhe "Agjencia për Evalvim", zevendesohen me fjalet "Keshilli për Akreditim dhe Evalvim të Arsimit të Larte".

Neni 28

Më së voni në afat prej 60 ditesh nga dita e hyrjes në fuqi të ketij ligji, konstituohet Keshilli i Akreditimit dhe Evalvimit të Arsimit të Larte.

Deri në konstituimin e Keshillit për Akreditim dhe Evalvim të Arsimit të Larte, vazhdon me pune Keshilli për Akreditim të Arsimit të Larte.

Neni 29

Institucionet e arsimit të larte detyrohen që më së voni deri në fillimin e vitit akademik 2012/2013, t'i harmonizojne programet e akredituara studimore ekzistuese në perputhje me dispozitën nga neni 99 paragrafi 3 të Ligjit për arsimin të larte.

Neni 30

Institucionet e arsimit të larte, detyrohen që në afat prej gjashtë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të ketij ligji, t'i harmonizojne aktet, organizimin dhe punën e vet me dispozitat e ketij ligji.

Neni 31

Ministri pergjegjes për ceshtjet e arsimit të larte do t'i miratoje rregullat nenligjore të parashikuara me kete ligji, në afat prej tre muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të ketij ligji.

Neni 32

Dispozita nga neni 6 i ketij ligji që ka të beje me nenin 77 paragrafet 5 dhe 8 të Ligjit për arsim të larte, do të zbatohet nga 15 shtatori 2011.

Dispozita nga neni 7 i ketij ligji që ka të beje me nenin 96 paragrafi 6 të Ligjit për arsim të larte, do të zbatohet nga 1 janari 2015.

Dispozita nga neni 11 i ketij ligji që ka të beje me nenin 113 paragrafet 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 dhe 14 të Ligjit për arsim të larte, do të zbatohet nga 15 shtatori 2012.

Dispozita nga neni 12 i ketij ligji që ka të beje me nenin 116 paragrafet 7 dhe 8 të Ligjit për arsim të larte, do të zbatohet me fillimin e vitit akademik 2011/2012.

Dispozita nga neni 13 i ketij ligji, që ka të beje me nenin 121 paragrafi 6 të Ligjit për arsim të larte, do të zbatohet me fillimin e vitit akademik 2012/2013.

Dispozita nga neni 14 i ketij ligji që ka të beje me nenin 125 të Ligjit për arsim të larte, do të zbatohet nga 1 janari 2014.

